

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק לִי

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוּר חֲכָמָה יְסֻדְתָּם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יְהִי מִי שִׁיְהִי.

* * *

בְּנוֵי וּמֵיֻסָּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן
בּוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוּבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֲשֶׁר בְּנַחֵל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
יצחק ישראל יוקר
טל. 054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מִכְתָּבִים מִכְּמָה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכְּמָה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מִהַמְּכַתָּב הָרִאשׁוֹן שְׁנֹדֵפֵס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּכָם בִּיּוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מִכְתָּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֵּן מִכְתָּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִלְפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵי דְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עִתָּה אֶת כְּרֶךְ
ל, וּמִקּוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוֶה, שְׁכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשֵׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבְזֵהר הַקְּדוּשׁ וְכו', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֶפְלוּ הַיְרֹוד וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּאִפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן
לְשַׁכַּל תַּחְתּוֹן, מִעֵילָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם יַעֲזוּת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ, אִיךְ לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים יַעֲזוּת נִפְלְאוֹת
אִיךְ לְהַתְּמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בְּהֵם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנִעְמִיִם, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִיתָה
אֱלֻקִּים זִוְלַתִּיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, בשיוזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר פהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו באלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל בשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז).

כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק כפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאור ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשוראים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאילו מצטערים על הראשונים, שקבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת

הַקְדָּמָה

ז

ג, א, כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר פי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה בראוי פי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחומר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח נצחים?! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחומר בן בנו של קל וחומר כמה אגפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, פי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרבנו הרחוקה מאד מאד, וכבר נלכדו רבים מאד מאד בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם פי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, פי תורת ה' תמימה, פי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכתב נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מפל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שכתבו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולף על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והארז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם פי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרואה, רק נלקט מפל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), פי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, פי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מפל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל

אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה – פשוטין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות פאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו פאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ו"ל, למוהרנ"ת ו"ל: כשיגיע בכתובתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר

הַקְדָּמָה

לַצַּדִּיק, וּבְהִתְחַבְּרוּתָם יַחַד, שֶׁם כָּל הַצַּדִּיק וְכוּ'.

וְאַזּוּ יִזְכֶּה לְתִקּוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכֶּה לְהִתְגַּלּוֹת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר
עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זּוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה וְיִזְכֶּה לְגֹאֲלָהּ **שְׁלֵמָה**,
אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן!

ספר אשר בנחל כרף לי

ד' תשפ.

בעזרת השם יתברך יום רביעי לסדר ראה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.
את מכתבו קבלתי כבר כמה פעמים, וטרם היה לי עת ופנאי להשיבו.

אודות בנו היקר ... גרו יאיר; תהלה להשם יתברך, הוא מצליח
אצלנו מאד מאד, הן בלמוד שהוא מתמיד, והן במדות שהוא בעל
דרך ארץ גדול, והן בגשמיות יש אצלנו הכל, ברוך הוא יתברך,
אכל בשפע, וגם הצרכים גשמיים, כמו: מכונת כביסה ויבוש, הכל
יש לבחורים, ואין עליהם שום דאגה, רק להיות אנשים פשרים
כרצונו יתברך וכרצון צדיקיו הקדושים.

מה אמר לך, ידידי היקר! אתה יכול להיות שמח על נעם חלקך
שזכית שבנך לומד אצלנו, מי יתן ששאר בניך היקרים גם-כן ילמדו
אצלנו, הקדוש-ברוך-הוא ימתיק ממנו כל הדינים, ויזכה לרוות רב
נחת מבניך ובנותיך, נחת דקדשה.

אחי היקר! ימי אלול הקדושים ממשמשים ובאים, ונזפה
להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, בזה ראוי לנו לשמח ולהתחזק,
שתהלה להשם יתברך, אנו מאמינים בגדלת רבנו ז"ל, ואנו

מֵאֲמִינִים שְׁבָכַל מְקוֹם שָׁרָק מִתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַקְדוּשִׁים, וּמִתְפַּלְלִים יַחַד בְּהִתְקַשְׁרוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, שְׂאֵז הוּא אֲתָנוּ
מִמֶּשׁ. אֲשָׁרֵינוּ וְאֲשָׁרֵי חֵלְקֵנוּ!

הֵן אֲמֵת, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ יֵשׁ לוֹ הַקְטָנוֹת וְהִירִידוֹת
וְהַבְּלוּלִים שְׁלוֹ, אֲבָל כְּכֹר אָמַר לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן קעב): כָּל הַחֲסֻרוֹנוֹת שֵׁישׁ לְהָאָדָם וְכוּ', הַכֹּל מֵצַד הָאָדָם עֲצָמוֹ,
כִּי אִזּוֹר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שׁוֹפֵעַ תָּמִיד; כִּי בְּאֲמֵת אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו
יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, רַק נִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּלִבוֹשׁ
הַזֶּה שְׁלִמְרָאָה עֵינֵינוּ: דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר. וּבְאֲמֵת הַכֹּל רַק
אֲחִיזַת עֵינַיִם, כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא.

וְחִתְּךָ-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לָבוֹא אֶל מְדַרְגָּה זוֹ — לְהַרְגִישׁ כִּי
אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ, אֲזִי מִתְחִיל לְהִשְׁפִּיעַ עָלָיו אִזּוֹר יִתְבַּרְךָ, וְנִשְׁלָמִים
לוֹ כָּל חֲסֻרוֹנוֹתָיו שֵׁישׁ לוֹ — הֵן מֵצַד עֲצָמוֹ וְהֵן מֵצַד בְּנָיו וּבְנוֹתָיו,
אוּ פְרִנְסָה וּבְרִיאֹת וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִזְכוֹת לָזֶה אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (שָׁם), שְׁצָרִיכִים לְהַגִּיעַ אֶל בְּטוֹל
כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲשֶׁר זֶה הַפְּרוּשׁ (יִשְׁעָיָה
ו'): "מֵלֵא" כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ; אִם הָאָדָם מִחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ כְּלֵא מִמֶּשׁ,
אֲזִי מַרְגִישׁ אֲשֶׁר כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

אֲחִי הַיְקָר! יְכוּלִים לִישֵׁב בְּזֶה הָעוֹלָם בְּתוֹךְ הַבֵּית עִם מִשְׁפָּחָה
גְּדוֹלָה, אוּ בַחֲנוֹת בֵּין קוֹנִים הַרְבֵּה, וְלִהְיוֹת בְּטֵל וּמִבְטָל אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, וְלֹא יִרְגִישׁ כָּלֵל רַק אֲמַתַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, אִךְ לִזְכוֹת לָזֶה צָרִיכִים לְבִטֵּל אֶת הַיִּשׁוּת לְגַמְרֵי, וְאֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ
כָּלֵל זוֹכִים לָזֶה עַל-יְדֵי בְזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, שְׁעַל-יְדֵי חֲרוּפִין
וְגִדּוּפִין, שְׁמַחְרָפִים וּמְגַדְּפִין וּמְבִזִּין אוֹתוֹ, נֶעֱשִׂין כְּאֵין מִמֶּשׁ, אֲזִ
דִּיקָא מֵאִיר עָלָיו אִזּוֹר יִתְבַּרְךָ.

וְעַל-כֵּן רַבְּנוּ ו"ל רוֹצֶה לִזְכוֹת אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַקְדוּשִׁים, לִזְכוֹת לָבוֹא אֶל בְּטוֹל אֲמֵת כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׁוּם צֵל
בֵּינוּ לְבֵינוּ יִתְבַּרְךָ, וְיִשְׁפַּע עָלָיו שְׁפַע גְּדוֹל: בָּנִים וּפְרִנְסָה וּבְרִיאֹת

זכו וכו'. ועל-פֶּן הביא לנו מתנה מחלקת, ובזה שחולקים עלינו ומצערין אותנו ומחרפין ומבזין אותנו, על-ידי-זה נזכה לזה.

והעקר — לבלי לענות למחרפי ולמבזי נפשנו כלל, אשר כל זה הוא סוד פִּנְנַת אֱלוֹל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'): אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי; בְּזֶה שְׁחוּטָפִים בְּזִינּוֹת, חרופין וגדופין, על-ידי-זה נשׁוּבֵר הַלֵּב לְגַמְרִי, וְנִכְנַע הַדָּם שֶׁבְּחֵלֶל הַשְּׂמָאֵלִי, וְזוֹכִים לְלֵב אֲמַת, לֵב אֶחָד — אֲנִי לְדוּדֵי, וְאִזּוּ כְּבִיכּוֹל הוּא יִתְבַּרֵךְ מִשְׁפִּיעַ עֲלֵינוּ הַשְּׂגַת הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן — וְדוּדֵי לִי. אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָהּ זֹאת אֲצֵל אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים. וּבְכֹל דוֹר וְדוֹר כָּל אֱלוֹ מֵאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁסָּבְלוּ יוֹתֵר בְּזִינּוֹת, חרופין וגדופין ושפיכות דמים, זכו למה שזכו, עֵין לֹא רְאֵתָהּ "כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּבָר" (משלי כה, ב), שֶׁהִיא נִסְתָּר מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מֵה שֶׁסּוֹבְלִין מִשְׁכָּנִים, אוּ מִבְּנִים וּבְנוֹת, אוּ מִקּוֹנִים וְכוּ' וְשׁוֹתְקִים, הַכֹּל בְּכֹלל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, חרופין וגדופין, וְאִם הָאָדָם זוֹכֶה — שׁוֹתֵק לְמַחְרְפוֹ וְלְמַצְעָרוֹ, כִּי יוֹדֵעַ בִּידְעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ.

אָחִי, אָחִי! בְּאוֹתוֹ רָגַע כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת, נִכְלָל בְּחֵי הַחַיִּים, וּמְאִירִים עָלָיו אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, וּמְרַגֵּשׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגֵלוֹי נִפְלָא, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ!

הָעֵקֶר רְאֵה לְהַפֵּךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, כִּי הַכֹּל לְטוֹבָה גְּדוּלָה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד; ובחלק א', סימן ד'); וְרַבְּנּוּ וְ"ל מְפָרֵשׁ (דְּבָרִים יא, כו): "רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב", 'לְפָנֶיכֶם' דִּיקָא, לְפָנֵי הַפָּנִים שֶׁלְכֶם, אִיךָ שֶׁתִּקְבְּלוּ הַכֹּל בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעב). וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְקַבֵּל הַכֹּל בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, הֵן מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְהֵן לְקַבֵּל אֶת כָּל הַבָּא אֵלָיו, וְאִף שֶׁלְכָאוֹרָה יִדְמָה לָךְ, שֶׁבְּנִקֵּל לֹמַר לְאַחֵרִים דְּבָר זֶה, דַּע לָךְ, אָחִי הַיְקָר! כִּי אֵין לָךְ אָדָם נָקִי מִצָּרוֹת וּמִבְּלוֹלִים, קִטְנוֹת וְדַחְקוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וְכוּ', לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ הַדְּאָגוֹת וְהָעֲגָמַת נֶפֶשׁ שְׁלוֹ, הֵן מִצַּד הַפְּרִנְסָה וְהֵן מִצַּד הַבְּנִים

והבנות וכו' וכו', ואף שנדמה אחרת — הכל דמיון; פי העולם הזה, אמר רבנו ז"ל, הוא הגיהנום ממש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט), ואדם לעמל יולד, אבל אם זוכים להפך הכל לאלקות גמור, אזי דיקא מקררים את העצבים, וזוכים להפך את העולם הזה לגן-עדן ממש; פי עקר שעשוע עולם הבא הוא רק להכירו יתברך בהפכה ברורה ומחלטת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב').

ועל-כן, אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, שזכית על-כל-פנים לגור בארץ ישראל ובירושלים, אשר שם הוא מקום נחלתנו ומנוחתנו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (זבחים קיט.) על פסוק (דברים יב, ט): "כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה", שזה סובב על שילה וירושלים, עין שם. וראה לחטף בכל יום ויום תורה, אשר זה מזון נפשנו הנצחי, ובפרט כשמרגיל את עצמו ללמד בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, שאז התורה מאירה את נקדת האלקות שבלב האדם, ומלהיבה אותו אליו יתברך. ובפרטיות אפה, שכבר סבלת כל-כך בחייך ברוחניות ובגשמיות, ובפרטיות לאחרונה מבתך תחי', אשר מאד מאד מעיק לך ומצער אותך (אשר באמת פליאה בעיני, מי אשר על שם רבנו ז"ל יכנה, יהיה פרא אדם כזה, ויתפרע כל-כך נגד אשתו?! אשר רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד לשמר בכבוד אשתו (עין שיחות-הר"ן, סימנים: רסג, רסד); ואשר אצלנו כל שיחה של רבנו ז"ל היא בבחינת 'קב הדין את החר' וכו', אין לנטות ממנו לא ימין ולא שמאל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג); והנראה, שלא קבל את ההקדמות האמתיות, ובפרטיות מסתמא לא למד ספרי רבנו ז"ל, כי "לא עם הארץ חסיד" (אבות ב, ה), וזה ברור; כי כל אלו המתנהגים כן, אינם לומדים ספרי רבנו ז"ל כלל, רק כלפי חוץ ולמראה עינים וכו').

על-כל-פנים, אחי היקר! ראה רק לברח אליו יתברך, ולבקש רחמים רבים. סוף כל סוף חתנך מסתובב בין אנשי שלומנו הקדושים, סוף כל סוף הוא מתפלל אצלם בראש השנה, שיחוס וירחם השם יתברך עליכם, וישרה רק שלום בביתכם תמיד.

אֲשֶׁר ד' תשפא בַּנְחַל טו

והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו, ובנכם ... יזכה
להתעלות במעלות התורה והיראה אצלנו.

הדורש שלומו וטובתו, ומברכו בכתיבה וחתמה טובה.
הדורש שלומך...

צריך שתדע, אהובי, אחי! אשר יסוד גדול ועקר הכל בדעת
רבנו ז"ל הוא — שלום-בית, שבזה תלוי תקון הברית, ומי שאומר
אחרת, הוא שוטה וגם רוח, ואינו יודע מחייו.

ד' תשפא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

אחי היקר! אל תפל בדעתך כלל, פי עוד יהיו לך ימים טובים,
ותזכה לספר את נסיך ברבים, רק חזק ואמץ, פי אין זו עצה לעזוב
את עצמו ולפל בדעתו, ולחיות חיים מרורים פאלו, ורבנו ז"ל
הזהירנו על זה ביותר ואמר (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד),
שצריכים לחטף את היגון והאנחה אל תוך השמחה. תאמין לי, אחי
היקר! פי בתקף קטנותנו ודחקותנו, ראוי לנו לשמח, איך שהוא
אין אנו חולקים על אור גנוז פנה, ואין אנו חולקים על תלמידיו
הקדושים שבכל דור ודור. מה היינו עושים אם, חס ושלום, גם אנו
היינו מדברים על ספרים קדושים המגלים את אמתת מציאותו
יתברך, כותבים כתבי פלסתר, ושהם ספרי פסולים, עפרא
לפומיהו?! מה היינו עושים אם גם אנחנו היינו קוראים ושוחרפים
ורומסים ספרים קדושים, המגלים את אמתת מציאותו יתברך,
רחמנא לצלן?! מה היינו עושים, אם, חס ושלום, גם אנחנו היינו
מבזים ומבישים יראי ה' אמתיים, הדבוקים בו יתברך?! האם כבר

גִּמְרָנוּ עִם מַעֲשֵׂינוּ הַרְעִים וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ הַפְּגוּמוֹת, שֵׁשׁ לָנוּ זְמַן לְהִבְלִי הַבְּלִים כְּאֵלוֹ, לְרַצִּיחוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים כְּאֵלוֹ? ! תֵּאֱמִין לִי, אָחִי הַיְקָר! כִּי בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רָאוּי לָנוּ לְהַחְיֹת אֶת עֲצֻמְנוּ, כִּי שָׁם נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים, וְאָנוּ זֹכִים לְהֵאֱמִין בְּרַבְּנוּ ו"ל וּבַתְּלַמִּידוֹ הַקְּדוֹשִׁים, וְלֹא שָׁם חָלְקָנוּ כְּחֶלֶק הָעֲזִי פָּנִים שְׂבִדוֹר, הַמַּחְרָפִים וּמַבְזִים יִרְאֵי ה', אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְתָּא זוּטָא וְאֶתְחַנֵּן ה, ג), לֹא עָמְדוּ רְגְלֵי אֲבוֹתֵיהֶם עַל הַר סִינַי, וְגַם הֵם פְּגוּמִים מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְנוֹלְדוּ בְּפֶסוּל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. כִּי כָּלֵל זֶה יִהְיֶה בְּיַדְךָ — מִי שְׂמַבְזֶה אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְתַלְמִידוֹ הַקְּדוֹשִׁים, הוּא בְּעַל עֵבֶרָה בְּהֶצְנַע, וּמַעֲשֵׂיו מוֹכִיחִים אוֹתוֹ בְּגִלוּי, כִּי אֵין מִי שְׂיִבְזֶה אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אִם נוֹאֵף הַמְּלַכְלֵךְ בְּכָל מִינֵי פָּגַם הַבְּרִית, וּמַגְעֵל בְּעֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְנוֹדֵף רֵיחַ רַע מִמַּעֲשָׂיו הַמְּגַנְיִים וְכוּ' וְכוּ'.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי! חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד, אֵיךְ שֶׁהוּא אֵין לְךָ שׁוּם חֶלֶק עִם הַרְשָׁעִים הָאֵלוֹ, וּבּוֹדָאֵי זוֹ שְׂמַחָה אֵין סוֹפִית, וְרָאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, שֵׁשׁ נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים, וְאֵין אָנוּ חוֹלְקִים עַל רַבְּנוּ ו"ל.

אֲשֶׁרֵינוּ, מַה טוֹב חָלְקָנוּ! וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ! אֲשֶׁרֵינוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל! אֲשֶׁרֵינוּ שְׂאֵין אָנוּ חוֹלְקִים עַל רַבְּנוּ ו"ל! טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם הַזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תשפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ וְגֵן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי הַיּוֹם. וְכֵן כְּבָר קַבְּלָתִי מִמָּךְ כְּמַה מַכְתָּבִים,

אך סבת כל הסבות סבב שלא פתבתי לך, ואל תחלש דעתך למה ולזה אני כותב מכתב ארך, ולזה מכתב קצר, ולזה מכתב אחר מכתב, ולזה לא כלום, כי הכל בחשבון צדק ממנו יתברר.

העקר, ברוך ה', שהחיינו וקימנו והגיענו להזמן הזה, שתהלה להשם יתברר, אמה הולך להתחתן. מה אמר לך, השם יתברר נתן לך מתנה טובה, כי אני קראתי את מכתבך ששלחת אלי, והיא מאד מאד חכמה וכו', ומה שהיא בקשה ממך, זה שום דבר, אדרבה עקר השלמות בבנין בית הוא רק כשיש שלום-בית וקרוב לכות. וכמו שכתוב (בראשית ג): "על-כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו, והיו לבשר אחד", בשר אחד דיקא, הינו כמו שאבר אחד אי אפשר שישנא או יכעס על אבר השני, כי הם גוף אחד, כמו-כן צריך להיות בבית, שכל אחד צריך להבין את הצד שכנגדו, ואז דיקא חיים באהבה, אחנה ושלום, ואז יכולים להמשיך בבית כזה את השכינה.

זכר, זכר, ידידי היקר! מה שפבר עבר עליך באלו הימים והשנים, איזו מרירות, איזו חלישות הנעת, איזו קטנות וירידות וכו', ועכשו השם יתברר זכה אותך לילה אל החפה. ראה לשוב בתשובה אמתית, ולעשות התחלה חדשה מיום חתונתך, וכמו שפרש רבנו ו"ל מאמרם ו"ל (כתבות טז): כיצד מרקדין לפני הפלה, כיצד מדלגין על מה שהיה לפני הפלה — הינו קדם שהתחתן. זאת אומרת כשהולכין להחפה צריכים לעשות התחלה חדשה לגמרי, ולשכת מה שעבר עליו לפני מציאת הפלה, ובאפן הזה יזכה להצלחה (עין חיי-מוהר"ן, סימן תקפו). וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי בכורים, פ"ק ג): חתן מוחלין לו כל עוונותיו ביום חפתו, עין שם. ועל-כן עליך לשכת מכל העבר, אשר רבנו ו"ל הפליג מאד מאד במעלת השכחה (עין שיחות-ה"ן, סימן כו); ובאפן הזה תוכל להתחדש מחדש בעבודת השם יתברר.

והעקר ראה להגביר את השמחה אצלך, אשר מוהר"ן ו"ל אמר (עין לקוטי-הלכות, אגן העזר, הלכה ג), שכל עקר היחוד של

החתנה, הוא דיקא פשוזוכים להפך את היגון והאנחה אל תוך השמחה, וזה נעשה ביותר על-ידי החתנה.

ובאמת, אהובי, אחי היקר לי מאד מאד! ראה להדביק מתשבתך מעכשו אליו יתברך, ובפרטיות מיום חתנתך, כי ח'ת'ו'נ'ה' אותיות ח'ת'ן' ו'ה', כי איש ואשה הם בחינת ו' ה' — יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה, וזה נעשה על-ידי שמרגילין את עצמו להסתפל על פל דבר רק על רוחניות חיות אלקותו שיש בכל דבר, שזהו עקר הח'כמה, וכל זה נעשה על-ידי תקף האמונה הקדושה, שהוא בחינת נון הצמצום. פי באמת הפל לכל אלקות גמור הוא: דומם, צומח, חי, מדבר, וצריכים להסתפל תמיד רק על השכל האלקי שיש בכל דבר. אף מחמת שהוא אור גדול, ומרבויו אור, אי אפשר לראות שום דבר, לזאת צריכים את מדת הצמצום, שהוא הנון, וביחד נעשה ת', שחזקק מקום בלב, השגת אלקות, אשר זהו אותיות ח'ת'ן', "דברי חכמים בנ'ח'ת' נשמעים" (קהלת ט, יז), פי מי שזוכה להגיע אל מדרגה כזו בהשגת רוחניות אלקות, ומרגיש תמיד את אמתת מציאותו יתברך, אזי תמיד מדבר בנחת, והוא אהוב אצל הבריות, כי הכל הולך אצלו בישוב הדעת. וזהו עקר התכלית להגיע אליה בזה העולם — לבוא אל מדרגת הבטול אליו יתברך, עד שלא ירגיש רק אלקות, ואז מתחדים המחין, שהם י'ה' — העולם הבא הנקרא שמש, שמים, אל העולם הזה הנקרא לבנה, ארץ, ונעשה אור הלבנה כאור החמה, שזה יחוד ו' ה'. וזה פל ענין ח'ת'ו'נ'ה', שצונו הקדוש-ברוך-הוא שישא אשה, אשר בדרך כלל האישה הוא רוחני (יותר), והאשה היא גשמית (יותר), וכשמתחננים ונעשים אחד, אז נעשה היחוד של ו'ה'. ודבורו צריך להיות בבית בנ'ח'ת' דיקא, ואז חיים חיים מאשרים, חיים שמחים, חיים של אהבה, חיים על-פי התורה.

ועל-כן, תמדת לבבי! ראה להיות תמיד שמת, שבתך דחקותך זכית להתודע מרבי אמת כזה, ואתה מקרב אליו. ותהלה להשם יתברך, אינך חולק עליו, ואתה יודע מאנשי שלומנו הקדושים, ואתה אויז את עצמך עמם ביחד, אשריך ואשרי חלוקך.

אָשֶׁר ד' תשפב בַּנְחָל יט

רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְתִכְנַס בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְלָ טוֹב אֶל
הַחֶפֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִמְחַל לְךָ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ. וְנָא וְנָא לְהִיּוֹת
בְּגִדְלוֹת הַמַּחִין לְגַבֵּי אֲשֶׁתְּךָ, וְתִרְאֶה לְשִׂמְחָה בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, וְאֵל
תִּהְיֶה קִמְצָן וּבְעַל מַחְלָקַת וְכוּ', רַק אֲהַבָּה וְקָרוֹב לְכַבוֹת. וְרַבְּנוּ ז"ל
הִזְהִיר אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ (עֵין שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן
רסד), וְאֶצְלָנוּ צְרִיף לְהִיּוֹת כָּל שִׂיחָה וְדַבּוּר מִרַבְּנוּ ז"ל קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים,
יִקַּב הַדִּין אֶת הַהֵר, וְיֵאבְדוּ אֶלְךָ וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, וְדַבּוּר אֶחָד מִדְּבָרָיו
הַקְּדוּשִׁים אֵל יֵאבֵד.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! זְכוֹר זְכוֹר מֵה שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ בְּהִיּוֹתְךָ בַּחּוֹר, וְאֵילוּ
סְפָרִים חִזְקוּ אוֹתְךָ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת טוֹב עֵינַי, וּלְהַדְפִּיּוֹס פְּעַם
אַחַר פְּעַם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל כָּל בַּחּוֹר בְּשִׂמְחַתְּךָ — שׁוֹכַח
מֵהֵיכָן קָבַל הַתְּחִזְקוֹתָיו, וְהוּא זוֹרֵק אֲבָנִים בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הַבוּר שֶׁשָּׂתָה
מִיָּם חַיִּים, מִיָּם מְתָקִים.

וְעַל-כֵּן רְאֵה שִׂיחָה תָּמִיד לְפָנַי עֵינֶיךָ חֹטְאוֹת נְעוּרֶיךָ, בְּאֶפֶן
שֶׁתִּזְכֶּה לְתִקּוּן, עַל-יְדֵי הַדְּפִסַּת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שְׁזִכִּיתִי לְהַדְפִּיּוֹס
וּלְחַדֵּשׁ בְּתוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל. וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל
אֶת רְצוֹנְךָ וְכִסּוּפְךָ, לְגַקֵּד אֶת כָּל סֵפֶר "פְּעֻלַּת הַצְּדִיק", כִּי יַעֲשֶׂה רַעַשׁ
וְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִם תִּדְפִּיּוֹסוּ יֵשׁ אֶצְלִי כַּמָּה
הוֹסְפוֹת שְׂרָאוּי לְהוֹסִיפֵם שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

קִבַּלְתִּי אֶת סֵפֶר "יְמֵי הַתְּלָאוֹת" שֶׁהַדְּפִסְתָּ מִחֻדָּשׁ, וְאִמְרָתִי
לְהַשְׁלִיחַ שֶׁהֵבִיא לִי אֶת הַסֵּפֶר: תֵּאֱמִין לִי, שְׂגַם אֲנִי יָכוֹל כְּבָר לְרַשֵּׁם
סֵפֶר "יְמֵי הַתְּלָאוֹת" מִרְבוּי הַמַּחְלָקַת וְהַתְּלָאוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלַי מִלְּצִים
נוֹאֲפִים, בּוֹרִים וְרִיקִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

ד' תשפג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לגנצח
נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

והנה, חמדת לבבי! אני רואה בעיני, שאין שום מציאות של
דרך הטבע כלל, והכל לכל השגחה שלמה, משגח ממנו יתברך,
ועל דרך זה צריך להיות למודנו, ואין להאדם שום פחות גשמיים,
רק דבורי פיו בתפלה ובבקשה, כי רק בידו אנחנו נמצאים, והכל
דמיון, וכל ענין מלכות והנהגה הוא רק בידו יתברך. ועלינו רק
ללמד התורה הקדושה, ולקיים מצוותיו הקדושות, ולא נבטח ביד
בשר ודם, ולידע שפחנו הוא רק בפנינו.

הדורש שלומך...

ואמר, שמשיח יכבש את העולם בלי שום כלי זין, "משיח וועט
אייננעמען די וועלט אן א שאס פולווער".

ד' תשפד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש", קדש
קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד בעבודת השם
יתברך, כל אחד כפי בחינתו וכחו. ובפרטיות עכשו, כי ימי אלול
הקדושים ממשמשים ובאים, שאז הם ימי רצון מאד מאד, וחבל
על כל רגע ורגע שהולך לאבוד, ועל-כן ראו לשמר מאד מאד את
הזמן היקר. ותחלת הכל צריכים לשמר על הבריאות, לאכל ולשתות

אֲשֶׁר ד' תשפד בַּנְחַל כא

דיקא, ולא לסגף את עצמו, אדרבה להזהר מאד מאד בברכות-הנהנין ובברכת-המזון, ובשעת אכילה ושתייה לכונן: אכל י"ה שתה י"ה, הינו פי גם במאכל אלקות גמור הוא, פי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך. ועל-כן בשעת אכילה דיקא יכולים לזכות להארת פנים אל פנים, ולהרגיש את אמתת מציאותו יתברך, בבחינת (רות ב'): "לעת האכל גשי הלום"; וכן יכולים להרגיש אז הארת הרצון אליו יתברך, אם רק יזכה להפוך את עיניו ולכבו אליו יתברך. וצריכים לשמר מאד מאד על השנה, כי כשאדם מסגף עצמו בשנתו, על-ידי-זה מחו מתבלבל, ואין לו מחין מישבין, ואז כל היום והלילה כבר מבלבלים אצלו.

וראיתי תמיד אצל אנשי שלומנו הקדושים, כי נזהרו מאד מאד לילך לישן מקדם, באפן שיזכו לקום בתצות, אשר אז הוא עת רצון, רעוא דרעוין ממש, ואפלו אלו שהיו ערים בשעת נקדת תצות, הלכו לישן תכף-ומיד אחר-כך, באפן שיוכלו לקום לזמן התפלה. ועל-כן, ידידי היקרים! שמרו היטב היטב על בריאות גופכם, פי מוכא בשם הפעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: כשנעשה חור קטן בגוף, נעשה חור גדול בהנשמה; הינו כשאדם מסגף את עצמו באכילה ושתייה או בשנה, אז נתקלקלה בריאות גופו, וממילא כבר אינו יכול לעשות הרבה בעבודת השם יתברך, ונעשה חור גדול בגשמתו. ועל-כן שמרו מאד מאד על בריאות גופכם, ואל תסתכלו כלל על שום בריה שאומרת אחרת, כי הכל הכל, הכל הכלים. עליכם תמיד להסתפל ולהתישב מה יהיה נשאר מכם, ויותר מזה הכל הכל. ועל-כן אם אתם רוצים לחטף בזה העולם טוב הרבה ונצחי, זה תלוי כפי שתשמרו את בריאות גופכם. וכן תשמרו מאד מאד את זמני השנה, פי יותר טוב לישן קצת אחר תצות, באפן שיהיה לו מחין מישבין בעבודת ה', מאשר יסגף את עצמו בשנה וילך במחין מבלבלים. וזה ברור, כי עקר התכלית בזה העולם לזכות לבוא ולהגיע אל דבקות הבורא יתברך, קדשת המחשבה, ואשר אל זה אי אפשר רק כשמחו מישב. וכן אמר רבנו ז"ל: כשאדם רואה שנתבלבלה

מחשבתו — ילך לישן. ואמר בזו הלשון (שיחות-הר"ן, סימן ק):
 ביותר מועילה השנה לאמונה. ועל-כן שמרו היטב היטב, וישמר
 אתכם השם יתברך. ובפרטיות עכשו בימי אלול הקדושים.
 הדורש שלומכם...

ד' תשפה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
 מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
 יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך עם הכסף להוצאות ביתי, יעזר
 לך הקדוש-ברוך-הוא ויחיה אותך, כמו שהחייית אותי.

נא ונא החזק בו יתברך, ואל תפחד משום בריה שבעולם. עליך
 להרגיל עצמך לא לדבר עם בני-אדם, יש אנשים שאין להם מה
 לעשות, אלא להחליש דעת זולתם, ולכן למה לך להכנס בוכוחים
 עם אנשים ולהוכיח צדקתך? ! ממילא לא יעלה בידך; כי הפלל הזה
 יהיה יסוד אצלך — בוכוחים לא מצליחים, אדרבה, תחלת כשלוך
 האדם ומפלתו — על-ידי וכווחים. עליך להרגיל עצמך רק לדבר
 אל הקדוש-ברוך-הוא, ולעשות התחלה חדשה בכל יום ובכל שעה
 ובכל רגע ממש. וזו הדרך שגלה לנו רבנו ו"ל, לעשות בכל פעם
 התחלה חדשה, ואל לך להתבלבל מאף אחד, מה יש לך עם
 אחרים? ! רבנו ו"ל אמר (ספורי-מעשיות, מעשה ט', מהתכם והתם),
 שהתכם אמר: אם הייתי במדינה זו — היו צוחקים עלי, אם הייתי
 במדינה זו — היו משפילים אותי וכו' וכו', ותמיד רק חשב —
 מה אחרים יאמרו, לא-כן התם היה תמיד שמח, וכשאמרו לו —
 מה אפה שמח, הלא אחרים מצליחים בהרבה ממך? ענה ואמר:
 מה יש לי עם אחרים? ! זה מעשה שלו וזה מעשה שלי, והיה רק
 בשמחה, ועל-ידי-זה זכה להיות שר על כל השרים. למדים מכאן,

אם אדם אינו מתבלבל מזולתו, הוא מגיע למדרגות הכי עליונות. וכבר אמר התנא הקדוש (אבות ו, ה): אל תתאנה לשלחנם של שרים, כי שלחנה גדול משלחנם. אף פעם אין יודעים מי יותר גדול ממי וכו'. והעקר — מה אכפת לי מי יותר גדול, אני איני צריך שום ברנה שבעולם, רק את הבורא תברך שמו! ודבר זה עליך להחזיר בעצמך, וברגע שתהיה חזק בזה, אינה מסתכל על אף אחד. ולכן חזק ואמץ מאד, ואז תצליח בדרךך תמיד.

העקר תלך בכל יום רקוד, ואם תמצא עוד אחד מאנשי שלומנו לרקד עמו — מה טוב ומה נעים, ואם לאו — תרקד בעצמך. וכמו ר' נחמן טולטשינער ז"ל, תמיד כשבא אליו איזה יהודי — החל לרקד עמו, וכשלא היה לו מי שירקד עמו — רקד בעצמו. ופעם כבר שכב במטה, ונזכר שהיום לא רקד, וירד תכף מהמטה ורקד, כי התנהג בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל. ועל מצבתו חקוק: "פה נטמן איש תם וירא אלקים". ואמר על זה בנו ר' אברהם ז"ל: זו אמת! האבא היה באמת איש תם וכו', והלך תמיד בתמימות, ומה ששמע ממוהרנ"ת ז"ל — את זאת קיים: התבודד הרבה להקדוש-ברוך-הוא, רקד ולמד הרבה מאד, כי מוהרנ"ת ז"ל הרגילו, שילמד הרבה משניות והרבה 'עין יעקב' והרבה שלחן ערוך, עד שנתעלה, וזכה למדרגות גבוהות מאד בעבודת השם יתברך, והעקר — על-ידי מדת התמימות שלו. ולכן אל תהיה בטלן, וגם אתה תתחיל לרקד בכל יום כמו אנשי שלומנו, ותתבודד אל השם יתברך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אל תתערב בשום דבר וענין, ואל לך להתבלבל מבני-אדם, ואז תזכה לכל טוב אמת ונצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֹרָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה אמר לך! אני מצטער במאד מאד לכתב לך, אבל קבלתי
מכתב מאשתך, ובו קובלות ומתלוננות שאתה מכה אותה ברציחה
נוראה וכו' וכו', ולפלא בעיני מאד, איך תעשה בדבר הזה, באשר
בפרוש פסק הרמ"א (באבן העזר, סימן קנד, סעיף ג'), שאין זו הדרך בני
ישראל, ואם הוא רגיל להכות את אשתו, יש ביד בית-דין ליסרו
ולהחרימו ולהלקותו בכל מיני רדוי, ולהשביעו שלא יוסיף לעשות,
עין שם. וכן מובא בפוסקים, שהיו נוהגים להכניס בתרם אדם
שמכה את אשתו, שהוא הדרך הגויים להכות את אשתו. ויש המון
תשובות בספרי שאלות ותשובות הדנים בזה — להחמיר מאד.
ולכן אינני מבין, איך אתה אינך מתבייש להכות אותה וכו', הלא
אסור לצער את אשתו, שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.):
לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמעתה מצויה —
עונתה קרוכה; ואיך אתה מצער אותה כל-כך?! בנדאי תצטדק בכל
מיני הצטדקיות, ותסביר לי שאתה צודק, אבל בן לא יעשה! כי
מקבלים על זה ענש גדול מאד. וחכמינו הקדושים מספרים (כתבות
סב), אשר רב רחומי היה מצוי אצל רבא רבו בעיר מחווא, והיה
רגיל לבוא לביתו בכל ערב יום הכפורים, פעם אחת נמשך בלמודו
בערב יום הכפורים, והיתה אשתו מצפה שיבוא ולא בא, הצטערה
מאד והורידה דמעה אחת מעיניה, ונפטר רב רחומי, עין שם. הרי
שלך לפניה, רק גרם לדמעה אחת שיצאה מאשתו, וכבר גענש בעון
מיתה, מפל שפן כל-כך לצערה ולהכותה, הרי זה פרוצת ממש.
ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ואמר (שיחות הר"ן, סימנים:
רסג, רסד), שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם להפריד בין
הזוג כדי שיתגרשו, כדי שיכשילם בעברות, והזהיר מאד לכבד
ולקרא את אשתו, ואמר — כמה הן סובלות — צער העבור, צער

אֲשֶׁר ד' תשפז בַּנְחַל כה

הַלִּידָה; וְלִכֵּן אֵינְנִי מִבִּין אוֹתָךְ, לָמָּה תִּגְבִּיחַ יָדַי?! אִם אֵינְךָ יָכוֹל לְהַשְׁמֹות עִמָּה — רְאֵה לְגִרְשָׁהּ, אֲבָל לֹא לְהַכּוֹת מִכּוֹת רָצַח, הֲרִי אֲסוּר לְהַכּוֹת סֵתֶם יְהוּדִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֶת אִשְׁתּוֹ! וְלִכֵּן כָּלֶךְ לָךְ מִדְּרָךְ זו.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּשְׁמַע בְּקוֹלִי, וְלֹא — אֵינְנִי רוֹצֶה לְדַבֵּר עִמָּךְ, כִּי צָר לִי מְאֹד עַל שֶׁתִּגִּיעַ לְדַבְּרִים מְגִנִּים כְּגוֹן דָּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּיָתֶר שְׂאת וּבְיָתֶר עֹז, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ. וְתִאֲמִין לִי, שֶׁהַחַיִּים מְאֹד מְאֹד קָשִׁים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, שְׁגִלָּה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֶל; וְאִף שֶׁזֶהוּ דְּבָר פְּשׁוּט, וְכָל אֶחָד יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ, אֲבָל לְחִיּוֹת עִם זֶה — קָשָׁה מְאֹד. כִּי לְקַיֵּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה — אֵין לָךְ קָשָׁה מְנָה. כִּי פְּעָמִים אֵין סֵפֶר מְסַבְּבִים אֶת הָאָדָם צָרוֹת וְיִסּוּרִים כְּאֵלוֹ, עַד שֶׁאֵינּוּ יוֹדֵעַ אֵיךְ לְצַאת מֵהֶם, הוּא נִכְנָס בְּבִיצָה כּוֹז, שְׁמֵר לוֹ מְאֹד, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת, וְאֵיךְ לְהַתְנַהֵּג, וְכִיצַד לְתַן לְעֲצָמוֹ עֲצָה. וְרַבְּנוּ ו"ל מְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְמוּד עֵמֶק עֵמֶק בְּהַתְחַזְקוֹת, אֵיךְ לְהַחְזִיק מִמְּעַמָּד, וְעַל קֶטֶב זֶה נִבְנִים כָּל סִפְרֵי "לְקוּטִי-הַלְכוֹת". וּבְפִרּוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁעָלֵינוּ לְהוֹדוֹת לְמוֹהֲרָנִית ו"ל, כִּי אִם לֹא הוּא, לֹא הָיָה נִשְׂאָר אֲפִלוּ עָלֶיהָ אֶחָד כְּתַב־יָד מְרַבְּנוּ ו"ל, כִּי יְדוּעַ, אֲשֶׁר מוֹהֲרָנִית ו"ל מְסַר אֶת נַפְשׁוֹ, וְכַתֵּב אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְכָל הַתּוֹרוֹת וְכָל הַמַּעֲשִׂיּוֹת וְכָל הַשִּׁיחּוֹת

שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל — הוּא כָּתוּב, וְלָכֵן רַגְלִים אֲנִשִּׁי שְׁלוּמְנוּ לוֹמַר: "וְלֹא נָתַן — לְמוֹט רַגְלֵינוּ", אִם לֹא ר' נָתַן — הִיָּה לְמוֹט רַגְלֵינוּ. כִּי רַק הוּא הִבִּין לְעַמְקָם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא יָדַע מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם.

וְהִנֵּה מֵאֵז שֶׁהָיָה מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל בְּעוֹלָם, וְגָלָה לָנוּ סִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁבָּהֶם הוּא מְבָאָר וּמְפָרֵשׁ בֵּיתֵר בְּאוֹר וּבֵיתֵר עִמָּק אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כְּכֹר יָרַד הַדּוֹר מְלִיּוֹן מְדַרְגּוֹת אַחֲוֹרָנִית, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלָל. לֹא מֵאָה אֶלְף וְלֹא מֵאֵתִים אֶלְף, וְלֹא חֲמֵשׁ-מֵאוֹת אֶלְף, אֲלֵא מְלִיּוֹן מְדַרְגּוֹת, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, נֶפֶל הַדּוֹר. רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יוֹדֵעַ, וְהַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אֲשֶׁר מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם לְהַצִּיל אֶת הַדּוֹר. וּמִי אֵלּוֹ הַצְדִּיקִים? תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ז"ל. כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה'), אֲשֶׁר הַצְדִּיק מְשִׁאִיר אַחֲרָיו תְּלַמִּידִים, וְצָרִיכִים לְחַפֵּשׂ אֲצֵלָם אֶת הַרוּחַ-הַקְּדֹשׁ שְׁלוֹ, וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְתַמִּיד בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּמְחַפֵּשׂ שָׁם אֶת הַרוּחַ-הַקְּדֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הִיא גְּנוּזָה וְטְמוּנָה בְּתוֹךְ הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת".

וְזִכְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְחֵבֵר סִפְרִים נֶפְלָאִים מְאֹד, קְצוּרִים מְדַבְּרֵי מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל, וְכֵן בְּאַרְתִּי אֶת דְּבָרָיו ז"ל בְּאֶפֶן שִׁיְהִיָּה מוּבָן לְכָל. כִּי בִימֵי נְעוּרַי לְמַדְתִּי הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְהִתְמַדְתִּי יוֹמָם וְלַיְלָה רַק בָּהֶם, וְהִיָּתָה תְּקוּפָה שֶׁל שְׁלֹשִׁים חֲדָשִׁים רְצוּפִים, שֶׁסִּימַתִּי כָּל חֲדָשׁ בְּרְצִיפּוֹת בְּלִי הַפְּסֵק אֶת כָּל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּמְלַבֵּד, שֶׁהַרְבֵּה שָׁנִים לְמַדְתִּים כְּסֻדְרָן עִם כָּל הַשְּׁעוּרִים שְׁלִי, אֲבָל תְּקוּפָה אַחַת הִיָּתָה שֶׁל שְׁלֹשִׁים חֲדָשִׁים בְּרְצִיפּוֹת, שֶׁנִּתְּנָם נְחֻצִי, שֶׁגִּמְרַתִּי כָּל חֲדָשׁ אֶת כָּל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְהִיָּתָה עֲקָשָׁן גְּדוֹל בְּזָה, וְזוֹ כָּל הַתְּחִיבּוֹתֵי בְּכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלַי בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, הַכֹּל הוֹדוֹת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְלֹלֵא מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל, מִי יוֹדֵעַ מַה הָיָה נַעֲשֶׂה עִמִּי, עֲבַרְתִּי בְּחַיִּי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה קִשְׁיִים וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים, מִחֲלָקֶת וּמְרִיבוֹת עַל לֹא דְבָר, וְנִתְקַיֵּם אֲצִלִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (תִּי-מוֹהֲרֵנִי, סִימָן שְׂצד), שֶׁאָמַר: יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁאֵין מְכִירִים אוֹתִי כָּלָל

אָשֶׁר ד' תשפח בַּנְחָל כז

וְחוֹלְקִים עָלַי. לְצַעְרֵי הָרֵב, עוֹנוֹתַי הַמְרֻבִּים גָּרְמוּ לִי כָּל הַצָּרוֹת
וְהַיְסוּרִים, שֵׁשׁ רְשָׁעִים אָרוּרִים שֶׁמְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, וְגַמְיָרִי
שֶׁלְשׁוֹן הָרַע נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל. אִם מְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הָרַע זֶה מִתְקַבֵּל עַל
הַדַּעַת.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, הָיִוֹת שֶׁהִסְתוּבַבְתָּ אֶצְלִי כְּכֹר כְּמָה
שָׁנִים, וְאֲנִי רוֹאֶה שֶׁמְסִיתִים וּמְדִיחִים אוֹתָךְ נִגְדִי, הַבְּחִירָה הַיָּא
גְּדוּלָה מְאֹד. אֵינְנִי מְכָרִיחַ אֶת אֶף אֶחָד שֶׁיִּשְׁאַר אֶצְלִי, כִּי אֲנִי הַיּוֹם
כָּאֵן וְלִמְחֹר אֲנִי כְּכֹר יוֹצֵא מִכָּאֵן, וְלִכֵּן אֶצְלִי הָעֶקֶר לְדַבֵּר רַק
מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית. פֶּה וְשֵׁם עָלַי לְעֲנוֹת לְמַתְנַגְדִי, וְלִתֵּן לָהֶם מְנָה
אֶחָת אֲפִים, כִּי לְצַעְרֵי הָרֵב, אֲנִי יוֹדֵעַ הַיָּטֵב מַה שֶׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי
הַנְּעוּרִים, כִּי בָּאִים אֶצְלִי מִכָּל הַיְשִׁיבוֹת כָּל מִינֵי טְפוּסֵי בַּחוּרִים, וְכֵן
אֲנִי מְקַבֵּל מִכְּתָבִים מִבַּחוּרִים מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּבָהֶם הֵם מְסַפְּרִים
מִעֲשֵׂיהֶם וְשִׁבְרוֹן לְבָבָם וּמַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְאֲנִי מְנַסֶּה לְדַבֵּר עַל
לָבָם, לְחַזְקָם לְעוֹדְדָם וּלְשַׁמְחָם, וְכֵן אֲנִי כּוֹתֵב לְכָל אֶחָד מִכְּתָבִים,
וְאִם הֵיךְ לִי זְמַן, הֵייתִי עוֹנָה לְחַמְּשָׁה אַחוּז מְרַבּוּי הַמְּכָתָבִים,
וְלְצַעְרֵי הָרֵב, אֲנִי עוֹנָה רַק לְחֻצֵי אַחוּז, כִּי אֵין לִי פְּנָאִי, אֲנִי טְרוּד
לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל, וְאֵינְנִי מִתְחַרֵּט, עַל אֶף שֶׁאֲנִי מְשַׁלֵּם
עַל כָּף מְחִיר כְּבֹד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמָע בְּתַפְלָתִי,
וּמִי שֶׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי — יֹאמַר לְצָרוֹתַי דֵּי.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּקַבֵּל אֶת דְּבָרִי, וְנִשְׁמָע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשפח.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי

מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מצטער בצערך הקשה, שאתה סובל כל-כף הרבה צרות ויסורים ומרירות, חרופין וגדופין וכו' וכו'. מה אמר לך! רבנו ו"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ר'), אֲשֶׁר עָקַר הַתְּשׁוּבָה — יִשְׁמַע בְּזִיווֹנוֹ יְדָם וְיִשְׁתַּק. אף האמת אמר לך, אֲשֶׁר זֶה מֵהַדְּבָרִים הַקְּשִׁים בְּיִתְרָה, כִּי סוּף כָּל סוּף אִם הַבְּזִיוּנוֹת בָּאִים מִבְּחוּץ, עֲדִין יְכוּלִים לְדַלֵּג עֲלֵיהֶם, אֲבָל אִם זֶה נַעֲשֶׂה מִתּוֹךְ הַבַּיִת — קִשָּׁה מְאֹד לְקַבֵּל. אף-על-פי-כן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גטין לו'): הַנֶּעְלָבִים וְאִינָם עוֹלָבִים, שׁוֹמְעִים חֲרָפְתָם וְאִינָם מְשִׁיבִים, עוֹשִׂים מֵאֲהָבָה וּשְׂמֵחִים בְּיִסּוּרִים, עֲלֵיהֶם הַכְּתוּב אוֹמֵר (שופטים ה, לא): "וְאוֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבּוֹרָתוֹ"; וּמוֹכָא בְּסֵפֶר הַקְּדוּשׁ "חֻכְתֵּי הַלְּבָבוֹת" (שער הַכְּנִיעָה, פֶּרֶק ד'): כְּשֶׁמְסַפְּרִים בְּגִנּוּתוֹ — יִכְנַע לְבוֹרָא, וְיִוְדֶה לוֹ עַל אֲשֶׁר גָּלָה לוֹ מֵעַט מֵהַרְבֵּה לְיִסְרוֹ וּלְהוֹכִיחוֹ, כְּדֵי שְׂיָשׁוּב אֵלָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמַר (באיוב לו, י'): "וַיִּגַּל אֲזָנֹם לְמוֹסֵר, וַיֹּאמֶר כִּי יִשׁוּבוּן מֵאֲזֶן"; וְתֵאמֹר לִי שְׂזֶה הַדְּבָר הַקְּשִׁה בְּיִתְרָה לְקַיֵּם, וּבְפֶרֶט כְּשֶׁכּוֹאֵב בְּתוֹךְ הַבַּיִת, שְׂקָמִים עָלָיו, וְאֲנִי מִבֵּין הַיֵּטֵב אֶת הַצָּעַר הַגָּדוֹל שְׂיִשׁ לך.

מה אמר לך, ראיתי בספר התרדים (סוף פרק עג) וזו לשונו: בן הנה מרגל בפי האר"י ו"ל בכל התשובה שבעולם, ומעלה בכולא לזכך החטאים זדונות ופשעים, היא סבילת העלבונות, חרופין וגדופין, והיא מעלה יותר מכל מלקיות וסגופים. למה לסבל יסורים בעולם הזה ובעולם הבא, גיהנום על עוונותיה וכו'?? טוב לך אם תסבל חרפת אנוש וגדופיו ולא תענהו, ותשמח ביסורים אלו, כי רפואה הם לנפשך, ונרח בחשך אורך. והוסיף על דבריו ר' חיים ויטאל בספרו "שערי קדשה", אם עיני שכלך, הנה לך לתפש אתר מי שיצער אותך, כי חיים אתה מבקש לך. וכתב בספר השל"ה (שער האותיות אות ע', ערך ענה, בשם ספר "תמר דבורה" להקדוש הרמ"ק ו"ל, פרק

(ב): 'ישמח בחרופין יותר מאכילת מעדנים.

ולכן שתק, אהובי, ידידי היקר! אף שכוּאב לך מאוד מאוד, עם כל זאת ברח לך אליו יתברך, כי סוף כל סוף הקדוש-ברוך-הוא לא יעזוב אותך, ותעשה לעצמך חשבון הנפש, כמה חטאת לפניו יתברך, ועכשו עליך לסבל בתוך ביתך גיהנום ממש על פני האדמה, חזק חזק ותתחזק.

בענין מה ששאלת על הצדיק הקדוש ר' מנחם מנדל מרימנוב זי"ע, הוא היה מארבעת התלמידים הגדולים ביותר של הרבי רבי אלימלך זי"ע, שהפיצו את אור תורת חסידות בעולם. ומספרים עליו, שהיתה לו בושא גדולה לפניו יתברך. כי הפירו על פני קדשו, איך מתבייש ממנו יתברך. ובפרט בעת גמר תפלת שמונה-עשרה, שפסע בחזרה שלש פסיעות, ראו בחוש עין בעין, איך יהודי הולך חזרה בבושה גדולה ממנו יתברך. ומספרים, שפעם אחת היה באיזו עיר, והתפלל לפני התבה כדרכו כל התפלות, וישבו על המדרגות שלפני ארון-הקדש הרבה ילדים קטנים, והתבוננו בפניו, ורצה איש אחד לגרשם, שלא יבלו את הרבי רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע בעת התפלה, ורמו לאיש שניח להם. ואחר התפלה ענה ואמר לאיש הזה: מה אכפת לך, שילדים יראו מה נקראת בושא לפניו יתברך! למדים מכאן, שהתכלית בזה העולם צריכה להיות — להתבייש לפני הבורא יתברך שמו.

וידוע, שרבנו ז"ל אמר פעם למוהרנ"ת ז"ל: האם אתה נעשה אדם (מסמיק) לפני הקדוש-ברוך-הוא, כמו שאמה מתאדם כשאדם מבזה אותך?! והכלל והעקר, איך אדם צריך להתבייש תמיד ממנו יתברך. ואל זה אי אפשר לזכות, רק על-ידי שתמיד חושבים ממנו יתברך בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות. ולכן יכול להיות, שכל הבזיונות והשפיעות דמים שאמה סובל בביתך עכשו, כדי להרגילך, שתתחיל להתבייש ממנו יתברך, ולא מבשר ודם.

אשרינו, מה טוב תלקנו! ומה נעים גורלנו! ומה יפה ירשתנו! שיש לנו רבי כזה, נחל נובע מקור חכמה, שיכול להגביה ירודים

ונפולים כמנו, ולהדביקם אל האין סוף ברוך הוא, אשרינו!

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשפט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשמ"ב.

לקבוד ידידי ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

ידידי היקר! רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן סח): עקר מעלת הצדיק — שיהיה למעלה ויהיה למטה. צריכים לצמצם את עצמו, ולא להיות רק למעלה, צריכים להיות למטה בזה העולם, מלבש בלבוש גשמי, עד שבגוי-אדם יראו לפניהם גוף גשמי מלבש עם כובע וחליפה, וזה מה שהקדוש-ברוך-הוא רוצה מאתנו, ואלו הבגדים שהיו לכהן גדול — שמונה במספר, ולכהן הדיוט — ארבעה במספר. הלא היה יכול להיות שהכהן ילך ערם, כמו שהלך בלא מנעלים בבית-המקדש, אלא היה צריך לילך בארבעה בגדים, שנה שם הנו"ה. והכהן גדול שהיה בדרגה גבוהה יותר, הדרך לילך בשמונה בגדים, שנה הנו"ה אדנ"י — לחבר עולם העליון עם העולם התחתון; פי הכהן הדיוט, עבודתו היתה רק בחוץ, על-פני הדרך לילך רק בארבעה לבושים, אבל הכהן גדול, שהיה נכנס לפני ולפנים, הוא הדרך שמונה לבושים. למדים מכאן, כל מה שאדם נכנס יותר ויותר לקדשה — צריך לבושים יותר, וכל יהודי צריך שיהיה לו בגד ללבש. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קכו), שהבגדים תובעים את האדם, אם אינם נקיים, או אם קרועים הם, ואם אין לאדם בגדים — אין לו שמירה. ולכן צריכים לקיים זאת בפשיטות, שכל אחד ילך בכובע ובמעיל ובאבנט (גרטל), וכך נכנסים לבית-הכנסת, פי כך נכנסים הכהנים לבית-המקדש, ואף שנה קשה, אבל הלכו בלבוש. פן צריך כל יהודי לבוא לבית-הכנסת

אֲשֶׁר ד' תשפט בַּנְחַל לא

בְּצוּרָה מְכַבֶּדֶת, עִם מְעִיל וְכוּבֵע וְאַבְנֵט, וּמְכַנְסִים נְקִיִּים וְכוּ' וְכוּ', וְלִהְיֶה קָפִיד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה.

וְהִנֵּה מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רמג), אֲשֶׁר כָּל מֵה שֶׁמְדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה, לֹא רוֹאִים אֲצִלוֹ שׁוּם קְדוּשָׁה, כִּי הוּא מְלַבֵּשׁ בְּיוֹתֵר לְבוּשִׁים. וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁבְשֵׁבִיל זֶה הֵלֶךְ הַפְּתִיחַ הַגְּדוֹל בְּשִׁמוּנָה בְּגָדִים וְכוּ', כִּי הִזָּה יוֹתֵר מְלַבֵּשׁ לְפִי עֶרְוָה קְדוּשָׁתוֹ. הַעֲקָר רְאֵה לְשַׁחַק מְכַל הָעוֹלָם, לָנוּ יֵשׁ שְׁלֵחַן עֶרוּף, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁוּ יִתְבַּרְךָ בְּמָאֵד מְאֹד לְזִכּוֹת לְקַיָּם אֶת הַשְּׁלֵחַן עֶרוּף בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת. וְאִם כְּתוּב שָׁם, שֶׁצָּרִיכִים לְבוֹא לְבֵית-הַפְּנִסֶת עִם אַבְנֵט, וְלַחְגֹּר עֲצָמוֹ וְלִהְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּלְבוּשִׁים, יְקַיָּם אֶת זֹאת בְּשִׁלְמוֹת. וְהַגְּמָרָא מְסַפֶּרֶת (שְׁבֵת י'), שֶׁהָיוּ תַנְאִים שֹׁגְרָבוּ גְרָבִים, וְהִתְעַטְפוּ בְּמַעִיל, וְחִבְשׁוּ כּוּבֵע וְכוּ', גַּם אָנוּ צָרִיכִים לִילֵךְ כְּמוֹתָם. וְעַלֵּינוּ לִהְיוֹת שְׂמֵחִים מְאֹד, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה.

לִי אֵין עֶסֶק עִם שׁוּם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם, אֲנִי רַק מְחַזֵּק אֶת עֲצָמֵי וְאֶת אַחֲרִים. כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (מְדַרְשׁ אַגְדָּה): דְּבָרִים הַיּוֹצֵאִים מִן הַלֵּב — נְכַנְסִים אֶל הַלֵּב, זֶה נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל. וּפְרָשׁ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הִקְדוּשׁ זִי"ע, שֶׁהַפְּרוּשׁ הוּא, כְּשֶׁאֲדָם מְדַבֵּר וַיּוֹצֵא מִתּוֹךְ לְבוֹ, בְּאִפְסוֹ שֶׁיִּכְנָס לְתוֹךְ לְבוֹ — אֵלוֹ הַדְּבוּרִים מְתַקַּבְלִים. כְּשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר אוֹ כּוֹתֵב, אֲנִי מְדַבֵּר וְכוֹתֵב לְעֲצָמֵי, וּמִמֵּילָא זֶה נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל.

וְהִנֵּה רַבֵּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט), שֶׁצָּרִיכִים לְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַצְּדִיקִים הַרְבֵּה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִטְהָר הַמַּחַ וְהַמְּחַשְׁבָּה, וְזוֹכִים לְבְּגָדִים לְבָנִים, שֶׁלֹּא יִהְיוּ כְּתָמִים עֲלֵיהֶם כָּלֵל. וְדַבֵּר זֶה עַלֵּינוּ לְעִשׂוֹת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, רַק לְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַצְּדִיקִים, וְאִם נִהְיֶה חֲזָקִים בְּזֶה, נִמְתִּיק מֵאֲתָנוּ אֶת כָּל הַדֵּינִים, וְנִזְכֶּה לְצַחֵק מְכַלָּם. אֲבָל צָרִיכִים תָּמִיד לְלַכֵּת רַק בְּבְגָדִים עֲלִיוֹנִים, אֶף שֶׁזֶה קָשָׁה מְאֹד, אֲבָל זֶהוּ רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, לִילֵךְ בְּלְבוּשִׁים, וּבְכַרְט כְּשֶׁבָּאִים לְבֵית-הַפְּנִסֶת לְהִתְפַּלֵּל, צָרִיכִים לְהַפְּנִס עִם מְעִיל עֲלִיוֹן וְכוּבֵע עֲלִיוֹן וְאַבְנֵט, וְאֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַמְקַיָּם דְּבַר זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת.

כתוב (בראשית ל, מב): "ובְהֶעֱטִיף הַצֶּאֱזָן לֹא יֵשִׁים, וְהָיוּ הָעֵטֹטִים לְלֶבֶן וְהַקְּשָׁרִים לְיַעֲקֹב". הַצֶּאֱזָן — אֵלוּ הֵם הַתְּלַמִּידִים, אֵת הַתְּלַמִּידִים יְכוּלִים לְהִטִּיף הַיֵּטֵב, הֵינּוּ 'לְעֵבֶד' עֲלֵיהֶם, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שֶׁהַיֵּצֵר הָרַע נִקְרָא לְבָן, כְּדִגְמַת לְבָן הָאֲרָמִי, שֶׁהוּא מְרַמֵּה אֵת הַבְּרִיּוֹת, וְאֵשׁ לְבָנָהּ וּמְלֶאֶךָ מְזִיק הוּא, וצְרִיכִים לְהִשְׁמַר מִמֶּנּוּ מְאֹד, שְׂזָה הַיֵּצֵר הָרַע הַמְּתַלַּבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, וְחוֹשֵׁב שְׁעוֹשֶׂה מַצּוּהָ. אָבֵל כְּתִיב: "וְהַקְּשָׁרִים לְיַעֲקֹב", אֵלוּ הַמְּקַשְׁרִים — שְׂיָכִים הֵם לְיַעֲקֹב. אָבֵל אוֹמֵר רַש"י, שְׂגָם אֶצֶל אַחִיתָפֶל כְּתוּב (שמואל-ב' טו, לא): "אַחִיתָפֶל בְּקַשְׁרִים עִם אַבְשָׁלוֹם" וְגו', לְמַדִּים, שְׂאֶצֶל יַעֲקֹב צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד שְׂלֹא יִהְיֶה בְּכַחֲשִׁית 'קֶשֶׁר' לְהַפִּילוֹ.

ידוע, שְׂרַבְנוּ ו"ל אָמַר פֶּעַם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: תְּפַסְתִּי אֶתְכֶם כְּבָר בְּשֵׁק, עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרָנִי ת"ו ו"ל לְרַבְּנוּ ו"ל: רַבִּי, תִּקְשֶׁר שְׂלֹא נִבְרַח. כִּי יֵשׁ מְצִיאוֹת שְׂיָכוּלִים לְבָרַח מִרַבְּנוּ ו"ל. לְמַדִּים מִכָּאן, שְׂמוֹהֲרָנִי ת"ו ו"ל פֶּחַד בְּעַצְמוֹ, שֶׁהוּא לֹא יִבְרַח מִהַשֵּׁק. מֵהוּ הַשֵּׁק? רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יב): הַשֵּׁק זֶה הַגּוֹף, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ (שְׁבַת קנב).: שֵׁינָא שְׂרֵי שֶׁקָּךְ; עֵקֶר הַכַּח שֶׁל יְהוּדֵי, כְּשֶׁמְקַשֵּׁר אֵת הַנְּשֻׁמָּה עִם הַגּוֹף יַחַד, וְאֵל יֹאמֵר אָדָם: "הֵיךָ טוֹב יוֹתֵר שֶׁהַנְּשֻׁמָּה לֹא תִהְיֶה עִם גּוֹף, כִּי הַגּוֹף הוּא לְבוּשׁ לְגִבֵּי הַנְּשֻׁמָּה, מִי צָרִיךְ אֵת הַלְבוּשׁ לְגַמְרֵי, מִי צָרִיךְ אֵת הַגּוֹף, שֶׁרַק יִמְנַע אוֹתִי לְרֹאוֹת אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, טוֹב יוֹתֵר שְׂאֶסְתַּוְּבַב נְשֻׁמָּה בְּלִי גּוֹף". זֶה כְּבָר עֲצַת אַחִיתָפֶל, שֶׁהִסִּית אֵת אַבְשָׁלוֹם נֶגְדַּ דָּוִד, וְכִיֻּצַּד בָּא אֶל אַבְשָׁלוֹם לְפַתּוֹתוֹ נֶגְדַּ אָבִיו? כִּי נִקְרָא אַבִּי-שָׁלוֹם, שְׂרוּצָה, כְּבִיכּוֹל, רַק שָׁלוֹם, אֵף אֵין זֹאת אֶלָּא שָׁלוֹם הַמְּדַמָּה, וְכִדְאִיתָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'): אַבִּימֶלֶךְ — אַבִּי רוּצָה לְהִיּוֹת מֶלֶךְ, אֲנִי רוּצָה לְהִיּוֹת מֶלֶךְ, וְכֵן כָּאֵן אֲנִי רוּצָה לְהִיּוֹת שָׁלוֹם וְכוּ', אֵין צָרִיךְ לוֹמַר אֲנִי רוּצָה לְהִיּוֹת מֶלֶךְ, אֲנִי רוּצָה שָׁלוֹם, אֵין צָרִיךְ לוֹמַר כְּלוּם, אֶלָּא רַק לְגַלוֹת אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְמִילָא הַכֹּל מִתְבַּטֵּל. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), שְׂמָה שְׂנִקְרָא אֶצֶל הָאָדָם אֲנִי — זֶה הַנְּשֻׁמָּה. וְצְרִיכִים כָּל-כֶּף לְעֵבֶד אֵת הַגּוֹף, עַד שְׂיִתְקַיֵּם אֶצְלוֹ (אִיּוֹב

אֲשֶׁר ד' תשפט בנחל לג

(ט): "מְבַשְׂרֵי אַחְזָה אֱלוֹק", מְבַשֵּׁר הַגּוֹף אֲזָכָה לְרֵאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, גַּם הַלְבוּשׁ יִהְיֶה עֵצָם הַנִּשְׁמָה, גַּם הַבְּגָדִים יִהְיוּ עֵצָם הָאָדָם. שְׁנֵיהֶם מֵה שְׂמִינֵינוּ, שְׂבִיבֵי הַכֶּהֵן הֵם קֹדֶשׁ, וְאִסּוּר שִׁישְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם הִדְיוּט, כִּי הוּא מוֹעֵל בְּהַקְדָּשׁ. כֵּן הַצַּדִּיק כָּל-כֶּף מְזַכֵּךְ אֶת גּוּפוֹ, עַד שֶׁגַם הַגּוֹף שָׁלוֹ קָדוֹשׁ, כִּי זָכָו כָּל-כֶּף, עַד שֶׁמֵּהַגּוֹף בְּעֵצָמוֹ יְכוּלִים לְרֵאוֹת אֱלֹקוֹת. וְזֶה קָשֶׁר אֶחָד — וְהַעֲטָפִים הָיוּ לְלִבָּן, זֶה רַק עֲטוּף מִבַּחוּץ, כַּחֲבִילָה הַעֲטוּפָה בְּנֵר, וּבַתּוֹכָהּ אֵין מְאוּמָה, וְהַקְּשָׁרִים לִיעֶקֶב — צָרִיכִים לְהִיּוֹת מְקֻשָּׁרִים הַיֵּטֵב לַצַּדִּיק, אֲבָל רַש"י מְדַגִּישׁ, שֶׁמוֹצְאִים 'קָשֶׁר' גַּם אֲצֵל אַחִיתֶפֶל, שְׁנוֹתַן עֲצוֹת רְעוֹת, וְעַל זֶה צָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקְשׁוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: אֵין עוֹד דְּבַר שֶׁצָּרִיכִים לְבַקְשׁוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּל-כֶּף כָּמוֹ עַל תְּקוּן הָעֵצָה: "וְתִקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה". וּפְעַם דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַתְּפִלָּה עֲרִבִית, וְהִגִּיעַ לְבִרְכַּת: "הַשְּׂפִיבֵנוּ", וְאָמְרָה מֵהַר מְאֹד, וְחִטֵּף אֶת הַמְּלִים: "וְתִקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה", וְרַבְּנוּ ז"ל הִפְנִה תְּשׁוּמַת לְבָם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאָמַר: תִּרְאוּ אֵיךְ חוֹטֵף אָדָם אֶת הַמְּלִים הַלֵּלוּ, הֲלֹא צָרִיכִים לְהִמְשִׁיכֵם, וְאָמַר בְּגוֹן: "וְתִקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה", כִּי צָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקְשׁוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל עֵצָה טוֹבָה, כִּי אִם אָדָם אוֹבֵד עֲצוֹת, הוּא מְסַבֵּן. אוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), שִׁישׁ עֲצוֹת הַצַּדִּיקִים, שֶׁכָּלוּ זֶרַע אֱמֶת, וַיֵּשׁ עֲצוֹת הַרְשָׁעִים, שֶׁכָּלוּ שְׁקָר; כִּי עֲצוֹת הַצַּדִּיקִים זֶה עֵצָה מְעוּלָם הַבָּא, וְעֲצוֹת שֶׁל רְשָׁעִים, זֶה עֲצוֹת מְזֵה הָעוֹלָם. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ שִׁיכוֹת אֶל יַעֲקֹב. אֲשֶׁר הוּא מְסַתְּפֵל עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹת, הַמְּחִיָּה אֶת כָּל דְּבַר, עַד שֶׁמְאִיר לְאָדָם כֶּשֶׁמֶשׁ בְּצַהָרִים, מְאִיר לוֹ אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לֹא-כֵן לְכֵן הָאֲרָמִי בָּא עִם מְצוֹת — תִּתֵּן צְדָקָה, לָמָּה אֵינְךָ מְגַדֵּב וְכוּ', וְאֲנָשִׁים נִמְשָׁכִים אַחַר דְּבּוּרִים כְּאֵלוֹ, וּבִפְרֹט כֶּשֶׁמְדְּבָרִים בְּשֵׁם הַצַּדִּיק, אֲזַי כָּלֵם עוֹזְרִים, כִּי כֶּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וְרוּשְׁלָמֵי שְׁקָלִים ב.). עַל צְדָקָה: יִשְׂרָאֵל גִּתְבָּעִים וְנוֹתְנִים, גִּתְבָּעִים לְעִגָּל וְנוֹתְנִים, גִּתְבָּעִים לְמִשְׁכָּן וְנוֹתְנִים. וּבִפְרֹט כֶּשֶׁאֶחָד בָּא וְתוֹבֵעַ בְּקוֹל רֶךְ וּבְשִׁפָּה עַדִּינָה, וּמִבְּקֵשׁ צְדָקָה בְּשֵׁם הַצַּדִּיק בְּנַחַת, וְאֵין אִישׁ שֵׁם עַל לֵב שֶׁנֶּה הוֹלֵךְ אֶל הָעִגָּל. מֵהוּ חֲטָא הָעִגָּל? אוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב.): כֶּשֶׁאָדָם מְפָרִיד

בין אדם לבין הקדוש-ברוך-הוא, ועושה מהסבות עקר, זה רחמנא לישזבן, חטא העגל. הינו שעושה הפרש בינו לבינו יתברך. וזו הצדקה שלקחו לעגל.

והנה אנו רואים דבר פלא, שהנשים לא רצו לתרם לעגל. כי האשה בעצמה נקראת לבוש, כי היא לבוש לבצל, כי לולא היא, האדם היה מדרדר וכו'; האשה זה הצמצום, זו המלכות, כי הקדוש-ברוך-הוא רצה שיתחננו, וצנה להתחנן. ומה המעלה בחתנה? הלא מונעת את האדם מכל דבר שבקדשה, ועומדת היא לו בכל פסיעה ופסיעה שרוצה לפסע, ומה שהוא רוצה — היא רוצה הפך רצונו, ואם-כן היא רק מונעת, והיא מקנאת באדם, וכפי שמצינו בחוה, שקנאה באדם והכשילתהו באכילת עץ הדעת טוב ורע, כדי שהיא לא תמות ויתחנן עם אחרת, וזהו שאומרים חכמינו הקדושים (מגלה יג): אין אשה מקנאת אלא בירך חברתה; וכל ענין האשה זה ענין של צמצום, שמצמצמת את בעלה, ולולי היא, הבעל היה פורח למעלה, ואם-כן האשה בעצמה היא לבוש, אף-על-פי-כן רצה הקדוש-ברוך-הוא שיהיו לאדם מניעות ולבוש, ומה שהוא יאמר — היא תאמר להפוך. למדים מפאן שהקדוש-ברוך-הוא רוצה שנוריד את השכינה בזה העולם, ואף-על-פי-כן יהיו לבושים, והלבושים הם דברים גדולים מאד, כי דיקא על-ידי לבושים יכולים להגיע למדרגות יותר גבוהות. ולכן צריכים לבקשו יתברך מאד, שלא תהיה לנו שיכות עם העגל, כי הנשים תפסו תקף-ומיד שזהו עגל, ואף-על-פי-כן לבעלים היתה תאונה להסתפל במקום שאסור, שזהו עגל, למעלה מהמדרגה, וזהו שכתוב: "ויתפרקו", שנטלו בתקף את גזמי הנשים וכו', שלא ברצונן, כי לא חפצו שתהיה להן שיכות עם העגל. ולכן קבלו מתנה את ענין ראש חודש, אשר הוא חג בעבור הנשים, כי אז נתקנה הלכנה, והיתה לה חלישות הדעת, ונתן לה הקדוש-ברוך-הוא את הכוכבים — לפייס דעתה. למדים מכל זה חשיבות הלבוש ויקרתו.

עד שמוזה נבין, שגם לבית-הפנסת צריכים לבוא עם לבוש הולם: מעיל, כובע, אבנט וכו', והכל צריך להיות בלבוש, אבל עקר

אֲשֶׁר ד' תשפט בַּנְחַל לה

השְׁלֵמוֹת — לְרֵאוֹת מֵה שְׁתַּחַת הַלְבוּשׁ, וְכִדְאִיתָא בְּזִהַר (בְּהַעֲלוֹתָךְ קנב.): טַפְשִׁים מִסְתַּכְּלִים עַל הַלְבוּשׁ, אֲבָל חֲכָמִים מִתְּבוֹנְנִים מֵה שְׁתַּחַת הַלְבוּשׁ — גְּלוֹי אֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן לֹא כָּל אֶחָד יְכוּל לְהִבִּין אֶת הַצְּדִיק, כִּי נּוֹפְלוֹת עָלָיו קִשְׁיוֹת רַבּוֹת, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוֵּהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נב), שֶׁעַל הַצְּדִיק יֵשׁ קִשְׁיוֹת רַבּוֹת, כִּי כָּל אֶחָד רוֹצֵה שְׂיַלֵּךְ לְפִי דְרָכּוֹ, וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִשְׁמְרֵנוּ מִבְּחִינַת לְבָן הָאֲרָמִי, שֶׁרָמָה לִיעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁלֹּא יַעֲבֹד עָלֵינוּ בְּמַתְק שְׁפָתַיִם וְכוּ'. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוֵּהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טו): לָמָּה יִשְׁנֵם רַמָּאִים וְצַבּוּעִים? כִּדִּי שְׂיִקְחוּ אֶת הַכֶּסֶף שְׂאִינְנוּ קְדוּשׁ.

הַעֲקָר תַּדַּע, כְּשֶׁרוֹאִים אִיזוֹ עוֹלָה — צְרִיכִים לוֹמַר תַּכְּף-וּמְיָד, וְלֹא — הֲרִי זֶה שְׂקָר. אָדָם צָרִיף לַחֲיוֹת בְּתַחוּשָׁה כְּזוֹ, שֶׁעוֹמֵד עַכְשָׁו לְפָנָי בֵּית-דִּין שֶׁל מַעְלָה, וְאוֹמֵר לְמַעְלָה מֵה שְׂיֵשׁ לוֹ לוֹמַר, אִם הוּא חֲזָק בְּעֲצָמוֹ — אַל יִתְפַּחַד כָּלֵל, אֲבָל אִם אֵינְנוּ חֲזָק בְּעֲצָמוֹ, שְׂיִפְחַד מְאֹד וַיִּבֶשׁ. כִּי אֲסוּר לוֹ לְאָדָם בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ וּלְרַמּוֹת אֶת עֲצָמוֹ, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעוֹן הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר, יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר מְשַׁקֵּר אֶת אַחֲרִים, כִּי מֵה אֲכַפֵּת לוֹ מֵהֶם, כָּל אֶחָד יִשְׁכַּב בְּקִבְרוֹ, אֲבָל אִם הוּא מְשַׁקֵּר אֶת עֲצָמוֹ — הוּא הָאֲמֵלֵל הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר, כִּי יְכוּל לַחֲיוֹת בְּדַמְיוֹנוֹת. וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שְׂבַקְשָׁנוּ רַבֵּנוּ ז"ל כָּל-כָּף לְהַשְׁמִיר מִהַמְצוּוֹת שֶׁל הַיֵּצֶר הָרַע, שֶׁזֶהוּ לְבָן הָאֲרָמִי, וְכַנְרָאָה שְׂמַנְסִים אוֹתָנוּ בְּכָל מֵינֵי נִסְיוֹנוֹת.

וְעַכְשָׁו הִגִּיעַ הַתּוֹר שְׁלִי לְנִסּוֹתַנִּי, אֲבָל תַּכְּף-וּמְיָד נְטִהַרְתִּי וְעִשִׂיתִי כְּפִי שֶׁעָשָׂה יַעֲקֹב אָבִינוּ (בְּרֵאשִׁית לא, ט): "וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת לֶב לְבָן הָאֲרָמִי עַל בְּלֵי הַגִּיד לוֹ כִּי בָרַח הוּא, וַיִּבְרַח הוּא וְכָל אֲשֶׁר לוֹ, וַיֵּשֶׁם אֶת פָּנָיו הַר הַגְּלָעַד", יַעֲקֹב אָבִינוּ בּוֹרַח. אִם אָדָם רוֹאֵה שְׂיֵשׁ מְקוֹם שְׂאִין יְכוּלִים לְסַבְּלוֹ — יִרְאֶה לְבָרַח. אֲבָל לְבָן אֵינוֹ עוֹזֵב וְרוֹדֵף אַחֲרָיו וְאוֹמֵר (שם): לָמָּה לָךְ לְבָרַח "וַתִּגְנֹב אֹתִי, וְלֹא הִגַּדְתָּ לִּי, וְאֲשַׁלְּחֶךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתַף וּבְכִנּוּר", וְהַפְּרוּשׁ — יִשְׁנֵם רַשְׁעִים, בְּחִינַת לְבָן הָאֲרָמִי, שְׂאִינָם יְכוּלִים לְסַבֵּל אֶת יַעֲקֹב אָבִינוּ, אֶת הַצְּדִיק, וְרוֹצִים לְבַזּוֹתוֹ בְּרַבִּים, אֲזִי אוֹמְרִים: לָמָּה בְּרַחְתָּ? ! הֵייתָ

צָרִיף לְבוֹא, וְהֵינּוּ מְשֻׁלְחִים אוֹתָךְ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂירִים וְכוּ', וְכֹונָתָם הִרְעָה, שֶׁהֵיוּ מְבִיזִים אוֹתוֹ בְּרַבִּים וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל יַעֲקֹב אָבִינוּ חָכֵם הָיָה, וּבְרַח בְּלִי יְדִיעַת לְבָן. רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף, סִימָן י'), שֶׁאֲסוּר לְהַכְנִס עִם הַיָּצָר הִרְעָ בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן, אִם יֵשׁ מְקוֹם שֶׁאֵין צָרִיכִים אוֹתִי — אָנִי בּוֹרֵחַ. וְכֵן עֲזַרְנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּחַיִּים, שֶׁבְּמְקוֹם שֶׁאֵין צָרִיכִים אוֹתִי — אֵינְנִי הוֹלֵךְ לְשָׁם, כִּי כָּף אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מֹהֲרָ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן נו'): כְּשֵׁיִשׁ לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי לֵב, אֵין שְׂיָף אֲצִלוֹ מְקוֹם, אֶלָּא מוֹצֵא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל מְקוֹם, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ.

וְלָכֵן רָאָה לְהַחֲדִיר בְּעֶצְמָךְ דְּבוּרִים אֱלוֹ, וְתַכְנִיטָם גַּם בְּאַחֲרֵימָם, שֶׁיִּלְכוּ עִם לְבוּשׁ דִּיקָא, וְתִהְיֶה לָהֶם יְרֵאת שָׁמַיִם, וְצָרִיכוֹת לְהִיּוֹת מְגִיעוֹת, וּבְהַכְרַח שֵׁישׁ לְבָן הָאֲרָמִי, וְצָרִיכִים לְהִשְׁמַר מִמֶּנּוּ. וְיִעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנוֹזְפָה לְהַנְצִיל מִכָּל הַצָּרוֹת וּלְצִאת מִכָּל הַבְּעִיּוֹת, וּלְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ פָּנִים בְּפָנִים, אֲשֶׁר זֶהוּ הַתְּעִנוּג הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר — לְהַתְּעַנֵּג בְּזִיו הַשְּׂכִינָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְהַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מְכַתְּבָךְ לְנִכוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ. יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְבוֹא לִישִׁיבְתָנוּ "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת חֲדוּשׁ גִּפְּלָא, כִּי בְּשִׁבְלֶךָ טוֹב מְאֹד כָּאֵן, מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, וְגַם בְּעִבוּר שְׂדוּף הַגּוֹן, יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל עֲנִינֶיךָ וְתִבּוֹא לְכָאֵן.

אֲשֶׁר ד' תשצא בנחל לז

חזק ואמץ עכשו בימי אלול להיות בשמחה, ולהתמיד בספרי רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

ד' תשצא.

בעזרת השם ותפלה, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר שופטים ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, וכבר הכנתי לך כמה מכתבים שכתבתי בכל מוצאי-שבת-קדש, והוא תמצית הדבורים שדברנו באותה שבת, ומחמת שרציתי להאריך בהם, אחזתי באמצע, ונשארו בידי, וחבל מאד.

ובאמת אי אפשר להעלות על פני הפתב מה שעובר אצלנו בשבת אחת, אף בזה אפה יכול להחיות את עצמך, פי על ידך נתגלגל כל הענין הקדוש והנשגב הזה, שאנו מתוועדים בכל ליל-שבת-קדש ובסעדת מלוה-מלכה, חסדי השם ותפלה.

אחי היקר! חזק ואמץ מזד מאד בעבודתך עבודת הקדש, להדפיס את הספרים ולהפיצם. והנה אני שולח לך בשבוע הבא על-ידי שליח אחד את ספר "אשר בנחל", חלקים: כו, כז, למען תראה להדפיסו שם בארץ ישראל. ועליך לדעת כי היא זכות גדולה עד מאד, ובזה שהדפסת חלק כד, כה, ונתפשט בארץ ישראל, קבלתי כבר עד עכשו בעבור הספרים יותר מחמש-מאות מכתבים, שכל אחד כותב את הבעיות והצרות שלו, ורוצה ישועה. וחצי מהכותבים הן נשים, וזה מראה איך שההפצה שלך מצלחת שם מאד מאד בארץ ישראל, והרבה כתבו, שעל-ידי חלקי "אשר בנחל" נתעוררו לקנות ספרי רבנו ז"ל. ועל-כן, חמדת לבכי! ראה להיות חזק בזה מאד, ואל תחלש דעתך כלל, וסוף כל סוף תשמח גם אפה

לח אשר ד' תשצב בנחל

בשמחתך. העקר ראה להיות חזק מאד מאד בכל ענין וענין, ובפרטיות בהדפסה והפצה.

וראה גם ראה לשמר את עצמך מלצים, ועל-כן מה טוב ומה נעים לעשות בחכמה עצומה, להסתיר את הדפסת הספרים הקדושים, למען לא תתעורר עליך מחלקת, חס ושלום.

חמדת לבכי! אין אתה יכול לשער את גדל אהבתי אליך על פעלתך, שאתה פועל ומדפיס ספרי רבנו ז"ל ומפיצם בעולם, הלא זו תקנתנו ותקות כל בית ישראל, וכל הגאולה תלויה בזה.

ומחמת טרדותי עכשו — אקצר.

הדורש שלומך...

ד' תשצב.

בעזרת השם ותברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר שופטים ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור הנקר ... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

את מכתבך לגכון קבלתי כבר כמה פעמים, וכן לאחרונה התחלת לטלפן לי.

קדם עליך לדעת, כי אם אין משלמין בעבור שיחת טלפון, זו גם-כן נקראת גנבה, ועוברים על לאו "לא תגנב", ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות גנבה, סימן א'): מי שנפתח לבו לגזל, וכיון שהתיר לעצמו גזלת חברו, הרי הוא מוכן לכל חטא ועון, ואין תקנה להסירו מדרכו הרעה, עין שם.

ועל-כן השמר ושמר נפשך מדברים כאלו, אשר רגיל מאד מאד אצל בחורים צעירים, שמתירים לעצמם לטלפן מטלפון חברו בלי ידיעתו, ועוברים בזה על "לא תגנב". גם לאחרונה התחלת לכתב לי ולזולים על זה או על זה, וכן אתה כותב בשמי דברים שאינם, על-כן באתי להזהירך על זה מאד מאד. אצל אנשי שלומנו צריכה

אֲשֶׁר ד' תשצב בנחל לט

להיות אהבה עצומה, לאהב את כל אחד ההולך בדרךכי רבנו ז"ל באמת, ממש כנפשו. ובכלל טוב מאד מאד לבקש הרבה על מדת אהבת ישראל, ולקיים מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", אשר על-ידי-זה יהיה לו חשק ללמד ולהתפלל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלט; ובשיחות-הר"ן, סימן צא); פי עקר מה שאין מתפללים ולומדים, הוא רק על שמדברים על אחרים. תדע פי חסיד ברסלב, תלמיד רבנו ז"ל נקרא רק מי שמתמיד בספריו הקדושים, אשר שם גנוזים פניו, שכלו וחקמתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). ודברנו כי ספרי רבנו ז"ל הם הם הסלם לעלות אליו ותברך, ובלי זה האדם מטעה את עצמו. ועל-כן עליך לחזור כל-כף הרבה בספרי רבנו ז"ל, עד שיהיו שגורים על פיך ממש.

ותדע, שכל זמן שאין נכנסים ספרי רבנו ז"ל בהאדם, עדין רחוק הוא מרבנו ז"ל, אף שקופץ על טגדר וכו', או רץ אל השדה וכו', או בורח למרון וכו', או לחברון וכו'. וצריכים לחזור כל-כף הרבה בספרי רבנו ז"ל, עד שאם יחתכו לו גיד, שייצא "לקוטי-מוהר"ן" ולא דם... העקר לחזור הרבה בספרי רבנו ז"ל: ל' לקוטי-מוהר"ן, ס' פורי-מעשיות, ס' פר-מדות, שנה ראשי תבות: ס' ל'ס', פי רק על ידם יזכה להתעלות בתכלית העליה, אשרי לו.

אשרינו, שאנו יודעים מספריים קדושים כאלו, ואנו מקרבים אל צדיק קדוש ונורא כזה, נחל נובע מקור חכמה, זכותו גנן עלינו.

החזק את עצמך עם אנשי שלומנו הקדושים, אשר כל אחד ואחד הוא גר להצדיק, ובורח לו מהשאור והחמץ שבלב, שמסית את האדם לומר: "תלמיד חכם זה נאה, ותלמיד חכם זה אינו נאה" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג). וברח לה מלצים ונואפים, פוגמי הברית, שלא יהיה מצא מין את מינו, ודי לחכימא; פי בעוונותינו הרבים, אמה עוד לץ גדול, וקלפת הליצנות נטבעה בך עוד מאבותיך וכו', ואשר אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל בשום אופן, כשעדין קלפת הליצנות בו. ועליך לדעת כי ב"היכל הקדש" שבונה רבנו ז"ל, אין שום מקום ללצים, ועל-כן רואים בחוש, מרב אור

רבנו ז"ל, אור האמונה שלומדים אצלנו, נתרחקו מאתנו כל הלצים, ורואים בחוש, מי שיש בו אפלו שמץ של ליצנות, הוא רחוק מאתנו וחולק עלינו, ומכל שכן מי שהוא לץ גדול, הוא חולק גדול וכו'. ועל-כן כל זמן שעדין לא נתרחקת מהליצנות, אין לך מקום אצלנו כלל, וחבל על היגיעה והטרחת. ברוך השם אצלנו כל תלמיד זוכה לסיים בכל חדש את כל ה"לקוטי-מוהר"ן", ו"ספר-המדות", וה"ספורי-מעשיות", מלבד זאת לומדים: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך, זהר ותקונים. ועל-כן מה עליך לבוא ולהטריח את עצמך אלינו? ! אין לנו מקום ללצים. וכבר גרשנו מפה הרבה הרבה לצים, ולמה נצטרך לגרש גם אותך? ! ועל-כן כל זמן שלא תשרש מעצמך מדת הליצנות, אין לך לחשב לבוא אצלנו כלל.

אודות הקבוץ בראש השנה ששאלת, עליך לדעת, כי הכל דמיון גדול, עקר שלמות הקבוץ הוא רק באומן, סמוך על ציון רבנו ז"ל. ואם לא, אזי באיזה מקום שיתקבצו עשרה מאנשי שלומנו, ויתקשרו אל רבנו ז"ל — שם רבנו ז"ל ממש, ושם ממשיכים את התקונים של ראש השנה. ועל-כן אתה יכול לנסע — או למרון, או לירושלים, או לגניו ירק, או לצרפת, או לאנגליה, או בכל מקום שיש רק קבוץ, ואין לשום ברירה כח לומר, שהקבוץ שלו יותר גדול מחברו. וזה שחבר קונטרס "חדי רבי שמעון", להראות שהקבוץ הוא רק במרון, הוא איש לץ ובעל מחלקת, והשני בדומה לו, זה שחבר הקונטרס "כפתור ופרח", להראות שהקבוץ הוא רק בירושלים, הוא גם-כן לץ ובעל מחלקת, ושניהם פרצוף אחד להם, וכונת עצמם הם דורשים. וצריכים לעקר את הטעות הזו, כי הקבוץ הוא בכל מקום שרק יתקבצו עשרה מאנשי שלומנו! וכודאי באיזה מקום שמדברים יותר מרבנו ז"ל — שם מאיר יותר אור רבנו ז"ל.

ועל-כן תראה לנסע — או למרון, או לירושלים, כי שני המקומות הנ"ל נקראים קבוץ, ואסור לעשות במקום אחד עקר. והלואי שיתרבו הקבוצים בכל העולם כלו ובכל עיר ועיר, עד שנוזקה לעלות אל ציונו הקדוש אומנה.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ד' תשצג בְּנַחֵל מֵא
ד' תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תִצֵּא, ג' בְּאֵלוּל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל־לִיּוֹת חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלִמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ
קֹדָשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרֵעֵי הַיְקָרִים! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְכֶם
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּאֲשֶׁר הוֹרָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל-יְדֵי תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכַפִּי שְׂמֵפְרָנְסִין אֶת
אֲבִינוּ שְׂבַשְׂמִים בְּתְּפִלָּה, בֶּן מְפָרְנִס אֹתָנוּ בְּפָרְנֶסָה, וְכַפִּי שְׂאָנוּ
מִזְדוּגָיִן עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתְּפִלָּה, כְּמוֹ-כֵן מְזַכֵּה אֹתָנוּ לְזוּוּגָנוּ הָאֲמֵתִי (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט'). וּבְאֲמֵת מִי שְׂמֵרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵינִן לָךְ עוֹד נֶעֱם וְעֲרֻבוֹת בְּעוֹלָם
יֹתֵר מְזֵה, וְאֲשֶׁר זֶה מִמְּשִׁיךְ לְהֵאָדָם שְׂפַע פְּרָנֶסָה גְּשָׁמִית, וְכֵן מְזַכֵּה
לוֹ לְשְׁלוֹם-בַּיִת; כִּי הַמְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה,
נִפְתָּחִים לוֹ שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְזוֹכֵה לְהַחֲיוֹת אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם,
אֲשֶׁרֵי לוֹ! וְזֶה כָּל עֲגִינֵן רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא, שְׂאֵמֵר וְהַתְּפָאָר
רַבְּנוּ ו"ל: "גָּאָר מֵיִינֵן וְאֵךְ אֵיזוֹ רֵאשׁ הַשָּׁנָה", כָּל הָעֲגִינֵן שְׁלִי הוּא רֵאשׁ
הַשָּׁנָה (עֵין חֵי-מוֹהֲר"ן, סִימָן תג); כִּי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה נִבְּנָה בְּגִינֵן הַמְּלָכוֹת
שֶׁהוּא הָאֲמוּנָה וְהַתְּפִלָּה. וְעַל-כֵּן הַזְּהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה הָאֲחֵרוֹן שְׂבַחְתִּיו בְּעֵלְמָא הַדִּין — לַעֲשׂוֹת כְּרוּז, שְׂפָל מִי שְׂפָר
לְמַשְׁמַעְתּוֹ, שְׂיָבוֹא אֲצִלוֹ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה (עֵין שם); וְכֵן הַזְּהִירָנוּ
לְהוֹסִיף שְׂכָנִים בְּבֵית-הַתְּפִלָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), הֵינּוּ
לְקַרְבֵּי אֲנָשִׁים, וְלְהַכְנִיס בָּהֶם יְדִיעָה זוֹ שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת,
וְעַל-יְדֵי שְׂיִתְרָבוּ בְּגִי-אָדָם, שְׂגָם-כֵּן יַעֲסִקוּ בְּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת,
עַל-יְדֵי-זֶה יִתְרָבוּ הַצְּרוּפִים לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים. כִּי שָׁם
חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד כָּל דְּבִיּוֹר וְדְּבִיּוֹר וְשִׂיחָה וְשִׂיחָה, שְׂאָדָם זוֹכֵה לְדַבֵּר
וְלְשִׂיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁר זֶה כָּל עֲגִינֵן רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂרַבְּנוּ
ו"ל מְכָנִיס בָּנוּ אֲמוּנָה אֲמֵתִית, עַד שְׂנִפְתַּח פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּר. וְכָל מֵה שְׂזוֹכִים לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ו"ל —
יֹתֵר יְדַבְּרוּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ הַסִּימָן וְהַמְּבָחָן אִם מְקַרְבִּין אֶל רַבְּנוּ

מב אשר ד' תשצג בנחל

ו"ל או לא — כפי שמדברים עמו יתברך, וכמו-כן אם זכו להיות אצל רבנו ו"ל על ראש השנה.

ועל-כן אחי ורעי היקרים! ראו לעשות את ענין זה — הנקדה הפנימית, הנקדה העקרית, בהתקרבות אל רבנו ו"ל, הינו לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור, כל שיחה ושיחה חשובה אצלו יתברך, ובזה תלויה כל ההתקרבות אל רבנו ו"ל, וכל הראש השנה תלוי בזה. אף כשאדם רוצה להתפלל אליו יתברך, מסבכים אותו הקלפות, שהן המחשבות זרות, שנבראו מעוונותיו, ומקיפים אותו לגמרי, עד שנשארו בחשך גדול, רחמנא לצלן, שזהו כלל הבלבולים שיש על ענין התפלה וההתבודדות, שרכ העולם שוחקים מזה. וכן כלל הבלבולים שיש על ענין ההתקרבות אל רבנו ו"ל, שבכל פעם נופל האדם, ונדמה לו כאלו אין לו שיכות אל רבנו ו"ל וכו', וכן כלל הבלבולים שיש על ענין ראש השנה, שכל אחד צועק, שרק במקומו הוא הקבוצ הקדוש של רבנו ו"ל, ושלשת הבלבולים הם אחד; כי ראש השנה ותפלה ורבנו ו"ל הם ענין אחד. ואין עצה אחרת לצאת מהחשך שגלכד שם, כי אם על-ידי מדת אמת, שהשם יתברך משתוקק אליה מאד מאד, הינו שיידבר עמו יתברך באמת, ועל-ידי אמת, ישתוקק הקדוש-ברוך-הוא להיות עמו, ואז תאיר לו האמת, ויבין וישכיל, אשר רבנו ו"ל אינו מצמצם במקום פרטי, ובכל מקום שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו — שם רבנו ו"ל ממש. וימשיך על עצמו התקונים הנוראים של ראש השנה, ויקשר את עצמו עם כלל נשמות ישראל. כי כמו שהקדוש-ברוך-הוא אינו מצמצם במקום אחד, כי מלא כל הארץ כבודו, ועל-כן יכולים לדבר עמו יתברך מפל מקום, כמו-כן הצדיק האמת אינו מצמצם במקום אחד, רק בכל מקום שמתקבצים עשרה מתלמידיו — שם הוא אדם, כי על כל פי עשרה — שכינתא שריא (סנהדרין לט.).

ועל-כן, אחי ורעי היקרים! נא ונא לא להתבלבל בשום בלבול, חס ושלום, רק ראו להמשיך את עצמכם אליו יתברך ממקום שאתם שם, ותעשו לעצמכם מנין, כל קבוצ מאנשי שלומנו בעירו ובמקומו, ובאפן הזה יוסיפו בתים אל בית התפלה. כי בכל עיר יש

עוד אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֵלֵיכֶם, וְיִזְכּוּ גַם-כֵּן לְהִתְעוֹרֵר לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְיִתְחִילוּ גַם הֵם לְהִתְבוֹדֵד, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד זְכוּת גְּדוּלָה מְזוֹ — לְזְכוּת עוֹד בַּר יִשְׂרָאֵל, וּלְקָרְבוֹ אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, שְׁגַם-כֵּן יִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּרָה.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! מְנַהֵג אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, לְהֵבִיא אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵיזָה סִיּוּם מִתְּנָה, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהֵבִיא גַם-כֵּן אֶל רַבְּנוּ ז"ל מִתְּנוֹת יְפוֹת: מְקָרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. הַעֲקָר עֲלֵיכֶם לִידַע, כִּי אֵין נִקְרָא מְקָרָב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּלִי לַמּוֹד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" וְשִׁיחוּתֵי הַקְּדוּשׁוֹת, וְאֵל יַחֲסֹר לָכֶם יוֹם מְבֻלֵי שַׁעוֹר בְּאֵיזָה סִפְרָ מֵהַנִּזְכָּר, וְאֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַהִתְקַרְבוּת, כִּי פָּנְיוֹ, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ — שָׁם גְּנוּזִים וְנִסְתָּרִים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב). וְאֵין עֲלֵיכֶם לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה, רַק בְּכָל פַּעַם לְחַפֵּשׂ אַחַר הַרוּחַ-הַקְּדוֹשׁ וְהַרוּחָנִיּוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הַגְּנוּז וְנִנְעָלִים וְנִסְתָּרִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוּת, שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה'). וְכָל מֵה שְׁלוּמֵדִים יוֹתֵר סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יוֹתֵר מִמְּשִׁיכִים בְּעֶצְמוֹ דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְיוֹתֵר מִתְבוֹדְדִים עִמוֹ יִתְבַּרְךָ.

וְעַל-כֵּן נָא וְנָא אֵל יִטְעֶה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם הַמְּתַלַּבֵּשׁ בְּכַנֵּי-אָדָם (עֵין שִׁיחוּת-הַר"ן, סִימָן פ, פא), כְּאֵלוֹ רַבְּנוּ ז"ל מְצַמְצָם רַק בְּמְקוֹם אֶחָד וְכוּ' אוֹ בְּאָדָם אֶחָד וְכוּ', אוֹ יְכוּלִים לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאִפְּן אַחַר, מְבֻלֵי לַמּוֹד סִפְרֵי ז"ל וְכוּ'. עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הַכָּל הֶבֶל וְשִׁקָּר, וְכִבֵּר אָמַר הַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת ב, ה): "וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד", כִּי בְּלִי לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לֹא שִׁיף לְהִקְרָא חֲסִיד עַל שְׁמוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

מד אָשֶׁר ד' תשצד בַּנְחָל
ד' תשצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום שני לסדר כי תצא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ זָאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ
נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

חִזַּק וְאַמֵץ מֵאֵד מֵאֵד לְעֶסֶק בְּתַפְלָה, וְתַתְּפִלֵּל תַּפְלֵתְךָ בְּנַחַת
מְלָה בְּמִלָּה לְאֵט לְאֵט, וְאַל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וּמִכָּל
שָׁכֵן עַל אֵלוֹ הַלְּצִים שְׁמַתְלוֹצְצִים מִמֶּךָ. וּבְכָלֵּל אֵין עֲלֶיךָ לְהַתְּבַלְּבֵל
מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְקַחַת לוֹ דֶּרֶךְ כְּפִי שְׁמֵאִיר לוֹ, וְלֹא
יִתְחַשֵּׁב בְּשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם; לְאֶחָד מֵאִיר יוֹתֵר, כְּשִׁמְתַּפְּלֵל לְאֵט
לְאֵט מְלָה בְּמִלָּה, וְלְאֶחָד מֵאִיר יוֹתֵר, כְּשִׁמְתַּפְּלֵל קֶצֶת יוֹתֵר בְּזִרְיוֹת.
כְּמוֹ-כֵן בְּעֵנִין לְמוֹד: לְאֶחָד מֵאִיר לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַרְבֵּה בְּזִרְיוֹת,
וְלְאֶחָד מֵאִיר לְלַמֵּד מְעַט דְּמְעַט, לְאֵט לְאֵט בְּנִיחוּתָא. וְכְמוֹ-כֵן בְּעֵנִין
הַתְּבוּדוֹת: לְאֶחָד מֵאִיר לְלַכֵּת בְּשִׂדָּה, וְלְאֶחָד מֵאִיר לְהַשְׂאֵר בְּחֶדֶר
מִיחָד, וְלְאֶחָד מֵאִיר לְדַבֵּר עַל הַרְחֹב וְכוּ' וְכוּ', כָּל מִינֵי חֲלוּקֵי
הַנְּהֻגוֹת. וְכֵן בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל וְכוּ', עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהִיּוֹת חִזְק
בְּנִקְדָּתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ שְׁבַחֵר לְעֲצֻמוֹ, וְלֹא לְהַתְּחַשֵּׁב וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוֹם
בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִי, אֲדַרְבֵּה עַל הָאֵדָם לְהִיּוֹת עֲקֹשׂן
גְּדוֹל בְּעִבּוּדָתוֹ וְיִנְקָדָתוֹ, וְאַפְלוֹ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ יַעֲמָדוּ כְּנִגְדּוֹ, שְׁלֹא
יִתְפַּעֵל, כָּלֵל וְכָלֵל לֹא. וּבְפִרְטִיּוֹת אִתָּה, שְׁטַבְעָךָ וְהַנְּהֻגְתָּךָ לְהַתְּפַלֵּל
לְאֵט לְאֵט, לְמָה לָּךְ לְהַתְּפַעֵל מֵהַ שְׂאֲחֲרִים אוֹמְרִים עֲלֶיךָ? ! מֵה לָּךְ
עִם אַחֲרִים? ! אִתָּה צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לִילָךְ עִם הַגְּלוּי שְׁגָלָה
רַבְּנֵי ז"ל עַל-פִּי "אֶחָד הִיָּה אֲבָרְהָם", שְׂאֲבָרְהָם אָבִינוּ עָבַד אֶת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיִנַת 'אֶחָד', וְלֹא הִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, הַמוֹנַעַת
וּמְעַכְבֶּת אוֹתוֹ — הֵן מִבֵּית וְהֵן מִבַּחוּץ. וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת חִזְק וְאַמִּיץ
מֵאֵד מֵאֵד, לִילָךְ עִם גְּלוּי זֶה, כִּי זֶהוּ יְסוּד וְעֶקֶר גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ — לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל! וְכָל הַצְּלַחַת הַתָּם הַקְּדוּשׁ
הַיְתָה, שְׁלֹא הִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ט', מִהַחֲכָם
וְהַתָּם; וּבִלְקוּטֵי-הַלְּכוֹת, פֶּסַח, הַלְּכָה ט').

אָשֶׁר ד' תשצה בְּנַחֵל מה

מה טוב ומה נעים אם היית זוכה לבוא אלינו, ופה לא יהיו לך שום בלבולים, חס ושלום, על ענינים אלו, אדרבה, תוכל לעבוד עבודתך בתמימות ובפשטות גמורה, בלי שום מונע ומעכב כלל. ועקר העצה פדי לבוא למחננו, הוא רק תפלה ובקשה, כי רבים מונעים ומעכבים וכו', והתפלה שוברת את כל המחיצות והמניעות המעכבות ומפרידות וכו'.

והשם יתברך יעזר לך להוציא מהכח אל הפעל תשוקתך. העקר ראה להיות בשמחה עצומה תמיד, שיש לך שיכות לרבי אמת פזה. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך...

ד' תשצה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר כי תצא ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברך ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך לגבון קבלתי.

הנה בענין שלך, עליך לזכר מאמרם ו"ל (אבות ב, א): הני מחשב שבר מצנה פנגד הפסדה וכו'; כי באמת לפעמים רוצה האדם להחמיר, ולבסוף הוא נופל לעברות חמורות וכו', רחמנא לצלן, ועל-כן כל עניני פרישות, זה רק שייצרך מסית אותך. האדם צריך להכיר את עצמו, ולהשתדל לעשות כל מיני פעלות להנצל מעברות, כי עברה היא פנדאי אסורה, ובשביל חמרה ושטות או פרישות, יבוא אל עברות חמורות וכו', רואים תכף-ומיד, שזו עצת היצר להכשילו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהוא חמור מאד מאד. ויש הרבה לדבר בענין זה, אך קשה על פני הכתב, ובפרטיות, כי כל מה שאני כותב לבסוף נדפס, וידי בני הנעורים ממשימים בהם, ועל-כן קשה לי לבוא בכתובים ארפים על זה. על-כן עשה

לך דַּרְךָ לְהִתְנַעַד עִמִּי, וְאִזּוּ נִדְבַר מִזֶּה פֶּה אֶל פֶּה.
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִמְתִּיק אֶת כָּל הַדֵּינִים מִמֶּךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר פִּי תִצֵּא, ד' בְּאֵלּוּל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ", קֶדֶשׁ
קֶדְשִׁים, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! רבנו ו"ל אָמַר (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן צט): מי שְׁאוֹהֵב אֶת הַצַּדִּיק, צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת הַצַּדִּיק שְׁלֹא יֵצֵא עָלָיו שֵׁם רַע, עֵינַי שָׁם. וְעַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְהִתְנַהֵג בְּדַרְךְ אַרְץ גְּדוּל: הֵן בְּהִלִּיכָה וְהֵן בִּישִׁיבָה וְהֵן בְּכָל מְקוֹם, וְכֵן עֲלֵיכֶם לְהִתְנַהֵג כְּמוֹ שְׂרָאוּי לְתִלְמִיד רַבְּנוֹ ו"ל, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמ), כִּי מִהַצַּדִּיק בְּעֵצְמוֹ אֵי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל, כִּי אֵין בּוֹ שׁוּם תְּפִיסָה כָּלֵל, כְּפִי גְדֻלָּתוֹ וְדַבְּקוּתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, רַק עַל-יְדֵי תְּלִמִּידָיו יֵשׁ בּוֹ הַשְּׂגָה, עֵינַי שָׁם. וְעַל-כֵּן עֲלֵיהֶם לְהִתְנַהֵג כְּפִי שְׂרָאוּי לְהִיּוֹת, כְּדֵי שְׂיִדְעוּ אֲנִישֵׁי הָעוֹלָם מִי הוּא הַצַּדִּיק. כִּי בְּאַמֶּת אִם נִזְכָּה לְבַטֵּל אֶת דַּעְתָּנוּ לְגַמְרֵי וְיִקְלִים כָּל דְּבוּר וְכָל שִׂיחָה שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, נִזְכָּה לְהַעֲשׂוֹת חֲדוּשׁ גְּדוּל, כְּאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ הַתְּפָאָר רַבְּנוֹ ו"ל (עֵינַי תִּי-מוֹהַר"ן, מַעֲלַת הַמַּתְקַרְבִּים אֵלָיו): אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מִמְכֶם חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי מִמֶּשׁ. וְדַבֵּר זֶה תְּלוּי רַק כְּפִי שְׁמִבְטָלִים אֶת דַּעַת עֵצְמוֹ לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הַצַּדִּיק, וּמְקַיְמִים דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים, שְׂאֵז מִמִּילָא נִכְלָלִים בְּתוֹךְ נִשְׁמַת הַצַּדִּיק. וְעַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְרְאוּת לְבַטֵּל דַּעְתְּכֶם וּבִינַתְכֶם וְשִׁכְלְכֶם לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הַצַּדִּיק, וְלִקְלִים כָּל אֲשֶׁר אוֹמֵר כִּי הוּא זֶה (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג). וְעַל-כֵּן הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוֹ ו"ל — לְלַמֵּד וּלְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרָיו, בְּאִפְן שְׂתִדְעוּ מֵה שְׂרַבְּנוֹ ו"ל רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ. וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת בְּקִיָּאִים בְּהַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁלוֹ שְׂבִי-תִי-מוֹהַר"ן וּבִ"שִׁיחוֹת-הַר"ן, שְׂמוֹהַרְנָת ו"ל אָמַר, שְׂמַהֲשִׁיחוֹת חֲלִין שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל הִיְתָה

אֲשֶׁר ד' תשצו בנחל מז

לו איזו השגה ותפיסה ברבנו ו"ל בעצמו, ומזה נתהנה השיחות הנ"ל. וכן תעינו הרבה בספר "פעלת הצדיק", ולהיות בקי בכל תולדות רבנו ו"ל ומה שעבר עליו, אשר הידיעה בעצמה היא סגולה מאד מאד לזכוף הנשמה, כי אשרי ואשרי מי שזוכה לידע מרבנו ו"ל, ומה עשה ופעל בזה העולם, אשר הידיעה בעצמה היא מאד מאד מסגלת להנשמה, ומחברת אותה אל רבנו ו"ל; כי השיחות והספורים מהצדיק מעוררים מאד מאד את לב האדם אליו ותברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמח), כי על-ידי הספורים מתעורר הלב בהתעוררות גדולה להשם ותברך, בחשק נמרץ מאד, כי הרשימו של רבנו ו"ל נתעוררת בשעה שמעינין בשיחותיו ובספוריו הקדושים. ועל-פן עליכם לדבר גם אחד עם חברו תמיד מגדלת רבנו ו"ל ותלמידיו הקדושים, ואשר דבר זה יעורר ויחזק לבבכם. ודבר זה היה יסוד גדול תמיד בהתקרבות אל רבנו ו"ל, הינו שיחת חברים' שהיתה בין אנשי שלומנו הקדושים, ואשר אפלו נסעו נסיעות אחד אל השני לדבר מרבנו ו"ל, ובזה התחזקו. ועל-פן חזקו ואמצו להרבות בלמוד שיחותיו הקדושות של רבנו ו"ל וספוריו, ותדברו איש עם רעהו באהבה, אחנה ורעות, ואיש את רעהו יחזק ויאמץ, ועל-ידי-זה תצליחו. כי בפרוש אמר רבנו ו"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן רצב): העולם יתמהו על גדל האהבה שיהיה ביניכם. ועל-פן צריכים לראות שתיהיה אהבה גדולה ביניכם, ולהתנהג אחד עם חברו בדרך ארץ גדול, ועל-ידי-זה יהיה נכר שאתם ורע ברוך ה', תלמידי רבנו ו"ל.

אנא, תלמידי "היכל-הקדוש"! חזקו ואמצו מאד מאד להקפיד על כל הנהגה ועצה יקרה של רבנו ו"ל, ואל תחששו משום בריה שבועולם, הרוצה למנע אתכם — הן אם הוא מבחוץ והן אם הוא מבפנים. ראו לומר בכל לילה סדר תקון חצות, אשר מאד מאד בקש אותנו רבנו ו"ל על זה, כמובא ב"ימי מוהרנ"ת". וכן תהיו רגילים להתבודד תמיד עמו ותברך. וצריף שתדעו, כי כל דבור ודבור שזוכים לדבר עמו ותברך, הוא הצלחה נצחית שאין לשער כלל, כי הוא השער והפתח להכנס אליו ותברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן

מח אשר ד' תשצו בנחל

פר). וכן ראו להרבות בכל יום ויום באמירת תהלים, ואשרי מי שזוכה לחטף בכל יום יום של תהלים, באפן שיזכה לסיים בכל שבוע את כל ספר התהלים, אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), שמאד מאד מסגלת לתשובה, ופותרת כל הפתחים וכו', עין שם. וכן תתמידו הרבה בשלחן ערוך, אשר רבנו ז"ל הקפיד על דבר זה יותר מכל הלמודים (עין שיחות-הר"ן, סימן כט), ואמר שהוא תקון נפלא, שמברר הטוב מהרע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'); וכן תראו להיות מאד מאד בשמחה עצומה על נעם חלקכם, שזכייתם להתנדע מרבי אמת כנה, רבי רחמן כנה, אשר אין לה עוד שמחה בשמחה זו, שזכינו להתנדע מן השמחה, שמחתן של ישראל, וכן בכל שתשמחו יותר, יתרחב לכם לבכם ודעתכם, עד שתזכו להכליל לגמרי בו יתברך.

הדורש שלומכם...

ד' תשצו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תצא ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

פה תקבל רצוף שני חלקי "אשר בנחל": חלק כ"ו, כ"ז. נא ונא לראות להדפיסם כבר. הכנתי לה כמה מכתבים, שבהם כתבתי לה בכל מוצאי-שבת-קדש את תמצית הדבור שדברנו בשבת ההיא, ומחמת שנתארך כל מכתב קצת ולא סימתי — נשאר בידי, אקוה לגמרו, ואז אשלח לה.

לעת עתה, חזק ואמץ מאד מאד בעבודת הקדש של הדפסה והפצה, וחסה חכה אז תראה נפלאות רבות, ובפרטיות לזכות להיות על ציונו הקדוש, וכן במציאת זיוגך.

הדורש שלומך...

ד' תשצח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיֵעוּ לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ
זָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַדְּחוּף לְתִשׁוּבָה — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי כָּבֹד.

אֲמַרְתִּי לְהַאֲבִיחַ ... שְׂיֵאמֶר שֶׁתִּקְבַּל אֶת מִשְׁרַת הַמְּלֻמְדוֹת
בְּהֶחֱלֵט, כִּי זֶה סֵף הַכֹּל אֲרֻבַּע שָׁעוֹת, וְגַם בְּזֶה אִתָּה מְדַבֵּר עִמָּהֶם
מֵאַמוּנָה, כִּי זֶה עֲנִיָּן שֶׁל קְרוֹב רְחוּקִים. וְעַל-כֵּן תִּקְבַּל אֶת הַמְּשֻׁרָה,
אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם.

הַעֲקָר רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךָ, וְחֻטֶּף וְאָכַל בְּכָל יוֹם סִפְרֵי
רַבָּנוּ וְ"ל, וְתִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצַּח.

נָא וְנָא לְקָרֵב אֶת מוֹסֵר כְּתָב זֶה עִם אִשְׁתּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

הַטִּיפֶס (הַקְּלָטוֹת) הוּא בְּעֵבֹר הַאֲבִיחַ הַיָּקָר ...

ד' תשצט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ד' באול ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ זָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח
נְצָחִים.

מוֹסֵר כְּתָב זֶה יִמְסֹר לָךְ חִבְלֵהָ. רְאֵה לְטִלְפֵן תִּכְף-וּמִיָּד לְהַבְּחוֹר
... גֵּרוֹ זָאִיר, שְׂיִבּוֹא לְקַחְתָּ אֶת זֶה. נָא וְנָא לְמִסֵּר רַק לִידּוֹ, כִּי בּוֹ
מִנָּח "אָשֶׁר בְּנַחֵל", חֶלֶק כ"ו, כ"ז; וְאֲנִי רוֹצֶה שֶׁהוּא יִדְּפִיסוֹ.

נ אָשׁר ד' תת בנחל

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד. חסדי השם יתברך, ראש השנה הקדוש של רבנו ז"ל בא, ואז הוא זמן גלוי מלכות הקדושה, להמליך אותו יתברך בזה העולם, עד שנזכה לידע בידיעה ברוחה, כי הכל לכל אלקות גמור. והאמונה צריכה להיות, שרואים דומם, צומח, חי, מדבר, הינו כי צריך האדם להגיע אל בטול אמת בזה, עד שיתברר אצלו בברור גדול ובידיעה אמתית, אשר הכל אלקות גמור, ואין בלעדיו יתברך כלל, ומה שאנו רואים: דומם, צומח, חי, מדבר, בזה צריכים להאמין, שכביכול, צמצם עצמו שיהיה ענין גשם בזה, אשר למראה עינינו, אבל באמת הכל לכל אלקות גמור הוא.

ומחמת שמוסר כתב זה אץ לדרכו, על-כן אקצור.

כתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים.

הדורש שלומך...

נא ונא למסר את שני חלקי "אשר בנחל" אל גרו יאיר דיקא פנ"ל.

רבנו ז"ל אמר (חיי-מוהר"ן, סימן תקטו), שאדם אוכל — יאכל בדרך ארץ גדול, וידמה בדעתו כאלו אדם גדול יושב שם, ואז בנדאי אוכלים בדרך ארץ גדול, וזהו תקון תאות אכילה.

ד' תת.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר כי תצא, ה' באולול ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך בצרופ המעות להדפסה ולצרכי ביתי — לנכון קבלתי, ישלם לך השם יתברך שכרך בשפע ברכה והצלחה, בני, חיי ומזוני.

אֲשֶׁר ד' תת בַּנְחַל נא

תַּמְדַּת לְכַבִּי! עֲלִיף לְדַעַת, כִּי הַשּׁוֹנֵא הֵכִי גְדוֹל לְהֶאֱדָם הוּא
הַעֲצָבוֹן וְהַמְרִירוֹת, שְׁנוּבֵעַ מִקְנָאָה וְשׁוֹנָאָה וְכוּ' — לְמָה יֵשׁ לְאַחַר
וְלִי אֵין וְכוּ'?! לְמָה אַחַר בָּא כְּבָר לְאִיזוֹ מִדְרָגָה וְאֲנִי לֹא וְכוּ'?!
לְמָה לְאַחַר יֵשׁ כְּסָף וְכָבוֹד וְאֲנָשִׁים וְלִי לֹא וְכוּ'?! וְדָבָר זֶה מְמַרר
אֶת חַיֵּיו, עַד שִׁיּוּצָא וְחוֹלֵק עַל מִי שֵׁיִשׁ לוֹ כָּל הַדְּבָרִים וְלוֹ אֵין,
וּמִזֶּה בָּא שְׁחִי בַּמְרִירוֹת וּבַעֲצָבוֹן עֲמֵק, וְזֶהוּ הַשּׁוֹנֵא הֵכִי גְדוֹל
לְהֶאֱדָם, יוֹתֵר מִכָּל הַשּׁוֹנָאִים.

וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מִשְׁטִיּוֹת אֱלֹהִים, וְהַדְּבָק עֲצָמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבַּרֵךְ, כִּי מֵה שֶׁשָּׁיְךָ לָךְ — מִמִּילָא יָבוֹא אֵלֶיךָ, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא
תוּכַל לְקַחַת זֹאת מִמֶּךָ, וּמֵה שֶׁלֹּא שָׁיְךָ לָךְ — מִמִּילָא לֹא יָבוֹא
אֵלֶיךָ. וְעַל-כֵּן מֵה וְלְמָה לָךְ לְהִתְמַרְמֵר כָּל-כָּף?! כָּל הַחַיִּים הֵם רַק
כְּגֶשֶׁר עוֹבֵר, כִּי הִתְכַּרַח לְעֹבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם מֵהַלְדָּה עַד הַמִּיתָה,
וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הָעוֹבֵר אֶת הַגֶּשֶׁר בְּנִקְל, וְאִינוֹ מִתְפַּחַד מִשׁוּם דְּבָר,
וְזוֹכֵה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי יֵשׁ בְּגֵי-אָדָם, אֲשֶׁר חַיֵּיהֶם מְלֵאִים בְּמֶרְה
שְׁחוּרָה, חַיִּים מְלֵאִים בְּדֹאגוֹת וּבַמְרִירוֹת עַל שׁוּם דְּבָר, רַק עֵקֶב
דְּמִיוֹנוֹת שֶׁל הֶבֶל וְרִיק וְכוּ', וְאֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרֵת לְהַנְצִל מִזֶּה, רַק
לְהִיּוֹת רְגִיל לְשִׁמְעַ כְּלֵי זְמֵר, כִּי הַנְּגִינָה וּכְלֵי זְמֵר מְבָרְרִים אֶצְל
הָאָדָם הָרוּחַ טוֹבָה מִהָרוּחַ נְכָאָה וְעֲצָבוֹת רוּחַ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק
א', סִימָן נד).

וְעַל-כֵּן, אַחֲרֵי, אַחֲרֵי! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רְאֵה לְקַנּוֹת לְעֲצָמָךְ כְּלֵי
זְמֵר (טֵיִיפ קֶסֶטָה), וְרְאֵה תְּמִיד לְשִׁמְעַ כְּלֵי זְמֵר וּנְגִינָה, וְזֶה יַעֲוֹרֵר
אֶת רוּחְךָ וְיַגְבִּיֵה אֶת מִצְבְּךָ, וְתִרְגִּישׁ אֶת עֲצָמָךְ בְּרוּחַ טוֹבָה תְּמִיד.
וּכְבָר יְדַעַת אֵיךְ אֶצְל רַבְּנוֹ ו'ל עֲנִין הַשְּׂמִחָה הוּא הַמְּדְרָגָה הֵכִי
גְבוּהָה, שְׂאֵין לְמַעְלָה הַיְמָנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

עֵקֶר רְפוּאָת הַבַּת מִלְּפָה, שֶׁהִיא כָּלֵל נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא

על-ידי עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּמֵר בְּכָל יוֹם אֶת
הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שְׂגָלָה רַבָּנוּ ז"ל.

ד' תתא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי
מָאד, הַרוֹצֵה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצְּחָצְחוֹת הַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

עֲלֶיךָ לְזַכֵּר, אֲשֶׁר אָדָם צְרִיף לְשָׁמֵר מָאד מָאד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפּוֹ.
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַעֲקָר תִּשְׁמֹר אֶת זְמַנֵּי הַשָּׁנָה, לִילָף לִישׁוֹן מְקַדָּם, כִּי בְּחוּר צָעִיר
צְרִיף לִישׁוֹן לְכָל הַפְּחוֹת שֵׁשׁ אוֹ שִׁבְעַת שָׁעוֹת, וְכֵן יִהְיוּ לְךָ מַחֲזִין
מִיִּשְׁבִּים. לֹא-כֵן אִם תִּמְעַט בְּשָׁנָה, אִזּוֹ תִּהְיֶה מְבַלְבָּל כָּל הַיּוֹם. וְלִכֵּן
רְאֵה לְשָׁמֵר מָאד מָאד עַל הַשָּׁנָה. וְרַבָּנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מָאד
מָאד, וְאָמַר: צְרִיכִים לְשָׁמֵר מָאד עַל הַשָּׁנָה. אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחַ אוֹתִי, וְלֹא תִּהְיֶה מְבַלְבָּל.

הַמֵּאַחַל לְךָ שְׁתִּזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבָּנוּ ז"ל בְּאַמֶּת...

ד' תתב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִיר הַיָּקָר לִי
מָאד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

אֲשֶׁר ד' תתג בנחל נג

אודות אשְׁתָּךְ וכו'; מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הִיָּקֵר! אֵין לָנוּ בְּזוּה
הַעוֹלָם אֲלֵא תַפְלָה, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעוֹן, אֲלֵא עַל אֲבִינוּ
שְׁבַשְׁמִים, וּבִפְרֹט בְּעֵינַי רְפוּאָה, עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ
יְתַבְרָךְ, כִּי כָל הַרְפוּאוֹת הֵן רַק בְּיָדוֹ יְתַבְרָךְ. וְלִכֵּן רְאֵה לְהַפְצִיר
בְּתַפְלָה, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרָךְ, וְהוּא שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת כָּל פֶּה, וּבְיָדָיו
יִשְׁמַע אֶת תַּפְלָתְךָ. כִּי בְּאַמַּת אֵין כְּחֹנוּ אֲלֵא בְּפֶה, וְזוֹ הַמַּתְנַה
שְׁקִבְלָנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, כָּל הָעֵנִין שֶׁל הַתְּבוּדוֹת, וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ
רְגִילִים לֹמַר תְּמִיד: אִם לֹא זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ו"ל, אֲלֵא לְהַתְּוַדַּע
מִהָעֵנִין שֶׁל תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת — גַּם־כֵּן הָיָה כְּדָאִי. וְלִכֵּן רְאֵה
לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יְתַבְרָךְ עַל רְפוּאוֹת וְיִשׁוּעוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

נָא וְנָא אֵל תִּתְיַאֵשׁ, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת
י'): אֲפֹלוּ תִרְבַּח חֲדָה מִנְּחַת עַל צְנֹאָרוֹ שֶׁל אָדָם, אֵל יְתִיאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן
הַרְחָמִים.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ מִתַּפְלָל עֲלֵיהָ, שֶׁתִּהְיֶה לָּהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ
וּרְפוּאָת הַגּוּף.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתג.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר כִּי תֵצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירִים הִיָּקֵר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ
נְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שֹׂמַח שֶׁאַתָּה מְפִיץ
אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ו"ל.

בענין פרנסה, גלה לנו רבנו ז"ל (ת"י מוה"ר"ן, סימן תקא): נאהר בטחון, הינו רק בטחון, כי אין לנו בזה העולם רק לבטח בבורא יתברך שמו. ובאמת מי שמבטל עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, מקבל בכל יום שפע חדש, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (עין מכילתא בשלח טו): מאן דברא חיי — ברא מזוני. ואמרו (מדרש אגדה): מאן דברא יומי — ברא חיי. ואמר רבנו ז"ל (ת"י מוה"ר"ן, סימן תקסא), שכל יום יום יש לו השפע שלו. ולכן עליך לבטל עצמך לגמרי אליו יתברך, ולציר בדתך, איה שכל העולם כלו אין סוף ברוך הוא, ומלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוהו כל עלמין, ועל-ידי-זה ישפע עליך שפע רב. העקר אל תדאג, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

מה טוב ומה נעים אם היית משפיר את עצמך להקדוש-ברוך-הוא. כי למה לך להשפיר עצמך לבשר ודם, להיות עבד לעבדים?! יותר טוב להשפיר את עצמך אליו יתברך, ובנדאי הוא יתברך ישפיע עליך שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תתד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תצא התשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי תדע שיש על כל אדם נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר משום דבר. וזה עקר גדלתו של בר ישראל, שאינו נשבר, ובכל אשר עובר עליו — מחזיק מעמד וממשיך לתפקד. אני מאד מקווה

אֲשֶׁר ד' תתד בנחל נה

להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הטוב ביותר, כפי שדברנו כבר פעמים רבות.

עליך לדעת, שדבר רבנו ז"ל איננו נמצא אצל פלוני או אלוני וכו' וכו', רבנו ז"ל הוא מתנה לכל עם ישראל, וצריכים לגלות ולפרסם את הלמוד העמק של רבנו ז"ל בעולם, ולא להתפעל משום ברנה שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, והקדוש-ברוך-הוא ודאי לא יעזב אותנו.

על בני-אדם עוברים נסיונות קשים ומרים, חובות וכו', יסורים ומרירות וכו', דברים שלא צפה אליהם, ורבנו ז"ל נתן לנו עצות על כל דבר. ועקר העצה — תפלה והתבודדות, להתבודד הרבה לפניו יתברך, ולבקשו כל אשר צריכים. אני מקנה לפניו יתברך, אם תחזיק בעצות רבנו ז"ל — תעבר על הכל. כי באמת כל דבור שמדברים אל הבורא יתברך שמו — זו הצלחה נצחית, הלא אדם אינו חי לנצח, כמה יש לאדם בזה העולם? שבעים שנה, כמו שכתוב (תהלים ז, י): "ימי שנותינו בהם שבעים שנה", ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), שגם השבעים שנה הם כרבע שעה, הכל כצל פורת. וזה כבר חסד — אם אדם חי שבעים שנה, כי כמה אנשים נחטפים באבם ובצעירותם, רחמנא לישזבן, רחמנא לצלן, מה ששומעים היום ספורים מועזעים, אברכים צעירים נפטרים מהמחלה הממארת, השם ירחם, ולכן צריכים רחמים לחיות שבעים שנה, אבל גם זה פורת, ואז כשאדם כבר יצא מזה העולם, אז יודע מה זו תפלה. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא): אם היו נותנים למת רשות להיות בזה העולם, הנה מתפלל תפלה אחרת לגמרי, כי המת הפריד כבר נשמתו מגופו, אז רואה מעלת התפלה. ולכן כל זמן שהנשמה נמצאת בלבוש הגוף הגשמי והחמרי, אין אדם יודע להעריך מעלת התפלה, ולכן שיהיה אצלך יקר כל דבור ודבור, כל שיחה ושיחה שאתה משית אל הקדוש-ברוך-הוא, כי גדול אדוננו ורב להושיע, וצריכים להיות חזקים בזה מאד.

אני יודע היטב מה שעובר עליך, יותר משכתבת לי, עם כל

נו אָשֶׁר ד' תתה בַּנְחַל

זאת עלי לומר לך, שאין זו עצה להיות שבור, אין זה פתרון להתיאש מהחיים, אדרבה על האדם להתחזק ביתר שאר וביתר עז, ולהחזיק מעמד ולא להשבר. אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתצית אותי, ולא תתחרט — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, סוף כל סוף תראה מה חיינו — מאומה! הנה אנו כאן, ועוד מעט יוצאים מפה, למה לא תקח עצמך בידך, למה לך להסתכל תמיד על אנשים פחותים, שעושים דברים בלתי ראויים?! טוב יותר שתסתכל רק על אנשים עובדי ה', שעושים רצון הבורא ותברך שמו, ומוסרים נפשם בעבורו ותברך, זה מה שקובע.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהדבורים הקצרים הללו יכנסו בלבך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תתה.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר כי תצא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממיי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך מבית ומבחוץ.

העקר בזה העולם לקנות מדת הסבלנות. וככל שאדם יותר סובל — כך הוא מצליח, כי הסבלן הוא המצליח. בדרך כלל חושבים שיכולים לכבש אדם וכו', להשפילו וכו' ולשברו וכו', זה רק אדם שאין לו אמונה, אותו בנגל יכולים להשפיל ולשבר, אבל אדם שיש לו אמונה בבורא כל עולמים, ויודע ועד, אשר אין בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ומרגיל את עצמו להתבודד אליו ותברך, אדם

זֶה יֵשׁ לּוֹ אַרְיֵכוֹת אַפִּים, כַּמּוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קנה), אָשֶׁר אַרְיֵכוֹת אַפִּים, שְׂוֹ מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, תְּלוּיָה בְּאַמוּנָה, כְּכֹל שְׂאֵדָם יוֹתֵר חֶזֶק בְּאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ-כֵן מְצֵלִיחַ. וְלִכֵּן אֲנִי מִבְקֵשׁ מִמֶּךָ, שְׂתַרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְכָל צְרָכֶיךָ תִּבְקֶשׁ רַק מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ, כִּי אֵין לְאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם אֶף אַחֵד, וְלֹא יְדַבְרוּ עַל לִבֶּךָ שְׂטִיּוֹת וְכוּ', וְלֹא יִשְׁטוּ בְּךָ וְכוּ', כְּאֵלוֹ יֵשׁ לְךָ רַע וְחֵבֵר טוֹב, הַכֹּל הֵבֵל וּרְעוּת רוּחַ, אֵין לְאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם חֵבֵר, כֹּל אָדָם חוֹשֵׁב רַק מֵעֲצָמוֹ. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שְׂתַרְבֶּה בְּעֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו. וְתֵאמֵר לִי, שְׂאֲנִי רָגִיל לוֹמֵר תְּמִיד: אֲלֵמְלֵא לֹא זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, אֶלֶּא לְהִתְנַדַּע מֵהַעֲנִינֵן שֶׁל הַתְּבוּדוֹת — הִיָּה מִסְפִּיק. וְכֵן אוֹמְרִים אֵת זֹאת אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִדּוֹר דּוֹר עַד מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, מִכֹּל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן שְׂזָכִינוּ לְקַבֵּל מִרַבֵּנוּ ו"ל הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה עַל כָּל דְּבַר בְּחַיִּים הַפְּרֻטִּים. אֶפְלוֹ בְּגִשְׂמִיּוֹת יֵשׁ לָנוּ עֲצוֹת טוֹבוֹת עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט מִרַבֵּנוּ ו"ל. הַעֲקֵר צְרִיכִים רַק לְפִתּוֹחַ אֵת הַסֵּפֶר וְלִלְמַד, כִּי מִי שְׂאִינוּ לוֹמֵד, אִינוּ יוֹדַע כְּלוּם. וְזָכֹר גַּם זָכֹר, אָשֶׁר עָקַר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ו"ל הִיא רַק עַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה רַבָּה בְּלִמּוּד סִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, וּבְפְרֻט "לקוטי מוה"ר"ן", שְׂזֵהוּ סֵפֶר הַסְּפָרִים, וְרַבֵּנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מֵהַסֵּפֶר הַזֶּה, עַד שְׂאֵמֵר בְּפִרוּשׁ (תִּי-מוה"ר"ן, סימן שמו): שְׂהַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ שְׁלוֹ "לקוטי מוה"ר"ן" הוּא אֶתְחַלְתָּא דְּגַאֲלָה. וְאָמֵר, מֵאֲחֵר שְׂיִצְא בְּעוֹלָם, אֲנִי חִפֵּץ מְאֹד שְׂיִלְמְדוּ אוֹתוֹ, כִּי צְרִיכִים לְלַמְדוֹ הַרְבֵּה, עַד שְׂיִהְיֶה שְׂגוּר בְּעַל-פֶּה, כִּי הוּא מְלֵא מוֹסֵר וְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד לְהֵשֵׁם יְתִבְרַךְ, אָשֶׁר אֵין עֲרַף אֵלָיו. וְלִכֵּן אַחֵר דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ, מַה לָּנוּ לְהִתְבַּלְבֵּל מִמִּישֵׁהוּ, מַה יֵּשׁ לְךָ עִם מִישֵׁהוּ?! וְאֶפְלוֹ יֹאמֵר שְׂאִינְךָ מְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ו"ל, מַה יֵּשׁ לְךָ עִם אַחֵרִים?! יֵשׁ לְךָ אֵת הַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ וְהַנוֹרָא "לקוטי מוה"ר"ן", וְאִינְךָ צְרִיךְ אֶף אַחֵד בְּעוֹלָם. וּבְפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (תִּי-מוה"ר"ן, סימן שמו), שְׂמַצְוָה גְּדוֹלָה לְלַמֵּד סִפְרוֹ הַרְבֵּה. וְאָמֵר, שְׂיִכּוֹלִים לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח גְּדוֹל עַל-יְדֵי סִפְרוֹ. וְלִכֵּן כִּלְךָ לְךָ מִכֹּל הַשְׂטִיּוֹת, עֲזֹב אֵת בְּנֵי-אָדָם, אָשֶׁר כָּל אַחֵד חוֹשֵׁב רַק מֵעֲצָמוֹ, יְהִיָּה מִי שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כְּלָם צְבוּעִים, רַמָּאִים וְשִׁקְרָנִים וְכוּ' וְכוּ', עוֹבְדִים עֲלֶיךָ,

וכי אינך רואה?! כי אם קבוצה ויחבורה הנקראים וכו', יכולים לשבר אותך, ולומר שלך אין תקנה, תסתכל עליהם בבוז וברחמנות וכו' וכו', ולא שתשבר מהם. העקר זה אמונה, להאמין שהקדוש-ברוך-הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, תהיה בטל ומבטל אליו ותברך. ולזה זוכים על-ידי רבוי שיחה בינו לבין קונו, שתדבר הרבה להקדוש-ברוך-הוא. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב): כשאדם יוצא בלילה ומתבודד, ובפרט כשיוצא באיזה שדה ויער, על-ידי-זה נתבטלת הישות והגאות שלו, עד שנכלל לגמרי במקיב המציאות וכו'. וראוי לך ללמד התורה הנפלאה הזו, אשר יש בזה עמקות נוראה ונפלאה מאד, ולומר על זה התפלה מ"לקוטי-תפלות", ואם תלמד עכשו את התורה הזו: "הנעור בלילה", ותאמר עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות", תרגיש חיים אחרים, תראה מה נקרא בטול אל האין סוף ברוך הוא, עד שתזכה לכלל את העולם הזה לעולם הבא.

נא ונא העקר תראה לשמר על דבורך, כי כל הצרות שעוברות על בני-אדם, זה רק מרובי דברים בטלים, שמדבר כל העולה על רוחו, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח) על הפסוק (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו", מי גורם הרוח סערה במחו של האדם? הדבור, שמדבר כל העולה על רוחו. ולכן שמר את עצמך מכל רע, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך. אני מאד מקנה להשם ותברך שתשמע בקולי, ותזכה להכלל באין סוף ברוך הוא, ולא תצטרך טובות משום בן אדם, תהיה חזק באמונה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

נא ונא הרגל את עצמך בלמוד התורה הקדושה, תלמד בכל יום מקרא — חמש ורש"י עם התרגום, משנה — אם תוכל ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות — אין למעלה מזה, כי למוד משניות משנה את האדם לגמרי מההרגל הרע שלו, וזוכה להכלל באין סוף ברוך הוא, ואם בני-אדם היו יודעים מה זה למוד משניות, תמיד

היו לומדים משניות. ואומרים חכמינו הקדושים (ניקרא רבה, פרשה ז', סימן ג'): אין כל הגליות הללו מתקבצות, אלא בשכר למוד משניות. נא ונא תקבע לעצמך שעור בגמרא, ומי שלומד גמרא ממשיך על עצמו ארבעה מלאכי שמינה: גבריאל, מ'כאל, ר'פאל, אוריאל. וזה נקרא קשור המרכבה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שעל ידי זה נשמרים ממקרה לילה; כי באמת רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד), אשר תלמוד גימטריה הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית לילית, שעולה תלמוד, שעל ידי למוד גמרא, שהוא תלמוד, שוכרים את הקלפה הזו. ועל כלם — ראה ללמד הרבה שלחן ערוך, אשר רבנו ז"ל הזהירנו על זה יותר מכל הלמודים (כמובא בשיחות הר"ן, סימן כט), ומה טוב ומה נעים שתקבע לעצמך שני שעורים: שעור פשוט — מחבר רמ"א מד' חלקי שלחן ערוך, שלכל יחסר לה יום אחד מבלי למוד מחבר רמ"א, שהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע אמר, שנתחבר ברוח-הקדוש גדול מאד, ומאד מסגל ליראת שמים. ושעור אחד תלמד טור בית-יוסף עם הפ"ח, ומחבר רמ"א והפגיני ארץ, שהם הטור-זהב והמגן אברהם וכו' וכו', וזכר אשר ימינו כצל עובר, הנה יום והנה לילה, הנה שוב יום ושוב לילה, והנה חולפים החיים, ואין לאדם כלום. ולכן אל תהיה בטלן, חבל על הזמן, חבל להכנס בוכותים עם בני-אדם, אשר אינם יכולים לעזור לה, ואינם רוצים ומעניינים לעזור לה, מה שאתה לומד ומתפלל ומקיים מצוות, זה ישאר לה נצח נצחים, רק אל תהיה בטלן.

אני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שלא תטעה עצמך, ותקבל דברי אלו, אף שאני יודע שיש עלי הרבה מדברים, שהם השדים, כמובא (ספורי-מעשיות, מעשה ג' מהחגר), עם כל זאת, אסור להשכר משום דבר, ואני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד היותר טוב.

ראה להתחזק להיות בשמחה, כי השמחה היא יסוד היסודות אצל רבנו ז"ל. ואמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד), אשר קיום המצוות בשמחה, יכול להעלות את האדם למעלה מנפשו, רוחין

ס אשר ד' תתו בנחל

ונשמתי, עד שגיע אל הארת אלקות בבחינת מטי ולא מטי, שזה עולם האצילות, עין שם.

תאמין לי, שהייתי מאריך לך עוד מאה עמודים לסלסל ולפלפל בדברי רבנו ז"ל, אך טרדוטי מרבות עתה מאד מאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תתו.

בעזרת השם ותפריך, אור ליום חמישי לסדר כי תצא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אם היית נותן לי עכשו כל הון דעלמא, לא הייתי שמח כל-כך כמו השמחה שיש לי, שבשרתני בשורה משמחת, שזכית לעשות אתמול סיום על ד' חלקי השלחן ערוף. מזה חמש שנים שאתה מתיגע ללמד שלחן ערוף, ואתה לומד בכל יום יום סימן אחר סימן ביגיעה ובטרחה רבה מאד.

מה אמר לך, ידידי היקר! רק זה מה שישאר ממך, אני שמח כל-כך בשמחתך, אשר אין לתאר ולשער כלל, כי זו השמחה הגדולה ביותר, ואין עוד שמחה כשמחת התורה. ורבה שמחתי, שהייתי השליח לעורר ולחזק ולאמץ אותך, שלא יאמן כי יספר, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שכבר היום תעשה שוב התחלה חדשה, כי צריכים ללמד שלחן ערוף כל ימי חיינו, בן הזהירנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כט), וזה חלק מהתקונים שרבנו ז"ל מתקן אותנו, ללמד בכל יום שלחן ערוף. ורבנו ז"ל אמר: אתם יכולים 'לקמט' את ספרי היכן שאתם רוצים, באומר יכולים לחדש בספרו כפי שחפצים, אבל העקר לא לצאת אפילו מסעיף קטן בשלחן ערוף.

פי אַצֵּל רַבְנוּ ו"ל הִיָּה יְסוּד גָּדוֹל לַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף, וּבְלִי שְׁלַחַן עֲרוּף כָּל יְהוּדוֹת הָאָדָם הִיא בְּסִפּוֹ סִפְקָא, פִּי רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אִיף אָדָם מִתְרַחֵק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? עַל-יַדֵּי שְׁמִתְחִיל לְהַקְל בְּהַלְכוֹת, עַד שְׂמִכְטֵל, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, הַלְכָה אַחַר הַלְכָה, וְנַעֲשֶׂה קַל שְׂבִקְלִים, עַד שְׂבָא לִיַּדֵּי עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת: הַתִּיר שְׁבֵת, הַתִּיר גְּדָה וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן כָּל יְהוּדֵי הַהֶכְרַח לֹו לְלַמַּד בְּכָל יוֹם שְׁלַחַן עֲרוּף, חַק וְלֹא יַעֲבֹר, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), וְזֶה הִיָּה הַיְסוּד בְּחִסְדֵי דְבְּרֵי רַבְּסֵלֶב — לְלַמַּד שְׁלַחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם, וְלִהְתְּבוּדָד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלוֹמַר בְּכָל לַיְלָה תִּקְוִין חֲצוֹת, וְלִהְיוֹת חֲזַק מְאֹד בְּדַעְתּוֹ לֹא לְהַשְׁבִּיר מִשׁוּם דְּבָר וְלֹא לְהַתְיַאֲשׁ, רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. וְלִכֵּן כְּשֶׁפְּתַבֵּת לִי מִכְּתָב כָּל-כֶּף אֲרֻךְ, וּמִתּוֹכּוֹ אֲתָה מְסַפֵּר לִי, שְׂזִכִּית לְסִיִּים ד' חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף, אִין לְתַאֲר וְאִין לְשַׁעַר גְּדָל הַשְּׂמִיחָה שְׂיִישׁ לִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי, שְׁתַּמִּיד תְּבַשֵּׁר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת כְּאֵלוֹ.

שְׂמַעְתִּי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהִיָּה בְּאַמַּת גְּאוֹן עוֹלָם, בְּקִי בְּשׁ"ס וּבְיַהֲרַר וּבְד' חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף, הֵיכֵן שְׂשִׂאֲלֵתִי אוֹתוֹ — עֲנֵה לִי. וְסַפֵּר לִי, שְׂפַעֲם נִכְנַס בְּאֵיזָה כּוֹלֵל שְׁלֵמְדוֹ שֶׁם גְּמָרָא בְּדַרְךְ פְּלִפּוֹל, וְשָׂאֵל אוֹתָם בְּאֵיזוֹ הַלְכָה, עֲנֵה אַבְרָךְ אֶחָד: וְכִי נָבִיא אָנִי, שְׂאֲדַע אֵת הַהֶלְכָה?! ... וְסַפֵּר לִי, שְׂאֲזוֹ הוּא רָאָה בְּחוּשׁ עַד כְּמָה חָשׁוּב לְלַמַּד הַלְכָה, שְׂאָדָם יְכוֹל לְפַלְפֵּל בְּגְמָרָא, וְלֹא יַדַּע אֲפִלוֹ הַלְכָה פְּשׁוּטָה. וְלִכֵּן לַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף עוֹלָה עַל כָּל הַלְמוּדִים, פִּי צְרִיכִים לְקַיֵּם לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֶׂה, וְלֹא בְּחִנָּם שְׂחֲכָמֵי הַסְּפָרַדִּים יוֹתֵר הַתְּמַצָּאוֹ בְּהַלְכָה בְּרוּרָה לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֶׂה, מֵאֲשֶׁר בְּפִלְפוּלִים, וְהַעוֹלָם מִחֲזִיק אֵת זֹאת לְחִסְרוֹן, וּבְאַמַּת זוֹ טְעוֹת גְּדוֹלָה, פִּי הַיְסוּד בִּיְהוּדוֹת זֶה הַלְכָה, פִּי בְּלִי לַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף לֹא יְכוֹלִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי. וְזֶה בְּרוּר, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הַרְבָּנִים הַגְּאוּנִים, שֶׁהִתְעַסְקוּ בְּשִׂאֲלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּעֵינֵי הַלְכָה, לְבַרֵּר הַלְכָה בְּרוּרָה, וְרֵאוּי לְכַבְּדָם וּלְיַקְרָם מְאֹד. פִּי יֵשׁ תְּהִלָּה לְאֵל, שְׂאֲלוֹת וּתְשׁוּבוֹת נִפְלְאִים שְׂמִבְּרָרִים אֵת

הַהֶלְכָה בְּאִפְּן בְּרוּר וּמְסֻדָּר כְּזֶה, אָשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר. אֲשֶׁרִי
הַהוֹגָה בְּשֵׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת!

אָנִי זוֹכֵר אַחַר חֲתֻנָּתִי, שְׁהִיְתָה דְרָכֵי לְעִיִּן בְּכָל יוֹם בְּעֶשֶׂר
תְּשׁוּבוֹת מְעֻשָׂה סִפְרֵי שֵׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, כִּי נִטְלָתִי עַל עֲצָמֵי דָרְךָ
כְּזוֹ, לְהִיּוֹת בְּקִי בְּשֵׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְזֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַדַּעַת, מַחְמַת
שְׁנֵה מְקַשָּׁה וְזֶה מְשִׁיב, זֶה מְפָרֵק וְזֶה בּוֹנֵה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה
נִבְנִית הַדַּעַת.

חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֻדָּר כִּי תֵצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרְךָ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַבְּלָבוּל וְהַעֲלִילָה וְכוּ' וְכוּ', שְׁמַעֲלִילִים עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ',
שְׁהַכַּל שְׁקָר וְכֹזֵב כְּפִי שְׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי וְכוּ', מָה אִמַּר לָךְ! אֲשֶׁרִי מִי
שְׁחוּשְׁדִים בּוֹ וְאִין בּוֹ (שְׁבַת קִיח:), וְלִכְּן אֵל תְּשִׁים לֵב לְכָל אֱלוֹ
הַמַּעֲלִילִים עָלֶיךָ עֲלִילוֹת שְׁוֹא, וְחוּשְׁדִים בְּמָה שְׁאִין בְּךָ, כִּי שְׁלָם
יִשְׁלָם הַמְּבַעִיר אֶת הַבְּעֵרָה. וְאֵל לָךְ לְהַתִּיחַס לְאֱלוֹ הַרְשָׁעִים
הַחוּשְׁדִים בְּךָ בְּדַבְרִים כְּאֱלוֹ. חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת צו:):
הַחוּשְׁדִים בְּכֹשְׁרִים — לוֹקָה בְּגוּפוֹ. וּבְיָדָי מִי שְׁחַשְׁדֵּךְ בְּךָ, וְהַעֲלִיל
עָלֶיךָ עֲלִילַת שְׁוֹא כְּזוֹ, הוּא יִלְקָה בְּגוּפוֹ, אֲבָל עָלֶיךָ לְהַתְחַזֵּק וְאֵל
תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קִיח:): יְהִי
חֲלָקִי עִם מִי שְׁחוּשְׁדִים אוֹתוֹ וְאִין בּוֹ; כִּי בְּאַמַּת כְּזֶה שְׁשׁוּפְכִים דְּמָךְ
וּמְדַבְרִים עָלֶיךָ כָּל דְּבָר אָסוּר, יִכְפֹּר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל

עוֹנוֹתֶיךָ. וְתֹאמִין לִי, עֲדִיף שְׁבִגֵי-אָדָם יִבְזוּ אוֹתְךָ וַיִּדְבְּרוּ עָלֶיךָ כָּל דָּבָר אָסוּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִכְפַּר לְךָ כָּל עוֹנוֹתֶיךָ, מֵאֲשֶׁר תִּצְטָרֵךְ לַצּוֹם וּלְסִגָּף עֲצָמְךָ בְּסִגּוּפִים, וְזֶה בְּרוּר. וְלִכֵּן קִבַּל הַכֹּל לְכַפֵּרֵת עוֹנוֹת, וְ"דָם לְהִנְיָ"ה וְהִתְחַלֵּל לוֹ" (תהלים לו, ז), "וְהוּא יִפִּיל לְךָ חֲלָלִים חֲלָלִים" (גטין ז). וְרַבְּנּוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'), שְׁנֵה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה — לְדָם וְלִשְׁתֵּק עַל דְּבָרֵי מְחֻרְפוֹ וּמְגֻדְפוֹ, עֵינִ שָׁם.

שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יִשְׁשַׁכַּר דִּב מִבְּעֻז זי"ע, שְׁאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ לְאַסֹּף כֶּסֶף בְּעִבּוּר נִצְרָכִים בְּאַרְבַּע קִצּוֹת הָעִיר, הָרִי זֶה סִגְלָה שִׁיתְּכַפְּרוּ לוֹ עוֹנוֹתָיו, וְאִפְלוּ עֲבֵרוֹת הַחֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר, חַיּוּבֵי כֶּרֶת". וְלִכֵּן רָאָה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ מִצְוָה שֶׁל צְדָקָה, וְתִלְךָ בְּכָל קִצּוֹי הָעִיר לְאַסֹּף צְדָקָה לְעֲנִיִּים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לְךָ. וְכָל אֵלוֹ שְׁמוּצִיָּאִים לְעֻז עָלֶיךָ, יִפְלוּ בְּנִפְיָלָה כְּזוֹ שְׁלֵא תִאָּרוּ כָּלָל, וְאַתָּה אַל תִּשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם. אַךְ עָלֶיךָ לְזַכֵּר אֶת הַכָּלָל הַזֶּה: לְמִי שֶׁעוֹשִׂים טוֹבָה, מִחֲזִיר אַחַר-כֵּף רָעָה. וְלִכֵּן אַל תִּפְּל בְּרוּחֶךָ מִשׁוּם דְּבָר, כִּי סוּף כָּל סוּף יִמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ.

גַּא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִתְחַבֵּא תְּמִיד בְּסִתְּרָ צֶל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְנִזְכֶּה תְּמִיד לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וַיַּעֲזֹר הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שְׁתְּמִיד נִהְיֶה מְקַרְבִּים לְרַבְּנּוּ וְ"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתח.

בְּעִנְיַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרָ כִּי תִצֵּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי

מאד, שוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עָקַר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו"ל תְּלוּיָהּ רַק כְּפִי שְׁלוֹמֵדִים סִפְּרִיו ו"ל, וְלֹא כְּשֶׁהוֹלְכִים אֶצֶּל ר' בְּרַל, אוֹ אֶצֶּל ר' שְׁמַרְל, אוֹ אֶצֶּל ר' זְרַח, אוֹ אֶצֶּל ר' מִיכָל וְכוּ' וְכוּ', זֶה הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ. רַבְּנוּ ו"ל הוּא מִתְּנָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵינָנוּ מְצַמְצָם אֶצֶּל שׁוֹם בְּרִיָּה, אֲלֹא בְּמִקּוֹם שְׁלוֹמֵדִים אֶת סִפְּרוֹ — שֵׁם נִמְצָא רַבְּנוּ ו"ל. כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שָׁכְלוּ וְחֲכָמָתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַסִּפֵּר, וְלִכֵּן כָּל מִי שְׁלוֹמֵד אֶת סִפְּרוֹ, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֶת הַפָּנִים שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְשֵׁם נִמְצָא רַבְּנוּ ו"ל.

בְּוִדְאֵי כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ שָׁגַר בְּעִיר, צָרִיךְ לִפְתַּח בֵּית-הַקְּנִסָּת וּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, וְתִבּוֹא עָלָיו בְּרָכָה, שִׁיזְכֶּה לְקַרֵּב עוֹד אֲנָשִׁים, אֲבָל אֲסוּר לֵאמֹר, שֶׁרַק בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ הַזֶּה הִנְקִירָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל — שֵׁם הוּא נִמְצָא, וּבְבֵית-הַקְּנִסָּת אַחֵר אֵינָנוּ נִמְצָא, הַכֹּל שֶׁקָּרָוּ וְדִמְיוֹן שָׁנוּבֵעַ מִקְטְנוּת הַמַּחִין, מֵאִילוֹ שׁוֹטִים זְקֵנִים, שְׂאִין בָּהֶם שׁוֹם שְׁלֵמוֹת. וְכִבֵּר אָמַר עֲלֵיהֶם רַבְּנוּ ו"ל מֵהַ שְׂאֵמֶר (צ"ן לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'): מֵאַרְיֵבֵי יָמִים שְׂאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת. וְלִכֵּן אֵל תִּבְלָבֵל עֲצָמְךָ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפֵּן מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אָנוּ צָרִיכִים לְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ מִסְּפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, יֵשׁ לִי תְּכִנִּית לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סִפְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְזֶהוּ רְצוֹנִי וְכִסּוּפִי, שֶׁכָּל עַם יִשְׂרָאֵל יִבּוֹאוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְיֵאמְרוּ שֵׁם אֶת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי'. וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיפְתַּח הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, שְׂאֵז כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִבּוֹאוּ אִפְלוּ פַעַם אֶחָת אֶצֶּל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, זֶה כְּבָר טוֹב מְאֹד, וְזֶה הַרְצוֹן שְׁלִי — לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם לְכֻלָּם אֶת רַבְּנוּ ו"ל. וְלִכֵּן כָּלֵךְ לָךְ מִדְּמִיּוֹנוֹת וּמִהֶבְלִים וְהֶבְלֵי הַהֶבְלִים, כָּאֵלוֹ רַבְּנוּ ו"ל מְצַמְצָם רַק בְּמִקּוֹם אֶחָד, וְלִמָּה תִחְשַׁב כֶּף, כִּי זָקֵן עִם הָאֶרֶץ אָמַר לָךְ כֶּף וְכוּ' וְכוּ'! וְשׁוֹטָה

פלוני אָמר לךָ כֵּן?! הַכֵּל הַכֵּל הַכֵּלִים! תִּהְיֶה חֶזֶק בְּזוֹה, אִז תִּרְאֶה נִרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּדְבֵר רַק לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזוֹה הָעוֹלָם רַק הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְתִאֲמִין לִי, שְׂזוֹ הַמַּתָּנָה הַכִּי יִפְהַ שְׁקַבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ וְז"ל — לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אוֹי לוֹ לְאָדָם שְׂאִינוּ מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְשִׁיחַ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂאִז מְרִים חַיָּיו מִלְעֲנָה. לֹא-כֵן כְּשֶׂאָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל חַיָּיו הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרִי, כִּי מִי שְׂזוֹכָה לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְהַתְּבוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, אֶפְלוּ כַּמָּה דַּקּוֹת, וּמִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂיַחֲוֹס וַיִּרְחַם עָלָיו, אֵין חַיִּים טוֹבִים וְנֹעִימִים יוֹתֵר מִזֶּה. וְצָרִיכִים הֵרְבֵה רַחֲמִים לְהַחֲזִיק בְּזוֹה עַד הֶרְגַע הָאַחֲרוֹן. רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם כְּשֶׁמַּגִּיעִים לְעַת זְקֵנָה, מִסְכָּנִים, אֵין לָהֶם עִם מִי לְדַבֵּר וְכוּ', אֵין לָהֶם עִם מִי לְשׁוֹחַח וְכוּ', אֵין לָהֶם עַל מִי לְהַסְתַּכֵּל וְכוּ', וְאֶפְלוּ יִלְדֵיהֶם לֹא אִכְפַּת לָהֶם מֵאַבְיָהֶם, אֲבָל מִי שְׂמַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינוֹ צָרִיךְ אֶת אֶף אֶחָד, יֵשׁ לוֹ תָמִיד אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאֶף פַּעַם אֵינְנוּ לְבַד, אֶלָּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹה מַה שְׂכַתוּב (תְּנָא דְבִי אֵלֵיהּ, פָּרָק טו): לְפִי שְׂכָל הַמְרַבָּה שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת, הֵם הַמְלֹוִים אוֹתוֹ, עַד שְׂמַגִיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ; מַה מְלֹוָה אֶת הָאָדָם עַד הֶרְגַע הָאַחֲרוֹן? הַדְּבוּרִים וְהַשִּׁיחוֹת שְׂמְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה (יוֹמָא עו). וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׂמַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר הֵרְבֵה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם דְּבַר, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי

מאד, הַרוּצָה לְהָאִיר אֶת נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת, הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עָקַר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוֹ ו"ל, זֶה רַק בְּתַפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת, אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, כִּי אֵין לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַבּוֹרָא יִתְּבַרַךְ שְׁמוֹ, וְאִם תִּחְדִּיר
בְּעֲצָמְךָ דְבָר זֶה, כְּבָר לֹא תִצְטָרַךְ אֶת אָף אֶחָד. וּבְאֵמֶת מִי שְׂזוּכָה
לְהִתְמַיֵּד בְּ"לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, תְּמִיד יֵשׁ לוֹ דְּבוּרִים אֵלָיו יִתְּבַרַךְ. כִּי
עוֹשֶׂה מְּכַל תּוֹרָה תְּפִלָּה. וְזֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל — לְעִשׂוֹת
מִהַתּוֹרוֹת שְׁלוֹ תְּפִלוֹת. כַּמּוּבָא (לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה); וְלִכְּן
תִּלְמַד הַרְבֵּה "לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, וּמְכַל תּוֹרָה וּמֵאֵמֶר תַּעֲשֶׂה תְּפִלָּה,
וְתִבְקֶשׂ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַקְיִים כָּל הַנְּאֻמֵּר שֵׁם.

וּבְכֻלָּל, טוֹב מְאֹד שְׂתַבְקֶשׂ עַל-פִּי סֵדֵר א"ב, וְאִזּוּ יִהְיוּ לְךָ
דְּבוּרִים. כְּגוֹן: א' — אֲמוּנָה: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּפְנֵי לְהַגִּיעַ
לְאֵמוּנָה" וְכוּ' וְכוּ', וְתַרְחִיב בְּזֶה אֶת הַדְּבוּר. אֲמַת: "רְבוּנוֹ שֶׁל
עוֹלָם, וּפְנֵי לְדַבֵּר תְּמִיד רַק אֵמֶת וְלֹא אֲשֶׁקֶר, וְאִפְלוּ הַדְּבוּרִים שְׂאֵנִי
מְדַבֵּר אֵלֶיךָ, שְׂיִהְיוּ עִם אֵמֶת" וְכוּ' וְכוּ', וְתִאָרִיךְ בְּדְבוּר זֶה. אֲכִילָה:
"רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּפְנֵי לְאָכַל רַק דְּבָרִים כְּשָׂרִים, שְׁלֹא יִהְיֶה שׁוֹם
פְּקָפוֹק בְּכִשְׁרוֹתָם", וְתִאָרִיךְ בְּדְבָרִים אֵלוֹ. וְכֵן תִּמְשִׁיךְ עַל כָּל הָא"ב,
וְאִזּוּ יִהְיוּ לְךָ דְּבוּרִים. וּבְאֵמֶת עָקַר הַדְּבוּר תְּלוּי בְּאֵמוּנָה, כִּי אִם אָדָם
יֹדֵעַ שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְּבַרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְּבַרַךְ
מִחַיָּה וּמִהֵנָּה וּמִקְיָם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר
— הַכֹּל אֵלְקוֹת, אִזּוּ תְּמִיד מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֵמֶר רַבְּנוֹ
ו"ל (לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), אֲשֶׁר מִי שֵׁישׁ לוֹ אֵמוּנָה
בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תְּמִיד יְדַבֵּר אֵלָיו יִתְּבַרַךְ, וְלָמָּה אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְּבַרַךְ? כִּי אֵין הָאֵמוּנָה אֲצִלוֹ בְּשִׁלְמוֹת; וְלִכְּן צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק
בְּאֵמוּנָה פְּשוּטָה, לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ לְכֻלָּם, אֲשֶׁר מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ. וְהַעֲקֵר — לְהוֹדִיעַ לְעֲצָמוֹ, אֲשֶׁר דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר,

זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, ואין בלעדיו יתברך כלל, ואז תמיד תדבר אל הקדוש-ברוך-הוא.

וספר לי הרב החסיד ר' לוי יצחק (נרו זאיר) [ו"ל], שנסע פעם ברפכת לברדיטשוב עם ר' אברהם בר' נחמן ו"ל (בעל המחבר ספר "באור הלקוטים"), וקדם שמגיעים לעיר ברדיטשוב, צריכים להחליף רפכת, ועל-כן הצרכו לרדת, והיו בתחנה אלפי איש, והצרכו להמתין שם כמה שעות בלילה, והנה ר' לוי יצחק (נרו זאיר) [ו"ל] רואה איך שר' אברהם בר' נחמן ו"ל כבר מצא לעצמו איזו פנה, והוא מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כאלו לא ארע דבר, והוא מסתובב לראות מתי תגיע הרפכת הבאה, והיכן צריכים לנסע, ושואל את פלוני ואת אלמוני וכו' וכו', ואז רמז לו ר' אברהם בר' נחמן ו"ל, שביבא אליו, ובא. ושאלו ר' אברהם: למה הנך מסתובב ואינך משיח בינך לבין קונך?! תכל על הזמן, הלא הפה הוא כטחנת קמח, כל זמן שטוחנת — מוציאה קמח סלת, וכשמפסקת לטחן — מפסקת להוציא קמח. ולכן צריכים תמיד לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, היכן שרק נמצאים ובאים. ואמר אז ר' לוי יצחק (נרו זאיר) [ו"ל], שאז הבין היטב מה שאמר רבנו ו"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן עח), שהדבור הולך עם האדם אפלו במקומות המטנפים, כי הנה היו פה גויים וגויות, ערבוביה ובלבולים, ור' אברהם בר' נחמן ו"ל כבר הסתובב לאיזו פנה, ובכה ודבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאלו דבר לא ארע, ולא התבלבל משום דבר. ואחר-כך כשהגיעה הרפכת, רואה כבר את ר' אברהם בר' נחמן ו"ל יושב באיזו פנה, וכבר מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כאלו הפל פשוטה. וספר את הספור הזה בהתלהבות גדולה, עד שאמר לי: "תאמין לי, שעד היום כשאני נזכר במראה הזה, אני מתרגש, איך אדם זכה להגיע לדבקות כזו, שלא אכפת לו אם הוא בתוך היער, או בתוך תחנת רפכת, בין אלפי גויים וגויות" וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר! כך צריכים להתנהג. ברגע שאדם מבטל עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, אז כבר לא אכפת לו היכן הוא נמצא. הוא תמיד מדבר אליו יתברך.

תאמין לי, שאי אפֿשׁר לעבר אַת החיים בלי סבֿלנות. עוֹבְרִים על כָּל אֶחָד כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת, וְלוּלֵא מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, אָדָם הִיָּה נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי. וּבְאַמַּת רוֹאִים על מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל מָה עָבַר — מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', מִחֻלְקַת וְקִטְרוּגִים וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא דִי שֶׁהוּא חֲזַק אֶת עֲצָמוֹ, אֲלֵא עוֹד חֲזַק אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְכַתֵּב סְפָרִים כְּאֵלוֹ, שְׁמַחֲיִים אֲנָשִׁים עַד עַכְשָׁו. וְהִיָּה רֵאוּי לָךְ לַעֲיֵן בְּ"עֵלִים לְתִרוּפָה", מִכְּתָבֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וְשֵׁם רוֹאִים אֶת הַפִּשְׁטוֹת שְׁלוֹ, אִיךְ צָרִיכִים לְהַחֲיֹת עֲצָמוֹ עִם גְּדֻלַּת רַבְּנוֹ ו"ל, וְעַם הַהֲתַקְרְבוֹת אֵלָיו, כִּי חָלְפוּ עָלָיו מִשְׁפָּרִים וְגִלִּים. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֹלָן! הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

גִּיֶסֶךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, הִיָּה אֲצִלִּי, וְסִפֵּר לִי מָה קוֹרֶה עִם אַחוֹתָךְ, וְלִכֵּן רְצִיתִי מְאֹד שֶׁתְּדַבֵּר עִם שְׁנֵיהֶם, וְאֲנִי מְקוּוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיֹתֵר, כִּי לְעֵתִים דִּי בְּשִׂיחָה אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם, וּכְבָּר מְגִיעִים לְעַמֵּק הַשְּׁנֵה, וְהַכֵּל רַק בְּנַעַם, כִּי דְבַרִּי חֲכָמִים בְּנַחַת וְשִׁמְעִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר כִּי תֵצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

אוֹדוֹת הַחֲדוּשִׁים לְחֲדָשׁ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ו"ל — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. וְצָרִיכִים לְרֹאוֹת לְחֲדָשׁ כְּמָה שְׂיֹתֵר, כִּי רַבְּנוֹ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֻלְק ב', סִימָן קה), שֶׁפִּנְגָּד מָה שֶׁאָדָם הַכֵּנִיס בְּמַחְשַׁבְתּוֹ מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַרְהוּרִים רְעִים וְכֹל מִיָּנִי זָבָל, עַל-יְדֵי שֶׁמְחַדָּשׁ חֲדוּשִׁים דְּאוֹרִיתָא

— זֶה הַתְּקוּן שְׁלוֹ. וְלִכְּן רָאָה לְחַדֵּשׁ הַרְבֵּה חֲדוּשִׁים, אֲבָל לֹא פְּלוּלִים שֶׁל הֶבֶל, שֶׁהֵם סֵתֵם מִיַּגְעִים אֶת נַפְשׁ הַמְּעִין בָּהֶם. וְלֹא כְּפִי שֵׁישׁ הַיּוֹם שׁוֹטִים, שְׁחוֹשְׁבִים שֶׁבְּזֶה שִׁיפְלֹפְלוּ וַיִּסְלְסְלוּ בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵי ו"ל, בְּזֶה יוֹצְאִים בְּלִמּוּד עֵיוֹן. אֵלֹה פְּלוּלֵי הֶבֶל וְסָרְק בְּעֵלְמָא, שְׂאִין בָּהֶם לֹא טַעַם וְלֹא רִיחַ, רַבְּנֵי ו"ל רָצָה הָעֵקֶר שֶׁנִּקְיִים דְּבָרָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּנָה, שֶׁזֶה סוּד כֹּל הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" שֶׁחִבֵּר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, לַעֲשׂוֹת מְכַל תּוֹרָה וּמֵאֲמַר — תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, לְבַקֵּשׁוּ יִתְבַּרֵךְ שֶׁנִּזְכָּה לְקַיֵּם אֶת עֲצוֹת רַבְּנֵי ו"ל בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׂכָלוֹת כָּלָל. רַבְּנֵי ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמט): חֲצוֹת מְסֻגָּל כְּמוֹ פִּדְיוֹן; עַל-כֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁוּ יִתְבַּרֵךְ, שִׁיזְכָּה לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה תְּקוּן חֲצוֹת, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ עַל חֲרַבַּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, חֲרַבַּן בֵּית הַמַּחֲזִין, עַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה, וְעַל גְּלוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת. וְרַבְּנֵי ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לְשַׁמַּח עִם הַמְּצוּוֹת, עַד שִׁיכּוּלִים לַעֲלוֹת לְמַעְלָה מִנְּפִשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, עַל-יְדֵי שְׂמַחַת הַמְּצוּוֹת, לַעֲלוֹת מְכַל הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּפְּלָ אֲלֵיהֶם, וְצְרִיכִים לְבַקֵּשׁוּ יִתְבַּרֵךְ שִׁיזְכָּה לְקַיֵּם אֶת זֹאת, וּמֵה צְרִיכִים לְפַלְּל פְּלוּלֵי סָרְק וְהֶבֶל?!

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, כִּי אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלַעֲדֵיהָ, כְּפִי תִקְף הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת וְהַדַּחְקוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, אֲלֵא עַל-יְדֵי סְבָלָנוֹת, לְסַבֵּל אֶת כָּל הָעוֹבֵר עֲלָיו, וְאָמַר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנח), שֶׁמַּדַּת הַסְּבָלָנוֹת בָּאָה רַק עַל-יְדֵי אֲמוּנָה. כִּי כְּשֶׁאֲדָם מֵאֲמִין בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יֵשׁ לוֹ כַּח הַגִּדְל וְכַח הַצּוּמַח, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

וְזֹאת רָאוּ בְּמִשְׁפָּחָה כָּל הַדּוֹרוֹת אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ — כָּל אֵלֹה שֶׁהִיְתָה לָהֶם הַרְבֵּה הַתְּבוּדָּוֹת, הָיוּ מִיִּשְׁבִּים מְאֹד בְּדַעְתָּם, וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם הָיוּ בְּיִשׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל מְאֹד. וּכְכֹר הִבְחִינוּ בְּעֵין בּוֹחֲנָת, שֶׁלְּאֲדָם הִזָּה יֵשׁ הַתְּבוּדָּוֹת, כִּי לֹא הָיָה פְּזִיז, אֲלֵא כָּל דְּבָר עֲשָׂה עִם שְׂכָל וְעִם יִשׁוּב הַדַּעַת, בְּלִי שׁוּם בְּלָבוּל וְטַרְדָּה כָּלָל. וְלִכְּן רָאָה

להתחזק באמונה פשוטה בו: תברך, ואז תראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ראה לצאת פעם בשבוע להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, פי זה התקון הגדול ביותר לפגם הברית, מי שיודע שפגם בברית, עליו להפיץ את אור רבנו ז"ל, ולקרב עוד נפשות אליו: תברך, על ידי דעת רבנו ז"ל, שזה גלוי אמונה, גלוי אלקות בתכלית המדרגה העליונה, עד שפותח את הפה, שיכולים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ודבר זה אינו נמצא בשום מקום.

אין לנו מה להתבייש, אדרבה, זו הגאונה והגאון שלנו, שאנו יכולים להפיץ אור רבנו ז"ל בעולם. ויש לי תכנית איך לכבש את כל העולם כלו עם אור רבנו ז"ל, ויש לי תשוקה עצומה להביא את כלל ישראל אל ציון רבנו ז"ל, ויכולים לקיים את זאת, אם רק נפיץ אור רבנו ז"ל בעולם, על ידי זה אט אט יבואו כלם אל ציון רבנו ז"ל. צריכים רק לבוא פעם אחת אל ציון רבנו ז"ל, ומקבלים את התקון. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל!

דרכו של ר' ישראל קארדונוער ז"ל, פשקרב אחד אל דעת רבנו ז"ל, שלחו אל ציון רבנו ז"ל, ואמר: אני צריך להביאו רק אל ציון רבנו ז"ל, ומשם יעסק כבר רבנו ז"ל בתקונו. ולכן גם זו כל פונתי, לקרב אנשים אל רבנו ז"ל ולהביאם אל ציונו הקדוש, אני פהיום פה, ומחר אני יוצא מפה וכו', ומה שיהי כל הענין של כבוד ודמיון?!

ויש לומר (דברים לג, א): "וזאת הברכה אשר בריך משה איש האלקים את בני ישראל לפני מותו", איך זכה משה רבנו לברך את עם ישראל? פי תמיד החזיק לפני מותו, תמיד החזיק שהנה הוא כבר יוצא מזה העולם, ולכן פשאדם חושב רק מהתכלית הנצחית, שיום אחד יצרך לעזוב את זה העולם, אז ממילא נתבטלות כל השטיות והדמיונות של כבוד וכסף ופרסום, חבל על הזמן, הלואי שזוכה לתקן אחד מני אלה אשר פגמנו, רחמנא לישזבן; פי מי שיודע מה זה עון, ומה זה פוגם בכל העולמות, יראה ופחד יכנסו

אָשֶׁר ד' תתיא בְּנַחַל עא

בו. וְלִכְּנָן עֵקֶר הַתְּקוּן — רַק לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל — לֹא עַל כֶּסֶף וְלֹא עַל כְּבוֹד, וְלֹא עַל שׁוּם דְּבָר. אֲשֶׁרִינוּ, מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שֵׁשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

ד' תתיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' בְּאֵלוּל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מֵה אָמַר לְךָ, אָחִי הַיְקָר! הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק שְׂמִיחָה, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר פּוֹתַחַת וּמְרַחֶבֶת אֶת שְׁעָרֵי הַמַּחֲזִין וְהַדַּעַת, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְהַתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, וְלִהְשִׁיג הַשְּׂגַת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְמַעְלָה מִנִּפְשֵׁינִי, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין (עֵין לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד); כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם זוֹכֶה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמוֹ, גִּתְרַחֲבִין הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, וְיִכּוֹל לְצֵאת מִהַחֲשָׁף וְהַאֲפֵלָה שְׁנֵפֶל לְשֵׁם, וְיִכּוֹל לְהֵאִיר עַל נִפְשׁוֹ הָאֶרֶץ זֵיו הַשְּׂכִינָה. וְעֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית הוּא רַק שְׂמִיחָה, כִּי הַקְּלָפָה הַמַּחֲטָאֵת אֶת הָאָדָם בְּפָגְמֵי הַבְּרִית, פָּגְמֵי הַמַּחֲשָׁבָה, הִיא נִקְרָאת עַל שֵׁם יְלָלָה, וּמִסְפָּרָה עוֹלָה תפ"ה, כְּמִנְיַן תְּהִלִּים, וְעַל-כֵּן תְּהִלִּים מְכַנִּיעַ אֶת הַקְּלָפָה הַזֹּה, וְתְהִלִּים כָּלוּל מִכָּל הַעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לֹדֵר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שְׂגֵלָה רַבְּנוּ ו"ל בְּשִׁבִיל תְּקוּן הַבְּרִית, וְהַעֲקָר שֵׁיאֲמָרָם בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה. וְרַבְּנוּ ו"ל צָוָה לְכּוֹן שֵׁם א"ל אֱלֻקִּים בְּמִלּוּאוֹ, וְהַשְּׂמוֹת הָאֵלוּ הֵם חֹסֵד וְגִבּוֹרָה, וְהַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים אֵלוּ מִמַּתִּיקִין אֶת הַדִּינִים, וְכוּלְלִים חֹסֵד בְּדִין וְדִין בְּחֹסֵד, לִידַע כִּי הַכֹּל מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת — שֵׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְאֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ, אֲפִלוּ שְׂרָאָה מְקַרָּה רַע, חֵס וְשְׁלוֹם, יִדַּע שֶׁהַכֹּל מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּדִי לְהוֹצִיא מִמְּנוּ הַטְּמָאָה

הטמונה אָצְלוּ שְׁאִינוּ יוֹדְעֵי מִזֶּה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַרֵּן, חֶלֶק ב', סִימָן קיז).
 וְעַל-כֵּן אָסוּר לִפְלֹ בְדַעְתּוֹ כָּלֵל מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוֹחַנְיּוֹת
 וּבְגַשְׁמִיּוֹת, וְצָרִיךְ שְׂיִכְנִיס אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ, לִידַע
 שֶׁהַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְזֶה יִחְזְקוּ וַיֵּאֱמְצוּ תָּמִיד. כִּי אֵין לָךְ עוֹד
 שְׂמִיחָה וְהִתְחַזְקוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, שְׂאָדָם זוֹכֶה לְבוֹא אֶל בְּרוּר
 וְזִכּוּךְ הַמַּחֲיִן, וַיִּרְגֵּישׁ אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵל אֱלֹקֵי-יָם
 הַיְוָ"ה דָּבַר, כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא.

אָחִי, אָחִי! תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהִיּוֹת רַק
 בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תִּנְיַח אֶצְלָךְ הָעֲצָבוֹן וְהַדְּפָאוֹן בְּשׁוּם אַפֵּן
 שְׂבָעוּלָם.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים הָיָה, אִם הָיִיתָ זוֹכֶה לְהַדְפִּיס מִחֲדָשׁ אֶת
 הַקּוֹנְטְרָס "מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה" הַמְּגֻקֵּד, כִּי סִפֵּר זֶה עָשָׂה הַתְּעוֹרְרוֹת
 גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְהֵמוֹן אֲנָשִׁים נוֹשְׂאִים אֶת סִפֵּר זֶה בְּכִיסָם, וּבְכָל פַּעַם
 מְקַבְּלִים הַתְּחַזְקוֹת מְמֻנָּה. וְכֵן הָיָה טוֹב מְאֹד מְאֹד, וְזִכּוֹת הַרְבִּים
 גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, אִם הָיִיתָ זוֹכֶה לְחֹזֵר וּלְהַדְפִּיס אֶת קוֹנְטְרָס
 "סִדְרֵ-דִּרְךָ-הַלְמוּד" הַמְּגֻקֵּד, שְׁזֹו זְכוֹת הַרְבִּים עֲצוּמָה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה
 יִתְעוֹרְרוּ עוֹד מֵאַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמָם לְלַמֵּד כְּסִדְרָן,
 וְלִהְיוֹת וּלְטַיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וּמָה שְּׁעָשָׂה וּפְעַל כְּבָר
 הַקּוֹנְטְרָס הַקָּטָן הַזֶּה בְּעוֹלָם — יִתְוַדַּע בְּבִיאַת מְשִׁיחַ, כִּי כְּמָה מְאוֹת
 וְאוּלֵי אֶלְפֵי אֲנָשִׁים כְּבָר לוֹמְדִים הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּסִדְרֵ-דִּרְךָ-הַלְמוּד
 שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל. וְעַל-כֵּן רָאָה גַם רָאָה לְהַדְפִּיסוֹ. וְכֵן רָאָה לְהַדְפִּיס אֶת
 קוֹנְטְרָס "שְׂמִירַת הַזְּמַן" הַמְּגֻקֵּד, אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי גַם זֶה יַעֲשֶׂה רַעַשׁ
 וְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה שָׁם בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי רַב רַבֵּן שֶׁל הַנְּפִילוֹת, הוּא
 רַק כְּשִׂמְסֵתְפֵל עַל יוֹם הַמַּחְרַת דִּיקָא, כִּי אִם הָיָה הָאָדָם זוֹכֶה
 לְהִסְתַּפֵּל רַק עַל יוֹם הַזֶּה וְעַל שְׂעָה זוֹ, אִזּוּ הָיָה תָּמִיד שְׂמִיחַ, וְהָיָה
 תָּמִיד חוֹטֵף בְּזוֹ הַשְּׂעָה אֵינְהָ לְמוּד, אוֹ פְּסוּקֵי תַנְ"ךְ, אוֹ פְּרָקֵי
 מְשֻׁנְיּוֹת, אוֹ דְפֵי גְמָרָא, אוֹ סִימָנִים שֶׁלְחֵן עָרוּךְ וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָל שְׂעָה
 הִיא עֲגֻנָּן אַחֵר לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן הָיְתָה דִּרְכּוֹ שֶׁל מוֹהַרֵּנ"ת ו"ל לְאַחֲזוֹ
 אֶת הַמּוֹרָה שְׂעוֹת (הַזִּיגִיר, הַשְּׁעוֹן) תָּמִיד לְפָנָי עֵינָיו, וּבְאִפֵּן הַזֶּה
 מְלֵא אֶת כָּל הַיּוֹם עִם טוֹב אַמְתִּי וְנִצְחִי. וְעֲגֻנָּן וְעֵצָה זוֹ הִיא נִפְלְאָה

אָשֶׁר ד' תתיא בנחל עג

ונוראָה מאד מאד — להסתכל על שְׁעוֹן, וְלִרְאוֹת שְׁלֵא תַעֲבֹר לוֹ שְׁעָה בְּלֵי אֵינָה לְמוֹד, אוֹ אֵינָה מְצָנָה, אוֹ אֵינָה רְקוּד, אוֹ אֵינָה דְבוּר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ. וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּאִפְּן וּבְדַרְךָ הַזֶּה — נִמְצָא, שֶׁמִּמֶּלֶא נִתְמַלֵּא לוֹ הַיּוֹם עִם טוֹב אִמְתִּי וְנִצְחִי; כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל, לְמָה נַעֲשֶׂה הָאָדָם בְּטָלָן, וּמִתְרַשֵּׁל — הֵן בְּרוּחַנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת? כִּי רוֹאֵה לְפָנָיו יוֹם שְׁלָם, וְעַל-כֵּן אֵינּוּ יוֹדֵעַ לְשִׁית יַעֲזוֹת בְּנִפְשׁוֹ: מָה אַעֲשֶׂה עִם יוֹם גָּדוֹל כֵּזֶה! אָבֵל אִם הִיא מְחַלֵּק אֶת הַיּוֹם לְשָׁעוֹת, וְהִיא מִתְיַשֵּׁב — מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת בְּשָׁעָה זוֹ שְׁאֵנִי נִמְצָא בָּהּ? אִזּוֹ הִיא מִהֲדַר מְאֹד מְאֹד, שֶׁהַשָּׁעָה הַזֹּאת תַּעֲבֹר בְּשִׁמְחָה וּבְדַבְּקוֹת עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהִיא מְדַבֵּר בְּשָׁעָה זוֹ אֵילּוֹ דְבוּרִים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכֵן הִיא לוֹמֵד מִשָּׁהוּ.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי כָּל שָׁעָה וְשָׁעָה שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְחַטֵּף בָּזֶה הָעוֹלָם, שְׁוֵה יוֹתֵר מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, כִּמְאֹמֶר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת, פָּרָק ד'): יָפָה שָׁעָה אַחַת בְּתַשׁוּבָה וּבְכַמְעָשִׁים טוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, יוֹתֵר מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא; עֲמֹד וּרְאֵה וְהִתְבּוֹנֵן מַהִי שָׁעָה אַחַת בָּזֶה הָעוֹלָם! וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי הַזּוֹכֵה לְהַדְפִּיס אֶת קוֹנְטֵרַס "שְׁמִירַת-הַזְּמַן" הַמְּנַקֵּד, אוֹ עַל-כָּל-פָּנִים לְלַמֵּד וּלְעֵיֵן בּוֹ, וְאִזּוֹ יִרְאֵה אִיךָ שָׁכַל יוֹם וַיּוֹם הוּא עֲנִיָּן אַחֵר לְגַמְרִי, וּמִכָּל שָׁכַן שֶׁבְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה יְכוּלִים לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ. גַּם אִם אֶפְשָׁר לְנַקֵּד אֶת קוֹנְטֵרַס "בֵּית אֱמוּנָה" — אֵינּוּ לְמַעַלָּה מִזֶּה! כִּי אֱמוּנָה הִיא הַיְסוּד בְּקִיּוֹם הַיְהוּדוֹת.

אֲחִי הַיְקָר! חֻזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלֶךָ, וְתַהֲלֵה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֵינְךָ חוֹלֵק עָלָיו, אֵלֶּא אַתָּה גַּם מְדַפִּיס סִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים וּמְפִיֵּצֵם בְּעוֹלָם — אֲשָׁרֶיךָ וְאֲשָׁרִי חֻלְקֶךָ! וּבָזֶה רְאוּי לָךְ לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב תָּמִיד.

וּרְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת שֶׁל הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה, וּבּוֹדָאֵי בּוֹא יְבוֹא גַּם יוֹם יְשׁוּעָתְךָ, שֶׁתִּמְצָא אֶת זְוִיגְךָ הַרְאוּי לָךְ, וְתִכְנֶנָה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

שְׁלַחְתִּי עַל-יְדֵי אַבְרָהָם אֶחָד שְׁנֵי חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל": חֻלֵּק כ"ו,

כ"ז, נא ונא לראות להדפיסם ולהפיצם, וגם לשלח לכאן חבילה אחת מהם, והבחורים ישלחו לה את המעות תמורתם, כי כאן אין אנו מדפיסים את זה עכשו. ועתה אני מכין לשלח לה חלקי "אשר בנחל": כ"ח, כ"ט, ותראה להדפיסם שם, והשם יתברך ירחיב לה פתמיד. העקר ראה להוציא את המרירות והעצבון והדכאון ממך, ותהיה מאד מאד שמח על נעם חלקך. וראה גם ראה להרבות בלמוד התורה הקדושה, כי לא נשאר להאדם רק מה שזכה לחטף תורה בכל יום ויום, ודבורים, רצונות וכסופים אליו יתברך. עכשו בזה העולם, כל שעה ושעה כבדה על האדם מאד מאד, אבל שם בעולם העליון יראה מה פעל בשעה שזכה לנתק את עצמו מהכלי העולם הזה, ולמד התורה הקדושה, והתבודד עמו יתברך, ויחד יחודים קדושים. כי בשעה שבר ישראל יושב שעה אחת בזה העולם בתורה ובתפלה ויחודים וחדושי תורה בינו לבין קונו, הוא מאיר בזה כל העולמות ממש, ואין לשער איך שכלם מקנאים בו. אף מרב קטנות ונפילת המחין, האדם מסתובב בצער ובעגמת נפש ובדכאון עצום, ומאבד את השעה שלו, כי אין לה אדם שאין לו שעה, אבל הכל מאבדים את השעה מרב קטנות דעתם, שאינם מאמינים במעלת השעה.

ועל-כן, חמדת לבבי! קום עמד על רגליך בשעה זו דיקא, ותסתפל על המורה שעות (הזייגער), ותראה לחטף בשעה זו אילו פסוקי תנ"ך, או פרק משניות, או איזה דף גמרא וכו' וכו', והעולה על הכל — גם ליחד איזה יחוד, הינו לציר לפני עיניו שמוותו יתברך — אין למעלה מזה. וימשיך על עצמו ערבות נעימות זיו שכנית עזו יתברך, אשרי לו!

הדורש שלומך...

פה תקבל קסטה טיפ (קלטת) שהעתיק בשבילך הבחור ... גרו יאיר, מאתמול בלילה אחר סדר תקון חצות, שאנו אומרים במנגן, ואחר-כך משיחים קצת מרבנו ז"ל ומעצותיו הקדושות, באשר תשמע בעצמך.

ד' תתיב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר כי תצא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי.

מה אמר לך! חסדי השם יתברך ראש השנה של רבנו ז"ל מתקרב ובא, ובוודאי תהיה אצל הקבוץ של אנשי שלומנו היקרים, אשר על-ידי-זה תזכה להמשיך על עצמך תקוויו הנפלאים והנוראים, אשר בפרוש התפאר עצמו רבנו ז"ל, אשר הראש השנה שלו הוא מתנה מהשם יתברך, וכל העולם כלו תלויים ועומדים בראש השנה שלו. ויכול לעשות תקונים כאלו, אשר בכל השנה אי אפשר להם לקבל, דהינו שכבר פל-כף קלקלו, אשר גם רבנו ז"ל לא יכול לתקנם כל השנה (ועין סי-מוהר"ן, סימנים: תג — תו). עמד וראה והתבונן — מה נקראים קלקולים, שרבנו ז"ל בעצמו לא יכול לתקנם כל השנה, אפלו נשמות פגומות כאלו, רבנו ז"ל יכול לתקנם בראש השנה. ועל-כן אשרי ואשרי מי שיוזק להתחבר לאיזה מגן, שמתפללין חסידי ברסלב ביחד בראש השנה, ויכניס ראשו ביניהם, ויתפלל עמהם יחד, אשרי לו ואשרי חלקו!

ועל-כן אחי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד להיות שמח וטוב לב על נעם חלקך, שזכית להיות בצותא עם אנשי שלומנו בראש השנה עד עכשו, וכן תזכה להיות בשנה זו, בזה בעצמו ראוי לך להתחזק ולהתאמץ מאד מאד.

הדורש שלומך...

עו אָשֶׁר ד' תתיג בנחל
ד' תתיג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר כי תצא, ט' באול ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְגַזַּח נְצִיחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִתְפַּלֵּא עַל בְּלִבּוֹל
דַּעְתְּךָ, שֵׁישׁ לָךְ בְּחִנָּם עַל לֹא דָבָר, עַד שְׁאַתָּה רוֹצֵה בַיְדֵים לְאַבֵּד
אֶת שְׁלוֹם בֵּיתְךָ... אֵתָּה כּוֹתֵב בֵּין הַשָּׂאָר... מְסִירוֹת נֶפֶשׁ לְנִסְעַ אֶל
הַצְדִיק... לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּמֵרוֹן...

חֲמַדַּת לְכַבִּי! כָּבֵר יְדַעְתָּ דַּעְתִּי, שְׁאַנִּי מְגַלָּה וּמְפָרְסָם לְכָל, כִּי
הַכֵּל דְּמִיּוֹן, כִּי קִבּוּץ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא בְּכָל מְקוֹם שְׁמִתְקַבְּצִים
עֲשׂוּרָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים — שָׁם רַבְּנוּ ז"ל בַּעֲצָמוֹ, וְשָׁם
יְכוּלִים לְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ תְּקוּנָיו. בְּוִדָּאֵי אִם הָיוּ הַגְּבוּלוֹת פְּתוּחִים,
וְהָיָה בְּאַפְשָׁרוֹת לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי
שָׁם הַמְּקוֹם הַיְחִידִי שְׁעוֹרֵר אוֹתָנוּ מוֹהֲרֵנִי ז"ל, אָבָל לֹא בְּמְקוֹם
אַחַר, אֶךְ לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַבֵּית וְלַעֲשׂוֹת מַחְלָקַת וּפְרוּד בֵּינוּ לְבֵינָה
בְּשִׁבִיל לְנִסְעַ... אֵינוּ כְּוָדָי כָּלָל. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים בְּאֵם
שְׁמִתְקַבְּצִים כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל עִיר, וְעוֹשִׂים שָׁם קִבּוּץ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִגְרָמוּ שְׁעוֹד הַמּוֹן אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִסְתַּוְּפּוּ אֲלֵיהֶם,
וַיִּתְרַבֶּה הַקִּבּוּץ, וּלְמְקוֹם אַחַר בְּשׁוּם אֶפְן לֹא יִסְעוּ. וּבְפִרְטוּת כִּי
עֵינֵינוּ הָרוֹאוֹת, אֲשֶׁר רַב רַבָּם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים הַמְּתַרְחָקִים מִדֶּרֶךְ
הַתָּם וְהַפְּשוּט שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא רַק בְּשִׁבִיל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, שְׁאַחַד
מְדַבֵּר עִם הַשָּׁנִי... וְאוֹמֵר לוֹ: "אֵי, לֹא יִכְלַת לְשַׁבֵּר מְנִיעוֹת, וְלָבוֹא
עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לִירוּשָׁלַיִם אוֹ לְמֵרוֹן... אֵיזָה בְּרִסְלָבֵר אֵתָּה..."
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִחְלָשִׁים לְגַמְרִי, וּלְכִסּוֹף גַּתְרַחֲקִים. מִי אוֹמֵר שְׁרַבְּנוּ ז"ל
מִצְמָצָם רַק בְּמְקוֹם אַחַד?! מְסִירוֹת נֶפֶשׁ צְרִיכִים בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה,
שִׁיזְכֶּה לְקַשֵּׁר מַחְשַׁבְתּוֹ אֶל דְּבוּרוֹ, לָזֶה צְרִיכִים הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי
גְּדוּלָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן פ'), שֶׁרַק עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ
יְכוּלִים לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר.

וּבְאַמַּת כְּפִי בְּלִבּוֹל דַּעְתָּנוּ וּמַחְשַׁבוֹתֵינוּ הַמְּבַלְבְּלוֹת, רַב תְּפִלָּתָנוּ

עוֹבְרַת בְּמַחְשָׁבוֹת זְרוֹת, וְאֵין אָנוּ חוֹשְׁבִים פְּרוֹשׁ הַמְּלוֹת, יְכוּל לַעֲבֹר
 כָּל בְּרַכַּת-הַמְּזוֹן, וְלֹא יִכּוֹן פְּשׁוּטָן שֶׁל דְּבָרִים מֵה שְׂאוֹמֵר וְכוּ'.
 וְעַל-כֵּן עָקַר מְסִירוֹת נֶפֶשׁ צְרִיכִים לָזֶה — לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל
 הַדְּבוּר, וְאֵל זֶה לֹא צְרִיכִים לְקַפֵּץ וְכוּ', אוֹ לְרוּץ וְכוּ', אוֹ לִנְעֻנֵעַ אֶת
 עַצְמוֹ וְכוּ', אוֹ לְזַרֵק אֶת הָרֹאשׁ וְכוּ', רַק לְקַחַת בְּיָדוֹ סְדוּר, וּלְהַתְּפַלֵּל
 מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְכֵן 'בְּרַכַּת-הַמְּזוֹן' מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וּלְקַשֵּׁר
 מִחֻשְׁבָּתוֹ אֶל הַדְּבוּרוֹ. וְרַבְּנֵנוּ וְ"ל אָמַר (לְקוּטִי-מִוֵּהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן כו):
 דִּיקָא בְּמָקוֹם שֶׁנִּכְנָסוֹת אֶצְלוֹ מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת — שֵׁם יִמְסֵר נֶפֶשׁוֹ,
 עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם לְמִסֵּר נֶפֶשׁךָ לְנִסְעַ לְמֵרוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּאֲבֹד אֶת
 שְׁלוֹם בֵּיתְךָ... יוֹתֵר טוֹב שֶׁתִּמְסֵר נֶפֶשְׁךָ לְקַשֵּׁר מַחְשַׁבְתְּךָ אֶל הַדְּבוּרֶיךָ,
 וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה תִּתְּפַלֵּל עִם קְבוּץ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִירְךָ דִּיקָא. וּמִי יִתֵּן
 שֶׁהֵיוּ מְצִיִּתִים אוֹתִי עוֹד בְּמָה עֲשָׂרוֹת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
 וְעוֹשִׂים מִנֵּן פְּרֻטִי, כָּל אֶחָד בְּעִירוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיוּ
 מוֹסִיפִים שְׂכָנִים אֶל בְּתֵי הַתְּפִלָּה, וְהָיוּ גִתְרָבִים הַבְּתִים. וְאֵל תְּשִׁיבֵנִי,
 שֶׁבְּפוֹלִין נִתְקַבְּצִים כָּלֵם אֶל לוֹבְלִין. קִדְּם גַּם שָׁם הָיוּ יְכוּלִים
 לְהִתְקַרֵב פִּי-שְׁנַיִם, אִם הָיוּ עוֹשִׂים קְבוּצִים בְּכָל עִיר וְעִיר, כִּי בְּיָדָי
 גַּם שָׁם הָיָה הַמּוֹן בְּגִי הַנְּעוּרִים, שֶׁלֹּא יְכָלוּ לַעֲמֹד בַּנְּסִיוֹן וּנְתַרְחֲקוּ.
 וְשֵׁנִית — הָעֲנִיּוֹת שֶׁהִיָּתָה אֲזוּ בְּפוֹלִין, אֶחָדָה יוֹתֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 לֹא כְמוֹ עַכְשָׁיו, שֵׁיִשׁ כָּל מִינֵי שְׁקָרִים וּפוֹלִיטִיק שֶׁל הַכָּל וְכוּ' וְכוּ',
 אֲשֶׁר לֹא מִתְּאִים כָּלֵל לְאַנְשֵׁים הַצְּרִיכִים לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִמּוֹ
 יִתְבַּרְךָ. וְעַל-כֵּן יוֹתֵר טוֹב שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל חֲבוּרָה קְבוּץ בְּפָנֵי עַצְמָהּ, וְלֹא
 יִהְיֶה לָּהּ שׁוֹם עֶסֶק עִם אַחֲרִים כָּלֵל. עָקַר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנֵנוּ וְ"ל
 צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּאַמְת, לְחַפֵּשׁ אַחַר נִקְדַּת אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלֹא לְחַפֵּשׁ
 מוֹמִין וְחִסְרוֹנוֹת אֶצְל אַחֲרִים. וְאִם מְשַׁבְּרִים אוֹתִי, עָלִי לְכַרַח מִקְבוּץ
 כְּזֶה, כִּי "וְחִי בָהֶם" נֶאֱמַר (וַיִּקְרָא יח, ה), 'וְלֹא שְׂיָמוֹת בָּהֶם' (יוֹמָא פה:),
 וּסְתָם נִפְּלָה נִקְרָאת מִיָּתָהּ, כִּיִּדּוּעַ. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אֵיזוֹ
 חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מֵאַחֲרִים — שִׁיבְּרַח מֵהֶם, כִּי אֵין רַבְּנֵנוּ וְ"ל מְצַמְצָם
 בְּמָקוֹם אֶחָד כָּלֵל, רַק יִקַּח עֲשָׂרָה אַנְשִׁים וְיִתְּפַלְלוּ בְּיַחַד, וְיִאֲחִזּוּ אֶת

עצמם בִּיחַד בְּאַהֲבָה וּבְחֶבֶד יִתְּרָה, וּבְזֶה יִמְשִׁיכוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל
אֲלֵיהֶם, וַיִּזְכּוּ לְכַתִּיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה.

הדורש שלומך...

ד' תתיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תְּבֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לַיְדֵי הַיָּקָר, הָאֲבִיר הַשּׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנֶכּוֹן קַבְּלָתִי.

אודות צרותיך, כמדמה שאמה בעצמך גורם לעצמך, כי חכמינו
הקדושים אמרו (אבות, פרק ה'): המרבה שיחה עם האשה גורם רעה
לעצמו, ובוטל מדברי תורה, וסופו — יורש גיהנום; ופרשנו, כי
הגיהנום הוא עוד בזה העולם, כי לא ימלט, אשר מרבויה הדבורים,
שלא יצא מזה קטטה ומחלוקת או ופוחים וכו', ואז יתמרו חזיו
לגמרי. מה שאין בן מי שמרגיל את עצמו ללמד בסדר-דרך-הלמוד
של רבנו ז"ל, אזי יומם ולילה לא ישבות, ואין לו זמן לשום דבר,
ואז אדברך, אשתו תכבדו מאד, ואם היא נכנסת אצלו לדבר, צריך
לדבר כדי להחיותה ולפיסה, אבל צריך לראות, שהתעוררות תהיה
תמיד מצדה, כי תכף-ומיד כשנעשה ההתעוררות מצדו, אזי היא
מושלת עליו וכו'.

ולדעתי, בזה מנחת כל הבציה שלך, אתה רץ אחריה הרבה
וכו', כל זמן שלא תוכל לפעל ולשבר מעצמך את המדה הרעה
והמגנה הזו וכו', אז היא תמשל עליך. וחכמינו הקדושים הגדירו
מאד מאד, שלא יהיה תלמיד-חכם מצוי פתרגול וכו' (ברכות כב.).

ומחמת שקשה וכבד עלי לבוא בפתובים בענינים האלו, על-בן
אקצר. אבל, לדעתי, אם תזכה להתישב בדבר זה, תראה שמכל זה
נובעות כל הבעיות שלך, כי מאחר שאמה רץ אחריה וכו', בזה היא

אֲשֶׁר ד' תתטו בַּנְחַל עט

מִזְלֻזְלַת בָּךְ בַּלְבָּה וְכוּ'. וְהִנְרָאָה בְּעֵינַי כְּתַבְתִּי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תֵּאֱמִין לִי, מִי שְׁמַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְשׁוֹקֵד עַל דְּלִתּוֹתֶיהָ, זֹכֶה לְהַרְגִּישׁ כָּל מִינֵי נְעִימוֹת וְזִיו וְאוֹר וְחַיּוּת, אֲשֶׁרֵי לוֹ; וְכֵן הַתּוֹרָה מְפָרֶסֶמֶת אוֹתוֹ, וְאֵין צְרִיף לְשׁוֹם פְּעֻלוֹת וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתטו.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבֹא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת הַמְּרִירוֹת שְׁמִסְבֶּכֶת אוֹתְךָ וְכוּ', כָּל זֶה בָּא רַק מִחֲמַת פְּגָמֵי הַבְּרִית שְׁלֶךְ, שְׁדָבַר זֶה מְעַקֵּם אֶת לְבָבְךָ, וְזוֹרֵק אוֹתְךָ אֶל דְּפֹאוֹן פְּנִימִי, וְאֵתָה מְמַרְמֵר בְּמְרִירוֹת גְּדוּלָּה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית, וְכָל מָה שְׁיִשְׁמַח יוֹתֵר, יִגְרֵשׁ מֵעֲצָמוֹ אֶת הַקְּלָפוֹת הַמְּסַבְּבוֹת אוֹתוֹ, כִּי בְּאֵמֶת כָּל אֱלוֹ הַמְּרָה שְׁחוּרָה וְהַעֲצָבוֹן וְהַדְּפֹאוֹן שְׁבָאִים מִחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית, הֵן הֵן הַקְּלָפוֹת שְׁבָרָא, וְאֵין עֲצָה אַחֲרַת מְלַבְּטֵלָן, רַק עַל-יְדֵי תְּקִיף הַשְׂמִחָה, שְׁיַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי שְׂמִיחָה הִיא הִיא תְּקוּן הַבְּרִית. וְעַל-כֵּן מִי שְׁיִוָּדַע בְּעֲצָמוֹ, שְׁפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְכֵן יֵרָאֶה לְשִׂמַּח אַחֲרֵים, וְאֵין לָךְ עוֹד תְּקוּן גְּדוּל בְּתַקּוּנֵי-הַבְּרִית יוֹתֵר מִהַעֲנִין הַנּוֹשֵׁב הַזֶּה — לְשִׂמַּח בְּעֲצָמוֹ וְכֵן יִשְׂמַח אַחֲרֵים. אֲשֶׁרֵי הַשְׂמִח תְּמִיד !

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתטז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב יגיעו ויירדפו אל כל תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! למותר לעורר ולחזק אתכם עכשו קדם ראש השנה הקדוש והנורא, שלא תבטלו את הזמן היקר מכל הון, ותראו לחטף בכל יום ובכל שעה טוב אמתי ונצחי, תורה ותפלה והתבודדות, שיחה בינו לבין קונו, ולהביא מתנה לרבנו ו"ל על ראש השנה כל מיני סיומים, הינו סיום ב"לקוטי-מוהר"ן" ו"ספורי-מעשיות" ו"ספר-המדות", סיום בשלחן ערוך, סיום בששה סדרי משנה וכו' וכו', כל אחד כפי שהכין את עצמו כל השנה. וכך היתה הנהגת אנשי שלומנו היקרים כל השנים, שהביאו על ראש השנה לרבנו ו"ל כל אחד סיום כפי בחינתו והבנתו ומדרגתו וכו', ואי אפשר לזכות לזה, כי אם על-ידי שמירת הזמן, לשמור מאוד מאוד על הזמן היקר, שאין לזה שום תחליף ותמורה.

אנא חוסו על ימי געוריתכם, ואל יטעה אתכם יצרכם להחליף עולם עובר בעולם עומד, בנפוחים של הבלי הבלי בכל מקום, כפי נכלי ערממיות היצר, פעם בא באפן זה, ופעם בא באפן אחר, העקר לגנב מהאדם את הזמן היקר. ועל-כן תהיו מוכנים למלחמת היצר העומד ואורב עליכם לעקרקם משרשכם הנצחי, וראו להתמיד מאוד מאוד בעבודת השם יתברך, והעקר — להאיר על נפשכם אורו יתברך, אשר מעט מהאור דוחה הרבה מהחשך. וכל מה שתמשיכו בעצמכם אמתת מציאותו יתברך ואורו האין סוף, כמו-כן יתבטל מכם החשך המחשיף עיניכם, ומקטין את דעתכם, ומשבר את רוחכם.

ועל כלם — ראו להיות בשמחה אין סופית, שתהלה להשם

אָשֶׁר ד' תתיז בנחל פא

יתברך, זכיתם להיות בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְאַיִנְכֶם חוֹלְקִים עָלָיו, וְתִהְיוּ אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לָכֶם לְשַׂמַּח עַד מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין לָכֶם עוֹד שְׂמִיחָה כְּשִׂמְחָה זוּ, שְׂאָנוּ זֹכִים לְהִיּוֹת מִקְרָבִים אֶל רַבְּנוּ ו"ל.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְנִזְכֶּה לְהִתְדַבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, וְנִפְתַּח בְּכַתִּיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה בְּסִפְרָן שֶׁל צְדִיקִים אֲמֵתִיִּים.

הדורש שלומכם...

ד' תתיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא אֶל הַקְּבוּץ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבָרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח וְנִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַיּוֹם יְרִיעוֹת.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִמְשָׁמֵשׁ וּבָא, וּבְכָל שָׁנָה כְּשִׂמְחָה פְּרֻשֶׁת כִּי תְּבוֹא, שְׂגוֹר בְּפִי אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים נִסַּח מִכְתָּבוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנֵי ו"ל בְּפְרֻשֶׁת כִּי תְּבוֹא; פֶּעַם כּוֹתֵב: "כִּי תְּבוֹא אֶל הַקְּבוּץ", וּפֶעַם כּוֹתֵב: "כִּי תְּבוֹא לְאוֹמֵן".

מָה אֵמַר לָךְ, אַחֵי הַיְקָר! רְאוּי לָךְ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִיּוֹת בְּחֶלְקוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְלִהְיוֹת בְּצִוְיָתָא עִם אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים. וְעַלֶיךָ לְזַכֵּר הַיֵּטֵב מָה שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל פְּסוּק (דְּבָרִים כו, ג): "וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּיָמֵינוּ הַיּוֹם וְגו', אֵין לָךְ אֶלָּא כֹהֵן שְׂבִימִיךָ (עַן פְּרוּשׁ רש"י), הֵינּוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר אוֹתָם מְאֲנִשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַחַיִּים אֲתָנוּ וּמְתַנְהֵגִים "בְּאַמְת" עַל-פִּי עֲצוּמֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, עָלֵינוּ לְהִתְאַחַד עִמָּהֶם יַחַד, וְאַלִּיָּהֶם אָנוּ מְצִוִּים לְשַׂמַּח וְלִהְתְּחַבֵּר, אֲשֶׁר גַּם בְּדוֹר הַזֶּה יֵשׁ בֵּין אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, אֲנֹשִׁים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּרוֹת אֲמֵת,

כב אָשֶׁר ד' תתיז בנחל

וְשׁוֹקֵדִים עַל דְּלֹתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְקָמִים בְּכָל לַיְלָה בְּחֻצוֹת,
וּמְתַבּוֹדֵדִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַפֵּשׂ אַחַר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֹהִים, וְאִם תִּחְפָּשֶׂם — תִּמְצָאֵם.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! הַזְּמַן פּוֹרַח, כְּמֵאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל: תִּתְקַן-וּמְיָד
כְּשֶׁעֵבֵר רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אָנִי מְנִיחַ אֶת עֲצָמֵי לִישׁוֹן, וּמְחַפֶּה כָּבֵר וּמִטָּה
אֲזוּנֵי לְשִׁמְעַע אִם מְעוֹרְרִים כָּבֵר עַל סְלִיחוֹת... כָּל-כֶּף פּוֹרַחַת שָׁנָה.
וְדָבָר זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ — הֵנָּה הִיא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהֵנָּה כָּבֵר עוֹמְדִים
לְקִרְאָת רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַתְעוֹרֵר מִחֲדָשׁ בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וּבְהַתְמַדָּה רַבָּה וּבְתַשׁוּקָה חֲדָשָׁה לְלַמֵּד וּלְעֵיץ בְּסִפְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲזָרֵנוּ
לְקַבֵּל אֶת תְּקוּנֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא בְּתוֹךְ כָּל
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַעֲקָר, חֲמִדַת לְבָבִי! בְּרַח לְךָ מִבְּטוּל זְמַן, כִּי זֶה הוֹרֵס אֶת
הָאָדָם לְגַמְרֵי, אוֹ לִישׁוֹן, אוֹ לְאָכֵל, אוֹ לְלַמֵּד, אוֹ לְהַתְּבוֹדֵד, אוֹ לִילָף
לְאַסֵּף צְדָקָה, אוֹ לְהַתְּפַלֵּל, אוֹ לְעַסֵּק בְּמִשְׁאָ וּמִתֵּן, אוֹ לְדַבֵּר עִם
בְּנֵי-אָדָם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אוֹ לְכַתֵּב חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה וְשִׁיחוֹת
וְסִפּוּרִים שֶׁתִּשְׁמַע מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲבָל לֹא לִילָף בְּטוּל, חֵס
וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הוֹרֵס אֶת הָעֲצָבִים לְגַמְרֵי. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
אָמְרוּ (פְּתוּחוֹת נט.): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לַיָּדִי שְׁעֵמוֹם וְלַיָּדִי זְמָה, עֵינֵי שָׁם;
וְכָל הַצְּרוּת שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל הֵן רַק מִסִּבַּת הַבְּטָלָה.

גַּם אַתָּה צְרִיף לְהַשְׁלִים עִם מִצְבֶּךָ וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל עֲצָמֶךָ בְּעֵינֵי
רְעָה, אֲדַרְבֶּה תִּרְאֶה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּדַעְתֶּךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ד' תתיח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פי תבוא ה'תשמ"ב.

שלום רב...

את מכתבו לנכון קבלתי בצרוף עם הפדיון נפש, השם יתברך יעזר לנו לעשות את הפדיון.

והעקר עלינו להזכירו בשעת חצות, אשר רבנו ז"ל אמר בפרוש, שחצות הוא מסגל כמו פדיון, כי הוא המתקת הדינים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמט); ועל-כן בשעת אמירת חצות אנפירנו לטובה, אם ירצה השם.

ובפרטיות בבית מדרשנו אומרים בכל לילה חצות במגן, ואומרים אחר-כך קדיש דרבנן ועלינו, בודאי אז הוא עת רצון גדול להשמיע תפלתנו ותחנונו, ובפרט על צרותיך. והשם יתברך ימתיק את כל הדינים מעל כלל ישראל, וימשיך להם ישועות והרחבות, בני, חיי ומזוני.

הדורש שלומך...

ד' תטיט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תבוא ה'תשמ"ב.

שלום רב...

אודות שאלתך בענין המלאך "עזריאל" הממנה על מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ומבקש בעדו, ומלמד עליו זכות, המוכא הרבה בדברינו, מאין מקורו? והנה באמת יש לי על זה אריכות וכו', ומכמה טעמים לא אוכל עדין להאריך בזה, רק אציין לך מ"קהלות יעקב": "יש מלאך עזריאל ברקיע שהוא בפתח הב' דהיכל נגה, והוא ממנה לחתם הפסק דין היוצא מהיכל הזכות — הן למנות והן לחיים וכו', ועזריאל ממנה לחתם חיים" וכו', עין

פד אָשׁר ד' תתיט בנחל

שם. עוד שם: "עזריאל הוא 'חסד דיסוד' וכו', עין שם (ועין באשר בנחל, חלק כ"ח — מהדורה ישנה, מכתב ג' אלפים תר"ז, ותקשרו לבאן ודו"ק). ובהר חדש (פרשת בלק) האריה, שהמלאך עזריאל הולך לפני כל בר נש דנפיק מהאי עלמא וכו', ואזיל קמיה עד תרעא חדא דגיהנום וצוח לממני דגיהנום, שיצטגן לו הגיהנום וכו', עין שם. ועין גם בספר "מדרש פנחס", שמביא מהרב הקדוש ר' פנחס מקוריץ זי"ע: "כשאדם עוזר לחברו, נעשה מרפכה למלאך עזריאל", עין שם.

אחי, אחי! הרבה הרבה בכיתי להשם יתברך, הרבה הרבה צעקתי להשם יתברך, הרבה בזיונות, חרופין וגדופין סבלתי בעסקי רבנו ז"ל, הרבה הרבה יגעתי בכל יום, טעמתי טעם מיתה וגסיסה ממש בכל שעה ורגע, השלכתי נפשי מנגד לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, נסתבכתי בחובות לאלפים ורכבות ממש, בלי שום גזמא, בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל, הקמתי תלמידים ומקורבים רבים, פרסמתי דעת רבנו ז"ל בעולם במסירות נפש במלא מוכן המלה, כידוע ומפרסם לכל אנשי שלומנו.

אחי, אחי! שום דבר לא בא והגיע אלי בנגל, קמו עלי תרבות אנשים חטאים, ובעזרתו יתברך לא נפלתי בדעתי, ובחסדי השם יתברך, עברתי על הכל.

הדורש שלומך...

רבנו ז"ל אמר למוהרנ"ת ז"ל ולר' נפתלי ז"ל, שיהיו נעשים שניהם מלאכים, וגם אמר להם שמותם איך שיקראו, וכתבו את זה בפנקסיהם.

אָשֶׁר ד' תתכ בנחל פה
ד' תתכ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תבוא אל הקבוץ ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! מה אמר לך, אל תהיה בטלן, רק ראה לנצל את
הזמן היקר, וחסך ואכל נהמא דאורייתא, ותלמד הרבה גמרא
ופוסקים, אשר בפרוש אמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יב),
אשר אין נקרא תלמיד-חכם אלא זה שבקי בגמרא ופוסקים.
וצריכים ללמד עם דעת, ולחשב על תכליתו ללמד תורה לשמה,
ואז הצדיק והתנא והפוסק שלומד תורתו, בא ומדבק עצמו עמו.

חמדת לבבי! אי אפשר להשלים את עצמו בתורה הקדושה,
פי אם על-ידי יגיעה. עליך לדעת, פי שום דבר לא בא בנגל,
וצריכים לקבץ את עצמו בקביעות עצומה, ולהיות בכל חלקי
התורה הקדושה, אשר אין לך עוד נעים וערבות יותר מזה.

והעקר עליך לידע, כי האדם אינו מכונה, ועל-כן אי אפשר
לעשות לעצמו תכניות וכו', שיהיה כן... ושיעשה ויתנהג כן ... פי
הכל הבל. בכל יום ניום צריכים תכנית חדשה, ולקבץ את עצמו
בקביעות חדשה כפי היום וכפי הבלבולים, אשרי מי שאינו מטעה
את עצמו, וממלא כל יום ניום בטוב אמתי ונצחי. פי כל יום יש לו
יום למעלה, וכן כל יום מסבב עם הרבה חשך, שהם הנחשים
והעקרבים המבלבלין מחשבתו (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פד),
וצריכין להרגיל את עצמו לילך בדרך אהבה, ועל-ידי-זה יתרחבו
המחין שלו, ויזכה לעבר על הכל.

הדורש שלומך...

ד' תתכא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תבוא, י"ב באול התשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכֹל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תְּלִמִּידֵי
 "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי היקרים! למוֹתָר לְעוֹרָר וּלְהַזְהִיר אֶתְכֶם, שְׁתַּשְׁמְרוּ מִכַּת
 לְצִים, שְׂאִינָם מְקַבְּלִים פְּנֵי שְׂכִינָה (סוּטָה מֵב); וּרְאוּ לְשָׂרֵשׁ אֶת הַלְצִים
 מִבִּינֵינוּ לְגַמְרֵי, כִּי כָּבֵר יְדוּעַ לָכֶם, שְׂבִיּוֹתָר מֵהַכֹּל הַקֶּפִּיד מוֹהֲרֵנוּ"ת
 וְ"ל שְׂלֵא יִמָּצֵא בֵּין תְּלִמִּידָיו לֵץ, כִּי הַלֵּץ יִכּוֹל לְקַרֵּר אֶת הָאָדָם
 לְגַמְרֵי, אֲפֹלוּ שִׁישְׁמַע דְּבָרֵי אֱלֻקִּים חַיִּים, גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ
 בְּהַתְגַּלּוּת נִפְלְאָה, עַל-יְדֵי כֹּמָה דְּבוּרֵי לִיְצָנוֹת יְכוּלִּים לְשַׂכַּח הַכֹּל.
 וְזוּהִי קִלְפָה עֲצוּמָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּמִי שְׁנֹלְכֵד בְּזוּה, קָשָׁה וְכַבֵּד לוֹ
 לְצֵאתָ, וְזוּה הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וּבִיּוֹתָר מְצוּיָה מִדַּת הַלִּיְצָנוֹת בֵּין בְּנֵי
 הַנְּעוּרִים, וְעַל-כֵּן רְאוּ שְׂהַד' אֲמוֹת שְׁלָנוּ יִהְיֶה נָקִי מִהַמְּדָה הַמְּגַנָּה
 הַזֹּה שֶׁל לִיְצָנוֹת, וּרְאוּ לְהִיּוֹת רַק בְּתַמִּימוֹת, וְכֹל דְּבוּרֵיכֶם יִהְיוּ רַק
 מְאֻמָּנָה וְגְלוּי אֱלֻקוֹת — עֲצוּתֵי הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל.

נָא וְנָא לְשִׁמּוֹר עַל הַזְּמַן הַיְקָר. זְכְרוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה
 כָּבֵר לְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה לָכֶם, וּמָה שְׂזֻכִּיתֶם לְחַטָּף בּוֹ טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי,
 זֶה יִשְׂאָר לָכֶם לְנִצָּחַת. הֲלֹא יָמִים אֱלוֹהִים יָמֵי אֱלוֹהִים, אֲשֶׁר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל
 מִחַכִּים לִימֵי רְצוֹן אֱלוֹהִים, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עַל-יְדֵי כֹּמָה לְצִים
 מְאֻבְּדִים בְּיָדֵים יָמִים קְדוּשִׁים, יָמֵי רַחֲמִים וְרְצוֹן כְּאֱלוֹהִים.

וְעַל-כֵּן רְאוּ לְרַחֵם עַל עֲצָמְכֶם, וְאַל תֵּאָבִוּ וְאַל תִּשְׁמְעוּ אֶל שׁוֹם
 לֵץ, רַק תִּשְׁבּוּ לָכֶם כָּל אֶחָד בְּקֶרֶן זְוִית, וְיִלְמַד אֶת שְׁעוֹרֵי הַקְּדוּשִׁים,
 כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ: זֶה בְּמַקְרָא, זֶה בְּמִשְׁנָה, זֶה בְּגַמְרָא, זֶה
 בְּמִדְרָשׁ, זֶה בְּשִׁלְחַן עָרוּף, זֶה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, זֶה בְּסִפְרֵי הַזֵּהָר
 הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים, זֶה בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים וְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" וְכוּ' וְכוּ',
 הַעֲקָר לֹא לִילֵךְ בְּטֵל, חֵס וְשְׁלוֹם. וְטוֹב מְאֹד לְקַבֵּעַ לְעֲצָמוֹ זְמַן קְבוּעַ
 בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְקִדְּם הַצְּהָרִים וּלְאַחַר הַצְּהָרִים וּלְלִילָה,
 וְצִרִיכִים לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף חֲזָקִים בְּהַקְּבִיעוֹת, אֲשֶׁר אֲפֹלוּ אִם יִתְהַפֵּךְ כָּל

העולם וכו', הוא לא יצא ממקומו החוצה וכו'. ואף שיבאו ויכנסו ויגידו לו: "בא וראה מה קרה בחוץ" ... צריך לראות שלא יעשה אצלו שום רשם, ולא יזוז ממקומו. ובפרטיות אתם, בני הנעורים, עכשו הזמן הכי יקר לכם להשלים את עצמכם, ראו לא להיות בטלנים! רק חטפו ואכלו ושתו בכל יום תורה ותפלה. והשם יתברך יעזר לנו, שנוזקה להכין את עצמנו לקבל תקוניו הקדושים של רבנו ז"ל, אשר נמשיך עלינו בראש השנה הקדוש והנורא.

הדורש שלומכם...

ד' תתכב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תבוא ה'תשמ"ב.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדוש", קדש קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! אשרינו מה טוב חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, ואנו זוכים להיות בחדרו הקדוש, ועל-כן עלינו להתאמץ מאד מאד להיות המצינים שבהם, כי בדרך כלל בחדר יש מצינים ובינונים וגרועים פדוע, כמו-כן יש בחדרו של רבנו ז"ל עובדי ה' אמתיים, הדבקים בו יתברך בדבקות עצומה, ומתבודדים עמו יתברך, ומיחדים יחודים קדושים, ומתמידים בתורה, ומטיילים בכל חלקי התורה הקדושה, ומתפללים תפלתם בכונה ובמתינות, ונוהרים באמירת חצות בכל לילה ולילה וכו', ויש בינונים, שלפעמים נתעוררים ומקימים קצת דקצת וכו', וכן באים לכל מיני סעודות, כגון יומא דהילולא של רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל וכו', ולאספות חנוף וכו' וכו'. ויש גרועים, שהם כלל העזי פנים, הערב-רב ובעלי מחלקת ולצים המסתובבים בינינו, פי נדמה להם שאין רבי וכו', ועל-כן הכל הפקר, ויכולים להפך הכל וכו' וכו'.

ועל-כן אחי ורעי היקרים! מאחר שפבר זכיתם לשבר כל-כף

הרבה מניעות, וסבלתם בזיונות ושפיכות דמים, כדי להיות בחדרו של רבנו ז"ל, מדוע לא תהיו מהמצנינים שבהם, ותתמידו מאד מאד בעבודת השם יתברך: תורה ותפלה והתבודדות ודבקות הבורא יתברך, ותהיו עקשנים גדולים. כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח): צריך להיות עקשן גדול בעבודת השם יתברך וכו', עין שם. ודרך העקשן, שעושה דברים יוצאים מהכלל בכחות על אנושיים. כדוע, עליכם להתעקש מאד מאד לחזר אליו יתברך בכל מחיר שבעולם וכו', ולא להניח לפל, חס ושלום, יהיה איך שיהיה. האדם צריך להיות עקשן כזה, שאפלו כל העולם כלו, ואפלו המלאכים ושרפים וכו' וכו' יגרשו אותו, ויאמרו לו שאין לו כבר שום תוחלת ותקנה, וזה לא שיהיה לו וכו', אל יתפעל מהם, רק יהיה חזק ואמיץ בדעתו לחזר אליו יתברך. וינגיל את עצמו לשפך שיחו ותפלתו אליו יתברך בלשון שנגיל בה, וירבה בכל יום יום כזה שעות על גבי שעות, לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו. ועליכם לדעת, אחי ורעי היקרים! כי עבודה זו עולה על הכל, כי היא תהלתך והוא אלקיך (דברים י, כא); כזה שאדם זוכה להללו יתברך, ולדבר ולהתפלל לפניו, כזה הוא נדבק בו, כי בשעת תפלה והתבודדות מאיר על האדם עצם האצילות, גלוי אמתת מציאותו יתברך בהתגלות נפלאה. על-כן תהיו עקשנים גדולים בעבודה קדושה זו. ועליכם לדעת, כי אפלו דבור אחד שמדברים עמו יתברך ביום, הוא הצלחה נצחית, כי על-ידי-זה אתם נדבקים בעצם אלקותו יתברך, ואתם זוכים להשראת שכינת עזו יתברך עליכם.

נא ונא אל תסתכלו על שום בריה שבעולם, לא על 'גדולים' ולא על 'קטנים', לא על 'זקנים' ולא על 'נערים', השתדלו אתם — כל אחד במקום שהוא רק נמצא, להדביק עצמכם בו יתברך, אשר הוא עצם הרחמים, עצם הטוב, עצם האור, ורוצה בתשובתן של ישראל, ומחכה ומצפה שכלל נשמות ישראל ישובו אליו, וידברו ויספרו לפניו את כל לבכם. ועל-כן לא רק שאתם בעצמכם ראו להיות חזקים בנגדה היקרה הזו של תפלה והתבודדות, אלא עוד

תגלו ותפרסמו את זאת לחבריכם ולכל מינדיעכם וכו'.

נא ונא אל תהיו בטלנים! קבלנו מרבנו ז"ל מתנות יקרות כאלו: תפלה והתבודדות וסדר-דרך-הלמוד, אשר אלמלא לא אתינא להאי עלמא אלא בשביל זה — הנה פדאי, פי בדרך הקל והנפלא והמתק הנה לדבר עמו ותברך, האדם יכול לדבק עצמו מכל המקומות ומכל חלקי העולם וכו' שרק יהיה שם וכו', ולא יצטרך לשום ברירה שבעולם, כי פיו שהוא חרבו, הולך עמו תמיד, אפלו במקומות המטופים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עח). וכן בסדר-דרך-הלמוד, על-ידי העצה הנפלאה הזו, עצת ה' ממש, עצה שיגלה משיח לכל העולם, יכולים לטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך וכו' וכו'.

ועל-כן, אחי ורעי היקרים! ראו לדחף את עצמכם ולהיות מהמצנינים שבחדר רבנו ז"ל. ועל כלם — ראו להתמיד מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, כי פניו, שכלו ותכמתו הם בתוך ספרו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). ורק בזה תלוייה כל ההתקרבות אליו, כי בלא למוד ספרו הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", האדם מטעה את עצמו לגמרי, ולא טעם את רבנו ז"ל כלל. וכבר ידעתם, אשר אצלנו הוא יסוד חזק לזכות לסיים את כל ה"לקוטי-מוהר"ן" בכל חדש, ואשרי מי שמצריך אל זה גם את "ספר-המדות" ו"ספורי-מעשיות" והשיחות הקדושות שלו שב"תי-מוהר"ן" וב"שיחות-הר"ן".

אנא, אנשי שלומנו היקרים! ראו לברח מכל מיני לצים ומתנגדים, בורים, קלים וריקים וכו' וכו', ואל יהיה לכם שום עסק עמהם כלל. ראו להתחבר רק עם אנשי שלומנו הקדושים העובדים את ה' בדבקות אמת, אשר כל הימים ולרבות הלילות הם דבקים בו ותברך ביחודים נוראים, אשרי עין ראתה זאת. ותדעו, כי עד היום יש בין אנשי שלומנו הקדושים חדושים נפלאים כבודרות ראשונים. וכידוע, שרבנו ז"ל אמר בפרוש, אשר הוא יעשה מאנשיו צדיקים כאלו, שיעבדו השם ותברך עם שכל נפלא ונורא כזה, אשר הרבה דורות לא היו צדיקים כאלו. ותהלה להשם ותברך דבור אחד

מדבריו הקדושים לא נאבד ונתבטל, חס ושלום, רק נתקיים. ועל-כן אל תהיו בטלנים, ובפרטיות בני הנעורים מאנשי שלומנו, חדלו לכם מאנשי לצון, זקנים שבדור, זקני עמי הארץ, שאינם יודעים בין ימינם לשמאלם, ודעתם מטפשת עליהם. ומכל שכן חדלו לכם מבני הנעורים ואברכים בעלי תאוות ובעלי עברה, נואפים גמורים, רחמנא לצלן (אשר רק השם יתברך בעצמו יודע זאת והצדיק). וברחו לכם אליו יתברך בתפלה, שיחה והתבודדות, ותהיו עקשנים על זה מאד מאד. וכן להרבות בלמוד תורה הקדושה, להיות בכל חלקי התורה הקדושה, כי אי אפשר להשיג רוחניות אלקות, כשהוא עדין חסר וריק מהתורה.

חסדי השם יתברך, שזכינו לקבוץ נפלא בשנים האחרונות של אנשי שלומנו היקרים בכמה חלקי העולם, שאינם מטעים את עצמם, רק מקימים את עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, בתמימות ובפשיטות גמורה. ראו גם-כן לתחב את ראשיכם ביניהם, ויהיה שם שמים שגור בפיכם, ותקדשו את שם רבנו ז"ל בכל מקום ובאדם, שיראו שאתם זרע ברך ה', שאתם תלמידי רבנו ז"ל מממש.

למען טובתכם הנצחית, ראו לגמור ולסיים בכל יום יום תהלים, באופן שבכל שבוע תזכו לסיים את כל ספר התהלים, אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עג), שמאד מאד מסגל לתשובה, ופותחת את השערים והדלתות הנעולים, עין שם. וכן תראו לחטף בכל יום יום ח"י פרקים משניות, אשר מזכר ומטהר את הנשמה, ומשבר את היצר הרע, והורג אותו לגמרי. ואם היו אחינו בני ישראל זוכים לידיע מעלת הזוכה ללמד ח"י פרקים משניות בכל יום יום, איך שמדביק את הנשמה בח"י עולמים שבפנתר וכו', היו עוזבים הכל, וגונבים זמן מהיום, והיו חוטפים בכל יום יום ח"י פרקים משניות. וכן למוד חמש ורש"י עם התרגום בכל יום יום, מסגל מאד מאד לתקון הברית וליראת שמים, וכל הצרות שעוברות על האדם — כשאינו נוהר בלמוד חמש ורש"י, ולעבר את הסדרא שנים מקרא ואחד תרגום. אחי היקרים! בפסוקים אלו שתלמדו בכל יום, תקוני עולמות תלויים בהם, ועל-כן אל יקל בעיניכם כלל

אֲשֶׁר ד' תתכג בַּנְחַל צא

למוד חֲמֵשׁ וְרִשְׁוֵי וְהִתְרַגְּוּם בְּכָל יוֹם, בְּאִפְּן שְׁבִסוּף הַשְּׁבוּעַ תִּזְכּוּ לְסִיִּים אֶת פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְהִיא הַצְּלָחָה נִצְחִית לְנִשְׁמָה, הַצְּלָחָה שְׂאִין בְּמוֹתָ, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה!

אֲחֵי הַיְקָרִים! לְמוֹד גְּמָרָא — אִין לְמַעְלָה מְזָה, וְהַבְּעַל-דְּבָר יַעֲשֶׂה כָּל מָה שְׁבִכְחוּ לְמַנְעַ וְלַעֲפֹב מִלְמוֹד גְּמָרָא. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ, שְׁלִמּוֹד תְּלִמוּד מְכַנִּיעַ אֶת הַקְּלָפָה שְׁמִכְשָׁלַת אֶת בְּנֵי-אָדָם בְּפָגְמֵי הַבְּרִית (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רִיד). וְעַל-כֵּן עֲלִיכֶם לְהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּגְמָרָא הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר כָּל דָּף וְדָף שְׁלוּמָדִים, מְאִיר עַל נִשְׁמָתוֹ הָאֶרְהָ נִפְלְאָה מֵאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁרֵי הַזִּזְכָּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַרְבֵּה דְפִיִּים! וְכֵן לְמוֹד הַזֶּהר וְהִתְקוּנִים מְזוּבָּךְ מְאֹד מְאֹד אֶת הַנֶּפֶשׁ וּמְדַבְּקָה בְּשִׁרְשָׁהּ, וּמְכַל שְׁפָן כְּשִׁתְּזוּכּוּ גַם לְהִתְמִיד בְּלִמּוֹד "עֵץ חַיִּים" ו"פְּרֵי עֵץ חַיִּים" — אִין לְמַעְלָה מְזָה.

אֲחֵי הַיְקָרִים! יֵשׁ וַיֵּשׁ אֶל מָה לְהַשְׁתַּוְּקֵךְ וְלִזְכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, שְׁתִּרְאוּ לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְתִחְזִיקוּ אֶת הַחֶדֶר שְׁלוֹ יְקָר מְאֹד מְאֹד, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת מִהַמְּצַיְנִים שְׁבָהֶם. וְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזָרְנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ד' תתכג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעֵי לְסִדֵּר כִּי תְּבוּא אֶל הַקְּבוּץ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, שְׁבוּא תְּבוּא אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָנוּ, וְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ יְמַשִּׁיף עֲלֵינוּ תְּקוּנָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

אוֹדוֹת לְהַעֲתִיק לָךְ כָּל הַשִּׁיחוֹת וְהַדְּבוּרִים, מָה אִמְר לָךְ! אֶפְלוּ

אם יהיה יום אָרֶךְ שֶׁל מָאָה שָׁעוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְרַשְׁמֵם עַל פְּנֵי הַכְּתָב, ומִכָּל שָׁכֵן שֶׁאֵין לִי זְמַן כָּלֵל, כִּי רַבִּים צוֹכְאִים עַל פְּתִיחֵי בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְהַהֲכָרַח לְדַבֵּר עִם כָּלֵם. וְעַקֵּר דְּבוּרֵינוּ הוּא רַק דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת, וּמִי יִתֵּן שִׁיזְכֹּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שִׁיזְכְּלוּ לְכַתֵּב הַכָּל, וְאִז תִּחְיֶה אֶת עֲצֻמָּךְ בְּהַדְּבוּרִים וְהַשִּׁיחוֹת הַיְקָרוֹת שֶׁלָּנוּ, הַיּוֹצְאוֹת וְנוֹבְעוֹת מִדְּבַרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וּמַחֲמַת שֶׁבְּקָרוֹב תִּהְיֶה בְּמַחְנֵנוּ, וְאִז תִּשְׁמַע וְתִקְבַּל כְּפִי בַחֲיִנְתְּךָ וְנִשְׁמַתְךָ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תבוא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֹדוֹת שֶׁאֲלַתְךָ — הָאֵם אֲשֶׁתְּךָ תִּהְיֶה מְלַמֶּדֶת יְלָדִים בְּכַתֵּה ג', שֶׁבְּדַרְךָ כָּלֵל הֵם בְּנֵי תִשְׁעֵי שָׁנִים; לְדַעַת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים — אֲסוּר בְּהַחֲלִט! וְאִיכָא פְּרִיצוּתָא בְּזָה, וּמְצִינוּ בְּכַמָּה עֲנִינִים, שֶׁשָּׂמוּ אֶת הַבֶּן תִּשְׁעֵי כָּלֵל גְּדוֹל, כְּגוֹן בִּיאָתוֹ בִּיאָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן אִיכָא גַם מְשׁוּם אֲסוּר יַחֲדָה. עַל-כֵּן רָאָה שֶׁתְּבַרַח מִמְּשָׁרָה כְּזוֹ. וּבְכָלֵל — צָרִיכִים לְעַקֵּר אֶת דְּבַר זֶה, שֶׁלֹּא תִהְיֶה אִשָּׁה מְלַמֶּדֶת יְלָדִים כָּלֵל, אֲפִלּוּ בְּגִיל קָטָן מְאֹד, וְכֵן לְהַפּוֹךְ אֲנָשִׁים לֹא יִלְמְדוּ יְלָדוֹת — לֹא בְּקִטְנוּתָן, וּמִכָּל שָׁכֵן לֹא בְּבִגְרוּתָן, וְיֵשׁ בְּזֶה פְּרִיצוֹת גְּדוֹלָה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְּבִים.

יְדוּעַ אֲצִלָּנוּ כַּמָּה הַקְּפִיד רַבְּנוּ ו"ל עַל דְּבַר זֶה. וּמִסְפָּר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁאֲצִל רַבְּנוּ ו"ל לֹא נִכְנָסוּ נָשִׁים בְּכָלֵל, רַק אִם הָיְתָה לָהֶן אִיזוֹ בְּקִשָּׁה, שֶׁלְּחֹו דְּרָךְ אִיזָה אִישׁ. וּמִנְהַגְנוּ לֹא לְדַבֵּר עִם אִשָּׁה, רַק אִזוֹ אֹדוֹת שְׂדוּף לְגַמֵר וְכוּ', אוֹ לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית, כִּי שָׁנֵי דְבָרִים אֵלּוּ הֵן מְצוּוֹת עֲקָרִיוֹת בִּיְהוּדוֹת, אֲבָל סֶתֶם לְלַמֵּד עִמָּהֶן, אֲנִי מְקַפֵּיד שֶׁתִּשְׁכַּנָּה בְּעֶזְרַת נָשִׁים, אוֹ שֶׁתִּשְׁכַּנָּה בְּצַד אַחַר בְּהִפְסֵק בִּיגִיחָן לְבֵין אֲנָשִׁים.

אֲשֶׁר ד' תתכה בנחל צג

והשם יתברך יצילנו משגיאות, ויאיר עינינו בתורתו.

הדורש שלומך...

ד' תתכה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תבוא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל חבורת בני הנעורים, עובדי ה', הרוצים להתחמם באור האורות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

לנכון קבלתי את מכתבכם הארוך, אשר בו אתם רוצים הדרכה בדת מה לעשות בחדש אלול, וכן בענין ראש השנה.

רבנו ו"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שעל-ידי התורה מכניעים את היצר הרע הרוצה לשגע את האדם. אומרים חכמינו הקדושים (סוטה ג): אין אדם עובר עברה, אלא אם-פן נכנס בו רוח שטות; נמצא, כל אחד כפי עוונותיו, יש בו רוח שטות, ואין בחור שלא יהיה פגום בחטאת נעורים. פמוכא בספר הקדוש "ראשית חכמה" (שער התשובה, פרק ג'), וזו לשונו שם: ומהדברים שצריך השב לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע לבטלה, שאין אדם בזמננו נצול ממנו בבחירותו, עין שם. ואם הוא פתב את זאת לפני ארבע-מאות שנה, מה נאמר אנחנו בדור הפרוץ הזה?!

ולכן אצל כל בחור יש כל מיני שגיונות, ואינו יודע להחליט מה רוצה, פעם רוצה לעוף בשמים, להיות צדיק קדוש, חפץ לראות את אליהו הנביא וללמד עמו. ופעם נתהפך לגמרי, שאולי יצא ויהנה מהעולם הזה, כאלו בעולם הזה שיף איזו הנאה, וכמו שאומר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט): אין דבר כזה עולם הזה, יש — או גן-עדן או גיהנום. פה זה הגיהנום, כפי הצרות והתאוות רעות שעוברות על בני-אדם, ומהו גן-עדן? פשאדם מדבק עצמו

צד אֲשֶׁר ד' תתכה בנחל

בהקדוש-ברוך-הוא, מכיר אותו יתברך, משתוקק אליו יתברך, רוצה ללמד תורה, זה נקרא גן-עדן.

ואין עוד גן-עדן גדול מזה, שאדם לומד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, ומסיים כל שבוע פרשת שבוע 'שנים מקרא ואחד תרגום' עם פרוש רש"י, ואם זוכה — 'גונב' קצת רמב"ן הקדוש על התורה, וקצת 'אור החיים' הקדוש על התורה. כל יום לומד קטע אחד, עושה סימן וכו', ובשנה השניה עוד כמה קטעים, ועושה סימנים, ובמשך שנותים שלש מסים את כל הרמב"ן הקדוש על התורה וכל ה'אור החיים' הקדוש על התורה, איזה ענג רוחני הוא זה! ולוקח עוד כמה פרושים, ובכל שנה מוסיף וכו', איזה נעם הוא זה! ומכל שכן כשאדם זוכה ומסיים מדרש רבה ותנחומא על פרשת השבוע, כבר אינו צריך ספרי מוסר, כי המוסר הטוב ביותר — המדרשים של חכמינו הקדושים.

וכשבחור מחליט ללמוד בכל יום ח"י פרקים משניות, אף שזו לו קשה מאד, אבל מוסר נפשו, הוא הורג בזה את היצר הרע שלו. רבנו ז"ל אומר, שהיצר הרע מוציא את האדם מדעתו, ועושה אותו משגע, אבל התורה בחינת ו', שהיא צורת מקל, שוברת את היצר הרע, את השגעון של האדם. ו' זה ששה סדרי משנה. ולכן כתוב מגורי האר"י ז"ל, שמי שלומד בכל יום ח"י פרקים משניות, שובר את היצר הרע. ואין זה קשה כל-כך, כי אם לומדים ששה פרקים בבקר, ששה בצהרים וששה בערב — מסיימים בנקל בכל יום.

ועל כלם — אם בחור מתחיל לגרס ש"ס מהתחלת ברכות, מסיים ברכות — מתחיל שבת, מסיים שבת — מתחיל ערובין בגרסא וכו' וכו', מסביר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד), שתלמוד גימטריה הקלפה לילי"ת, המכשלת את האדם בכל מיני מחשבות זרות ותאוות מגנות, ועל-ידי למוד גמרא, מבטלין את הקלפה הזו. וזו מעלת למוד גמרא, וכשאדם מתמיד בגמרא, מסובכים אותו ארבעה מלאכים השומרים אותו: גבריאל, מ'יכאל, אוריאל, ר'פאל. וכן אמר רבנו ז"ל: מי שמסיים ש"ס, ממשיך על עצמו צלם אלקים. ולכן ראשי תבות סמ"א"ל שהוא שם הס"מ, הוא:

אֲשֶׁר ד' תתכה בַּנְחַל צה

ס'יום מ'סַכַת א'ינ ל'עֵשׂוֹת. וְכֵן מ'סַכַת זֶה אוֹתִיּוֹת: כ"ת ס"מ, מ'י שְׁמִסִּים מ'סַכַת, הוּא מְכַנֵּיעַ אֶת כַּת ס"מ.

וּבְאֵמֶת רוֹאִים, שְׁלֹכַל בְּחֹר יִשְׁנִים שְׁגִיוֹנוֹת שׁוֹנִים, אִם הוּא צָעִיר, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רו), הַנְּשַׁמָּה שְׁלוֹ לֹא מִזְמַן יְרֵדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲזַי יְכוּלִים לְדַבֵּר עִמוֹ, אֲבָל אִם מ'סַכַן, הוּא יוֹתֵר מְבַגֵּר, אֲזוּ רַחֲמָנָא לְצִלָּן, הִלֵּךְ מִשְׁרֵשׁוֹ וְשׁוֹכֵחַ, וְקָשָׁה לְדַבֵּר עִמוֹ, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשׁוֹכֵשׁ בְּכָל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, וַיֵּשׁ לוֹ חֲבָרִים רַעִים שְׁמִפִּילִים אוֹתוֹ, אֲזַי מ'סַכַן, בְּחֹר זֶה אֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה רוֹצֶה, הִנֵּה רוֹצֶה לְחַטֵּף אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְהִנֵּה נוֹטֵל סְמִים, חֵס וְשָׁלוֹם, הִנֵּה רוֹצֶה לְעַבֵּד, וְהִנֵּה בּוֹרַח מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, פֶּעַם מְגַדֵּל זְקָן וּפְאוֹת, פֶּעַם מְקַצֵּץ וַיֵּשׁ לוֹ בְּלוּרִית גְּדוּלָּה. בְּחֹר אֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה שְׁרוּצָה. וְלָכֵן בְּחֹדֶשׁ אֱלוֹל צְרִיכִים לְהַחֲדִיר הַיֵּטֵב בְּבַחֲוָרִים, שְׁיִחְלִיטוּ אַחַת וּלְתַמִּיד מָה רוֹצִים.

וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עט): יֵשׁ תְּשׁוּבָה שְׁלֹ שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, שְׁאָדָם אֵינוֹ יְכוּל לְהַחְלִיט מָה רוֹצֶה, פֶּעַם הוּא אָסוּר, פֶּעַם הוּא מְתָר, פֶּעַם הוּא טְהוֹר, פֶּעַם הוּא טָמֵא, פֶּעַם הוּא פְּסוּל, פֶּעַם הוּא כָּשֵׁר, אֵינוֹ יְכוּל לְהַחְלִיט מָה הוּא רוֹצֶה מְעַצְמוֹ. וּמְסֻתּוֹבֵב עִם עֲצָמוֹ שֵׁשׁ פְּעָמִים, וְזוֹ נִקְרָאת תְּשׁוּבָה שְׁלֹ שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, שְׁאֵינוֹ יְכוּל לְגַמֵּר אִמֵּר בְּדַעְתּוֹ מָה חָפֵץ; וּמ'סַכַן בְּחֹר כְּזֶה כִּי מִשְׁתַּגַּע, הַשְּׁעָמוֹם מוֹצִיאֻ מְדַעְתּוֹ. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (פְּתוּבוֹת נט): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי שְׁעָמוֹם וְלִידֵי זְמָה; כְּשֶׁאָדָם אֵינוֹ עוֹשֶׂה שׁוֹם דְּבַר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֵל מָה הוּא עֹלוֹל לְבוֹא.

וַיֵּשׁ תְּשׁוּבָה שְׁלֹ שַׁבָּת, שְׁאֲזוּ יֵשׁ לוֹ נִיחָא מְכַל, "הַחְלִטְתִּי וַיְהִי מָה, אֲנִי הוֹלֵךְ לְהִיּוֹת צָדִיק, וְאֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם יְהִיוּ כְּנֹגְדִי, אֵינִי מְסַתְּפֵל עֲלֵיהֶם, וְאֶפְלוּ כָּל פְּמִלְיָה שְׁלֹ מַעֲלָה יְהִיוּ כְּנֹגְדִי, אֵינִי חוֹשֵׁשׁ מֵהֶם, אֲנִי אֶת שְׁלֵי עוֹשֶׂה" — זֶה תְּשׁוּבָה שְׁלֹ שַׁבָּת, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), שְׁיֵשׁ מְלֶאכִים הִמְקַנְאִים בּוֹ, וּמִתְּלַבְּשִׁים בְּכַנֵּי-אָדָם שְׁרוּדְפִים אוֹתוֹ, אֲבָל אִם הוּא גּוֹמֵר בְּדַעְתּוֹ

— "וַיְהִי מָה, אָנִי אוֹחֵז בְּכַסֵּא הַכְּבוֹד, בְּשָׂרָשִׁי נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, אָנִי הוֹלֵךְ לַהֲיֹת צַדִּיק, אֲפֹלוּ כָּל מַלְאָכֵי מַעְלָה יִהְיוּ כְּנַגְדֵי", יִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׂיֵהֶיָה צַדִּיק.

שְׂבִ"ת רֵאשֵׁי תְבוֹת: שְׂמַח בְּחֻלְקוֹ תְּמִיד, זוֹ תְּשׁוּבָה שֶׁל שְׂבִת, שְׂשֻׁמַח בְּחֻלְקוֹ, כָּל יוֹם וַיּוֹם שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ יוֹדֵעַ שְׁזָה יוֹם חֲדָשׁ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עַיֵן בְּרִש"י) עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים כו, ט): "הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעַם", הַיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּאִלוֹ נִכְנַסְתָּ עִמּוֹ בְּבְרִית, כָּל יוֹם הוּא מִתְּנָה, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ערב): "הַיּוֹם אִם בְּקָלוֹ תִשְׁמְעוּ", אִם רְצוֹנְכֶם לְשַׁמֵּעַ בְּקוֹלוֹ יִתְבַּרַךְ, תִּדְעוּ שְׂאִין לְכֶם רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְאֵז אַדָּם לוֹמֵד חֲמֵשׁ וְרִש"י, רַמְבַּ"ן, אוֹר הַחַיִּים, ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, גְּמָרָא, וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ: "אָנִי אֶגְמַר אֵת הַש"ס וַיְהִי מָה", וְאֵף שְׂבָא לוֹ קֶשֶׁה מְאֹד, כִּי בַתְּחִלָּה קֶשֶׁה מְאֹד לְהַבִּין, אֲבָל לְבִסוּף מְסִים אֵת הַש"ס, וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ צָלָם אֱלֹקִים, וּמִתְחִיל שׁוֹב וְשׁוֹב, וּכְשׁוֹזָכָה לְסִים ש"ס כְּמָה פְּעָמִים, זוֹכֵר כָּל מֵאֲמָרֵי חו"ל, וּמְכַל שְׂכַן אִם אַדָּם מְסִים בְּכָל שְׁבוּעַ מִדְּרַשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא, אִין תַּעֲנוּג גְּדוֹל מְזָה.

וְכֵן כְּשֶׁאַדָּם לוֹמֵד טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, אֵף שְׂבַתְחִלָּה קֶשֶׁה מְאֹד, אֲבָל לְאֵט לְאֵט יִתְחִיל מְאֹרַח חַיִּים וַיְסִים, וַיִּתְחִיל יוֹרָה דְּעָה, וּכְשִׁיִּסִים יִתְחִיל אֲבָן הַעֲזָר וַיְסִים וְכוּ' וְכֵן הִלָּאָה, וּכְשֶׁבַחֹר מְסִים כְּמָה פְּעָמִים ד' חֻלְקֵי שִׁלְחַן עֲרוּף, אִין גֵּן-עֲדָן גְּדוֹל מְזָה. וְרַבְּנּוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפו): עַל-יְדֵי שְׂאָדָם לוֹמֵד פּוֹסְקִים, מוֹצִיא אֵת הַשְּׁעָרִים מִהָאֶרֶץ, הִינּוּ מְרַגִּישׁ אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאֶרֶץ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (אֵיכָה ב, ט): "טָבְעוּ בְּאֶרֶץ שְׁעָרֶיהָ", זֶהוּ שְׁעָרֵי גֵן-עֲדָן, וּכְשֶׁלוֹמֵד פּוֹסְקִים, מוֹצִיא אֵת הַשְּׁעָרִים שְׁנֻטְבְּעוּ בְּאֶדְמָה, וְזוֹכָה לְרֵאוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ. וְזֶה נִקְרָא נֵעַם אֲמַתִּי בְּחַיִּים.

וּכְשֶׁאַדָּם זוֹכָה וְלוֹמֵד זֶהר וְתַקוּנִים בְּכָל יוֹם, אֵף שְׁזָה קֶשֶׁה בַּתְּחִלָּה, אֲבָל לְאֵט לְאֵט זוֹכָה לְהַבִּין, אֵף שֶׁהוּא קְבָלָה, אֲבָל כְּשֶׁגּוֹרְסִים אֵת הַמְּלִים, לְבִסוּף גַּם מְבִינִים, וְהָאֶר"י ו"ל נִתֵּן תַּקוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תְּמַשֶּׁה דְּפִים זֶהר וְתַקוּנִים, וְהַיּוֹם

אֲשֶׁר ד' תתכה בַּנְחָל צו

שִׁישְׁנָן מִהַדוּרוֹת בְּרוּרוֹת וּמְהִיבוֹת קַל לְגֵרֵם וְכוּ', וּבְנָקַל לְקַיֵּם זֹאת.

וְהַעֲקָר — כְּשֶׁאָדָם זֹכֵה לְלַמַּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבָּנוּ וְ"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", שִׁיחוֹת רַבָּנוּ וְ"ל שֶׁבִּסְפָר "שִׁיחוֹת-הַר"ן", וְכֵן "חֵי-מוֹהַר"ן", עַד שֶׁשְׁגוּרוֹת עַל לְשׁוֹנוֹ, אֵין עֲנֵג גְּדוֹל מְזֵה, וּמוֹרִיד אֶת הָעוֹלָם הַבֶּא בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְכֵן הַתְּבוּדוֹת: כְּשֶׁאָדָם יוֹצֵא לְשָׂדֶה וּמִתְבוּדֵד לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִתְעַקֵּשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ: "אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת צַדִּיק, לֹא אֶעֱזֹב אוֹתְךָ רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, אֲנִי חֹפֵץ בְּךָ, אֲנִי רוֹצֵה שְׂתֵּאֵהֵב אוֹתִי וְאֶרְגִּישׁ אוֹתְךָ", וּמְרַבֵּה בַתְּפִלָּה.

וְכֵן לוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה חֲצוֹת, שֶׁהוּא בְּשַׁעַה שְׁתַּיִם-עֶשְׂרֵה, אֲזִי הוּא עֵת רְצוֹן בְּשָׁמַיִם, וְעַל-פִּי-רַב בַּחֲוָרִים עָרִים בְּשַׁעַה זֹה, מִפְּטָטִים וּמִדְּבָרִים וְצוֹחֲקִים, אֲזִי בְּמָקוֹם זֶה לָכוּ קָחוּ תְּקוּן חֲצוֹת וְתֹאמְרוּ, וְאֵל תְּסַתְּפְלוּ עַל אֵף אֶחָד. רַבּוֹנוֹ וְ"ל אָמַר: אִם יֵשׁ דְּעָה אַחַת בְּפוֹסְקִים — אֶפְשָׁר לְסַמֵּךְ עַל זֶה, יֵשׁ סֵפֶר "שְׁלַחַן הַטְּהוֹר", מִהַרְבַּ הַקְּדוֹשׁ מְקַאמְרְנָא ז"ע, שֶׁהוּא פּוֹסֵק — שְׁבִין בְּקִיץ בֵּין בַּחֲרָף זְמַן חֲצוֹת הוּא תְּמִיד בְּשַׁתַּיִם-עֶשְׂרֵה בַּלַּיְלָה, וְיֵשׁ עַל מִי לְסַמֵּךְ. וְלָכֵן יוֹתֵר טוֹב מְלֵא לוֹמֵר חֲצוֹת בְּכָל-ל — לוֹמֵר בְּשַׁעַה שְׁתַּיִם-עֶשְׂרֵה, וְלְסַמֵּךְ עַל דְּעָתוֹ. וְזֶה אוֹרֵךְ כְּעֶשֶׂר חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה דְּקוֹת, וְאִיזוֹ זְכוּת הִיא זוֹ לְנִשְׁמָה! וְהֵלֵא בְּמִילָא עָרִים בְּשַׁעַה זֹה, אֲזִי תֹאמְרוּ חֲצוֹת, וְזֶה פּוֹעֵל בְּשָׁמַיִם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים מְאֹד, וּמִי שֶׁאֹמֵר בְּכָל לַיְלָה חֲצוֹת, סִימֵן שְׁנִשְׁמָתוֹ דְּבוֹקָה בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזְכוּת אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת בַּלַּיְלָה, יִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׂיִהְיֶה אִישׁ כְּשֶׁר וְיֵרָא ה' וְעוֹבֵד ה' גְּדוֹל מְאֹד.

וְכֵן כְּשֶׁאָדָם זֹכֵה וּמִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, עֲרַבִּית בְּמִנְיֵן בְּחַיּוֹת וּבְדַבְּרוֹת, אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מְזֵה, וְזֶה נִקְרָא תְּעֻנּוּג אֲמַתִּי בְּחַיִּים.

אָבֵל סֵתֵם לְהַסְתוֹבֵב מְשַׁעֲמֵם, לֹא לְלַמַּד כְּלוּם, הָרִי הוּא מְשַׁתְּגַע וְיוֹצֵא מִדְּעָתוֹ, מוֹרִיד אֶת הַפְּאוֹת וְהַזְּקָן, מְגַדֵּל בְּלוּרִית עִם קוֹצִים, יוֹשֵׁב עַל הַבְּרוֹזִלִים וּמִפְּטָט, וְשׁוֹב לוֹקַח פְּחִית קוֹלָה, אֵינוֹ עוֹבֵד, אֵינוֹ לוֹמֵד, אֵינוֹ עוֹשֶׂה מְאוּמָה, רַק חוֹטֵא, וּמֵה הַתְּכַלִּית מְחַיִּים

צח אָשֶׁר ד' תתכה בַּנְחָל

אלו?! מסתובב בטל וכו' וכו', ופתאם נעשה חולה במחלה ממארת, והולך לרופאים ומיזאשים אותו, שאין לו תקנה, ומתחיל לבכות במר נפשו וכו'. ומאחר כָּבֵר.

ולכן דיקא עכשו בחדש אלול, בחורים צריכים להחליט מה הם רוצים — האם רוצים לשוב בתשובה אמיתית, לא תשובה של ששת ימי החל: פעם פֶּשֶׁר ופעם פֶּסוּל, פעם טהור ופעם טמא, פעם אסור ופעם מותר, שאינו יודע מה להחליט, וזה מוציאו מדעתו, צריכים אחת ולתמיד להחליט מה רוצים, לגמר בדעתו: "אני רוצה להיות צדיק, אני רוצה לטיל במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותיקונים ובכל ספרי רבנו ו"ל", אם הוא עקשן גדול — יזכה לכל זאת, ואף שיש לו יצר הרע כל-כך גדול, ובפרט בחור צעיר, היצר הרע מוציאו מדעתו, עד שממאס בחייו. ולכן זהו היסוד, ובלי זה, רחמנא לצלן, הוא מסכן מאד.

והנה מגיע עוד מעט ראש השנה, כלנו רוצים לנסע לציון רבנו ו"ל, צריכים לדעת, שרבנו ו"ל אינו מצמצם בשום מקום, קבוצה הוא היכן שמתקבצים עשרה אנשים מאנשי שלומנו — שם רבנו ו"ל, אבל רבנו ו"ל רצה מאד שנבוא אליו לאומן, והתבטא בטוים נוקבים: כן לאכל לא לאכל, כן לישן לא לישן, כן ללמד לא ללמד, כן להתפלל לא להתפלל וכו', העקר תהיו אצלי לראש השנה. והלואי נזכה כָּבֵר לפתיחת הגבולות, ואז יהיה עלינו לקחת את השק עצמות' שלנו, ולהביאו לשם, ורבנו ו"ל יעשה אתנו את כל התקונים. ואל תאמרו: איך נוכל להתפלל שם, הלא יהיו כל-כך הרבה אנשים?! או: איך יכולים ללמד בשבוע זה, יש בלבושים כאלו וכו'? או: איך יכולים לאכל ולישן שם וכו' וכו'? אם רבנו ו"ל אמר שנבוא אליו — צריכים לציתו, ולא להסתפל על שום מונע ומעכב מצדנו.

ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), שהגוף נקרא שק, ומה יש בתוף הגוף? גידים ועצמות, אזי צריכים להתכונן לרגע הזה, שנוכל להביא את השק עם הגידים והעצמות לאומן, שרבנו

אֲשֶׁר ד' תתכה בְּנִחַל צט

ו"ל יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ מַה שְּׂיַעֲשֶׂה, וְלֹא לִהְיוֹת 'חֲכָם', כִּי כָּל הַחֲכָמִים — סוֹפֵם כְּמוֹ הַחֲכָם מִסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, שְׁטָבַע בְּבִיצָה הוּא וַחֲבָרוֹ, וְלֹא הִזָּה יָכוֹל לְצִאת מַשָּׁם. לֹא-כֵן הֵתָם הִזָּה כָּל-כֶּף שְׂמַח, עַד שְׂנַעֲשֶׂה שָׂר עַל כָּל הַשָּׂרִים, וְזֶה מְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְמוֹד עֵמָק מְאֹד מְאֹד בְּלְמוֹד רַבְּנוּ ו"ל.

וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג), שְׁעָקַר הַשְּׁלֵמוֹת בַּהֲתַקְרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק — לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַשְּׂכָל, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם, רַק מַה שְּׂהַצַּדִּיק אוֹמֵר, כִּי אָנוּ בְּלִי שְׂכָל כָּלֵל. וּבִפְרָט בְּחוֹר שְׂפָגָם אֶפְלוּ פַעַם אַחַת בְּפָגַם הַבְּרִית, אֵין לוֹ שְׂכָל כָּלֵל, וְהוּא פָּגוּם מְאֹד, וְצָרִיף לְהִרְבוֹת בַּתְּפִלָּה, מְתִי יִזְכֶּה לְבוֹא לְאוֹמֵן, שְׂרַבְּנוּ ו"ל יְטַהֵר אוֹתוֹ, יִכְבְּסוּ וַיִּנְכְּכוּ, עַד שְׂיִהְיוּ מַחֲשֻׁבוֹתָיו קְדוֹשׁוֹת.

וְצָרִיכִים לְהִשָּׁמֵר מְאֹד מִהַסְמָ"ף-מ"ם, שְׂרַק רוֹצֶה לְשַׁבֵּר אֶת הַבְּחוֹר, וּכְמוֹ שְׂאֵמֵר הַנְּבִיא (אֵיכָה א, טו): "קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשַׁבֵּר בְּחוֹרֵי"; הַסְמָ"ף-מ"ם שְׂמַח מְאֹד, וְאֶצְלוֹ זֶהוּ יוֹם חַג, כְּשִׂמְצָלִית, חַס וְשְׁלוֹם, לְשַׁבֵּר אֶת בְּחוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. אֵף מְאִידֶף גִּיסָא, בְּחוֹר יָכוֹל לְזַכּוֹת לְהִיוֹת הַמְּאֲשֵׁר בְּיוֹתֵר, כִּי אִם לוֹקַח עֲצָמוֹ בְּיָדָיו בַּעַת בְּחִירוֹתוֹ, אֲזִי זוֹכֶה לְדַבְּרִים יָפִים.

רַבְּנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שְׂנַתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר כַּמָּה שְׂיִוִּיתֵר מֵהָר, וְלֹא לְהִיוֹת בְּרָרָן, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שְׂאֵשְׁתוֹ שֶׁל זֶה יוֹתֵר טוֹבָה מִשֶּׁל זֶה וְכוּ', כָּל הַנְּשִׂים אוֹתוֹ דָּבָר, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הַגְּדוֹרִיו (שִׁבְתָּ 30): נְשִׂים עִם בְּפָנָי עֲצָמוּ; וְזֶה תְּלוֹי רַק בְּאָדָם, זָכָה — עוֹזֵרְתוֹ, אִם זָכָף עֲצָמוּ — אֵשְׁתוֹ עוֹזֵרְת לּוֹ, לֹא זָכָה — כְּנִגְדוֹ (יְכֻמוֹת 30); אֲבָל כָּל הַנְּשִׂים אוֹתוֹ דָּבָר, פֶּה הֵן צָרִיכוֹת מְמוֹן וּפֶה יֵשׁ לָהֵן טַעֲנוֹת וְכוּ', וְלָכֵן לָמָּה לְהַתְּבַלְּבֵל וְלִהְיוֹת בְּרָרָן וְכוּ'?! צָרִיכִים לְהַתְּחַתֵּן לְשֵׁם שְׂמִים, כְּדִי לְהַנְּצֵל מִחֲטָאִים. וְדָבָר זֶה תוֹפְרוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, וְאֲזִי תַחֲפֶּי-וּמִיד כְּשִׂיַצִּיעוּ לָכֶם שְׂדוּףָ — צָרִיכִים לְהַסְכִּים, הַעֲקָר שְׂתַהֲיָה בְּרִיאָה בְּנַפְשָׁה, וַיִּהְיוּ לָהּ יָדַים וְרַגְלַיִם וְעַם כָּל הַחוֹשִׁים וְכוּ', וְלֹא אַחַת שְׂמַעְרַעְרַת בְּנַפְשָׁה, אֲשֶׁר מְזֶה צָרִיף לְהַסְתִּיג, אֲבָל שְׂדוּףָ טוֹב

בכריאות השלמה — צריכים לקחת, ולא לשאל מה יהיה ואיך יהיה, זה תלוי בכם.

יצריכים בזה העולם הרבה התחזקות, כי עוברים על כל אחד משברים וגלים, שאינו יודע לשית עצה לנפשו. בחור חושב שיהיה תמיד כצפור דרור, ואינו יודע שפרגע שמתחתן, קונה לעצמו שוטר — "היכן היית, למה אחרת, עם מי דברת?!" וכו' וכו'. ואם לא די בזה, עוד תבדוק במעילו, "מה יש לך?! מהיכן השגת כסף, למה אינך נותן לי?!" וכו' וכו'. אם יש לו שכל, יודע שזהו הרצון של הקדוש-ברוך-הוא — להתחתן ולבנות בית, אז יש לו חיים טובים, ועל כל 'למה' יש לו תרוץ מאוד טוב, וחיים חיים נעימים, וקונה לעצמו מדת סבלנות, שומע מה שיש לה לדבר ולא תמיד עונה, אינו צריך להיות תמיד צודק, אלא 'היה חכם ולא צודק', אז חי חיים טובים ונעימים, ומסתכל רק על נקודות טובות, וכך בונים בית נאמן בישראל.

על-כל-פנים בימי אלול צריכים לקחת עצמו בידים, ולהחליט אחת ולתמיד מה רוצים — רוצים לנסע לטיל בעולם, במזרח הרחוק וכו'?! למצא שם הודים עם 'קוקו', או מגלחים לגמרי, המסתובבים בכל מיני דמיונות וחזיונות ושאר עבודה זרה, ולוקחים סמים, וחוזרים באלונקה?! או רוצים לנסע למערב הפרוע, וחושבים למצא שם כסף וכו' וכו', ולהיות עשירים?! אשר באמת הפל דמיונות, פי לבסוף בקשי יהיה לכם כסף לאכל סעדה אחת, ותצטרכו לעבד במטבח ולהיות עבד לעבדים, לעבד עם פושים וכו', זהו העסק הכי 'גדול', הבשביל זה צריכים לברח לארצות-הברית, למערב הפרוע וכו', וחולמים להיות עשירים?! הלא לבסוף נעשים קבצנים, עניים מרודים. ודברים אלו צריכים למסר לנער בארצנו הקדושה, שהערב-רב טמא את כל הנשמות שם, והכניס בהם קלות וריקנות, שאינם יודעים את הפסוק: "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד", "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", מספנים, אינם יודעים פלום, אינם יודעים אפלו מה הם עשרת הדברות, אין להם שמץ משג ממצוות.

אָשׁר ד' תתכה בַּנְחַל קא

וְלָכֵן מִצְוָה גְדוּלָה עֲכָשׂוּ לְמַלְא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם אֹר
 רַבְּנוּ ז"ל, לְהַפְיֵץ לְנַעַר אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְעַל זֶה אָנוּ צְרִיכִים
 לְמַסַּר נַפְשֵׁנוּ, וְזֶה יְהִי הַתְּקוּן שְׁלָנוּ, כִּי גַם אָנוּ אֵינָנו מְשֻׁלְמִים, אֲבָל
 לְכָל הַפְּחוּת כְּשֶׁנִּקְרַב אַחֲרֵינוּ, גַּם לָנוּ יְהִי תְּקוּן. וְזֶה כָּל בְּחוּר מְחִיב
 לַעֲשׂוֹת — לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה תְּקוּן לְנַשְׁמָתוֹ.

על-כָּל-פְּנִימִים צְרִיכִים לְהַחֲלִיט מָה רוֹצִים בְּחַיִּים — זוּ צְרִיכָה
 לְהִיּוֹת הַחֲלֻטָּה בְּרוּרָה אֲצֵל בְּחוּר — מָה רְצוֹנִי וְחִפְצִי? ! אֲבָל יֵשׁ
 בְּחִירָה מְאֹד גְּדוּלָה, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: כָּל זְמַן שֶׁאַתָּם אֲצֵלִי — אֲנִי
 מְאָמִין לָכֶם, וְכִיּוֹן שֶׁאַתָּם יוֹצְאִים — אֵינִי מְאָמִין לָכֶם. הִנֵּה מִתְּלַהֵב
 הַלֵּב, וְחוֹשְׁבִים — "כָּל שְׂבוּעַ אֲסִים מְקַרָּא חֲמֵשׁ וּרְש"י עִם הַרְמַב"ן
 הַקְּדוֹשׁ וְהַ'אֹר הַחַיִּים' הַקְּדוֹשׁ, מְעַט מְכַל דְּבָר", כִּי לֹא יְכוּלִים
 לְסַיְמָם בְּכָל שְׂבוּעַ, אֲבָל אִם לּוֹמְדִים בְּכָל יוֹם קָטַע אֶחָד מֵהַמְּפָרְשִׁים
 הַקְּדוֹשִׁים הַלְלוּ, אֲזִי מְשֻׁף שְׁנַתִּים שֶׁלֹּשׁ זוֹכִים לְסַיְמָם. וְכֵן "בְּכָל יוֹם
 אָמַר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כָּל יוֹם אֶלְמַד הַרְבֵּה דְּפִים גְּמָרָא, אֵיזָה
 נַעַם הוּא זֶה, כָּל יוֹם אֶלְמַד מְעַט מְדַרְשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא, קָצַת זֶה
 וְתַקוּנִים", זֶה נִקְרָא חַיִּים!

וְהִנֵּה דוֹעֵכֶת הַהִתְלַהֲבוּת, וְנוֹפֵל וּמְדַרְדֵּר וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מִדּוּעַ וְלָמָּה
 הוּא חַי, שֶׁם אֲזַנְיּוֹת שֶׁל מוֹסִיקָה, שׁוֹכֵב עַל הַמְּטָה כְּפִגְרָ מַת, הָאִם
 זוּ הַתְּכָלִית? ! וְהוּא מְלֹא טְעֵנוּה עַל כָּלֵם, לָמָּה לָזֶה יֵשׁ וְלִי אֵין וְכו',
 בְּשִׁעָה שֶׁהוּא עֲצֵל וְכו'. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 ג'): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ נְגוּנִים מִמְּנַגֵּן רִשָּׁע, זֶה קָשָׁה לוֹ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם
 יִתְבַּרֵּךְ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, זֶה מוֹשֵׁף אוֹתוֹ לְשֹׂאוֹל תַּחְתִּית. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (חֲגִיגָה יד): עַל אֲלִישָׁע 'אֲחֵר', שֶׁהָיָה אֶחָד מֵאַרְבָּעָה שְׁנַכְנְסוּ
 לְפָרְד"ס, אֵיךְ נָפַל וְכִיצַד נִדְרְדַר, עַד שֶׁיֵּצֵא לְגַמְרֵי מֵהַיְהוּדוּת? כִּי הָיָה
 שׁוֹמֵעַ מוֹסִיקָה מִזְמָרִים יְנוּנִים, וְאַחֲרֵי-כֵן הִחַל לְהִסְתַּפֵּל בְּסִפְרֵי
 פְּסוּלִים שֶׁל כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, אַף שֶׁלְּמַד בִּישִׁיבָה, אֲבָל בְּשִׁקְם,
 נִשְׂרוּ מִמְּעִילוֹ סִפְרֵי הַמִּינוֹת שְׁלוֹ, וְהִפֵּל הִחַל מִמוֹסִיקָה שֶׁל מְנַגֵּן
 רִשָּׁע. זֶה הֵבִיאוּ, שְׂרַחֲמָנָא לְצַלָּן, יֵצֵא לְתַרְבוּת רַעָה וְנִקְרָא 'אֲחֵר'
 — שֶׁלֹּא הַזְּכִירוּ שְׁמוֹ. לֹא-כֵן רַבִּי עֲקִיבָא זָכָה לְהִיּוֹת נִכְנָס בְּשָׁלוֹם
 וְיֵצֵא בְּשָׁלוֹם, וְזָכָה לְאַשָּׁה טוֹבָה, וְלְהִקָּים עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה אֲלָף

קב אָשׁוּר ד' תתכה בַּנְחַל

תלמידים, ולכל זה זוכים — כְּשֵׁישׁ הַחֲלָטָה לְבַחֲוֹר: מָה אָנִי רוֹצֶה
 מֵהַחַיִּים שְׁלִי?! כָּל זְמַן שֶׁאֵין מַחְלִיטִים מֵה וּמִי וְאֵימַת, נִמְצָאִים
 בְּבִעֵי חֲמוּנָה מְאֹד. וְדַבֵּר זֶה צְרִיכִים לְהַחְדִּיר בְּנַעַר.

וּמֵאַחַר שֶׁאַתֶּם עוֹסְקִים בְּזֶה, רְצִיתִי שֶׁתִּתְעוֹרְרוּ בְּעֶצְמְכֶם אַחַת
 וּלְתַמִּיד לִידַע מָה אַתֶּם רוֹצִים, אֲצַלְנוּ אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, קָשָׁה לִי לְהַשִּׁיג
 — בְּוַדָּאִי, כִּי אֵין לִי הַכֹּלִים לְזֶה, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
 א', סִימָן כא): הַעֵינִים, הָאָזְנִים, הַחֻטָּם וְהַפֶּה, הֵם כְּלֵי הַמַּח, אִם אָדָם
 מְנַבֵּל פִּי, אִם הוּא כְּעֶסֶן, אִם הוּא שׁוֹמֵעַ כָּל מִינֵי זְמָרִים נוֹאֲפִים,
 וּמְסַתְּפֵל עַל דְּבָרֵי תוֹעֵבָה, הַמַּח שְׁלוֹ פָּגוּם, כִּי הַשְּׂבָעָה גֵרוֹת שְׁלוֹ:
 שְׁתֵּי עֵינַיִם, שְׁתֵּי אָזְנַיִם, חֻטָּם וּפֶה מְלַכְלְכִים, פִּי מְדַבֵּר נְבוּל פֶּה,
 זֶהמָה כְּגוֹי מִמֶּשׁ, הוּא כְּעֶסֶן כְּרוֹצֵחַ מִמֶּשׁ, אֵין לוֹ אַרְיכוֹת אִפִּים,
 אֲזַנָּיו שׁוֹמְעוֹת רַק שִׁירֵי גֵאוֹף וְעֵינָיו טְמֵאוֹת וְכוּ', אֲזִי אֵיזָה מַח יְכוּל
 לְהִיּוֹת לְאָדָם כְּזֶה?! הַמַּח הוֹלֵךְ כְּפִי הַגֵּרוֹת הַלָּלוּ, אָבֵל אִם אָדָם
 מְקַדֵּשׁ אֶת עֵינָיו לְהִסְתַּפֵּל רַק עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, אֲזַנָּיו —
 בְּמָקוֹם לְשֹׁמֵעַ מוֹסִיקָה שֶׁל זְמָרִים יוֹנִים, שׁוֹמֵעַ מוֹסִיקָה מִיֵּרֵאֵי ה',
 אוֹ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל חֲכָמִים, אֲזִי נִתְלַהֵב לְבוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 כְּמוֹ-כֵן מֵאַרְיָה אֵף וְאֵינוֹ כְּעֶסֶן כָּלֵל, וּמְקַבֵּל אֶת כָּלֵם בְּסִבָּר פָּנִים
 יְפוֹת, זֶה בַּחֲוֹר שֶׁיִּצְלִיחַ בַּחַיִּים.

וְעַל כָּלֵם — אֵף פֶּעַם לֹא יִנְבֵּל פִּי, זֶה הַדְּבָר הַחֲמוּר בְּיֹתֵר,
 שֶׁבַחֲוֹרִים אֵינָם נִזְהָרִים בְּזֶה, וְנִכְנָס לָהֶם כָּל-כָּף בְּתוֹךְ תוֹכֶם לְדַבֵּר
 נְבוּל פֶּה, עַד שֶׁאֵינָם יְכוּלִים לְצִאת מִהַרְגָּלָם הָרַע, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
 (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְבוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי שֶׁמְדַבֵּר נְבוּל פֶּה, בְּיָדוּעַ שְׁלִבּוֹ
 חוֹשֵׁב מַחְשְׁבוֹת אָוֶן; וְלִכֵּן אִם רוֹצִים לְקַרֵּא מַחְשְׁבוֹת הַזּוּלָּת, צְרִיכִים
 לְשֹׁמֵעַ מֵה הוּא מְדַבֵּר, אִם מְדַבֵּר נְבוּל פֶּה — סִימָן שֶׁבְּזֶה הוּא
 חוֹשֵׁב תַּמִּיד. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת לג.): בְּעוֹן נְבוּל פֶּה
 גְּזֵרוֹת מִתְחַדְּשׁוֹת, וּבַחֲוֵרֵי יִשְׂרָאֵל מֵתִים, וַיִּתּוּמִים וְאֶלְמָנוֹת צוֹעֲקִים
 וְאֵינָם נִעֲנִים; וְלִכֵּן צְרִיף לְשֹׁמֵר עַל פִּי בְּמֵאֵד מְאֹד, וְלְדַבֵּר דְּבוּרֵי
 אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית. יֵשׁ לְכָלֵכֶם פֶּה, תַּחֲזִקוּ יְהוּדִים, תַּחֲזִקוּ אִישׁ
 אֶת רַעְהוֹ, תְּדַבְּרוּ רַק מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כְּרַגַּע שְׁרוּאִים בַּחֲוֹר הוֹלֵךְ

אֲשֶׁר ד' תתכה בַּנְחַל קג

עם אֲזֻנִיּוֹת, צְרִיכִים לִידַע שֶׁהוּא בְּחֹר מְקַלְקֵל, אֵין תּוֹכוֹ כְּבוֹר, אֵין פְּנִימִיּוֹתוֹ כְּחִיצוֹנִיּוֹתוֹ, כְּחִיצוֹנִיּוֹת יְכוֹל לִילֵךְ בְּכַבְדֵי חֲסִידִים וְכוּ', אָבֵל בְּפְנִימִיּוֹת כְּבוֹר רֹאִים שֶׁמִּתְנַהֵג כְּגוֹי וְכוּשֵׁי מִמֶּשׁ, רוֹקֵד כְּפִי מִנְּגוֹן הַמְּנַגֵּינָה בְּתַנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת וְכוּ', אָבֵל נוֹתֵר גּוֹי.

אָבֵל אָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל! וּבִפְרָט עֲתָה לִפְנֵי יוֹם הַדֵּינ, צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בֵּיתֵר שְׂאֵת וּבֵיתֵר עֵז, וּבִפְרָט אֲתֶם, שְׂרָצוֹנְכֶם לֵהִיּוֹת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, הִתְחַבְּרְתֶּם יַחַד וַחֲזַרְתֶּם בְּתִשׁוּבָה, תִּגְמְרוּ אֲמֹר בְּדַעְתְּכֶם מָה אֲתֶם רוֹצִים אַחַת וּלְתַמִּיד — אוֹ לִילֵךְ בְּדַרְךְ הַקְּדוּשָׁה עַד הַסּוֹף וְלֹא לַעֲזוֹב, אוֹ לְהִפָּךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׂאֵז תִּכְנָסוּ בְּבַעֲיוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁמִי יוֹדַע אִם תִּצְאוּ מֵהֵן, חֵס וְשָׁלוֹם.

וְלִכֵּן הֵיית שֶׁהִתְחַבְּרְתֶּם עִכְשָׁו חֲבֵרִים אֶהוּבִים שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְאֲתֶם רוֹצִים לֵהִיּוֹת חֲבוּרֵת עוֹבְדֵי ה' עַד הַסּוֹף וְלֹא לַעֲזוֹב, תִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם כֹּל לִילָה לְקוֹם בְּחִצוֹת, אִם אֲתֶם עָרִים — אֲשֶׁרִיכֶם, וְאִם הִלְכְתֶּם לִישׁוֹן, תִּדְאָגוּ שִׁיעוֹרְרוּ אֶתְכֶם אָז, וְתֹאמְרוּ סֵדֵר חִצוֹת, אִם אֲתֶם יְכוֹלִים לִצְאֵת בְּחוּץ וְלִצְעַק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה יִטְהַר לְכֶם אֵת הַמַּח מִחֲשֻׁבָה, בְּנֹדָאֵי בְּהִתְחַלָּה זֶה מִפְּחִיד, גַּם אֲנִי הִלְכְתִּי בִיעֵר, וְלֹא פָעַם אַחַת חֲשַׁבְתִּי שֶׁהִנֵּה אֲנִי נִשְׁאַר שָׁם, אָבֵל לְקַחְתִּי מִקַּל אֲתִי עַל כֹּל צָרָה שְׁלֹא תִבּוֹא. וְכֵן צָוָה ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשֵׁינְעֵר ז"ל, תִּלְמִיד מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, לְאַנְשִׁים שֶׁשָּׁמְעוּ בְּקוֹלוֹ, שִׁילְכוּ בַשָּׂדֶה עִם מִקַּל, וְכִף לֹא מִפְּחָדִים. אֵינָה נֵעַם לְהִתְבוּדֵד בְּלִילָה, אָבֵל מִי שֶׁאֵינוֹ יְכוֹל לְהִתְבוּדֵד בְּלִילָה, יִלֵּךְ בְּחוּץ בַּיּוֹם, יִתְבוּדֵד בֵּין הַהָרִים, אֵין אִישׁ רוֹאֶה אוֹתוֹ, וְיִצְעַק קוֹלֵי קוֹלוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֵק א', סִימָן כ"א), כְּשֶׁהִמְחִין הֵם בְּעֵבוֹר, צְרִיכִים לִצְעַק ע' קָלִין, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֵק א', סִימָן לו'): כְּשֶׁבוֹעֲרַת בְּאֵדָם תִּאֲוֹת נֶאֱוָף, צְרִיף לִצְעַק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת. הַרְבֵּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיז'עֵנְסְק זי"ע, הִזִּיה רְגִיל לֹמֵר אֵת מֵאֲמָרָם ז"ל (יוֹמָא כ.): וְכִבֵּר אָמַר [הַכֹּהֵן] אָנָּה ה', וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ; הֵינִי שׁוֹמֵן אַרְף צְרִיף הָאֵדָם לִצְעַק: "אָנָּה הַשֵּׁם, עֲזַרְנִי שְׂאֲזַפָּה לְעַבְדְּךָ בְּאֲמַת"; עַד שֶׁנִּעְשָׂה כֹּהֵן גְּדוֹל, צָעַק הַרְבֵּה "אָנָּה ה'", כִּי לֹא נִעְשִׂים כֹּהֵן גְּדוֹל בֵּן יוֹם לְלִילָה (עֵין בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ נֵעַם אֱלִימֶלֶךְ, פִּרְשַׁת וַיִּשְׁלַח). אֵינָה תִעֲנוּג לְהִתְבוּדֵד בְּכֹל

קד אָשֶׁר ד' תתכה בַּנְחָל

יום אליו יתברך, להיות עקשן על זה. הִזָּה לי כָּל-כָּף קָשָׁה כְּשֶׁהֵייתִי בחור — היֵכֵן לְמִצָּא מְקוֹמוֹת, כִּי לְמַדְתִּי בִישִׁיבָה, אֲבָל בְּכָל זֹאת מִצָּאתִי, וְאִף אֶחָד לֹא יָדַע מְקוֹמִי, וְנִצַּלְתִּי אֶת הַזְּמַן הַזֶּה.

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיוּ בְּטֹלָנִים! קָחוּ עִצְמָכֶם בְּיָדִים, הִעֲקֹר תִּרְאוּ שִׁיְהִיו לְכֶם בְּגָדִים נְקִיִּים, שְׂזֵה מוֹרָה עַל מַחְשָׁבוֹת נְקִיוֹת, כִּי כְּשֶׁהַבְּגָדִים מְלַכְלָכִים, סִימָן שֶׁהַמַּח מְלַכְלָךְ, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכז): כְּשֶׁהַבְּגָדִים קְרוּעִים, תּוֹבְעִים אֶת הָאָדָם לְדִין, וְגִלְקַחַת מִמֶּנּוּ הַשְּׂמִירָה, וְהָיוּ הִרְבֵּה מְאֹנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתְּמִיד הִזָּה לָהֶם בְּפִסִּים מַחֲט עִם חוּט תְּפִירָה, כִּי אִם נִקְרַע לָהֶם הַמְעִיל אוֹ הַמְכַנְּסִים אוֹ שְׂאָר בְּגָדִים — תִּכְף-וּמִיד תִּפְרוּ אֶת זֹאת.

וְיָדוּעַ שְׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל הִגִּיעַ פַּעַם לְאוּמָן עִם תְּלִמִּידוֹ ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר, וְדָרְכוּ שֶׁתִּכְף כְּשֶׁהִגִּיעַ — הֵנִיחַ מְזוֹדָתוֹ, וְרָץ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כִּי זֶה הִזָּה כָּל כְּסוּפּוֹ וְרִצּוֹנוֹ, וְר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר רָץ אַחֲרָיו, וְרָצָה לְרְאוֹת הַנְּהַגְתּוֹ בְּקֶדֶשׁ, וְהִרְגִּישׁ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל שֶׁבָּגַד תְּלִמִּידוֹ קְרוּעַ הִזָּה, וְאָמַר לוֹ: חֲזוּר וּתְפֹר בְּגָדְךָ וְאַחֲרֶיךָ תָּבוֹא. וְאָמַר לוֹ ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר: אֲבָל אֲנִי רוֹצֵה לִהְיוֹת אִתְּכֶם עִכְשָׁו. וְעָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: הֲרִי אֵינְךָ מְצִיֵּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלָמָּה תָּבוֹא אֶל רַבְּנוּ ז"ל?! וּבִזְזָה הַחֲדִיר בּוֹ, שֶׁאֵת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל צְרִיכִים לְקַיֵּם עַד הַסּוֹף בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת.

וְכֵן אִם רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כָּף הִפְלִיג בְּמַעֲלַת סְפָרָיו: "לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן", "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפָר-הַמְּדוּת", צְרִיכִים לְלַמְּדֵם כָּל-כָּף הִרְבֵּה, עַד שֶׁנִּהְיָה בְּקִיָּאִים בָּהֶם. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן", שֶׁזֶהוּ אֶתְחַלְתָּא דְּגֵאלָהּ, וְצְרִיכִים לְלַמְּדוֹ עַד שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר עַל פִּיו. וְאָמַר עַל "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", שֶׁמְעוֹרְרִים מִהַשְּׁנָה. וְאָמַר עַל "סְפָר-הַמְּדוּת" שְׁלוֹ, שֶׁזֶה עֲשָׂה אוֹתוֹ לִיהוּדִי, וְרָצָה שִׁדְפִּיסוּהוּ בְּמַהְדוּרָה קְטָנָה, שִׁיּוּכְלוּ לְהַכְנִיסוֹ בְּפִסִּים. וְאָמַר עַל שִׁיחוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁעִם כָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה יְכוּלִים לִהְיוֹת צְדִיק כְּמוֹ שְׂאֲנִי יוֹדַע מָה זֶה צְדִיק.

אֵין לָנוּ מִשָּׁג מַהוּ צְדִיק, הַיּוֹם 'עוֹבְדִים' עַל בְּגֵי-אָדָם — הֵן

אֲשֶׁר ד' תתכה בנחל קה

על ספרדים והן על אשכנזים, האשכנזים קוראים אותם רבי, שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שאינו יכול להנהיג את עצמו ואיך יכול להנהיג אחרים? ! והבריות אומרות: תראו זה רבי גדול, יש לו מעיל רבני, זקן לזן ארך, כובע מיוחד, וזה מושך אותם, וכה 'עובדים' על האשכנזים, ומכל שכן על הספרדים 'עובדים' היטב, קוראים עצמם 'בבא', מתלבשים בחלוק לזן עם תרבוש, ומשטים בבריות, וחושבים: הנה מצאתי איזה בבא, צדיק וקדוש. והמגחך ביותר, שלאחרונה נתגלו 'צדיקים נסתרים', אחד חלזן ולוקח את כל הגרוזינים, יש לו זקן תיש, ומפזר את פאותיו, והציצית תולה עליו, ומכנסיו גינס, והבריות אומרות: זה צדיק נסתר. ונאנשים שוטים רצים אחריו, אשר איננו אלא חלזן, החולב את הבריות, ועומדים בתור לקבל 'תקוניו'. אבל אנו קבלנו מרבנו ז"ל אחרת, התכלית רק תורה ותפלה. וכמו שמספר רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה יב) מהבצל תפלה, על כל אחת מהפתות המשנות, שבחרו לעצמם איזה מנהיג שפור וכזו, או צועני וכזו, שהוא בנדאי יוליה אותך על הדרך הנכונה. ואמר רבנו ז"ל: מה יש לאדם לעשות בזה העולם? רק להתפלל וללמד ולהתפלל. רבנו ז"ל התחיל בתפלה וסיים בתפלה, כי העקר הוא תפלה, כי על-ידי תפלה — נתברר המת.

ולכן אל תהיו בטלנים! היות שאני רוצה שתהיו באמת חבורה של עובדי ה', אל תהיו בטלנים, תחליטו מה אתם רוצים, ומי שאינו יכול להחליט, שיעשה טובה וילך למקום אחר, אצלנו אין שום תכלית אחרת — או ללמד תורה, או להתפלל, או להפיץ דבר רבנו ז"ל, וזו צריכה להיות תאנת כל בחור: ללמד הרבה ולהתפלל הרבה, ולהיות בשמחה, ולשמח אחרים ולהפיץ, ואם תחליטו שזה מה שאתם רוצים, אני מבטיחכם שתגיעו לזה, כי היצר הרע אצל בחור הוא אים ונוךא, אינו יודע להחליט — פעם כך ופעם כך.

תתבוננו על האברכים הצעירים שזכיתי לחתן, זה שנים שאני עוסק לחתן בני הגעורים בידעים ובלא יודעים וכזו, ברוך השם, הם הכי מאשרים, ובפרט אלו שצייתו אותי ולמדו תורה, אינם

חֲסֵרִים דָּבָר, יֵשׁ לָהֶם בַּיִת וְיִלְדִים וּפְרֻנְסָה בְרוּחַ, וְהֵם בְּעֶצְמָם אֵינָם יוֹדְעִים מֵהֵיכָן, זֶה בְּרַכָּה בְּתוֹךְ הַפִּיִם.

מִי שִׁילַף לְהַפִּיץ, יִהְיֶה לוֹ תָמִיד מִמוֹן בְּכִיסוֹ, זֶה בְּרַכָּה מִיַּחַדָּת מִרְבֵּנוּ ז"ל. הָעֵקֶר לְצֵאת מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, כִּי הַצְמָצוּם הוֹרֵס אֶת הָאָדָם, הָעֵקֶר גְּדֻלוֹת הַמַּחֲזִין, תִּהְיֶה עֲשִׂירִים, רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד'): אִם אָדָם עוֹשֶׂה רְצוֹן הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינּוּ צָרִיךְ לְעֵבֶד, אֲלֵא בָּא לוֹ שְׁפַע מֵעֶצְמוֹ, וְזֶה נֹאמֵר עַל הַפָּצָה; מִי שִׁישׁ לוֹ שִׁכָּל, אֵינּוּ צָרִיךְ לְעֵבֶד כְּחִמּוֹר, הוֹלֵךְ לְהַפִּיץ, חוֹרֵשׁ וְזוֹרֵעַ רוֹחֲנוּת, אֲזִי צוֹמֵחַ הַרְבֵּה גְשָׁמִיּוֹת. אֲדַרְבֵּה מִי שֹׁמֵפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, הוּא מְחַלֵּק יְהִלּוּמִים, תִּזְכְּרוּ תָמִיד שְׂאֵתֶם נוֹתְנִים וְלֹא מְקַבְּלִים, אַתֶּם מְחַלְקִים יְהִלּוּמִים שְׁשׂוּיִם מְלִיוּגֵי דוּלְרִים וְכוּ', כִּי כַּמָּה אֲנָשִׁים הִחְלִיטוּ לְאַבֵּד עֶצְמָם לְדַעַת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְהִנֵּה הִגִּיעוּ אֲלֵיהֶם, וְהִבִּיאוּ לָהֶם קוּנְטְרָסִים: "לָמָּה לְהִתְאַבֵּד", "אֵל תִּתְיָאֵשׁ" וְכוּ', וְהִצִּילוּ אוֹתָם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְיֵשׁ בְּזֶה הַמוֹן סְפוּרִים. וְאִם-כֵּן הִחְזוּרְתֶם לָהֶם אֶת מַתְנַת הַחַיִּים. וְלָמָּה צָרִיכִים לְתַת צְדָקָה? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד'): כִּשְׂאָדָם נוֹתֵן צְדָקָה, פּוֹתֵחַ לְעֶצְמוֹ פֶּתַח בְּשָׂמִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה. וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטֻלָּנִים, תִּגְשׁוּ בְּעֻזּוֹת דְּקֻדְשָׁה, וּבְכַרְט לְחַרְדִּים לְדָבָר ה', מְסַכְּנִים מֵה שְׁעוֹבֵר הַיּוֹם עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, תִּלְכוּ בִישִׁיבוֹת וְתַפִּיצוּ — "זֶה בְּעִבּוּרָךְ מַתְנָה, וְתַתֵּן מִשֶּׁהוּ לְצְדָקָה". וְכֵן לְכוּ בְּקָרֵב פּוֹרְקֵי עַל, כִּי צָרִיכִים לְהַחְזִיר אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה.

אִם תִּקְבְּלוּ עַל עֶצְמָכֶם אַחַת וּלְתָמִיד: אֲנִי אֶת הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא אֶעֱזֹב, אֲנִי אֶת הַתּוֹרָה לֹא אֶעֱזֹב, אֲזִי אַתֶּם בְּנֵי חוֹרִין, כִּי 'אֵין לָךְ בֶּן חוֹרִין אֲלֵא מִי שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה' (אָבוֹת ו, ב), הוּא הַכִּי מְאֹשֶׁר, וְלֹא יִחְסֹר לוֹ דָּבָר, הוּא בְּגְדֻלוֹת הַמַּחֲזִין וּבִישׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְוֶה, שְׂכַלְכֶם תִּחְדִּירוּ דְבוּרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לְבַבְכֶם, וְאֲזִי תִהְיֶה חִבּוּרָה שְׁלֵמָה שֶׁל עוֹבְדֵי ה', וְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂנוּזָה לְהִתְקַבֵּץ יַחַד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּקַבּוּץ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַם

אֲשֶׁר ד' תתכו בנחל קז

הקדמות פאלו, זה נקרא ראש השנה, ואז תהיה לכם שנה טובה ומתקה.

הדורש שלומכם...

ד' תתכו.

בעזרת השם ותפלה, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר כי תבוא ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

את מכתבך קבלתי וכו'.

והנה אודות וכו'; לדעתי, עלינו לברח ממחלקת, ולכל יהיה לנו עסק עמהם כלל, הם אינם מאנשי שלומנו כלל, אף שנקראים בן — מה בך וכו'?! יאחז כל אחד דרכו, ונאחזנו בתורת ועצות רבנו ז"ל גלף. עליך לדעת כי מוכא בספורי-מעשיות (מעשה ג' מהחגור), שהתכם תהי' ומיד כשעמד להתפלל — געשה ענן, וברחו השדים, עין שם. ובאמת מהו ענן ענן? ויש לומר, כי על-ידי שאדם מתפלל, ועקר התפלה צריך להיות בהתקשרות כל נשמות ישראל, אשר בשביל זה מקבלים על עצמם מצות עשה של (ויקרא יט, יח): "ואהבת לרעך כמוך" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלט); על-ידי-זה הם מתפסים בענן, ואין לקלפת עמלק, שהוא כלל הספקות והקריעות, שיכות עליהם כלל. כי אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה ג.) על פסוק (במדבר כא, א): "וישמע הכנעני מלך ערד", מה שמועה שמע? שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד, וכסבור נתנה רשות להלחם בישראל, עין שם; נמצא, שכל זכות ענני כבוד היתה רק בזכות אהרן, שהיה אוהב שלום ורודף שלום, ומקרב את הבריות לתורה. ועל-כן על-ידי שלום ואהבה, נתפסים עם ישראל עם ענן, ואין להרע שום שליטה עליהם, ובפריטיות קלפת עמלק, כמוכא ב'תוספות' דבור המתחיל: "וישמע הכנעני", שזה סוכב על עמלק, עין שם. ועקר התפלה הוא על-ידי אהבה ואחדות, שכל זה עושה ענן, שהקלפות — שיניקתן מעמלק, המקרר את האדם, בורחות

קח אֲשֶׁר ד' תתכו בנחל

מהענן. ועל-פן כְּשֶׁמַת אֶהְרֵן — שֶׁהוּא אֶהְבֵּה וְאַחַדוֹת וְשְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל, אִזּוּ בָּא עִמָּלֶךְ — שֶׁהוּא הַכְּנַעֲנִי, לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל; נִמְצָא, כְּשֶׁאִין אוֹחֲזִין בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אִזּוּ מוֹכִינִן לְצֵאת וְלָרִיב וְלִחְלָק וְלִהְלָחֵם וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְבְרַח מִכָּל הַכֹּל, וְרַק לְהִרְבוֹת בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת עִנּוּן סְבִיבָנוּ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְהִקְלִפוֹת שְׁלִיטָה עָלֵינוּ, אֲנַחְנוּ נִלְךְ בְּשֵׁם ה', בְּעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵם יִתְבַטְּלוּ לְגַמְרֵי.

אחי, אחי! בְּרַח לְךָ מִכָּל הַהֶבֶל, וְתִרְאֶה לְכַסּוֹת אֶת עֵצְמֶךָ עִם עִנּוּן — שֶׁהוּא הַתְּבוּדוֹת, וְאַל תִּתְעַרֵּב בְּרִיב לֹא לְךָ, עָלֵינוּ לְאַחֲזוֹת אֶת עֵצְמָנוּ רַק בְּרַבְּנוּ ז"ל! וְחֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תִּלְמִידֵי רַבְּנוּ ז"ל — הֵם רַק אֵלוּ הַמְּקַיְמִים דְּבַרְיוֹ וְעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת. וּבְחֲסִידוֹ הַגְּדוֹל יִתְבַּרְךָ, אָנוּ זֹכִים לְהִיּוֹת בְּתוֹרָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ". אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָנוּ!

נא וְנָא לְצִיַּת.

הדורש שלומך...

ד' תתכו.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצִיבִים-וְנִלְךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה וְנִצְחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אחי הַיְקָר! הֵעֵקֶר לְרֵאוֹת לְחַטָּף בְּכֹל יוֹם וְיוֹם אֵילוּ נִקְדוֹת טוֹבוֹת מִיְהוּדוֹתָנוּ וּבְשִׁמְחָה רַבָּה, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר מֵאַתְּנוּ רַק אֵלוּ הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת, שֶׁנִּכְיָנוּ לְחַטָּף בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וְעַל-כֵּן לְמָה עָלִינוּ לְהִיּוֹת בְּעֵצְבוֹן וּבְדַבְּרוֹן? ! וּבִישׁוּב הַדְּעַת הַזֶּה, כְּבָר לֹא נִסְתַּכַּל עַל אַחֵרִים כָּלָל, רַק נִשְׁתַּדֵּל לְפָרֵשׁ שִׁיחַתָּנוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּאַמְתָּ, בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר

אָשֶׁר ד' תתכח בנחל קט

ודבור הוא הצלחה נצחית. וכן נזכה לחטף בכל יום: "שחרית, מנחה, מעריב, חצות" בדבקות עצומה, וכן השעורין כסדרן: "מקרא, משנה, גמרא, מדרש", ומלבד זאת שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל וספרי הזהר הקדוש. אשרי החושב תמיד על תכליתו הנצחית!
הדורש שלומך...

ד' תתכח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו להבחור יניק וחסים
... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי זה פעמים.

מאד מאד שמחתי לקראת התעוררותך ללמד התורה הקדושה, על-פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, ומי יתן שתזכה להמשיך בדרך הנעים והנפלא הזה, אשר על-ידי-זה תזכה להתעלות במעלות התורה, אשר כל הון לא ישוו לנגדה. מה אמר לך! תחמינו הקדושים אמרו (אבות, פרק ד'): הוי גולה למקום תורה; והמציאות מורה, כשבחור נוסע מביתו למרחקים — מצליח יותר בתורה. ומכל שכן אם היית זוכה לבוא למחננו, היית נעשה חדוש נפלא, כי תהלה להשם יתברך, אחיך לומד כאן בהתמדה נפלאה, ומתעלה — הן בתורה והן ביראת שמים והן במדות. ועל-כן מה טוב ומה נעים, אם תעשה לעצמך איזו דרך לבוא לישיבתנו, וגם אפה תתמיד ותתעלה במעלות התורה והיראה.

אחי היקר! כל למוד שאדם זוכה ללמד בזה העולם, הוא הצלחה נצחית, ומאיר על האדם הארת האין סוף ברוך הוא. ועל-כן התחזק בלמוד מקרא בכל יום ויום, שתראה ללמד חמש ורש"י המסגל ליראת שמים, ותתמיד במשניות ובגמרא, ותשתדל לסיים את המדרש מפרשת השבוע. גם תעשה לך קביעות בשלחן ערוך, אם

קי אֲשֶׁר ד' תתכט בנחל

אֲפֶשֶׁר עֲכָשׁוּ לַעֲת עֵתָהּ, לְלַמַּד הַרְבֵּה "קִצּוֹר שְׁלַחַן עֲרוּף" וְ"חַי אָדָם" וְ"שְׁלַחַן עֲרוּף הָרַב בַּעַל הַתְּנִיא", בְּאִפְנֵי שְׁתֵּהִיָּה בְּקִי בַּהֲלָכוֹת הַנְּחוּצוֹת לְכָל יוֹם וְיוֹם, וְאִז תִּצְלִיחַ.

פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה, וְהַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְבוֹא לִישִׁיבְתָנוּ.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתכט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִז לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִים-וְיִלָּךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָבוֹד הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַפְּדִיּוֹן נִפְשׁ וּמַעֲוֹת לְצַדִּיקַת הַדְּפָסָה וּלְפָרְנֶסֶת בֵּיתִי — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, אֵךְ מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ'.

מָה אֵמַר לָךְ! רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ דְרָכִים וְעֲצוֹת נִפְלְאוֹת אִיךְ לְהַחֲיוֹת אֵת עֲצָמָנוּ, וְלְהַפְּיֵךְ רִידוֹתֵינוּ לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת. וְעַל-כֵּן עֲלֵינוּ לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְכֵן בְּהַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, עֲלֵינוּ לָשִׁים לֵב אֶל פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים, אֲשֶׁר הַדְּבוּרִים בְּעֲצָמָם מְעוֹרְרִים וּמְחַזְּקִים, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶחָד הֵם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים י, כא): "הוּא תְּהַלְתֶּךָ וְהוּא אֱלֹקֶיךָ".

וְהִנֵּה בְּכָל יוֹם בְּבִקְרָה בְּשַׁחֲרִית רְאוּי לְכוּן בְּכַשִּׁיטוֹת פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת בְּאֻמִּית: "מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת", שְׁצַרִיךְ לְהוֹדוֹת לְהַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ מְאֹד בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, כִּי אַחַר כָּל מַה שְּׁעֵבֵר עַל הָאָדָם עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה, אֵף-עַל-פִּי-כֵן הוּא עוֹמֵד עִתָּהּ מְעֻטָּף בְּטָלִית וּבַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁינ וְכַתְרֵינ דְּמִלְכָּא, לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֵי בּוֹרְאוֹ, מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. בּוֹדְאֵי צְרִיךְ לְהוֹדוֹת לֵה' וּלְבָרְכוֹ

אֲשֶׁר ד' תתכט בַּנְחָל קיא

על כל החסד אשר עשה עמו עד היום, ולומר בשמחה: "אֲרוֹמְמָךְ ה' כִּי דָלִיתָנִי וְכוּ', "ה' הֶעֱלִיתָ מִן שָׂאוֹל נַפְשִׁי, חֵיִתֵּנִי מִיַּרְדֵי בּוֹר", וְזֶה "זָמְרוּ לַה' חֲסִידָיו", הֵינּוּ עִם כָּל זֶה מַעֲצָם גְּשָׁמִיּוֹתַי אֵין לִי דַעַת לְזַמֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל גְּדֹל חֲסֵדוֹ הַזֶּה. עַל זֶה הוּא מַעֲוֹרֵר הַחֲסִידִים, שֶׁהֵם הַצְּדִיקִי אָמֵת, שֶׁהֵם יִזְמְרוּ לַה', וַיּוֹדוּ לְזַכֵּר קִדְשׁוֹ עַל עַצְמָם הַחֲסֵד וְהִישׁוּעָה הַזֹּאת, שֶׁבְּרַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ הוּא מְקַרֵּב מְרַחֲקִים כְּאֵלֶּה, לְהַעֲלוֹת מִן שָׂאוֹל נַפְשָׁם, כִּי כָּל עַקֵּר הַתְּקַרְבוֹת הַרְחֹקִים, הוּא עַל-יָדַי אֵלוֹ הַצְּדִיקִים. עַל-כֵּן הֵם צְרִיכִים לְזַמֵּר לַה', כִּי בַּקֵּם יוֹדְעִים נִפְלְאוֹת חֲסֵדוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעֵר כָּלֵל. אֵךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן חֲלִילָה לְטָעוֹת, כְּאֵלוֹ כְּבָר נִתְקַרַּב בְּשִׁלְמוֹת וְהִישׁוּעָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי עֲדִין צְרִיכִים לְצַפּוֹת לִישׁוּעָה הַרְבֵּה, שֶׁזֶה בְּחִינַת "וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְּשִׁלְוִי בַּל אֲמוּט" וְכוּ' וְכוּ'. אֵךְ כִּפִּי זֶה שְׂאֵין הִישׁוּעָה בְּשִׁלְמוֹת עֲדִין, וְצְרִיכִין עוֹד לְצַעֵק הַרְבֵּה: "מַה בָּצַע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֶל שַׁחַת" וְכוּ', אִם-כֵּן יְכוּלִים לִפְלֵל עַל-יְדֵי-זֶה לִיְדֵי עֲצָבוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, חַס וְשְׁלוֹם. וְעַל-כֵּן מְסִים "הַפְּכֵת מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי" וְכוּ', כִּי צְרִיכִין לְחֹזֵר בְּכָל פַּעַם אֶל הַשְּׂמֵחָה, כִּי תִכְף כְּשִׁינְדַע רְחוּקוֹ, צְרִיף לְזַכֵּר רַבּוּי רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ לְקַרֵּב וְלֹא לְרַחֵק, כִּי גַם הַהִתְרַחֲקוֹת הֵיא הַתְּקַרְבוֹת, כִּי כָּל הַהִתְרַחֲקוֹת הֵיא בַּקֵּם שִׁיתְלֶה עֵינָיו לְמָרוֹם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חַפֵּץ וּמִתְאַוֶּה לְתַפְלַת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצֵה שִׁיבְקֶשׁוּ וְיִתְפַּלְלוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל פַּעַם עַל כָּל דְּבָר. וְזֶהוּ שְׁסִים: "לְמַעַן יִזְמְרָךְ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם", כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ מְשַׁפִּיעַ הַחֲסֵד בְּפַעַם אַחַת, בַּקֵּם יוֹם יַעֲמֵס לָנוּ חֲסִידִים וִישׁוּעוֹת חַדְשׁוֹת, לְמַעַן יִזְמְרוּ לוֹ תָּמִיד מִחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם לְהוֹדוֹת עַל הָעֵבֶר וְלְצַעֵק עַל לְהִבָּא, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת "לְמַעַן יִזְמְרָךְ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם", כִּי זֶהוּ עַקֵּר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ — כְּשֶׁמִּתְפַּלְלִין אֵלָיו בְּכָל פַּעַם, וְהוּא מְמַלֵּא מְשִׁאֲלוֹתֵינוּ וּבִקְשֵׁתָנוּ, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תהלים נ, טו): "וּקְרָאֵנִי בְיוֹם צָרָה אַחֲלָצְךָ וּתְכַבְּדֵנִי". וְזֶה שְׁסִים "ה' אֱלֹקֵי לְעוֹלָם אֹדְרֵךְ", כִּי אֲנִי מְקַבֵּל עָלַי בְּלִב שְׁלָם לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְדִיָּקָא כָּל מַה שְּׂמַרְגִּישׁ רְחוּקוֹ יוֹתֵר, צְרִיף לְהוֹדוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר, עַל שְׂאֶף-עַל-פִּי-כֵן זָכָה לְהִתְקַרֵּב לְאוֹרוֹת גְּשָׁגָבִים כְּאֵלֶּה, לְאוֹר צִיצִית וְתַפְלִין, וְכֵן שְׂאֵר כָּל הַמְצוּוֹת וְכָל הַקְּדָשׁוֹת, עַד שְׁזָכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְשַׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא בַּקֵּם לְהוֹדוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ

קיב אשר ד' תתל — ד' תתלא בנחל

וּלְבָרְכוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אַז נִבְיִן עֲצָם נִפְלְאוֹת הַחֲסִדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, לְהַצִּיל אוֹתָנוּ מִנִּפְּלוֹת כְּאֵלֶּה, שֶׁנִּמְצְאִים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וְזָכִינוּ לְהִיּוֹת נִשְׁאָרִים עַל עַמְדָּנוּ, לְהִתְחַזֵּק בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, בְּיָדָיו צְרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל זֶה בְּלִי שְׂעוֹר.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! תֵּאֱמִין לִי, שְׂרָאוּי לָנוּ לְהוֹדוֹת לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזָּכִינוּ בְּרַב רַחֲמָיו וְחֲסִדָּיו יִתְבָּרַךְ לְהִתְנוּדַע מִרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי רַחֲמָן כְּזֶה, הַמְּגַלֶּה לָנוּ נִפְלְאוֹת, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסִד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ד' תתל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִים וְיִלָּךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי הַטָּשָׁעַק עַל סֵךְ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת דוֹלָר לְצַרְךָ הַדְּפֹסֶט סְפָרֵי רַבָּנוּ ו"ל.

וּפֹה תִקְבַּל חֲבִילָה גְדוֹלָה שֶׁל סְפָרֵי רַבָּנוּ ו"ל, שֶׁנִּמְצְאִים לְעֵת עֵתָה תַּחַת יְדֵינוּ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ לְשַׁמֵּעַ בְּקוֹל הַצְּדִיק וְלְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנוּ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ד' תתלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נִצְבִים וְיִלָּךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי "הַיִּכְל-הַקְּדוֹשׁ", קִדְשׁ קְדוֹשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְנוּדַע

אֲשֶׁר ד' תתלא בנחל קיג

מרבנו ז"ל, וזכינו להיות בחלקו אשר אין למעלה מזה. כי באמת כל זמן שהאדם מלבש בלבוש החמר והגשם, קשה וכבד עליו להשיג ולהבין מעלת הזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל, אשר בפרוש הבטיח לנו, שלא תהיה דרגה בעולם שלא יביא אותנו אליה. ועל-כן עלינו לכסף ולהשתוקק מאד מאד להתקרב אל רבנו ז"ל. ועקר ההתקרבות אליו הוא לצית אותו, כי אחרת אינה נקראת התקרבות כלל, רק דמיון גדול, רחמנא לצלן. עליכם לדעת, כי רבנו ז"ל אמר בפרוש, שבלבכם הוא מדבר שממה וכו', ואני עושה שם לכם דרך כבושה, שתפכו להרגיש את ערבות נעימות זיו חיות אלקותו יתברך (עין חיי-מוהר"ן, סימן רלה — דפוס חדש). ועל-כן עלינו לעזור לרבנו ז"ל, ולא לפנות ערף, חס ושלום.

מה אמר לכם! הלא אין לכם ערבות ונעימות יותר מספרי רבנו ז"ל, אשר אמר: עם כל שיחה ושיחה שלו יכולים להיות יהודי כשר, באשר אני רוצה שתהיו (אזוי ווי איך מיין א גוטער איד) (עין חיי-מוהר"ן, סימן שנת — דפוס חדש); הינו עם כל שיחה ושיחה שלו יכולים להיות נעשה צדיק גדול מאד מאד. כי באמת בכל שיחה ושיחה — שם דעתו ומחו ורצונו וכו', ובזה שאנו מכניסים את זאת בדעתנו, והולכים עם זה, על-ידי-זה אנו נכללים בו.

ועל-כן, ידידי היקרים! חזקו ואמצו, ואל יטעה אתכם יצרכם בשטיות והבלים וחקירות ודמיונות וכו', רק כל שיחה ושיחה של רבנו ז"ל, צריכה להיות חקוקה על לבכם, ומכל שפן התורות שלו, שכל תורה ומאמר הוא סגיה שלמה בהשגת אלקותו יתברך, אשרי השוקד בהם תמיד.

חסדי השם יתברך, כשזכיתי להתודע מרבנו ז"ל, נתקשרתי כל-כף אל ספריו הקדושים, עד שכבר לא הצרכתי את שום ברירה שבעולם כלל, רק כל שיחה ודבור של רבנו ז"ל היה בשבילי מספיק. ובקשתי הרבה ממנו יתברך — לקיים את כל דבריו הקדושים והנעימים.

אחי היקרים! יסוד גדול ביהדות ובעבודת השם יתברך היא

קיד אָשֶׁר ד' תתלא בנחל

מדת הצמצום, לצמצם את התלהבותו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מט), כי הלא תשוקת הלב היא עד אין סוף, ובהכרח לצמצם את עצמו, הינו כי הנשמה היא רוחניות אלקות ממש, ורוצה רק לעוף ולפרח ולצאת מהגוף וכו'. ועקר עבודתנו בזה העולם להיות מצמצם בצמצום, ולהשיגו יתברך כן, הינו כל דבר צריך להיות בזמנו: תפלת שחרית, תפלת מנחה, תפלת מעריב, תפלת חצות, כל תפלה יש לה הזמן שלה, ונמשכין על ידה מחין נהירין בדבקות הבורא יתברך, ואם רק משנים את הסדר, נעשה בלבול המחין וכו', ואשר בשביל זה הקפיד רבנו ו"ל על זמני התפלה, ובפרוש אמר: הצדיקים המאחרים זמן התפלה שוגים (עין טיי-מוהר"ן, סימן תפז — דפוס חדש). ומוהר"ן ת"ו"ל עבר פעם אחת דרך איזה בית-המדרש, ושמע תפלה בערכות ובנעם ובדבקות גדולה, שאחד התפלל שחרית אחר הצהרים, ענה ואמר מוהר"ן ת"ו"ל: זהו אתרוג יפה, אבל הוא בחנכה, הינו כי היא תפלה שלא בזמנה.

והפלל הוא, כי כל דבר צריך את הזמן שלו, ואז נמשכים על האדם מחין קדושים בדבקות והשגות הבורא יתברך. ובאמת אלו הארבע תפלות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, הם כנגד ארבע רגלי המרפכה: אברהם, יצחק, יעקב, דוד, שעל-ידי ד' תפלות אלו נמשך על האדם אור נורא ונפלא עד מאד, עד שמשגי את רוחניות אורו יתברך, ונעשה מרפכה לגבי השכינה. ועקר שלמות התפלה הוא להבין פרוש המלות, לקשר את הדבור שמדבר אל המחשבה, ואז יכול להתפלל אפלו במהירות קצת, מאחר שמטה אָזְנוֹ וּלְכַבּוֹ וּמְחַשְׁבֹתוֹ אֶל דְּבוּרֵי פִיו. ואף שזוהי בתחלה עבודה קשה, כי מחמת רבוי החטאים — נתעקם הלב וכו', וכן מבלבל המח, ואין זוכים לקשר המחשבה אל הדבור. אבל על-ידי רגילות שמרגילים את עצמם בכל פעם בברכה אחרת או במזמור אחר לקשר המחשבה אל הדבור, אז סוף כל סוף זוכים לעשות מכל התפלה אחד, שכל מלה ומלה מקשרת באחד, באחדותו יתברך.

והאריו"ל אמר, שעל-ידי כל תפלה נמשכין מחין, ופרושם של המחין, שמרגיש ערכות נעימות זיו חיות אלקותו יתברך, כי התפלה

אֲשֶׁר ד' תתלא בנחל קטו

צָרִיכָה לְהִיּוֹת בְּלִשׁוֹן נוֹכַח: "בְּרוּךְ 'אֲתָה' הַיּוֹם" וְכוּ', "אֲתָה" הַיּוֹם" לֹא תִכְלָא רַחֲמֵיךָ מִמֶּנִּי, חֲסִדֶּךָ וְאַמְתֶּךָ תְּמִיד יִצְרוּנִי" וְכוּ' וְכוּ'. אֲשֶׁר זֶהוּ הַפְּרוּשׁ: "הוּא תְּהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹקֶיךָ", שֶׁהִתְהַלָּה וְהִתְפַּלָּה צָרִיכִים לְהִיּוֹת נֶעֱשִׂים אֶחָד (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה).

וּמַחֲמַת שְׂאֵחַר הִתְפַּלָּה נִסְתַּלְקִין הַמַּחֲזִין, לְזֹאת צָרִיכִים תְּפִלַּת נְדָבָה, שְׂזֵהוּ כָּל עַנְיָן הַהִתְבּוֹדְדוֹת, תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר כָּל הַיּוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יְדִיעָה וְהֶאֱרָה זֶה שֶׁל חִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ כָּל הַיּוֹם, שְׂזֵוּ מְצַנֵּת הַדְּבָקוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְצִיחַ אֶת רַבְּנוֹ ז"ל, וְהוּא קְבוּעַ בְּקַבִּיעוֹת עֲצוּמָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ.

אֵין אֲנִי יָכוֹל לְתַאֵר לָכֶם אֶת עֲבוֹדַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁתְּמִיד מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְזוֹכִים עַל-יְדֵי-זֶה לְזַכּוֹת הַמַּחֲזִין, עַד שֶׁמֵּאִיר לְפָנֵיהֶם תְּמִיד אִוְרוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמִיַּחֲדִים וּמְצַרְפִּים יַחַדִּים וְצְרוּפִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָם!

אֲחֵי הַיְקָרִים! כְּשִׁיְהִיּוֹ זְמַנֵּי הִתְפַּלָּה קְבוּעִים אֶצְלָכֶם, אִזּוֹ מִמִּילָא יִסְתַּדֵּר לָכֶם כָּל הַיּוֹם, אַתֶּם צָרִיכִים לְחִיּוֹת אֶת הַיּוֹם עִם חֲשָׁבוֹן: "בְּשִׁעָה זֹאת הוֹלְכִים לִישׁוֹן", "בְּשִׁעָה זֹאת הוֹלְכִים לְאֹכֵל", "בְּשִׁעָה זֹאת לּוֹמְדִים"; כִּי כְּשֶׁזְמַנֵּי הִתְפַּלָּה קְבוּעִים, אִזּוֹ הַמַּחֲזִין קְבוּעִים, וְיִכּוּלִים לְקַבֵּעַ לְעֲצָמוֹ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּקוּמוֹ מִשְׁנָתוֹ, וְקֹדֶם הַצְּהָרִים, וְאַחַר הַצְּהָרִים, וּבִלְיָלָה, וְאַחַר חֲצוֹת, כִּי כְּשֶׁהַמַּחֲזִין קְבוּעִים עַל-יְדֵי הַד' תְּפִלוֹת: "שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת", כְּבָר יִכּוּלִים לְסַדֵּר לְעֲצָמוֹ קְבִיעוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט בְּחַיָּיו. וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁכָּבַר עוֹסְקִים בְּצָרְכֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַפְּרָנְסָה הוֹלְכֵת אַחֲרָיִךְ לְגַמְרֵי, הַיּוֹם כְּשֶׁהוּא מְסַדֵּר בְּסֵדֶר הִתְפַּלָּה, שֶׁהֵם קְבִיעוֹת הַמַּחֲזִין.

אֲחֵי הַיְקָרִים! כָּל עֵקֶר חֲשָׁקֵנוּ וְכִסּוּפֵינוּ הוּא רַק לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה זְכִינוּ לְפַל בְּחֶלְקוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל. לָכֵן, אֲחֵי וְרַעֲי! חֲזְקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּ"ל, כִּי יִמְיָנוּ הֵבֵל, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, וּמָה שְׂזוֹכִים לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם וְיוֹם, זֶה יְהִי נִשְׂאָר מֵאַתְּנוֹ לְנִצָּח.

קטז אָשֶׁר ד' תתלב בנחל

וְנָא וְנָא אַל תְּסַתְּפְלוּ עַל אַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כָּלֵם בְּעֲלֵי דְמִיּוֹן וְכוּ',
עַקֵּר הַשֶּׁכֶּל הוּא רַק אֲצֵל רַבְּנֵי ו"ל, אֲשֶׁר הוּא מְעוֹרֵר אוֹתָנוּ רַק
לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָנוּ אוֹרוֹ יְתַבְּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תתלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצֻבִים-וְיִלְךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצֻחִים.

אַתְּ מְכַתְּבָהּ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְעוֹד קִדְּם לְכֵן רְצִיתִי לְדַבֵּר עִמָּךְ,
אִךְ כְּפִי הִנְרָאָה שְׁלֵא מְסַתֵּיעַ מִלְּתָא, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר, אֲנִי
מְדַבֵּר עִם כָּלֵם בְּיַחַד, וּמְכַוֵּן לְכָל אֶחָד בַּפְּרָטִיּוֹת. וְכֵן בְּמִכְתָּב אֲנִי
כוֹתֵב לְפָרְטִי וּמְכַוֵּן לְכָלֵם בְּכֻלְיָוִת, כִּי בְּאַמְת כָּל עַקֵּר דְּבוּרֵינוּ הֵם
רַק דְּבוּרֵי רַבְּנֵי ו"ל, כְּאֲשֶׁר יִשְׁמַע הַשּׁוֹמֵעַ וְיִרְאֶה הַרוֹאֶה בְּסַפְרֵינוּ.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת עֲנִינֵיךְ, הֵייתִי מִנְעֵץ אוֹתָךְ, שְׁתִּשְׁאָר אֲצִלָּנוּ עַד אַחַר
הַחֲגִים, וְהַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ יְזַמִּין לְךָ בְּעֶזְרַתוֹ יְתַבְּרֵךְ זְיוֹג הַגּוֹן.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְּךָ, אִם לִילְךָ לַעֲשׂוֹת אֵיזָה עֶסֶק בְּמִשְׁאֵא וּמִתָּן, בְּדֶרֶךְ
כָּלֵל אֲנִי מִנְעֵץ דָּבָר זֶה רַק לְבַחֲרוֹר שְׁנַעֲשֶׂה חֲתוּן, אִזּוֹ טוֹב תּוֹרָה עִם
דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כְּשֶׁטָּבְעוּ שְׁאֵינוֹ יְכוּל וְכוּ', אוֹ אֵין לוֹ אֶפְשָׁרוֹת וְכוּ',
עַל-כָּל-פָּנִים בַּחֲוֹר יְכוּל לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד, לוֹיֵא עֲצַת
יִצְרוֹ הַמְּבַהֵל וּמְבַלְבֵּל אוֹתוֹ.

הַדָּבָר הַרְאֵשׁוֹן בְּסֵדֶר הַיּוֹם: לְזַכֵּר רַק אֶת הַיּוֹם הַזֶּה (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ערב); כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שְׁיִוִּם
זֶה אֵינוֹ יוֹם שְׁלוֹ וְכוּ', וּבִיּוֹם זֶה לֹא יִצְלִיחַ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים
לְזַכֵּר שְׁיִוִּם זֶהוּ יוֹם, וּמָה שְׁזוֹכִים לְחֻטֵּף בִּיּוֹם זֶה — אֵין לְמַעְלָה
מִזֶּה, אֶפְלוּ מְעַט דְּמַעַט. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (כְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטִלָּה
מְבִיאָה אֶת הָאָדָם לִידֵי שְׁעָמוֹם וְלִידֵי זְמָה, עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן בַּחֲוֹר
צָעִיר צָרִיךְ לְשִׁים עַל עֲצָמוֹ עַל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (אֵיכָה ג, כג): "טוֹב לְגַבֵּר

אֲשֶׁר ד' תתלב בַּנְחֹל קיז

כי ישא על מנעוריו", ואז הזמן הכי מכשר לעבודת השם יתברך, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קנב.): ינקותא כלילא דנרדא; ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות תשובה, סימן עג): העבודות שאדם עובד את ה' בבחירתו כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנתו, עין שם. ועל-פני אשרי לבחור שמקבל על עצמו על תורה בימי בחירתו, שאז יזכה לעבר ולטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה. והנה היום נחלק לארבעה חלקים, כפי סדר התפלות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, כשזוכים להתפלל כל תפלה בזמן קבוע, כאשר נהוג אצלנו, שאז יש לבחור זמן לכל מיני שעורים שבעולם, ויכול לזכות לטיל בכל חלקי התורה הקדושה בכל יום, עד שבכמה שנים יסיים את כל הש"ס והשלחן ערוך והמדרשים כלם כמה וכמה פעמים.

מה טוב ומה נעים שתחלק לך את היום — לקדם הצהרנים, לאחר הצהרנים וללילה, ובשעות אלו תהיה קבוע במשניות ובגמרא ובשלחן ערוך ועוד מה שתתענה. העקר בימי הבחירות ללמד גמרא ושלחן ערוך, ואפה יכול לסיים את הש"ס בלו ארבע פעמים בשנה, בלי שום גזמא, אם תלמד ז' דפים קדם התפלה, ז' דפים קדם הצהרנים, ז' דפים אחר הצהרנים, ז' דפים בלילה. וכן הח"י פרקים משניות אפה יכול לקבוע לעצמו לשלש פעמים: ו' פרקים קדם הצהרנים, ו' פרקים אחר הצהרנים, ו' פרקים בלילה. וכן אודות שלחן ערוך, וכן הוא ב"לקוטי-מוהר"ן", כפי שנתחלק אצלנו לימי החידוש. תאמין לי, שכל זה אינו קשה כלל, אם רק קבועים מאד בזמני התפלה, אז יש זמן ופנאי להכל: הן לאכל והן לישן באמצע היום.

חזק ואמץ מאד מאד, ואל תתבלבל מרובי הלמודים, כי אם אין אפה יכול כל זה, על-כל-פנים תראה ללמד קצת מזה. ובאמת כפי שהעמסתי על עצמי בבחירותי, זה לא מגיע לשליש, ובחסדו יתברך, איני מתחרט, רק אני מתחרט מאד מאד שעברו עלי ימי בחרותי כל-כך מהר, ומכל שכן וכל שכן, מי יתן שהיתה לי ישיבה כזו שאין על בחור שום שומר, רק לומד מרצון עצמו.

קִיחַ אֲשֶׁר ד' תתלג בַּנְחַל

אָחִי, אָחִי הַיָּקָר! הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַתֵּן
נִיחָא לְהַמְחִין שְׁלָךְ, עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְאֵל תִּהְיֶה
כָּל-כֶּף סָגוּר.

אַקוּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹד לְדַבֵּר עִמָּךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיכִים-וְיִלְךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר ...
גֵּרוֹ זָאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצִיחִים.

הִנֵּה שְׂמַעְתִּי דְבַת רַבִּים, שְׂאֵתָה רוּצָה לַעֲשׂוֹת קְבוּצָה עַל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה בְּעִיר טְבֻרְיָה אֲצֵל צִיּוֹן קְבָרוֹ שֶׁל רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַגֶּס זי"ע.
תְּדַע, אֶהוּבִי, אָחִי! כִּי הַעֲנִין הוּא לֹא רַק שְׂטוּת, אֶלָּא גַם רְשָׁעוּת;
שְׂטוּת הִיא, כִּי אִם אַתָּה מוֹשֵׁף אֲנָשִׁים מִירוּשָׁלַיִם עַד טְבֻרְיָה, לָמָּה
לֹא תוֹלִיף אוֹתָם כְּכֹר עַד מְרוֹן, אֲצֵל הַתַּנָּא רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי
זי"ע, אֲשֶׁר שָׁם יֵשׁ כְּכֹר קְבוּצָה אֲרַבְעִים שָׁנִים. וְהַרְשָׁעוּת
הִיא, כִּי נִדְמָה לִי, שֶׁכָּל כּוֹנֵנְךָ הִיא לְמַנַּע וּלְעַכֵּב אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו
הַקְּדוּשִׁים הַרוּצִים לְהִתְקַבֵּץ יַחַד עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּ"הֵיכַל הַקְּדוֹשׁ"
בִּירוּשָׁלַיִם. וְעַל-כֵּן אַתָּה מִתְנַפֵּל בְּעַרְמוּמִיּוֹת לְהַמְשִׁיכֵם לְעִיר טְבֻרְיָה,
וְלַעֲשׂוֹת מֵאֲתָנוּ לִיצְנוּת, וּמִשָּׁם תִּבְרַח לָךְ לְמְרוֹן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
וְעַל-כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מֵאֵד מֵאֵד, וְגַם אֲנִי מִזְהִיר אוֹתְךָ — חַדֵּל
מִמַּעֲשֵׂיךָ הַרְעִים.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי אֵין לָךְ שׁוּם עֶסֶק בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ" בִּירוּשָׁלַיִם,
זֶה לֹא שִׁינְךָ לָךְ כָּלֵל, רַק לְהָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ זָאִיר, אֲשֶׁר
הוּא וְרַק הוּא פֶּעַל אֶת כָּל הַבְּנִין עַל-יְדֵי תְּפִלוֹתָיו, וְגַם הַתִּיגַע
וְטִלְטֵל אֶת עֲצָמוֹ בְּטִלְטוּל קִשָּׁה לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית פְּעַמִּים, וְכֵן עִם ...

אָשֶׁר ד' תתלג בַּנְחָל קיט

נְכַד הַרְבּ הַקְדוּשׁ מֵרֵאדָאמָסַק זי"ע, דְּבַר הַרְבֵּה מְאֹד עַד שְׁמֹסַר אֶת
הַמַּעוֹת בְּעִבּוּר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ.

וְעַל-כֵּן עָלִיד לְדַעַת כִּי אֵינְךָ מִחַתָּן כָּלֵל אֶל כָּל הָעֶסֶק. מֵהֵיכִי
תִּיחִי, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת גַּבְאֵי אוּ בַעַל תְּפִלָּה, זֶה שֶׁיְּךָ לְרַב
הַקְהָל, אִם הֵם מְרַצִּים בְּכֶךָ, אֲבָל לֹא שֶׁתַּחֲשֹׁב שְׂאֵתָה בַעַל-הַבַּיִת,
תּוֹצִיא אֶת הַשְּׁטוֹת הַזֶּה מֵרֵאשֶׁךָ, וְחֹזֵר לְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

רְאֵה וְגַם רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחִי! אֵיךְ הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת פּוֹרְחִים, כְּמָה
דְּבַרְתִּי עִמָּךְ, וְכְמָה בְּלִיתִי עִמָּךְ, שְׂאִין שׁוּם תְּכִלִּית אַחֲרַת בְּעוֹלָם,
רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְהַעֲקֵר לְזָכוֹת לְטִיל וְלְהִיּוֹת בְּכָל הַמְקוֹמוֹת
שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, הֵלֵא בְּגִיל שֶׁלְךָ עַדִּין לֹא סִימַתָּ בְּחֵייד מִסְכַּת
אַחַת (כִּי גַם מִסְכַּת בְּרָכוֹת שֶׁהִתְחַלַּתָּ, מִי יוֹדֵעַ אִם סִימַתָּ). וְכֵן עַדִּין
לֹא סִימַתָּ פַעַם אַחַת אֶת הַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, וּמִכָּל שֶׁכֵּן הַ"לְקוּטִי-
הַלְכוֹת" וְהַד' חֲלָקֵי הַשְּׁלֶחַן עָרוּךְ וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מָה אַתָּה
מְבַלְבֵּל אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, אֲשֶׁר הַבְּחֹר הַצָּעִיר בְּיֹתֵר
שֶׁמֶסְתּוֹכֵב בְּ"הֵיכַל-הַקְדוֹשׁ", כְּכֹר זָכָה לְסִים אֶת כָּל הַנ"ל כְּמָה וְכְמָה
פַעַמִּים בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא, וְהַנְּגִלוֹת אֵין צָרִיד לְרְאֵיהָ כָּלֵל.

זְכֹר זָכֹר מַה נַעֲשָׂה עִם חֲבֵרְךָ הַיְקָר לְךָ מְאֹד מְאֹד, שֶׁהִיָּה קָשׁוּר
בְּנִימֵי נַפְשֶׁךָ, וְעַכְשָׁו הוּא כְּכֹר שׁוֹכֵב בְּהַר הַזֵּיתִים, מִי יוֹדֵעַ מַה יוֹלֵד
יוֹם, מִתִּי תִשָּׁכַב אַתָּה בְּהַר הַזֵּיתִים, וּמִי יוֹדֵעַ מִתִּי אֲשֶׁכַּב בְּהַר
הַזֵּיתִים. וְעַל-כֵּן מֵדוּעַ לֹא תִזְרַק מִמָּךְ אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת
שֵׁישׁ בָּךְ — לְהַשְׁתַּלֵּט עַל אַחֲרִים?! מֵדוּעַ לֹא תִבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
וּמֵדוּעַ לֹא תִקַּבַע אֶת עַצְמְךָ עַל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּקַבִּיעוֹת חֻזְקָה,
וּבְמִקּוֹם לְעוֹף בְּכָל חֲלָקֵי הָעוֹלָם: פַּעַם בְּמִצְרַיִם, וּפַעַם בְּבִלְגֵיָה,
וּפַעַם בְּלוֹנְדוֹן, וּפַעַם בְּקֶנְדָה וְכוּ' וְכוּ' (אֲשֶׁר זוֹהִי קָלֶלֶת קִין, רַחֲמָנָא
לְצִלָּן: "נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאַרְצֵךְ"). יוֹתֵר טוֹב לְךָ לְבָרַח בְּכָל יוֹם —
פַּעַם בְּמִקְרָא, פַּעַם בְּמִשְׁנָה, פַּעַם בְּגִמְרָא, פַּעַם בְּמִדְרָשׁ, פַּעַם בְּשֶׁלֶחַן
עָרוּךְ, וּפַעַם בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, וּפַעַם בְּלְקוּטִי-הַלְכוֹת וְכוּ' וְכוּ', הֵלֵא
אֵין לְךָ נַעַם וְעִרְבוּת יוֹתֵר מִזֶּה כָּלֵל. כִּלְיָ מִדְּרָכֶיךָ הַרְעִים
וְהַמְקַלְקְלִים. סוּף כָּל סוּף הָאָדָם אֵינּוּ בְּטוֹחַ בְּחֵיידוֹ, אֶפְלוּ "יוֹם"

קב אָשֶׁר ד' תתלד בנחל

אָחד, וְאָפְלוּ "שְׁעָה" אַחַת, וְאָפְלוּ "רְגַע" אָחַד, וְאִם-כֵּן אֵיךְ יֵשׁ לֹא מִחֲשָׁבוֹת וְדַמְיוֹנוֹת לְהִתְעַרֵב בְּדַבָּרִים עֲלִיוֹנִים כְּאֵלוֹ — רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל?!

עֲלֵיךְ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ מְצַמְצָם — לֹא בִירוּשָׁלַיִם וְלֹא בְּמֵרוֹן וְלֹא בְּנִיו־יֹרְק, אֲלָא כָּל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שָׁם רַבְּנוּ ז"ל מְמַשׁ. וּבִיּוֹתֵר נִמְצָא רַבְּנוּ ז"ל בְּקִבּוּץ כְּזֶה, אֲשֶׁר מְדַבָּרִים בִּיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וּמִתְנַהֲגִים כְּפִי דַעְתּוֹ וְעֲצוּתּוֹ הַקְּדוּשׁוֹת, כִּי בְּלֹא זֶה — אֵינוֹ נִקְרָא הַתְּקַרְבוֹת כָּלֵל, רַק דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. עֲלֵינוּ לַעֲקֹר וּלְשַׁרֵּשׁ מֵאֲתָנוּ אֶת הַקְּלָפָה הַמְּגִנָּה, שֶׁנִּתְהַנְּהָ בַשָּׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת, שֶׁעָשׂוּ פּוֹלִיטִיקָה מְכַל עֲגִינֵי רַבְּנוּ ז"ל. עֲלֵינוּ לְדַעַת שֶׁקִּבּוּץ רֹאשׁ הַשָּׁנָה זֶה רַק בְּאוֹמֵן, וְאִם לֹא בְּאוֹמֵן, אֲזִי כָּל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שָׁם הוּא קִבּוּץ, וְאִין לְשׁוּם בְּרִיָּה רְשׁוּת לֹאמַר, שֶׁהַקִּבּוּץ שֶׁלֹּו גְּדוֹל מִקִּבּוּץ אַחֵר. עֲלֵיךְ לְדַעַת: בְּמְקוֹם מַחֲלָקֶת — שָׁם אֵין רַבְּנוּ ז"ל, אֲפֹלוּ שִׁיתְקַבְּצוּ אֲלֵךְ אֲנָשִׁים בְּמְקוֹם אָחַד, הַכֹּל כְּלֹא מְמַשׁ. וּלְהַפּוּךְ — בְּמְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים רַק עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים כָּלֵב אָחַד, הַדְּבֻקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְדַבָּרִים רַק מִרַבְּנוּ ז"ל, זֶה חֲשׁוֹב כְּאֵלוֹ נִתְקַבְּצוּ כָּלֵל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד. כְּמֵאֲמַר הַזֶּהרֶה הַקְּדוּשׁ (עֵין זֶהרֶה חֲדָשׁ, פְּרִשְׁתִּי נח): עַל-יַדֵּי בִי כְּנִישְׁתָּא חֲדָא — תְּהִיָּה הַגְּאֻלָּה. וְזֶהוּ דְּוָקֵא בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ". וְעַל-כֵּן עֲקֹר מִמֶּךָ אֶת הַרְשָׁעוֹת, וְאֵל תִּמְנַע מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים לְהִתְקַבֵּץ בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ" בִירוּשָׁלַיִם, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצֻכִים-וְיִלָּךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

אֲשֶׁר ד' תתלד בַּנְחָל קכא

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת כָּל
הַמְשָׁבְרִים שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, זֶהוּ לַמּוֹד עֲמַק
עֲמַק מִי יִמְצְאוּנוּ בְּהִתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, אִיךָ שְׁאֲדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק
בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, כִּי יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הֶבֶל, הֵנָּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן, וְהֵנָּה אֲנַחְנוּ
יוֹצְאִים מִכְּאֵן. כִּי "יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שְׂבָעִים שָׁנָה" (תְּהִלִּים ז, י);
וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא), שֶׁהַשְּׂבָעִים שָׁנָה הֵם
כְּרַבֵּעַ שָׁעָה. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה צו, סִימָן
ב'): "כְּצֹל יָמֵינוּ עַל הָאָרֶץ", וְהִלּוּאֵי כְּצֹלוֹ שֶׁל כֶּתֶל, אוֹ כְּצֹלוֹ שֶׁל
אֵילָן, אֲלֵא כְּצֹלוֹ שֶׁל עוֹף בְּשָׁעָה שֶׁהוּא עָף; הֵינּוּ חַיֵּי הָאָדָם חוֹלְפִים
בִּיעָף, עַד שְׁאֲדָם בְּעֲצָמוֹ אֵינוּ מְסַגֵּל לְקַלֵּט מְהִירוֹת פְּרִיחָתָם. הֵנָּה
אֲנוּ פֹה וְהֵנָּה אָנוּ יוֹצְאִים מִכְּאֵן. וְלִכֵּן בְּשָׂבִיל רַבֵּעַ שָׁעָה כְּדֹאֵי לְאֶבֶד
אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא?! וְלִכֵּן שָׁלַח לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּדוֹרוֹת אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הִשְׁקִיר וְהִטְמִימָה וְהִזְנִיחָהּ, הַפְּרִיעוּת,
שְׁקוּץ, תַּעֲוִב וְזֵהוּם מִתְּפֹשְׁטִים בְּעוֹלָם, וְעַל כֵּלָּם — הָעֶרְב־רַב
שֶׁהִתְעַרְבוּ בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עוֹד עוֹשִׂים שְׁמוֹת בִּינִיָּהֶם, כִּי
הָעֶרְב־רַב הֵם עֲמֻלָּקִים וְשֹׂאֵר רִשְׁעֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם, הַכּוֹפְרִים לְגַמְרֵי
בוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִטְפְּלוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל וְנִתְעַרְבוּ בִּינִיָּהֶם, וְגוֹרְמִים לָנוּ כָּל
מִינֵי צָרוֹת. וְעַקֵּר הַצָּרָה הַכִּי גְדוֹלָה, שֶׁהֵם כּוֹפְרִים לְגַמְרֵי, וְכִבְרַ גְּלָה
לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּרוּחַ קְדוּשׁוֹ, (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קכו), אֲשֶׁר קָדָם בִּיאַת
מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ יִהְיֶה נְסִיּוֹן קֶשֶׁה בְּעֲנִינֵי אֲמוּנָה, וְלֹא צְדִיק אֶחָד יִצְעַק
עַל אֲמוּנָה, עַד שִׁיְהִיָּה נֶחֱר גְּרוֹנוֹ מְרַב צְעָקוֹת. וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
נִתְקַיֵּם רוּחַ קְדוּשׁוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּמֵלֵא מוֹכֵן הַמְּלָה, וְהַרְבֵּה צְדִיקִים
צוֹעֲקִים וְצוֹחִים וּמְכַרְיִזִים יוֹמָם וְלַיְלָה לְשֹׂאֲרֵי הַפְּלִטָּה לְעַם
יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים, שִׁיתְחַזְּקוּ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהָעֶקֶר —
לִידַע וְלַהוֹדִיעַ וְלַהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר הַכֹּל נְסִיּוֹן קֶשֶׁה מְאֹד, מְנַסִּים אֶת כָּל
אֶחָד בְּנִסְיוֹנוֹת קֶשֶׁים וּמְרִים, שֶׁזֶה כָּלֵל הַצָּרוֹת שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ
בְּמִלְחָמַת הָעוֹלָם הָרֵאשׁוֹנָה וּבְמִלְחָמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנֵיָה, וְעַכְשָׁו
בְּמִלְחָמַת הָעוֹלָם הַשְּׁלִישִׁית, שֶׁהִיא מִלְחָמַת גּוֹג וּמְגוּג, שֶׁהִיא

קכב אָשֶׁר ד' תתלד בַּנְחָל

כפירות ואפיקורסות, שָׁזָהוּ הַנְּסִיּוֹן הַכִּי קָשָׁה, כִּי בְּכָל אֶחָד נִכְנָסוּ חֲכָמוֹת וְדַעוֹת נִפְסְדוֹת.

וְלָנוּ אֵין שׁוּם דְּבַר רַק אֶת הַשְּׁלַחַן עָרוּף, וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שָׁזָהוּ יִרְנּוּ רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כָּף לְלַמֵּד וְלִשְׁקַד בְּסִפְרֵי הַפּוֹסְקִים, וְלֹא לְזוּז אֶפְלוּ מִסְעִיף קִטָּן אֶחָד בַּשְּׁלַחַן עָרוּף. וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן כט), אֲשֶׁר עָקַר הַיְהוּדוּת הוּא לַמּוֹד שְׁלַחַן עָרוּף. וְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֵיזָה דִּין בַּשְּׁלַחַן עָרוּף. וְדַבָּר זֶה עָלֶיךָ לְדַעַת: כָּל זְמַן שֶׁאַדָּם מִסְתַּוְּבָב סָבִיב הַשְּׁלַחַן עָרוּף, הוּא בְּכָלֵל יְהוּדֵי יִרְא שָׁמַיִם, אֲךָ בְּרַגַע שֶׁמִּתְחִיל לְזוּז מִהַשְּׁלַחַן עָרוּף צָרִיכִים לְחַקֵּר עָלָיו. וְיָדוּעַ וּמְפָרְסֵם בֵּין צַדִּיקִים, אֵיךְ שֶׁדִּקְדָּקוֹ בְּקִלָּה כְּבַחֲמוּרָה. וּמְסַפְרִים עַל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אִישׁ הָאֱלֹקִים רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֵר זי"ע, כְּשֶׁנִּכְדָּו הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' לֵיבְלָה אֵיגֵר זי"ע, בְּעַל מְחַבֵּר "תּוֹרַת אֱמֶת" [מִיַּסַּד שׁוֹשְׁלַת לּוֹבְלִין], הַתְּקַרְב אֶל דְּרֹף הַחֲסִידוּת, וְהִיָּתָה עָלָיו הַתְּנַגְדוּת גְּדוּלָה מְאֹד — הֵן מְאָבִיו וְהֵן מַחֲוֹתָנוּ, הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן שֶׁשָּׂאֵל רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֵר זי"ע: לָכוֹ לְבַדֵּק אִם הוּא נִזְהָר בְּנִטְיִלַת יָדָיִם. וּכְשֶׁבִדְקוֹ וַיִּרְאוּ שֶׁמִּהְדָּר בַּחֲמֵרוֹת גְּדוּלוֹת, אָז אָמַר: הַנִּיחֹו לוֹ, הוּא אִישׁ קְדוֹשׁ. הַרִי שֶׁלְךָ לְפָנֶיךָ, שֶׁאַפְלוּ בְּדַבָּר בְּזָה, סִימָן בַּשְּׁלַחַן עָרוּף — עֲנִין נִטְיִלַת יָדָיִם, שֶׁצָּרִיכִים לְהִזָּהֵר בְּזָה מְאֹד, וּכְבָר הַסְּתַפֵּק בְּזָה, לְדַעַת אֶת הָאִישׁ וּמַעֲשָׂהוּ. וְכֵן מְסַפְרִים מִחֲתָנוּ הָרַב הַקְּדוֹשׁ אִישׁ הָאֱלֹקִי הַחַת"ם סוֹפֵר זי"ע, שֶׁבָּא אֵלָיו תַּלְמִיד גְּדוֹל בַּתּוֹרָה, לְקַחַת מִמֶּנּוּ סְמִיכָה — הַתֵּר הוֹרָאָה, וּכְשֶׁנִּכְנַס, אָמַר לוֹ לֵישֵׁב, וּבַחֲנוּ, וַיַּדַּע לְהִשִּׁיב עַל כָּל הַשְּׂאֵלוֹת, עָנָה וְאָמַר לוֹ: לֵךְ לְדַרְכְּךָ, וַחֲזוֹר מִחֵר, וְאַבְחַן אוֹתָךְ עוֹד פַּעַם. וּכְשֶׁהֵלֵךְ וּלְמַחֲרַת חֲזוֹר, וַתִּכְף כְּשֶׁנִּכְנַס לְחַדְרוֹ שֶׁל הַחַת"ם סוֹפֵר זי"ע, אָמַר לוֹ: אֵינִי יָכוֹל לִתֵּן לְךָ סְמִיכָה, מִפְּנֵי טַעַם הַכְּמוּס, וּשְׁלַחוּ מֵעַל פָּנָיו. וְהִנֵּה הָיוּ אָז כְּפָה מְגֹדֹלִי תַּלְמִידִיו, שֶׁיִּדְעוּ שֶׁהוּא בָּקִי נִפְלָא בְּכָל מֵה שֶׁשָּׂאֵלוּהוּ, וְלָמָּה דוּחָהוּ הָרַב בְּלֶךָ וְשׁוֹב, וְאַחֲרֵי-כֵן שְׁלַחוּ מֵעַל פָּנָיו?! וְלֹא עָזְבוּ אֶת רַבָּם, עַד שֶׁיִּגְלָה לָהֶם טַעַם הַכְּמוּס אֲשֶׁר עִמוֹ. עָנָה וְאָמַר לָהֶם: אֲגִיד לָכֶם הָאֱמֶת, כְּשֶׁהַתַּלְמִיד הַזֶּה נִכְנַס לְחַדְרִי, רְאִיתִי שֶׁאֵינִי מְנַשֵּׁק אֶת הַמְּזוּזָה, אֲמַרְתִּי לְעַצְמִי — אוּלַי מֵרַב פִּחַד וְאֵימָה שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ

אֲשֶׁר ד' תתלד בנחל קכג

לְבַחְנוּ — שָׁכַח. וְאָמַרְתִּי לְשַׁלַּח אוֹתוֹ וְלִרְאוֹת אִיךָ הוּא יוֹצֵא, כְּשֵׁי־צֵא, רְאִיתִי שְׂאִינוֹ מִנְּשָׁק לְמִזִּוְזָה, וּכְשֶׁחֲזַר לְמַחֲרַת שׁוֹב רְאִיתִי בֵּן, וְלִכְּזֵן לֹא רְצִיתִי לְתֵן לוֹ סְמִיכָה וְהִתֵּר הוֹרָאָה, וְזֶהוּ הִיָּה הַטַּעַם הַכְּמוּס. לְמַדִּים מִכָּאן, אֶפְלוּ דָבָר פְּעוּט שְׂאָדָם אִינוֹ מִקְפִּיד, וְחוֹשֵׁב שְׂזָהוּ דָבָר קָל וְשֵׁל מֵהַ בְּכָה, בְּשִׁבִיל זֶה כָּבֵד שְׁלַחוּ מֵעַל פְּנֵיו. כִּי עָקַר הַיְהִדּוּת, גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן יב), זֶה תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְהַכֵּל מִתְּנַהֵל כְּפִי הַשְּׁלַחַן עֲרוּךְ, וְכֵל הָעוֹלָם כְּלוֹ מִתְּנַהֵג בֵּן, וְלִכְּזֵן עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְלִמּוֹד בְּכֹל יוֹם שְׁלַחַן עֲרוּךְ. וְכֵן כָּל מֵה שְׂאִינָנוּ יוֹדְעִים, עֲלֵינוּ לְבַרֵּר עִם רַב יָרָא שְׂמַיִם, וּלְשַׁאֲלוֹ כָּל שְׂאֵלוֹתֵינוּ, וּבִפְרָט בְּעֲנִינֵי טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה, הַלְכוֹת גְּדָה, שְׂזָהוּ עוֹן חַמּוּר מְאֹד בְּכִרְתָּ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, אֲסוּר לְהַקְּל בְּשׁוּם דָּבָר, וּבִפְרָט בְּמִרְאוֹת וְכוּ' וּבְכַתְּמִים וְכוּ', צָרִיכִים לְשַׁאֲל שְׂאֵלֵת רַב. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן רפו), שְׁעַל-יָדֵי לְמוֹד פּוֹסְקִים זוֹכִים לְהִיּוֹת מְלָךְ וּמוֹשֵׁל בְּאַרְצָן. וְאֵלּוּ הֵם הַתְּלִמְיָדִי חֲכָמִים שְׂיִכּוּלִים לְפֶסֶק פְּסָקִים, עַד כְּדֵי כֵּךְ שְׂגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן מא), שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים עַל-יָדֵי בְּעֲלֵי הַפּוֹסְקִים, כִּי יֵשׁ בְּכַחַם לְשָׁנוֹת אֶת הַטַּבַּע. וְלִכְּזֵן הַיְסוּד אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל זֶהוּ לְמוֹד שְׁלַחַן עֲרוּךְ, וּמִי שְׂמַקְל בְּזֶה — יִקְלוּ בְּחַיָּיו.

נָא וְנָא תִּבְרַח מִכָּל מִינֵי בְּעֲלֵי דְמִיּוֹן וּשְׁקָרִים, עֲלֵינוּ רַק לְשַׁקֵּד בְּלְמוֹד 'טוֹר' בֵּית-יוֹסֵף' וְהַבֵּית חֲדָשׁ וְ'שְׁלַחַן עֲרוּךְ' עִם הַמְּגִנֵּי אַרְצָן, 'מְגִנֵּי אֲבָרְהָם' וְ'טוֹרֵי זְהָב'. וּבְשַׁאֲר חֲלָקִים, הַשְּׁפָתִי כֹהֵן וְהַטּוֹרֵי זְהָב' וְכוּ' וְכוּ', וּלְבַרֵּר לְעֲצָמָנוּ הַהִלְכָה. וְכֵל מֵה שְׂאִין יוֹדְעִים, צָרִיכִים לְשַׁאֲל רַב יָרָא שְׂמַיִם. וְאִם נִכְנָס בְּאָדָם אֵיזָה דְמִיּוֹן קָל, שְׂזָהוּא נִגְדַּר הַשְּׁלַחַן עֲרוּךְ, צָרִיכִים תִּכְף-וּמִיד לְדַעַת שְׂזָה אֶפִּיקוֹרֵס שְׂבִלְבוּ, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שֵׁישׁ לְאָדָם אֶפִּיקוֹרֵס בְּלָבוּ, שְׂגוֹרָם לוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת, שְׂזָה הַיְצָר הָרָע, שְׂזָהוּא הָאֶפִּיקוֹרֵס שְׂנִמְצָא בְּלָב כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-יָדֵי לְמוֹד פּוֹסְקִים — זוֹכִים לְיִשְׁרוּת לָב, וּלְתַרְזֵן כָּל הַקִּשְׁיוֹת. וְלִכְּזֵן אֵל

קכד אָשֶׁר ד' תתלד בנחל

תאבה וְאֵל תִּשְׁמַע לְכָל אֱלֹהֵי הַדְּמִיוֹנוֹת. וּבְכָל־ל בְּעִנְיָי גְּאֵלָה וְכוּ' וְכוּ', אֵינְ זֶה בְּיַדְיָנוּ, וְלֹא שִׁיף אֱלִינוּ, עֲלִינוּ רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים שִׁיגְאֲלָנוּ גְּאֵלֵת עוֹלָם, אֲבָל אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה גַם בַּתְּפִלָּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵי ז"ל (לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ'). וְכֵן אָמַר (שָׁם, סִימָן קצו), עַל מַה שֶּׁאָמַר הַתַּנָּא: 'וּבְשִׂאֲתָהּ מִתְּפִלָּל אֵל תַּעַשׂ תְּפִלָּתָךְ קָבַע', אֲלֵא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, כִּי אֲסוּר לְאָדָם לַעֲמֹד עַל שׁוּם דְּבָר, הֵינּוּ שֶׁאֲסוּר לְהִתְעַקֵּשׁ בַּתְּפִלָּה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה לוֹ דְּוָקָא אֶת בְּקִשְׁתּוֹ, כִּי זֶהוּ כְּמוֹ שְׁלוּקֵחַ דְּבָר בְּחִזְקָה, בְּגִזְלָה, אֲלֵא צָרִיף לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְאִם יִתֵּן הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא. שְׁנֵיהֶם 'אֵל תַּעַשׂ תְּפִלָּתָךְ קָבַע' — מְלֻשׁוֹן גִּזְלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי כב, כג): "וְקָבַע אֶת קַבְעֵיהֶם נִפְשׁ", הֵינּוּ שֶׁכָּל מַה שֶּׁהוּא מְבַקֵּשׁ: הֵן פְּרִנְסָה, הֵן בְּנִים וְשָׂרָ צָרְכִים, אֲסוּר לְהִתְעַקֵּשׁ וּלְהַעֲמִיד עֲצָמוֹ בַּתְּפִלָּה, שֶׁדְּוָקָא יַעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּפִלָּתוֹ, כִּי זֶה עֲנִיָּן שֶׁל גִּזְלָה וּדְחִיקַת הַשְּׁעָה, וּבִפְרָט בְּעִנְיַן הַקֶּץ, הַשְּׁבִיעֵנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלֵא לְדַחֵק אֶת הַקֶּץ, וְלִכְּן עוֹב אֶת עֲצָמָךְ מִכָּל אֱלֹהֵי הַשְּׁטִיּוֹת, תַּחֲדִיר בְּעֲצָמָךְ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁמְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְכָל זֶה בָּא מֵאֵי יְשׁוּב הַדַּעַת, וְלִכְּן רָאֵה לְהִרְגִיל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַה שֶּׁאֲתָה צָרִיף — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְתִסְפֹּר לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וְתִהְיֶה הַכִּי מְאֹשֶׁר בַּחַיִּים, כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זוֹכֶה לְיְשׁוּב הַדַּעַת. וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מֵיֵשֵׁב בְּדַעַתוֹ, שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבְּרוֹ. וְעַל-כֵּן חִזַּק וְאָמַץ, וְאִז תִּרְאֶה גִּסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר — אֵל תִּשְׁבֵּר מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, בְּרַח לָךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, תִּשְׁיַח וְתִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר עָלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוֹי רַב וְנוֹרָא מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר ד' תתלה בנחל קכה
ד' תתלה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר נצבים וילך ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברהם היקר לי מאד, שותה ממִי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

עליך לזכור, שעל כל אחד ואחד עוברים צרות ויסורים ושאר מיני נסיונות קשים ומרים, ובפרט מי שזכה לשוב בתשובה — לו קשה מאד, כי בכל פעם בפעם עולה בזכרונו עברו, וקשה לו מאד להתנתק ממה שהיה. ולכן צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, ולהרגיל עצמו לדבר אליו יתברך, כפי שגלה לנו רבנו ז"ל, שהעקר הוא התבודדות, לצאת בחר ובשדה, או בחדר מיוחד, ולצעק קולות אל הקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו יתברך, עד שיזכה לטהרת המחין. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא): כשהמחין הם בצמצום, צריכים הרבה לצעק לפניו יתברך. וזה מאד קשה בין אנשים, ולכן כשאדם יוצא בשדה, וצועק בקולי קולות אל קונו, נטהר לו המח, ויודע מה שרוצה. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו): כשאדם פגם בבְּרִית, פגם בדעתו, צריך לצעק ע' קלין, וכך נהגו כל תלמידי רבנו ז"ל, שצעקו שבעים קלין לפניו יתברך.

וזכורני, כשאיתי פעם אחת לירושלים, ונכנסתי לבית-הפנסת להתפלל, ולפתע פתאם שמעתי קולי קולות שאחד צועק ממרתף, ולא ידעתי מה זה, רציתי לרוץ ולהגיש עזרה, ואמרו לי: לא, זהו חסיד ברסלב שמתבודד עתה להקדוש-ברוך-הוא. והיה זה מענין מאד, שמו של אדם זה היה שמואל מרדכי, ועד היום אני זוכר את הנוון ששר: "שמואל מרדכי, שמואל מרדכי, תזכיר לעצמך, יגיע היום שתצטרך לצאת מזה העולם". וחזר על זה כמה וכמה פעמים: "שמואל מרדכי, תזכיר לעצמך, שיגיע היום שתצא מן העולם ומה

קבו אָשׁר ד' תתלה בַּנְחַל

תאמר לְפָנָיו יתְבַרַךְ?! שְׂמוּאֵל מְרַדְכִי, זְכוּר תזכור אֵל מי אַתָּה מְקַרְב, אֵל רַבִּי כְּזֶה שְׂיִכּוּל לְחִזּוֹק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחַת אוֹתָךְ, לָמָּה אֵינְךָ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹלוֹ?! שְׂמוּאֵל מְרַדְכִי, שְׂמוּאֵל מְרַדְכִי" וכו', וכו', עַד הַיּוֹם מְהֵרָה בְּאֲזְנֵי קוֹלוֹ. וְרַצִּיתִי מְאֹד לְרַאוֹת יְהוּדֵי זֶה, וְעַל־כֵּן הַמְתַּנְתִּי לוֹ, וְהוּא הַמְּשִׁיךְ בְּהַתְּבוּדוֹת וְכוּ', וְנִתְעוֹרְרִיתִי מִזֶּה מְאֹד, וּלְמַחְרַת בְּקִשְׁתִּי מֵאֲחֵד, שְׂיִרְאָה לִי אֶת הַיְּהוּדִי בְּשֵׁם שְׂמוּאֵל מְרַדְכִי, וְרֵאִיתִיו — יְהוּדֵי תָמִים וְכוּ', וְשִׂאֲלֵתִי מַה פְּרַנְסֵתוּ? וְאָמְרוּ לִי, שֵׁישׁ לוֹ חֲנוּת עִם סְחוּרָה; וְאָז נֹכַחְתִּי מִה זֶה לְהִיּוֹת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי רַבֵּנוּ ז"ל — לְהַתְּבוּדֵד וּלְשִׁיחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, אֲשֶׁר אֵין דְּבָר חָשׁוּב מִזֶּה. שְׂאָדָם מְרַגֵּל עֲצָמוֹ לְשׁוֹחַח עִמּוֹ יתְבַרַךְ, וּבְכַפְרֵט שְׁהוֹלֵךְ בְּשִׂדָּה וּבִיַּעַר, וְצוֹעֵק אֵלָיו יתְבַרַךְ, וּמְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים.

וְעַל־כֵּן עָקַר עֲצָתָךְ — הִרְבֵּה לְצַעֵק אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לְיִצְאֵת חוּץ לְיִשׁוּב, וּלְדַבֵּר הִרְבֵּה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְאָז תִּרְאֶה שֶׁהַכַּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְשִׁיךְ עֲלֶיךָ כָּל צְרָכֶיךָ, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים הִרְבֵּה גִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים. אָדָם יִכּוֹל לְהַתְּפוּצֵץ מְרַב עֲגָמַת גִּפְשׁ וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת שֵׁישׁ לוֹ — הֵן מֵעֲצָמוֹ וְהֵן מֵאַחֲרִים, אֲבָל בְּזֶה שִׂיּוּצָא וּמִתְּבוּדֵד לְפָנָיו יתְבַרַךְ, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נו'), שְׂמִי שְׁלִבּוֹ בּוֹעֵר לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לֹא שִׁיךְ אֶצְלוֹ מְקוֹם, כִּי יוֹדֵעַ שְׂצָרִיךְ לְכַרַח רַק אֵלָיו יתְבַרַךְ. וְלִכֵּן עָקַר עֲצָתָךְ לְהַתְּחַבֵּא רַק בְּצֵל כְּנָפָיו יתְבַרַךְ. וְהַרְגֵּל עֲצָמָךְ לְשַׁפֵּךְ אֶת כָּל לִבְךָ רַק אֵל הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, וְשׁוּם בְּשֵׁר וְדָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאָז תִּהְיֶה הַמְּאֲשֵׁר בְּיוֹתֵר בַּחַיִּים.

אֲנִי מְקַנְהָ מְאֹד לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂתַכְנִים דְּבוּרִים אֵלוֹ בְּתוֹךְ לִבְךָ, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר ד' תתלו — ד' תתלו בנחל קכו

ד' תתלו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר נצבים וילך ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברה היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך לבל תהיה בכעס, ולבל תגביה קולך על אשתך, ואף שאני יודע, שמאד מאד קשה לך, וצר ומר לך מאד מפל העובר עליך מבית ומחוץ, עם כל זאת היה סבלן, פי הסבלן מרויח תמיד, ולהפך מי שהוא בכעס ובעצבים — מפסיד הרבה. ולכן לא פדאי לצאת מפליו ולקפץ ולצעק. ויש מאמר החכם: "בחנו ענייניכם בכל אשר תעשו", שצריכים ישוב הדעת לבחון קדם שמוציאים דבר מה מפיו, ואין להתפעס ולהתקוטט תוך-ומיד ולענות ברגז. כי כל זמן שהדבור אצלי — אני מושל על הדבור, אבל פשאני מוציא את הדבור — הדבור מושל עלי. וזה מאמר החכם: פשאני מדבר דבר — הוא מושל בי, וכשאני מדבר דבר — אני מושל בו. ולכן כל זמן שלא הוצאת הדבור מפיד, אתה בעל-הבית עליו. לכן שתק, שתק, והקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ד' תתלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים וילך ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברה היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! עַל כָּל אָדָם לְזִכֹּר, שְׁבוּזָה הָעוֹלָם יִשְׁנֵם נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, לְכָל אֶחָד יִשְׁנֶן עֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת, הָאִשָּׁה מְרַגְזָה אוֹתוֹ, הַיְלָדִים מְכַעְסִים אוֹתוֹ, הַמְשִׁפְּחָה מְבִיאָה אוֹתוֹ לְעֻצְבִּים, וְעַל הָאָדָם לְזִכּוֹת בְּאֵמַת לְיִשׁוּב הַדַּעַת, וַיִּשׁוּב הַדַּעַת הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר זֶה הַתְּבוּדָהּ, וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), שֶׁהַתְּבוּדָהּ הִיא מַעֲלָה עֲלִיּוֹנָה מִהַפֵּל, דִּהְיִינוּ שְׂאֵדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶה, וְאִין לְאָדָם חֶבֶר טוֹב יוֹתֵר מִמֵּנוּ יְתַבְּרֶה, וְכָל זְמַן שִׁישׁ לְאָדָם אֶת הַבוֹרָא יְתַבְּרֶה שְׁמוֹ, הוּא הֵכִי מְאֹשֶׁר, וּמִי שֶׁאִין לוֹ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַמְּסַכֵּן הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר. וְלִכֵּן עֲלִינוּ לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יְתַבְּרֶה, שִׁישׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, הַמְּעוֹרֵד וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ, וְאִסּוּר לִפְלֵ בְּדַעַתוֹ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן. וְזֶה מֵה שֶׁעֲלִיךָ לְזִכֹּר — לֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר. הַחַיִּים מְלֹאֵי נְסִיוֹנוֹת, וְאִין יְכוּלִים לְצַאת מִזֶּה, אִךְ הָעֵקֶר לְשִׁתְּק וְלֹא לְעֲנוּת בְּכָל פַּעַם לְמַחְרָפוֹ, וְכֵן בְּכָל מִינֵי וּכְוָחִים יֵשׁ מְאֹמֵר הַחֲכָם: "אִם הַדְּבוּר — כִּסְף, הַשְּׁתִּיקָה — זָהָב". וְלִכֵּן רְאֵה לְהַבְלִיג וְלֹא לְעֲנוּת. וְכֵן אָמַר הַחֲכָם: "הַמַּעַט דְּבָרֶיךָ וַיִּמְעָטוּ שְׂגִיאוֹתֶיךָ", עַל-יְדֵי מַעוֹט הַדְּבוּר נִתְמַעְטוֹת הַטְּעִיּוֹת. לְמַה לָּךְ לְהַרְבוֹת בְּדְבוּר?! הָעֵקֶר לְשִׁתְּק! עֲלֵי עֲבָרוֹ כְּבָר מְשֻׁבְּרִים וְגִלְמֵי מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וּכְזֶה שֶׁשְּׁתַּקְתִּי — עֲבַרְתִּי עַל הַפֵּל.

וְכֵן כְּתַבְתִּי מִכְּתָב לְגִיסָךְ, שֶׁבְּכָלֵל אִין צְרִיךְ לְדַבֵּר מְאַחֲרִים. יֵשׁ מְאֹמֵר הַחֲכָם: "כָּל הַמְּדַבֵּר מִבְּנֵי-אָדָם, בְּנֵי-אָדָם יְדַבְּרוּ בּוֹ". הָאֲמֵן לִי, לֹא הֵייתִי כּוֹתֵב מִהַמְּתַנַּגְדִּים שְׁלִי כָּלֵל, אֲנִי צוֹחֵק מֵהֶם, אִין לִי עֶסֶק אִתָּם, מְאֹז שֶׁהַתְּקַרְבָּתִי אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, הַרְגֵּלְתִּי עֲצָמִי בְּעַבְדוּתָהּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַתְּבוּדָהּ, וְהִלַּכְתִּי בְּמִרְתָּפִים וְעַל גַּגּוֹת, כִּי לֹא הָיָה לִי בִימֵי הַנְּעוּרִים שְׂדוֹת לִילֶךָ בְּהֵן, וְלִכֵּן הִלַּכְתִּי בְּמִרְתָּף בֵּיתֵינוּ, וְצִעַקְתִּי בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִישׁ לֹא שָׁמַע אוֹתִי. וְכֵן הִלַּכְתִּי עַל גַּגּוֹת שֶׁאִין שֵׁם אִישׁ, וְדַבַּרְתִּי הַרְבֵּה אֵלָיו יְתַבְּרֶה, וְהַחֲבַאֲתִי עֲצָמִי אֶצְלוֹ יְתַבְּרֶה. וְכֵן חֶלְפוֹ לִי יָמִים וְשָׁנִים בְּהַתְּבוּדָהּ, וְלְמַדְתִּי בְּשִׁקְדָה עֲצוּמָה, וְשׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל הָיָה לְשַׁבְּרֵנִי, אִךְ שֶׁהָיוּ לִי עֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת לְלֹא סוּף וְקֶץ, אִךְ-עַל-פִּי-כֵן שׁוֹם דְּבָר לֹא הָיָה בְּכַחוֹ לְשַׁבֵּר אוֹתִי. אֲדַרְבֶּה, בְּרַחֲמֵי יוֹתֵר

אֲשֶׁר ד' תתלו בְּנַחֵל קַבֵּט

ויותר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וּבְפָרֵט אַחַר הַחֲתָנָה, וּמְכַל שְׁפָן מֵאֵז שֶׁהַתְּחִלָּתִי לְהַדְפִּים סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּשָׁנַת תִּשְׁכ"ה, וְהַפְצָתִי בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, קַפְצָתִי לְחֻבּוֹת שֶׁל אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַבְּבוֹת דּוֹלָרִים, אֲשֶׁר אֵינָךְ יָכוֹל לְהַבִּין דְּבַר כְּזֶה, אֵיךְ אֲבָרָךְ צְעִיר יִקְפֹץ לְחֻבּוֹת אֲדִירִים כְּאֵלוֹ, כִּי בְּשָׁנָה אַחַת הִדְפַּסְתִּי אֶת ה"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", וְה"סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת", וְ"סְפָר-הַמִּדּוֹת", וְ"שִׁיחוֹת-הַר"ן", וְ"חֵי-מוֹהֲר"ן", וְ"יְמֵי מוֹהֲרַנ"ת", וְעוֹד סְפָרִים רַבִּים, כְּגוֹן: "מְכַנְיַע זְדִים", "הַשְׂתַּפְּכוֹת הַנְּפֹשׁ", "מְשִׁיבַת נְפֹשׁ", וְהַכֵּל לְבַד, בְּלִי עֲזָר מֵאִישׁ, וְהַפְצָתִי אוֹתָם בְּכָל מְקוֹם בְּמַחִיר זוֹל לְמַטָּה מִהַקְרָן, וְנִכְנַסְתִּי בְּחֻבּוֹת עֲצוּמִים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּעַר בִּי אוֹר רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁמְכַרְחִים לְהַפִּיץ אוֹרוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְנִסְתַּבְּכְתִּי עִם אֲנָשִׁים רְשָׁעִים אַרוּרִים, אֲנָשִׁי בְּלִיעַל, שֶׁלְקַחוּ אוֹתִי לְדִינִי תוֹרָה, וְהַכֵּל מִפְּאֵת שֶׁמְכַרְתִּי אֶת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּזוֹל, כִּי הֵם רָצוּ לְהַתְעַשֵּׁר עַל-יְדֵי סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֵנִי אֲמַרְתִּי לְעַצְמִי: הִנֵּה יֵשׁ אוֹר כְּזֶה, רַבֵּנוּ ו"ל נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, לְמָה שֶׁלֹּא יִדְעוּ מִמֶּנּוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ?! וְלָהֶם הִיָּתָה כְּזֶה רַק כְּסָף, אֵיךְ לְהַרְוִיחַ יוֹתֵר, וְאֵיךְ לְהוֹצִיא מֵאֲנָשִׁים כְּסָף, וּמֵאֵז הַתְּחִילָה עָלִי הַמְחַלְקַת בְּרִצִּיחָה כְּזוֹ, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. אֲבָל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא חָנַן אוֹתִי בְּעֻזּוֹת דְּקִדְשָׁה, וְאֵינְנִי מְפַחַד מֵאֶף אֶחָד, וְזֶהוּ הַטֵּבַע שְׁלִי, שֶׁכָּל מֵה שְׂרוּצִים לְשַׁבֵּר אוֹתִי, אֲנִי מִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְכָל שְׂרוּצִים לְדַכְּאֵנִי, אֲנִי מִתְאַזֵּר בְּעוֹד וְעוֹד, וְלֹא הִצְלִיחוּ לַעֲשׂוֹת לִי מְאוּמָה, אֲבָל הִחְלוּ לְדַבֵּר עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר. וּמָה גָרְמוֹ? שֶׁמֵּאוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁזָּכִיתִי לְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל — הַתְּקַרְרוּ וּבְרַחוּ. וּמֵאֵז אֲנִי מִפְּעַם לְפַעַם נוֹתֵן לָהֶם מְנָה אַחַת אֶפְיָם, אֶף מֵעַבְרָ לְזֶה, אֵינְנִי מְדַבֵּר מֵהֶם, וְאֵין לִי שׁוּם עֶסֶק עִמָּהֶם, וְאֵינְנִי רוֹצֶה לְהַכִּירֵם — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, אוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל אֵינְנוּ מְלַבֵּשׁ אֲצֵל אֶף אֶחָד, רַק אֲצֵל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, הֵיכֵן שָׂרַק מְדַבְּרִים מְרַבֵּנוּ ו"ל — שֵׁם הוּא נִמְצָא, וְהֵיכֵן שְׂאֵין מְדַבְּרִים מְרַבֵּנוּ ו"ל — שֵׁם אֵינְנוּ נִמְצָא.

וְהַעֲקָר עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁהַהֲתַקְרָבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ו"ל תְּלוּיָה אֶף וְרַק בְּלִמּוּד סְפָרֵי הַקְדוּשִׁים, מִי שִׁיּוֹדַע יוֹתֵר טוֹב בְּעַל-פֶּה אֶת ה"לְקוּטִי-

קל אשר ד' תתלח בנחל

מוהר"ן, הוא יותר מקרב אל רבנו ו"ל. ודבר זה צריך להיות אצלך ברור, וכמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו וחקמתו — הם בתוך הספר; ולכן אל תבלבל עצמך משום בריה שבעולם, ואל תענה למחנך שום דבר, ואל תלמד ממני בדברים כאלו, כי מה שאני עונה מפעם לפעם בספרי, כי אני צריך להשתיק את הרשעים הללו. כי לולי זאת, היו מחריבים יותר ויותר, וכך פשאדם שומע את שני הצדדים, נפתח לו צהר נוסף, דלת חדשה, ומתחיל לחשב: "רגע אחד, יש עוד צד, יש עוד אדם, שיש לו מה לומר". ולכן אל תהיה בטלן, ברח לך רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תתלח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים-וילך ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממיי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך לילה בתמימות ובפשיטות בדרךכי התורה הקדושה, ולא תחקר חקירות שאינך צריך להן, כי מה לך ולצרה הזאת להפגס בדברים שהם למעלה משכלך, ואחר-כך תבוא לצרות רבות!?

בענין מה שפכתה, להסביר לך מה שכתוב בספר הקדוש... וכו', רשמתי מן הצד שארי ליה מארי, רב הצדיקים שראו את זאת חלקו על זה, ועין בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב): פשאדם הולך אחר שכלו וחקמתו, יכול לבוא לידי טעיות רבות וכו', עין שם; כי קשה מאד מאד לכתב דבר כזה, כי לנו אין רק

אֲשֶׁר ד' תתלט בַּנְחֹל קלא

מה שפֿתוב בתורה, ואי אפֿשר לעקר שום דבר מהתורה אפֿלו בְּדֶרֶךְ דרוש. והטוב ביותר — לא לדבר מזה. אֲבָל בְּאֵמַת רב הצדיקים חִלְקוּ עַל זֶה.

מִכָּל זֶה יֵשׁ מוֹסֵר הַשֶּׁפֶל, אִיךָ אָדָם צָרִיךְ לְלַמֵּד הַרְבֵּה שֶׁלְחֵן עָרוּף, וְלֹא לְנִטּוֹת מִדֶּרֶךְ הַשֶּׁלְחֵן עָרוּף כִּהְיָא זֶה, כִּמּוֹ שֶׁהִזְהִירוּ רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי יְכוּלִים לְבֹא עַל-יְדֵי חֲכָמוֹת לְכַפִּירוֹת עֲצוּמוֹת, וְלוֹמַר דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ, וְגַם לְדַרֵּשׁ דְּרָשׁוֹת שֶׁל דְּפִי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִם בְּאֲרִזִים נִפְלָה שֶׁלְהִבָּת, מַה יֵּאמְרוּ אֲזוּבֵי הַקִּיר !?

וְהַעֲקָר — תִּבְקֶשׁ בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁלֹּא תֵצֵא תִקְלָה עַל יָדְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מֵאִד...

ד' תתלט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וְיִלְךָ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מֵאִד, הַרוּצָה לְהֵאִיר נִפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצְחָצְחוֹת, הֵלֵא הוּא הַנְּחֹל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתְּבְךָ הָאָרֶךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵף אֶת לְבָבְךָ הַנִּשְׁבֵּר מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם, שְׁזֵה הַלְמוּד הַעֲמֵק שֶׁל סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂאִין בְּכָל הַסְּפָרִים בְּעוֹלָם, וּבְפָרֵט מַה שֶׁפֿתוב בְּסְפָרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", זֶה לֹא תִמָּצֵא בְּשׁוּם סֵפֶר, וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רְצָה לְתַפֵּס רַק אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל יוֹתֵר מִכָּל תִּלְמִידֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי הוּא אֲשֶׁר הִבִּין אֶת רַבֵּנוּ ז"ל יוֹתֵר מִכָּל הַתִּלְמִידִים, וְהוּא הִבִּין אֲשֶׁר דְּבַר רַבֵּנוּ ז"ל הוּא נִצְחִי. וְלִכֵּן תִּמָּצֵא עַד הַיּוֹם הַזֶּה, שֶׁרַבָּם כָּכֵלֶם מִתְנַגְּדִים רַק עַל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְעָלָיו

קלב אָשֶׁר ד' תתלט בַּנְחָל

מוציאים את כל החצים, ומדברים עליו כל דבר אסור, עפרא לפומיהו.

ומאחר שאני רואה שאתה מתמיד בספרים של הרב הקדוש מאין ביצא וכו', רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן כח), שראוי לאדם שייעבר וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וללמד כלם, כדי שיהיה בכל מקום, עין שם. ולכן מה טוב ומה נעים אם אתה לומד בספרים אלו, שמחברם היה גדול מאד מאד, מנהיג עדה, אבל ישנם דברים רבים שלא הבינו אותו. ולכן אם אתה מרגיש, שספר זה עוזר לך — תלמד בו, ועם ההקדמות של רבנו ז"ל תוכל להבין את הכל.

מה שכתבתי לך תשובה על אשר שאלת וכו', כן הוא דבר מפרסם אצל כל מי שיודע ספר.

ובענין ששאלת, למה משתנה סדר השבטים כמה פעמים בתורה וכו', מזה בעצמו נראה, שעדין אינך בקי בספריו, כי כדאי לך לעיין בספר "מי השילוח" (פרשת וישלח), שם מביא, ששש-עשרה פעמים משתנה סדר השבטים, ומסביר קצת את הטעם לזה. על-כל-פנים איך שהוא — דרש וקבל שכר. אדם יכול לתדוש בתורה כפי שהוא רוצה, העקר לא להוציא דין חדש. כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, שיש יצר הרע אצל לומדים להוציא דין חדש. ולנו אין רק מה שכתוב בשלחן ערוף, ומה שיש היום הרבה ספרים, אינם מתדשים הלכות חדשות, אלא נשתנה טבעי העולם, כגון: מוצרי חשמל, או שעוני שבת, ושאר מיני טכנולוגיה חדשה וכו', ורוצים לברר אם מתר להשתמש בהם בשבת אם לאו, ואלו הספרים מקשרים הכל לשלחן ערוף ומפלפלים בזה, וזה גדולי האחרונים שיד ושם להם בתורה — אשריהם ואשרי חלקם, שמזוכים את הרבים, ואין זה נקרא שמחדשים הלכות חדשות, רק מפאת טבעי העולם והתפתחות הטכניקה, כגון: מעלית בשבת לאלו שסובלים על הלב, שאינם יכולים לעלות מדרגות וכו', ואין זה נקרא הלכות חדשות, ותבין דבר מתוך דבר.

אָשֶׁר ד' תתם - ד' תתמא בַּנְחַל קלג

הַעֲקֹר לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְמַח נְקִי, וְאִז טוֹב לוֹ
כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נְצִיכִים-וַיִּלָּךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יִמְתִּיק מִמֶּךָ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַדִּינִים עַל-יָדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּלְמַד עֲכָשׁוּ בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן, חֵלֶק
א', סִימָן רטו, וְתֹאמַר עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה מְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", הַמְדַבֵּרֶת
מִפְּדִיוֹנוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהִמָּתְקַת הַדִּינִים, וַיְהִי טוֹב לְךָ בְּזֶה
וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נְצִיכִים-וַיִּלָּךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵגֶזְן כָּל מֵה שְׁפַתְתָּ אֵלַי מִמֵּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', מֵה
אִמַר לְךָ! בְּעֵתִים הַלְלוּ אֲנִי עוֹסֵק בְּתוֹרָה ט' תְּקוּנִים (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן,
חֵלֶק א', סִימָן כ'), שְׂרַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר, שְׂאֵם אֵין כַּח לְהַכְנִיעַ אֶת הַרְשָׁעִים

קלד אָשׁר ד' תחמא בנחל

בחדושי תורה על-ידי המלאכים שבורא, על-ידי-זה יש לו רשות ללכת לדיני עפ"ם, להוציא את המשפט על ידיהם. כמוכא בשלחן ערוך חשן משפט (סימן כו, סעיף ב'), ע"ן שם; והקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזר לי, שאזכה להמתיק ממני כל הדינים; כי כפי הנראה יש דינים מאד מאד גדולים וצריכים להמתיקם. מה אמר לך, ידידי הגר! רבנו ז"ל אומר שם, שצריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא רק ברחמים ובתחנונים, ולא לבוא בכח, אלא אם יתן — יתן, ואם לאו — לאו, אסור להתבלבל משום דבר שבעולם, ואם אדם הולך בצורה כזו, אז מצליח מאד, כי למה להפגס בעמות עם מישהו? יותר טוב להתחזק ולבוא לפניו יתברך ברחמים ובתחנונים. ודבר זה עלינו לעשות, כי אין כחנו אלא בפה. וכמאמר ז"ל (מדרש תהלים כב): מה תולעת אין כחה אלא בפיה, כך ישראל אין כחם אלא בפה, זה הכח שנתן לנו: תפלה, לבקשו יתברך ברחמים ובתחנונים, ועל-ידי-זה נזכה להגיע לכל טוב אמתי ונצחי.

רק חזק ואמץ, כי סוף כל סוף תעבר גם על זה, וכל אויביך ושונאיך יפלו תחת רגליך, ועוד תצחק מפל העולם. כי ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן, ועוד מעט יוצאים מכאן, ונהיה כבר למעלה, ואז נצחק ונתביש מעצמנו, איך היה לנו זמן לחשב שטיות של הבלי העולם הזה. וראיתי בספר הנפלא "בית יעקב" (פרשת וישלח), אשר ממלאך אלקים בו יראה לאדם, מאחר שמלאך אלקים הוא ההפך לגמרי מעלמא הדין, בעולם הזה הוא עקר שמחת האדם, מה שמטריד דעתו ומבלבל אותו, שישכח וישים על לבו כל הרפתקאותיו, וסובל מה שעובר עליו, כמו יין שמשמח לבב אנשים, ומסיר ממנו מרת נפשו, כמו שכתוב (משלי לא, ו): "תנו שכר לאבד ויין למרי נפש", ששוכח כל הדעת מפני היין שמשכחו, אבל שמחת מלאכי אלקים הוא בשעה שאומרים: קדוש, קדוש, קדוש, הוי"ה צבאות מלא כל הארץ כבודו, שיש להם הפרה, שרק השם יתברך הוא שברא הכל, ומושל בכל, ומלכו אין שום כח בעולם. ולכן פשמתראה המלאך לפני האדם, יפל עליו אימה ופחד, ומסתלקת מאתו כל החשקות והשמחה מענין זה העולם, וזה

אָשֶׁר ד' תתמב בַּנְחָל קלה

ההִפְרָשׁ בֵּין אָדָם לְמַלְאָךְ. אָדָם מְשַׁמַּח עֲצָמוֹ עִם יֵן, כְּדֵי שִׁישְׁכַח מִהַצָּרוֹת, וּמַלְאָךְ אֹמֵר: קְדוּשׁ, קְדוּשׁ, קְדוּשׁ הַיְיָ הַצְּבָאוֹת מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ; וְלִכְן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְבִטֹּל עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְיוֹצֵא מִהַקְטָנוּנוּת שְׁלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִים-וַיֵּלֶךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֹדוֹת מֵהַ שְׂמֵבֶלְבֶל מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, הִיָּה רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּלִקּוּטֵי-עֲצוֹת הַחֲדָשׁ, מִהֵרֵב מִטְּשֵׁעֵהֲרִין, שֶׁהוּא קֶצוֹר "לִקּוּטֵי-הַלְכוֹת", וְשֵׁם הַיֵּיתָ רוֹאָה, אֵיךְ שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר מְעַמִּיד הַבַּעַל-דְּבָר שְׁלוֹחִיו, וְחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים שֶׁבַדוֹר, וּמִכָּל שֶׁפֶן עַל רֹאשׁ יְחִידֵי הַצְּדִיקִים, שֶׁהוּא רַבְּנוֹ ז"ל בְּעֲצָמוֹ, וְכִבֵּר אָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל (לִקּוּטֵי-הַלְכוֹת, רֹאשׁ חֲדָשׁ, הַלְכָה ז', אוֹת מט): אִם הָיוּ רוֹאִים וּמְבִינִים מַעַלְת הַצְּדִיק וְגִדְלַת הַשְּׂגָתוֹ, אֶפְלוּ חֵלֶק אַחַד מִנֵּי אֶלֶף, הָיוּ בְּוַדָּאֵי כָּלֵם כְּרוֹכִים אַחֲרָיו, וְהָיוּ מִתְקַרְבִּים אֵלָיו בְּכָל נַפְשָׁם וּבְכָל מְאֹדָם. אֵךְ הַצְּדִיק מִתְנַהֵג בְּחִכְמָה בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה, וּמַעַלָּה עֲצָמוֹ וּמִסְתִּיר אֵת עֲצָמוֹ מִן הָעוֹלָם, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן מְגַלֶּה גַם-כֵּן מְעַט מְזַעֵיר מְעַצֵּם נוֹרְאוֹת הַשְּׂגָתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָהֶם בְּחִירָה, שֶׁכָּל הַחֲפָצִים בְּאַמֶּת, רוֹאִים וּמְבִינִים מִרְחוֹק אֲמִתַּת גִּדְלַת מַעַלְתוֹ, וּמִתְקַרְבִּים אֵלָיו. אֲבָל יֵשׁ גַּם לְהִפָּךְ, שֶׁאֲדַרְבֵּה עַל-יְדֵי שְׁשׁוּמְעִים בְּרָמְזוֹ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת הַשְּׂגָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְגַּרֵּין בּוֹ בְּיֹתֵר, עַד שֶׁלִּפְעָמִים מִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ הַבַּעַל-דְּבָר גַּם בְּצְדִיקִים, וְחוֹלְקִים עָלָיו, וְרוֹצִים לְהַעֲלִים אוֹרוֹ. (וּכְאַמֶּת יֵשׁ גִּסְתָּרוֹת הַרְבֵּה בְּעִנְיַן הַמַּחְלָקַת שְׁבִין הַצְּדִיקִים, וְכַמָּה בְּחִינּוֹת יֵשׁ בְּזוֹה, כְּמַבְאֵר מְזֵה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'; וּבְלִקּוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ד', עִין שָׁם). וְזֶה בְּחִינַת הַמַּחְלָקַת

קלו אָשֶׁר ד' תתמג בַּנְחָל

שְׁחַלְקוּ הַשִּׁבְטִים עַל יוֹסֵף, וְכָל מֵה שֶׁרָמְזוּ לָהֶם גְּדֻלַּת מַעֲלָתוֹ בְּיֹתֵר, עַל-יְדֵי שֶׁסָּפְרוּ לָהֶם חֲלוּמוֹתָיו, הֵם הוֹסִיפוּ שָׁנָא אוֹתוֹ עַל חֲלוּמוֹתָיו וְעַל דְּבָרָיו, אֲבָל עֲצַת ה' לְעוֹלָם תַּעֲמֹד. וַיִּכְמוּ שְׂאֵחֵר-כֶּף הַתְּחַרְטוּ הַשִּׁבְטִים עַל זֶה, וַאֲמָרוּ (בְּרֵאשִׁית מ"ב, כ"א): "אֲבָל אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ" וְכוּ', וְגַם הַמַּחְלָקָת וְהַשְׁנָאָה בְּעֲצָמָה נִתְּהַפְּכָה לְטוֹבָה גְּדוּלָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ יוֹסֵף: "אֱלֹקִים חִשְׁבָה לְטוֹבָה", וְעַל-יְדֵי זֶה הַמַּחְלָקָת שֶׁבֵּין הַשִּׁבְטִים נִתְּגַלְגַּל, וַיִּרְדּוּ אֲבוֹתֵינוּ לְמִצְרַיִם, וַיִּזְכּוּ אַחֲרֵי-כֵן לְמַתָּן תּוֹרָה, כְּמוֹ-כֵן גַּם עַתָּה דִּיקָא עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקָת שֶׁעַל הַצַּדִּיק, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְּרַבִּים הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְנִתְּקַן בְּחֵינַת פָּגָם אֲמוֹנַת חַכְמִים, עַד שֶׁסוּף כָּל סוּף יִתְּגַלְּהַ, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ דִּיקָא, גְּדֻלַּת הַצַּדִּיק וּמַעֲלָתוֹ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹהֵי דִיקָא עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקָת, זָכִינוּ לְהַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים הַמְּאִירִים אוֹרוֹ יִתְּבַרֵךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר כִּמְעַט שָׁלָא נִמְצָא בְּשׁוּם סֵפֶר אַחֵר, וְכֵן מְגִלִּים אֶת אֲמַתַּת עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל וְגִדְלָתוֹ, וְגַם מְאִירִים אֶת הַשְּׂרָאָתוֹ. וְעַל-כֵּן אֵין רְאוּי לָךְ לְהַתְּבַלְבֵּל, אֲדַרְבֵּהּ, רְאֵה לְסִיעַ שְׂיִדְפָּסוּ הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפְּיֵצֵם בֵּין כָּלֵל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְהַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ יְאִיר עֵינֵינוּ בְּמְאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְנִזְכֶּה לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל רַבֵּנוּ ז"ל תָּמִיד. אֲשֶׁרֵינוּ, שְׂאִין אָנוּ חוֹלְקִים עַל רַבֵּנוּ ז"ל וְעַל אֲנָשָׁיו הַקְּדוּשִׁים, וְאֵין אָנוּ מוֹלְזִלִים בְּשׁוּם סֵפֶר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּסְפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּבְנֵנוּ עַל יְסוּדוֹת חֲזָקִים, וּמְגִלִּים אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתמג.

בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִּים-וַיִּלָּךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב יִשְׁיגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֲחֵי הַיְקָר! לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת הַחֲבִילָה וְכוּ'.

אָשֶׁר ד' תתמד בנחל קלז

אודות הבלבולים, עליך לדעת, כי אי אפשר להנצל מזה רק על-ידי רבוי התבודדות, כי אין לך דבר המטהר ומזכך את המחין ומישכן, כמו תפלה והתבודדות, שאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו. תברך בלשון שרגיל בה.

הדורש שלומך...

אנשי שלומנו אומרים: אלמלא לא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, אל לא להתנדע מהעצה הנוראה הזו, גם-כן הִיָּה פְּדַאי.

ד' תתמד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי דסליחות ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, ומה גם שאין אנו מתנגדים עליו, חס ושלום, ועל אנשיו הקדושים שבכל דור ודור. והעולה על הכל, כי בעוד שלשה ימים נזכה להיות עם הקבוץ הקדוש של רבנו ז"ל, אשר בודאי יהיה עמנו, ונזכה לכלל התקונים שלו.

חמדת לבבי! תראה לעשות לעצמך שעורים קבועים בספריו הקדושים, ואז תרגיש ערבות נעימות ידידות זיו ההתקרבות אליו. ומכל שכן כשתזכה לסיים בכל חדש ה"לקוטי-מוהר"ן" כפי שגחלק אצלנו על סדר החדש. וכן היה ראוי לך לסיים גם ה"ספורי-מעשיות" ו"ספר-המדות" והשיחות בכל חדש, אין לשער אינה תענוג תרגיש בהתקרבות אל רבנו ז"ל; כי עקר ההתקרבות אליו היא רק על-ידי התמדת ספריו הקדושים, כי בלא זה, אין

קלח אֲשֶׁר ד' תתמה בנחל

להתקרבות שום טעם, ומה גם שמטעים את עצמם, כי פניו, שכלו וחקמתו — הם בספריו הקדושים דיקא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב).

ועל פלם — ראה להתבודד עמו יתברך בכל יום ניום, ותפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, פֶּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי הַתְּבוּדוֹת מְכַנְסֹת בְּאָדָם יָשׁוּב הַדַּעַת אַחֵר, וּמִזְפִּירָה לֹא מָה חָסֵר לוֹ, וּמָה צָרִיךְ לְתַקֵּן, וְאִי־הוּא אֵיפֶה הוּא בְּעוֹלָם, כִּי בְּלֹא זֶה יְכוּלִים לַעֲבֹר עָלָיו יָמִים וְשָׁנִים וְלֹא יִדַע כְּלוּם.

אחי, אחי! חזק ואמץ, ותהיה רק בשמחה עצומה, ותתמיד בספרי רבנו ז"ל ובתפלה והתבודדות, ואז תרגיש טעם אחר בהתקרבות אל רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

ד' תתמה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי דסליחות ה'תשמ"ב.

שלום וכל טוב סלה ושיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקרים, אנשי שלומנו חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, הו"ה עליהם ושרה שכינתו תמיד.

אחי היקרים! זכרו היטב את אשר נדבר בינינו כל השנה, וראו לצרף את כל הדבורים יחד, וראו להתעורר ולהתחזק לקבל את הראש השנה הקדוש והנורא של רבנו ז"ל.

עליכם לדעת, כי אור רבנו ז"ל ותקוננו אינם מאירים, רק כפי שהאדם מכין את עצמו לזה, וכל מה שיש לאדם יותר את אתערוותא דלתתא, יותר נמשך עליו אתערוותא דלעילא.

ידידי היקרים! ראו לקיים את כל מה שנדבר בינינו אודות

אָשֶׁר ד' תתמו בנחל קלט

הַנְּקִיּוֹת בְּרוּחַ נִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֶלָּא בְּמִקּוֹם נְקִי (זהר ח"ג ג.), וּבִיּוֹתֵר בְּמַחְשָׁבוֹת נְקִיּוֹת, וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת לְשֹׁמֵר עַל נְקִיּוֹת הַמַּחְשָׁבָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְלַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ.

רְאוּ לְגַמֵּר אֶת כָּל עֲנִינֵי הַגִּשְׁמִיּוֹת הַיּוֹם הַזֶּה, כִּי מִחֵר הוּא עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁאַחֲרֵים הָיוּ מְאַחֲלִים לְעֲצָמָם רֹאשׁ הַשָּׁנָה כְּמוֹ שְׁאַצְּלָנוּ עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה. נִמְצָא, שְׁפַעְרֵב רֹאשׁ הַשָּׁנָה צָרִיכִים כְּבָר לְהַקְדִּים לְעֲצָמוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת לְהַפְּלִל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. וְצָרִיכִים לְהִרְבּוֹת אֹז הִרְבָּה בַּתְּפִלָּה וּבַהֲתַבּוֹדוֹת, וְלִצְיִר בְּדַעְתּוֹ כְּאִלוֹ עוֹמֵד אֹז בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנֻנְזָה בַּפַּעַל מִמֶּשׁ לְהִיּוֹת שֵׁם.

עַל-כָּל-פְּנִיִם אֵיךְ שֶׁהוּא שָׁמְרוּ אֶת עֲצָמְכֶם מִהַבְּטָלָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּזִמְן קְדוּשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה, אֲשֶׁר מְלֹאכִים יַחְפּוּזִין, וְעַל-כֵּן בָּאוּ גִשְׁתַּחֲוִיָּה וְנִכְרָעָה נִבְרָכָה לְפָנֵי ה' עוֹשֵׁנוּ, וּבִיַּחַד נִקְבַּל עָלֵינוּ עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ יִכְתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, וְנִנְזָה בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לְכַתִּיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה בְּסֵפֶרן שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תתמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי דְסְלִיחוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁכָל הַהֲתַקְרָבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל תְּלוּיָה רַק בַּתְּפִלָּה

והתבודדות, על האדם להרגיל עצמו לדבר אליו יתברך, וכל העובר עליו בגשמיות וברוחניות יספר לפניו קונו, באשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו, כי סוף כל סוף ימי שנותינו בהם שבועים שנה (תהלים ז, י), כמה יש לאדם בזה העולם? שבועים שנה. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), שגם השבועים שנה הם חולפים כרבע שעה; הנה אדם נמצא בזה העולם, והנה כבר לא נמצא. וחקמינו הקדושים אמרו (בראשית רבה, פרשה צו, סימן ב'): "כצול ימינו על הארץ", והלואי כצולו של כותל, או כצולו של אילן, אלא כצולו של עוף בשעה שהוא עף; תאמין לי, ידידי היקר! ראיתי אנשים שחשבו שיכבשו את כל העולם כלו, ופתאם נחלו ונפלו למשכב, ושכבו בבית-חולים, רחמנא לצלן, עם יסורים קשים ומרים, ונסתלקו מן העולם, ולא תארו לעצמם כלל, וזה בא להם פתאם. ולכן בשאדם מרגיל עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ומדבק עצמו אליו יתברך, איננו מפחד מהמיתה, כי אצלו כל הענין של מיתה הוא רק כמו שאדם יוצא ממקום למקום, עכשו הוא מסתובב פה עם הגוף, ועוד מעט יסתובב שם בעולמות העליונים בלי הגוף; כי באמת הנשמה היא חלק אלוק ממעל, ולכן למה צריכים לפחד מהמות? וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות יח.): החיים יודעים שימותו, אלו צדיקים שבמיתתם נקראים חיים; הינו שגם לאחר מיתתם הם חיים, כי נשמתם דבקה באין סוף ברוך הוא. ובאמת ראוי לנו לשמח מאד, שאנו יודעים מרבי אמת בזה, רבי נורא ונפלא בזה, רבי שגלה לנו כל הענין של תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס), שיש בגי' אדם שישנים את ימיהם, והכל הולך להם בכחינת שנה, כי ברגע שאדם אינו יכול לדבר אליו יתברך, סימן שהמחין שלו ישנים, והצדיק מעורר מהשנה. ולכן בזה תלויה כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל — כפי שמרבים לדבר אליו יתברך, בן נטהר מחו מכל מיני טנפת ושקוץ, תעוב וזהוים. ולכן מאחר שעבר עליך בחיים מה שעבר, שנטמאת בכל מיני טמאות וזהמות והרהורים רעים והסתפלות רעות וכו' וכו', עליך להרגיל עצמך לילך במקום פנוי שאין שם בגי' אדם, ויתברך אל הקדוש-ברוך-הוא, ואל תחשש

אשר ד' תתמו בנחל קמא

משום דבר, כי מה יש לך להפסיד בזה העולם?! הלא סוף כל סוף ממילא תצטרך לצאת מכאן, ואם-כן ברח לך כבר עכשו אליו ותברך, ותדבר אליו. וחקמינו הקדושים אמרו (בראשית רבה, פרשה ט'): והנה טוב מאד — זה המות. כי כשאדם יודע שההכרח לצאת מזה העולם, אז כל חזיון הם כבר 'טוב מאד', מה צריכים להתבלבל כל-כך מכל דבר?!

עליך לזכור היטב היטב, שרבנו ז"ל רוצה להביאנו אל תכלית המדרגה העליונה, ובפרוש גלה לנו, שמי שיצייתו ויקים את כל שיחה שהוא מגלה, אין דרגה בעולם שלא יביאו אליה. ולכן עלינו להתישב היטב — באיזה מעמד ומצב אנו נמצאים, הלא בוששה וחרפה תפל עלינו, חולף לנו יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, חדש אחר חדש ושנה אחר שנה, ובאלו פנים אנו נראים?! רבנו ז"ל רוצה להביאנו אל המדרגות הכי עליונות, להיות בטלים ומבטלים לאין סוף, עד שנוצח להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ונהיה מוכנים למסור נפשנו בכל רגע אליו ותברך, והיכן אנו מחזיקים במדרגה כזו?! ובאמת אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא תולדות); אין הקדוש-ברוך-הוא מיחד שמו על הצדיקים בתייהם, אלא לאתר מיתתם, כי בתיים חיותו של האדם, הוא נמצא בספנה גדולה מאד מאד. וכן מצינו ביוחנן כהן גדול, שנכנס לפני ולפנים שמונים שנה, ולבסוף נעשה צדוקי. ולכן אין הקדוש-ברוך-הוא מיחד שמו, אלא אחר מיתת הצדיקים, כי בתיים חיותו, האדם בספנה גדולה, שלא יסג אחר.

והנה יש צדיקים שעובר עליהם בתייהם, עד שהם כל-כך שבורים ורצוצים, שזוכים עוד בתיים חיותם להרגיש ערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו ותברך, וטועמים טעם העולם הבא בעולם הזה. אבל על זה צריכים להיות בטל ומבטל לגמרי אליו ותברך. ולכן ראה לתוק את עצמך לילך בדרך רבנו ז"ל, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תתמוז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ה' דְּסְלִיחוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמְעִינֹת הַחֲכָמָה, הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה, מְסוּד שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח קַבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְךָ עִם הַפְסָף לְפָדְיוֹן וּלְהַדְפָּסָה, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יָדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר גְּדֹל הַזְכוּת שֶׁל הָאָדָם, שְׁזוֹכָה לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. כִּי בְּזֶה הוּא מְגַלֶּה אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּמְמַשִּׁיף מְעִינֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְזֶה תְּקוּן עַל כָּל הָעוֹנוֹת; כִּי בְּאֵמֶת עַל כָּל חַטָּא וְעוֹן שְׂאָדָם חַטָּא, כָּפִי תְּשׁוּבַת הָאָרֶץ ז"ל, עֲלִיו לְהַתְּעַנּוֹת הַרְבֵּה תַּעֲנִיּוֹת, וְאֵין לָנוּ כֹּחַ לְהַתְּעַנּוֹת אֲפֹלוּ יוֹם אֶחָד, וְאֵין לָנוּ דֵי יָמִים לְזֶה, אֲךָ בְּזֶה שְׂאָדָם זוֹכָה וּמְקַרֵּב אֶת אֲחֵרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְעוֹרֵר אוֹתָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּזְכוּת זֶה מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן רָאֵה תְּמִיד לְגַדֵּב רַק עַל הַדְּפִסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ת"ז לְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק (תהלים קיט, קמב): "צְדָקְתְּךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאַרְתָּ לְעוֹלָם? כְּשֵׁנוֹתְנִים עַל הַדְּפִסַּת תּוֹרַת אֱמֶת מִהַצְדִּיק הָאֱמֶת (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה'): וְלָכֵן עֲלֶיךָ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂיֵשׁ לְךָ חֵלֶק בַּהֲפָצַת מְעִינֹת הַחֲכָמָה חוּצָה.

מָה אָמַר לְךָ! כָּל הַתְּחַזְּקוֹתֵי וְחִיּוּתֵי, שְׁבַתְּךָ הַצָּרוֹת וְהַקְּטָנוֹת, הַמְרִירוֹת וְהַדְּחָקוֹת, הַיִּסּוּרִים וְהַחֻבּוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי זוֹכָה לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלְהַפִּיץ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵף שְׁנַעֲשִׂיתִי לְלַעַג וּלְקָלֶס בְּעֵינֵי קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים, אֲשֶׁר חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, עִם כָּל זֹאת אֵינֶנִּי מְסַתְּפֵל עַל זֶה כָּלֵל, אֶלֶּא אֲנִי מְמַשִּׁיף לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵינִי מְתַפְּעֵל מֵאִישׁ. וְרוֹאִים כְּבָר אֶת הַתּוֹצְאוֹת — הַפְּרוֹת.

נָא וְנָא הַתְּרַחֵק מִלִּיצְנִים, רְשָׁעִים אַרוּרִים, כִּי דְבַר זֶה סְבֹלוּ כָּל

אָשֶׁר ד' תתמוז בַּנְחָל קמג

הצדיקים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שקלים, פ'ק ב') אין דור שאין בו ליצינים כדורו של דוד; אינך יכול לתאר ולשער עד כמה צערו ליצינים אלו את דוד המלך, ולכן דיקא הוא זכה להשאיר לנו השארה כזו — את ספר התהלים, אשר כל בר ישראל מוצא את עצמו בו, כי נאמר ברוח-הקדש כל-כף גדול. וכמו-כן צדיק הדבוק בו יתברך, וסובל עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים, מזכהו הקדוש-ברוך-הוא בספרים קדושים כאלו, שכל בר ישראל ימצא את עצמו בתוכם.

רבנו ז"ל היה אוהב מאד את העבודות הפשוטות של סתם בני-האדם, האנשים הפשוטים הפשרים, והיה אוהב מאד מי שיכול לומר הרבה תחנונות ובקשות בתוף הסדורים הגדולים בדרך המון-עם הפשרים, והיה מזהיר ומוכיח אותנו כמה וכמה פעמים לומר זמירות בשבת, והיה מקפיד וכועס מאד על מי שהוא חכם בעיניו, ואינו מתאמץ לומר זמירות בשבת ובמוצאי-שבת, ושאר עבודות פשוטות, כי העקר הוא פשיטות ותמימות גמורה בלי שום חכמות (עין לקוטי-מהר"ו, חלק ב', סימן קד); ולכן השלף ממך חכמותיך המדמות, ולא תהיה לך שום שיכות עם שום ברךה, הרגל עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וכן תתפלל את התפלות הקבועות בכל יום: שחרית, מנחה, ערבית, במגין דיקא ומתוף הסדור, בלי שום חכמות כילד קטן, וכן תאמר בלילה תקון חצות, קריאת שמע שעל המטה, כפי סדר האר"י ז"ל, ותברך ברפת-המזון בכונה, וכן תתבודד אליו יתברך, ותאמר בכל יום יום תהלים, כי התהלים נחלק לשבעה חלקים פימות השבוע, ועל-ידי-זה תזכה לסיים בכל שבוע את כל ספר התהלים בלי שום חכמות כלל. והעולה על הכל — תדבר הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא כאדם פשוט, ותאמין לי, ידידי היקר, שזו החיות הגדולה ביותר, ומי שמרגיל עצמו לילך בדרך זו, הוא צוחק מכל העולם.

רק חזק ואמץ, ותחזיק את עצמך ביחד עם אנשי שלומנו היקרים התמימים דיקא, ועל-ידי-זה אל רב טוב הגנוז תזכה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תתמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ה' דְּסִלְיַחוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָה,
שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּשְׁמַר עַל הַזְּמַן הַיָּקָר שְׁלֶךְ, כִּי חָבֵל
עַל כָּל רְגַע וְדָקָה וְשָׁנִיָּה שְׁחוּלְפִים לְהִבָּל וְלָרִיק. אִם אָדָם הֵיזָה יוֹדֵעַ
מָה זֶה יְקָרַת הַזְּמַן, לֹא הֵיזָה דוֹאֵג שׁוֹם דְּאָגָה, כִּי כָּל רְגַע וְרְגַע
שְׁחוּלְף — כְּבָר אִף פַּעַם לֹא יָשׁוּב וְלֹא יִחְזֹר לָךְ, וְלִכֵּן לְמָה לְדָאֵג
דְּאֵגַת חֲנָם, שָׂרַק תִּהְרַס אוֹתְךָ?! יֵשׁ מְאֹמֵר הַחֲכָם: "הַזְּמַן רוֹפֵא
נֶאֱמָן לְרַפָּא כָּל חַלִּי". נִכְנָסְתָּ בְּצָרָה, אֲבָל תִּצָּא מִמֶּנָּה, "מָה שְׂיַעֲשֶׂה
הַזְּמַן לֹא יַעֲשֶׂה הַשֶּׁכֶּל" — אָמַר הַחֲכָם. וְלִכֵּן רְאֵה לְהַכִּין צְדָה
לְנַפְשְׁךָ, כְּמֵאֵמֶר הַחֲכָם: "הַמְאֲשֵׁר — מִי שְׂיִכִּין צְדָתוֹ לְהִלְיָכְתּוֹ".
וְעַקֵּר הַצְּדָה — לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן
שְׂיִסְיִים בְּכֹל שְׁבוּעַת שָׁנִים מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, שְׂזוֹ סִגְלָה לְאֲרִיכוּת
יָמִים, כְּמֵאֵמֶרם ו'ל (בְּרִכוֹת ת.): לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁיּוֹתָיו עִם
הַצְּבוּר, שְׂכָל הַמְשָׁלִים פְּרִשְׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר — מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו
וְשִׁנוּתָיו. וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, פֶּרֶק אַחֵר פֶּרֶק,
לְאֵט וּבִסְבָּלְנוּת, עַד שְׂתִּסְיִים מְסֻכָּתָא, וְתִתְחִיל עוֹד וְעוֹד מְסֻכָּתָא, עַד
שְׂתִּזְכֶּה לְסִיָּים שְׂשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְתִתְחִיל שׁוֹב וְשׁוֹב כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ,
וּבְשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן אֲסוּר לָךְ לְהִשְׁבֵּר, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג
עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצִדְקָה וּבְמִשְׁפָּט. וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר
בְּש"ס: בְּכָל יְרֻשָׁלַיִם, תוֹסֵפֶתָא, תִּלְמַד בְּכֹל יוֹם דָּף וְעוֹד דָּף, עַד
שְׂתִּזְכֶּה לְסִיָּים, וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר בְּרַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ
כְּסִדְרָן, בְּכֹל יוֹם קִצָּת וְעוֹד קִצָּת, וּבְמִשְׁשָׁף יָמִים וְשָׁנִים תִּזְכֶּה לְסִיָּים
אֶת כָּל סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים. וְכֵן כָּל הַמְדַרְשִׁים כָּלָם: מְדַרְשׁ רַבָּה
וְתַנְחוּמָא וְכוּ'. זֶה נִקְרָא צְדָה לְהִדְרָךְ. זֶה הַמְאֲשֵׁר בְּחַיִּים! וְלִכֵּן לֹא
כְּדָאי לְדָאֵג דְּאֵגַת חֲנָם, יֵשׁ מְאֹמֵר הַחֲכָם: "הַיּוֹם 'בְּכָאן' וּמִחָר
וְיִבְרַח", לְמָה לָךְ לְדָאֵג כָּל-כָּף?! בְּרַגַע שְׂתִּהְיֶה תָּמִיד שְׂמֵחַ,

אָשֶׁר ד' תתמט בַּנְחַל קמה

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שֶׁתְּדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי אַתָּה הָכִי מְאֹשֶׁר. רַק תִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל דְּבוּרְךָ, כִּי כֹךָ אָמַר הַחֶכֶם: "מִמּוֹפְתֵי הַחֲכָמִים — מַעוֹט הַדְּבָרִים, וּמִמּוֹפְתֵי הַסְּכָלִים — רַב הַדְּבָרִים"; לָמָּה לָךְ לְהִתְנַכַּח עִם כָּל אֶחָד? ! רְאֵה אִיךָ חָלְפוּ לָךְ יָמִים וְשָׁנִים, וְלָמָּה הִבִּיאֹוֹךָ כָּל אֵלֹו הַיּוֹכּוּחִים וְהַשְׁטִיּוֹת? אֵל מְאוּמָה, רַק גְּרַמְתָּ שִׁישְׁנָאוֹךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. הֲלֹא רַבְנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ: "שֶׁתִּיקָה אַחַת זֶה תְּרוּץ עַל הַכֹּל". מַה לָךְ לְהַכְנִס בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן עִם כָּל פְּרֻחַח וְרִיק? ! הֲלֹא אַף פַּעַם לֹא תִנְצַח אֶת הַשּׁוֹטָה וְהַסְּכָל, וְלָכֵן אַל תִּתְחַיֵּל לְדַבֵּר עִמָּהֶם כָּלֵל וְכָלֵל! וְכִבֵּר אָמַר הַחֶכֶם: "בְּהִמְעֵיט הָאָדָם אֶת דְּבָרָיו, יִמְעָטוּ שְׂגִיאוֹתָיו"; כִּי כָּל טְעִיּוֹת הָאָדָם בָּאוֹת מִפְּאֵת רַבּוּי הַדְּבוּר. וְזָכַר דְּבַר זֶה וְיִהְיֶה לָךְ לְעֹזֵר מְאֹד מְאֹד לְהִתְגַּבֵּר עַל הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם ה' דְּסִלְיַחוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֶכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּמִיד תִּהְיֶה לִי לְעֹזֵר לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה יִכְבֹּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם, כִּי לְצַעֲרָנוּ הָרַב, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל-כֹּךָ הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, וְאִין לוֹ בְּמָה לְהִתְחַזֵּק, אֲלֵא עַל-יְדֵי דְבָרֵי רַבְנוּ ז"ל. וְלָכֵן רְאֵה לְעֹזֵר לִי תְּמִיד, כִּי כָּל רְצוֹנֵי לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלִי בְּזֶה הָעוֹלָם.

בְּעֵנִין לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם וְכו'; עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁזֶה עֲנִין שֶׁל מַת מְצוּהָ, שְׁלֹא תִצְפֶּה לְגִמּוּל, אֲדַרְבֵּה, בְּזֶה שֶׁתְּחַזֵּק אֶת הַזּוּלָת, תִּהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׁלִבְסוּף יִשְׁלִיךְ עָלֶיךָ אֲבָנִים וְיִחַלֵּק עָלֶיךָ, וְיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה

קמו אשר ד' תתנ בנחל

צרות ממנו, ומה אתה צריך את זאת? ! מה חסר לך כל פאב הראש הזה? ! עם כל זאת אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד): כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים, נעשה אור ישר ואור חוזר. בזה שאדם מדבר עם זולתו, נתעורר גם אצלו הדבורים. פי לפעמים הוא מתחזק יותר מאשר הזולת מתחזק ממנו, פי יש לו מח קטן ואינו מבין דבריו, על-כל-פנים הדבורים שהוצאת מפיו ודברת עם הזולת, עושים רשם אצלו. ולכן אם אתה צריך התחזקות — תחזק את אחרים. וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו): כשאדם נפל בקטנות המחין, ודעתו שבורה, ולבו מעקם בעקמומיות, העצה — להשכיל את אחרים, ועל-ידי-זה גם הוא יבוא לשכל ולהרחבת הדעת.

נא ונא הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ואל תפחד משום בריה שבעולם, ואת הכלל הזה תקח בידך: אתה אל תצפה להתחזקות משום בריה שבעולם, איש בעולם לא יחזק אותך, אף אחד בעולם לא יעריך את מעשיך, עליך לעשות את שלך — לדבר עם אחרים, ועל-ידי-זה תצליח דרכך תמיד; פי באמת עליך לחזק את עצמך, אבל אדם אינו יכול לדבר אל עצמו, ועל-כן מחזק את אחרים, ובין כך הדבור עושה רשם אצלו; פי כך הדבורים ישנים אצלו, אבל ברגע שתוציאם מפיו לאחרים — גם לך יהיה חזוק. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תתנ.

בעזרת השם ותפריך, יום ה' דסליחות ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתתחזק ותראה לנצל את זמנך היקר, פי כל דקה יקרה מאד מאד בעיניו ותפריך, ואין יכולים לקנות את הזמן בשום הון דעלמא, פי כל רגע שחולף הוא מת לגמרי. ואם היה אדם יודע דבר זה, היה שומר מאד, שכל רגע לא ימות לו, פי

אֲשֶׁר ד' תתנא בנחל קמו

תָּבֵל עַל כָּל רָגַע. וְזֶהוּ שְׁפָתוֹב (איוב ז, יח): "לְרָגְעִים תִּבְחָנֶנּוּ", בּוֹחֲנִים אֶת הָאָדָם עַל כָּל רָגַע, וּבְנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים מַעֲלַת יִקְרַת רָגַע, וְלִכֵּן מְזַלְזָלִים בְּרָגְעִים. וְהִנֵּה נוֹתְנִים לְאָדָם שְׁעָה שְׂבָהֶם שְׂשִׁים רָגְעִים, וְהוּא מִסְכֵּן, אֵינּוּ יוֹדַע אֵיךְ לְשַׁמֵּר עֲלֵיהֶם מִכָּל מִשְׁמַר. וְלִכֵּן רָאָה לְשַׁמֵּר עַל כָּל דְּקָה וּשְׁנֵיָהּ, וְאִז תִּהְיֶה עֲשִׂיר גְּדוֹל, וְתִזְכֶּה לְלַמֵּד תּוֹדָה וְתַצְלִיחַ דְּרַבְרָךְ.

תְּכַמִּינּוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (עֵינֵי שְׁל"ה מִסְכַּת יוֹמָא, פֶּרֶק דְּרַבֵּי חַיִּים): "אֵין רָגַע בְּלֹא פְּגַע", כָּל רָגַע אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת מוֹכֵן שְׂיִהְיֶה לוֹ פְּגַע, אִיזוֹ צָרָה. וּפְרַשׁ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: פְּגַע — לְשׁוֹן תְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (רוּת א, טז): "אֵל תִּפְגַּע בִּי", וְלִכֵּן בְּכָל רָגַע צָרִיכִים לְהִיּוֹת מוֹכֵן לְהַתְּפַלֵּל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׂיחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְדִיֻּקָּא עַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תְּמִיד — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת. וְלִכֵּן רָאָה לְהַתְּחַזֵּק בְּיַתֵּר שְׂאֵת נְעוּז, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְתְּמִיד תִּבְשֹׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתנא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ה' דְּסְלִיחוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבָךְ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְעַקֵּר הַהַתְּחַזְּקוֹת הוּא בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִיְדַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַנְדִיעַ, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי דָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן. וְאִם הִיָּה אָדָם יוֹדַע,

קמח אָשֶׁר ד' תתנא בַּנְחֵל

אִיךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבִמְשָׁפֵט, אִזּוֹ לֹא הִיָּה מִתְלוֹנֵן כָּלֵל, אֶלָּא הִיָּה בּוֹרֵחַ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִבְטֵל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא; כִּי בְּאַמַּת אָדָם צָרִיךְ לְהַחְדִּיר בְּדַעְתּוֹ, אִיךָ שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ מְלֵא אֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ הָאֹר, וְעַל-יְדֵי-זֶה הִיָּה מְקַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּתַכְלִית הַקְדָּשָׁה, כִּי אִין עוֹד קְדָשָׁה כְּקְדָשַׁת הָאֱמוּנָה, וְעַל הָאָדָם לְהִגִּיעַ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ, שְׂיִהְיֶה בְטֵל וּמִבְטָל לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיַצִּיר בְּדַעְתּוֹ, שְׂאִינוֹ רוּאָה וְאִינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאִינוֹ מְרַגֵּשׁ רַק אֱלֻקוֹת. וְזוֹ הַמַּדְרַגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֵלֶיהָ. אִךָ עֲלִיךָ לְדַעַת, אַחִי, אַחִי! שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְזֶה, אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׂשׁוּבְרִים אֶת הָאָדָם, וְכוֹתְשִׁים אוֹתוֹ בְּכַתִּישָׁה אַחַר כְּתִישָׁה, שְׂמִשְׁבְּרִים אוֹתוֹ בְּשִׁבְרָה אַחַר שְׁבִירָה, וּמִבְטָלִים אוֹתוֹ בְּבִטּוּל אַחַר בְּטוּל, עַד שְׂנַעֲשֶׂה כְּלוֹם כְּלוֹם, אִזּוֹ רוּאָה אִיךָ שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ מְלֵא אוֹרוֹת. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ז, חֶלֶק א', סִימָן קלג), שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ מְלֵא אוֹרוֹת, אִךָ הַמְטַבֵּעַ הַקְטַנָּה מְכַסִּית אֶת זֹאת, שְׂזוֹ תַּאֲוַת מְמוֹן שְׂיֵשׁ בְּאָדָם, שְׂרוּצָה כְּסָף, וְרִץ אַחַר הַכְּסָף יוֹמֵם וְלַיְלָה, וְכֵן הִיָּד הַקְטַנָּה מַעְלָמַת אֶת הָאֹר הַגָּדוֹל, שְׂזֶה כְּלָל הַמוֹנְעִים וְהַחֹלְקִים וְהַלִּיצָנִים, שְׂמַטִּים עִם הִיָּד הַקְטַנָּה, כְּאוֹמְרִים: מַה לָּךְ לִילָךְ שְׂמָה? ! מַה לָּךְ לְשִׁמְעַ שְׂמָה? !

וְעַל-כֵּן רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֵז, שְׂשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאִזּוֹ אִם תִּכְנַס בְּאוֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אִזּוֹ תִּרְגִּישׁ חַיִּים חַדָּשִׁים, תַּחֲוֹשׁ תְּמִימוֹת דְּקְדָשָׁה, כִּי מִי יִחַמֵם אוֹתְךָ? הָאֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא. אֲשַׁרִּי מִי שְׂזוֹכָה לְהִגִּיעַ לְזֶה, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדָיו, כְּמוֹ שְׂאָמַר הַחֶכֶם מְכָל הָאָדָם (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת", כִּי מִי שְׂמִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ מִמְרוֹם בְּרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת רַבּוֹת, אֲשַׁרִּי מִי שְׂאוֹחֵז בְּזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אָשֶׁר ד' תתנב בַּנְחַל קמט
ד' תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם ה' דִּסְלִיחוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם סְבָלָנוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַסְבָּלָנוֹת רַק
עַל-יְדֵי אַמוּנָה, כְּמוֹ שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
קנ"ה), כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל סוֹבֵל עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, אִזּוֹ שׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יִכּוֹלָה לְשַׁבְּרוֹ, וְהַסְבָּלָנוֹת תְּלוּיָה בְּאַמוּנָה, כִּי הַמְּאַמֵּין
הָאֱמֵתִי, שְׂמַאֲמִין שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים, בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, וְכָל אֲשֶׁר קוֹרֶה בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, עַל-יְדֵי-זֶה נִצַּל מִכָּל צְרוּתָיו. וְלִכֵּן אֲשָׁרֵי מִי
שְׂמַחְזִיק מֵעַמֵּד וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

גַּא וְנָא הַרְגֵל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עַל-כָּל-פָּנִים חֲמַשׁ
דְּקוֹת, וּתְסַפֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּרְגֵּשׁ אֶת עֲצָמָךְ אָדָם אַחַר לְגַמְרֵי. הָעֵקֶר אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאֵל
תַּעֲזוֹב אֶת עֲצָמָךְ, כִּי זֶה מַה שְׁקַבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל — לְהִתְחַזֵּק בְּכָל
מַחִיר, וּמִי שְׂחָזַק בְּזֶה — יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ.

הָעֵקֶר לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּאִלוֹ עַדִּין לֹא הִתְחִיל.
וּבְאֲמַת לְפִי גִדְלָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַדִּין לֹא הִתְחַלְנוּ כָּלָל, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׂחָזַק
בְּזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

קנ אָשֶׁר ד' תתנג בנחל
ד' תתנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי רֵאשִׁי הַשָּׁנָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי זֶה פְּעַמִּים, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מִצְטַעֵר
בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.

וַהֲנֵה עֲלֶיךָ לְדַעַת הַכָּלֵל שֶׁהִגְדִּירוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה
ט.) : אֵין אָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה, אֲלֵא בְּמָקוֹם שֶׁלְבוֹ חֲפִץ ; וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי,
אֵי אֶפְשָׁר לְשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם לוֹמֵר לֵךְ דַּעוֹת מַה לַּעֲשׂוֹת, כִּי אֶפְלוּ
עַל-פִּי הַלְכָה מוֹבָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (יִוְרָה דְּעָה, סִימָן רֵמ, סְעִיף כֹּה), שֶׁאֵין
צָרִיךְ לְשֵׂאֵל וּלְצַיֵּת אֶת הוֹרָיו, אֶפְלוּ שֶׁצָּרִיךְ לְנִסְעַ לְמָקוֹם סְכָנָה, עֵינַי
שָׁם. וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּעֵינַי שֶׁלְּךָ, הוּא רַק מִפְּנֵי גְאוּת אַחִיךָ וְאַחוֹתְךָ,
שֶׁמְתַבְּיָשִׁים עִם הַלְבוּשׁ שֶׁלְּךָ וְכוּ', מַה לֵּךְ עִמָּהֶם?! יֵאָחַז כָּל אֶחָד
אֶת דְּרָכּוֹ, וְאַתָּה תִּלְךָ בְּדַרְךְ שֶׁבְחַרְתָּ לָּךְ. וּבְכָלֵל, אֵין זֶה נֶאֱדָה שֶׁאַחַ
אוֹ אַחוֹת יִתְעַרְבוּ בְּעֶסֶק אַחֵיהֶם אוֹ אַחוֹתָם, כָּל זְמַן שֶׁהַכָּל עַל-פִּי
הַתּוֹרָה, אֲסוּר לָהֶם לְהִתְעַרֵּב כָּלֵל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּעֵינַי שֶׁלְּךָ, שֶׁאַתָּה
חֲפִץ לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְאַתָּה מְרַגֵּשׁ שֶׁבִישִׁיבָה זוֹ שֶׁבְחַרְתָּ — תִּצְלִיחַ,
בְּיָדָי אֲסוּר לָּךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק תִּרְאֶה לְהוֹצִיא מִהַכַּחַ
אֶל הַפֶּעַל נִקְדָּתְךָ הַבוֹעֶרֶת בָּךְ.

אוֹדוֹת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל ; מַה אִמַּר לָּךְ, אִם תִּזְכֶּה לְשַׁקֵּד בְּסִפְרֵי
הַקְּדוּשִׁים, אֲזִי יִפְתָּחוּ עֵינֶיךָ וּלְבָבְךָ, וְתִרְגֵּשׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת
זִיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי כְּזֶה, שֶׁלֹּא שַׁעֲרַת מִיָּמֶיךָ, וְכֵן תִּפְתַּח
לָּךְ דַּעַתְךָ לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל אוֹר הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְשַׁקֵּד
עַל דְּלִתוֹת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן אִם מוֹנְעִים אוֹתְךָ, רְאֵה לַעֲשׂוֹת
בְּחֻכְמָה וּבְהַשְׁכָּל, וְתַעֲלִים אֶת לְמוֹדֶךָ מֵעֵינַי מִתְּנַגְדֶּיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
מִמִּילָא יִתְבַּטְּלוּ.

נָא וְנָא לֹא לַעֲשׂוֹת מְרִיבוֹת בְּבֵית, שְׂזָה מְכַנִּים אֶת הַסְּטָרָא
אַחֲרָא, רַחֲמָנָא לְצַלְוֹ. וְעַקֵּר הַעֲצָה לְהַנְּצִל מִמְרִיבוֹת הוּא — עַל-יְדֵי
שֶׁאֵינוֹ נִכְנָס בְּשׁוֹם וְכוּחִים. אַתָּה, אֶהוּבִי, אַחִי, עֲשֵׂה אֶת שֶׁלְּךָ ! וְאֵל

אֲשֶׁר ד' תתנד בנחל קנא

תענה למחרפי ולמבזי נפשך שום דבר, כי הכל לכפרת עוונות.
ותאמר לאמר, אם יגנבו את בגדיך, תצא מהבית להכנס בפנימיה.
והשם יתברך יחוס וירחם עליך וירחיב לך.

העקר ראה לסדר לעצמך שעור קבוע בשלחן ערוך, אשר מאד
מאד הזהירנו על זה רבנו ז"ל יותר מכל הלמוד, וזה מסגל ליראת
שמים, ולזכר את דמיו.

הדורש שלומך ברחמימה טובה...

ד' תתנד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי ראש השנה ה'תשמ"ג.

שלום רב...

הנה בנך בקש ממני מאד לכתב לך אודות המריבות שיש
בביתכם.

עלי לגלות לך, כי אסור בהחלט להניח שישתוללו האחים
והאחיות על אח אחר, ולכוף את דעתם והתנהגותם עליו, והוא
אינו מחייב כלל לשמע אליהם, מכל שכן כשהדבר נוגע בעקר
היהדות, כי הוא רוצה ללמד תורה בישיבה יותר חרדית, אין לשום
בריה רשות לשנות את דעתו, כל זמן שאינו יוצא מגדר התורה,
אשר רק היא חיינו וארץ ימינו. ועל-כן אל תהיי שבויה מהמצב,
אדרבה, אם אפשר שילך לישיבה כזו, שיש שם פנימיה, ואז לא
תהיה מחלקת בבית, רק ילבש איזה לבוש שרוצה. אני כשלעצמי
איני רואה, שכדאי להפוך את כל הבית לגיהנום, רחמנא לצלן,
בשביל ענין כזה, זה לא נורא שבנך יהיה לבוש בלבוש שלובשים
בישיבות, ולא בכפה סרוגה כשעור גרוגרת וכו' וכו'.

ועל-כן עליך לשמח על אשר זכית לבן כזה, שמשתוקק להיות
רא שמים, סוף כל סוף זהו כל הנחת והתקנה שלך. ואני מקנה

קנב אָשֶׁר ד' תתנה בנחל

לְהִשָּׁם יתְבַרֵךְ, שְׁלֹא תִהְיֶי מִתְנַגֵּדֶת אֵלָיו, אֲדַרְבָּהּ, אֶתְּרֹאֵי לַעְזוֹר לוֹ.

רוֹאִים בְּבֵית, שְׁלֹפְעָמִים מִחֲמַת שְׁטוֹת וְקִטְנוֹת הַדַּעַת, נִתְהַפֵּף הַבַּיִת לְגִיהֵנוֹם, וְרָבִים עַל לֹא דָבָר, וּמְמַרְרִים אֶת חַיֵּיהֶם וְשׁוֹרִים בְּעֵצָבוֹת, וְזֶה הוֹרֵס אֶת הַבְּרִיאוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם.

על-פֶּן רֹאֵי רַק לַעְזוֹר לוֹ, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְשָׁלוֹם וּבְשִׁלְוָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בַּחֲתִימָה טוֹבָה...

ד' תתנה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, בֵּין כֶּסֶה לַעֲשׂוֹר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לַיְדֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, אֶף מֵרַב טְרִדוֹתֵי הַרְבּוֹת לֹא יִכְלָתִי לְהַשִּׁיב לְךָ תִּכְרָף-וּמִיד.

בְּדַבָּר שְׁאֵלְתָךְ וְכו', לְדַעַתִּי, בְּעִנְיָנִים כְּאֵלוֹ הִזָּה טוֹב שְׁתַּעֲשֶׂה לַעֲצָמְךָ אִיזוֹ דֶּרֶךְ לְהִתְנַעַד עִמִּי וּלְדַבֵּר פֶּה אֶל פֶּה, כִּי קָשָׁה וְכָבֵד לְרַשֵּׁם מִעִנְיָנִים שְׂבִינּוֹ לְבִינָה עַל הַכְּתָב וְכו'.

הַגַּם שֶׁהֲרַבָּה אֲבָרְכִים בְּקִשׁוֹ מִמֶּנִּי מְאֹד לְסִדֵּר סֵפֶר כְּזֶה, אֲבָל יַעַן שְׁחִסְדֵי הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, בְּהַסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים שְׂזַפְנֵי הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ יָד, כֹּל אֲחֵד מִמְשַׁמֶּשֶׁת בָּהֶם, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּגִי הַנְּעוּרִים, עַל-כֵּן קָשָׁה עָלַי לְכַתֵּב בַּפְּרָטִיּוֹת, אֲקַנְוָה שְׁתַּבִּין הַכֹּל מִעֲצָמְךָ.

הַכֹּפֵל הַדָּבָר, תַּעֲשֶׂה דֶּרֶךְ לְהִתְנַעַד עִמִּי יַחַד, וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ שְׂסִדְרָתִי לִי סִדֵּר, וְחִלַּקְתִּי לִי אֶת הַזְּמַנִּים — מִתִּי לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, אִזּוֹ יִהְיֶה לִי זְמַן גַּם בְּעִבוּרְךָ, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ד' תתנו בַּנְחַל קנג
ד' תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁם ה' (י) ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְכֹל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ",
קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַנּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! בְּכֹל פַּעַם אָנִי מְקַבֵּל הַמּוֹן מִכְּתָבִים
מִהַתְּלַמִּידִים, וְגַם כָּל אֶחָד וְאֶחָד רוֹצֵה לְדַבֵּר עִמִּי בַּפְּרָטִיּוֹת, אֵף אָנִי
רוֹאֶה כִּי הַזְּמַן הוֹלֵךְ וְהוֹמָה, וְהַגּוֹף אֶפְשָׁר כִּי הַיּוֹם בָּא יוֹמוֹ (שִׁיר
רַבְּנוּ ז"ל), וְאִין הַזְּמַן תְּלוֹי בְּיַדִּי כָּלֵל.

לְכֵן לְמַעַן עֲנוֹת לְהַפְצָרוֹתֵיכֶם, אֶמְרָתִי לְבּוֹא בְּכַתּוּבִים לְכָלְכֶם,
אֵף שְׂאִינוּ דוֹמָה כְּמוֹ שְׂבָאִים בְּכַתֵּב לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד, וּמִכָּל שֶׁפֶן
בְּדַבּוֹר פְּנִים אֶל פְּנִים אֶל כָּל אֶחָד בִּיחִידוֹת, אֵף אָנִי מְקַנְהָ שְׁתַּדּוּנּוֹ
אוֹתִי לְכַף זְכוּת.

וּמִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַחַיִּים, אָנִי רוֹצֵה
לְגַמֹּר בְּשָׁנָה זוֹ כְּמָה סְפָרִים יְקָרֵי עֶרֶךְ, שִׁיְהִיָּה טוֹבָה לְכָלְכֶם וּלְכֹל
יִשְׂרָאֵל.

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתִּרְאוּ לְעֶזֶר לִי בְּזֶה, וְיִהְיֶה לְכֶם חֵלֶק בְּכֹל
זֶה. וְעַקֵּר הָעֶזֶר הוּא בַּפְּשִׁיטוֹת, שְׁלֹא יִהְיֶה עָלַי הָעַל הַגְּשָׁמִי שֶׁל כָּל
דְּבַר וְדְבַר, וּבַפְּרָטִיּוֹת הַנּוֹגַע לְבִנְיָן "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ".

וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם גָּדוֹל בֵּין הַתְּלַמִּידִים, כִּי מְאֹד
מְאֹד כּוֹאֵב לִי, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שְׂיֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵיזָה סְכָסוֹף וְכוּ', אוֹ
דִין וּדְבָרִים בֵּין הַתְּלַמִּידִים, וּמִכָּל שֶׁפֶן כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַתְּלַמִּידִים
הַמְּבַגְרִים מְשַׁתְּלֵטִים עַל הַתְּלַמִּידִים הַצְּעִירִים, וְרוֹדְפִים אוֹתָם וְכוּ',
זֶהוּ גְרוּעַ מִהַכֹּל, כִּי אֲסוּר לְרַדֵּף אֶת שׂוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי "וְהֶאֱלָקִים
יִבְקֹשׁ אֶת גִּרְדָּף" (קֹהֶלֶת ג, טו); אֶפְלוּ צְדִיק רוֹדֵף אֶת הַרְשָׁע, הֶאֱלָקִים
יִבְקֹשׁ אֶת הַגִּרְדָּף וְכוּ' (עֵינִי יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי וַיְקָרָא, רַמְזוֹ תַרמ"ג).

וְעַל-כֵּן רְאוּ שִׁיְשְׁרָה תָּמִיד שְׁלוֹם בֵּין הַתְּלַמִּידִים, וְאֶחָד יַעֲזֹר
אֶת הַשְּׂנִי, בֵּין בְּגוֹפּוֹ וּבֵין בְּנִשְׁמָתוֹ, אֶהְבֵּת חֲבָרִים הֵיא יְסוּד גָּדוֹל

קנר אֲשֶׁר ד' תתנו בַּנְחָל

בְּחֻדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְיִכּוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה לְטוֹב הַרְבֵּה, כִּי תִהְיֶה תוֹעֵלַת בְּעִבּוּר כָּל הַתְּלַמִּידִים, כִּי בְּהִתְאַחְדוּתָם שֶׁל כָּל הַתְּלַמִּידִים, תִּמְשִׁיכוּ עַל עֲצָמְכֶם אֹר וּרְחֵמֵי מִהָאֲרַת הַשְּׂכִינָה.

וּבְאֻמַּת רְאוּי לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְכֶם, שֶׁבְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ יִהְיֶה רַק מְקוֹם תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלֹא חֵס וְשָׁלוֹם, מְקוֹם מוֹשָׁב לְצִים, וּמְדַבְּרִים דְּבָרִים בְּטָלִים, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְגַרֵשׁ וּמְרַחֵק אֶת הַשְּׂכִינָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת דף נג): בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ שֶׁל רַבִּי גְּמְלִיאֵל לֹא אָמְרוּ מְרַפָּא מְפַנֵּי בְּטוּל בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ (הֵינּוּ אֶפְלוּ כְּשֶׁאֲחָד הַתַּעֲשִׂט, וְיַרְגִּילִים לֹאמַר 'אִסוּתָא', גַּם זֶה הָיָה נִמְנָעִים, מְפַנֵּי שְׁלֹא רָצוּ לְבַטֵּל אִישׁ אֶת רַעְהוּ), עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה אֵיךְ צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים, וּמְכַל שֶׁפֶן דְּבָרִים אִסוּרִים, חֵס וְשָׁלוֹם.

וְהִנֵּה מוּבָא בְּדַבְרֵי הָאֲר"י ז"ל, כִּי הַד' יָמִים שֶׁבֵּין יוֹם הַכְּפוּרִים לְבֵין סְכוּת, בְּהֵם מְאִיר שֵׁם הַיְיָ שְׁלָם, הֵינּוּ בְּכָל יוֹם מְאִירָה אוֹת אַחַת מְשֻׁמוּ יְתַבְּרָךְ. וּמוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, כִּי אֱלוֹ הַד' יָמִים, נִמְשָׁךְ בְּהֵם אֹר הַלְּבִנוּנִית שֶׁל הַד' בְּגַדֵּי לְבָן שֶׁל הַכֹּהֵן גְּדוּל, שֶׁעָשָׂה בְּהֵם הַעֲבוּדָה בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל-כֵּן בְּד' יָמִים אֱלוֹ אֵין מִחְשָׁבִין בְּהֵם הַעֲוֹנוֹת, וּמִחֲמַת זֶה עוֹסְקִים בְּכָל אֱלוֹ הָאֲרַבְּעָה יָמִים בְּבִגְדֵי יְתַבְּרָךְ וְתַקְוֵי הַסֵּפֶה, כִּי אִזּוּ יֵשׁ לָנוּ כַח לְבָנוֹת הַסֵּפֶה וְלְהַקִּימָה עַל-יְדֵי הַתְּלַבְּנוֹת הַעֲוֹנוֹת שֶׁנַּעֲשִׂים בְּיוֹם כְּפוּר. וְעַקֵּר בְּגִין הַסֵּפֶה הוּא בֵּין בְּעִבְדָּה וּבֵין בְּמִלוּלָא, הֵינּוּ בְּפִשְׁטוּת לַעֲסֵק בְּבִגְדֵי הַסֵּפֶה וְקִשׁוּטָה, וְכֵן לְלַמֵּד הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיָכוֹת אֵלֶיהָ.

וְעַל-כֵּן רְאוּ לַעֲזֹר לִי בְּפִרְטוּיֹת בְּבִגְדֵי הַסֵּפֶה, וְלִכְנוֹן בְּפִשְׁטוּת בְּכָל יְגִיעָה וְיִגִיעָה שֶׁמִּתְיַגְּעִים, שֶׁבְּזֶה מְקַיְמִים רְצוֹן וּמִצְוֹת הַבוֹרָא יְתַבְּרָךְ. וְכֵן רְאוּ לְלַמֵּד גַּם אֶת כָּל הַלְּכוֹת סֵפֶה, וְד' מִיָּנִים בְּיָמִים אֱלוֹ, וְלְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ בְּד' יָמִים אֱלוֹ, שֶׁתְּזַכּוּ לְטַעַם טַעַם אֹר הַסֵּפֶה הַקְּדוּשָׁה, כְּאֲשֶׁר הִתְבַּטָּא מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְתַלְמִידוֹ ר' נַחֲמָן מְטוּלְטָשִׁין ז"ל, וְאָמַר לוֹ: "כְּאֲשֶׁר מִתְּבוּדָדִים עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הִטְעִימֵנִי טַעַם סֵפֶה, מְרַגִּישִׁים טַעַם אַחַר בְּסֵפֶה".

וְכֵן לְהַכִּין לַעֲצָמוֹ הָאֲרַבְּעָה מִיָּנִים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר כָּל בַּחוּר

אֲשֶׁר ד' תתנו בנחל קנה

ובחור, טוב ונאה שיהיה לו בעצמו, פי אפלו קטני קטנים אמרו חכמינו הקדושים (ספ"ה מ"ב): קטן היודע לנענע — ח"ב בלולב. ומכל שפן בחורים מבגרים הלומדים ספרי רבנו ו"ל, ומשתוקקים לילך בדרךיו הקדושות, בנדאי אין ראוי לכם לפטר את עצמכם ממצוה רבה ונפלאה הזו. ומכל שפן וכל שפן אברכים, עליהם מטלת המצוה ביותר, כדי לזכות גם את ביתו — זו אשתו, במצוה רבה הזו.

אחי ורעי היקרים! מאד מאד הנהירו לקיים את כל הנוזר, ומכל שפן לא לילך בטל באלו הארבעה ימים, ומכל שפן וכל שפן לא להתקוטט, ולא לדבר דברים של מה בקף בימים אלו. פי באמת כל הארבעה ימים האלו נקראים שם ה', פי בכל יום מד' ימים אלו, מאיר שמו יתברך בגלוי רב, פי באלו הארבעה ימים אין מחשבין את העוונות, פי זכינו ללבנונית המחין, ועל-פן ראוי לציר לפני עינינו כל היום מארבעה ימים אלו — שמו יתברך, וזה ימשיך על נשמתו אור נורא ונפלא מאד מאד; אשרי שיאחז בזה!

הדורש שלומכם...

ד' תתנו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי מקרת יום הכפורים, שם ה' (י) ה'תשמ"ג.

שלום וברכה להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח וצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי כבד כמה פעמים, אף מרב טרדותי לא הנה לי הפנאי להשיבך, ועכשו שנודמן לי בן אחיך ... גרו יאיר, אליכם, אמרתי לרוץ דברי אליך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ובפרטיות שזכינו להיות אצל רבנו ו"ל על ראש השנה, אשר בפרוש אמר, שמי שזכה להיות אצלו בראש השנה, ראוי לו לשמח על זה כל השנה כלה. ובכל

קנו אָשֶׁר ד' תתנו בַּנְחַל

מקום שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו ומתפללים בהתקשרות לרבנו ז"ל, ומדברים דבוריו הקדושים, ומתנהגים בעצותיו הקדושות — שם הוא ממש.

על-כּל-פּנים ראוי לך לשמח מאד מאד על נעם חלקך, אֲשֶׁר בַּנְחַל שֵׁם חֲלֻקְךָ וְגוֹרְלְךָ.

עכשו אנו מכינים את עצמנו לחג הקדוש והנורא חג שמחת, חג הסוכות, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנּוּ "ת"ו"ל אָמַר (לקוטי-הלכות, רבית, הלכה ה', אות כז), שמתקף ומיד אחר ראש השנה ויום הכפורים בא חג הסוכות, להורות ולגלות, שגם בעבודות חיצוניות, שהם אכילה ושתיה ושנה, שנה עקר מצות ספה, גם בזה יש קדשה גדולה, ומרמזין לנו את האמת, שגם באכילה, שתיה ושנה, יכולים להיות סמוכים אליו ותברך, כמו שכתוב (משלי ג, ו): "בְּכֹל דְרָכֶיךָ דַּעֲהוּ וְהוּא יַיִשֵּׁר אֶרְחוֹתֶיךָ".

ועל-כּן ראה, בני ואחי! להיות חזק בקריאת שמע שעל המטה קדם השנה מתוך הסדור דיקא, ואם אפשר לומר גם סדר הודוי בכל לילה — אין למעלה מזה, כי הוא תקון נפלא לפגם-הברית (עין לקוטי-הלכות, קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב'), וכן תזהר מאד מאד בברכות הנהנין על כל מה שאתה אוכל, וביותר תהיה נזהר בברכת-המזון, ומתוך הסדור דיקא, כי הוא מאד מסגל לפרנסה ושפע.

אל תהיה חכם בעיניך, ירא את ה' וסור מרע, לא צריכים לחפש עבודות גדולות, רק להזהר בזה שיש תחת היד בקביעות, כמו: קריאת שמע שעל המטה, וברכת-המזון.

וצריך שתדע, כי הקדוש-ברוך-הוא מתפאר גם בברכת-המזון שלך ובקריאת שמע שלך, ועל-כּן אל תפל כל-כּף בדעתך, ואל תתרושל בזה.

ומה טוב ומה נעים, אם תזכה לומר בכל יום את ה'תקון הכללי, שרבנו ז"ל אָמַר, שהוא תקון נפלא לפגם הברית, ותכף-ומיד פשאומרים את זה — לא יחשב עוד. ועל-כּן מי שיודע

אֲשֶׁר ד' תתנח בנחל קנז

בנפשו שפגם הרבה בחייו, טוב ונכון שיאמרו בכל יום ויום, חק ולא יעבר.

ומה טוב ומה נעים אם רגיל לילה גם למקנה, על-כל-פנים פעם אחת ביום, שזה מטהר את האדם מבית ומבחוץ, ומשרה קדשה ודעת עליו.

ותהיה רגיל לברח מדי פעם בפעם אל שער השמים, ושם תבקש הרבה, כי אין לך עוד מקום טוב בעולם כמו שער השמים, שער הרחמים, כהל המערבי, ותזכרני גם-כן לטובה.

והשם יתברך השומע תפלות, ישמע גם את תפלתך, וימלא משאלות לבך לטובה, ותתברך בשנת פרנסה ברוח, ותזכה להרבות בשנה זו בתפלה והתבודדות ובאמירת תהלים ומשניות וגמרא.

הדורש שלומך...

פה תקבל כמה קסטות מהשעורים שלמדנו ברבים.

ד' תתנח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי מתרת יום הפורים שם ה' (י) ה'תשמ"ג.

שלום רב...

את מכתבך לנכון עכשו קבלתי, ואם אמנם אני עכשו חלוש כח מאוד, אף-על-פי-כן אם הקדוש-ברוך-הוא אמר: ימחה שמי על המים בשביל לעשות שלום בין איש לאשתו (שבת דף קטז.), ומפל שכן וקל וחסר שעלינו לילה במדתו יתברך, ולמסר נפשנו בעבור ענין זה.

והנה מאד מאד שמחתי לקבל את מכתבך, כי מבעלך כבר קבלתי כמה וכמה מכתבים, ואצלי יש פלל: פל זמן שאיני שומע משני הצדדים מה קורה, איני מקבל שום דעת יחיד, כי תמיד אני

קנח אָשֶׁר ד' תתנח בַּנְחָל

חֲפֵץ לְשִׁמֵּעַ אֶת שְׁנֵי הַצְּדִדִּים, וְאַחֲר־כֵּן אָנִי מִחְלִיט כְּפִי שְׁיִרְנִי
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְכֵן הִיְתָה אֲצִלִּי שְׂמִיחָה כְּפוּלָה בְּקַבְּלַת מִכְתָּבְךָ, לְשִׁמֵּעַ
גַּם אֶת הַצַּד שְׁלֶךְ.

קִדְּם עָלֵי לְהוֹדִיעֶךָ, שְׁמִיּוֹם שִׁפְתָּבְתָּ לִּי אֶת גְּדֹל הַקְּטָטוֹת
וְהַמְרִיבוֹת שֶׁעָשָׂה בְּבֵית, הוֹכַחְתִּי אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲצִלְנוּ כְּבוֹד
הָאֵשֶׁה גְּדוֹל, וְרַבְנוּ ו"ל הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, וְזֶה יְסוּד
גְּדוֹל בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, אֲצִל תְּלַמִּידֵי רַבְנוּ ו"ל הַיּוֹשְׁבִים בְּ"הֵיכָל-
הַקֹּדֶשׁ", שֶׁבוֹנָה רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט).

אֲךָ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בָּאִים וְנִכְנָסִים כָּל סוּגֵי אֲנָשִׁים, וּבְמִקּוֹם
לְבַטֵּל אֶת שְׁכָל עֲצָמָם וְלִשְׁטוֹף אֶת הָרֹאשׁ שְׁלֵהֶם, הֵם עוֹד מְכַנְּסִים
אֶת כָּל הַשְּׂגִיוֹנוֹת שְׁלֵהֶם, וְתוֹלִים שְׂזָה בְּרִסְלָב.

וְעַל-כֵּן הוֹכַחְתִּי אֶת בְּעֵלְךָ, שְׁיַעֲזֵן בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן (סִימָן רסד),
וְשֵׁם יִרְאֶה דַעַת רַבְנוּ ו"ל.

וּבְכָלֵל עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָל מָה שֶׁמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ו"ל, רַק
זוֹהִי דְרָכּוֹ וְחִסְדוֹתוֹ, וּמָה שֶׁאוּמְרִים אוֹ שֶׁמִּתְנַהֲגִים בְּגַי-אָדָם
הַמְתַּקְרָאִים בְּשִׁמוֹ, זֶהוּ שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, וְרַבִּים חָלְלִים הַפִּילָה, וְיִצְא
עָלֵינוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שֵׁם רַע כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱרַע אֲצִלְכֶם.

אוֹדוֹת מְחִיאוֹת כְּפִים בְּתַפְלָה, יֵשׁ בְּזֶה סוּדוֹת רַבִּים, וּמְבֹאֵר
בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מד, מה, מו. וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲצִל
כָּל הַחִסְדִּים נוֹהֲגִים כֵּן, וְזֶה אֵינּוּ חֲדוּשׁ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן אֵין מָה
לְהַתְקוּטֵט בְּעֵבוֹר זֶה.

וְאוֹדוֹת הַתְּקַשְׁרוֹת אֶל צְדִיקִים, גַּם זֶה מוּבָא בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן ב', וְסִימָן נה, שֶׁצְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת תְּפִלָּתוֹ אֶל
הַצְּדִיקִים, וּמוּבָא (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַעוֹשָׂה שְׁלִיחַ לְגִבוֹת חוֹב, הַלְכָה ג', אוֹת ב'),
שֶׁגַּם אֶת כָּל הַמְצוֹת צְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת הַצְּדִיקִים. וְהַעֲנִין הַזֶּה יֵשׁ
לוֹ שֶׁרֵשׁ גַּם בְּכַתְבֵי הָאֶר"י ו"ל, בְּפָנוֹנוֹת עַל הַצְּדִיקִים עַל פְּסוּק:
"וְיִשִּׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם", עֵינֵן שֵׁם. כִּי בְּאֵמַת כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, רוֹצִים
לְהִתְאַחַז בּוֹ כָּל הַקְּלָפוֹת, וּבְכַרְטִיּוֹת כְּשֶׁמְקִים אֵיזוֹ מִצְוָה, אוֹ לוֹמֵד

אֲשֶׁר ד' תתנח בַּנְּחָל קנט

תורה, או מתפלל תפלתו, ובזה שמקשרים את זאת אל הצדיקים, הם מעלימים את זה.

ועל-כן את רואה, שיש בשני דברים אלו שרש בכתבי האר"י ו"ל ובתורת מוהר"ן ו"ל, ועל-כן איני יודע ואיני מבין, מה זה ועל מה זה את עושה מחלקת בבית, ומכנסת את השטן ביניכם בשביל דברים קטנטנים כאלו, שאינם מפריעים לחיים ביניכם כלל, רק סתם שטות שונכנסה בראש וכו', ולמרר את החיים בתנאם.

ואודות שקם מאחר מאד וכו', יש עצה על זה — לילך לישן מקדם...

אך עליך לדעת, כי ענין זה אינו נוגע לחסידות כלל, רק זה טבע שני, שונכנס ונדבק בהרבה אנשים, ורבים וסובלים מזה, ואדרבה, רבנו ו"ל אומר בפרוש (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנג), שרבוני שנה מזיק להמת, עין שם. ואמר (ספר-המדות, אות ממון, סימן צא): הרבה שנה מביא את האדם לידי עניות, עין שם. ועל-כן את רואה, שאין לבעיה זו שום שיכות אל ברסלב, אדרבה, רבנו ו"ל אומר ההפך. רק עליך לדעת, כי רבים רבים סובלים מענין זה: הן אנשים והן נשים, שטבע השנה אצלם חזק מאד מאד, וקשה להן לקום. ועל-כן לדעתי, עליך לעזור לבעלך לצאת מהטבע הזה, ולא לשבר אותו בעבור זה, ובדרכי נעם יכולים לפעל הרבה.

העקר תדעי, כי לא כדאי להפך את הבית בשביל דברים קטנים כאלו, סוף סוף אני מבין מכתלי מכתבך, שיש אהבה הדרדית ביניכם וכו', אך מה? נכנס בביתכם קלפה ושר, רחמנא לצלן, הממרר את חייכם, כמו שאמר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות מריבה, חלק ב', סימן יא): לפעמים אין שלום-בית לאדם, וכל בני ביתו בקטטה, בידוע שיש שדים בבית, הגורמין כל זה, ועל-ידי-זה באים יסורים על אנשי ביתו, עין שם.

ועל-כן עליכם לעשות שני דברים: קדם להוריד את המזווזות ולבדק אותן, וכן אם יש איזה חדר, שחסרה שם מזוזה, לראות

לקבֵּעַ שָׁם מְזוּזָה, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ שִׁוְמַר דְּלִתּוֹת יִשְׂרָאֵל מִכָּל רַע. וְהַדְּבָר הַשְּׁנִי, שֶׁתְּהִי נִזְהָרַת מְאֹד מְאֹד בְּהַדְלָקַת נֵר שְׁבֵת, וּמֵה טוֹב לְהַדְלִיק שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת מִלְּבַד ב' גֵרוֹת שֶׁל חֶלֶב, כִּי גֵרוֹת שֶׁל שְׁבֵת מִרְבִּין שְׁלוֹם (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁלוֹם, סִימָן א').

וְכֵן תִּרְאִי לְדַקְדָּק לְכַסּוֹת אֶת הַשְּׁעָרוֹת, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּשַׁעַת הַדְּלָקַת גֵרוֹת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מוֹעִיל מְאֹד לְפָרְנִסָּה, וְהַרְמֵז הוּא בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כד): "וַתִּקַּח הַצִּיִּיעִי'הָ וַתִּכְסֶה", וְדוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אָמְרוּ: צִיִּיעִי'הָ רֵאשִׁי תְבוֹת: עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל צִירִיכִים פִּרְנָסָה (בְּרֵכוֹת טו.).

וּבְכָלֵל רֵאשִׁי לְאִשָּׁה לְכַסּוֹת אֶת שַׁעַר רֵאשָׁה, כִּי אֲזַהְרָה לְבָנוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא תִלְכְּנָה בְּשַׁעַר רֵאשֵׁן מְגֵלָה (פְּתֻחוֹת עב.), וְכֵן דִּרְכָן שֶׁל בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת מְכַסּוֹת רֵאשִׁיהֶן (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת נִשְׂא, פְּרָשָׁה ט', סִימָן יג), וְזוֹהִי דַת מִשָּׁה וַיְהוּדִית, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִתְחַמְרִינָה בְּזֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ (עֵין ח"ג קכא:). וְשֶׁאֱלוֹ אֶת קַמְחִית: מִפְּנֵי מַה זְכִית לְבָנִים כְּהַנִּים גְּדוֹלִים? אָמְרָה: מִיָּמִי לֹא רָאוּ קוֹרוֹת בֵּיתִי קִלְעֵי שַׁעֲרֵי (יוֹמָא מו.); וְעַל־כֵּן רָאִי לְהִיּוֹת נִזְהָרַת בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְזֶה יִגְרַשׁ אֶת הַרוּחַ רָעָה מִהַבֵּית וַיִּכְנִס שְׁמִחָה.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי הַמְחַלְקַת בְּבֵית מְאֹד מְאֹד מִפְּרִיעָה לְיִלְדִים, וְאֵל תַּחֲשָׁבִי כִּי קָטָן אוֹ קִטְנָה אֵינָם מְבִינִים, אֲדַרְבָּה הֵם מְבִינִים הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, וְזֶה מְאֹד מְאֹד מִזִּיק לָהֶם, כִּי עוֹד מִיָּמֵי קִטְנוֹתָם נִכְנָסָה בָּהֶם יְדִיעָה כּוֹז וְטָבַע כּוֹז, כְּאֵלוֹ הָאָבָא וְאֵמָא מְכָרְחִים לְהַתְקוּטִט, וְזֶה מְלִנָּה אוֹתָם כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, כִּי אוֹתוֹ הִטָּבַע שֵׁישׁ בָּאָב וְאֵם, הֵם מְקַבְּלִים אֶת זֶה. וְעַל־כֵּן בְּאוֹרְהָ שֶׁל אֶהְבָּה וְשֶׁל שְׁמִחָה וְשֶׁל סְבָלְנוֹת גְּדוֹלִים בָּנִים וּבָנוֹת חֲכָמִים וּבְעֲלֵי דַעַת.

וְלָכֵן רֵאשִׁי שְׁמַצְדֵּךְ יִהְיֶה רַק אֶהְבָּה וְשְׁמִחָה בְּבֵית תְּמִיד, וְתִרְאִי לְהִיּוֹת סְבָלְנִית, וּמֵה שְׁעֵבֵר עֵבֵר וְכוּ', עֲלִיכֶם לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִכְבֹּד אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי אַתֶּם זוּג מִתְאַיִם מְאֹד מְאֹד, רַק הַשְּׁטָן נִכְנָס בֵּינֵיכֶם, עַד שְׁאַתֶּם מִתְקוּטְטִים עַל לֹא דָבָר, עַל דְּמִיוֹנוֹת וְהַבְּלִים וְכוּ'. וְכֵן כָּל אֶחָד מִדְּמָה בְּדַעַתוֹ, כְּאֵלוֹ הַצֵּד שֶׁכְּנָגְדוֹ רוֹצֵה לְרַדֵּף אוֹתוֹ, וּמִזֶּה נִתְהַוֶּה רִיב, עַד שְׁצוּעֵקִים וּבּוֹכִים וְזוֹרְקִים חֲפָצִים

אָשֶׁר ד' תתנט בנחל קסא

אָחד על השני, ומְמַרְרִים אֶת חַיֵּיהֶם בְּהִבָּל וְרִיק וְכוּ'. וּמָה גַם הַבוּשׁוֹת וְהַחֲרָפוֹת שְׂאֵתָם סוֹבְלִים מִהַשְׁכָּנִים, שְׁבַדְרָךְ כָּלֵל עוֹמְדִים מֵאַחֲרֵי הַדָּלֶת אוֹ תַחַת הַחֲלוֹנוֹת, לְשִׁמְעַע כָּל מְלֶה וְהִגָּה הַיּוֹצֵא מִפִּיכֶם אָחַד על השני וְכוּ', וּמָה יַעֲשׂוּ הַיְלָדִים כְּשִׁיגְדְלוּ, אִילּוּ בּוּשׁוֹת וּבְזִיוּנוֹת יִהְיוּ לָהֶם בְּבֵית-סֵפֶר, שְׂיִדְעוּ שֶׁהַהוֹרִים מִתְקוּטָטִים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם לְהִתְקוּטָט, רָאוּ לְאַהֲבֵךְ אֶת הַשְּׂנֵי אֲהָבָה אֲמֵתִית, אֲשֶׁר אֵינָה תְלוּיָה בְשׁוּם דָּבָר, רַק אֲהָבָה נִצְחִית, סוּף כָּל סוּף הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּבֵד זְמַן וְזוּג אֶתְכֶם יַחַד, בְּנֻדְאֵי הַכֹּל מִמְנוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן תִּרְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהַשְׁלִים עִם הַמַּצָּב.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָכֶם בְּשָׁלוֹם-בַּיִת אֲמֵתִי, וּבְפִרְנֹסָה בְּהַרְחָקָה, וְתִזְכּוּ לְרֵאוֹת בָּנִים וּבָנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת.

אֲקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת תַּכְף-וּמִיד אַחַר סְכוּת בְּצִפָּת, וְאֲזַנְתָּא פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם וּמְבַרְכְּכֶם בְּבִרְכַּת שֵׁם שְׁלוֹם...

ד' תתנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי קָדִים הֵחָג שֵׁם ה' (ה) ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְשׁ", חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, דִּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיכֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאַמְצוּ בְּאַרְבָּעָה יָמִים אֱלוּ כְּאֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ, כִּי בְהֶם מְאִיר שֵׁם הַיּוֹ"ה בְּרוּךְ הוּא, וְרָאוּ לְהַתְמִיד עֲכָשׁוּ בְיָמִים אֱלוּ בְהִלְכוֹת הַחֵג, בְּאַפֵּן שְׂתַהֲיוּ בְּקִיָּאִים בְּהִלְכָה, מְלַבֵּד זֹאת תִּרְבוּ לְהַתְבוּדֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּסִפָּה, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִטְעִים אֶתְכֶם טַעַם סְכוּת.

וּבְאַמֵּת, אֵי אֲפֹשֶׁר לְזַכּוֹת לְשׁוּם קִדְשָׁה, בְּלֵי רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים אַחֲרֶיהָ, וְכָל מָה שְׂמַתְגַּבְּרִים בְּרְצוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים יוֹתֵר תִּזְקִים, כְּמוֹ-כֵן נִמְשַׁכֵּת עֲלֵיו אוֹתָהּ הַקִּדְשָׁה, שְׁרוּצָה לְזַכּוֹת אֶלֶיָּהּ.

קסב אָשׁר ד' תתנט בְּנַחֵל

וכן הוא בְּמִצְוֹת סְפָה, אִיךְ שֶׁהָאָדָם כּוֹסֵף בְּאַרְבָּעָה יָמִים אֵלוֹ
לְקַיֵּם מִצְוֹת סְפָה, וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תִּסְתִּירֵנּוּ, וְאוֹר
הַסְּפָה תִּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ", כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה לָזֶה.

וּבְאֵמֶת תִּכְרֶף-וּמִיד אַחַר רֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים, אָנוּ נִכְנָסִים
אֶל תּוֹךְ הַסְּפָה, שֶׁהוּא מְקוּם חוּץ, לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם כִּי גַם בְּחוּץ
אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא. וְעַקֵּר הַמִּצְוָה הִיא לְאָכַל וּלְשִׁתּוֹת וּלְיִשְׁנָן, וּלְהוֹרוֹת
שָׁגִם בְּעִבּוּדוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּגְשָׁמִיּוֹת, יֵשׁ בָּהֶם קִדְשָׁה גְדוֹלָה, וִיכוּלִים
לְמַצָּא וּלְהִרְגִישׁ בָּהֶם אֱלֻקוֹת.

וְזֶה סוֹבֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּלִי שׁוּם יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, דְּרִי
מַעֲלָה וְדְרִי מַטָּה, שֶׁזֶּה כָּלֵל הָאֲרָבָעָה מִיָּנִים: אֶתְרוּג שֵׁישׁ בּו טַעַם
וְרִיחַ — שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים, עַד הָעֲרֵבָה, שֶׁאֵין בָּה טַעַם וְרִיחַ — שֶׁהֵם
הַרְשָׁעִים, בְּכֻלָּם גָּנוּז וְנִסְתָּר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעִבּוּדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי
הוּא כְּלוֹ קִדְשׁ, מִכָּל שֶׁכֵּן כְּשׂוֹזְכָה לְכוֹן בְּמָה שֶׁעוֹשֶׂה בְּכָלֵלִיּוֹת,
וּבַפְּרָטִיּוֹת וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת; בְּכָלֵלִיּוֹת, שֶׁצָּנּוּ הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ לַעֲשׂוֹת
זְכָר שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְסַבֵּב אוֹתָנוּ בְּעֲנֵנֵי כְבוֹד, שֶׁזֶּה כָּלֵל
הַשְּׂגָחַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁמְשַׁגֵּיחַ עָלֵינוּ, וּבַפְּרָטִיּוֹת — לְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם
הַזֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא וְכוּ', וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת כָּל הַשְּׂמוֹת וְהַיְחוּדִים
הַיוֹצֵאִים מִכָּל מִצְוָה וּמִצְוָה.

וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי רַבּוּי תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת
וְכִסּוּפִים חֲזָקִים אַחַר הַמִּצְוָה וְהַקְדָּשָׁה. וְעַל-יְדֵי שְׂקִינָה רַבָּה
בְּהִלְכוֹת הַשְּׂיִכּוֹת לְאוֹתָהּ הַמִּצְוָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת
הַנוֹרְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקְדוֹשׁ ז"ל, אֲשֶׁר כָּבֵד הַכִּין
לָנוּ תְּלִי תְּלִים שֶׁל הִלְכוֹת, וְרָזִים נִסְתָּרִים עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט שֶׁל כָּל
מִצְוָה וּמִצְוָה.

וְרַאוּי לָכֵם לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּלְהֵאִיר נַפְשְׁכֶם בְּאוֹרוֹ
הַגָּנוּז.

אֲשֶׁרִי אִישׁ שׁוֹמֵעַ לִי, וְשׁוֹקֵד עַל דְּלִתּוֹת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל יוֹם
יוֹם, וְאֵז וְיָגִישׁ טַעַם אַחַר בְּחַיְיוֹ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְכַנְּסֵי רוּחַ חַיִּים
חִדְשָׁה בְּאָדָם.

אָשֶׁר ד' תתס בְּנַחֵל קסג

וְעַל-כֵּן רָאוּ לְסַיֵּם בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וּפְעָמִים
אֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", פֶּעַם בַּחֲרָף וּפְעַם בַּקֵּץ, לְכָל הַפָּחוֹת. וְכֵן
לְעֵין בְּסִפְרֵי הַתְּלִמִּידִים הַבְּנוּיִים עַל יְסוּד דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי
בְּזוֹת תִּרְגְּשׁוּ כָּל מִינֵי נַעַם וְעֲרֻבוֹת תְּמִיד.

הַעֲקָר רָאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה: הֵן בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה,
לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְשִׂמְחָה, כִּי כְּמוֹ שְׂצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ
עַל כָּל מִצְוָה וּקְדוּשָׁה בַתְּפִלוֹת וְכַסּוּפִים וְרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים לְזָכוֹת לָזֶה.
וְכַמוֹ-כֵּן צָרִיכִים תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, רִצּוֹנוֹת וְכַסּוּפִים עַל כָּל לִיּוֹת
הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא שִׂמְחָה, לְשִׂמַּח תְּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵן בְּשִׂמְיעַת כָּלִי
זִמְרַת הַמְּשֻׁמָּח וּמִגְבִּיָּה אֶת הַמַּחֲזִין.

וְאֵל תֵּאבֹדוּ וְאֵל תִּשְׁמְעוּ לְמִי שֶׁאֹמֵר אַחֲרָי, כִּי עֲקָר הַקְּדוּשָׁה
וְעֲקָר הַמְּשֻׁכָּת אֹרְרוּ יִתְבָּרֵךְ עַל עֲצוּמוֹ, זֹכִים רַק עַל-יְדֵי תַקְוָה
הַשִּׂמְחָה. וְכַמוֹ שֶׁעַל כָּל מִדָּה וּקְדוּשָׁה צָרִיכִים לְעַבֵּד וּלְהַתְיַגֵּעַ,
כְּמוֹ-כֵּן צָרִיכִים לְעַבֵּד וּלְהַתְיַגֵּעַ עַל שִׂמְחָה.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל פֶּרֶק בַּתַּנ"ךְ, כָּל פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת, כָּל דָּף
גְּמָרָא, כָּל פֶּרֶשָׁה מְדֻרָשׁ, כָּל סִימָן שֶׁלְחָן עֲרוּךְ, כָּל תּוֹרָה בַּ"לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, כָּל הַלְכָה בַּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, שְׂאִין
לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאָחֲזוּ בָּהֶם תְּמִיד!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תתס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי שִׂמְחַת תּוֹרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה וְנִצְחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְשָׁמֵר עַל שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, וּלְבַל תִּשְׁפֹּר
אֶת בֵּיתְךָ בְּיָדַיִם. אֲבָרְךָ אַחֲרֵי הַחֲתוּנָה צָרִיךְ לֵישֵׁב בְּכָל לַיְלָה בְּבֵית
דִּיקָא, וְלֹא לְהִסְתַּוְּבֵב בְּשׁוּם מְקוֹם אֲפִלוּ בְּעֶסֶק מִצְוָה וְכוּ'.

קסד אָשׁר ד' תתסא בַּנְחַל

עקר המצוה לאַבְרָהַם בְּלִילָה — לִישָׁב בְּבֵית, וַיִּקַּח גְּמָרָא אוּ מְשֻׁנִּיּוֹת אוּ מְדָרָשׁ, וַיִּלְמַד בְּבֵית בְּקוֹל, בְּאִפְסָן שְׁגָם אֲשֶׁתּוֹ תְּרָאָה אִיָּה שְׁלוֹמֵד. וּמָה גַם שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הִיא תְּהִיָּה רְגוּעָה, כִּי עַל-פִּי-רַב הַנְּשִׁים מִפְּחָדוֹת לְהִשָּׂאֵר בְּלִילָה לְבַד, וּכְשֶׁהִבְעַל בְּבֵית, אָזִי הֵן רְגוּעוֹת.

וְעַל-כֵּן מְצוּת שְׁלוֹם-בֵּית, לְדַעֲתִי, עוֹלָה עַל כָּל הַמְּצוּוֹת, כִּי כְּשֶׁתֵּאבֵד חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת אֲשֶׁתְּךָ, אָז מִמִּילָא לֹא תִקְרִים שׁוֹם מְצוּהָ, וּמִכָּל שְׁכָן שְׁתָּבוֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, לְעַבְרוֹת. וְעַל-כֵּן רְאָה מֵהַיּוֹם לְהַזְהִיר בְּדָבָר זֶה מְאֹד, תִּכְרַח-וּמְיָד בְּלִילָה אַחֵר מְעָרִיב תֵּשֵׁב בְּבֵיתְךָ וְתִלְמַד שָׁם, וְאִם צְרִיכִים לְעֹזֵר, רְאָה לְהִיּוֹת לְעֹזֵר.

וְתַדַּע, כִּי לְעֵתִים אֵינִי מְרַשָּׁה לְאַבְרָחָם שְׁיָבוֹאוּ אֶצְלָנוּ — לֹא בְּלִיל שֶׁבֶת בְּהִסְעָדָה, וְכֵן לֹא בְּחֻצוֹת, לֹא מִמְּנִיגְנוּ סֹדֵר הַתְּקוּן חֻצוֹת, כִּי לְדַעֲתִי, אַבְרָהַם צְרִיךְ לִישָׁב בְּבֵית, וַיְכֻלִּים לְהִשְׁתַּלֵּם בְּבֵית דִּיקָא.

”אֲשֶׁרִי הַמְּצִיָּת, וְאָז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא, וְרַב טוֹב יִזְכָּה, תוֹרָה וַיְגַדֵּל בְּמָקוֹם אֶחָד.”

הַדּוֹרָשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׁמֵחַת תוֹרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְהַבְּחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְצַחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים, וְכֵן קִבְּלִיתִי אֶת הַטְּלִית קֶטֶן עִם הַתְּכֵלֶת, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

וּמִמָּשׁ אֵין בְּפִי דְבוּרִים לְתַת לְךָ תוֹדָה עַל כָּל הַחֶסֶד שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי, וּבְפִרְטִיּוֹת שְׁאַתָּה עוֹסֵק בְּהַדְּפָסֶת סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת

אֲשֶׁר ד' תתסא בַּנְחַל קסה

"אֲשֶׁר בַּנְחַל" וַיִּתֵּר הַסְּפָרִים, אֲשֶׁר מִמֶּשׁ אֶתָּה מוֹסֵר נִפְשָׁךְ עֲלֵיהֶם.

אם אָמַנְם שְׁגָדֵל זְכוֹת הַרְבִּים הַתְּלוּיָה בְּעֵינַי הַנְּשָׁב וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל, אִף אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּבֵר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן יג): צָרִיךְ לְהַחְזִיק טוֹבָה לְהַנּוֹתוֹ, וְאֵל תֹּאמַר שְׁלֵא גַתָּן לָךְ מִשְׁלוֹ, עֵינַי שָׁם. וְעַל-כֵּן אָנִי מְבָרְכֶךָ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִחְיֶה אוֹתְךָ, כְּמוֹ שֶׁאֶתָּה מְחַיֶּה בַּחֲוָרִים שְׁבוּרִים וְאִמְלָלִים וְרַחוּקִים בְּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים.

וְהִנֵּה בְּכָל פַּעַם רְצוֹנִי לְבוֹא אֵלֶיךָ בְּכַתוּבִים אֲרָפִים, וְכִשְׂאֲנִי רוֹאֶה שְׁזָה אֵינּוּ הוֹלֵךְ, אֲזִי אָנִי מִתְרַשֵּׁל לְגַמְרִי, אֲשֶׁר בְּאֶמֶת צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַהַפּוּךְ, כְּמוֹ שֶׁלְּמִדְּנוּ אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל: "מַעַט גַּם-כֵּן טוֹב", וְאָמַר עַל זֶה ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל, שֶׁעֲצָה זֶה מוֹעֵלֶת עַל כָּל דָּבָר, כְּשֶׁאֲדָם רוֹאֶה שְׂאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה, שֶׁיַּעֲשֶׂה עַל-כָּל-פְּנִימִים מַעַט, וַיֵּדַע כִּי מַעַט גַּם-כֵּן טוֹב. וְעֵינַי זֶה נוֹגֵעַ גַּם בְּכַתִּיבָה, עַל-פִּי-רַב אָנִי מִתְרַשֵּׁל מִלַּעֲנוֹת לְאַחֵד, כִּי אָנִי יוֹדֵעַ שְׁבֹאֲפֵן כְּרִי לְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ, וְלְהַסְבִּיר לוֹ כָּל עֲנִינּוֹ, צָרִיךְ אַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה, וּמְחַמֵּת שְׂאִין לִי זְמַן מְרַב הַטְּרָדוֹת שֶׁמְסַבְּבוֹת אוֹתִי בְּכָל יוֹם בְּעֶסֶק הַרְבִּים, עַל-כֵּן אָנִי מִתְרַשֵּׁל לְגַמְרִי, וְכֵן הוּא אֵלֶיךָ, וְעַל-כֵּן רֹאֶה לְדוֹנְנִי לְכַף זְכוֹת.

מָה אָמַר לָךְ! יְכוּלִים לְחַבֵּר סִפּוֹר שְׁלָם, אִיךָ שֶׁעֵבֵר עָלֵינוּ חַג הַסְּכוֹת בְּעֲצָמוֹ, תְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּכָל יוֹם מִי"ד הַסְּעֻדוֹת סְעֵדְנוּ בַּיַּחַד, הֵינּוּ בְּכָל יוֹם עָרַב וַיּוֹם, וְחַדְשָׁנוּ חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים עַל כָּל אוֹשְׁפִיזָא בְּסַעֲדַת הָעָרַב וּבְסַעֲדַת הַיּוֹם, וְשִׁמְחָנוּ מְאֹד מְאֹד בְּשִׁירוֹת וּבַתְּשֻׁבוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וּבְכַפְרֻטִיּוֹת בַּהֲלוּלָא שֶׁל רַבָּא שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הֵיִתָּה הַשְּׂמִחָה גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד, שְׂמִחָה עִם כָּלֵי זְמַר, שְׂמִחָה רוּחָנִית וְכוּ', וְכֵן בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה הֵינּוּ כָּאֵן בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֵּל, כִּי דְבַרְנוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה מִדְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר יֵשׁ בָּהֶם לְהַחְיִית עִם רַב, לְדוֹרוֹת עוֹלָם, וּמִי

קסו אָשֶׁר ד' תתסב בַּנְחָל

יתן, שִׁיְהִיָּה בָּא בְּכֶתֶב, וְכֵן יִסְפְּרוּ לָךְ קִצַּת הַבְּחֻרִים הַיְקָרִים
הַלּוֹמְדִים אֲצִלְנוּ בַּפְּרָטִיּוֹת.

הַעֲקָר רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי! לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּהַדֵּי כְּבָשִׁי
דְּרַחֲמָנָא לָמָּה לָּךְ (בְּרִכּוֹת י'), לָמָּה לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִנְּסֻתָרוֹת
וְנִעְלָמוֹת שְׁנִסְתָּר וְנִעְלָם מִבְּנֵי-אָדָם, וְאֶחָד מֵהֶם הוּא מְצִיאֵת הַזְּוִיג,
הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי שֶׁרֵשׁ הַנְּשָׁמוֹת, וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ לָךְ זְוִיג, אַךְ מִפְּנֵי סְבוּת
נִעְלָמוֹת וְנִסְתָּרוֹת וְכוּ', עֲדִין עֲלֶיךָ לְחַפּוֹת.

אֲנִי מִקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת
בְּעֵינַי זְוִיגָךְ, וַיִּמָּה שְׁחֻטְפָּתָ לַעֲתָ עֲתָה בְּהִיּוֹתָךְ בְּחוּר, זֶה יִשְׁאַר עִמָּךְ
לְעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל נַעַם חֻלְקָךְ,
וּלְעוֹלָם אַל תֵּאָבֵה וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, וְאִז תִּצְלִיחַ
דְּרַבְּךָ תְּמִיד.

גַּם אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּשְׁמַר לֹא לְקַבֵּל שׁוֹם דְּבוּרִים
מִמֶּנִּי אִם יֵשׁ לָךְ בְּהֵם אֵילוּ 'סִפְקוֹת', עַד שֶׁתִּשְׁאַל אוֹתִי, כִּי רַבִּים
רַבִּים הַשׁוֹמְעִים דְּבָרִי, וְכָל אֶחָד שׁוֹמֵעַ לְפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ,
וְאוֹמְרוֹ אַחֲרֵי-כֵן כְּפִי דַעֲתוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ, וְעַל-פִּי-רַב יוֹצֵא מִזֶּה אֵיזָה
בְּלִבּוֹל וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְעַל-כֵּן רְאֵה וְהִבֵּן אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ד' תתסב.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי שְׁנִכְפַּל בּוֹ כִּי טוֹב, לְסַדֵּר בְּרֵאשִׁית ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֶּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד.

אָחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הַיֵּטֵב כָּל מַה שְׁנִדְבַּר בִּינֵינוּ כָּל הַחֹדֶשׁ
הַזֶּה, שֶׁהוּא יְרַח הָאֵיִתְנַיִם, אֵיִתֵּן בְּמַצּוֹת, וְנָא וְנָא אַל תִּשְׁלִיכוּ
דְּבָרֵינוּ אַחֲרֵי הָרוּחַ וְכוּ' וְכוּ'.

אֲשֶׁר ד' תתסב בַּנְחַל קסז

עליכם לדעת, פי אצלנו עקר החשיבות הוא רק בחור או אברך שיש לו רצונות לעבודת השם ותברך, אחרת אין לו מקום אצלנו כלל.

ועקר למודו הקדוש של רבנו ז"ל הוא רק, איך לחזור אליו ותברך, ולזכות להתדבק בו, ולהמשיך על עצמו ערבות נעימות ידידות זיו וחיות אלקותו ותברך. ועקר העצה לזה הוא רק תורה ותפלה והתבודדות ויחודים וכו'.

וכל מה שהאדם מתמיד ביותר בלמוד מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך וכו' וכו', וספרי הזהר הקדוש והתקונים, וכתבי האר"י ז"ל, וספרי תלמידי הפעל-שם טוב הקדוש, וספרי רבנו ז"ל, הוא יותר חשוב אצלנו.

וזה עקר מעלת ושבח תלמידינו, שזוכים לטייל בכל חלקי התורה הקדושה, ונזקרים בטבילת מקנה, ומתפללים התפלות בדבקות ובמתינות: "שחרית, מנחה, מעריב, חצות", ורק אלו הם תלמידינו.

ועל-כן אל יטעה אתכם אחד אחרת כלל, כי כל אחד מאנשי שלומנו האמתיים, זוכה לטייל בכל יום ויום בכל חלקי התורה הקדושה, ומתבודד הרבה עמו ותברך, ונזקק בתפלות הקבועות: "שחרית, מנחה, מעריב, חצות", ובלי זה הפל דמיונות, חדשים מקרוב באו, וקוראים בהרים, ואינם לומדים כלל, ומכל שכן שאינם בישוב הדעת כלל, ומחלקת להם בבית וכו', ואין פרנסה וכו', והכל בא רק מדמיונות להקרא 'עובד', 'צועק' וכו', ומאומה אין בידו וכו'.

אשרי הזוכה לציית, ואז טוב לו לנצח נצחים!

הדורש שלומך...

ד' תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר ...
גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנֶכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

אוֹדוֹת הַמְּנוּחָה וְהַיְשׁוּב הַדַּעַת וְכו'; עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי צָרִיכִים
לְשׁמֹר מְאֹד מְאֹד אֶת הַשָּׁנָה, כִּי מוּטָב לִישֹׁן וְלִהְיוֹת בְּמַחִין מִיִּשְׁבִּין,
מִלֵּהֲיוֹת עַר הַרְבֵּה, וְלִהְיוֹת בְּמַחִין מִבְּלָבָלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי כָּךְ
אֵין לְאָדָם שׁוֹם דְּבָר.

חֲמַדַּת לְבָבִי! צָרִיכִים לְהַשְׁכִּיל עַל דְּבַר אָמֶת, מַה יֵּצֵא לִי וּמַה
אֲרוֹיחַ בַּיּוֹם הַזֶּה, וְכֵן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם צָרִיכִים לְשִׁים דְּבָר זֶה לְפָנַי
עֵינָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְחֻטֵּף טוֹב הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וְהַעֲקָר
עַל-יְדֵי מַחִין מִיִּשְׁבִּים שְׂזוּכִים עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת וְשָׁנָה טוֹבָה.
וְעַל-כֵּן אֵינְנִי יוֹדֵעַ מַה וְלָמָּה לָךְ לְסַגֵּף עֲצָמְךָ בַּשָּׁנָה, וְלִהְיוֹת כָּל-כָּף
מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל?! יוֹתֵר טוֹב שֶׁתִּשְׁמֹר אֶת זְמַנֵּי הַשָּׁנָה.

וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל בְּהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינֶךָ לְבֵין קוֹנֶךָ, וְאִז תִּהְיֶה
אָדָם אַחֵר לְגַמְרִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אַהוּבִי, אַחֵי וְרַעֲי, הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נִצְחִים.

אַקוּוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּדְּוִן אוֹתִי לְכַף זְכוּת עַל אֵי כְּתִיבָה
אַלְיָךְ, כִּי הַמְּנִיעוֹת וְהַטְּרָדוֹת בְּעַסְקֵי הַרְבִּים מְסַבְּבוֹת אוֹתִי בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, וְזֶה לּוֹקַח אֶת כָּל זְמַנִּי.

אֲשֶׁר ד' תתסד בַּנְחַל קסט

חַמְדַּת לְכַבִּי! עֵקֶר הַמְרִירוֹת וְהַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד, הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׁמֵנֶתֶק עֲצָמוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ; כִּי בְּאַמַּת הַמְּאָמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִיךָ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא לְבַדּוֹ נִמְצָא, וְאִין נִמְצָא זוּלָתוֹ, אִז הִיָּה תְּמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא הִיָּה הַפְּרֵשׁ אֲצִלּוֹ בְּאִיָּה מְקוֹם הוּא נִמְצָא, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נו'): כְּשֵׁישׁ לְהָאָדָם אֲמוּנָה, לֹא שִׁיף אֲצִלּוֹ מְקוֹם כָּלֵל, כִּי מוֹצֵא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל הַמְקוֹמוֹת, עֵינֵי שָׁם.

אֲחֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, וְתִהְיֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִין אָנוּ חוֹלְקִים עֲלָיו. וְצָרִיכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ וּמְאִירַת עֵינַיִם, וּפּוֹתַחַת אֶת הַדַּעַת וְהָעֵינַיִם לְהַרְגִישׁ בְּכָל סִפְרֵי תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, כִּי עַל-יְדֵי הַהַקְדָּמוֹת מְרַבֵּנוּ ו"ל, יְכוּלִים לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל בְּכָל הַסְפָּרִים, וּמְאִיר הַלְמוּד בְּאִפְן אַחֵר לְגַמְרֵי.

אֲחֵי הַיְקָר! רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד הַרְבֵּה פּוֹסְקִים: רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר, שְׁמַבְרַר אֶת הַטּוֹב מִהַרְע אֲצִלּוֹ, וְזוֹכֵה לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: ח', סב).

וְרִאִיתִי בְּסֵפֶר "מְאוֹר וְשֵׁמֶשׁ" (פְּרָשָׁה זו'), שְׁעֲצָה הִיעוּצָה לְהַתְפַּלֵּל בְּמַחֲזִין וּפִים וּנְקִיִּים, וּבִפְרָטִיּוֹת לֹמַר קְרִיאַת שְׁמַע בְּכּוֹנֵה עֲצוּמָה, הִיא לְלַמֵּד קֶדֶם הַתְּפִלָּה גְּמָרָא, מְשֻׁנּוֹת, זֶהֱרָה, עֵינֵי שָׁם. וּבְאַמַּת בְּשַׁעוּרִים אֱלוֹ צָרִיכִים לְאַחֵז גַּם כָּל הַיּוֹם, כִּי לְמוֹדִים אֱלוֹ: מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, זֶהֱרָה, מְזַכֶּכִּים וּמְטַהֲרִים אֶת הָאָדָם. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם כָּל הַיּוֹם, וְאִז יִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵךְ.

אֲחֵי הַיְקָר! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רְאֵה לְהַתְּבוֹרֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ תְּמִיד בְּקִבְעוֹת עֲצוּמָה, הִיָּנוּ מִהַרְגַע שְׁקָם עַד שִׁישָׁן יִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר וּלְשִׁיחַ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבְאַמְצַע לֹמְדִים וּמְתַפְּלִלִים וְאוֹכְלִים וְכוּ' וְכוּ',

קע אָשר ד' תתסה בנחל

ועוסקים בעסקיו, אָבל היסוד והקביעות הוא התבודדות, אָשרי
שיאחז בזה!

הדורש שלומך...

פה תקבל רצוף פמה חלקי "אָשר בנחל", ותכתב לי אם קבלת
את זה.

ד' תתסה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בראשית ה'תשמ"ג.

שלום וברכה להאברהם היקר ... גרו יאיר ויזרח לגנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

אחי היקר! ראה להיות סבלן גדול על כל דבר, כי הפזיזות
היא מום, והמרירות היא חסרון, ומי שנכנס בזה, קשה לו להתרפא
מהמום והחסרון הזה, העוקר את האדם ממנו יתברך, ומבהל
ומבלבל את הדיעת. עקר הרפואה לזה הוא רק תפלה והתבודדות,
ושיחה בינו לבין קונו, להיות רגיל לדבר תמיד עמו יתברך,
ולהתישב בכל עניניו עם קונו.

מוהרנ"ת ו"ל אָמר, שְעל-פֶּן הוֹלֵךְ לוֹ הַעֲבוּדָה לַעֲת זְקֵנָתוֹ
כְּסֹדֶר, כִּי הִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ כָּל-כֶּךָ בַּעֲבוּדָה קְדוּשָׁה זֹה — לְדַבֵּר עִמּוֹ
יְתָבְרָךְ, עַד שֶׁלֹא יְכוּל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר מִבְּלֵי שִׁיתִּישֵׁב עִצְמוֹ קִדָּם
עִמּוֹ יְתָבְרָךְ.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ד' תתסו בַּנְחָל קעא
ד' תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם לְכָל אָנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תְּלָמִידֵי
"הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ
תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְכֶם בְּאֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְלַחֲקֹק הַיִּטֵּב הַיִּטֵּב בְּדַעְתְּכֶם, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעְדֵּי וְיִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא. וְכָל מֵה שְׁתַּכְנִיסוּ אֶת יְדִיעָה זוֹ
בְּדַעְתְּכֶם, יוֹתֵר תִּזְכּוּ לְהַזְדַּבֵּק, כִּי אֹר אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ מִזְבֵּךְ וּמִבְּרַר
וּמִנְקָה אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְזִהְמוֹת וְלִכְלוּכִים וְכוּ'
וְכוּ'.

וְהַעֲקֹר עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הַעֲנִין הַנּוֹרָא וְהַנְשָׁגֵב הַזֶּה שֶׁל לְקִשָּׁר
רוּחַנִיּוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת, בְּנֵה תְלוּיָה כָּל הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה. כִּי בְּאֲמַת כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ: דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, אֲשֶׁר לִפְנֵי מְרֵאָה עֵינֵינוּ, הוּא
תְּכֵלִית הַגִּשְׁמִיּוֹת (עַד שְׁמֵזָה בָּא שְׁנֻטְעוּ כָּל בְּנֵי קֶדֶם, כָּל אֶחָד כְּפִי
שְׁטוּתוֹ וְטֻעוּתוֹ וְכוּ'), וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא מְרוּמָם לְמַעְלָה מִכָּל
מִינֵי שְׂכָל וְהַשְׁגָּה, כִּי הוּא תְּכֵלִית הַרוּחַנִיּוֹת, לִית מַחְשָׁבָה תְּפִיסָה
בִּיהַ כָּלֵל. וּבְאִפְּן שְׂיִזְכֶּה לְקִשָּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא,
לְהַמְשִׁיךְ אֱלֻקוֹתוֹ גַּם בְּתְּכֵלִית הַגִּשְׁמִיּוֹת, אֶל זֶה צְרִיכִים אֲמוּנָה
פְּשׁוּטָה וְחִזְקָה מְאֹד, וְאִזּוּ יִהְיֶה מְקִשָּׁר אֶצְלוֹ גִּשְׁמִיּוֹת אֶל רוּחַנִיּוֹת
וְכוּ'. וְכָל מֵה שְׂיִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זוֹ, יוֹתֵר יִזְכֶּה לְהַתְּבַטֵּל לְגַמְרֵי,
עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְמְרֵאָה עֵינֵינוּ תָּמִיד, רַק רוּחַנִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ.

וְלִזְכוּת לְזֶה, הֵינּוּ לְהַגִּיעַ אֶל סוּד הַנְּשָׁגֵב הַזֶּה שֶׁל לְהַפְּשִׁיט אֶת
הַגִּשְׁמִיּוֹת וְלְהַלְבִּישׁוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת, זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה בֵּינוּ
לְבֵין קוֹנּוֹ, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי שְׂקִינָה בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: מְקָרָא, מְשָׁנָה,
גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ, סְפָרֵי הַזִּהְרַת הַקְּדוֹשׁ
וְהַתְּקוּנִים, וְסְפָרֵי הָאֲר"י ז"ל, וְסְפָרֵי תְּלָמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
הַקְּדוֹשׁ, וְסְפָרֵי רַבּוּנוֹ ז"ל.

קעב אָשר ד' תתסז בנחל

ועל-כן אל תהיו בטלנים! וראו לשקד בכל זה, ובפרטיות בתפלה והתבודדות, ובספרי רבנו ז"ל, אשר זה יפתח את מח דעתכם, ותזכו להרגיש ערבות נעימות אור זיו וחיות אלקות בכל חלקי התורה הקדושה ובכל פרטי הבריאה. אשרי הזוכה להתבודד בכל יום ויום, וזוכה לשקד בספרי רבנו ז"ל, אשר אז יכנס בו חמידו דאורייתא, ללמד ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה, נגלה ונסתר, ויזכה להבין הכל; פי ספרי רבנו ז"ל והתבודדות פותחין את הלב והמחין, להרגיש נעימות אמיתית, אשרי לו!

הדורש שלומכם...

ד' תתסז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי, האברך היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מה אמר לך, אהובי, אחי! את שני מכתביך לנכון קבלתי, אף רב הטרגיות וההרפתקאות שעברו עלי כל הזמן, איני יכול לתאר לך, וגם מאידך גיסא, את גדל תשוקת לבכי להתאחד ולהתקשר עם לבבך, גם אין לשער ולספר כלל, אף כבר אמר החכם: "מה יעשה אפיסת הכח אל תשוקת הרצון".

והנה בחסדו יתברך, אני נוסע עכשו לארצנו הקדושה, ואני יודע, שבחסדו יתברך נתראה פנים אל פנים, ואני מתבייש למה לא כתבתי לך עד עכשו, ועל-כן אמרתי ארוצה דברי אליך על-כל-פנים שורותים אלו.

חמדת לבכי! כפי שאני מבין מכתלי מכתבך, פי עקר אי נעימות שם, הוא רק פי תמיד מחשבתך אצלנו, ועל-כן אתה מרגיש חסרון בנפשך וכו'. ובאמת זהו עקר טעותך וכו'. פי האדם צריך להרגיל את עצמו לבוא אל דבקות כזו, עד שלא יכנס במחשבתו

אֲשֶׁר ד' תתסז בַּנְחָל קעג

שום בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, רק תְּמִיד יִחְשַׁב מְאַמֶּתֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, ובְּמִקּוֹם שֶׁהוּא שָׁם, יִקְשֹׁר וּיִשְׁלַב וַיִּדְבֵּק אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוּ מִמִּילָא לֹא יִחְסֹר לוֹ שׁוּם דְּבָר, אֲדַרְבֵּהּ, יִשְׁפַע עָלָיו תְּמִיד שְׁפַע דְּקַדְשָׁה רוּחָנִי וּגְשָׁמִי.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! אֲנִי יוֹדֵעַ וּמִבִּין הֵיטֵב אֶת מְכַאוֹבֵי לְבָבְךָ וּנְפִשְׁךָ, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', שְׁמַע בְּעֲצָתִי, שֶׁהִיא עֲצַת רַבְּנֵינוּ וְ"ל, וְקִשֶׁר אֶת עֲצָמְךָ מִמִּקּוֹם שֶׁאַתָּה שָׁם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאַתָּה צָרִיךְ רק לְהִכְנִיֵס אֶת עֲצָמְךָ תְּמִיד בְּאַמוּנָתוֹ יִתְבַּרְךָ, עַד שֶׁתִּרְגֹּשׁ תְּמִיד אִיךָ שֶׁאַתָּה מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹת, וְאִזּוּ לֹא יִחְסֹר לְךָ דְּבָר, וּמִכָּל שְׁפָן שְׁלֹא יִהְיֶה חֹסֵר לְךָ קִרְבַּת בְּנֵי-אָדָם.

אָחִי, אָחִי! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עַקֵּר הַמְּנוּחָה וְהַנְחָלָה שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא רק בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן מֵאַחֵר שֶׁכָּבַר סִבֵּב הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ עִמָּךְ סְבוּת לְטוֹבָה, וְזָכִיתָ לְעֵלוֹת אֶתָּה וּבֵיתְךָ וּבְנֵיךָ וְכָל אֲשֶׁר לְךָ לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, רְאוּי לְךָ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד.

וְאִךָ שְׁעֲדִין עוֹבֵר עָלֶיךָ לַעֲת עֵתָה מַה שֶׁעוֹבֵר, עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי כָל זֶה הוּא בְּכָלֵל יִסּוּרֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ה.), כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעוֹלָם הִבָּא וְתוֹרָה — נִקְנִין בְּיִסּוּרֵין, וּמִכָּל שְׁפָן כְּשֶׁרוֹצִים כָּל הַשְּׁלֵשָׁה בְּיַחַד: תּוֹרָה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעוֹלָם הִבָּא, בְּוֹדָאֵי שְׁעוֹבְרִים יִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וְכוּ', אָבֵל קוּהָ קוּיִתִּי לְהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקִרְוֹב.

הַעֲקֵר רְאָה לְעֵשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת תְּמִיד רק שְׂמִחָה, שְׁעֲנִין הַשְּׂמִחָה מִרְחִיב אֶת הַמַּחֲיוֹן. וְהַדְּבִק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֵת רְצוֹן, לְיַחַד יַחֲוִדֵי שְׂמוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁךְ עָלֶיךָ עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת זִיו אֹרֶךְ הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוּ מִמִּילָא מִשְׁפַּע רוּחָנִי יִתְהַפֵּךְ גַּם שְׁפַע גְּשָׁמִי, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרֻנְסָה וְשְׁפַע גְּשָׁמִי וְכוּ'.

אָחִי הַיְקָר! הַעֲקֵר אֶל תִּפְּל בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲיוֹן, שְׁנֵה יוֹתֵר גְּרוּעַ מִהַכֵּל, וְהוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי וְכוּ', כִּי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ תְּמִיד

קעד אָשר ד' תתסח בנחל

להסתכל באור האלקי המסבב אותו, ומכל שכן בארץ ישראל, אשר שם הוא גלוי שכונה בהתגלות נוראה ונפלאה מאד מאד, כידוע ונרגש לזכי הראות וכו'.

עליך להיות שמח וטוב לב, שזכותך להתודע מרבי אמת כזה, אשר בודאי לא יעזוב אותך, וכל ההתחלות קשות וכו', ואם אוחזים את עצמו בו ו"ל בעקשנות — לבסוף מצליחים.

הדורש שלומך ומבקש סליחתך...

ד' תתסח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות נפשי ... גרו יאיר ויזרח לגצח ונצחים.

את מכתבך אחר חתנתך כבר קבלתי כמה פעמים, אך עליך למחל לי שלא השבתי לך, כי גדל טרדוטי ובלבולי והרפתקאותי שעברו עלי, אי אפשר לספר ולשער, ותאמין לי שאיני מסיח דעתי ממך כלל, רק אני שמח תמיד בשמחתך, וממש אני מרגיש בשמחתך כשמחת בני, ברוך השם, אשר עד כה עזרנו.

ראה, אהובי, אחי, להיות תמיד בשמחה! וחקמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ו:): אשה בעלה משמחה; ובפרטיות בשנה ראשונה ראה להיות תמיד בשמחה, כי השמחה בבית משרה שכונה בבית, ומרחיבה את הדעת, ומזכה לבנים חיים וקיימים וכו' וכו'.

זכר, אהובי, אחי! כל מה שעבר עליך כבר בתיים חיותך, ובפרטיות בשנים האחרונות, ואיך שהספרים הקדושים החיו אותך כל-כך, ועל-כן ראה להוציא תשוקת לבך לזכות להדפיס איזה ספר, ולהפיצו בכל תפוצות ישראל, ובפרטיות לנגד את ספר "פעלת הצדיק", שספר זה הוא אור חדש, אור נעים, אור נפלא, אור מתק באורו של רבנו ו"ל, אשרי השוקד בו תמיד! כי רבנו ו"ל אמר

אֲשֶׁר ד' תתסח בַּנְחַל קעה

בפרוש, פי ספורי-מעשיות של צדיקים מרחיבים את המח, וממתיקים את הדינים, וממשיכים אורו של משיח בעולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלד; ובספר-המדות, אות משיח, עין שם); וכשתזכה להתחיל בזה, אראה למסר לך הוספות רבות בספר.

חמדת לבבי! ראה להתמיד מאד בלמוד התורה הקדושה, כְּאֲשֶׁר הִדְרִיכְנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּסֵדֶר-דְּרֶךְ-הַלְמוּד שְׁלוֹ.

אחי, אחי! הנה יום והנה לילה, ולא נשאר מהאדם שום דבר, רק מה שזכה לחטף בזה העולם, ובפנטיית אתה פשעדין הנך בשנה הראשונה, ראה להיות קבוע בכל יום במקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר זהו עקר מזון האדם בעולם הזה ובעולם הבא.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתנדע מרבנו ז"ל. ראה להדביק מחשבתך תמיד רק בו יתברך, ואל תסתכל מה שאחרים אומרים, העקר שיהיה רצונך וכסופך אליו יתברך, ואין לך עוד נעם וערבות מדבר זה, שהאדם זוכה להדביק נפשו בו יתברך.

והשם יתברך יזכה אתכם בבנים חיים וקיימים ושלום-בית אמת ונצחתי. וחקמינו הקדושים אמרו (אבות ה, טז): כל האהבה התלויה בדבר, לסוף שבטלה האהבה, וכל אהבה שאינה תלויה בדבר, אינה בטלה לעולם. ועל-כן האהבה אל אשתך צריכה להיות רק מרצונו יתברך, שצוה לנו לשאת אשה, כדי לקיים מצוותיו יתברך, ועל-ידי-זה לא תתבטל האהבה לעולם.

והשם יתברך יצליח דרככם תמיד, ותדורו באהבה, אחוה ורעות.

הדורש שלומך...

קעו אָשֶׁר ד' תתסט - ד' תתע בנחל

ד' תתסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשמ"ג.

שלום רב...

את מכתבך לנכון קבלתי, אף מרב טרדות החגים וטרדות הרבים שעלי, לא היה לי הפנאי להשיב לך.

הנני מברך אתכם בכרפת "מזל טוב", ותראו להיות תמיד שמחים.

והשם יתברך יעזר לכם בבנים חיים וקיימים, ותזכו לעשות רצונו יתברך תמיד. וחקמינו הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט'): איזו אשה כשרה? כל שעושה רצון בעלה; אני מקווה להשם יתברך, שתראי לעזר לבעלך, שיוכל לשקד על דלתות התורה הקדושה, והוא יהיה לעזר לך בכל ענייניך.

ותזכו לחיים של שלום ושל שלנה ושל שמחה תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' תתע.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

לנכון קבלתי את מכתבו ואת הכסף לפדיון, והשם יתברך ישמע את תפלתנו, וימתיק ממך ומכל משפחתך כל הדינים, וימשך עליכם אור וזיו ודעת, שפע רוחני ופע גשמי.

מאד מאד אני שמח על ערבות ידידות השמחה, שעדין אתה מחזיק בתמך, ואתה מקרב אל רבנו ז"ל, אשר אין לך טוב מזה, ואתה מסתובב בין אנשי שלומנו היקרים, ואתה עוסק בספריו הקדושים.

אֲשֶׁר ד' תתעא בַּנְחֵל קעז

אַקְנֵה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתַּרְאֵה לְהִתְאַחַז בְּרַבְּנוּ ו"ל כֹּל יְמֵי תַיִךְ,
וְתִשְׁקַד בְּסִפְרֵינוּ "אֲשֶׁר בַּנְחֵל", וְשֵׁם תִּמְצָא תְּמִיד מְרַגּוֹעַ לְנַפְשֶׁךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתעא.

בְּעִזְבוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִיד נַפְשִׁי ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נִצְחִים.

הִנֵּה אֲנִי כּוֹתֵב עִכְשָׁו עַל הַדֶּרֶךְ בְּנִסְעֵי לְאַרְץ הַקֹּדֶשׁ, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת
קָשָׁה עָלַי הַפְּתִיכָה, אֵךְ בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ בְּשׁוֹרוֹתַיִם אֱלוֹ, שְׂאֵל
תִּפְרָסֵם אוֹתִי וְאֵל תַּעֲשֵׂה מִמְּנִי שׁוֹם מִמְּשׁוֹת, כִּי הָאָדָם אֵינּוּ חַי
לְעוֹלָם, וְעוֹד מְעַט יִהְיֶה הַהִכָּרֵחַ לְהַפְּשִׁיט אֶת הַגּוּף, וְלֹא יִהְיֶה נִשְׂאָר
רַק מָה שְׂזָכּוּ לְחַטֵּף בְּנֵה הָעוֹלָם — דְּבַקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ וְאַמוֹנַת
אֱמֶן, אַמוֹנָה בְּרוּחָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחַז בְּזֵה!

וְעַל-כֵּן רָאָה לְעֹזֵר לִי, שְׁלֹא יִטְרִידוּנִי אֲנָשִׁים, רַק אֲזַכֶּה
לְהַשְׁתַּטַּח עַל קַבְרֵי צַדִּיקִים, וּלְעוֹרֵר רַחֲמִים עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא לְעֹזֵר לִי, שְׁלֹא יִהְיֶה עָלַי שׁוֹם טְרָדוֹת אֲנָשִׁים, כִּי פַחַי
חָלַשׁ, אַקְנֵה שְׂיֵאִיר עָלֵינוּ אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְנִזְכֶּה לְטַעַם
טַעַם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא טַעַם הַשְּׂכִינָה, טַעַם הַצַּדִּיק.

וּכְבֵר יְדוּעַ מֵאַמְרוֹ שֶׁל הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ו"ל:
כְּמוֹ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ו"ל, רַק הַדֶּרֶךְ מוֹהֲרֵנוּתָ ו"ל, כְּמוֹ-כֵן
אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ו"ל, כִּי אִם עַל-יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, "כִּי בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל מֵאִיר בְּיוֹתֵר אוֹר הַצַּדִּיק".

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֵל תִּפְחַד וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם,
יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה, כִּי גָדוֹל אֲדוּגְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵין לָךְ לְהִתְפַּעֵל
מִבְּנֵי-אָדָם הַמִּפְטָטִים הַבָּל וְכוּ', עָלֶיךָ תְּמִיד לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אַמוֹנָה,

קעח אָשֶׁר ד' תתעא בַּנְחָל

וְאֵל תִּכְנֹס עִם פְּתוּיֶיךָ בְּטוֹעַן וְנִטְעוֹן, מַה לָּךְ עִמָּהֶם? ! הֲלֹא כָּל הָאָרֶץ
הִיא שְׁלֹו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן הִדְבַּק עֲצָמְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְתִרְאֶה לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל עֵירֶךָ, וּתְקַיֵּם (תְּהִלִּים
קִיט, מו): "וְאִדְבַּרְהָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ", וּכְבֹר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל:
מַה לָּנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ? בְּשִׁבְלֵנוּ נִכְרָא הָעוֹלָם!

וּבִפְרָטִיּוֹת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי דִיְקָא אֵלָיו אֲשֶׁר לוֹמְדִים בְּ"הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ", הֵם הֵם הַצַּדִּיקִים הַנֹּסְתָרִים שְׂבִדּוֹר הַזֶּה, הֵם הֵם תְּלַמִּידֵי
רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵי לָהֶם וְאֲשֶׁרֵי הַמִּתְחַבֵּר עֲצָמוֹ עִמָּהֶם בְּזֶה וּבְכָא!

וְעַל-כֵּן, אָהוּבִי, אַחִי! אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה
שְׂבַעֲוֹלָם, כִּי מַה יַעֲשֶׂה לָּךְ אָדָם? ! וּמִכָּל שְׂכֵן שְׂלֹא תִשְׁמַע לְפִטְפוּטֵי
עוֹפוֹת טְמֵאִים הַמְצַפְצָפִים וְכוּ', כִּי אֵין מִמֶּשׁ בְּדַבְרֵיהֶם, אֲקַנְיָה
שְׂתַבִּין אֵל מַה שְּׂאֲנִי מְרַמֵּז לָּךְ.

הַעֲקֹר רְאֵה שְׂלֹא יִטְרִידוּנִי אַנְשִׁים, אֲקַנְיָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְהִיּוֹת
אֲצִלְכֶם בְּצַפַּת בְּשִׁבְת-קֹדֶשׁ פְּרָשָׁה זו, וְאֲנִי רוֹצֶה מְאֹד מְאֹד לְהַשְׂאֵר
רַק בְּהַד' אֲמוֹת שְׁלֵנוּ, וּבֵין הַחֲבֵרִים שְׁלֵנוּ, לוֹמְדֵי וְאוֹהֲדֵי "הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ", כִּי אֵין לִי עֶסֶק עִם אַחֲרִים, אֲצִלִּי נִקְרָאִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב"
רַק אֵלָיו הַמְּסֻתוֹבְבִים בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", שְׂבוּנָה רַבְּנוּ ז"ל (עֵין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נט).

וּבְקִאֲמַת צָרִיךְ כַּח גְּדוֹל לְעַמֵּד בְּהֵיכַל-הַמְּלָךְ, כִּי מְגַרְשִׁים מִשָּׁם
בְּכָל פַּעַם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עא) וְלִפְעָמִים מְנִיחִים בְּפִתַח
יְרֵא שְׂמִים, שְׂהוּא יְהִיָּה הַמוֹנֵעַ וְהַמְּעַכֵּב (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
קנב).

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לִי לְפַעַל בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל מַה שְּׂאֲנִי צָרִיךְ לְפַעַל,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְהִיָּה בְּעִזְרֶךָ, שְׂתִהְיֶה בְּעִזְרָתִי בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ד' תתעב בְּנַחֵל קַעֵט
ד' תתעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נַפְשִׁי ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבֶיךָ הַיְקָרִים — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי הַרְבֵּה פְּעָמִים, אִךְ מְרַב טְרִדוֹתַי הַרְבּוֹת שְׁעוֹבֵרוֹת עָלַי בְּכָל יוֹם מֵעַסֵּק הַרְבֵּים, קָשָׁה וּכְבֵדָה עָלַי הַכְּתִיבָה, וְגַם עֲכָשׁוּ אֲנִי כּוֹתֵב אֶת מִכְתָּבִי זֶה בְּדַרְכֵי בְּאֵוִיר לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

מֵה נִפְלְאוּ מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָיו עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וְשֶׁהַכְּנִיס חֲכָמָה עֲמָקָה בְּבִנְיַ־אָדָם, עַד שִׁיּוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת סְפִינַת הָאֵוִיר, וְלַעֲוֹף כְּצִפּוֹר לְאֶרְצָנוּ הַקְּדוֹשָׁה. וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחֻת־הַר"ן, סִימָן ד'): כִּמוֹ שְׁחֲדוּשֵׁי תוֹרָה מְקַבְּלִים מְלַמְעֵלָה, וְאִם לֹא הָיוּ מוֹשִׁיטִים אֶת הַחֲדוּשׁ מְלַמְעֵלָה, לֹא הָיוּ מְשִׁיגִים זֹאת, כְּמוֹ־כֵן חֲכָמָה גְּשָׁמִית מֵה שְׂמַמְצִיאִים הַחֲכָמִים, לוֹלֵא שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵאִיר עֵינֵיהֶם, לֹא הָיוּ בָּאִים אֶל זֶה, עַיִן שָׁם.

וּבְיַדָּאֵי צָרִיךְ כָּל אֶחָד לֹמַר: 'בְּשִׁבְלִי נִבְרָא הָעוֹלָם' (עַיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), וְכָל הָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם לֹא נִבְרָאוּ, אֲלֵא בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל (עַיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב). וְעַל־כֵּן בְּיַדָּאֵי גַם סְפִינַת אֵוִיר לֹא נִבְרָאָה אֲלֵא בְּשִׁבְלֵי עַם יִשְׂרָאֵל, שִׁיִּזְכּוּ לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל חֲשָׁקָם וְכִסּוּפָם, וְלִכּוֹא וְלַעֲלוֹת אֶל אֶרְצָנוּ הַקְּדוֹשָׁה, חֲמֻדָּה גְּנוּזָה שְׁקֻדָּמָה לְהָעוֹלָם, וְאֲשֶׁר נִתְּנָה הַקְּדוּשָׁה־בְּרִיָּה־הוּא בְּמִתְּנָה לְעַם יִשְׂרָאֵל.

תִּדַע, כִּי בַחֲסֵדוֹ יִתְבָּרַךְ, הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׂאֵתָה מְחַדֵּשׁ בְּכָל פְּעַם, הֵם יָפִים מְאֹד מְאֹד, וְאֵתָה צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּזֶה, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), שְׁחֲדוּשֵׁי תוֹרָה הֵם תְּקוּן גְּדוֹל לְהַרְהוּרִים רָעִים, עַיִן שָׁם. וּכְשֶׁעוֹבֵר מִשָּׂהוּ וְכוּ', עֵקֶר הָעֲצָה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכִטּוּל גְּמוּרָה, וְאִזּוֹ כְּשֶׁחוֹזֵר מִהַבְּטוּל, יִמְשִׁיךְ לְעֲצָמוֹ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה (עַיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה).

קפ אָשֶׁר ד' תתעג בַּנְחָל

חֲמַדַּת לְבָבִי ! אֹדוֹת כָּל הַבְּלִבּוּלִים וְהַמְחַשְׁבוֹת זְרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת
עָלֶיךָ, כְּאֲשֶׁר אַתָּה כּוֹתֵב אֵלַי בְּכָל פֶּעַם, אֵינִי עֹשֶׂה אַחֲרָת, רַק
לְהִתְחַבֵּא בְּחַדְרֵי הַתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן טוֹב וְנָכוֹן הַדְּבָר שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה,
שְׂאֵתָה מְחַדֵּשׁ בְּכָל פֶּעַם חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, כִּי רַק בְּזֶה יִתְקַרְרוּ עֲצָבֶיךָ.
זֶה יִתֵּן בָּךְ גִּיחָא לְהַמְחִין. וּמִכָּל שָׁכֵן כְּשִׁתְּזַכֶּה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּלְפָרֵשׁ שִׂיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּרָצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לְזַכּוֹת וּלְטַהֲרֵת הַמַּחַ וְהַמְחַשְׁבָּה,
עַד שִׁתְּזַכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְיַחַד יַחְוִדִים קְדוּשִׁים, אֲשֶׁר
לְפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ הָאֲר"י ז"ל עֵסֶק הַיַּחְוִדִים גְּדוֹל מֵעֵסֶק הַתּוֹרָה, כִּי
בְּזֶה שֶׁהָאֲדָם מְדַבֵּיק מִחַ מְחַשְׁבָּתוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְיַחַד
וּמְשַׁלֵּב אֶת שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהֵם סְפִירוֹתָיו וְכוּ' וְכוּ', כָּלֵל
הָעוֹלָמוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה שְׁנַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ צְנוּר לְהַמְשִׁכַת רוּחַנִיּוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעֶשֶׂר וְהַנְּעָם הַכִּי גְּדוֹל בְּעוֹלָם,
אֲשֶׁרֵי שִׂיאַחוֹ בְּזֶה תְּמִיד !

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה תְּמִיד, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שׁוֹמֵחַ עַל
שְׂקִידַתְךָ בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָלֵל, וּבְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בַּפָּרֵט, אֲשֶׁרֵיךָ
וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֶיךָ !

וּרַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ הַבְּטִיחַ חֲזַקוֹת לְמִי שִׁיִּזְכֶּה לְשַׁקֵּד בְּסִפְרוֹ
הַקְּדוּשׁ "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", שִׁיִּפְתַּח קְשִׁיוֹת גִּידֵי לְבָבוֹ, וַיְהִיֵּה נַעֲשֶׂה
בְּעַל מַח גְּדוֹל וּבְעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל תְּשׁוּבָה, כַּמוֹכָא בְּ"חַי-מוֹהֲר"ן",
מַעֲלַת סְפָרֵיו וְתוֹרָתוֹ, עֵינֵי שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ד' תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֶחַ נֹצְחִים.
אֶת מַכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, אַף מִחֲמַת טְרִדוֹת הַחֲגִים לֹא הָיָה
הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

אָשֶׁר ד' תתעד בנחל קפא

העקר ראה להחזיק בתורה ובתפלה, באשר הורנו רבנו ז"ל, והדבק נפשך עם קונך, כי אין לך עוד טוב ונעם כמו הדבוקים בו יתברך.

ועליך לדעת, כי העבודה הכי קשה היא לקשר רוחניות עם גשמיות; כי בדרך כלל למה נתרחק האדם ממנו יתברך? כי חושב שגשמיות הוא דבר נפרד מרוחניות, ומזה בא שעובר על האדם מה שעובר, הן שנתרחק לגמרי בתוך הגשמיות, והן שלפעמים נתלהב ונתפרד לגמרי, ואז "יעלו שמים ירדו תהומות נפשם ברעה ותמוגג" וכו' (תהלים קז, כו). ועל-פן ההכרח לקשר רוחני בגשמי, ולידע כי הכל אלקות גמור, וגם הגשמי הוא רוחני, ואז כשיסתכל בעין פזו, אזי יזכה לחיות חיים נעימים, ערבים ומתקים.

אחי היקר! עליך לדעת כי הכל בהשגחה פרטית, כל מי שיבוא אליך וכו', וכל מי שצריכה להיות לו איזו שיכות אליך וכו', כי הכל לפי שרשי הנשמות וכו', ועל-פן אין להתבלבל משום ברעה, רק להדביק עצמו בו יתברך.

וראה להיות קבוע במקרא, משנה, גמרא, מדרש, בכל יום ויום, וגם להרבות בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך...

ד' תתעד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר נח ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

תדע, כי עקר סבת גדל ההתרמקות שרחקתי אותך וגם הבזיונות ברבים, כל זה כדי לשבר את גאות ונדון לבך, כי בעוונותינו הרבים, אתה פגום מאד מאד בהוצאת זרע לבטלה, ובמקום לשוב בתשובה לשבר לבך אליו יתברך, אתה עוד מתגבר ברשעות, רחמנא לצלן.

קכב אָשֶׁר ד' תתעד בנחל

ועל-כן, חֲמַדַּת לְבָבִי! רֵאָה מֵעַכְשָׁו לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ לְזֶרֶק אֶת הַנְּהַגוֹתֶיךָ. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, בְּרוּךְ הוּא וּמְבַרְךָ יִתְבַּרְךָ, שְׁנַתֵּן לִי כַח בְּרִזָּל וְסִבְלָנוּת גְּדוּלָה אֲפֵלוּ לְהִכִי גְרוּעִים, אִף כָּבֵר יְדוּעִים דְּבָרֵי מוֹהַרְנִיָּת וְ"ל שְׁפָרֵשׁ עַל-פִּי (שְׁמוֹת כג, ה): "עֹזב תַּעֲזֹב עֲמוֹ", כְּשֶׁרוֹצִים לַעֲזֹר לְמִישֶׁהוּ, צָרִיךְ לְהִיּוֹת 'עֲמוֹ', הֵינּוּ שְׁגָם הוּא יִסְפִּים, וְגַם מִמֶּנּוּ תִהְיֶה הַהֲתַעֲוֹרְרוֹת.

וְהִנֵּה קָלַפֶּת הַלִּיצָנוּת וְהַרְשָׁעוֹת, זֶה עוֹד יִרְשָׁה אֲצִלְךָ שְׁנֻטְבַּע בְּדַמְךָ, וְנִסְיָתִי כָּל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת לְעוֹרֵר אוֹתְךָ מִהֲרַע שְׁלָךְ, שְׁאִינִו מְנִיחַ אוֹתְךָ. וְעַל-כֵּן רֵאָה לִישָׁב דַּעְתְּךָ, הֵיכֵן אַתָּה בְּעוֹלָם, רֵאָה בְּגִיל צָעִיר כְּמוֹךְ אַתָּה 'נִבְעָל' בְּהוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הִנֵּה מְטַמְטֵם אֶת הַמֶּלֶח וְהַלֵּב וְכוּ', וּמְטַמֵּא אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְחוּץ, וְלֹא עוֹד אֵלָא שְׁמִכְחִישׁ אֶת כַּח הָאָדָם (עֵינִי שְׁלַחַן עֲרוּךְ, אֵרַח חַיִּים, סִימָן רמ), וּמִי יוֹדֵעַ לְהִיכֵן יוֹלִיכוֹ אוֹתְךָ הַחֲטָאִים הָאֵלֹו.

ועל-כן רֵאָה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ עַל-כָּל-פְּנִים מֵהַיּוֹם הַזֶּה לְלַמַּד וְלוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי זֶה עֵקֶר תְּקוּנָךְ, כִּי אֵין לְךָ עוֹד דְּבָר שֶׁיִּכְוֹל לְטַהֵר וּלְזַכֵּךְ אֶת הָאָדָם כְּמוֹ לְמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת. וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם הֵייתָ זוֹכֵה לֹמַר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', מְלַבֵּד הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁהֵם הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים. גַּם רֵאָה לְשָׁקֵד בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ, מַחֲבֵר רַמ"א, וּבַפְּרָטִיּוֹת לְגַרְסַת הַרְבֵּה גְמָרָא.

אֲחִי הַיְקָר! אַתָּה עֲדִין בְּגִיל צָעִיר, וְכַמָּה שְׂדֵבֵרְתִי אַתָּה וְעוֹרְרֵתִי אוֹתְךָ, עֲדִין לֹא הוֹעִיל כָּלֵל, וְכָל הַגְּלָגוּלִים וְהַסְּבוּבִים שֶׁסְּבִבְתִי עִמָּךְ, הַכֹּל הִנֵּה לְמַעַן לְשַׁבֵּר אֶת רוּעַ לְבָבְךָ וְעַקְשָׁנוֹת רוּחְךָ, עַל-כֵּן עַכְשָׁו אֲנִי חוֹזֵר וּמְקַרֵּב אוֹתְךָ, וְתִרְאֶה לְשִׁבוֹת אֶתְנוּ בְיַחַד. אֲבָל זֹאת אִמַּר לְךָ, אִם לֹא תִקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְיַדֶּיךָ, לְהַשְׁתַּנּוֹת עַל-כָּל-פְּנִים בְּיַלְדוּת וּבְקִטְנוּת, לְהַפְסִיק לְשַׁבֵּר וּלְהַפִּיל וְלְהַרִס כָּל מָה שֶׁתַּחַת יָדְךָ וְכוּ', לְבַסּוּף, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, תִּהְיֶה יוֹצֵא לְתַרְבוּת רָעָה, רַחֲמָנָא לְיִשְׁוֹבֵן, וְעוֹד תְּבַלֶּה אֶת חַיֶּיךָ בְּבֵית-הַסֵּהַר, זֶה אֲצִלִּי בְלִי שׁוּם סְפֵק סְפֵקָא, אִם לֹא תִשְׁנֶה אֶת הַנְּהַגְתְּךָ, שְׁאֵתָה מִתְנַהֵג עַד עַכְשָׁו, אֲזוּ מְרִים וּמְרוּרִים יִהְיוּ לְךָ חַיֶּיךָ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

אֲשֶׁר ד' תתעד בנחל קפג

עזב את השטיות שלך, שב במקום אחד, ואל תלך אל שום מקום בעולם, ושם תקבע את עצמך על התורה ועל התפלה, והדבק עצמך בו יתברך, ותברח מליצנים ומליצנות. אתה אינך צריך לא למכר ספרים ולא ללכת לצדקה, אתה צריך לישב במקום אחד ללמד ולהתבודד עמו יתברך, כי אצלך הפעל-דבר מתלבש במצוות.

ועל-כן אני מזהיר אותך, אם תשנה את דרכך — הרי טוב, ואם לא — ברור אצלי כשמש, שחס ושלום, תצא לתרבות רעה ותשב בבית-הסהר לבסוף, האפי שלך מסגל להכל.

ואודות לבוא אצלנו — מזה תשפח לגמרי, כי כל הבחורים אצלנו הם קדושים וצדיקים ממש, ובכלל — האוירה איננה בשבילך, כי אצלנו הבחורים יושבים במקום אחד, ולא מסתובבים בקורא בהרים וכו', אלא יושבים שעות על גבי שעות ולומדים וגורסים בתורה.

ראה לברח אליו יתברך, וחס ושלום, שלא תצא מהמקום קבוע שתקבע לעצמך ללמד באיזה בית-הכנסת צנוע, ואז תצליח, והנה אם שמוע בישן — תשמע בחדש (רש"י על דברים יא, יג).

זכר זכר, כי כל מה שגלגלתי עמך, הכל הנה לטובת נשמתך. האר"י ז"ל אומר: על כל פעם של פגם הוצאת זרע לבטלה, צריכים להתענות פ"ד תעניות, וכפי רבוי פגמיה, כמה תעניות אתה מכרח להתענות?! ועל-ידי הצער והעגמת נפש והפחדים והחלישות הדיעת וכו', ירד ממך הרבה.

הדורש שלומך ומקנה שתציית.

הדורש שלומך...

תשבות עמנו בשבת-קדש.

ד' תתעה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגא ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברהך ... גרו
יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. והנני להשיבך על ענייך.

מה אמר לך! כבר אמר רבנו ז"ל, שכל הפכדות לב באה רק
מחמת שנפל אל תוף חלל הפנוי, ששם אי אפשו להרגיש אלקותו
יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סד). הינו כי באמת אם היה אדם
מרגיש תמיד את השם יתברך, היה מתענג בערכות זיו השכינה,
ומחמת שאינו אוחו בזה, על-ידי-זה נופל בכל פעם למקום שנופל,
ונתרבים אצלו הקלפות, שמשם סובל מה שסובל.

ועל-כן העקר הוא אמונה פשוטה בו יתברך, ולהרגיל את
עצמו לדבר עמו יתברך, ועל-ידי-זה יעבר על הכל בשלום.

הדורש שלומך...

ד' תתעו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגא, ט"ו במרחשון ה'תשמ"ג.

שלום רב לכל חסידי ברסלב היקרים, תלמידי "היכל-הקדוש",
קדש קדשים די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! רק השם יתברך יודע כמה מסירות נפש
ברוחניות ובגשמיות היה לי, וגם עדין יש לי להקים חכריא קדישא,
אנשי שלומנו היקרים, שיתמידו בספרי רבנו ז"ל, עד שיהיו בקיאים
בזה בעל-פה ממש, ויזכו לקים באמת את עצות רבנו ז"ל בכל
הדקדוקים, בלי שום חכמות וחקירות והשכלות של הכל וכו' וכו'.

וחפץ ה' בידי הצליח כבר, אם אמנם שעדין זה מעט דמעט,

אֲשֶׁר ד' תתעו בנחל קפה

אף-על-פי-כן אלו אשר כבר מסתובבים ב"היכל-הקדש", הם מהיכלא דמלכא, מאן מלכי רבנן (גטין סב.).

אף על זה דנה לבי, כי הבעל-דבר אורב על הנשארים מאד מאד, לקררם בכל פעם על-ידי כל מיני נכלי ערמומיות ועקמומיות.

ועל-כן באתי לבקש אתכם, להגוי ידוע לכם, כי בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, אי אפשר להקרא על שמו כלל, יהיה איך שיהיה, כי הכל דמיון. ואמרו חכמינו הקדושים (אבות ב): "לא עם הארץ חסיד"; אי אפשר להיות חסיד, כשלא יודע מה שרבו רוצה ממנו, וזה ברור. ועל-כן ראו להתמיד ביותר ב"לקויטי-מוהר"ן, וב"ספר-המדות", וב"ספורי-מעשיות", ובהשיחות הקדושות, ואם יהיה השם יתברך בעזרכם, תענינו גם בחדושי מוהר"ן ז"ל, שרק על ידו זכינו להתודע מרבנו ז"ל, ורק הוא היה יכול להלביש לנו אור רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים.

אשרי הזוכה לסיים בכל חדש את ה"לקויטי-מוהר"ן הקדוש והנורא, אשר רבנו ז"ל הבטיח, שמי שילמד ויתמיד בספרו, יהיה נעשה בעל תשובה גמור, ויפתחו לו קשיות גידי לבו, ויהיה בעל מח גדול ובעל השגה נפלא. ומאד מאד רצה וכן בקש אותנו, שנלמד בספרו הקדוש, עד שפתח פעם ואמר, שספרו הוא אתחלתא דגאלא. נמצא, שכל הגאלה תלויה בלמוד ספרו הקדוש.

ועל-כן נא ונא, קומו נא, והתחזקו נא, והתעוררו נא, לשקד על הספר הקדוש והנורא: "לקויטי-מוהר"ן, עד שיהיה חקוק בעצמותיכם. ומוהר"ן ז"ל אמר פעם לאחד: חזר וחזר ב"לקויטי-מוהר"ן, כי בהגוף שיהיה "לקויטי-מוהר"ן, התולעים בקבר לא יגשו.

ראו איך שכל החיים פורחים כצל עובר, ומה שזוכים לתפס בהם, רק זה נשאר להאדם, ועל-כן תהיו רגילים מאד מאד לדבר עמו יתברך, כי אין לך עוד דבר שיכול לתפס ולקשר את היום והאדם עם השם יתברך כמו תפלה והתבודדות, אשר כל דבור

קפו אשר ד' תתעו בנחל

ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאין לשער ולספר כלל.

נא ונא, במקום לפטפט דברים בטלים, יותר טוב לדבר אז עמו ותברך, ואפלו כמה דבורים, גם טוב מאד מאד, וכשיעבר היום, לא יהיה נשאר מכם, רק אלו מעט השיחות והדבורים שזכיתם לדבר עמו ותברך, אשר דבר זה ממשיך על האדם אור ותשוקה וזיו אלקות, פי על ידי כל דבור ודבור שאדם זוכה לדבר עמו ותברך, נפתחים לו שערי המחין, עד שסוף כל סוף יזכה להרגיש ערכות נעימות זיו שכונת עזו ותברך.

חסדי השם ותברך, אחרי יגיעות וטרחות זכינו לגרש לעת עתה כל מיני לצים ופראים מאתנו, נא ונא לשמר להבא, שלא יפנסו בגבולנו שום לצים ושום פראים, חס ושלום, כל ענינינו הוא רק תורה ותפלה ודבקות הבורא ותברך. וזה סימן שקבל על עצמו על מלכותו ותברך או לא — כפי שהוא מתנהג, אם הוא תמיד בנחת ובדרך ארץ גדול, ואינו רץ ואינו קופץ וצוהל כמו סוס וחרמור וקורף וכו', סימן שקבל עליו על מלכותו ותברך.

ועל-כן ראוי לדבק עצמכם בו ותברך, ותתנהגו תמיד רק בדרך ארץ גדול, וכל אחד יסתפל רק על עצמו, אז יהיה תמיד שריו השלום והאחדות ביניכם; כי תכף-ומיד כשנכנסת באדם איזו מחשבה לתקן אחרים, בזה שוכח ממנו ומעצמו, ועל-ידי-זה מתחילות המריבות והמחלקות והסכסוכים, אבל כשפל אחד מסתפל רק על עצמו, ומנקה אחריו והולך לדרך, אז אף פעם לא יתקוטט ולא יריב שום ריב ומחלוקת.

נא ונא להתמיד בכל יום ויום במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, פי סוף כל סוף לא נשאר לאדם רק זה. ואשרי מי שהתחיל בימי נעוריו, שאז נחקק אור התורה בהדמים, ונשאר כבד אצלו כל ימי חייו.

אני יודע שרבים רבים קמים עלינו על ענין סדר-דרך-הלמוד, אך מי שפבר זכה לטעם טעם אור הגנוז, טעם התורה, למותר לחזר ולהסביר לו את הענין הנפלא והנורא הזה.

אָשׁוּר ד' תתעו בנחל קפז

זכרו היטב, פי עובר יום, שבוע, חדש, שנה, ומה שזכיתם ללמד בזמן הזה, רק זה יהיה נשאָר לָכֶם. ועל־כֵּן תראו להתמיד בזה מאד מאד. ולא צריכים משגיח, רק כל אחד יהיה המְשַׁגֵּחַ שֶׁל עצמו, ואל יבלה את הזמן היקר להביל ולריק, או לאכל, או לישן, או לאסוף צדקה, או ללמד, או להתפלל, או להתבודד, או לרקד וכו', בטל אסור ללכת אִפְלוּ רגע, פי הבטלה מביאה לידי שעמום (שגעון) ולידי זמה (פתבות נט.). וכל הצרות שנתהוו לכל אחד, כל המרידות והעצבון והדכאון והשברון־רוח באים רק מבטול זמן, שאז יש לו זמן לחשב ממנו וכו', ועל־כֵּן ראו להיות זריזים בדבר זה מאד מאד, לא לבטל את הזמן היקר.

ומאד מאד הזה ברצוני, שזמני התפלה יהיו קבועים אצלנו בדיוק כמו שֶׁעוֹן: שחרית בשעה שמונה (8.00), מנחה בשעה שלש (3.00), מעריב בשעה תשע (9.00), חצות בשעה שתים־עשרה (12.00), ובאפן הזה יהיה לנו סדר טוב על כל ענין ועל כל פרט ופרט ועל כל למוד ולמוד, ואף שזה קשה, אף אם נעמד על כך בתקיפות, נזכה להצליח תמיד.

ראו, אחי ורעי היקרים, להיות תמיד בשמחה עצומה, ותהיו רגילים לשמע פלי זמר, למען לשמח את עצמכם, ולהגביה את רוחכם.

ונא ונא לא להסתכל על שום ליץ ומונע ומעכב, פי זמני התפלה שהזכרנו, הוא דבר השווה לכל נפש, וגם דעת הרבה פוסקים כך, ובפרטיות בענין זמן קריאת שמע בבקר, לשמר שיהיה קדם שעה תשע (9.00), שאז זמן האחרון.

ומאד מאד הקפיד על זה מוהרנ"ת ו"ל, והיה חמור בעיניו מי שעובר זמן קריאת שמע — כמי שמגלח זקנו, רחמנא לצלן, כידוע אצלנו. ועל־כֵּן עלינו לראות להתפלל שחרית קדם שעה תשע (9.00), וכן מנחה בשעה שלש (3.00), בפרט עכשו בימי החורף, שאם לא מתפללים בשעה זו, כבר נעשה אחר השקיעה, ואחר־כך נעשה לילה וכו'.

קפח אשר ד' תתעו בנחל

וכן בכל פֶּרֶט וּפְרֵט צְרִיכִים לְהִשְׁפִּיל שְׂיֵהִיָּה דְבַר הַשְּׁוֹה לְכָל נֶפֶשׁ, בְּאִפְּן שֶׁכָּל אֶחָד יוּכַל לְקַיְמוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲצִלְנוּ שְׁלוֹמֵדִים עַד שְׁעָה מְאַחֲרֶת, אֲזִי אֹר הַזְּמַנִּים הָאֵלּוּ טוֹב וְיָפָה מְאֹד. וְאִם מְרַגְּשִׁים בְּאִמְצַע הַיּוֹם אֵיזוֹ חֲלִישוֹת אוֹ בְּלִבוֹלִים, כְּדֹאֵי תִּכְףּ-וּמְדֵד לִילָף לִישׁוֹן, כִּי אֵין בְּזֶה שׁוּם עֲבוּדָה לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ בְּשָׁנָה אוֹ בְּאֲכִילָה, כִּי הוּא נִדְמָה כְּמוֹ סוּס שְׂאִינוֹ יִשָּׁן הַרְבֵּה, אוֹ כְּכֹלֵב שְׂאִינוֹ אוֹכֵל הַרְבֵּה, כִּידוּעַ. וְהַבְּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע הִיָּה אוֹמֵר: "עַל-יְדֵי חוֹר קֶטֶן בַּגּוּף, נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּנִשְׁמָה", כִּי כִּשְׁנַחֲלֵשׁ הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה מְמִילָא כְּבָר אֵינוֹ עוֹסֵק בְּרוּחָנִיּוֹת, וְזֶה קָרָן גָּדוֹל אֲצֵל הַבְּעַל-דְּבַר, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִשְׁפִּיל בְּדְבַר זֶה מְאֹד מְאֹד.

גַּם הֵייתִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁתִּזְכְּרוּ לְסַיֵּם ד' חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף — יִקַּח זְמַן הַרְבֵּה כִּידוּעַ, וְעַל-כֵּן בֵּין כֶּף רָאוּ לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּקִצּוֹר שְׁלַחַן עֲרוּף חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, לְהִיּוֹת רְגִיל לְסַיְמוֹ בְּכָל חֹדֶשׁ עַל-כָּל-פְּנִים, בְּאִפְּן שֶׁתִּהְיוּ בְּקִיאִים בְּהִלְכָה פְּשוּטָה אֵיף לְהִתְנַהֵג. וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, שֶׁכְּבָר נִדְפַס בְּאוֹתִיּוֹת גְּדוֹלוֹת עִם נִקְדוּת מְאִירוֹת עֵינַיִם, רָאוּי לְכָל אֶחָד מִכֶּם שֶׁיִּקְנֶה לְעֲצָמוֹ קִצּוֹר שְׁלַחַן עֲרוּף כְּזֶה, וְלַחְזוֹר בּוֹ בְּכָל יוֹם, עַד שֶׁתִּזְכְּרוּ לְסַיְמוֹ בְּכָל חֹדֶשׁ. (וְדַעַת לְנִבּוֹן, כִּי אַתֶּם יְכוּלִים לַחְזוֹר וּלְדַלֵּג עַל הַלְכוֹת הַשְּׂיִכּוֹת לַחֲגִים, כְּמוֹ: הַלְכוֹת חֲנֻכָּה וּפּוּרִים וּפְסַח, רֵאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים וְסִכּוֹת, וְכֵן הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיִכּוֹת רַק לְאַבְרָכִים וְכוּ', כִּי זֶה שְׂיָף רַק לְאוֹתוֹ זְמַן הַבָּא, וּבְאִפְּן הַזֶּה בְּנִקְל יִהְיֶה לְכֶם לְסַיֵּם בְּכָל פַּעַם אֶת הַקִּצּוֹר שְׁלַחַן עֲרוּף בְּכָל חֹדֶשׁ). הַעֲקָר רָאוּ לְהִיּוֹת בְּקִיאִים בְּהִלְכָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, לֹא לְנִטּוֹת מִהַשְּׁלַחַן עֲרוּף.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִהְיֶה בְּעֲזָרְכֶם, שֶׁתִּזְכְּרוּ לְצִיַּת תְּמִיד, וְאֲז תִּצְלִיחוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

אָשֶׁר ד' תתעז בַּנְחָל קפ"ט
ד' תתעז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז בְּמֶרְחֶשֶׁן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְכָל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תְּלֻמִּידֵי "הַיִּכְלֵה־הַקְדוֹשׁ", קְדוֹשׁ
קְדוֹשִׁים, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי הַיְקָרִים! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד, וְשִׁמְרוּ אֶת זְמַנֵּי הַתְּפִלָּה
שְׁקִבְעֵנוּ, וְנָא וְנָא שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם, אֲשֶׁר
זֶה יְסוּד הַיְסוּדוֹת וְעֵקֶר הַפֶּל אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, עַד שְׁגוֹר וְאָמַר
(חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן רצ"ב): הָעוֹלָם רָאוּי שְׁיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאַהֲבָה שְׁיִהְיֶה
בֵּינֵיכֶם. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ מִצְדָּנוּ לְרֵאוֹת לְקַיֵּם שְׂיִחָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּה,
וְלִמְסָר נַפְשָׁנוּ עַל קִיּוֹם שְׂיִחָה זו, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים,
זֶה כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (וַיִּקְרָא יט, יח).

נָא וְנָא לְשָׁמַר עַל נְקִיּוֹת הַמְּקוֹם, נְקִיּוֹן הַגּוּף, נְקִיּוֹן הַמַּחְשָׁבָה,
נְקִיּוֹן הַדְּבוּר וְנְקִיּוֹן הַמַּעֲשֵׂה, כִּי אֵין הַמְּלַךְ בָּא אֶלָּא בְּמְקוֹם נְקִי,
אֶפְלוּ שְׁיִהְיֶה הַמְּקוֹם פְּחוּת וְכוּ', הָעֵקֶר שְׁיִהְיֶה נְקִי, וּבְאַמַּת כְּפִי
הַנְּקִיּוֹת, כְּמוֹ-כֵן שׁוֹרָה הַשְּׂכִינָה, שְׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, אֹר זִיו
אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

מְאֹד מְאֹד בְּאֲתֵי לְעוֹרֵר אֶתְכֶם עַל לְמוּד גְּמָרָא, שְׁסַגְלָתָה עַד
אֵין סוּף, כִּי מְבַטְלָת אֶת הַקְּלָפָה הַמַּחְטָאֵת אֶת הָאָדָם בְּפָגַם הַבְּרִית
(עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ריד), וּמַעֲלָה אֶת הַנְּשָׁמָה עַד רוּם
הַמַּעֲלוֹת, וְיָכוֹל לְזַכּוֹת לְאוֹר זִיו הַנְּבוּאָה מִמֶּשׁ. וְהָעוֹלָם טוֹעִים
וְחוֹשְׁבִים, כִּי רַק אַמִּירַת הַזֹּהֵר מְסַגְלָת לְזַכֵּךְ וּלְצַחֲצַח אֶת הַנְּשָׁמָה,
וּבְאַמַּת גַּם אַמִּירַת גְּמָרָא הִיא מְסַגְלָת עַד מְאֹד, וּמְסַבֶּבֶת אֶת הָאָדָם
עִם מְלֶאכִי הַשְּׂמִירָה: גְּבִרְיָאֵל, מ'יכָאֵל, ר'פָּאֵל, א'וֹרְיָאֵל. הֵינּוּ מִי
שְׁזוֹכָה לְשָׁקֵד בְּגִמְר'ר'א, שׁוֹרִים עָלָיו אֵלוֹ הָאַרְבָּעָה מְלֶאכִי
הַשְּׂמִירָה, אֲשֶׁר הֵם קָשׁוּר הַמְּרַכְבָּה, הַמַּצִּילִים אֶת הָאָדָם מִנְּאוּף (עֵין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה').

וְעַל-כֵּן לְמַעַן טוֹבַתְכֶם הַנְּצַחִית, אֵל תְּזַנְיָחוּ לְמוּד גְּמָרָא, וּמִי
יִתֵּן שְׁתוּכְלוּ לְלַמֵּד וּלְגַרֵם בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּפִי דְפִים גְּמָרָא. וְרַבְּנוּ

קצ אֲשֶׁר ד' תתעז בַּנְחָל

ו"ל כְּשֶׁהָיָה יְלֵד קָטָן, הָיָה מְשַׁלֵּם לְהַמְלִיךָ עַל כָּל דָּף שֶׁלֹּשׁ מִטְבָּעוֹת, בְּאִפְסָן שֶׁיְהִיָּה לְמַלְמֵד חֲשֵׁק לְלַמֵּד עִמּוֹ הַרְבֵּה דְפִים. וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִיּוּ בְטָלָנִים, וְתִשְׁקְדוּ בְגִרְסַת הַגְּמָרָא, עַד שֶׁתְּהִיּוּ בְקִיָּאִים בְּכָל הַשָּׂ"ס מַמָּשׁ, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בִימֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר נִדְמָה אִזּוֹ הַמַּחַ כְּנִיר חֲדָשׁ, וַיְכוּלִים לְכַתֵּב עַל גְּבִיּוֹ כָּל דְּבָר, וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים לְסִיִּם הַרְבֵּה פְעָמִים אֶת כָּל הַשָּׂ"ס כָּלוּ. וְאִף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ כִּי רַבִּים הַמְתְּלוֹצְצִים מִדְּרָךְ זוֹ, וְאוֹמְרִים מָה שֶׁאוֹמְרִים וְכוּ', יְהִיָּה לְכָל אֶחָד דְּרָכּוֹ אֲשֶׁר בָּחַר לְעַצְמוֹ, וְאֲנַחְנוּ נִחְזֵר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם רַבּוּי דְפִים גְּמָרָא, עַד שֶׁנִּזְנָקָה לְסִיִּם אֶת כָּל הַשָּׂ"ס פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר.

אחי ורעי היקרים! מי שנוכנס בו חמידו דאורייתא, הוא כָּבֵר אינו צריך שומר או משגיח שישגיח עליו, אדרבה אין לו זמן כָּלָל, כְּמוֹ הַתָּם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהָיָה תּוֹפֵר בֵּין לְעֵיסָה לְלְעֵיסָה (עין ספורי-מעשיות, מעשה ט'), כְּמוֹ-כֵן כְּשֶׁתִּזְכּוּ לְדַעַת מַעֲלַת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אִזּוֹ תְּמִיד תְּתַמְּדוּ בָּהּ, וְתִזְכּוּ לְסִיִּם מִסְכַּת אַחַר מִסְכַּת.

וְכָבֵר יְדוּעַ לָכֵם, כִּי עַקֵּר קִלְפַת הַסְטָרָא אַחֲרָא הוּא רַק — לֹא לְהַנִּיחַ לְזוֹכוֹת לְסִיִּם מִסְכַּת אַחַת, וְעַל-כֵּן שְׁמוֹ שֶׁל הַשָּׁר שֶׁל הַסְטָרָא אַחֲרָא הוּא רְאִשֵׁי תְבוּת: ס'יוֹם מ'סְכַת א'יִן ל'עֲשׂוֹת, וּמִשְׁמַע מְנָה, כִּי בָּזָה שְׁזוֹכִים לְסִיִּם מִסְכַּת, בָּזָה חוֹתְכִים וּמְבַטְלִים אוֹתוֹ.

וְעַל-כֵּן רְאוּ לִשְׁקֹד עַל לַמּוֹד גְּמָרָא, וְתִמְסְרוּ נַפְשְׁכֶם, שְׁלֹא יַעֲבֹר עֲלֵיכֶם יוֹם בְּלִי לַמּוֹד גְּמָרָא. וּבְצִוְאַת 'יש נוֹחַלִין' (מִבֶּן הַשָּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ) אֵיתָא: "דָּף גְּמָרָא לְיוֹם יְהִיָּה חַיּוֹב עֲלֵיכֶם כְּהַנְחַת תְּפִלִּין", עֵין שָׁם; וּמִי יִתֵּן שִׁיזְדַּבֵּךְ מִחֲכָם וְתִזְכּוּ לְהַתְּמִיד גַּם בְּפִרוּשׁ רִש"י ו"ל וְתוֹסְפוֹת, אֲשֶׁר מְחַדְּדִים אֶת הַמַּחַ.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַסְתַּפֵּל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וּבְכָל שַׁעָה וְשַׁעָה וּבְכָל רָגַע וְרָגַע רַק עַל עַצְמוֹ, הֵן שִׁינְגָה אַחֲרָיו, הֵן שִׁינְגָדֵשׁ וַיִּטְהַר אֶת עַצְמוֹ, הֵן שִׁישְׁקֹד בְּתוֹרָה וּבְקִיּוֹם הַמְּצוּוֹת, וְהֵן בְּהַתְּמַדַּת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אִזּוֹ דִּיקָא יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ; כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֲדָם מְסַתְּפֵל רַק עַל עַצְמוֹ, וּמוֹשֵׁף אֶת עַצְמוֹ אֶל הַקְּדוֹשָׁה, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ — אִזּוֹ מַצְלִיחַ, אֲבָל תְּכַף-וּמִיד

אֲשֶׁר ד' תתעז בנחל קצא

בְּשִׁמְת־חֵיִל לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים, וּמִתְעַרֵּב בְּעַסְקֵי אַחֲרִים, יִהְיֶה לוֹ רַק יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְהִשְׁלָכוֹת, וְכָל מִינֵי הַרְפָּתָקָאוֹת יַעֲבֹרוּ עָלָיו, חֵס וְשְׁלוֹם.

נָא וְנָא לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִזְכֹּר תָּמִיד בּו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וַיִּמְשִׁיךְ בְּעֲצָמוֹ אֶמְתַּת זֵיו שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מְאִירָה בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (יִחְזָקָאל מִג, ב): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבוֹדוֹ" וְגו'. וְשִׁמְרוּ אֶת עֲצָמְכֶם מִלְּצִים כְּמוֹ שְׂשׂוּמָרִים אֶת עֲצָמוֹ מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף וּמִחַיּוֹת רְעוֹת וְלִסְטִים, כִּי הִכַּל יֵשׁ בְּלֶץ, וְהוּא קֹלְפָה עֲצוּמָה. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ, כִּי תִכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁרַק יוֹשְׁבִים בְּטֵל, הוּא בְּכָלֵל לֶץ, וּמִכָּל שְׂכָן כְּשֶׁגַם מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים וְלִיצְנוּת, וּמְגַנֶּה אֶת חֲבֵרוֹ, בְּנִדְאֵי הוּא בְּכָלֵל לֶץ, וְרְאוּי לְבָרַח מִמֶּנּוּ כְּמִטְחָוֵי קֶשֶׁת.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵין לָךְ עוֹד עֲרֻבוֹת וְנֹעַם וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת וְזֵיו כְּאֵדָם הַזּוֹכֶה לִישֵׁב בְּקֶרֶן זְוִית, וְלוֹמֵד תּוֹרָה בְּדְבָקוֹת עֲצוּמָה, וּמִתְבּוֹדֵד עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִיַּחַד יְחִוּדִים קְדוּשִׁים, שְׁזֵה מְשֻׁרָה עַל נְשִׁמָתוֹ אֹר וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת, וּמְרַגֵּשׁ טוֹעַם אֹר זֵיו עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמֶּשׁ. וְדַבֵּר זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְהִסְבִּיר לְאָדָם שֶׁעַדִּין מְשַׁקֵּעַ בְּהִבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמַחֲו מְלֵא טְנוּף וְצוּאָה, וּפְגוּם בְּאַמוּנַת חַכְמֵים (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֵק א', סִימָן סא).

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לְכֶם, שְׂתִזְכּוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל מַה שֶּׁאַנּוּ לוֹמְדִים עִמְכֶם בְּדַרְכֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לְכֶם לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

רַבְּנֵנוּ ז"ל שִׁבַּח מְאֹד מִי שֶׁזּוֹכֶה לְרְאוֹתוֹ בְּחֵלוֹם, וְאָמַר, שְׁלֹכֵל אַחַד יִתְרָאֵה בְּאִפְּן אַחַר.

קצב אשר ד' תתעח — ד' תתעט בנחל

ד' תתעח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וירא ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי עם המעות לפדיון נפש.

אודות האברך שנפל למחלת מרה שחורה וכו', עליך לדעת כי יכולים לצאת מזה בלי שום ספק, העקר לא להכביד עליו שום דבר, ויראה שילך לטיל בכל יום יום כמו שתיים או שלש פעמים: פעם בבקר, פעם אחר הצהרים, ופעם בלילה, כי שנוי האויר, יש לו גם-כן השפעה גדולה על האדם. וישמר מאד מאד לא לאכל דברים מלוחים או חריפים המקלקלים את בריאות האדם, ועל פלם ראה שישמע תמיד נגונים של שמחה. ואתם תראו רק לחזקו ולא מצו ולקרבו בכל מיני קרוב, ולהראות לו כל מיני קרוב ואהבה וכו', ואף שאני יודע ומבין ומרגיש מרחוק את מצבכם, אבל סוף כל סוף הוא גיסקם, ורחמנות גדולה על אשתו ועל ילדיו.

והשם יתברך ישמע ויקבל את תפלתנו, וישלח לו רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל.

הדורש שלומך...

ד' תתעט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וירא ה'תשמ"ג.

שלום וברכה לאברך ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כי מאד מאד אני יגע ועייף מהנסיעה שחזרתי בשלום ביום ראשון.

מה אמר לך! ראוי לנו לשמח תמיד על נעם חלקנו, אשר בנחל

אֲשֶׁר ד' תתפ בַּנְחָל קצג

שם גורלנו, ותהלה להשם יתברך, אין אנו מתנגדים על רבנו ז"ל, אדרבה אנו לומדים בספריו הקדושים, ומשתדלים לילך בעצותיו הקדושות, ובפרטיות תפלה והתבודדות, אשר אלמלא לא באנו אל זה העולם, רק להתודע מהעצה הזאת, כבר היה הכל כדאי.

ועליך לדעת, פי מרב פשטות העצה, קשה וכבד להכניס דבר זה בעולם, פי כל אחד חפץ רק בחכמות, והתבודדות הוא תכלית ההפוך מחכמות, אדרבה כל מה שהאדם יותר פשוט — זוכה לקימה יותר.

הדורש שלומך....

ד' תתפ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגא ה'תשמ"ג.

שלום רב להיקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

הגעתי לכאן ביום ראשון אחר הצהריים, ומאת השם יתברך היתה זאת היא נפלאת בעינינו.

כל הנסיעה היתה פליאה נשגבה, למה הצרכתי לשבות בשבת-קדש פרשת לך-לך בעיר לונדון, וכתיב (תהלים לו, כג): "מה מצעדי גבר ודרךו יחפץ", האדם צריך לידע תמיד, פי מהשם מצעדי גבר, פי הכל בהשגחה פרטית. וכמאמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: יהודי אינו הולך, יהודי מוליכים אותו. ועל-כן כל צעדיו ודרךיו — הכל בחשבון צדק, אף צריך שיהיה "ודרךו יחפץ", הינו שייספים עם דרכיו יתברך, פי הרבה פעמים, אף שיודע בידיעה שלמה, שהכל ממנו יתברך, אף קשה לו לקבלו. לזאת אמר הפסוק שניהם: "מה מצעדי גבר", תדע פי כל דרכיך ממנו יתברך, "ודרךו יחפץ", שתראה להספים על הנהגותיו ודרךיו, שלא תקרא תגר, חס ושלום.

ובאמת היתה לטובה גדולה נסיעתי, פי תהלה להשם יתברך,

קצד אָשֶׁר ד' תתפ בנחל

נתועדתי שם עם כמה מאנשי שלומנו, ודברנו הרבה מדברי רבנו ז"ל, אשרינו!

חמדת לבבי! ראה לתקן את כל הטעויות שנפלו בדפוס של חלקי "אשר בנחל", ומהיום תראה לעבר עליהם קדם ההדפסה, אף שגם כאן עוברים על זה כמה בחורים, אף-על-פי-כן לא ימלט, שלא יהיו שם כמה טעויות.

מה אמר לך, ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעסק ההדפסה, כי זכותך גדולה בשמים, כי הספרים מחיבים לעשות פעולות גדולות בעולם, כמאמר רבנו ז"ל על ספרו הקדוש (עין חיי-מוהר"ן, סימן שנב): "הספר יעשה אויס בראך אויף דער וועלט", הינו שישבר את גשמיות העולם, וימשכו אחריו יתברך, כידוע אצלנו מעלת ספרי רבנו ז"ל.

ראה להזדרז בהדפסת "מקור השמחה", "שמירת הזמן", "ארוך אפים", "סדר-דרך-הלמוד" עם נקודות, להדפיסם ולחזור ולהדפיסם, כי הבקוש אחריהם גדול מאד.

הדורש שלומך...

פה אני שולח לך כמה שיחות וחדושי תורה אודות פרנסה שבקשת ממני.

א.

הנה כשאדם חוטא, אזי נופל תחת המקום, ואז אין לו מקום בעולם כלל, כי צר לו המקום, כמו שכתוב בקיץ (בראשית ד, יד): "הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה, והייתי נע ונד בארץ" וגו', כי על-ידי החטאים נופל האדם לידי צמצום וקטנות, ומזה נתנהו, שאין לו דירה ופרנסה, ועובר עליו מה שעובר. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (במסכת קדושין פב.): מימי לא ראיתי צבי קיץ וארי סבל ושועל חנוני, והם מתפרנסים שלא בצער, והם לא נבראו אלא לשמשני, ואני נבראתי לשמש את קוני, מה אלו שלא נבראו אלא

אָשֶׁר ד' תתפ בְּנַחֵל קצה

לְשִׁמְשֵׁנִי מִתְּפִרְנָסִים שְׁלֵא בְּצַעַר, וְאֲנִי שֹׁנְבֵרֵאֲתִי לְשִׁמְשֵׁשׁ אֶת קוֹנִי,
אִינּוּ דִּין שְׂאֵתְּפִרְנָס שְׁלֵא בְּצַעַר? אֵלֶּא שְׁהֲרַעוֹתִי אֶת מַעֲשֵׁי, וְקִפְחֵתִי
אֶת פְּרִנְסָתִי, עֵינֵן שָׁם. כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּשֹׁאֲדָם חוּטָא, נוֹפֵל בְּצִמְצוּם
וּבְקִטְנוּת הַמַּחִין, וְנוֹפֵל תַּחַת הַמְּקוֹם וְהַזְּמַן, וְאֵז אֵין לוֹ פְּרִנְסָה, וְאֵין
לוֹ דִּירָה, וְהַחַיִּים מְרִים לוֹ מְאֹד. וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרַת לְהַשִּׁיג
פְּרִנְסָה אוֹ דִּירָה, כִּי אִם שִׁישׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵז יַעֲלֶה
לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם וְהַזְּמַן, וְיִזְכֶּה שְׂיִתְרַחֵב לוֹ מַחוּ, וְיֵצֵא מִכָּל מִינֵי
צִמְצוּם וְקִטְנוּת הַמַּחִין, וְיִשְׁפַּע עָלָיו שְׁפַע הַדַּעַת, שְׁפַע רוּחַנִי וְשְׁפַע
גְּשָׁמִי, אֲשֶׁרִי לוֹ!

ב.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אָחִי! כִּי עָקַר הַשְּׁפַעַת הַפְּרִנְסָה בָּא רַק
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה, וְכָל מָה שְׁמִסְתַּכַּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
בְּבִטְחוֹן חִזֵּק, יוֹתֵר נִקְל וְיוֹתֵר בְּמַהִירוּת גְּשָׁפַע עָלָיו שְׁפַע הַפְּרִנְסָה,
וְלִהְיוֹת כְּשִׁנְדָּמָה לוֹ שִׁישׁ אֵיזוֹ סִבָּה, אוֹ מִזֵּל, אוֹ הַשְּׁתַּדְּלוּת, כְּמוֹ-כֵן
נִכְבֵּד עָלָיו עָלּוֹ הַגְּשָׁמִי, וְקִשָּׁה וְכִבֵּד לוֹ לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה. וּמִזֶּה בָּא
שְׁכַל-כֶּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים מִסְתוֹכְבִּים בְּמַרְירוּת עֲצוּמָה וְדִכְאוֹן רוּחַ, כִּי
אֵין לָהֶם פְּרִנְסָה כָּלֵל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְדוֹאֲגִים דְּאֵגַת מַחֵר וְכוּ'.

וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ עַל-יָדֵי שְׁעָקְרוּ אֶת עֲצָמָם מִהַשְׁגָּחָה, וְתוֹלִים הַכֵּל
בְּטֹבַע וּבְמַקְרָה וּבְמִזֵּל. וּבְאֵמַת צָרִיכִים לְהַפִּיךְ אֶת הַטֹּבַע וְהַמִּזֵּל
וְהַמַּקְרָה וְכוּ' אֶל הַהַשְׁגָּחָה דִּיקָא, כִּי צָרִיכִים לִידַע, שֶׁהַכֵּל לְכָל
אַלְקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְגַם הַטֹּבַע הוּא הַשְׁגָּחָה, רַק שְׁעַל-פִּי-רַב אֵין אָנוּ
מְבִינִים זֹאת הֵיטֵב בְּדַעַתְנוּ הַקְּטַנָּה. וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ מִי שְׁעוֹסֵק בְּמִשְׂא
וּמִתֵּן וּמְרוּיֵת מִמוֹן, שְׁנִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא עַל-פִּי הַטֹּבַע, צָרִיךְ שְׂיַדַּע
הֵיטֵב, שְׂאֵין שׁוּם טֹבַע כָּלֵל, כְּאֲשֶׁר אָנוּ רוֹאִים שְׁהַרְבֵּה טוֹרְחִין,
וּמִינְגַעִין עֲצָמָן בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת, וּמְאוּמָה לֹא יִשְׂאוּ בְּעַמְלָם, אֲדַרְבֵּה
הֵם מִפְּסִידִים מִמוֹנָם עַל-יְדֵי-זֶה, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ בְּכָל עַתָּה. וְעַל-כֵּן
צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהֶאֱמִין, שְׁכָּל הַפְּרִנְסָה וְהַמְּמוֹן נִמְשָׁכִים לְהָאָדָם רַק
בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, וּמָה שְׁצָרִיכִים אֵיזָה עֵסֵק, זֶהוּ מִדְּרָכֵי
נִפְלְאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַבִּין, כִּי בּוֹדָאֵי דְרָכֵי ה' אֵי אֶפְשֶׁר

קצו אָשׁר ד' תתפ בנחל

להשיג, פי השם יתברך שברא את העולם יש מאין המחלט, וגם עתה הוא מצמיח חציר לבהמה וכו', ומצמיח אילן גדול כזה מגרעין אחד וכו', הוא יכול לברא ולגדל את האילן בלי נטיעת האדם, ולהצמיח התבואה בכלי חרישה וזריעה של האדם, אך השם יתברך ברא הכל בשביל האדם, ורצה שהאדם דיקא יעשה איזה עסק בשביל גדול התבואה והאילן, וכן שיעשה איזה עסק ומשא ומתן בשביל פרנסה, אבל בנדאי הכל ברצונו יתברך ובהשגחתו לבד.

ג.

צריך לבטל את עצמו תמיד אליו יתברך, ולהמשיך על עצמו ערכות, ידידות, זיו, אור וחיית האמונה הקדושה, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, שעל-ידי-זה יזכה שישפיע עליו שפע ופרנסה בנקל. ואל כל זה, הינו לאמונה ברוחה, זוכין על-ידי התמדה רבה בתורה. ועל-כן אמרו חכמינו ו"ל (אבות פרק ג'): כל המקבל עליו על תורה, מעבירין ממנו על מלכות ועל הרה ארץ. ואמרו חכמינו הקדושים (שם פרק ד'): הוי ממעט בעסק ועסק בתורה; כי כל מה שיתמיד בתורה, ותתחזק אצלו האמונה הקדושה, על-ידי-זה ישפיע עליו שפע פרנסה. כי כל עקר יגיעת וטרחת הפרנסה בא רק על-ידי חטא עץ הדעת, שנתקלל אדם "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז), שמשם כל היגיעות והטרחות והמרירות, שצריכים לסבל עד שמקבל פרנסה, אבל ישראל שעמדו על הר סיני, וקבלו את התורה — פסקה והמתן, והמת הנחש, ונשפעה עליהם האמונה הקדושה. ועל-כן מי שלומד תורה, ונמשכת עליו אמונתו יתברך, ומבטל את עצמו אליו יתברך, על-ידי-זה נמשך עליו שפע ופרנסה.

ד.

אחי היקר! מדוע תפל בדעתך כל-כך בעבור פרנסתך, ותרוץ תמיד בקורא בקהרים וכו' אחרי בנאי-אדם, שיתנו לך עבודה וכו', מדוע לא תברח יותר טוב אליו יתברך, ותדבר עמו יתברך בלשון

אֲשֶׁר ד' תתפ בַּנְחַל קצו

שְׁאֵתָהּ רָגִיל בָּהּ, וּתְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתָּךְ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל מְכַאוֹבֵי נַפְשֶׁךָ, וְכָל הַדְּחָקוֹת שְׁלָךְ, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. אַחִי, אַחִי! אֵין לְךָ עוֹד דְּבַר טוֹב מִזֶּה.

וְאֵף שֶׁבְּתַחֲלָה יִהְיֶה נִדְמָה לְךָ, שְׂאִין שׁוֹמְעִים לְךָ, תִּדְעַ כִּי כָּל זֶה מֵצַד עוֹנוֹתֶיךָ, אֲבָל כְּשֶׁתִּהְיֶה חֲזַק בְּעֵגֶן זֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל עֲגִיבֶיךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיּוֹת, אֲזוּ תִרְאֶה גִסִּים נִגְלִים, וַיִּמְשֶׁךְ עָלֶיךָ שִׁפְעַ וּפְרִנְסָה גְדוֹלָה, כִּי עַקֵּר הַמְּשַׁכֵּת הַפְּרִנְסָה תְלוּיָה רַק עַל-יְדֵי הַדְּבָקוֹת וְהָאֲמוּנָה וְהַתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מִפְּתַח הַפְּרִנְסָה הוּא רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן אֵל יִטְעֶה אוֹתָךְ יִצְרָךְ, כְּאֵלוֹ פְּרִנְסַתְךָ תְלוּיָה בְּיַד בֶּשֶׂר וְנָדָם, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן וּרְעוֹת רוּחַ. וְחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (ירושלמי ראש השנה, פֶּרֶק א', הַלְכָה ג') עַל פְּסוּק (איוב ז, יח): "וְתִפְקְדֵנוּ לְבִקְרִים" — זֶה פְּרִנְסַתוֹ, שֶׁכָּכֵל בִּקֵּר פּוֹקְדִים מִחֲדָשׁ אֶת הָאָדָם כַּמָּה שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עַל פְּרִנְסַת הַיּוֹם. וְעַל-כֵּן יוֹתֵר טוֹב לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבַּרְךָ.

וְצָרֶיךָ שֶׁתִּהְיֶה לְךָ סְבָלָנוֹת גְּדוֹלָה, וְלִידַע וְלְהֶאֱמִין שְׂאִין שׁוֹם דְּבוּר וְתַפְלָה הוֹלֵךְ לְבִטְלָה, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲלֵא שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר נִשְׁמַע לְמַעְלָה, וְנַעֲשֶׂה כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַהִשְׁפָּעָה וְהַפְּרִנְסָה.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַמְתַּמִּיד בְּתַפְלָה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לוֹ שִׁפְעַ וּפְרִנְסָה גְדוֹלָה.

ה.

אַחִי הַיְקָר! תִּרְאֶה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ תְּמִיד בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִתְמִיד בְּתוֹרַת הַקְּדוֹשָׁה, וְאֲזוּ תִזְכֶּה לְפְרִנְסָה בְּנִגְלָל, וְאֵף שֶׁבְּתַחֲלָה יִנְסוּ אוֹתָךְ בְּכַמָּה מִיְגֵי גְסִיּוֹנוֹת, אֲבָל אִם תִּהְיֶה חֲזַק בְּבִטְחוֹן חֲזַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמְךָ עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת זִיו הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתַעֲסֵק בְּתוֹרָה, אֲזִי תִזְכֶּה לְפְרִנְסָה וְלַעֲשִׂירוֹת. וְכַעֲיֵן שְׂאֵמְרוּ חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרַשׁ תְּנַחֲוּמָא, פֶּרֶשׁת תְּשׂא): כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה — פְּרִנְסַתוֹ

קצח אָשׁר ד' תתפ בנחל

מן התורה, ומתעשר ומצליח, עיני שם. ואמרו (מכילתא פרשת בשלח):
ובשעה שאמר ירמיה לישראל, מפני מה אין אתם עוסקין בתורה?
אמרו לו: במה נתפרנס? הוציא להם צלוחית של מן, ואמר להם:
אבותיכם שהיו עוסקין בתורה, ראו במה נתפרנסו, אף אתם, אם
תעסקו בתורה, הקדוש-ברוך-הוא יפרנסכם, עיני שם.

ועל-כן ראה, אחי, רק לברח תמיד אל התורה הקדושה, ולשקד
בה ביותר, ואז יתרחב לך, ותזכה לפרנסה ולעשירות גדולה. ורבנו
ז"ל אמר פעם אחת לאחד: "מה תפסיד כשתלמד תורה, הלא
התורה תעשיר אותך".

1.

עקר שלמות הפרנסה הוא דיקא כשנותן צדקה. וכעין שאמרו
חכמינו הקדושים (ספרי ראה): עשר בשביל שתתעשר, כי ככל
שהאדם נותן יותר צדקה, כמו-כן פותחין לו מן השמים פתחים
להרויח בנגל פרנסתו. ורואים בחוש, שכל אלו אשר מרחיבים ידים
ונותנים צדקה בכל לבבם ובהרחבה, נשפע עליהם מן השמים שפע
פרנסה גדול, ולהפוך כל מי שמקמץ בצדקה, מקמצים מן השמים
לתן לו פרנסתו, ועובר עליו מה שעובר.

ובאמת מי שעניי שכל לו, יראה ויבין איך שהמעות של אלו
שאינם נותנים צדקה, מדיפים ריח רע ממש, כי חכמינו הקדושים
אמרו (כתבות 10): מלח ממון חסר; נמצא, שצדקה נקראת מלח,
שמחזיק את המעות, ולהפוך כשאינו מולח את כספו, הינו שאינו
נותן צדקה, נשאר כספו בלא מלח, אז מדיף ריח רע ממש, כמו
בשר ששונה בלי מליחה שנתקלקל. ועל-כן מי שרוצה שישפע
עליו שפע ופרנסה בנגל, שיתן צדקה, וככל שירבה בצדקה, כמו-כן
ימשך עליו יותר שפע ופרנסה.

2.

כל מה שהאדם זוכה לבטל את עצמו יותר אליו יתברך,
כמו-כן נתהפך מזלו, פי בדרך כלל כל העולם שבורים ונפולים

אֲשֶׁר ד' תתפ בְּנַחֵל קצט

בְּדַעְתָּם מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָטִיּוֹת הָעֲנִיִּים, שְׁאוּמְרִים לְנַפְשָׁם, כִּי נוֹלְדוּ בְּמִזְל רַע, חֵס וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר, וּבְקִאֻמַּת הַיָּא טָעוֹת גְּדוֹלָה, כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם לְמַעַלָּה מִהַמִּזְל וְהַטָּבַע, וּתְלוּיִים וְעוֹמְדִים רַק בְּמֵאֲמָרוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכַעֲזִין שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת קנו): אֵין מִזְל לְיִשְׂרָאֵל; וּפְרָשׁ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: רָצָה לִומר 'אֵין', שֶׁהוּא הַרְצוֹן הָעֲלִיּוֹן שֶׁנִּקְרָא 'אֵין' מֵרַב הָעֲלָמוֹ, זֶהוּ הַמִּזְל שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְהַמְשִׁיךְ לְעַצְמוֹ פְּרִנְסָה וְשִׁפְעָה, עֲצַתוֹ רַק לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ אֶל חַי הַחַיִּים, אֶל הָאֵין סוּף לְגַמְרִי, וְיִפְשִׁיט מִחֲשַׁבְתּוֹ מִזֶּה הָעוֹלָם לְגַמְרִי, וְלֹא יִרְצָה רְצוֹן אַחֵר, רַק רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַע עָלָיו שִׁפְעָה גְּדוֹלָה בְּפְרִנְסָה.

ח.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי גַם הַיּוֹם יוֹרֵד מִן מִן הַשָּׁמַיִם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ, אִף בְּזִמְנֵי מִשְׁעָה רַבָּנוּ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, הִיָּה בְּלִי שׁוּם הַתְּלַבְּשׁוֹת וְהַסְּתֵר פְּנִים, רַק תִּכְרָף-וּמִיד רָאוּ אִיף שִׁיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מִן, אֲבָל עַכְשָׁיו הַכֹּל בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת בְּאִיזוֹ סִבָּה מִהַסְּבּוֹת, עַד שְׁעַל-פִּי-רַב בְּנֵי-אָדָם שׁוֹכְחִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעוֹשִׁים מִהַסְּבָה עֵקֶר, כִּי נִדְמָה לָהֶם שֶׁרַק עַל-יְדֵי סִבָּה זֹאת הִיָּה לָהֶם פְּרִנְסָה, וּמִזֶּה בָּאוֹת כָּל הַמְּרִיבוֹת וְהִירֵי יוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ', שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד, כִּי לְכָל אֶחָד נִדְמָה שֶׁלְּקַחוֹ מִשְׁהוּ מִמֶּנּוּ, אוֹ מִחֲסָרִים מִמֶּנּוּ, אֲבָל תִּכְרָף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ כִּי גַם הַסְּבָה הִיא מִסְּבּוֹת כָּל הַסְּבּוֹת, וְגַם הַיּוֹם שֶׁיָּדָה מִן, רַק נִתְלַבֵּשׁ בְּסִבָּה זֹאת, אֲזִי לְעוֹלָם לֹא יִדָּאג דָּאגַּת מְחָר, וְלֹא יִדָּאג דָּאגַּת אַחֵרִים, כִּי יִדַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, רַק נִתְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים אֵלוֹ.

וְזֶה סוּד (שְׁמוֹת טו, לג): "קַח צְנֻצָּת אַחַת וְתֵן שְׁמָהּ מְלֵא הָעֶמֶר מִן וְהַנַּח אוֹתוֹ לְפָנַי ה' לְמִשְׁמֶרֶת וְגו', לְמִשְׁמֶרֶת לְדוֹרוֹתֵיכֶם לְמַעַן יִרְאוּ אֶת הַלַּחֵם אֲשֶׁר הֵאֲכַלְתִּי אֶתְכֶם בְּמִדְבָּר" וְכוּ', הִיָּנוּ בֵימֵי מִשְׁעָה, דוֹר דָּעָה רָאוּ בְּחוֹשׁ, אִיף שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוֹרִיד לָהֶם מִן מִן הַשָּׁמַיִם, בְּלִי שׁוּם הַתְּלַבְּשׁוֹת, אֲבָל לְדוֹרוֹת הָעַתִּידִים אָמַר לוֹ שִׁיקַח צְנֻצָּת

ר אָשֶׁר ד' תתפ בנחל

אחת, שְׁהִיא סוּד הַכְּלִי וְהַסִּבָּה, שָׁבוּ יְהִי מְלַבֵּשׁ הַמֶּן, וּמִי שֶׁעִינִי שָׁכַל לוֹ יוֹדֵעַ, שְׁגַם הַכְּלִי וְהַסִּבָּה הוּא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז הוֹלֵךְ גַּם הַיּוֹם מֶן, וְאִין שׁוּם סִבָּה וְטָבַע כָּלֵל, כִּי גַם הַסִּבָּה וְהַטָּבַע הֵם הַשְּׂגָחַתוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית.

ט.

הַרְבֵּה אֲנָשִׁים שׁוֹאֲלִים וּמְקַשִּׁים: לָמָּה בָּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כֶּן, שִׁיִּצְטָרֵךְ הָאָדָם לְהִתְיַגֵּעַ כָּל-כֶּן בְּעִבּוּר פְּרִנְסָתוֹ, הֲלֹא הוּא יָכוֹל לְפָרְגַם בְּסִבָּה קְלָה? אֵךְ בְּאַמַּת צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי טְרַדַת הַפְּרִנְסָה הִיא לְהִצִּיל אֶת הָאָדָם, שְׁלֹא יְהִי פְּנוּי לְעִבֵר עֲבָרָה, מֵה שְׁאִין בֵּן מִי שְׁזוּכָה לְהִתְיַגֵּעַ בַּתּוֹרָה, אִין צָרִיךְ לְטָרַח בְּפְרִנְסָה, כִּי הַתּוֹרָה בְּעִצְמָהּ מְצִילָתוֹ מֵעֲבָרָה וּמִן הַחֲטָא, וּמִחֲמַת שְׁלֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְלַמֵּד וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה בְּקִבְיָעוּת. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ב'): כָּל תּוֹרָה שְׁאִין עֲמָה מְלֹאכָה — סוּפָה בְּטָלָה, וְטוֹב תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֲרִץ, שְׁיִגִיעַת שְׁגִיָּהֶם מִשְׁכַּחַת עוֹן, וְכֶן הָאָדָם הוּא עֲסוּק תְּמִיד, מֵה שְׁאִין בֵּן הַצְּדִיקִים, שְׁתּוֹרְתֶם אֲמֵנוֹתֶם הֵם, אִין צָרִיכִים לְהִתְיַגֵּעַ כָּלֵל בְּעִבּוּר פְּרִנְסָתֶם, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקֵם!

י.

אֵלוּ הַבְּעֲלֵי עֵסֶק וּבְעֲלֵי מְסַחֵר, הֵם יָכוֹלִים לְרַאוֹת בְּיֹתֵר הַשְּׂגָחַתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, כִּי פּוֹתְחִים חֲנוּת אוֹ מְבִיאִים סְחוּרָה, וְאִין לָהֶם עֲדִין אֲפֵלוּ אֵיזָה מְרָאָה מְקוּם לְקוּנָה, וּמֵה גַם הַרְבֵּה פְּעָמִים, יֵשׁ עוֹד חֲנִיּוֹת וְסוֹחְרִים אַחֲרֵים, אֲשֶׁר מוֹכְרִים סְחוּרָה יוֹתֵר בְּזוּל מִמֶּנּוּ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן פְּתָאֵם בָּאִים וְנִכְנָסִים אֲצֵלוֹ קוּנִים וּמְרוּיָח.

וּמִי שֶׁעִין אָמַת לוֹ, וּמִסְתַּכֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, יִרְאֶה נִפְלְאוֹת הַשְּׂגָחַתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, עַל-כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה וְעַל כָּל מְסַחֵר וְקוּנָה, וְזֶה בְּעִצְמוֹ יִקְרַב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

יא.

אחי היקר! צריך שלא תחלש דעתך כלל, אם אתה רואה כי אלו הקלי עולם והרשעים, יש להם פרנסה ושפע וכח, כי הכל ממנו יתברך, כי באמת לאמתו גם כל פרנסתם של העובדי כוכבים, הכל ממנו יתברך בהשגחתו לבר, אבל הוא יתברך מוסר השפע שלהם להחיצונים, ונזונים דרך השדים והקלפות שנתהוו משבירת כלים, שנעשו מרובי אור, שכל זה מחמת שאין מצמצמים דעתם, ודעתם היא רבוי אור שגורם שבירת כלים, שאומרים שמחמת רוממותו וגדלתו יתברך, הוא רחוק, חס ושלו, מזה העולם, שזהו בעצמו רבוי אור, שגורם שבירת הכלים, שמחמת רבוי הדעת, שרוצים להשיג רוממותו יתברך וגדלתו, נחלקו ונפלו לגמרי, עד שכופרים בהשגחתו יתברך. ומחמת זה גם השם יתברך משגיח עליהם, בבחינת רבוי אור לכלי גבול, שזה שבירת הכלים, שכל זה הוא השפעת החיצונים והקלפות.

ועל-כן אסור לישראל להשתתף עמָהֶם, משום (שמות כג, יג): "ושם אלהים אחרים לא תזכירו", כי השפעת העובדי כוכבים היא טמאה, כי יורדת דרך הטמאה והסטרא אחרא, ומחמת שאינם מאמינים בהשגחתו בשלמות, שזהו בעצמו שם אלהים אחרים, כי כל הכפירות שבעולם הם עבודה זרה, על-כן אסור להשתתף עמָהֶם, כי הם כופרים בהשגחתו יתברך, ואומרים, שפתם ועצם ידם עשה להם את החיל הזה.

ואנו צריכים להתרחק מדרךיהם ומָהֶם בעצמם בתכלית הרחוק, כי אנו צריכים להאמין שכל פרנסתנו היא בהשגחה לבד מידו הפתוחה. וכל מה שמכניסים את עצמנו יותר באמונה, שאנו תלויים בו יתברך, ופרנסתנו היא רק מידו לבד, כמו-כן נמשכת עלינו קדשה, ולהפוך — באה השפעה רק מהקלפות והסטרא אחרא. ועל-כן אל תפל בדעתך כלל משום דבר, רק הדבק עצמך בו יתברך, ואל תקנא בעושי עולה.

יב.

כָּל מֵה שֶׁהָאָדָם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ אֶמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבֹטַח
 רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּוָּדַע שֶׁפִּרְנָסְתּוֹ תְּלוּיָהּ רַק בְּיָדוֹ, כְּמוֹ-כֵן נִכְנָסֶת בּוֹ
 עֲזוֹת וְעִקְשָׁנוֹת דְּקִדְשָׁה, וְאֵינּוּ מִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, כִּי
 בִטְחוֹן וְאַמוּנָה וְעֲזוֹת דְּקִדְשָׁה תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וַיְכַמוּ שֶׁכְּתוּב (שְׁעִיָּה
 יב, א): "אֲבִטַח וְלֹא אֶפְחָד", עַל-יְדֵי בִטְחוֹן אֵין לְפָחַד כָּלֵל.

וּבְאֵמֶת עֶקֶר הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְהַקְשִׁיּוֹת וְהַסְפָּקוֹת
 וְהַבְּלִבּוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל בְּנֵי-אָדָם, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֵינֵי פִּרְנָסָה,
 הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִחֲמַת חֶסֶד אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַמְאָמִין
 הָאֱמֵתִי, לֹא יִירָא וְלֹא יִפְחָד וְלֹא יִדָּאָג כָּלֵל, וְשׁוֹרֵה בְּנִחַת וּבְשִׁלְוָה
 עֲצוּמָה. אֲשֶׁרֵי הַמְּחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה וּבִטְחוֹן חֲזָק, וְאֵז
 יִמְשָׁךְ עָלָיו שִׁפְעַת וּפִרְנָסָה גְּדוּלָּה.

יג.

מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ אֵיזוֹ סְחוּרָה לְמַכַּר, אֵל יִחְשַׁב וְאֵל יִדְמֶה בְּדַעְתּוֹ,
 כִּי אִם יַעֲשֶׂה אֵילּוֹ פְּעֻלוֹת, בְּזֶה תִּמְצָא סְחוּרְתּוֹ חֵן בְּעֵינֵי בְּנֵי-אָדָם,
 זֶהוּ רַק דְּמִיּוֹן וּרְעוּת רוּחַ, אֲשֶׁר מֵבִיא אַחֲרֵי-כֵן אֲכֻזּוֹת וְשִׁבְרוֹן לֵב
 וְנִמְיַכַת רוּחַ; כִּי צָרִיךְ שֵׁיֵדַע, אֲשֶׁר הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַת פְּרָטִי פְּרָטִית.
 וְרוּאִים שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם, שֵׁיֵשׁ לָהֶם בְּדִיּוּק אוֹתָהּ הַסְּחוּרָה, אֶף-עַל-פִּי-
 כֵן אֲצֵל אֶחָד חוֹטְפִים אֶת הַסְּחוּרָה, וְאֲצֵל חֲבֵרוֹ נִשְׁאַר הַכֹּל, וְכֵן
 אֲצֵל אֶחָד מְפֹזְרִים בְּמִמּוֹן, וְאֲצֵל אֶחָד מְקַמְצִים בְּמִמּוֹן, וְנִדְבָר זֶה הוּא
 מַעֲשִׂים בְּכָל יוֹם. וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרֵת, רַק לְהִתְנַפֵּל לְפָנָיו
 יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הָעֶשֶׂר
 וְהַכְּבוֹד שֶׁלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִמְשִׁיךְ אֵלָיו רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּצְלִיחַ
 הַצְּלָחָה רַבָּה, וַיִּחְטְפוּ גַם אֶת סְחוּרְתּוֹ וַיִּצְלִיחַ, כִּי תִפְלָה הִיא מִמְשַׁכַּת
 חֵן וְחֶסֶד, וְעַל-יְדֵי תִפְלָה יָכוֹל לְפַעֵל הַכֹּל אֲצֵלוֹ יִתְבָּרֵךְ. עַלִּיךְ לְדַעַת,
 כִּי אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, וּלְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ
 דֵּי מַחְסוּרוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ זֵן וּמְפַרְנֵס אֶת כָּלֵם, וְכַמָּה שֶׁגִּזְרוּ שְׁיִהְיֶה
 לוֹ — כִּף יִהְיֶה לוֹ, לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְקַנָּא

אָשֶׁר ד' תתפא בנחל רג

בתברו?! יותר טוב לבוא אליו יתברך, ולבקש ולהתחנן מלפניו
יתברך, ועל-ידי-זה יצליח דרכו ויתרחב לו.

הדורש שלומך...

ד' תתפא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ובאמת לבי נשבר בקרבי בקראי כל מה שעובר עליך בפרטי
פרטיות.

אחי היקר! כבר הקדים לנו רבנו ו"ל למודים נוראים ונפלאים
והתחזקות עצומה, איך להתחזק ולהתאמץ ולא להניח את עצמו
לפל בשום אפן שבעולם. בגשמיות צריכים לילך עם המאמר: "בצד
הרחבת לי" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצה); וברוחניות צריכים לילך
עם המאמר "אומרה לאלקי בעודי" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפכ);
הינו למצא תמיד הרחבות במצבו, כי הנה יכול להיות יותר גרוע,
חס ושלום, כפי שאנו רואים מה שעובר על בני-אדם בזה העולם,
רחמנא לצלן, אילו ענשים קשים ומרים, אילו מכאובים רעים, וכן
ברוחניות, להחיות את עצמו עם הנקדות הטובות שיש בו. ובאמת
אנו אומרים בכל יום "שלא עשני גוי", מדוע אין אנו אומרים
"שעשני יהודי"? ויש לומר, כי אם היו אומרים שעשני יהודי, הנה
בא אליו הבעל-דבר ומשבר אותו — אתה יהודי?! הלא אתה מלא
חטאים ועוונות ופשעים וכו' וכו', והנה משברו לגמרי, אבל
כשאומרים "שלא עשני גוי", אז דיקא רואים ומרגישים מעלת כל
נקדה ונקדה טובה מנקדת יהדותנו, אדרבה יהודי לעמת גוי, הכי
גרוע והכי נפול, עדין נראה יותר יפה. מובא בזהר הקדוש פרשה
זו: כשברא הקדוש-ברוך-הוא את כל העולם: השמים והארץ,

רד אָשֶׁר ד' תתפא בנחל

הַשְּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים, הַיָּמִים וְהַחַיִּים וְכוּ', הָאֵילָנוֹת וְהַצְּמָחִים וְכוּ', הַכּל בָּרָא בְשִׁבִיל הָאָדָם, וְכָל הַבְּרִיאָה חִפְתָּה עָלָיו, וְכִינּוֹן שְׂנֵבְרָא אָדָם — הִיָּתָה שְׂמִיחָה גְדוֹלָה, אִךְ כְּשִׁחְטָא — חֲזַר הַכּל לְקַדְמוֹתוֹ, וְאַחֲר־כֵּן בָּא נַח וְתַקֵּן אֵילוֹ תְּקוּנִים, אִךְ בָּאוּ דִּירוּ וְקַלְקְלוּ הַכּל, וְחֲזַר לְקַדְמוֹתוֹ, עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם אָבִינוּ, וּמַל אֶת עֲצָמוֹ וְקָבַל עָלָיו עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמָסַר נַפְשׁוֹ בְּעַבְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְנַסָּה בְּכָל הַנְּסִיווֹנוֹת, וְנִמְצָא בְּלִבָּב שָׁלֵם, אִזּוּ נִתְקַן הָעוֹלָם. וַתְּהַלֵּךְ לְהַשִּׁיב יִתְבָּרֵךְ, אֲנַחְנוּ מְזַרְע אַבְרָהָם אוֹהֵבוֹ, וַיֵּשׁ כַּח בְּיַד כָּל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ זְכוּתוֹ.

וְעַל-כֵּן, אָחִי הַיְקָר! אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה תִּהְיֶה כָּל-כֵּן שָׂבוּר?! אַדְרָבָה, רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ עַל-כָּל-פָּנִים עִם אֵיזָה נְגוּן, כַּאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (שיחות-ה"ן, סימן רעג): "אם אי אפֿשֶׁר כְּבָר לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם שׁוּם דְּבָר, מְחַיִּים אֶת עֲצָמוֹ עִם נְגוּן". וְזוֹ כְּוִנַּת הַפְּסוּק (תהלים ק, ב): "בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה", עַל-יְדֵי שִׁיר וְרִנָּה בָּאִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ. וּבַפְּרָטִיּוֹת הַיּוֹם, שְׂיִכּוּלִים לְקַנּוּת טֵיִפֿ קֶסֶטָה, אִזּוּ יִהְיֶה לוֹ כָּל הַכְּלִי זָמֵר בְּיַחַד: תֵּן נִגְבֵּל וְעַגְב, חֲלִיל וְכַנּוֹר וְכוּ', וַיְכַוֵּן לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ, עַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה לָךְ לִפְלַ כָּל-כֵּן בְּדַעְתְּךָ בְּכָל פְּעַם, עַד שֶׁתֵּאמַר נוֹאֵשׁ, חַס וְשָׁלוֹם.

אָחִי, אָחִי! לֹא כֵּן קִבַּלְתָּ מִרַבְּנֵנוּ ז"ל. תֵּאמִין לִי, שְׂרָאוֹי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָנוּ, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה, וְאֵין אָנוּ חוֹלְקִים עָלָיו כָּלֵל, אַדְרָבָה, אָנוּ עוֹסְקִים לְפָרְסָמוֹ וּלְגַלּוֹתוֹ לְכָל הָעוֹלָם, כְּזֶה רְאוֹי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָנוּ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ד' תתפב בנחל רה
ד' תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְרֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לַיְדֵי הַיָּמָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

וְאוֹדוֹת הַמְרִירוֹת שֶׁעוֹבְרֶת עָלַיךָ שָׁם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, תִּדַע כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא אֶחָד מֵהַדְּבָרִים הַנּוֹקְנִין בְּיַסּוּרֵינוּ, וּמִכָּל שָׁכֵן כְּשֶׁרוֹצֵחַ גַּם תּוֹרָה וְעוֹלָם הַבָּא בְּתוֹךְ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּנֹדָאֵי מְשֻׁלְשֵׁין לוֹ יַסּוּרֵין (עַיֵן בְּרִכּוֹת ה.), אִךְ זֹאת תִּהְיֶה נִחְמָתְךָ, כִּי כָּל הַצְדִּיקִים כְּבוֹאִם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עָבַר עֲלֵיהֶם מֵה שֶׁעָבַר.

וּמִסְפָּרִים עַל רַבְּנוֹ בַּעַל הַשֵּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ, כְּשֶׁהִגִּיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהָיָה בִירוּשָׁלַיִם, וּמָלַךְ אֹז שָׁם אִישׁ רַע וּבִלְיַעַל אֲבָן פְּרוֹף, שָׁם רָשָׁעִים יִרְקַב, וְאָסַר אוֹתוֹ בְּבֵית אֲסוּרִים, וְעָנָה אוֹתוֹ שָׁם מְאֹד מְאֹד עִם עוֹד הַרְבֵּה חֲכָמִים וְצְדִיקִים גְּדוֹלִים מְאֹד, הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם כְּבָר עַל עַמּוֹ, וְכֵן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר סָבְלוּ הַיִּרְאִים וְהַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה' מְאֹד מְאֹד שָׁם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן דִּבְרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּבִאֲמַת עָלַיךָ לְדַעַת, כִּי עָקַר מַעֲלַת הַצְדִּיקִים וְקִיּוּמָם בְּעוֹלָם, הוּא רַק עַל־יְדֵי תַקְוָה הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזוּכִים תְּמִיד לְדַבֵּק אֶת עַצְמָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכַמוּבָא בַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ פְּרָשָׁה זוֹ: נִשְׁמַתוּ שֶׁל צְדִיק מִתְאַוָּה — אִימְתִי תִצָּא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא הֶבֶל, כְּדִי לְהִתְעַנֵּג בְּעוֹלָם הַבָּא, עַיֵן שָׁם. וּבִשְׂבִיל זֶה הַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים אֵינָם רוֹצִים לְשַׁעֲבֹד עַצְמָם אֶל שׁוֹם שֶׁעֲבוּד שֶׁל הֶבֶלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי מֵרַב דְּבָקוֹתָם בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵם תְּמִיד מְשֻׁתָּקִים — מְתִי יִזְכּוּ לְצִאֵת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְהֵם מוֹכֵנִים עַל זֶה בְּכָל רִגַע וְרִגַע, עַד שֶׁכָּל חַיּוֹתָם הִיא רַק מְחֵי הַחַיִּים, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם!

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שֶׁתִּזְכֶּה לְעָבַר עַל הַכָּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתפג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אני שמח במה שאפה זוכה לקרב כל-כך הרבה
נפשות בעיר הקדש צפת תבנה ותכונן, ואפה משתדל לבנות וליסד
שם "היכל-הקדש", היכלו של רבנו ז"ל.

נא ונא לבל תכנס בשום ופוחים עם שום ברִיָּה, ובפרטיות
כשפא לשם הרשע הידוע, להצית אש עלינו. וצריך שתזכר מאמר
החכם: "ערות החכמים בין רגליהם וערות הכסיל בין לחייו", פי
לשונו היא ערותו, ומגלה קלונו ברבים, על-ידי הלחה המזהמת
שיוצאת מפיו הטמא עלינו. כלך ממנו לגמרי, פי כן הנה בכל
הדורות, הצדיקים והיראים סבלו מהרשעים שהם הערב-רב,
העומדים תמיד להשפיל את הצדיקים הדבקים בו יתברך.

הדורש שלומך...

ד' תתפד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא, י"ז במרחשון ה'תשמ"ג.

שלום רב לכל אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, תלמידי
"היכל-הקדש", קדש קדשים, די בכל אתר ואתר, הו"ה עליהם
ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! זכרו היטב, פי היום הזה כפר לעולם לא
יהיה לכם, ועל-כן מה שתזכו לחטף בו: תורה ותפלה, מצוות
ומעשים טובים, צדקה וחסד, דבורים עמו יתברך, דבורי אמונה עם
חברו, ושאר נקודות טובות, זה ישאר לכם לנצח. ומוכא בזהר
הקדוש (ח"ג פה), שפנגד כל יום ניום בעולם הזה, יש פנגדו יום
רוחני בעולם הבא, ובאיתערוותא דלתתא אתער דלעילא (עין זהר ח"א

פח). ועל-כן ראו לא להיות בטלנים, חס ושלום, ואל יטעה אתכם יצרכם בפתויו שמפתה אתכם בכל יום ויום, על-ידי נכליות ערמומיות, פעם מלביש עצמו בצורה זו, ופעם בצורה זו, פעם בא בדרך חבר, ופעם בא בדרך זקן, ופעם בא בדרך מצנה וטובה וכדומה. וצריכים להשפיל על דבר זה מאד מאד, כי אצל הבעל-דבר העקר לקחת מהאדם את היום הזה והשעה הזו, וזה אצלו רוח עצום. ובני-אדם אינם משפילים על דבר זה, רק כל אחד עושה לעצמו תכניות אחרות, איך ומתי ואיפה לעבד את השם תברך, ואינם מרגישים את נכלי ערמומיות היצר, שקדם לוקח לו את השעה הזו ואת היום הזה, וכן בכל יום ויום, ואין שום בן-אדם תופס נכלי ערמומיות שלו. עד שהתבטא פעם אחת מוהרנ"ת ו"ל ואמר: "אני כבר יודע את כל זה (הינו כל נכלי ערמומיות היצר, איך שלוקח מהאדם את הזמן), אזי בא אלי הבעל-דבר בדרך ובאפן אחר, אשר לא שערתי כלל".

ידידי היקרים! תמיד ראו לקשר את הנהגותיכם אל השלחן ערוף והפוסקים, וחס ושלום, לעולם אל תעשו דבר מעצמכם, אשר אין לזה שרש בהפוסקים, כי מאד מאד מתאנה היצר להכשיל את האדם להמציא חדשות. והעקר ראו שיהיו הנהגותיכם בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות מיסדות על אחד מהפוסקים, ואז אין לכם כבר מה לירא. כֹּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל, שֶׁרָצָה שִׁיְהִי אב-בית-דין באיזו קהלה, ענה ואמר לו מוהרנ"ת ו"ל: "הלא יש לי חששות ומרה שחורה, אולי איני יוצא וכו', ואני מתפחד ומתירא מענין ההוראה מאד", השיב לו רבנו ו"ל: "מה אתה צריך לחשב ולדאג, מאחר שיש לך על מי לסמוך, שוב אין אתה צריך להתירא כלל". פרוש, מאחר שיש דעה שמכשירה, ואתה סומך על אותה דעה, אין לך כבר להתירא עוד כלל (עין תיי-מוהר"ן, סימן תמד). ודבר זה יסוד גדול, ובפרטיות בדורותינו אלה, אסור לסמוך על דעת עצמו בשום דבר, רק לקשר הנהגותיו כדעת אחד מהפוסקים, ואז תלכו לבטח.

ועקר העבודה והגיעה שצריכים בעבודת השם תברך הוא

רַח אֲשֶׁר ד' תתפד בַּנְחָל

בַּעַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְקַשֵּׁר מִחֲשַׁבְתּוֹ אֶל דְּבוּרוֹ, כִּי בְשַׁעַת הַתְּפִלָּה, אִזּוֹ מְשַׁמְעִים אֶת עֲצָמָם כָּל הַמְּחַשְׁבוֹת זְרוֹת (עֵין לְקוּשִׁי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל'), וְזֶה מִפְּסִיק וּמְפָרֵד בֵּין הָאָדָם לְבֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בְּאֵמֶת צָרִיךְ הָאָדָם לְבוֹא בְשַׁעַת הַתְּפִלָּה אֶל בְּטוֹל כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַפֶּרֶשׁ אֲצִלוֹ בֵּין הַתְּפִלָּה לְבֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים י, כא): "הוּא תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ", וּכְשֶׁמִּתְפַּלֵּל הָאָדָם בְּאִפְּן כְּזֶה, הֵינּוּ שֶׁמְקַשֵּׁר אֶת מִחֲשַׁבְתּוֹ אֶל דְּבוּרוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְכָל הַנְּסֻתוֹת שֶׁבְּעוֹלָם (עֵין לְקוּשִׁי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עג). וְאֵל זְקַל בְּעֵינֵיכֶם דְּבַר זֶה, כִּי אִם תִּתְּבוּנְנוּ וְתִתְּיָשְׁבוּ, תִּרְאוּ וְתִבְיִנוּ וְתִשְׁכִּילוּ, כִּי יָכוֹל לַעֲבֹר רַב וְכָל הַתְּפִלָּה בְּמִחֲשַׁבְתּוֹ זְרוֹת וּבְהִרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הִפֵּה מִדְּבַר פֶּה, וְהֵמַח מִחֲשָׁבָה מְשׁוּטָטִים שָׁם, וְדָבַר זֶה קָשָׁה וְכָבֵד לְהִסְבִּיר לְאָדָם, יְכוּלִים לִרְאוֹת אֶחָד עוֹמֵד בְּשִׁמּוֹנָה-עֶשְׂרֵה זְמַן רַב, וְנִדְמָה שֶׁהוּא מְכוּן מְאֹד, וּלְבִסוּף עוֹמֵד זְמַן רַב בְּמִחֲשַׁבְתּוֹ זְרוֹת, וּמֵה גַם בְּהִרְהוּרִים רָעִים, הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ יִשְׁמַר. וְעַל-כֵּן עָקַר הָעֲבוּדָה וְהִיגִיעָה צְרִיכִים רַק בְּעֲבוּדָה קְדוּשָׁה זו — לְקַשֵּׁר אֶת הַמִּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר. וְעַלֵּיכֶם לְדַעַת, כִּי קַל יוֹתֵר לִישֵׁב כָּל הַלֵּילָה בַּשָּׂדֶה, מִלְּהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּה אַחַת עִם מַח נְקִי, הֵינּוּ לְקַשֵּׁר הַמִּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, וְזֶה בְּרוּר.

וְעַל-כֵּן תִּשְׁכִּילוּ דְרָכְכֶם, וְתִרְאוּ לְקַשֵּׁר אֶת מִחֲשַׁבְתֵּיכֶם אֶל דְּבוּרֵיכֶם, וְתִמְשִׁיכוּ לְעֲצָמְכֶם שִׁפְעַת הַדַּעַת, וְתִתְּגַלֶּה לְכֶם כָּל הַפְּנִימִיּוֹת. וְעַלֵּיכֶם לְדַעַת, כִּי הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ רוֹצֵה לְהִשְׁפִּיעַ לְכָל אָדָם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע הַשְּׁפָעוֹת גְּדוּלוֹת, וְעָקַר הַשְּׁפָעַת הוּא שִׁפְעַת הַדַּעַת, רַק מִחֲפָה שֶׁתִּהְיֶה הַתְּעוֹרְרוֹת מֵאִתָּנוּ. כִּי בְּאֵמֶת אֲבֵא וְאֵמָא שְׁהֵם הַמַּחֲזִין י"ה, הֵם מְזוּנְגִין תְּמִיד, כִּי הֵם תְּרִין רַעִין דְּלֵא מִתְּפָרְשִׁין, הֵינּוּ חֲכָמָה וּבִינָה הֵם תְּמִיד בְּיַחַד, וּמוֹלִידִים מַחֲזִין, וְעָקַר הַשְּׁלֵמוֹת לְהוֹרִיד כָּאֵן לְמִטָּה, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי יַחֲוּד זְעִיר וְנוֹקְבִיָּה, ו"ה, שְׁנֵה לֹא נַעֲשֶׂה רַק בְּשַׁעַת שְׁמִתְפַּלְלִים וּמִתְּבוּדִים עִמוּ יִתְּבַרְךָ, שְׂאֵז נַעֲשֶׂה הַיַּחֲוּד בִּינֵיהֶם, וְעוֹלִים עַד אֲבֵא וְאֵמָא, וְנִשְׁלַם הַשֵּׁם הַזֶּה, וְנַעֲשֶׂה יַחֲוּד שְׁלָם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, וְנִשְׁפָּע שִׁפְעַת, וּמֵאִיר

אָשֶׁר ד' תתפד בַּנְחָל רט

אור גדול. ועל-פֶּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִתְמִיד בְּדָבָר זֶה, לְהִתְבוּדָד תְּמִיד עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז גֹּרֵם הַיְחֻד הַפְּנִימִי שְׂאִינוֹ תְּדִיר, וּמֵאִיר עַל עֲצֻמוֹ
הָאָרֶה גְּדוּלָה מֵאוֹר הַשְּׂכִינָה.

ועל-פֶּן הַזְּהִינֵנוּ רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד עַל תְּפִלָּה וְהִתְבוּדוֹת,
וּרְצוֹנוֹ הָיָה שֶׁנִּתְבוּדָד כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, וּכְבָר דְּבַרְנוּ מְזֵה, כִּי מֵהוּ עֲנִין
הַתְּבוּדוֹת כָּל הַיּוֹם כָּלוּ? הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף רְגִיל
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, מִהֲרַגַע שְׁפוּתָח אֶת הָעֵינַיִם בְּשִׁעָה שְׂקָם, עַד
הֲרַגַע שְׁסוּגָר אֶת הָעֵינַיִם שֶׁהוֹלֵף לִישׁוֹן, יִדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבִתְוֹךְ כֶּף
יִלְמַד, וּבִתְוֹךְ כֶּף יִתְפַּלֵּל, וּבִתְוֹךְ כֶּף יֵאָכֵל וַיִּשְׁתֶּה, וּבִתְוֹךְ כֶּף יִתְעַסֵּק
בְּעִסְקָיו, וְזוֹ נִקְרָאת הַתְּבוּדוֹת כָּל הַיּוֹם, וּבִאֲפֵן הִזָּה יִמְשִׁיף אֶת
הַזְּוִיג בֵּין זְעִיר וְנוֹקְבִיָּה כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, וַיְהִיו מְחַבְּרִים אֶל אָבָא וְאָמָא,
וַיְהִיָּה נִשְׁלָם שֵׁם הַזְּוִי"ה בְּשִׁלְמוֹת, וְתְּמִיד יֵאִיר עֲלֵיכֶם שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ.
וְאֵין לָכֶם עוֹד תְּעַנּוּג וְזִיו וְחִיּוֹת יוֹתֵר מִדְּבָר זֶה, שֶׁמֵאִיר עַל הָאָדָם
שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֵהוּ סִימָן שֶׁהָאָדָם הוּא כָּבָר מְשֻׁלָּם, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

אחי הַיְקָרִים! לֹא בְּנִקֵּל בָּא דְּבָר זֶה שֶׁיְהִיָּה רְגִיל כָּל-כֶּף לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיְחֻד הַפְּנִימִי, יְחֻד הַמַּחִין, כִּי קֹדֶם
צָרִיכִים לְהִקְדִּים אֶת הַיְחֻד הַחִיצוֹנִי, שֶׁהוּא קִיּוֹם הַמְצוּוֹת בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת, לֹא לְצֵאת מִדְּרָכֵי הַפּוֹסְקִים. וְעַל-כֵּן רָאוּ שֶׁלֹּא תַעֲשׂוּ
שׁוֹם דְּבָר אִם אֵין לָזֶה שֶׁרָשׁ בַּפּוֹסְקִים, וְזֵה שֶׁהַזְּהִיר רַבְּנוּ ז"ל אֶת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּשִׁנְיָהֶם: שְׁלַחַן עָרוּף וְהִתְבוּדוֹת — שְׁנֵיָהֶם
דִּיקָא, כִּי הֵם יְחֻד הַפְּנִימִי וְיְחֻד הַחִיצוֹנִי, יְחֻד הַדְּבֹר, וְיְחֻד
הַמַּעֲשֶׂה. נָא וְנָא לְבָרַח מִכָּל מִינֵי לְצִים וּמִבְּטָלֵי זְמַן, רַק זְכְרוּ הַיֵּטֵב
הַיֵּטֵב אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, שֶׁהוּא הַיּוֹם הַיְחִידִי שֶׁנִּתְּנָן לָכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
וּכְשֶׁאָדָם מִרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְחֶשֶׁב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא
הַיּוֹם הַיְחִידִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִדְּבַק בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים
הַנִּקְרָאִים יָמִים, כִּי כָּל יוֹם הוּא סְפִירָה מִיְחַדָּת, וְכָל סְפִירָה כְּלוּלָה
מִכָּל הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וְעַל-כֵּן כָּל יוֹם נִקְרָא יָמִים. וְזֵה שְׁנֵאֲמַר
בְּאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית כד, א): "בָּא בְּיָמַי", שֶׁמֵרַב דְּבִקוּתוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
חֶשֶׁב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שֶׁזֶה הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא בְּיָמַי,
בָּא אֶל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַנִּקְרָאִים יָמִים. וְכֵן כְּתוּב אֲצֵל דָּוִד

רי אשר ד' תתפה בנחל

המלך, עליו השלום (מלכים-א' א, א): "בא בימים", כי גם הוא הלך בדרך זו, בכל יום ויום להסתפל, אשר אין לו רק היום הזה, וידע כי היום הזה שאל מאת הקדוש-ברוך-הוא בדרך שאילה, כי כל יום ויום הוא נשאל "אויסגעבארגט" ממנו יתברך, ועל-ידי ידיעה זו זוכים לדבק עצמו בעולמות העליונים שנקראים ימים פנ"ל. וזה (תהלים כא, ה): "חיים שאל ממך נתת לו ארך ימים", הינו הוא ידע שכל זה הוא יום שאול אצלו, ועל-ידי ידיעה זו קבל מתנה ארך ימים, דבקות בעולמות העליונים הנקראים ימים. אשרי עין ראתה צדיקים פאלו הזוכים לזה, וכל אחד מאתנו יכול לזכות לכל זה, על-ידי אור קדשת רבנו ו"ל שזוכים על-ידי התמדה בלמוד ספריו הקדושים.

ועל-כן, אחי ורעי היקרים! ראו לנצל את הזמן היקר, ואל תסתכלו על שום ברקה שבעולם, כי כלם היצר הרע, שבא בהתלבשות שלו. והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' תתפה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וזרא, י"ח במרחשון ה'תשמ"ג.

שלום רב לכל חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדוש", קדש קדשים, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! ראו איך שהימים והלילות פורחים, הנה יום והנה לילה, ולא נשאר מהאדם רק מה שתפס ולקט בזה היום. ועל-כן קומו נא והתעוררו נא, לעמד על נפשכם, וחטפו בכל יום ויום תורה ותפלה, שיחות ובקשות, דבורי אמונה, אשר רק זה נשאר לאדם מכל היום, וכיין שנוקן האדם, הוא מתחרט ונשבר במה שעבר עליו ביימו ושנותיו, ואז כבר מאחר. ועל-כן מה טוב ומה נעים להתעורר כשעדין הוא בבחרותו ובילדותו ממש.

אֲשֶׁר ד' תתפה בְּנַחֵל ריא

זכרו היטב, כי עקר הורדת ההשפעה לעולם בכלליות ובפרטיות, הוא רק על-ידי תפלה והתבודדות, ועל-פני צריכים להתעורר ולבקש תמיד על כל ישראל, וזה הוא תפלה בצבור, שאינה חוזרת רקם, ותמיד צריכים לכלל תפלתו בין תפלת כלל ישראל, ובאפן הזה ימשיך שפע — הן להכלל והן להפרט. והתפלה היא כלי לקבל בו את ההשפעות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכ), ועל כל אחד לומר: "בשבילי נברא העולם" (סנהדרין דף לו:); וצריך כל אחד שיחקק היטב בדעתו, כי כל העולם לא נברא אלא בשבילו, ועל-פני עליו להמשיך שפע ורב טוב לכל בית ישראל. ודבר זה צריך כל אחד ואחד לחשב תמיד, כי כל העולם עומד עליו, ועל-ידי-זה יתעורר תמיד ביראה גדולה, יראה עלאה, יראת הרוממות, וימשיך שפע רב, אשרי לו.

צריכים לזכור בכל יום ויום תכליתו הנצחית, ואיך שיהיה ההכרח לצאת מזה העולם, וכל מה שיכניס מחשבה זו בדעתו, יותר אמת תכנס בו, כי זוהי תבת אמת — א'היה מ'ת'. וידוע איך שרבנו ז"ל חזק כמה אנשים שהיו חולים, והוא ראה שמכרחים למות, והיה מדבר על לבם: מה לכם לדאג מן המיתה?! הלא שם הוא עולם נאה ויפה ביותר מכאן (עין חיי-מוהר"ן, סימן תמה).

ועליכם לדעת, כי ידיעה ומחשבה זו מכנסת שמחה עצומה באדם, ולא כמו שהעולם חושבים, שדבר זה מכניס עצבון ומרירות, אדרבה, מאחר שאני רואה שאין שום תכלית בעולם, ויהיה ההכרח למות, ולא יהיה נשאר כלום רק תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים, זה מכניס שמחה עצומה. כמו בגשמיות, אדם שנותנים לו רשות ביום השוק לקחת כל מה שלבו חושק, ואומרים לו: "ראה, אנתנו נותנים לך רק היום הזה, הכל בחנם", תשערו בדעתכם איך האדם הזה מזרז עצמו ורוקד מרב שמחה, ומביא כלים מפלים שונים, וסלים וחיביות, וממלא כל מה שרק בא תחת ידו, והוא שמת בשמחה עצומה. כמו-כן ויותר מכן באין ערך כלל ברוחניות, צריך כל אדם לידיע, כי נותנים לו רשות ללקט בכל יום יום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, ספרי

ריב אָשֶׁר ד' תחפה בַּנְחָל

הזהר והתקוננים וכו' וכו', וְכָל מָה שֶׁלְבוּ חֲפֵץ, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲבָנִים טובות ומְרַגְלִיּוֹת, שֶׁהֵם דְּבוּרֵי תְּפִלָּה, שִׁיחוֹת וְהִתְבוּדָדוֹת, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא אָבֵן יְקָרָה מְאֹד מְאֹד. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁימְלֵא אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּכָל יוֹם יוֹם עִם אֲבָנִים טוֹבוֹת וְיִהְיוּמִים כְּאֵלוֹ, שֶׁהֵם שִׁיחוֹת וְתַפְלוֹת שֶׁל הִתְבוּדָדוֹת אֵלָיו יִתְפָּרֵף. וְעַלֵּיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּמִדָּה שֶׁאֲדָם מוֹרֵד — בַּה מוֹרְדִים לוֹ, בְּאִיזוֹ דֶּרֶךְ שֶׁעוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵף, כְּמוֹ-כֵן נִפְתַּח לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, אִם חוֹשֵׁב שֶׁאֵין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, אֲזוֹ נִפְתַּח לוֹ יוֹם רוּחָנִי, וּמֵאִיר לוֹ אוֹר הַגָּנוּז שֶׁבְּכָל יוֹם יוֹם. כִּי בְּאִמַת הַכֹּל אֵין סוּף, וְהַשֵּׁם יִתְפָּרֵף צְמֻצָּם אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַיָּמִים וְהַמְדוֹת, בְּאִפְּן שְׂנוּזָה לְהַשְׁיִגוֹ, וְשִׁתְהִיָּה לָנוּ בּוֹ תְּפִיסָה, וְעַל-כֵּן כָּל יוֹם יוֹם הוּא אוֹר רוּחָנִי, רַק מִחֲמַת גְּשָׁמִיּוֹת גּוֹפְנּוֹ וְקַלְקוּל מַחֲנּוֹ, אֵין אָנוּ תּוֹפְסִים אֶת הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁבִּיּוֹם הַזֶּה, וְאֲדַרְבָּה עוֹמְדִים נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, שֶׁהֵם מִחֲשָׁבוֹת הַטּוֹרָדוֹת, וּמְבַלְבְּלִים אֶת מַחֲנּוֹ, שֶׁלֹּא נִשְׁיֵג אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּכָל יוֹם יוֹם (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן פּד). וּבְאִיזָה אִפְּן וּבְאִיזוֹ דֶּרֶךְ שֶׁהָאָדָם בּוֹחֵר, כְּמוֹ-כֵן נִפְתַּח לוֹ מְלַמְעֵלָה, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֲדָם חוֹשֵׁב בְּכָל יוֹם שֶׁאֵין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, כְּמוֹ-כֵן נִפְתַּח לוֹ יוֹם רוּחָנִי הַמֵּאִיר עַד אֵין סוּף, וְעַל-כֵּן הַצְדִּיקִים מְשִׁיגִים בְּכָל יוֹם יוֹם הַשְּׂגוֹת אַחֲרוֹת, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵם, יְהִי חֵלְקֵנוּ בְּחֵלְקֵם !

ראו, אחי ורעי היקרים, אֵל אִיזוֹ עֲרֻבוֹת, אִיזָה נַעַם, אִיזָה זִיו וְחִיּוֹת רַבָּנוּ ו"ל רוּצָה לְזַכּוֹת אוֹתָנוּ! וְעַל-כֵּן נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְקַרֵּב בְּאִמַת אֵל רַבָּנוּ ו"ל, עַל-יְדֵי שִׁקְיָה רַבָּה וְנִפְלְאָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שֶׁרַק בְּזֶה תְּלִיּוֹת כָּל הַהִתְקַרְבִּיּוֹת. וְתִרְאוּ לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמַחִים עַל נַעַם חֵלְקֵכֶם, שְׂזֻכִיתֶם לְהִיּוֹת בְּחֵלְקוֹ שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל, וְיָדוּעַ אֲצֻלָּנוּ, שֶׁרַבָּנוּ ו"ל שֶׁבַח מְאֹד אֶת חֵיל הַרוּסִים, וְאָמַר שֶׁעַל-כֵּן הֵם מְצַלִּיחִים, כִּי הֵיוּ תְּמִיד שְׂמַחִים, כִּי שָׁתוּ הַרְבֵּה מְשָׁקָה כִּידוּעַ, וְעַל-יְדֵי שְׂמַחָה נִתְרַחַב הַמַּחַ, וְאֲזוֹ מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד. וּפְעַם אַחַת אָמַר רַבָּנוּ ו"ל: "אַתֶּם צְרִיכִים לְשַׂמַּח מְאֹד עַל שֵׁישׁ לְכֶם רַבִּי כְּזֶה", וְאָמְרוּ תְּמִיד אֲנִשִׁי שְׁלוֹמָנוּ: אִם אֵין שְׂמַחִים כְּזֶה, זֶהוּ פְּגָם אֲמוֹנַת חַכְמִים. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשְׂמַחָה, וְתִרְקְדוּ בְּכָל יוֹם יוֹם

אֲשֶׁר ד' תתפּוּ בַּנְחַל ריג

אחר כּל תּפּלָה ותּפּלָה. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יָאִיר עֵינֵינוּ בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תתפּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי – עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וִירָא, י"ט בְּמֶרֶץ־חֲשׁוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים, דִּי
בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שְׁנוֹתֵרְבָה גְבוּלָנוּ בְּתִלְמִידִים, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם
אֲנִי מְקַבֵּל רַבּוּי מְכַתְּבִים מִכָּל תְּלִמִּיד בְּמִיחָד, וְקָשָׁה וְכָבֵד עָלַי
לְהֵשִׁיב לְכָל אֶחָד בְּפָרְטֵי פָּרְטִיּוֹת. לְזֹאת אֲמַרְתִּי לְבּוֹא בְּכַתּוּבִים
בְּמְכַתֵּב כְּלָלִי, מְדֵי פַעַם בְּפַעַם, מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְנָא וְנָא לְמַחֵל לִי,
כִּי טְרוּדוֹתַי רַבּוּ כְּמוֹ שְׂרַבּוּ, וְקָשָׁה וְכָבֵד עָלַי לְהֵשִׁיב לְכֶם בְּפָרְטִיּוֹת.
וּבְאַמֶּת כָּל דְּבָרֵינוּ הוּא כְּלָלִיּוֹת וְכָלֵל לְכֶלֶם, כִּי דְבוּרֵינוּ הֵם רַק דְּבָרֵי
רַבּוּנוּ ז"ל, לְחֻזַּק וּלְאַמֵץ וּלְעוֹרֵר וּלְזַרְזוֹ לִילָף בְּדַרְכֵי רַבּוּנוּ ז"ל, וּמָה
שִׁיף לְהֵשִׁיב לְכָל אֶחָד בְּפָרְטִיּוֹת, אִם אֲמַנָּם שְׂאִינוּ דוֹמָה מְכַתֵּב פָּרְטֵי
לְמְכַתֵּב כְּלָלִי, אֶף־עַל־פִּי־כֵן סוּף כָּל סוּף כָּל הַנּוֹחָלִים הוֹלְכִים אֶל
הַיָּם, וְהַיָּם אֵינוֹ מָלֵא (קִהְלַת א, ז), כָּל מָה שֶׁרַק נִכְתָּב וְנִעְתִּיק וְנִפְרָשׁ
דְּבָרֵי רַבּוּנוּ ז"ל, עֲדִין לֹא מְסַפֵּיק, כִּי דְבָרֵי רַבּוּנוּ ז"ל הֵם מִים שְׂאִין
לָהֶם סוּף. וּכְפִי הַקְּטָנוֹת וְהִירִידוֹת וְהַדְּחָקוֹת וְהַבְּלוּלִים שְׁעוֹבָרִים
עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, עֲדִין לֹא מְסַפֵּיק לְכַתֵּב פַּעַם אַחַת,
רַק צְרִיכִים לְחֹזֵר וּלְכַתֵּב מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְעַל־כֵּן קָשָׁה וְכָבֵד לְכַתֵּב
לְכָל אֶחָד, וְתִרְאוּ לְקַבֵּל אֶת הַמְּכַתֵּב הַכְּלָלִי בְּדִיוֹק כְּמְכַתֵּב פָּרְטֵי.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִפְתַּח אֶת לְבָבְכֶם לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל מִדְּבָרֵינוּ חֵיוֹת
וְזִיו וְנֵעַם אֹר רַבּוּנוּ ז"ל, כִּי רַק זֹו כָּל בְּנֵינָנוּ וְכָל מְגַמְתָּנוּ, שְׂתַפְתָּחוּ
אֶת לְבָבְכֶם לְהַטוֹת אֲזַנֵיכֶם לְשִׁמְעַ בְּקוֹל רַבּוּנוּ ז"ל, וּלְהֵאִיר נְפִשְׁכֶם
בְּאוֹר הַגְּנוּז. אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאָחֵז בְּדְבָרֵינוּ, וְיִפְתַּח לְבָבוֹ לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל

ריד אָשֶׁר ד' תתפז בַּנְחָל

בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח לְכַבּוֹ לְהַבִּין וּלְהַשְׁפִּיל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

אֲקוּנָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ שֶׁתְּבִינוּ אוֹתִי, וְלֹא תִקְפִּידוּ עָלַי, חַס וְשָׁלוֹם, וְתִמְשִׁיכּוּ לְכַתֵּב לִי, וְתִקְבְּלוּ אֶת מִכְתָּבִי הַפְּלָלִי כְּעֵין מִכְתָּב פְּרָטִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

רַבְּנוּ ז"ל שֶׁבַח מְאֹד אֶת הַחֵמֶל שֶׁל רוֹסְיָה, שֶׁהֵם תָּמִיד שְׂמֵחִים, וּבְשִׁבִיל זֶה הֵם מְצַלִּיחִים.

ד' תתפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֵדֶר וַיֵּרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִיד נִפְשֵׁי, גַר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מְמָךְ, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִהְיֶה רְגִיל לְשִׁמְעַ וּלְהַשְׁמִיעַ בְּבִיתְךָ כְּלֵי שִׁיר, וְלְהִיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, עַל עֲרֻבוֹת נֵעַם חֲלָקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחָל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ.

כְּלִיל שִׁבְת-קִדְשׁ דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק ב', סִימָן פו, שְׂמִקְצָר רוּחַ, אֲזו צְרִיכִים עֲבוּדוֹת קְשׁוֹת, עֵינֵי שֵׁם. הֵינּוּ כִּי כָּל אֵלוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַשְׁטִיּוֹת וְהַבְּלוּלִים שֶׁנִּקְרְאִים אֲצֵל בְּנֵי-אָדָם "עֲבוּדוֹת", הֵם רַק שְׁטִיּוֹת, כִּי בְּאַמֶּת הַמְּאַמֵּין בּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, תָּמִיד יִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, מִכָּל דְּבָר וּמִכָּל עֲגִיז יוֹכֵל לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם

יתברך, כי מי שאין לו אמונה שלמה, הוא חושב שבמקום מסים או בעבודה מסימת, אוכל לעבד את השם יתברך, ואם מוליכים אותו למקום אחר וכו', או נסתבב שהוא שורה בענין אחר וכו', הוא כבר לא יכול לעבד את השם יתברך. וכל זה הוא רק דמיון ופתי היצר, ששרשו הוא מכפירות ואפיקורסות, כי באמת הוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, ובכל מקום ובכל זמן ובכל ענין יכולים למצא אותו. ועל-פן צריכים לברח מפל אלו הפתויים והדמיונות שנקראים עבודות, ולהמשיך את עצמו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה. וכבר דברנו כמה פעמים, כי מה שמוכא בדברי רבנו ז"ל יגיעות ועבודות, העקר הוא לקשר מחשבתו אל דבורי התפלה, אשר על נקדה זו צריכים ממש מסירות נפש, כי כל אחד כפי חטאיו ופגמיו הרבים, כמו-כן נתבלבל מחשבתו, ואינו זוכה לצמצם מחשבתו אל דבורי התפלה. כי באמת כל המחשבות זרות באות ונשמעות דיקא בשעת התפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'). ורבנו ז"ל אמר פעם לאחד שהתאונן שיש לו מחשבות זרות בתפלה: "נעמט מען דאס אן פאר כפרת עוונות" (לוקחים את זה לכפרת עוונות). והסביר מוהר"ן ת"ו"ל: אלו המחשבות זרות והבלבולים והדמיונות, הם הם עוונותיו. כי כשאדם נקי מעוונות, אז מחו בחרות, ומרגיש את אמתת מציאותו יתברך, והוא נכלל יחד עמו יתברך בשעת תפלתו, בסוד (דברים י, כא): "הוא תהלתך והוא אלקיך", כי התפלה נאלקים אחד הוא. ועל-פן רואים בחוש, כי בשעה שהולך להתפלל, אז דיקא נשמעים לו כל מיני מחשבות הטורדות, וכן הוא בשעה שרוצה לפתח פיו ולדבר עמו יתברך, אז דיקא מתפשטים כל מיני מחשבות זרות ודמיונות ופחדים וחלישות הדעת וספקות, ועל-פן בזה צריכים יגיעות ועבודות — לקשר מחשבתו אל דבורו, אשר אז יעשה לעצמו כלי לקבל שפע ודעת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עג). ובענין זה צריכים להשפיל יותר מהכל, ועל-פן מה טוב ומה נעים להתפלל התפללות הקבועות: "חצות, שחרית, מנחה, מעריב", מתוך הסדור דיקא, וכן ברכת-המזון וברכות-הנהנין, כי באפן הזה תמיד יראה לפני עיניו את אותיות ותבות התפלה, וזה יעוררו אליו יתברך

רטז אָשֶׁר ד' תתפז בנחל

להתנדבק אל אמתת מציאותו, ובנקדה זו צריכים כל היגיעות והעבודות. ודבר זה יכולים גם באשדוד, גם בבית, גם במטבח, על יד השלחן, כשבני ביתו וילדיו עמו, והבן למעשה מה נקראות יגיעות ועבודות. ובאמת היא ידיעה נפלאה, כי כל אחד יודע מה שהוא צריך לעשות, אך את העקר שבכל העקרים הוא מזניח, ומהו העקר שבכל העקרים? תפלה, ועל דבר זה אורב הסטרא אחרא מאד, להסתיר את המוח בעננים דמכסין את עיני השכל (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'); כי מי שפתוחות לו עיני השכל, הוא רואה נוראות נפלאות תמיד, הינו מראות וחוזיונות (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנד), שהוא תמיד רואה את אמתת מציאותו ותברך לפני עיני שכלו. ומכל שכן כשהשם יתברך מזהב לאדם לשלמות תקוון המחין, שזה תקוון הברית, שאז מטייל בעולמות העליונים כמטייל בגן נהדר, הינו שתמיד מיחד לפני עיניו את שמוותיו יתברך. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים: המתפלל צריך שישים שכינה לנגד עיניו, שנאמר (תהלים טז, ח): "שויתי הו"ה לנגדי תמיד" (עין סנהדרין כב.).

אחי, אחי! אל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, חזר הרבה ב"לקוטי מוהר"ן", ומי יתן שתזכה לסיים בכל חדש את ה"לקוטי מוהר"ן", אז כבר לא תצטרך את שום בריה, כי רבנו ז"ל יהיה עמך תמיד, כי עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל הוא רק על-ידי התמדת ספרו "לקוטי מוהר"ן", כי פניו, שכלו וחקמתו הם בתוך הספר, ועל-כן רק בזה תלויה כל ההתקרבות. וצריכים לחפשו בכל יום ויום מחדש, הינו לחפש אחר הרוח הקדש שלו, שגנוזה בתוך ספרו הקדוש (עין לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה').

אחי, אחי היקר! רק חזק ואמץ במקום שאתה שם, וגם שם תראה למצא את רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

[תראה לכתב לי, וממש תחיה אותי. תמסר דרישת שלום להאברהם ... גרו יאיר].

ד' תתפח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי־שרה, כ"א במרחשון ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלל אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", קדש קדושים, די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד להיות תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקכם בחיים, שזכותם להתודע מרבנו ז"ל, אשר הזכות הזו עולה על הכל, כי אם תאחזו את עצמכם ברבנו ז"ל בעקשנות גדולה, לא תהיה מדרגה בעולם שלא יביא אתכם אליה.

ועקר ההתקרבות אליו תלויה רק על-ידי רבוי למוד ספריו הקדושים, כי פניו, שכלו ורחמיתו בתוך ספריו (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). ועל-כן כל מה שתתמידו בספריו הקדושים, יותר יאיר בכם אור פניו, שהוא האמת שלו.

ראו להיות חזקים בהתקרבות אליו, כי לפעמים הוא נתגלה ולפעמים הוא מתפסה, לפעמים מבינים אותו, ולפעמים נופלים עליו קשיות וספקות, לפעמים מאיר אורו, ולפעמים נתחשף אורו (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן סג); ועל-כן צריכים התחזקות עצומה על עצם ההתקרבות אליו. וכבר ידועה שיחת רבנו ז"ל שהתבטא ואמר: לכנס אצלי ולהתקרב אלי, הוא דבר קשה מאד, ואפלו בני בעצמם יש להם כמה בלבולים ומחשבות הטורדות להכנס אלי, וכי יש יותר מקרב מבנים?! אף-על-פי-כן גם להם יש בלבולים וכו'. והעקר הוא בשעת ההתחלה, וכל זמן שנקראת התחלה, אז קשה מאד להתקרב (עין חיי־מוהר"ן, סימן שיח). ובאמת צריך לבוא אליו בכל פעם בהתחלה חדשה, כאלו עדין לא באו אליו בשום פעם (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן סב), אשר זו נקראת שלמות ההתקרבות.

אחי היקרים! רבנו ז"ל בקש אותנו כל-כף כל-כף על התמדת ספריו הקדושים, ואמר, שנגחור בנה הרבה, עד שיהיו שגורים על

ריח אֲשֶׁר ד' תתפט בנחל

פינו, ועוד הרבה לדבר ולספר בשבח הלומד ושוקד בספריו הקדושים. ועל-כן דעו לכם, כי ההתקרבות תלויה רק בלמוד ושקידה נפלאה בספריו הקדושים, וכל מה שיתמיד בהם, כמו-כן תהיה התקרבותו אליו.

אחי ורעי היקרים! העקר להיות רגיל להדביק נשמתו אליו ותברך, על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, עד שיהיה בבחינת אין ממש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), שיהיה בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי לגמרי בבחינת מ"ה ממש. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ד'), שיתבטל גופו לגמרי, ויאיר בו רק עצם נשמתו, שהיא אור אלקי, שזהו שלמות הענוה, שאינו מרגיש משום דבר, רק עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך ממש, ואז כשזוכים לבוא אל בטול כזה, מאיר בו שמו ותברך בן ד' אותיות תמיד, וזהו סימן שפבר נזדבך גופו החמרי, ושבר את מדותיו הרעות שתלויות בהד' יסודות: אש, ריח, מים, עפר, כשמאיר לפניו תמיד שם בן ד' אותיות, שהם שרש הד' יסודות, אשרי הזוכה לזה!

העקר להיות מקרב אל רבנו ו"ל באמת, הינו בשקידה נפלאה בספריו הקדושים, ואז תזכו לזה בשלמות שאין שלמות אחריו. העקר זכרו אזהרת רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן ז'), שהזהירנו ואמר: את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה את האדם מאד. והעקר לראות לשמר את עצמו מעברות, ולקיים את המצוות, ואפלו הדברים גשמיים, כגון: אכילה, שתיה, שנה וכו', לקדשם ולהפך אותם אל הקדשה, ואז תצליחו דרככם תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' תתפט.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר חיי-שרה התשמ"ג.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך בצרוף המעות לפדיון — לנכון קבלתי.

אֲשֶׁר ד' תתצ בנחל ריט

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֹדוֹת הַשָּׁנָה שְׁנוּפֶלֶת עֲלֶיךָ בְּכֹל פֶּעַם, לְדַעֲתִי, זֶה בָּא מֵעֲצָלוּת וּבִטְלָה, כִּי מִי שֶׁהוּא עֶסוּק תָּמִיד, אֵין לוֹ פְּנָאֵי לִישׁוֹן, וּבִוְדָאֵי צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַשָּׁנָה, וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּישׁ אֵיזָה בְּלָבוֹל וְכוּ', צְרִיף לְהַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לִישׁוֹן, אֲבָל בְּעֲנִיָּן שְׁלֵף שְׁאִתָּה יִשָּׁן כָּל צָרְפָּךְ, רַק אֶף-עַל-פִּי-כֵן נֹפֶלֶת עֲלֶיךָ הַשָּׁנָה בְּכֹל פֶּעַם, זֶה בָּא מֵעֲצָלוּת וּבִטְלָה, שֶׁהוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם. וְעַל-כֵּן רָאָה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר: הֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהֵן שְׁתֵּלֵף לְעֶסֶק בְּאֵיזָה עֶסֶק, כִּי טוֹב תּוֹרָה עִם דְּרָף אֶרֶץ, שְׂיִגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מִשְׂכַּחַת עוֹן (אֲבוֹת ב, ב), כִּי הַבִּטְלָה מְבִיאָה לַיָּדֵי שְׁעֵמוֹם וְלַיָּדֵי זָמָה (כְּתוּבוֹת נט.), וּבִזְזָה שְׁתֵּהִיָּה עֶסוּק — יֵלֵךְ לָךְ הַזְּמַן.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי פְּרִיחַת הַזְּמַן זֶה סִימָן שֶׁהַזְּמַן שָׁנָה מִשָּׁהוּ, וְהוּא עוֹשֶׂה וּפּוֹעֵל מִשָּׁהוּ, וְלִהְפּוֹף — סְחִיבַת וְאֲרִיכַת הַזְּמַן, זֶה סִימָן עַל בִּטְלָה, הוֹלֵךְ בְּטֵל וְאֵינּוֹ עוֹשֶׂה שׁוֹם דְּבָר. עַל-כֵּן אֵינְעֻץ וְיֵהִי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִמָּךְ, רָאָה לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל כָּל שְׁעָה שְׁלֵף, וְתִמְלֵא בָּהּ כָּל טוֹב: אוֹ שְׁתַּעֲסֵק בְּאֵיזָה עֶסֶק, אוֹ שְׁתַּלְמַד, אוֹ שְׁתַּתְּפַלֵּל, אוֹ שְׁתֵּאֱכַל וְתִישָׁן, הֶעָקֵר לֹא לֵילֵךְ בְּטֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתצ.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת חַיֵּי-שָׁרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב...

אֶת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֹדוֹת הַשָּׁכָן שְׁלָכֶם וְכוּ', לְדַעֲתִי, כִּדָּאֵי לְהַשְׁלִים עִמּוֹ, כִּי כָּבֵר אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כו, י): "טוֹב שָׁכֵן קְרוֹב מֵאֵחַ רְחוֹק"; סוּף כָּל סוּף אֲתֵם גָּרִים עִמּוֹ פֶּתַח אֲצֵל פֶּתַח, וְאֵיךְ יְכוּלִים לְגוֹר עִם שׁוֹנָא?! וְכָבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי בִּיצָה, פָּרָק ב', הֲלָכָה ח'): הָאוֹהֵב אֶת שְׁכֵנָיו וְהַמְקַרֵּב אֶת קְרוֹבָיו, עֲלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר (ישעיה נח, ט): "אִז תִּקְרָא וְה' יַעֲנֶה", עֵינֵי שָׁם.

רכ אָשׁר ד' תתצא בנחל

ובאַמַת צְרִיכִים לִידַע, פִּי כָפִי שֶׁהוּא מִתְנַהֵג, כְּמוֹ-כֵן יִתְנַהֵג שְׂכֵנוֹ עִמוֹ, אִם הוּא יִתְנַהֵג בְּטוֹב וּבְרַחֲמִים, וְיִקְדִים שְׁלוֹם לְשְׂכֵנוֹ, סוּף כָּל סוּף גַם הוּא יִתְהַפֵּךְ לְטוֹב, הִינּוּ אִם תִּקְדִים תָּמִיד שְׁלוֹם לְשְׂכֵנְךָ, וְתַעֲשֶׂה לוֹ רַק טוֹבוֹת, אַז יִתְהַפֵּךְ לְגַמְרִי. וְלִהְפוֹךְ: כְּשֵׁאתָה תִהְיֶה תָּמִיד בְּכַעַס, וְתִהְיֶה בְּהַקְפָּדָה, וְתִרִיב עִמוֹ, אַז כְּפִי הַפְּנִים לְפָנִים (מְשָׁלִי כו, יט), כְּמוֹ-כֵן יִהְיֶה עִמָּךְ. וְאוּלַי יֵשׁ לוֹמַר עַל פִּי זֶה מְאֵמֶרם ז"ל (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה ג', סִימָן יב): אוֹי לְרָשָׁע וְאוֹי לְשְׂכֵנוֹ, טוֹב לְצַדִּיק טוֹב לְשְׂכֵנוֹ; אִם תִּהְיֶה, חַס וְשְׁלוֹם, רָשָׁע, וְתָמִיד תִּלְוֶה עִם 'אוֹי' וְתִתְאַנַּח, וְיִהְיֶה לְךָ רַק טְעֵנוֹת עַל שְׂכֵנְךָ, יִהְיֶה 'אוֹי לְשְׂכֵנוֹ', שְׂגָם הוּא יִתְנַהֵג עִמָּךְ בְּאִפְּן זֶה. וְלִהְפוֹךְ, טוֹב לְצַדִּיק, אִם אֵתָה תִהְיֶה צַדִּיק, וְתָמִיד תִּמְצָא טוֹב, נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְתִדִּין אֶת שְׂכֵנְךָ לְכַף זְכוּת, אַזִּי יִהְיֶה 'טוֹב לְשְׂכֵנוֹ', שְׂגָם הוּא יִהְיֶה נֶעֱשֶׂה צַדִּיק, וְיִהְיֶה רַק טוֹב, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

הדורש שלומך...

ד' תתצא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי שרה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצִחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי מְזֶה שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת, אִךְ הֵייתִי בְּאַרְצֵן יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הָיָה הַפְּנֹאֵי לְהַשִּׁיבְךָ.

אֲחֵי הַיְקָר! תִּאֲמִין לִי, שְׂרָאוֹי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּוַדַּע וְלְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, אֲשֶׁר רַק זֶה חֵיִינוּ וְתִקְוַתְנוּ לְנִצְחָה. רְאֵה לְעֵינֵי הַרְּבִיָּה בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת, שְׁדַבֵּר זֶה יַחֲדָה מִחָךְ. וְתִאֲמִין לִי, שְׂשִׁיתֵר טוֹב לְעֵינֵי בְּסִפְרֵי הַשְּׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת, מְאֵשֶׁר תִּעֲשֶׂינָה בְּחֻכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, לְהַבְדִּיל אֶלְךָ אֶלְפֵי הַבְּדִלוֹת, וְהוּא שְׂקָר וְכֹזֵב שְׁלֹא יַחֲדָד שְׂכָלְךָ, אֶלֹא לְהַפּוֹךְ — יְטַמְּטֵם מִחָךְ. וְעַל-כֵּן אֵל תִּשְׁמַע לוֹ, וְאֵל תִּאֲבָה לוֹ מֵהַ שְׂיַעֵץ לְךָ עַל חֲדוּד הַמַּחֲ, הַכֹּל

אֲשֶׁר ד' תתצב בַּנְחַל רכא

דמיון! זכר מאמר התכם: "בן אדם מדי יום ביומו פוסע פסיעה קרוכה אל הקבר"; ועל-כן חבל על הזמן היקר לבלותו בתכמות חיצונית, יותר טוב להדביק מחו באיזו שאלה וקשיה בהפוסקים, ולהבין תרוץ וכו', מאשר יעין באלו השטיות והבלים המטמטמים את המוח, ומוליכים מדות רעות וכו'. רבנו ז"ל הפליג מאד מאד בלמוד הפוסקים, ואמר, שצריך שילמד שלחן ערוך בכל יום ויום. וזה בכלליות; ואצלה הינו במצבך, טוב לעין הרבה בספרי שאלות ותשובות שיחדדו מוחך.

ובהשנים שאחר חתנתי הייתי רגיל לעין הרבה מאד בספרי שאלות ותשובות, ורבים ככלם ספרי התשובות המפורסמים עברתי בהם, וכלם נמצאים אצלי, ערך של כמה מאות ספרי שאלות ותשובות, וזה מאד מאד מחדד את המחין, ובפרטיות שפותח פתחי המחין לחדש בתורה.

והנראה לי כתבתי לך.

הדורש שלומך...

ד' תתצב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי-שרה התשמ"ג.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אודות הגמגום שמגמגם בלשונך, לדעתי זה בא מרב המתח והפתדים שהכניסו בך מילדותך, ואתה יכול להתרפא מזה, אם תהיה מישב בדעתך, לא להתפחד כלל. הלא סוף כל סוף אתה כבר בחור בגיל עשרים, עליך להתישב, שבקרוב אתה צריך לעשות שדוף וכו', ועל-כן הרגל עצמך לדבר עמו יתברך, ותבקש ממנו יתברך שירפא אותך, ותוציא את כל הפתדים שיש בך מקטנוותך. וקדם שתדבר — תתישב בדעתך, וראה להוציא את הדבורים מפיהך

רכב אָשֶׁר ד' תתצג בנחל

לֹאט לֹאט, הָעֵקֶר אֵל תִּסְתַּכֵּל מֵה שְׁאַחֵר יֹאמֵר, שְׁאַתָּה מְדַבֵּר לֹאט, יוֹתֵר טוֹב שִׁיקְפִידוּ עֲלֶיךָ שְׁאַתָּה מְדַבֵּר לֹאט, מֵאַשֶׁר תִּתְפַּחַד וּתְדַבֵּר בְּמַהִירוֹת, וַיֵּצֵא בְּגִמְגוּם וַיִּצְחֶקוּ מִמֶּךָ.

זָכַר זֹאת, כִּי הוּא יְסוּד גָּדוֹל לְכָל אֱלוֹ הַמְּגִמְגָּמִים בְּלִשׁוֹנָם, שְׂיִכּוּלִים לְהִתְרַפֵּא מִזֶּה, אִם רַק לֹא יִסְתַּכְּלוּ עַל אַחֵר כָּלֵל, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל דְּבַר זֶה בָּא מִפְּחָדִים שֶׁהִפְחִידוּ אוֹתוֹ כְּשֶׁהָיָה קָטָן, אוּ הָיָה תַּחַת מִתַּח גָּדוֹל, אוּ לְחֻצּוֹ עֲלָיו, וְעַל-פֶּן מִתְבַּלְבֵּלֵת דַּעְתּוֹ וְכוּ', וּמִזֶּה יוֹצֵאִים הַדְּבוּרִים בְּגִמְגוּם, אָבָל כְּשׁוֹנְעֵשָׂה עֲצָמָי, וְאִינוּ מִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְאִינוּ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, עַל-יַדֵּי-זֶה יִתְרַפֵּא.

הָעֵקֶר רָאָה, שְׁלֹא יִהְיוּ לָךְ שׁוּם פְּחָדִים מִבְּנֵי-אָדָם, כִּי מֵה יַעֲשֶׂה לָךְ אָדָם?! וְתִרְאֶה לְדַבֵּר דְּבוּרֶיךָ לֹאט לֹאט, בְּיָשׁוּב הַדַּעַת, אֲזַ תִּתְרַפֵּא בְּלֵי שׁוּם סֶפֶק, כִּי הוּא מוּם עוֹבֵר. רָאָה לְצִיַּת אוֹתִי, וְאֲזַ תִּתְרַפֵּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חַיֵּי-שְׂרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרֶךְ ... גֵּרוֹ יֹאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְצַדִּיקָה — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת פָּגַם הַמְּקַרָּה וְכוּ', שְׁקוֹרָה לָךְ בְּכָל פַּעַם, הָיָה טוֹב מְאֹד שֶׁתְּלַמֵּד בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיז, עֵינֵי שָׁם.

הָעֵקֶר רָאָה לְזָכֹר מֵאִמֵּר תְּכַמִּינּוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִסֻּכַּת עֲבוּדָה זָרָה כ:): וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רַע, שְׁלֹא יִהְרַהֵר אָדָם בְּיוֹם וַיָּבֹא לְיַדֵּי טְמֵאָה בְּלִילָה; הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם מְהַרְהֵר בְּיוֹם, וּמִסְתַּכֵּל בְּמִקוּמוֹת הַמְּטַנְּפִים, מִזֶּה נוֹבֵעַ, שְׁבָא לְיַדֵּי טְמֵאָה בְּלִילָה, שְׁמִתְקַשָּׂה וַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ זָרַע לְבִטְלָה, עֵינֵי שָׁם.

אֲשֶׁר ד' תתצג בְּנַחֵל רכג

והנה העבר אין, רבנו ו"ל נתן תקון על זה — לילך למקנה,
ולומר העשרה מזמורי תהלים, ואמר: העקר שלא יחשב בזה עוד.

הדורש שלומך...

היה טוב מאד שתזהר בקריאת שמע שעל המטה כנסח
האריז"ל, אשר זהו תקון נפלא מאד מאד על חטא זה, וגם שמירה
גדולה, ומהר"ב"ת ו"ל האריך בזה מאד, עין לקוטי-הלכות, קריאת
שמע שעל המטה, הלכה ב', שמדבר מזה איך שהוא תקון נפלא,
עין שם.

וחסדי השם יתברך, זכני השם יתברך להדפיסו בחמש-עשרה
מהדורות, קרוב למאה אלף עתקים, ונתפשט בכל קצוי תבל, והיה
טוב מאד שתהיה רגיל לומר בזה קריאת שמע שעל המטה. גם טוב
ללמד "לקוטי-מוהר"ן" קדם השנה, והיא שמירה גדולה מקרי,
רחמנא לצלן.

ידיוע הספור, שפעם בא אברך אחד אל הרב הקדוש ר' מרדכי
מטשערנובל ו"ל, והתאוון שבכל לילה רואה קרי, ואינו יודע מה
לעשות, ונתן לו הרב הקדוש הנ"ל כמה סגלות, ולא הועיל, לבסוף
אמר לו: "עכשו אתן לך סגלה שבודאי תועיל", ונתן לו ספר
"לקוטי-מוהר"ן", ואמר לו: "תעין ותלמד בספר זה קדם השנה,
ואז תנצל בודאי מהמקרה", וכן היה. וספור זה שמעתי מאנשי
שלומנו. וכן ספר לי אחד, שאצלו היה ענין זה, וגם הוא קיים עצה
זו, ונצל מהפגם.

ובענין הרב הקדוש הנ"ל, הוא היה מאד מאד מחבב את אנשי
שלומנו, ובפרטיות את מוהר"ב"ת ו"ל, וקנה אצלו "לקוטי-תפלות",
אף בניו אחריו געשו חולקים, והוא בעצמו עזר וכבד את אנשי
שלומנו, ולא פאשר מפטפטים המתנגדים. ויש אצלנו ספורים לאין
ספר, שבהם רואים את גדל הקשר שהיה לו עם אנשי שלומנו, אף
ההכרח לקצר עכשו מרב עיפותי.

רכד אָשֶׁר ד' תתצד בַּנְחָל

רַבְּנוּ ו' ל צוּה לְכַמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן קפּה). וְאָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁפָדְאֵי לְתַחַב אֶת הָרֹאשׁ בֵּינֵיהֶם, וְלִהְיוֹת גַּם-כֵּן מֵאוֹתָם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

ד' תתצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חֵי-שְׁרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַזֵּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינְתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! שְׁמְרוּ מְאֹד אֶת זְמַנֵּי הַתְּפִלָּה שְׁנֹקְבָעוּ אֶצְלָנוּ, כִּי סֵדֵר הוּא בְּרָכָה וְהַצְלָחָה עַל כָּל הַיּוֹם. וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַשָּׁנָה, כִּי רַבּוּי שָׁנָה אוּ מְעוּט שָׁנָה מְזִיק לְהַמְח (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנ"ג); וּבְדַרְךָ כָּל הַבְּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עַל הָאָדָם דֵּיקָא קִדְּם הַשָּׁנָה לְאַחַר הַזְּמַן, בְּאִפְסָן שְׁלֵא יוֹכֵל לְקוּם, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת חָכָם הָרוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד, כִּי אִם הוֹלְכִים לִישָׁן מִקִּדְּם, יְכוּלִים לְקוּם בְּנֶקֶל, וְכִשְׁאָדָם קָם וַיְכוּל לְהַתְּבַדֵּד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִילֵף לְמַקְוָה, אַזֵּי הַתְּפִלָּה מְאִירָה לוֹ בְּאוֹר נִפְלָא מְאֹד, מֵה שְׁאִין כֵּן, כְּשֶׁנוֹפֵל מִהַמְטָה אֶל תוֹף בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְאִין לוֹ שְׁהוּת אֶפְלוּ לְהַתִּישָׁב וְכוּ', כָּל הַתְּפִלָּה מְבַהֵלֶת וּמְבַלְבֵּלֶת לוֹ, וּמְמִילָא כָּל הַיּוֹם כְּבָר הוֹלֵף לוֹ מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, כִּי הַיּוֹם הוֹלֵף אַחַר הַמַּחֲזִין שְׁמַקְבָּלִים בְּשַׁעַת תְּפִלָּה, וְאִם אִין לוֹ פְּלִים לְקַבֵּל, אַזֵּי נַחְרַבִּין אֶצְלוּ הַמַּחֲזִין לְגַמְרֵי, וְכָל הַיּוֹם הוֹלֵף לוֹ כְּבָר שְׁלֵא כְּסֵדֵר, וּמָר לוֹ מְאֹד, וּמְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן. וְהַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי זְמָה וְשַׁעֲמוּם (כְּתוּבוֹת נט.). הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵנוּ.

זְכְרוּ הַיֵּטֵב לְהֶאֱמִין בְּרַבְּנוּ ו' ל עִם דַּעַת, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְאֲמִין בְּלֵא דַּעַת, אֶפְשָׁר לוֹ לְפַל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנ"ה), וְעַקֵּר הַדַּעַת הוּא לְמוֹד סְפָרֵיו הַקְּדוּשִׁים, כִּי כָּל אֱלוֹ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁהַתְּמִידוֹ יָמִים וְשָׁנִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו' ל, עַד שְׁנֹכְנֵס בְּתוֹף דְּמִיָּהֶם,

אֲשֶׁר ד' תתצד בְּנַחֵל רכה

ובקיאים בהם בעל-פה, לא שִׁיךְ שִׁירְחָקוֹ אוֹתָם, או שִׁירְחָקוֹ, אֲדַרְבֵּה הֵם צוֹחֲקִים מִכֻּלָּם, וְאֵין נִכְנָס בָּהֶם שׁוֹם שְׂמִיךְ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, רַק בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם בָּאִים, שָׂם רַבְּנֵי ו"ל הוֹלִיךְ עִמָּהֶם. מֵה שְׂאִין בֶּן אֱלוֹ שְׁלֵא לֹמְדִים סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, רַק יֵשׁ לָהֶם סֶתֶם אֲמוּנָה בְּרַבְּנֵי ו"ל, אִף שֶׁזֶה גַם טוֹב מְאֹד מְאֹד, אִף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין יְכוּלִים לְהִתְרַחֵק — אִם יִחְלִישׁוּ דַעַתָּם, או יִהְיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת מִבֵּית או מִבְּחוּץ וְכוּ'. וְכֵן כְּשִׁירְאוּ דְבָרִים שְׁלֵא יִשְׂאוּ חֵן בְּעֵינֵיהֶם וְכוּ', יִפְלוּ בְּדַעַתָּם וְיִתְרַחֲקוּ, כִּאֲשֶׁר דָּבָר זֶה נֶאֱרַע בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, הַרְבֵּה מְאֹד, כִּפְהָ וְכִמְהָ נִתְרַחֲקִים מִרַבּוּי הַשְּׂנוּיִים וְהַחֲלוּקֵי דַעוֹת וְכוּ', וְהִמְרִירוֹת וְהִתְרַפְּתָאוֹת שְׁעוֹבָרִים עֲלֵיהֶם וְכוּ'. מֵה שְׂאִין בֶּן אֱלוֹ שְׂמִתְמִידִים בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, עַד שֶׁשָּׁגוּר עַל פִּיהֶם בְּעַל-פֶּה מִמָּשׁ, אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ אֵי אֶפְשֶׁר לְרַחֵק, אֲדַרְבֵּה הֵם צוֹחֲקִים מִכֻּלָּם וְכוּ', וְכָל זֶה כִּי הָאֲמוּנָה בְּרַבְּנֵי ו"ל הִיא עִם דַּעַת, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לָזֶה קִיּוֹם נִצְחִי (עֵינִי לְקוּיִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנה).

וְלָכֵן רְאוּ לְהִתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת לְסִיּוֹם בְּכָל חֹדֶשׁ "לְקוּיִי-מוֹהַר"ן", וְאֵז אוֹר רַבְּנֵי ו"ל יִהְיֶה נִכְנָס בָּכֶם, וְתִהְיוּ מְקַשְּׂרִים תְּמִיד אֶל רַבְּנֵי ו"ל.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי רַבְּנֵי ו"ל אֵינִי מְצַמְצֵם בְּמְקוֹם אֶחָד וְכוּ' אוּ בְּאֶדָם אֶחָד וְכוּ'. רַבְּנֵי ו"ל הוּא מִתְנַה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אֵל תִּחַלֵּשׁ דַּעַתְכֶם מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל יִתְפָּאֵר עֲלֵיכֶם שׁוֹם אָדָם וְשׁוֹם בְּרִיָּה, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִרַבְּנֵי ו"ל, או חֲבוּרְתוֹ יוֹתֵר מִקְרֻבָּת אֶל רַבְּנֵי ו"ל, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן וְכוּ', כִּי רַבְּנֵי ו"ל הוּא רַק בְּמְקוֹם שֶׁמְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ, רַק בְּמְקוֹם שְׁלֹמְדִים סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

וְעַל-כֵּן רְאוּ שֶׁבְּמִחְנֹכֶם יְדַבְּרוּ תְּמִיד מְעַצּוֹת רַבְּנֵי ו"ל, וְתִתְמִידוּ בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, אֵז יִשְׁרָה רַבְּנֵי ו"ל בְּיַנִּיכֶם תְּמִיד.

עֲלֵינוּ לְשַׂמַּח תְּמִיד בְּאוּרוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, וְלִשְׂרֵי: "בְּךָ רַבְּנֵי נְגִילָה, בְּךָ רַבְּנֵי וְנִשְׂמַחָה וְכוּ', נְגִילָה וְנִשְׂמַחָה וְכוּ', וְנִשְׂמַחָה" וְכוּ', כִּי אֵין לָךְ עוֹד גִּילָה וְשִׂמְחָה וְזִכּוֹת מֵהִתְקַרְבוּתֵנוּ אֶל רַבְּנֵי ו"ל, וְהִיא לָנוּ זִכּוֹת גְּדוּלָּה, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים מִרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, מִרַבֵּי רַחֲמַן כְּזֶה,

רכו אָשֶׁר ד' תתצה בַּנְּחָל

רבי המבין אותנו כל-כך, רבי רחמן שמרחם עלינו, והוא מוריד את עצמו אלינו, כִּאֲשֶׁר יודע כל אחד בנפשו, באיזה אפן ובאיזה מעמד ומצב מצאו רבנו ז"ל וכו', וְאֵל מֵה כָּבֵד זָכָה עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל וכו', ועוד אֵל מֵה יְזָכָה אִם יִחְזִיק בְּרַבְּנוּ ז"ל כֹּל יְמֵי חַיָּו, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׂוֹם מְנִיעָה וְעֶכּוֹב מְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם — לֹא מִבֵּית וְלֹא מִבְּחוּץ וכו'.

זכרו היטב מה שאמר רבנו ז"ל לאנשי שלומנו: מה אתם יכולים לעשות תשובה, וכי מספיקים ימיכם וכחכם בלכם לתקן פגם אחד ממה שקלקלתם?! רק אני עושה תשובה בשבילכם, ויש לאל ידי לתקן הכל, כל מה שקלקלתם עד הנה, רק העקר מעתה לא תעשו עוד וכו' (עין חיי-מוהר"ן, סימן שד). ואיך יש לנו שיכות אל רבנו ז"ל, באפן שזוכה שיתקן את כל מה שקלקלנו עד עכשו, כל אחד כפי קלקול מעשיו ומחשבותיו הפגומים וכו', אם לא על-ידי רבוי שקידה בספריו הקדושים, אשר רק בזה יש לנו שיכות אל רבנו ז"ל.

ועל-כן, אחי ורעי הנקרים! ראו להתמיד מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, ואל תתפעלו משום בריה שבעולם — לא מבפנים ולא מבחוץ, כי דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל שום בריה, ובשום מקום, רק פניו, שכלו וחקמתו הוא בתוך ספריו הקדושים. והשם? תברך זיכרו להתקרב באמת אל רבנו ז"ל, ויאיר בנו אור תורתו מעתה ועד עולם.

הדורש שלומכם...

ד' תתצה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר חיי-שנה ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי הנקר, האברך... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות.

אָשֶׁר ד' תתצו בַּנְחָל רכז

חזק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר אֶת הַשְּׁלֶחֶן עֲרוּף, וְעֲלִיף לְמִסֵּר
נִפְשֶׁךָ עַל שְׁמִירַת הַשְּׁלֶחֶן עֲרוּף, וְלֹא לְשִׁנוּת אֶפְלוּ מִסְעִיף קִטֹּן אֶחָד,
אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הִזָּה יְסוּד מוֹסֵד אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא תִּרְאֶה לְשִׁמַּח אֶת נִפְשֶׁךָ, וְאֵל תִּפֹּל כָּל-כָּף בְּדַעְתָּךְ, כִּי
גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂאִין אָנוּ מִתְּנַגְּדִים
עַל רַבְּנוּ ז"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת עַל כָּל הַחֲסֵד הַזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

זָכַר כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְאִין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה,
אֲלֵא אִם-בֵּן מַכְרִיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:), וְאִין אָדָם נִפְגַּע אֲלֵא
בְּרִשׁוֹת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

ד' תתצו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חַיִּי-שְׁרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ עִם מַכְתָּבֵי הַבַּחֲוָרִים — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, גַּם אֶת
הַמַּעוֹת לְפָרְנִסַּת בֵּיתִי קַבְּלָתִי, וַתְּשׂוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

אוֹדוֹת מִצְבוֹ, עֲלִיף לְדַעַת, כָּל זְמַן שֵׁישׁ בְּיַדֵּנוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
יֵשׁ לָנוּ חֵיוֹת לְחֵיוֹת, כִּי הַנֶּעַם וְהָעֲרֻבוֹת וְהַמְתִּיקוֹת שֵׁישׁ שָׁם, אִי
אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְאַחַר, כִּי עַל זֶה נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קְלָה, ה): "כִּי אֲנִי יַדְעֵתִי
כִּי גָדוֹל ה' ", אֲנִי דִּיקָא (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן א'); וְאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר
דְּבָר זֶה לְאַחַר כָּלֵל, מַה לַּעֲשׂוֹת, הַכַּח הַמַּכְרִיחַ מִתְּגַבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט
מְאֹד מְאֹד, וּמִכֹּסֶה וּמִסְתִּיר וּמִעַבֵּב אֶת הַכַּח הַמוֹשֵׁף (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן ע). עַל-כָּל-פְּנִיִם מֵאַחַר שֶׁזְכִּינוּ בְּזִכְיוֹת חֲנֻם לְהַתְנַדֵּעַ
מִרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, וְכֵן אָנוּ זוֹכִים לְהַתְמִיד בְּתוֹרָתוֹ, עֲלִינוּ לְשִׁבְחָה
לְאֲדוֹן הַכֹּל, וְעֲלִינוּ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי

רכח אָשׁר ד' תתצז בַּנְחָל

רַבְנֵנוּ ז"ל, כִּי רַק בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַתְקַרְבוּתָנוּ אֵלָיו ז"ל, וְלוּלֵא שְׁקִידָה
בְּסִפְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל הַהִתְקַרְבוּת הוּא מִן הַשְּׁפָה וְלַחֲזוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

ד' תתצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׁרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ
"חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלֻמִּידֵי "הַיֵּכָל-הַקִּדְשׁ", קִדְשׁ קִדְשִׁים, דֵּי כָּכָל
אַתָּר וְאַתָּר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! תִּרְגְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּמִדַּת הַזְּרִיזוֹת, אֲשֶׁר
הִיא יְסוֹד גְּדוֹל בְּעֶבְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַזְּרִיזוֹת הֵרִי זֶה מְשַׁבַּח.
וְעַקֵּר הַזְּרִיזוֹת תְלוּיָהּ בְּאֵמוּנָה, כִּי הַמְאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֵמַת, אִיף
שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לַכֵּל: דּוּמָם, צוּמָח,
חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָו יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, הוּא יִהְיֶה
זְרִיזוֹ. וְלִהְפּוֹף — הַמְדָּה הַרְעָה וְהַמְגָנָה שֶׁל עֲצָלוֹת, בְּאֵה מְפָגֵם
אֵמוּנָה, כִּי זְרִיזוֹת תְלוּיָהּ בְּאֵמוּנָה וְשִׁמְחָה, כִּי מֵרַב אֵמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ
הוּא שְׂמַח, וְעַל-כֵּן הוּא זְרִיזוֹ. מֵה שְׂאִין כֵּן עֲצָלוֹת תְלוּיָהּ בְּכַפִּירוֹת
וְעֲצָבוֹת, שְׂמֵרַב רַחוּקוֹ מֵהָאֵמוּנָה, הוּא מֵיֵאֵשׁ וְעֵצוּב, וְעַל-כֵּן הוּא
עֲצָל. וְלָכֵן תִּרְאוּ, שְׂמֵי שְׂיֵשׁ לוֹ הַתְחַזְקוֹת, וְהַחַיִּים בְּעַלֵּי עֶרְךָ אֲצִלוֹ,
הוּא תָּמִיד שְׂמַח וְעֵלִיז וְזְרִיז מְאֹד מְאֹד, וּמְנַצֵּל כָּל רַגַע וְדַקָּה,
וְלִהְפּוֹף מִי שְׂמֵנַח בְּיֵאוּשׁ, בְּדַפְאוֹן וּבְעֲצָבוֹת, וְלַחַיִּים אֲצִלוֹ אֵין שׁוֹם
עֶרְךָ, הוּא שׁוֹכֵב עֲצָל, וּמְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, רַחֲמָנָא לְעֻלָּן.

זְכְרוּ הַיֵּטֵב, כִּי מִי שֶׁהוּא בְּטָלָן בְּגִשְׁמִיּוֹת, הוּא בְּטָלָן בְּרוּחַנִיּוֹת.
רַבְנֵנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נ"א): גַּם
בְּתַמִּימוֹת אֲסוּר לְהִיּוֹת שׁוֹטָה; הֵינּוּ אִף שְׂמִדַּת הַתְּמִימוֹת הִיא הַיְסוֹד
וְהַעֲקָרִית בְּעֶבְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְהִיּוֹת אִישׁ תָּם וִירָא אֱלֻקִּים, אֲבָל
הַכֵּל עִם חֲכָמָה, לֹא לְהִיּוֹת סָכָל וְלִהְאֲמִין לְכָל טַפְשׁ וְכוּ', שְׂמֵזָה
בְּאֵה כָּל הַעֲצָלוֹת וּבְלוּי זְמַן וְכוּ', לְהַבֵּל וְלִרְיֵק וְכוּ'.

אֲשֶׁר ד' תתצו בְּנַחֵל רכט

עליכם לדעת, כי עקר התכלית בזה העולם, רק להיות דבוק בו יתברך, ותמיד להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ונאפלו מתקף הירידות והדחקות, הקטנות והנפילות, גם משם צריכים לדבק את עצמו אליו יתברך, ולהמשיך אליו אמונתו יתברך, וכל תנועה וכל דקה וכל מחשבה שרק חושבים ומתדבקים בו יתברך, זוהי הצלחה שאין לשער ולספר כלל. ונגיע ויבוא היום ויתחרטו מאד מאד — למה לא תשבתי יותר מהשם יתברך?! למה לא התדבקתי יותר בו יתברך?! כי שם בעולם העליון רואים ומרגישים את ערכות הנעם האור והחיות והזיו שגמרו על-ידי הדבקות בו יתברך, כי על-ידי כל דבקות, זורעים ומרבים אורות רוחניות, עין לא ראתה וכו' (ישעיה סד, ג). וזהו כל שעשועי עולם הבא, אשרי לו! בסוד "תנו עז לאלקים" (תהלים סח, לה).

כי הקדוש-ברוך-הוא משתבח עם אדם של זה העולם, המסתובב בין החשף והרע וכו', ומנתק את עצמו אליו יתברך, דבר אשר לא יכולהו הרעיון, וממש אין שום בריה שתאמין בדבר בזה וכו', ובשביל זה מאבדים טובות נצחיות; כי באמת, אם היה האדם יודע מעלת הפחות, הירוד והנפול בזה העולם, כשזוכה לדבק עצמו אליו יתברך, לא היה מניח את עצמו בעצלות ועצבון ודפאון וכו', אלא היה מורז את עצמו מתקף הירידות והקטנות, והיה רץ ומדבק את עצמו אליו יתברך בדבקות אמת.

ועקר הדבקות הוא רק על-ידי רבוי שיחות ודבורים אליו יתברך, כי על-ידי כל דבור, שאדם זוכה לדבר עמו יתברך, הוא ממשיך על עצמו אור גדול. ועל-פני אשרי מי שמתמיד בדבר זה מאד, להיות רגיל לפרש שיחתו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות אליו יתברך, כי אז, אם יהיה עקשן גדול על דבר זה, במשך הזמן, במשך ימים ושבועות, חדשים ושנים, יזכה שיפתחו לו שערי מחו ודעתו, וינגיש את אורו יתברך, ויראה בעיני שכלו, איך שהכל אור אין סוף ברוך הוא, המחיה ומנהיה ומקיים את כל הבריאה כלה, דומם, צומח, חי, מדבר.

ומרב התמדה ותשוקה וכסופין אחריו יתברך, שיזכה על-ידי רבוי תפלות והתבודדות, יתחיל להאיר לפני עיניו שמו יתברך, עד שתמיד יהיה לפני עיניו שם בן ארבע אותיות, ובכל תנועה ותנועה שרק יפנה, יראה, כבכול, את שמו יתברך, אשר הוא ושמו אחד הם, כידוע. ומרב התמדה בזה, יזכה אחר-כך שיתחיל להצטרף לפני עיניו שם ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם השמות של הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה. ויתחיל מחו ומחשבתו לשיטט תמיד באלו השמות, מתפא לעילא, ומעילא לתתא, עד שלא יעשה שום דבר, ולא יזיז שום זיו בלא שיראה לפניו את הקדוש-ברוך-הוא, כבכול, הינו שמותיו הקדושים.

ובאמת, מי שמחו אטום עדין בתאוות רעות, במחלקת ומחקרים ועסקים עם בני-אדם, הוא אינו יכול להבין דבר זה, כי אצלו נדמה כאלו רבוי אור וכו', וכאלו זו מדרגה גדולה. ובאמת לא-כן הוא, אפלו הקטן שבקטנים מאנשי שלומנו היקרים, יכול לזפות לזה, אם רק יסלק שכלו ודעתו וחקמתו לגמרי, ויצית את רבנו ז"ל על כל דבר אשר יאמר פי הוא זה (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן כג), ויתבודד עמו יתברך כל היום, הינו בכל רגע שיש לו פנוי, ידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וישתטח לפניו יתברך כעבד לפני אדוניו וכבן לפני אביו, ויבכה בדמעות שליש כבן המתחטא לפני קונו ואביו: "הוי, אבי, אבי! חוס ורחם עלי והושיעני, אל תסתר פניך ממני, האר פניך בעבדך, פנה אלי וחנוני, האר פניך ואושעה", וירבה ברחמים ובתחנונים, בצעקות ובקשות, בפיוסים, תפלות וודוים, ויהיה בלב אמת, בלב שלם, אז בלי שום ספק שיזכה, שיפתחו לו שערי שמים ושערי המחין, ויזכה לראות מראות אלקים. כי העינים של כל איש ישראל רואות דברים עליונים תמיד (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן רנד), אך אינו זוכה להבין ולהשפיל ולהתישב מה רואה וכו'.

אך צריך שתדעו, קדם שאדם זוכה לזה, מנסים אותו בכל מיני נסיונות, ועקר הנסיונות הוא, שעובר עליו מחלקת ומחקרים, ומבזים אותו בבזיונות רבים, ושופכים דמיו כמים בחורפין וגדופין

אֲשֶׁר ד' תחצו בַּנְחַל רלא

וְעִלְבוֹנוֹת, כְּמַעַט שְׂיֵאבֹד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, וְאִזּוֹ אִם יַעֲמֵד חֶזֶק כְּעַמּוּדָא תְּקִיפָא, וְלֹא יִתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אִף שְׂיִהְיֶה עֵת וְזָמַן, שְׁכַל הָעוֹלָם כְּלוּ יִהְיוּ כְּנִגְדּוֹ, הוּא לֹא יִתְפַּעַל וְלֹא יִתְבַטֵּל וְכוּ'. אַחֵי, אַחֵי! דִּיקָא אִזּוֹ כְּשֵׁיבּוֹא לְבַטּוּל גְּמוּר כְּזֶה, שְׂיִהְיֶה כְּאַסְקוּפָה הַנִּגְדָּשֶׁת לְפָנֵי כָל, אִזּוֹ דִּיקָא יִזְכֶּה שְׂיִפְתָּחוּ לְפָנָיו כָּל הָאוֹרוֹת וְכָל הַהִשְׁגוֹת, וְיִזְכֶּה לִהְיוֹת עֵיל בְּלֹא בַר, הֵינּוּ שְׂיִפְגַּס תְּמִיד בְּרִשׁוֹת, כִּי תְּמִיד יֵאִיר לְפָנֵי עֵינָיו אֱלוֹ הַשָּׁמַיִם וְכוּ'.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי רַבְּנֵי ו"ל כְּשִׁחְזַר מֵאַרְצָא יִשְׂרָאֵל אָמַר, שְׂהִבִּיא לָנוּ מִתְּנָה מִחֻלְקַת, וְאָמַר: תְּאֲמִינוּ, שְׂיֵשׁ בְּכַחֵי לְהַשְׁלִים עִם כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, אִף יֵשׁ הֵיכְלוֹת שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַפְגִּס לְשָׁם, רַק עַל-יְדֵי שְׂיֵשׁ עָלָיו מִחֻלְקַת וּמַחְקָרִים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן בְּאַפְּן שְׂיִזְכֶּה שְׂיִפְתָּח לְפָנָיו הַכֹּל, הַהִכְרַח שְׂיִבּוֹזוּ אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי בְּזִיוּנוֹת, וְכִשְׂיַעֲמַד עַל עַמּוּדוֹ, אִזּוֹ יִזְכֶּה לְעַבֵּר עַל הַכֹּל, וְיִזְכֶּה לְכָל הַטּוֹב הָאֲמִתִּי וְהַנֶּצְחִי.

מָה אָמַר לָכֶם! זֶהוּ עַקֵּר הַנְּסִיּוֹן שְׁלָנוּ, שְׂרוּצִים לְגַרֵּשׁ אוֹתָנוּ מִלְּהִסְתַּפַּח בְּנַחֲלַת ה', וְאִם נִרְחַם עַל עַצְמָנוּ, וְלֹא נִסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, וְלֹא נִצְיַת אֶת שׁוּם בְּרִיָּה, אִזּוֹ דִּיקָא נִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ. וְהִנֵּה רַבְּנֵי ו"ל אָמַר: כְּשִׁכְבַּר עוֹבְרִים עַל הַכֹּל, הֵינּוּ שְׂעוּבָדִים עַל עַצְמָם וְשׁוֹבְרִים אֶת כָּל הַתְּאוֹרוֹת וְהַמִּדּוֹת רְעוֹת, מְעַמְיָדִים אוֹתִי לְנְסִיּוֹן, הֵינּוּ מְנַסִּים אֶת הָאָדָם אִם לֹא יִחַלֵּק עָלָיו, וְדַבֵּר זֶה נוֹגֵעַ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַבּוֹרַח מִמַּחְלָקַת, וּמְדַבֵּק עַצְמוֹ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הָאֲמִתִּים, וְאִינוּ מִסְתַּכַּל עַל בְּזִיוֹן כְּבוֹדוֹ. אֲדַרְבֶּה, יוֹדַע וּמַתְּבוֹנֵן עַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְהַמְּגִנִּים, וְאוֹחֵז אֶת עַצְמוֹ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַקְּדוֹשִׁים, אִף שְׂעָלָיו לְסַבַּל בְּעַבּוֹר זֶה בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים וְכוּ', חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְכוּ', מִחֻלְקַת וּמַחְקָרִים וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן הוּא נִשְׂאָר קַיָּם, אִזּוֹ דִּיקָא יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל דְּבִקּוֹת אֲמַת בּוֹ יִתְבַרְךָ.

אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵל תְּחַשְׁבוּ כִּי בְּנִקַּל לְהַגִּיעַ לְעִנְיָן זֶה, שְׂיִוִּכַל לְעַמַּד בְּנְסִיּוֹן, לֹא לְחַלֵּק עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הָאֲמִתִּים, עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַצְּדִיקִים, כִּי כְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַבְּחִירָה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נַעֲשֶׂה חֲלוּפָה, אֶת כֵּן הַמְּלִיךָ קוֹרִין כֵּן הַשְּׂפָחָה, וְכֵן הַשְּׂפָחָה

רלב אָשֶׁר ד' תתצו בַּנְחָל

קורין בן המלך, ויש שני פלטיין של אמת ושל שקר, ושניהם דומים זה לזה, וצריכים רחמים להבין ולהשפיל את ההפרש ביניהם, והיכן הוא האמת וכו' וכו'. ועל-כן חמלו על עצמכם, ותראו להתישב בדבר היטב, אל מה יכולים לזכות בזה העולם, אם עוברים על הכל, הינו על כל הבזיונות, ועל כל הספקות, ועל כל המחללת והמריבות וכו', כי אז תזכו שיפתח לכם מחכם, ותראו מראות וחיזיונות, עין לא ראתה אלקים וולתך יעשה למחפה לו.

הן אמת אני יודע שליציני הדור: תלוצצו מזה, כי אצלם אור — חשך, וחשך — אור, כי מי שרחוק ממנו: תברך, המתק מר לו, והמר מתק לו, ומחליף עולם עומד בעולם עובר, ואין לו כסופין כלל לזכות להגיע אל דרגא כזו, שיהיה תמיד רק דבוק בו: תברך, וכל כסופיו וכל רצונותיו יהיו רק להשיג ולהרגיש תמיד רוחניות אלקותו: תברך, ויעמד לפני עיניו שמו: תברך באור והארה גדולה, הוא מדבר אליו: תברך, והוא תברך מדבר אליו וכו'. אשרי איש שלא ישפחך וכן אדם: תאמץ בך, "אשרי אדם עוז לו בך, מסלות בלבכם" (תהלים פד, ו), כי אלו הזוכים להתאמץ בו: תברך, ויש להם עז ובטחון חזק בו: תברך, השם: תברך פותח לבם ונעשה להם מסלות ושכילים בלבם, וזוכים לענגנים יפים, אשרי להם!

מה אמר לכם, ידידי ורעי היקרים! אל תהיו בטלנים, ואל תפלו בדעתכם כלל, עליכם להתמיד מאד מאד בידיעה זו, אשר אין שום מציאות בלעדיו: תברך כלל, ואף שהבעל-דבר יבוא ויאמר לכם: לא, אלא דומים הוא דומים, צומח הוא צומח, חי הוא חי, מדבר הוא מדבר, אתם תאמרו לו ההפוך: לא, לא, הכל אלקות גמור הוא, רק השם: תברך הלביש עצמו בלבוש זה!

אחי, אחי! אם תתמידו בידיעה זו ימים ושנים בתשוקה עצומה, ותכניסו את עצמכם בזה ימים ושנים, אז תיקא תראו נפלאות רבות. ואל תחשבו, שדבר זה יכולים לקנות בנגל, אלא צריכים יגיעות ונעבודות של ימים ושנים, ומתן היגיעות והנעבודות? לומר תמיד להבעל-דבר: לא כמו שאתה רוצה להפילני, ולומר

אָשֶׁר ד' תתצח בנחל רלג

שְׁהַכַּל גְּשָׁמִיּוֹת וְטָבַע וְכוּ', אֶלֶּא הַכֹּל אֱלֻקוֹת וְהַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִית.
וְאִם תִּתְמַיְדוּ בְּזֶה, לְחֹזֵר וְלוֹמֵר לוֹ בְּכֹל פֶּעַם דְּבַר זֶה, אַף שְׁלֹמְעֶשֶׂה
תִּרְאוּ הַהַפּוּךְ לְגַמְרֵי וְכוּ', אַף-עַל-פִּי-כֵן אִם תִּהְיוּ חֲזָקִים בְּזֶה, אֲזִי
יִתְגַּלֶּה לְפָנֵיכֶם אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּאוֹר וּבְהַאֲרָה כְּזוֹ, עַד שֶׁלֹּא תִרְאוּ, וְלֹא
תִרְגִּישׁוּ, וְלֹא תִרְיַחוּ רַק אֱלֻקוֹת גָּמוֹר, וְיֵאִירוּ לְפָנַי עֵינֵיכֶם שְׁמוֹתַי
יִתְבַּרֵךְ. אֲשֶׁרִי אָדָם שׁוֹמֵעַ לִי, וְשׁוֹקֵד עַל דְּלֹתוֹת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל,
וּמִתְמַיֵּד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וּבְדַבְּרוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי יִזְכֶּה
לְדַבְּרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא שָׁעַר בְּדַעְתּוֹ כִּלְל, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי זוֹ תִהְיֶה הַבְּחִירָה שְׁלָכֶם, שֶׁתִּשְׁמְעוּ בְּדִיוֹק
הַהַפּוּךְ, וּמָה גַם שִׁיאֲמָרוּ לָכֶם הָאֲנָשִׁים הַגְּבוּהִים הַסּוֹחָבִים עִץ גְּבוּהָ
עִם הַרְבֵּה עֲנָפִים וְכוּ' (הֵינּוּ בְּגֵי-אָדָם מְפָרְסָמִים, שֶׁהוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם
הַרְבֵּה אֲנָשִׁים): לֹא, לֹא! חֲזְרוּ לְאַחֹר, כִּי שְׁטוֹת אָמַר לָכֶם (מֵעַן
הָאֵט אֵיךְ אֶ בְּאֵרֵי שְׁקִיט אֵינֶנְגְּעָרְעֵדֵט), (עֵינֶנְ בְּסְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה א'),
זוֹ תִהְיֶה הַבְּחִירָה שְׁלָכֶם, אִם לֹא תִשְׁמְעוּ לָהֶם וְתִשְׁבִּיבוּ: "עַס אִיז
אוֹדַאי יָא דָא" (בְּוֹדַאי נִמְצָא דְבַר כְּזֶה), אֲזִי דִיקָא תִצְלִיחוּ.

זְכְרוּ כִי הַזֶּהֱרֵתִי אֶתְכֶם.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּתְמַיְדוּ בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּבְסִפְרֵי
מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וּבְסִפְרֵי שְׁזַפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי תִרְאוּ אֶת הָאֱמֶת הַיֵּכֵן
הִיא.

ד' תתצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר סִי-שְׁרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצָח נֹצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת. וּמָה

רלד אָשֶׁר ד' תחצט בנחל

גם שתהלה להשם יתברך, כָּבֵד נִדְפָסוּ כְּמַעֲט חֲמִשָּׁת אֲלָפִים מִכְּתָבִים
בְּכָל חֻלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", הַמְדַבְּרִים מְכֹל הַנוֹשְׂאִים
וּמְכֹל הַיְרִידוֹת וּמְכֹל הַבְּעִיּוֹת שֶׁרַק יֵשׁ בְּחַיִּים. רָאָה לְהִתְמַיֵּד בָּהֶם,
וּתְחַפֵּשׂ וּתְמַצֵּא שָׁם מַה שֶּׁשִּׁיךְ לָךְ.

יְדִידֵי הַיְקָר! אַתָּה עֹכָשׁוּ בְּגִיל צָעִיר, כָּל הַחַיִּים לְפָנֶיךָ, מְדוּעַ
תִּתְעַרֵב עִם לְצִים וְעִם מְבֹטְלֵי הַזְּמַן? מְדוּעַ לֹא תִקַּח בְּיָדְךָ אֶת
סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וּתְעַיֵן בְּזוֹה הַיֵּטֵב, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְקַיֵּם
כָּל הַנְּאָמַר בּוֹ, וּתְתַחִיל לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה,
גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף, וְעוֹד מַה שֶׁתִּבְחַר, הֲלֹא הַשָּׁנִים הָאֵלוּ
שֶׁל יָמֵי הַנְּעוּרִים, הֵן הַשָּׁנִים הַכֵּי יְפוֹת. אֲשֶׁרִי לְבַחֲוֹר הַמְּנַצֵּל אֶת
הַשָּׁנִים שְׁלוֹ בְּטוֹב! וְכֵן הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן
שֶׁאַתָּה רְגִיל בָּהּ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד נֶעֱם וְעִרְבוּת יוֹתֵר מִזֶּה. אֲקוּיָה
שֶׁתְּצִיֵת כָּל הַנְּאָמַר כָּאֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תחצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שְׂרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְּתָבוֹ לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וְלְהַשִּׁיבוֹ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, אִף
אֲמַרְתִּי לְבוֹא בְּכַתּוּבִים קְצָרִים, מִפְּנֵי חֹמֶר הָעֵנִין.

יְדוּעָה אֲנִי הַרְתָּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים לֹא לִילֵךְ אֶל עֲרַכְפְּאוֹת עוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים, יְהִיָּה אִיף שְׂיִהְיָה, וְחֹמֶר הָעוֹן הַזֶּה אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל,
אִף שְׁבִיִן כֶּף הַיִּצָּר הָרַע מְטַעֵה אוֹתָךְ וְכוּ', וּמְלַבֵּשׂ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת
יְכוּ'.

אֲחִי וְרַעִי! צְרִיכִים הַתְּחַכְּמִיּוֹת גְּדוּלוֹת לְגַגֵּד הַיִּצָּר הָרַע, וְצָרִיךְ
הָאָדָם לְחַשֵּׁב קֹדֶם הַמַּעֲשֵׂה, מַה יְהִיָּה אַחַר הַמַּעֲשֵׂה, וְגַם צָרִיךְ
הַתְּחַכְּמִיּוֹת גְּדוּלוֹת עַל עֲצָם הַמַּעֲשֵׂה — אִם הוּא דְבַר הַגִּינוֹן אוֹ לֹא,

אֲשֶׁר ד' תתצט בנחל רלה

כי פּעמים הרבה בא היצור הרע לאדם בשפת חלקלקות שלו, ומסית אותו שיעשה זאת, כי מצנה גדולה היא, ובאמת היא עברה גדולה, לכן צריכים התחכמיות גדולות. וההתחכמות תגיע מהתורה הקדושה — אם הוא בר הכי, ואם לאו בר הכי — ישמע מאתרים אם זו הדרך היא מצנה. ואימתי צריך התחכמות? אם בא היצור הרע עם מצוות חדשות, אשר לא כתובות בתורתנו הקדושה, דהינו שמסית אותו, כי מצנה גדולה למסר חכרו ביד גוי, או בענגן אחר, על זה צריך התחכמות שלא יעשה תכף, אלא צריך לחשב היטב עם איש אחר, עם איש גר וחרד לדבר השם, אז ילך לבטח. ופעמים לא יניח היצור הרע להאדם להתבונן בשום אפן, כי היצור הרע מבין ויורד לסוף דעת האדם, כי אם יתבונן ויראה שטותו ונבלותו שזו עברה, בנדאי יברח ממנו כמטחוי קשת, ולכן ישפדל בתחבולותיו, שיעשה האדם תכף בלי התבוננות. על-כן אין עצה לפני האדם, כי אם שיאריך אפו ויהיה בארך רוח, וזו העצה יחזיק האדם בשתי ידים, ולא ירפה מזה תמיד.

ועל-כן ראה, אהובי, אחי! לעשות מעצור לרוחך, ואל תלך אל ערפאות של עובדי כוכבים שהיא עברה, רק אם יש לך עמו דין ודברים, לך אל בית-דין ישראל, וכפי שהם יפסקו — כך תקבל את הפסק, ואם הם יאמרו לך ללכת אל ערפאות, יש לך רשות בית-דין, אבל יהודי אסור לילך מעצמו בשום אפן, לנו אין רק התורה והחכמים שבכל דור ודור.

למען השם יתברך, אל תורה התר לעצמך, רק עשה כפי שכתבתי לך.

הדורש שלומך...

רלו אשר ד' תתק בנחל
ד' תתק.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת-קדש לסדר חיי-שנה ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לגנצח
נצחים.

את מכתבך בצרופי החדושי תורה שלך — לנכון קבלתי,
ותהלה להשם יתברך, הם פים מאד וראויים להדפסה, וזכך השם
יתברך להוציאם לאור, כי יחיו הרבה אנשים.

אודות בטול זמן, עליך לדעת, כי על דבר זה לוקח את עצמו
הבעל-דבר יותר מהכל, ועובר לכל אחד זמנו היקר, עד שאינו
תופס במחשבתו, ואינו מרגיש בדעתו, שהזמן שפּרַח לעולם לא
יחזר לו, ועל-כן אף אחד אינו דואג על בטול זמן, אשר אי אפשר
לקנותו בשום ממון שבעולם, וכשיגיעו ימי זקנתו יתחרט כל-כך
על הזמן, ולא יוכל למחל לעצמו כלל.

ובענין זה היה מוהרנ"ת ו"ל חדוש נורא ונפלא מאד מאד,
אשר כמעט שלא היה דגמתו בדור, כמו שרואים בחוש את רבוי
הספרים שזכה לחבר בחייו, כי בתקף המניעות והמחלקת והדחקות
והטרדות הרבות שעברו עליו, אף-על-פי-כן זכה לחבר את כל
ספריו הקדושים, והוריש לנו ירשה נפלאה כזו, כי גם כל ספרי רבנו
ו"ל, הוא בעצמו כתבם והגיהם והדפיסם והפיצם, וכל זה היה רק
על-ידי שמירת הזמן, כי תמיד אחז את השעון (מורה שעות) לנגד
עיניו. ופעם אחת כשספרו לו על רבנו הש"ך, שזכה לחבר חבור
גדול כזה על אף היותו בגיל צעיר, ואמרו עליו שהיתה לו השבעת
הקולמוס וכו', ענה ואמר על זה מוהרנ"ת ו"ל: "אני לא היתה לי
השבעת הקולמוס, אף אם תשאלו איך זכיתי לחבר כל-כך המון
ספרים? תדעו, כי שמרתי את הזמן". ובאמת כשאדם יתישב
בדעתו, יראה איך שרב היום עובר עליו בהבל וריק ובמחשבות
זרות ובדמיונות ההורסים את האדם. ועל-כן אשרי הזוכה לשמר

אָשֶׁר ד' תתקא בנחל רלז

אַת הַזְמַן הַיְקָר, וְאָז לְרַב טוֹב יִזְכֶּה, לְקַנּוֹת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם
הַזֶּה מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

עֲלֶיךָ לְהַשְׁפִּיל, מֵאַחַר שְׁחַנְּנָה אוֹתְךָ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכַח הַחֲדוּשׁ
לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁיךָ דְאֹרִיחָא, אָסוּר לָךְ לִישָׁב בְּטַל אֲפֹלוּ רַגְע.

ד' תתקא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת חַיֵּי-שָׂרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצִיחִים.

אַת מְכַתְּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי.

אוֹדוֹת לְמוֹדוֹ הַדָּף הַיּוֹמִי, אֲשֶׁרֵיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקֶךָ! וְהוּא עֲנִיָּן
נִפְלָא. וְיָמֵי יִתֵּן, שְׁתַּחֲזוֹר עַל הַדָּף כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, בְּאִפְּן כְּשֶׁתְּסִיֵּם
אֶת כָּל הַשָּׁס, וַיְהִיֵּה אֲצִלְךָ סִיּוּם שֶׁל כַּמָּה פְּעָמִים ש"ס.

וַיְדוּעַ, כִּי אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּפוֹלִין הָיוּ נִזְהָרִין מְאֹד בְּלִמּוּד הַדָּף
הַיּוֹמִי, וְהַמְּכַתְּבִים שֶׁכָּתַבְתֶּם הֵרַב הַחֲסִיד ר' יִצְחָק בְּרִיִּיטְעֵר ו"ל
(שְׁהִיָּה רֵאשׁ חֲבוּרָתָנוּ בְּכָל עֲרֵי פוֹלִין), אַחַר הַתְּאָרִיךְ כָּתַב גַּם אֶת
הַדָּף הַיּוֹמִי, וְהִיָּה אוֹמֵר עַל מַה שֶּׁסִּפֵּר רַבְּנוּ ו"ל בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת
(מַעֲשֵׂה ז', מִהֲזָבִיב וְהַעֲבִישׁ), שֶׁהִקָּר אָמַר לְהַמְלִיךְ: "אִם זֶה הַדָּף מִגֵּן
עֲלֶיךָ, אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְהַתְּיָרָא מִשּׁוּם דְּבָר, כִּי גַם עָלֶי קָמִים הַרְּבֵה
שׁוֹנְאִים, רַק זֶה הַדָּף מִגֵּן עָלֶי", עֵינֵי שָׁם. שְׁנֵה סוֹבֵב עַל הַדָּף הַיּוֹמִי
שֶׁתִּקֵּן הֵרַב ר' מֵאִיר שְׁפִירָא ו"ל. גַּם הִיָּה אוֹמֵר, שֶׁהַדָּף הַיּוֹמִי נִתֵּן
לוֹ רַבְּנוּ ו"ל מִתְּנָה, בְּעִבּוּר שְׁמֵסֵר אֶת בֵּית-מִדְרָשׁ הַיְשִׁיבָה שֶׁלוֹ
לְאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמָנוּ לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּכָל שָׁנָה. עַל-כָּל-פָּנִים טוֹב וַיִּזְכֶּה
הַדְּבָר הַזֶּה שֶׁאַתָּה לוֹמֵד אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי בְּכָל יוֹם, בְּיָדָאֵי מִי שֶׁיִּכּוֹל
לְלַמֵּד כַּמָּה וְכַמָּה דְּפִים — טוֹב יוֹתֵר, אִךְ כְּפִי עֲנִיָּגָךְ וְכוּ' וּמִצְבָּךְ

רלה אָשׁר ד' תתקב בנחל

וכו', בַּנְדָּאִי אַתָּה עוֹשֶׂה דְבַר טוֹב, וְהִיָּה מְאֹד מְאֹד רְצוּי שְׂתַחֲזֹר עַל הַדָּף כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וְכִי יִהְיֶה לְךָ כַּמָּה דְפִים לְיוֹם. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ שְׂיַפְתַּח מַחֲדָּה, וְתִזְכֶּה לְלַמֵּד בְּעִיּוֹן, וְגַם לְחַדֵּשׁ בַּגְּמָרָא, אוֹ עַל-כָּל-פָּנִים לְקַבֵּץ יַחַד אֶת הַמְּפָרָשִׁים בְּמָקוֹם אֶחָד, שְׁנֵיהֶם גַּם-כֵּן עֲנִין יָפֵה, וְגַם-כֵּן נִקְרָא בְּכָלֵל מְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים, כִּי בַּנְדָּאִי כְּשִׁתְּעַתִּיק אֶת הַמְּפָרֶשׁ — תִּסְבִּיר קֶצֶת, אֲשֶׁר כָּל זֶה בְּכָלֵל חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ וְי"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), שֶׁהוּא תַקּוּן לְהַרְהוּרִים רְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עֵינֵן שָׁם.

חזק ואמץ מאוד!

הדורש שלומך...

ד' תתקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְתָּ לְסִדְרָה חֲיֵי-שָׁרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אַתְּ מְכַתְּבָּךְ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּעֶסֶק הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל הַדְּפֻסָּה.

מָה אָמַר לְךָ! אֵין מְלִים בְּפִה לְהַסְבִּיר אֶת גְּדֹל הָעֲנָנִים, וּבְכַרְטִיּוֹת שֶׁאַתָּה זוֹכֵה לְהַדְפִּים אֶת סֵפֶר "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר עָשִׂה שָׁם בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל רַעַשׁ וְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה, כִּי הִרְאִיָּה, אֲנִי שׁוֹמֵעַ גַּם קוֹל הַהֶבְרָה, וְזֶה סִימָן שֶׁהוּא דְבַר טוֹב מְאֹד. מְלַבֵּד זֹאת, כִּי בְּכָל יוֹם יוֹם אֲנִי מְקַבֵּל הַמוֹן מְכַתְּבִים, שֶׁמְבַקְּשִׁים עֲצָה וְיִשׁוּעָה וְהַתְּחַזְּקוֹת וְכוּ', וְכָל זֶה נִגְרָם עַל-יְדֵי הַדְּפֻסָּתָם שָׁם.

וְאַבְקֵשׁ מִמֶּךָ, אִם תּוּכַל לְתַקֵּן אֶת מְכַתְּבֵי תַק"נ בְּחֶלֶק כ"ז (מִהַדוּרָה יְשׁוּהָ), שֶׁנִּפְלָה שָׁם טְעוֹת דְּפוּס גְּדוֹלָה, כִּי חֲצִי מְכַתְּבֵי שִׁיךְ לְמְכַתְּבֵי תַקנ"ב, וְעַל-כֵּן רָאֵה לְתַקֵּן אֶת הַטְּעוֹת.

אֲשֶׁר ד' תתקג בַּנְחַל רַלֵט

ובכלל עליך לדעת, כי הרבה טעיות הדפוס יש בכל חלקי "אשר בנחל", וכשיזכה אותך השם יתברך לחזור להדפיסם ובפרטיות בנקוד, אז תתקן את טעיות הדפוס. וחלק כ"ח הגה, וכמה בחורים תקנו כל הטעיות, ועל-כן אין אתה צריך לחזור ולהגיהו, רק להדפיסו כמו שהוא תכף-ומיד, למען זכות עם רב. גם ראה להדפיס את ספר "נר להצדיק" על חנכה, אשר היא זכות הרבים גדולה מאד, ופה הדפסנו עכשו במהדורה חדשה חמשת אלפים ספרים, וכבר התחילו להפיצם בעולם.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך כלל. ובשבת זו הארכנו הרבה בסעדה שלישית על-פי התורה פ"ז, שמדבר שם, שפונת אלול מסגלת למצא את בת זוגו. ועקר פונת אלול היא לשמע בזיונו וידם וישתק. ואמרו אנשי שלומנו, שזה סובב גם על בזיון עצמו, "זיין אייגענעם בזיון", הינו כשמצטער על שאינו הולך לו, ומפל שכן כשמצטער שאינו מוצא זוגו וכו', ושותק על בזיונו וסובל, אזי זה בעצמו יעזר לו. והיתה, תהלה להשם יתברך, אריכות גדולה, ענינים נפלאים, אף אין לי הפנאי להשיבך ולהאריך, כי מוסר כתב זה אץ לדרכו.

הדורש שלומך...

העקר ראה להיות סבלן גדול, כי ההכרח לחכות, ואין לך עוד דבר הסמוי מן העין כמו ענין זווגים ופרנסה. ועל-כן, עקר העצה לא להתבלבל, רק למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, והוא בודאי לא יעזב אותך.

ד' תתקג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר חיי-שרה ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלל אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, די

בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! ראו להתאסף יחד כל אחד ואחד בעירו, ותראו לדבר מרבנו ז"ל אחד עם חברו, ובזה שתתאחדו יחד, ותדברו יחד ותוסיפו עוד נפשות, בזה תזכו לבנות "היכל-הקדש". ובאמת כל אחד מאנשי שלומנו צריך לעסק בענין זה — לקרב אחרים, ולדבר עמהם מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, לחזק ולאמץ, לעורר ולקרב בני-אדם אליו יתברך, ולעשות נפשות לתורה ולתפלה והתבודדות, וזה נקרא "היכל-הקדש" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט). ודבר זה כל אחד מאתנו יכול ומחייב לעשות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', וסימן סח), ובאופן הזה נזכה, שבכל עיר ועיר מערי מלכו של עולם, נזכה לעשות בית-המדרש על שם רבנו ז"ל, שיהיה "היכל-הקדש", ושם ידרשו את השם יתברך, וידברו מתורתו של רבנו ז"ל, אשר רק הדבור כבר מעורר ומחזק ומאמץ ומושך את הלב אליו יתברך, ומכל שכן וכל שכן כשמדברים באופן כזה, שיעוררו על למוד התורה הקדושה שעורים כסדרן, ועל תפלה והתבודדות ודבורים אליו יתברך, אזי במשך הזמן יתעוררו המון נפשות.

ועל-כן ראו להיות חזקים בדבר זה, לבנות "היכל-הקדש" כל אחד בעירו. וצריכים להתחיל קדם בבית, לדבר בביתו עם בני הנעורים, ויקים (אבות א, ה): 'ויהיו עניים בני ביתך, ויהי ביתך פתוח לרחוקה', ואחר-כך פשיתרבו, תשכרו איזה מקום לבית-המדרש, ושם בנקל להתקבץ מבבית פרטי, אבל תמיד טוב להתחיל אפלו יחידי בביתו, וידבר אפלו עם חבר אחד רק מדבורי רבנו ז"ל, ואחר-כך יוסיף עוד אחד ועוד אחד, עד כדי שיתקבצו קבוצ עשרה לעשות מנין, או על-כל-פנים רב מנין, ויוסיפו אחר-כך מהרחוב, ואז באופן הזה יתרבה ויתפרסם שמו של רבנו ז"ל ויעצותיו בעולם.

אחי ורעי היקרים! חבל מאוד מאוד, שלא עשו את זה עד עכשו, רק צמצמו את רבנו ז"ל במקום אחד, או אצל אדם אחד, ומזה נגרם, שדברי רבנו ז"ל לא נתפשטו כל-כך בעולם, רק על-ידי

אָשֶׁר ד' תתקג בַּנְחָל רמא

הספרים, אבל באמת ראו כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדש", במקום שתלכו לגור, לקיים את כל זאת, לחבר לעצמו חבר טוב, ולדבר עמו מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ותוסיפו עוד חברים, עד שתבנו בית-המדרש, באפן שבכל עיר ועיר יהיה בית-המדרש על שם רבנו ז"ל. ואל תסתכלו על שום מונע ומעכב, כי אין שום ברירה או אדם שיכול לומר, שיש לו חזקה בדבר רבנו ז"ל, או רק הוא יודע עצות רבנו ז"ל, זה דמיון גדול, התורה הפקר ונתנה במדבר, הירשה הנפלאה הזו שקבלנו מרבנו ז"ל, באפן שנוכל למסור גם לאחרים.

אחי ורעי היקרים! עליכם לדעת, באפן שיזכה להיות משפיע ולבנות "היכל-הקדש", צריך הרבה "התבודדות", שהיא בחינת משפט, להתבודד הרבה עמו יתברך, ולשפט את עצמו על כל דבר שעושה, ועל-ידי-זה נזמין מלאכי לבו, וישרפו את הרע הרוצה להתדבק בו; כי באמת אפלו על אדם פרטי הרוצה להתקרב אליו יתברך, ורוצה לעשות בלבו "היכל-הקדש", שתשרה שם הקדשה, שינגיש תמיד את אמתת מציאותו יתברך, גם עליו רוצים הרע, שהם הקלפות והעצבות והגאונה להתאחז. והוא צריך לשפט את עצמו הרבה מאד, ולדבר עמו יתברך, באפן שעל-ידי חמימות לבו ישרף את הרע והחשך שרוצים להתאחז בו, כי על-ידי רבוי תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, הוא מלהיב את לבבו אליו יתברך, אשר אז נפרדים ממנו כל הרע והקלפות והעצבות והגאונה. ומכל שכן וכל שכן מי שרוצה לחגור מתניו לקרב אחרים, הוא צריך ביותר אל מדת משפט, לשפט את עצמו ולהתבודד עמו יתברך, כדי שיהיה לבו מלהב מאד מאד, ולא יראה מפל הרע והחשך והעצבות והגאונה, שיכול להתאחז בו מנפשות המקרבים (עין לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט); כי באמת על-ידי רבוי דבורים ושיחות עמו יתברך, מתלהב לבו כל-כך, עד שבוער תמיד אליו יתברך, ושום רע לא יכול לגע בו. ועל-כן מי שרוצה לחגור מתניו ולקרב רחוקים, ההכרח שיהיה רגיל בתפלה והתבודדות, ויהיה לבו מלהב אליו יתברך, ושום דבר ושום ברירה שבעולם לא יוכלו

רמב ׀ אֲשֶׁר ׀ ד' תתקד ׀ בַּנְחָל

לְהַפִּילוֹ אוֹ לְהִרְחִיקוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי יִהְיֶה חֶזֶק מַעֲצָמוֹ, וְלֹא יִצְטָרֵף אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה דִיָּקָא. אָדָם כְּזֶה שְׂיֵשׁ לוֹ חֲזוּק גָּדוֹל כָּל-כָּף, הוּא יְכוֹל לְקָרֵב רְחוּקִים וְלִבְנוֹת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תתקד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תַּלְמִידֵי "הַיְכַל הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֵּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֶזְקוּ וְאִמְצוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי עֲלִיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר הַבַּעַל דְּבָר אֲוֶרֶב עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִתְעוֹרְרִים הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם הַדְּמִיוֹנוֹת עַל הָאָדָם, עַד שֶׁנִּגְעַלְם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ אוֹר הַשֶּׁכֶל (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה); כִּי בְּשַׁעַה שְׁאָדָם יִשֵּׁן, אִם אֵינּוּ זוֹכֵה וְכוּ', נִשְׁמָתוֹ מְשׁוֹטְטָת בְּכָל מִיָּנִי דְּמִיוֹנוֹת וְהַבְּלִים וְכוּ', אַחֲר־כֵּן כְּשֶׁקָּם, אֲזִי קָמִים וּמִסְבָּבִים עִמּוֹ כָּל אֵלוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַחֲלוּמוֹת וְהַהֲבָלִים, כָּל אֲחָד כְּפִי בְּחִינְתּוֹ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁקָּם, הוּא מְלֵא בְּלְבוּלִים וּמִתְשַׁבּוֹת זְרוֹת וְהַרְהוּרִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַפְטִיר מֵהֶם, רַק עַל-יְדֵי טְבִילַת מְקֻנָּה. וְעַל-כֵּן הִיא מַעֲלָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה לְהִתְחִיל אֶת הַיּוֹם עִם טְבִילַת מְקֻנָּה, כִּי כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס אֶל תּוֹךְ הַמַּיִם, כָּל הַרוּחוֹת בּוֹרְחִים מִמֶּנּוּ, כִּי הַרוּחַ לֹא יִכּוֹלָה לְהַכְנִס וּלְהִתְעַרֵּב בְּתוֹךְ הַמַּיִם, כְּנֹרְאָה בְּחוּשׁ. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁזּוֹכִים לְהַכְנִס לְמְקֻנָּה מֵיָם בְּבִקְרָא, אֲזִי זוֹכִים שֶׁנִּפְרָדִים מִמֶּנּוּ הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵן הַמִּתְשַׁבּוֹת זְרוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת וְכוּ', וּבְנִדְאֵי זֶה לֹא הוֹלֵךְ בְּפַעַם אַחַת, כִּי צְרִיכִים עַל זֶה יִגִּיעוֹת וְעִבּוּדוֹת שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים, אֲבָל גַּם מְעַט דְּמַעַט הוּא טוֹב מְאֹד שֶׁנִּפְרָדִים מִמֶּנּוּ. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת זְהִירִים בְּטְבִילַת מְקֻנָּה בְּשַׁעַה שֶׁאֲתָם קָמִים מִהַשָּׁנָה. וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל אָמַר (עֵינֵי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת עֲבָדִים, הַלְכָה ב'),

שאי אפשר להחזיר את הנשמה, כי אם על-ידי טבילת מקנה, עין שם. וזכי ההרגש מרגישים את ההפרש בין קדם טבילה לאחר טבילה, כי נתפרדים ממנו כל מיני זהמות וקלפות ומחשבות הטורדות וכו'.

אף עליכם לדעת, כי עקר היגיעות והעבודות צריכים בתפלה דיקא, הינו בשעה שזוכים להתפלל, צריכים לקשר את המחשבה אל הדבור, שיחשב מה מדבר, וזה בא להאדם קשה מאד מאד, כי כל אחד כפי פגמיו וחטאיו וקלקוליו, כמו-כן ברא ויצר ועשה קלפות, שהם דמיונות ומחשבות זרות וכו', הבאים דיקא בתוך התפלה לבלבלו ולבטלו, שלא ירגיש את ערכות געמות זיו שכינת עזו ותברך, כי המחשבות הטורדות מבלבלות, שלא ירגיש מתיקות התפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל' וסימן נ'). ועל-כן בענין זה צריכים יגיעות ועבודות, לנער ממחשבתו בעת התפלה כל מיני מחשבות הטורדות וכו', כי אפלו מחשבות של קדשה, הינו כל מיני תכניות: מה ילמד היום, ואיזו מצוה יקים היום וכו', גם-כן אסור בשעת התפלה, כי בשעת התפלה צריך להיות בטל ומבטל אליו יתברך, הוא תהלתך והוא אלקיך, לעשות אחד מהתפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה). וצריך למצא בכל דבור ודבור את האחד — אחדותו יתברך, ומכל שכן וכל שכן, שאסור לחשב אז עניני הבלי העולם, ומכל שכן וכל שכן הרהורים מגנים ומחשבות זרות, שכל זה הוא בכלל קלפות ודמיונות המסתירים את אור השכל וכו'. ועל זה צריכים יגיעות ועבודות של ימים ושנים, לקשר את המחשבה אל הדבור, שעל-ידי-זה יעשה כלי להמשיך שפע עליו ועל כל בית ישראל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עג).

והתחלת בטול המחשבות זרות והדמיונות שהם הקלפות, זה בא על-ידי טבילת מקנה, כשקם משנתו, ואחר-כך צריכים להתבודד עמו יתברך, ולדבר לפניו יתברך, ולשפף שיח ותפלה אליו יתברך, ולהרבות בענין זה, וזה יזכך את מחשבתו. וכן צריכים להזהר מאד מאד בכרפת התורה, ואסור לעשות שום דבר קדם שברך ברפת התורה, ואפלו ללמד אסור, וצריכים להזהר בדבר זה

רמד אָשֶׁר ד' תתקד בַּנְחָל

מאד מאד, פי הכל הולך כפי ההתחלה, וברכות התורה הן ההתחלה, ואם אינו מברך תחלה, אזי יוצא לו קלקול עצום וכו'. ולא כמו שנוהגים, שמתעטפים בציצית ותפלין, ואחר-כך אומרים ברכות התורה, פי היא טעות גדולה, פי ברכת התורה צריכה להיות קדם כל דבר, ואסור לעשות שום דבר קדם זה, ועל-ידי שמברך בתורה תחלה, זוכה ומקדש את איבריו ונשמתו, וזה יעזור לו כל היום כלו, כמו ברכה שאומרים קדם מצוה, או קדם שרוצים להנות מדבר גשמי, שאז נשפעת עליו ברכה מהברכה העליונה. כמו-כן כשאדם זוכה ואומר קדם ברכות התורה, נפתח לו שפע רוב ברכות מהברכה העליונה. וברכת התורה מועילה על כל היום עד למחרתו, פיודע דבר זה בפוסקים, אשר צריכים לברך רק פעם אחת ביום ברכות התורה, והטעם הוא פשוט, פי מצות למוד התורה מחייבים בכל היום ובכל הלילה כלו, כמו שכתוב (יהושע א, ח): "והגית בו יומם ולילה", משום הכי לא הוי הפסק שום דבר, שבכל רגע מחייב ללמד ולדבק עצמו אליו: תברך, ועל-כן מספיק רק פעם אחת ברכות התורה — כשקם משנתו. ועל-כן תהיו נזהרים בדבר זה מאד מאד, לומר הדבר הראשון ברכות התורה, ולילך למקוה, ולהתבודד עמו: תברך, אשר זה יועיל מאד לטהרת המחין ולכטול המתשבות זרות, שהם הקלפות והדמיונות המסבכים את מח האדם, שלא ירגיש את ערבות נעימות זיו שכינת עזו: תברך.

אחי ורעי היקרים! תראו להזהר בלכם בדבר זה בכל יום ויום — ללכת למקוה קדם התפלה, ולהתבודד עמו: תברך, ולומר ברכות התורה בכונה גדולה, ולכונן אותן על כל המעט לעת, ואז יקא תזכו להמשיך על עצמכם קדשה עצומה מהארת האין סוף ברוך הוא.

הדורש שלומכם...

אָשֶׁר ד' תתקה בנחל רמה
ד' תתקה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר תולדות, א' דראש חדש כסלו
ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

את מכתבך בצרוף עם הפעות להדפסה — לנכון קבלתי,
ולהשיבך — יקצרו המון יריעות.

ראוי לנו לשמח על נעם חלקנו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה,
רבי המחיה ומחזק אותנו.

ראה, אחי היקר, לנצל את הזמן היקר! הלא אנו אומרים
בתפלת נעילה: "היום יפנה השמש יבוא ויפנה נבואה שערך", דבר
זה צריכים לזכור בכל יום ויום, ובפרטיות לעת ערב צריכים
להתעורר מאד ולחטף איזה טוב אמתי ונצחי, ולראות שלא יעבר
היום בלי דבורים אליו יתברך, בלי למוד התורה הקדושה אפלו
מעט דמעט, כי תכף-וימיד פשעובר היום, לעולם לא יחזר אליו.
יכבר ידעת מה שאמר רבנו ז"ל, שכל יום מתחיל היום להיות אצל
האדם קצר מאד, וצריכים להרחיבו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
ס'). ועל-כן ראה בכל מיני אפנים לגנב בכל שעה איזה טוב אמתי
ונצחי, כמו שפרש רבנו ז"ל: 'קבעת עתים לתורה', שקבע הוא
לשון גזלה, שצריכים לגזל מן העתים לתורה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק
א', סימן רפד).

אחי, אחי! כל יום הוא יום, אך החשף מסבב אותו, עד שגדמה
שיום זה אינו יום (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד). על-כן ראה לא
להיות בטלן, חס ושלום, רק לראות למלא את כל יום עם טוב
הרבה, כמו שאומרים בזמירות של שבת-קדש: "אם יצא חובת
היום אשרי לו". והיו הרבה מאנשי שלומנו, שבכל יום ויום
השתדלו לעשות הרבה טוב, ולמלא את היום עם דבורי תפלה
והתבודדות, ושעורים כסדרן, וצדקה וחסד, והיו מרבים כזה מאד,

רמו אָשֶׁר ד' תתקו בַּנְחָל

ממש היו מתמידים בזה, כי בדרך כלל עקר הצרה לכל אחד ואחד שלא הולך לו, הוא רק מפני שדוחף מיום לחברו, אבל פשוטה לידע, שאין לו רק היום הזה, אז דיקא עולה ומצליח. וזה בעצמו פרוש של (בראשית כד, א): "ואברהם זקן בא בימים והנ"ה ברך את אברהם בכל", ואמרו חכמינו הקדושים (קדושין לב:): "זקן" — זיה קניה חכמה, הינו "ואברהם זקן", איך זכה להגיע אל "חכמה", שהיא בחינת "זקן"? על-ידי "בא בימים", שפא עם כל הימים שלו, כמו שפרש בזהר הקדוש (עין ח"א קכט.), הינו שכל יום ויום היה אצלו בחשיבות, כי ידע אשר אין לו רק היום הזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ערב). ודיקא על-ידי-זה זכה לא רק לחכמה שהיא זקנה, אלא גם "והנ"ה ברך את אברהם בכל", שהוא תקון היסוד, יחוד קדשא בריך הוא ושכנתיה, ועיר אנפין ונוקביה, כי מר אמר 'בכל' גימטריה 'בן', ומר אמר בת היתה לו ושמה 'בכל', ב"ן וב"ת זה בחינת ו'ה', וזקן הוא סוד י"ה, המחין שמקבלין מעתיק הנקרא זקן, זיה קניה חכמה, כי על-ידי שמרגילים את עצמם לילך בדרך זו, כל יום לחשב מהיום הזה, אז דיקא מצליחים עד מאד. ועל-כן אל תהיה בטלן, רק ראה לחשב על ימך, ותתבודד הרבה עמו ותברך, ותתמיד בתורה הקדושה. והשם ותברך יצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך...

מוהרנ"ת ז"ל אמר: היכן שאני רואה תסרון — או שלא היתה לי התבודדות על זה, או שעדין לא הרביתי בהתבודדות על זה.

ד' תתקו.

בעזרת השם ותברך, אור ליום שלישי לסדר תולדות ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם השוטה ממי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אֲשֶׁר ד' תתקן בנחל רמז

אודות הבזיונות, אל תחוש לזה כָּלֵל, כי כן עבר על כל הצדיקים חרופין וגדופין מכל מיני רשעים וערב־רב שקמו עליהם לבטלן, והם ברחו רק אליו יתברך. תאמין לי, כי אין כדאי אפלו לדבר מהם, ומה שהזכרתי אותם כמה פעמים בספרינו, כדי שלא ימשיכו אליהם את העולם, כי יחשבו מי יודע מי הם וכו'.

העקר ראה להיות חזק לומר בכל לילה סדר תקון חצות, אשר הוא המתקת הדינים, ומבטל מהאדם כל מיני ענשים קשים, וממשיך ישועות והרחבות. אשרי האומר בכל לילה את סדר תקון חצות, ואומר אחריו את תפלת "עלינו לשבח", כי הוא שבח גדול, ובפרטיות אז בעת חצות, שהוא עת רצון, מסגלת מאד מאד תפלת "עלינו".

הדורש שלומך...

ד' תתקן.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר תולדות ה'תשמ"ג.

שלום רב ...

את מכתבכם לנכון קבלתי, וגם את המכתב של הרופא, שקורא את עצמו פסיכולוג.

לדעתי, כל העצה שנתן לכם היא שטות, מאחר שהיא כנגד התורה, כי הוצאת זרע לבטלה הוא חטא חמור מאד מאד, ובגמרא ובהר הקדוש החמירו על זה מאד מאד, ואיך יוכל טפש נואף וכו' לתן לכם עצה כזו, חס ושלום, חס ושלום, תראו לברח ממנו, כי הוא מלאך המ'ש'ח'י'ת' עבוּרְכֶם.

היה טוב מאד אם הייתם יכולים לעשות איזו דרך, או לטלפן אלי, או לבוא ולדבר פנים אל פנים, כי בענין כזה קשה לבוא בפתובים, ובפרטיות כי ידי כלם ממשמשים וקוראים את המכתבים.

רמח אֲשֶׁר ד' תתקח בַּנְחָל

על-כָּל-פְּנִיִּים שָׁמְרוּ אֶת עֲצֻמְכֶם מֵעֲצוֹת שֶׁל רָשָׁעִים, שְׁזָה כָּלוּ זֶרַע שֶׁקָּר, וּלְהַפּוֹךְ — עֲצוֹת הַצַּדִּיקִים זֶה כָּלוּ זֶרַע אֱמֶת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'). וְרַבְּנּוּ וְ"ל אָמַר, שֶׁעַל-יְדֵי הַ"א הַדַּעַת יְכוּלִים לְהוֹלִיד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן נג); וּמוֹבָא בְּסִפְר "דְּגַל מַחְנֵה אֶפְרַיִם" כִּי ה' הִזָּה הוּא ה' חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, הֵינּוּ שֶׁהַכֹּל צָרִיךְ לְהִיּוֹת קָשׁוּר אֶל הַתּוֹרָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם, וְתִזְכּוּ לְזֶרַע שֶׁל קִימָא וּשְׁלוֹם-בֵּית, הַכֹּל עַל-פִּי הַתּוֹרָה, וְלֹא עַל-יְדֵי עֲצוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, עֲצוֹת הַרְשָׁעִים הָרוֹצִים לְהַכְשִׁיל אֶתְכֶם בְּעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַר צִאתְכֶם וּבוֹאְכֶם לְחַיִּים וּלְשְׁלוֹם תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

עַל ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן וְ"ל הָיוּ אוֹמְרִים אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אֵין שׁוּם גִּיד אֲצִלוּ שְׁלֵא יְהִי מְלֵא עִם רַבְּנּוּ וְ"ל.

ד' תתקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאבְרָךְ ... גִּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכֶּה אוֹתְךָ לְהַדְפִּיס אֶת כָּל חֶלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחָל", אֲשֶׁר בְּיָדַי עוֹשֶׂה וְעוֹד יַעֲשֶׂה פְּעֻלוֹת טוֹבוֹת בְּעוֹלָם, כִּי יְהִי זְמַן שֶׁסְּפָרִים אֵלוּ יַחֲיוּ אֲלֵפִים וְרַבְבוֹת גְּעָרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי מִי שֶׁיִּדְפָּסֵם וְכֵן אֲשָׁרִי מִי שֶׁיִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס אֶת יְתֵר סִפְרֵי רַבְּנּוּ וְ"ל, אֲשֶׁר עֲנִין הַהַדְפָּסָה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל בְּעוֹלָם כְּמוֹ עֶסֶק הַדְפָּסָה וְהַפָּצָה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מְזַכֵּים עוֹד אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַתְּוֹדֵעַ מְרַבְּנּוּ וְ"ל, אֲשֶׁר הִיא זְכִיָּה מִן הַשָּׁמַיִם, מִי שְׁזוֹכָה לִידַע מִמֶּנּוּ, וְלְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל אֲנִשֵּׁי הָאֱמֶתִיִּים הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָתוֹ.

אֲשֶׁר ד' תתקח בַּנְחַל רמט

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲכָשׁוּ יֵצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי חֲמֻשַׁת אֲלָפִים סְפָרֵי
"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", אֲקַנְהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַפְיֵצֵם בְּכָל הָעוֹלָם כָּלֹּ.

אֵל תִּחְשַׁב כִּי הִדְפַסְתָּ סְפָרֵי רַבָּנוּ ו"ל בָּאָה לִי בְּנִקְל, כִּי בִקְשָׁתִי
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יָמִים וְשָׁנִים רְצוּפוֹת עַל זֶה, כִּי עוֹד מִגִּיל צָעִיר
הִתְחַלֵּתִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂאֲזֹכָה שְׂיִהְיֶה לִי חֵלֶק בְּהִדְפָּסָה,
וּבְכִיתִי עַל זֶה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּהִתְמַדָּה רַבָּה, וְאֲזוּ זְכִיתִי בְּשָׁנַת תַּשְׁכַּח
לְהִדְפִּיס לְבַד שְׂמוֹנִים וְחֲמֻשָּׁה אֲלֶף סְפָרִים מִסְפָּרֵי רַבָּנוּ ו"ל:
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סְפָרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפָרֵי-הַמִּדּוֹת", "קַצּוֹר לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן", "לְקוּטֵי-עֲצוֹת", "שְׁבַח־הַר"ן", "שִׁיחוֹת-הַר"ן", "תִּיֵי-
מוֹהַר"ן", "יְמֵי-מוֹהַר־נִתְּ", וְעוֹד הַרְבֵּה סְפָרִים, כָּל סְפָרֵי ר' אֶלְטֵר
טַעֲפֵלִיקֶעֶר ו"ל: "הַשְּׂתַפְכוֹת הַנְּפֶשׁ", "מְשִׁיבַת הַנְּפֶשׁ", הַגְּדָה שֶׁל
פֶּסַח עִם פָּרוּשׁ "אוֹר זוֹרֵחַ", "אַמוֹנַת עֵתִיד", וּמְכַרְתִּי אֶת זֹאת בְּכַמָּה
פָּרוּטוֹת מִפֶּשׁ. וּמָה שֶׁעָשָׂה הַרְבַּ הַחֲסִיד ר' אֶהְרֵן לִיב צִיגְלֵמָן עִם
כָּלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּמִשְׁךָ עֲשָׂרִים שָׁנָה, שֶׁהִדְפִּיסוּ יַחַד שְׁבָעִים
וְחֲמֻשָּׁה אֲלֶף סְפָרִים, זְכִיתִי לְהִדְפִּיס לְבַדִּי בְּשָׁנָה וְחֻצִי — שְׂמוֹנִים
וְחֲמֻשָּׁה אֲלֶף סְפָרִים. וְכָל זֶה זְכִיתִי רַק עַל-יְדֵי רַבּוֹי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה
וּבְכִיּוֹת שְׁבַכִיתִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּעַר בִּי מְאֹד מְאֹד אוֹרוֹ הִגְנוּזוֹ שֶׁל
רַבָּנוּ ו"ל, וּמִדּוּעַ לֹא נִגְלָה אוֹתוֹ לְכָל הָעוֹלָם כָּלֹ?!

וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְזַכּוֹת לְהִדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת
וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", שֶׁהֵם סֵלַת דְּבָרֵי רַבָּנוּ ו"ל, עֲלֶיךָ לְבַקֵּשׁ עַל
זֶה הַרְבֵּה, וְאֲזוּ בְּעִזְרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ תִּזְכֶּה לְזֶה. וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמִדְפִּיס
אֶפְלוּ חֵלֶק אֶחָד, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד מִתְּיָה אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּבְפָרְטִיּוֹת
אֵלוֹ שְׁנִפְלוּ לְבָאֵר שִׁחִית', וְנִלְכְּדוּ בְּפַח יְקוּשׁ, וְנִכְשְׁלִים בְּפָגַם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲלִיָּהֶם הַסְּפָרִים כְּמִים קָרִים עַל גֶּפֶשׁ
עֵינָהּ.

נָא וְנָא לֹא לְהִתְפַּעֵל מִכַּמָּה לְצִים, כִּי גַם עַל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת"
הִתְלוּצְצוּ וְלֹא נִדְפַס רַק אַחֲרֵי הַסְּתַלְקוֹתוֹ שֶׁל מוֹהַר־נִתְּ ו"ל (כִּי רַק
חֵלֶק קָטָן עַד הַלְכוֹת תְּפִלִּין נִדְפַס בְּחַיָּו וּבְסוּף יָמָיו, וּבְכַמָּה
מִכְתָּבִים בְּ"עֵלִים לְתַרוּפָּה", הוּא מְבַקֵּשׁ מִבְּנוֹ, שְׂיִסְתִּיר אֶת הַכְּתָבִים

רנ אֲשֶׁר ד' תתקט בנחל

מהלצים שיש בין אנשי שלומנו בעצמם). ועל-כן אל יפלא בעיניך, כי הלצים מתלווצצים מהספרים, כי בפרוש כותב מוהרנ"ת ז"ל ב"עלים לתרופה", מכתב רע"ט, בזו הלשון: "יזהר שלא יגיע, חס ושלום, להלצים, כי אין שום חדוש בעולם, אפלו יהיה אמת ועמק ונשגב מאד ומחיה הכל, שלא יוכלו להפכו לליצנות, והכל בשביל כח הבחירה וכו', אבל האמת עד לעצמו, ושפת אמת תכון לעד, ואמה מרום לעולם ה'", עי' שם אות באות.

חזק ואמן מאד מאד לזכות להדפיס על-כל-פנים חלק אחד מהספר "אשר בנחל", ולהפיצו בכל קצוי תבל, ואז תראה ישועה. הדורש שלומך...

ד' תתקט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, א' דראש חודש כסלו ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מוסר כתב זה נוסע עכשו מכאן. אמרתי לצרף עמו מכתב בעבורך.

הוא לא הסתדר אצלנו, ועל-כן הכרחתי לשלח אותו, כי אצלנו העקר בחורים רציניים, החפצים ללמד הרבה ולהתבודד הרבה, ולא להיות בטלן, כי כשאדם בטלן בגשמיות, הוא בטלן ברוחניות, כי זה תלוי בזה, ועל-כן לא מצא מקום אצלנו.

מה אמר לך! לתזקף בענין הדפסה — אין מלים בפה, כי בדרך כלל קשה לבחור שיהיה במסגרת, כי לא תמיד זה לפי מצבו ורוחו וכו', ואיננו מוכן לשבת במסגרת, והרבה פעמים לא יכול לקבל מרות מאחר וכו', וזה טבעו, ועל-כן ענין הדפסה והפצה עולה על הכל, כי ספר הוא לוקח עמו בין בלכתו בדרך, בין בשבתו בביתו, בין באכילתו, בין בשכבו על משכבו, ומקבל חיות רוחנית

אֲשֶׁר ד' תתקי בנחל רנא

מְנָה, וְנָה רְבוּ, וְנָה מְחֻזְקוֹ וּמְאַמְצוֹ, וְנָה מְלַמְדוֹ אִיךָ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו
יְתַבְרַךְ, וְעַל-יְדֵי-נָה אֵינּוּ צְרִיךְ לְקַבֵּל מְרוֹת מְאַחֵר, וְאֵין לוֹ שְׁעָבוֹד
אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי יוֹנֵק חִיּוֹתוֹ מִסֶּפֶר בְּהֻצָּנֵעַ, עַד שְׁשׁוֹם בְּרִיָּה אֵינָה
יּוֹדַעַת, וְסֶפֶר יְכוּל לְהַפִּיךְ אֶת כָּל מִהְלֵךְ הַחַיִּים וּמְחַשְׁבֹתוֹ שֶׁל אָדָם,
עַד שְׁיִכּוּל לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה. וְעַל-כֵּן מַעֲלַת הַדְּפֻסֶת סְפָרִים
כָּל-כָּף גְּדוּלָה. עַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חֻזֵק וְאַמִּיץ בְּנָה, וּשְׁכַרְךָ יִהְיֶה
כְּפוּל מִן הַשָּׁמַיִם.

עֲלִיךָ לֹא לְדַאֵג כָּלֵל, כִּי קְרוּבָה יִשׁוּעָתְךָ לְבוֹא.

וּמֵאֵד מְאֵד שְׁמַחְתִּי, שְׁשִׁלְקַחְתָּ אֶת עֲצֻמָּךָ עַל לְמוֹד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה בְּהִתְמַדָּה רְבָה, יַעֲזֹר לְךָ הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אוֹדוֹת לִילְךָ אֶל רוּפָא, טוֹב שְׁתִּלְמַד קָדָם אֶת הַתּוֹרָה ג' בְּחֻלְק
ב' מִלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְתֹאמַר הַתְּפִלָּה עֲלֶיךָ מִלְקוּטֵי-תְּפִלוֹת, וְתַתֵּן
צְדָקָה לְפִדְיוֹן, וְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ יִשְׁלַח אֶת מְלָאָךְ רְפָאֵל, שְׁיַעֲמֵד לִימִין
הַרוּפָא, וַיִּשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

וַיְדוּעָה שִׁיחַת מוֹהַרְנ"ת ו'ל: "הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ אֵיזוֹ אֲזוּי גְּרוּיִם, עַר
קַעַן הַיִּילָן דּוֹרְךָ אֶדְאֶקְטַעַר אוֹיְךָ" [הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ כָּל-כָּף גְּדוּל, הוּא
יְכוּל לְרַפָּא אֶפְלוֹ דְּרָךְ רוּפָא...], הֵינּוּ כִּי רַק הוּא יְתַבְרַךְ הַמְּרַפָּא,
וְהַרוּפָא הוּא רַק שְׁלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רנב אָשֶׁר ד' תתקיא בנחל

ר' אברהם בר' נחמן ז"ל דבר פעם אחת שיחה עמקה בעבודת השם יתברך לפני כמה בחורים, ופתאם הפסיק ואמר לעצמו: לפני מי אני מדבר? לפני בחורים שאין להם מחין?! רצה לומר, שעדין לא התחננו, ולא רצה לדבר יותר.

ד' תתקיא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות התשמ"ג.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי בצרוף המעות להדפסה.

מה אמר לך, ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד ללמד ולהגות בספרי רבנו ז"ל, חק ולא יעבר, ותהיה בקי ב"לקוטי מוהר"ן", "ספרי מעשיות", "ספר המדות", ושיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, כמו שאתה בקי ב"אשרי" בלי שום גזמא כלל, וזה בא על ידי רבוי חזרה. "זכר, זכר, אהובי, אחי! להקרא 'ברסלבר חסיד', תלמיד רבנו ז"ל — אי אפשר בשום אופן, בלי ידיעת ספרי רבנו ז"ל, כי לא עם הארץ חסיד' (אבות ג), אם לא לומדים ספרי רבנו ז"ל, לא יכולים להקרא חסיד". גם תראה לשקד הרבה על דלתות ספרי מוהר"ן ז"ל, כי בלעדיו אי אפשר היה להוריד אל העולם אורות רוחניים כאלו; אשרינו שאנו מאמינים באורות אלו, אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו!

נא ונא אל תסתכל מה שעובר עכשו, אני נעשיתי מטרה לחצים, שהבעל-דבר יורה בי על-ידי שלווחיו. מה לעשות?! עלי נפלה עכשו חובת היום — לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם.

חסדי השם יתברך, אני עוסק בזה לגלות ולפרסם אורו ודעתו, זה כמעט עשרים וחמש שנים, ובפעש השנים האחרונות אני עוסק בהדפסת הספרים החדשים, אשר הם כלים מכלים שונים, להוריד

אֲשֶׁר ד' תתקיא בנחל רנג

וְלִהְיֵה לְבִישׁ דַּעַת רַבְּנוּ ו'ל, וְלִהְיֵה בְּדַרְךְ פְּשׁוּט גַּם לְפְשׁוּטֵי עַרְךָ כְּמוֹתַי. וּבַפְּרָטִיּוֹת אֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, גַּתְרָבוֹת הַפְּרִיצוֹת וְהַתְּאוֹת, שְׁעוֹשׂוֹת פְּרִצוֹת וְשִׁמּוֹת בְּנִשְׁמוֹת נְעָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִכְשָׁלִים בְּכָל מִיָּגֵי פְּגָמֵי הַבְּרִית, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַלְקַל מַחֵם וְדַעַתָּם, וּמִמֶּשׁ רַב רַבָּם יוֹצְאִים בְּשָׂבִיל זֶה לְתַרְבּוֹת רָעָה.

וְזַכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ לְסִפְרִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר מְחִיִּים וּמְקַרְבִּים אֶת הַמַּעֲיָן בְּהֵם אֱלֹוֵי יִתְבַּרְךְ, וּמֵאִיר עֲלֵיהֶם אִוֵּר וְחַיּוֹת, אִךְ הַבַּעַל-דְּבָר בְּעִצְמוֹ לְקַח אֶת עִצְמוֹ עִם כָּל חֲבָרְיוֹ עָלַי, וְנִנְעֶשֶׂתָה מִחֲלָקַת עֲצוּמָה עָלַי, עַל-יְדֵי כְּפָה פְּרַחְחִים, שֶׁהִיָּתָה לוֹ כְּבָר שְׂיָכוֹת עִמָּהֶם מִכְּבָר, וְהַבְּאִישׁוֹ אֶת שְׁמִי בְּעוֹלָם, וְאֵין לִי שׁוּם עֲצָה, רַק לְהִשָּׁעֵן עַל אֲבִינוֹ שְׁבַשְׁמִים, שְׂיַעֲשֶׂה כְּמוֹ שְׁעוֹשֶׂה, כִּי בְּוַדָּאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה. כִּי צָרִיךְ שֶׁתַּדַּע, אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית, וְעָבַר עַל עֲרִירוֹת, כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית-דִּין, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּאֲשֶׁר יֵשׁ עֲכָשׁוֹ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שֶׁעָבְרוּ עַל נִשְׁגָּז פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וּבַפְּרָטִיּוֹת אֵלוֹ שְׁעוֹבָרִים עַל אִסּוּר הַוּצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, וְהֵם כְּמוֹ עַר וְאוֹנָן, מִשְׁחִיתִים וְרָעַם עַל הָאָרֶץ וְכוּ', אֲשֶׁר הִזְהֵר הַקְּדוֹשׁ וְהַגְּמָרָא מִחֲמִירִים בְּזֶה מְאֹד, וְעֲכָשׁוֹ כְּשֶׁהֵם רוֹצִים לְשׁוּב, אֲזַי מִדַּת הַדִּין מְקַטְרָגַת עֲלֵיהֶם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קטו). אִךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ חֲפִץ חֶסֶד וּמִרְבֵּה לְהִיטִיב, וְעַל-כֵּן מְלַבֵּישׁ אֶת עִצְמוֹ בְּמִחֲלָקַת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שֶׁנִּתְעוֹרְרָה מִחֲלָקַת וּמְרִיבוֹת עַל הַצְּדִיקִים הָעוֹסְקִים לְקַרֵּב רְחוּקִים (עֵין שֵׁם, סִימָן רכח), וּכְשֶׁאֵלוֹ אֲשֶׁר נִתְרַחֲקוּ וְעָבְרוּ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּכָפָה שֶׁעָבְרוּ, מְרַחֲמִים עַל עֲצָמָם, וְיוֹדְעִים שֶׁכָּל הַמִּחֲלָקַת הִיא רַק בְּעִבוּרָם, בְּשָׂבִיל שֶׁפָּגְמוּ בְּטַפֵּי מַחֵם, וְנִתְעוֹרְרִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵינָם מְסַתְּכָלִים עַל הַמְּרִיבוֹת וְהַמִּחֲלָקַת, אֲדַרְבֵּה הֵם אֵינָם מִתְעַרְבִים בְּזֶה, כִּי הֵם יוֹדְעִים מִעַמְדָם וּמִצָּבָם, אֲזַי הֵם יְכוֹלִים גַּם לְתַקֵּן וּלְשׁוּב אֱלֹוֵי יִתְבַּרְךְ (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת תְּפִלִּין, הַלְכָה ד'). אִךְ מָה עוֹשֶׂה הַסְּטָרָא אַחְרָא? לֹא דִי שֶׁהַכְּשִׁילָתָם בְּכָל מִיָּגֵי נְאוּף, כָּל מִיָּגֵי גְבוּל, כָּל מִיָּגֵי לְכָלוּף, כָּל מִיָּגֵי שְׂקוּץ וְתוֹעֵבָה, עוֹד מְכַנְיָסָה בְּדַעַתָּם הַפְּגוּמָה וְהַמְקַלְקֵלָת, שְׁגַם-כֵּן יֵצְאוּ לְחֶלֶק עַל אֵלוֹ הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים וְעַל אֵלוֹ הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים,

רנר אָשֶׁר ד' תתקיא בַּנְחַל

הַמְחִיִּים נִפְשׁ כָּל חַי, זֶהוּ צַעַר וּמְכַאוֹב וְעוֹן בַּל יִשְׁעַר וּבִלְתִּי נִתֵּן לְתַאוּר. וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ לֹא מִתְבַּיְשִׁים וְכוּ', מִדּוּעַ אֵינָם זוֹכְרִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיהֶם, זֶה עֵבֶר עַל כְּרִיתוֹת מִמֶּשׁ וְכוּ', זֶה עֵבֶר בְּזוּנוֹת עִם גּוֹיֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן וְכוּ', וְאוֹמֵר דְּעוֹת — אִם הַפֶּשֶׁט בְּ"שִׁפְת הַנְּחַל" צוֹדֵק אוֹ לֹא, אוֹ מְדַבְּרִים עַל יֵתֵר הַסְּפָרִים. וְכָל זֶה אֲנִי כּוֹתֵב מִיִּדְעָה, שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ מֵאלוֹ הָאֲנָשִׁים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֵלּוֹ שְׂאֵנִי מִכִּיר וְכוּ'. עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי עוֹשֶׂה וְאֶעֱשֶׂה אֶת שְׁלִי — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלֹא אֶתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, יְהִיֶּה אֵיךְ שִׁיְהִיֶּה. וְכִבֵּר אָמַר לִי פַעַם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "אֵתָּה לֹא צָרִיךְ כִּבֵּר לְדַאָּג, אֵתָּה יְכוֹל לְכַתֵּב דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם רָצוּ לְכַתֵּב וְיִוָּדְעוּ אֶת הָאֱמֶת, אַךְ מִתְבַּיְשִׁים אוֹ מִפְּחָדִים מִהַמְחַלְקֵת, אֲבָל אֵתָּה מִמִּילָא יֵשׁ כִּבֵּר עֲלֶיךָ מַחְלֵקֵת וְשִׁנְאֵת חֲנָם, וְאִבְדֵת אֶת שְׁמֵךְ, אֵינִן לְךָ כִּבֵּר מִה לְדַאָּג".

וּבְאֱמַת כָּל עֲנִיֵן הַמְחַלְקֵת עַל הַסְּפָרִים, הוּא עֲנִיֵן כְּאֵב וּמְכַאוֹב גְּדוֹל, רַחֲמָנָא לְצַלְן, כִּי מְכַשִּׁילִים מֵאוֹת וְאַלְפִים בְּנֵי הַנְּעוּרִים שְׁלֹא לְהַסְתַּכֵּל בְּסְפָרִים, וְעַלִּי לְצִיאַת מַדֵּי פַעַם בְּפַעַם בְּכוֹתֶבֶת גָּסָה לְגַלוֹת פְּרָצוּפִים הַטָּמֵא שֶׁל אֵלּוֹ הַמְתַּנַּגְּדִים עַל הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים. אֶתְמוּל יֹשֵׁב בְּבֵית-הַסֵּהַר, כִּי עֵבֶר עַל גְּנֻבָה, גְּזוּלָה וְאִנְס וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלְן, הַיּוֹם נִקְרָא בְּעַל תְּשׁוּבָה, וַיֵּשׁ לוֹ כִּבֵּר גַּם-כֵּן מִה לְדַבֵּר עַל הַסְּפָרִים, אֶתְמוּל לְמַד בְּבֵית-סֵפֶר עֲמָמִי מְעַרְב בֵּין יְלָדִים וְיִלְדוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְהַיּוֹם נִקְרָא 'עוֹבֵד ה'', 'מְלֻאָךְ', 'שְׂרָף' וְכוּ', וְכֵן כָּל אֵלּוֹ הַחוֹלְקִים, אֲנִי יְכוֹל לְפָרֵט אֶת מַעֲשֵׂיהֶם 'הַטּוֹבִים' וְכוּ' וְכוּ'. וְכַח הַבְּחִירָה כָּל-כָּף גְּדוֹל, שְׁדַבּוּרֵיהֶם מִתְקַבְּלִים יוֹתֵר בְּנִקְל, כִּי דִרְךְ הָרַע לְהַמְשִׁיךְ אֶל הָרַע. וְעַל-כֵּן הַהִכָּרַח מִפַּעַם לְפַעַם לְגַלוֹת פְּרָצוּפִים הַטָּמֵא, מִי הֵם. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְחוּס וְיִרְחַם עַל פְּלִטָתָנוּ וְיִגְאָלֵנוּ בְּקָרוֹב, וְתִתְגַּלֶּה דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ...

ר' נחמן טולטשינער ז"ל עָלָה פַעַם אֶל עֲלִית מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וּמְצָאוּ יוֹשֵׁב וּבּוֹכָה בְּכִיּוֹת עֲצוּמוֹת, וְנִבְהַל מְאֹד, וְשָׂאל אוֹתוֹ: "מִה

אָשֶׁר ד' תתקיב בנחל רנה

זֶה וְעַל מַה זֶה? וְהַשִּׁיב מוֹהֲרַנְיָת ו"ל וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "גִּי רַעֲכֹט זִיךְ מְעַן זָאל אַיִבְעֶרְגֶּעבֶן דְּעַם בַּעַל-דְּבַר אַזוֹיִנְע כַּחוֹת" [לך וּתְשַׁעַר בְּדַעְתְּךָ שְׂמִמְסָרוֹ לַבַּעַל-דְּבַר כַּחוֹת כְּאֵלוֹן, לְכַסּוֹת וּלְהַסְתִּיר אֶת אָוְרוֹ הַגְּנוּזִי שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל. וְדַבֵּר זֶה הָיָה בַּשָּׁנָה תַּקצ"ה בַּעֲת הַמַּחֲלָקֶת הַגְּדוֹלָה שֶׁהָיְתָה עַל מוֹהֲרַנְיָת ו"ל, שְׂיִצְאוּ נִגְדוֹ בְּאִסּוּרִים, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, וְכַתְּבִי פְּלִסְתֵּר, וְהָיָה לְלַעַג וּלְקָלָס בְּעֵינַי כֹּל, רַחֲמָנָא לְצַלָן, כַּמְסַפֵּר אֶצְלָנוּ. אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמְנוּ אוֹמְרִים: כְּשֶׁאָדָם מוֹסֵר אֶת עַצְמוֹ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אִזּוֹ בְּנִקְלָ שֶׁתְּבוֹא אֵלָיו יִשׁוּעָתוֹ, מַה שְּׂאִין כֵּן כְּשֶׁמוֹסֵר עַצְמוֹ לְיַדֵּי בֶּשֶׁר וְדָם, אִזּוֹ מִסְתַּבֵּךְ בְּצַרוֹת.

ד' תתקיב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה לְהַבְּחוֹר ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצַחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ כְּבָר קִבַּלְתִּי זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, אִךְ מְרַב טְרַדוּתִי קָשָׁה לִי לַעֲנוֹת תַּכְּף-וּמְיָד.

תּוֹדָה רַבָּה בְּעִבוּר הַמַּתְנָה שֶׁקִּנִּיתִי לִי — מִפֶּת חֲלָה, אֲשֶׁר יְדוּעַ כִּי הֵטַעַם שֶׁמְכַסִּים אֶת הַחֲלוּת, הוּא זִכָּר לְמֵן שֶׁהָיָה מְכַסֶּה עִם הַטַּל מְלֻמְעָלָה וּמְלֻמְטָה, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ מִפָּה לְכַסּוֹת אֶת הַשְּׁלֶחֶן, וּמִפָּה לְכַסּוֹת אֶת הַחֲלוּת, עֵינַי בַּתּוֹסְפוֹת (פְּסָחִים דָּף ק:) דְּבוּר הַמַּתְחִיל: 'שְׂאִין מְבִיאִין, עֵינַי שָׁם. וַיֵּשׁ לְעֵינַי, לָמָּה אֵינִי אֲנִי מְכַסִּים אֶת הַחֲלוּת בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית כְּמוֹ שֶׁמְכַסִּים בְּלֵיל-שַׁבָּת וּבִבְקָר.

וְהִנֵּה לְפִי הֵטַעַם שֶׁצָּרִיכִים לְכַסּוֹת, מִפְּנֵי שְׁלֵא יִרְאֶה הַפֶּת בְּשִׁתּוֹ, מוּבָן לָמָּה צָרִיכִים לְכַסּוֹת רַק בְּלֵיל שַׁבָּת וּבִבְקָר, כִּי אִזּוֹ יֵשׁ קְדוּשָׁה, וְאִךְ אֵלּוֹ הַנוֹהֲגִים לְקַדֵּשׁ בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית כְּמִנְהַגְנוּ מִפִּי הָאֲרִיז"ל, הוּא גַם-כֵּן רַק לְאַחַר אֲכִילַת הַפֶּת, וְאִם-כֵּן לְפִי טַעַם הַמֵּן, לָמָּה לֹא נִכְסֶה בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית? וַיֵּשׁ לוֹמַר עַל-פִּי דְּבַרֵּי רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרַנְיָן, חֶלֶק א', סִימָן נ"ה, כִּי חֲלָה הִיא בְּחִינַת תְּפִלָּה, גְּלוּי

שְׁכִינְתָא, בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עֵינ שָׁם. וְהִנֵּה הַשְּׁלֵשׁ סְעֻדוֹת הֵן כְּנֻגַד אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְאַצֵּל אַבְרָהָם וְיִצְחָק עֲדִין יֵשׁ אַחִיזַת הֶרַע עֵינ, עַל-יְדֵי קְלַפַּת עֵשׂו וְיִשְׁמַעְאֵל, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְכִסּוֹת אֶת הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא הַחֲלָה, בְּחִינַת הָאֱמוּנָה, שֶׁלֹּא תִזְיַק לָנוּ עֵינֵיהֶם הֶרַעַה, מֵה שָׂאִין כֵּן בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, שֶׁהִיא כְּנֻגַד יַעֲקֹב, שֶׁמָּטְתוּ שְׁלֹמָה, וְאָז הוּא רַעֲוֵא דְרַעֲוִין, אֵין אָנוּ מִפְּחָדִים מִהֶרַע עֵינ, וְעַל-כֵּן אֵז הַחֲלוֹת מְגֻלוֹת בְּלֵי שׁוּם כְּסוּי. וְהִנֵּה הַט"ל הוּא בְּחִינַת הַט"ל אִוְרוֹת שֶׁל שָׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא, אִו לְהַפּוּךְ ל"ט מְלֹאכוֹת, ל"ט מְלֻקוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יא); וְעַל-כֵּן בְּשִׁטֵי סְעֻדוֹת, שֶׁהֵן כְּנֻגַד אַבְרָהָם וְיִצְחָק, אָנוּ מְכַסִּים אֶת הַחֲלוֹת, שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה, הַתְּפִלָּה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עִם כְּסוּי ט"ל, שֶׁלֹּא יִזְיַק לְעֵינֵיהֶם הֶרַעוֹת שֶׁל הָעֲנָנִים דְּמַכְסִין עַל עֵינָא, שֶׁהֵם קְלַפּוֹת עֵשׂו וְיִשְׁמַעְאֵל. מֵה שָׂאִין כֵּן בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, שֶׁאֵז הוּא נֻגַד יַעֲקֹב, שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, מָטְתוּ שְׁלֹמָה, אֵין אָנוּ מִתְיָרְאִים יוֹתֵר מִהֶרַע-עֵינ, כִּי הוּא הַמְּגֻלָּה אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יב), שֶׁקָּרָא אֶת בֵּית הַתְּפִלָּה בְּחִינַת בֵּית הַמְּסַבֵּב עִם מְחִיצוֹת, שֶׁלֹּא יִזְיַק לְעֵינֵיהֶם הֶרַעַה שֶׁל קְלַפַּת עֵשׂו וְיִשְׁמַעְאֵל, וְעַל-כֵּן הוּא דִּיקָא גְלָה לָנוּ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַמְּשִׁיךְ אֶת אֲמַתַּת אֱלֻקוֹתוֹ בְּכַנּוּי, עַד שֶׁאָמְרוּ יַחַד: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַנְּי"ה אֱלֻקֵינוּ הַנְּי"ה אֶחָד", שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִצּוּלִים מִהֶרַהוּרִים רַעִים, שֶׁבָּאִים מִהַסְּתַפְּלִיּוֹת רַעוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו).

וְעַתָּה נַחֲזֵר אֶל הַבְּעֵיָה שְׁלָךְ; אִוְרוֹת פָּגָם הָעֵינִים, שֶׁאֲתָה מְסַתְּפֵל עַל נָשִׁים — תְּדַע, כִּי יֵשׁ חֲלֵי רַע, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, בֵּין גְּבָרִים, שֶׁהֵם מְכַרְחִים לְהַסְּתַפֵּל וּלְהַצִּיץ עַל כָּל אִשָּׁה, וְאִף שֵׁיִשׁ לָהֶם בְּעַצְמָם כְּבָר אִשָּׁה, יֵשׁ אֲצֵלָם קְלַפָּה וְחֲלֵי רַע לְהַסְּתַפֵּל עַל כָּל אִשָּׁה שֶׁהוֹלֶכֶת וְעוֹבְרֶת, וְכֵן יֵשׁ חוֹלִים כְּאֵלוֹ שֵׁיכוֹלִים לְעַמֵּד עַל יַד הַחֲלוֹן, וּלְהַסְּתַפֵּל וּלְהַצִּיץ מִבְּעַד הַחֲלוֹן שֶׁל אַחַר, וּבְכַפְרֻטִיּוֹת בְּלִילוֹת, עַד שֶׁיִּרְאֶה מִשָּׁהוּ וְכוּ'. וְזֶהוּ, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, מַחֲלָה רַעַה הִדּוּעָה אֲצֵל הַרוֹפְאִים, וְהִיא נוֹבַעַת מִטְרוּף הַדַּעַת, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, כִּי מְכַרְח לְהַסְּתַפֵּל, וְהַטְרוּף דּוֹחֵף אוֹתוֹ לְהַסְּתַפֵּל, וְיַעֲמֵד כְּמִשְׁנַע שְׁעוֹת שְׁעוֹת, אוֹלֵי יִרְאֶה מִשָּׁהוּ, וְלֹא יִמְנַע אֶת עַצְמוֹ מִלְּטַפֵּס עַל מְקוֹמוֹת סַפְּנָה,

אֲשֶׁר ד' תתקיב בַּנְחַל רנו

אוּלַי יִרְאֶה מִשֶּׁהוּ בְּבֵיתוֹ שֶׁל אַחַר, אוּ יִשְׁכַּח מֵעֲצָמוֹ, וַיִּסֵּר בְּשֵׁתוֹ מֵעַל פָּנָיו, וַיִּגְחֹן אֶת עֲצָמוֹ אוּלַי יִרְאֶה מִשֶּׁהוּ וְכוּ', וְזוּהִי מִמֶּשׁ מַחְלָה שֶׁל טְרוּף הַדַּעַת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁנִּדְבַק בָּהֶם כָּל-כָּף קִלְפָה וְטָבַע וְחָלִי רַע, עַד שֶׁכָּבַר אֵינָם שׁוֹלְטִים עַל עֲצָמָם כָּלֵל, וְעַל כָּל אִשָּׁה שֶׁעוֹבְרַת מִכְרָחִים לְהִסְתַּכֵּל, וַיֵּשׁ לָהֶם הַנָּאָה רַק מִהִסְתַּכְלוֹת לְבַד, זֶהוּ חָלִי מַגְגָּה, חָלִי שֶׁגֵּעוֹן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מִלְּבַד מֵהַשְׁכָּמִינוּ הַקְדוּשִׁים הַחֲמִירוּ בָּזָה, כִּי מַגְגָּה יִצְרוּ, עוֹד זֹאת שֶׁהוּא מִשְׁתַּגֵּעַ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר. וְעַל-כֵּן עֲלִיף לְחַקֵּק יְדִיעוֹת אֵלּוֹ בְּדַעְתָּךְ, כִּי הוּא סֵתָם שֶׁגֵּעוֹן וְחָלִי רַע כִּשְׂאֵר חֲלָאִים רָעִים שֶׁנִּדְבַקִּים בְּבְנֵי-אָדָם, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא אֲמִירַת: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ אֶחָד, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי תֵאָדָה זֶה לְהִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, הִיא עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, כַּמּוּבָא בַזִּהַר הַקְדוּשׁ (פִּרְשֵׁת קְדוּשִׁים, דף פד): כַּד חֲזִי רַבִּי שִׁמְעוֹן נָשִׁי שֶׁפִּירִין, אָמַר: אֵל תִּפְנּוּ אֶל אֱלִילִים, עֵינֵי שֵׁם; כִּי בְּאֵמַת כְּשֶׁעוֹשִׂים מֵאִיזָה דְּבָר אִיזוֹ מְצִיאוֹת, אֵתָה עוֹשֶׂה אֱלִיל, שֶׁהִיא עֲבוּדָה זָרָה, כִּי עֲרִיוֹת הוּא אֱלֹהִים אַחֲרִים (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹתֵרָן, חֶלֶק א', סִימָן לו), וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנִּכְנַס בְּשֶׁגֵּעוֹן הַזֶּה לְהִסְתַּכֵּל וּלְהַבִּיט וּלְהַצִּיץ עַל כָּל אִשָּׁה, הוּא עוֹשֶׂה מִמֶּנָּה אִיזוֹ מְצִיאוֹת, הֲרִי הוּא עוֹשֶׂה אוֹתָהּ לְאֱלִיל מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְהוּא מֵהַכַּת שֶׁבְּחָרוּ לְעֲצָמָם, שִׁיפָה תֵאָר הוּא הַתְּכֵלִית (עֵינֵי בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה יב, מִהַבְּעַל תְּפִלָּה); וְאֵי אֶפְשָׁר לְהִטְהַר מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה, שֶׁגֵּלָה אֶת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁכָּבַר נֶפֶל וְנִכְשַׁל בְּחָלִי רַע הַזֶּה שֶׁל הִסְתַּכְלוֹת עַל נָשִׁים, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַנְצִיל מִזֶּה, רַק עַל-יְדֵי שִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרַךְ בְּלִשׁוֹן שִׁירְגִיל בָּהּ, וַיִּסְפַּר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ אֶת כָּל לְבָבוֹ, וְכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, וְדַבֵּר זֶה יִבְנֶה לוֹ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, עַד שֶׁיֵּאִיר לוֹ תָמִיד רַק אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וְלֹא יִרְאֶה וְלֹא יִבִּין וְלֹא יִשְׁפִּיל מִשׁוֹם דְּבָר רַק עֲצָם עֲצָמִיוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר אִזּוֹ לֹא יִבְלָבֵל אוֹתוֹ שׁוֹם דְּבָר, וְאִשָּׁה לֹא תִהְיֶה שׁוֹם מְצִיאוֹת אֲצִלוֹ כָּלֵל, רַק כְּמוֹ עֲצִים וְאֵילָנוֹת. וְדַבֵּר זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהִסְבִּיר לְמִי שֶׁנִּכְנַס כְּבָר בְּעַמְקַת הַחָלִי רַע וְהַתְּאָוָה הַזֶּה שֶׁל הִסְתַּכְלוֹת עַל נָשִׁים, כִּי אֲצִלָּם כְּבָר דָּמָם מְעַרְבֵּב וְנִדְעָתָם מְקַלְקֵלָת, עַד שֶׁאֵין יְכוּלִים לְשַׁעַר בְּדַעְתָּם, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם

רנח אָשׁר ד' תתקיג בַּנְחַל

שָׂאִין מְבַלְבֵּל אוֹתָם דְּבַר זֶה כָּלֵל, וּמְכַל שְׂפָן אֵלּוּ הַזּוֹכִים לְהִיּוֹת דְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת, שׁוּם דְּבַר אֵינּוּ עוֹשֶׂה שׁוּם רֶשֶׁם רַע עֲלֵיהֶם.

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִקְלָפָה וְשִׁנְעוֹן הַזֶּה, וְתוֹזָפָה לְקַבֵּל שְׁבַת-קִדְשׁ, וְלֶאֱכֹל הַשֵּׁלֶשׁ סְעֻדוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, וְתִהְיֶה הָאֲמוּנָה אֲצִלָּךְ שְׁלֵמָה וּבְרוּרָה, עַד שֶׁתּוֹזָפָה לְהַפְלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, שֶׁתְּדַפֵּיס אֶת קוּנְטָרְס "הַעֵיִן רוֹאֶה", וְתַפְיֵצוּ בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

מוֹהֲרַנְ"תּוֹ וְ"ל אָמַר פְּעַם: "עַם 'קִנְאָה' וְ'תִאָּוָה' עוֹד יִקַּח אוֹתָךְ רַבְּנוֹ וְ"ל, אֲבָל 'כְּבוֹד' — כְּשֶׁאֲתָה רוֹצֶה גַם כְּבוֹד, עֲמַד מִן הַצַּד, הֵינּוּ שָׂאִין לָךְ שְׂיָכוֹת עִמּוֹ וְ"ל".

ד' תתקיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבָרֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִם זֶה בְּעֵבֹר הַדְּפִסָּה, אוֹ לְחִזּוּק בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, אוֹ לִישִׁיבָתְנוּ, אוֹ לְצָרְכֵי בֵּיתִי, גָּאֵל הַדּוֹרֵעֵנִי בְּהַקְדָּם הָאֶפְשָׁרִי.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! עֲלִינוּ לְהַתְחַזֵּק עִכְשָׁו מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵרָשַׁעִים כְּפִי נִגְרָשׁ, הַשְּׂקֵט לֹא יוֹכֵלוּ, אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵהֶם כָּלֵל! אַךְ צָרִיכִים רַחֲמֵי שָׁמַיִם, שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם מַפְלָה, לְבַל יִפְגְּסוּ דְּבָרֵיהֶם הַמְּרִים בְּאֲזֵנֵי הַמּוֹן עִם, וְלֹא יִתְּנוּ לְהַנְחִשׁ כְּנַפְּיָם (עֵיִן לְקוּשִׁי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן סג). וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִרְחַם עֲלֵינוּ, וְיִשְׁלַח לָנוּ אֶת מְשִׁיחֵנוּ צְדֻקְנוּ, וְיַפְּיֵל וַיְהַרֵּג אֶת

אָשֶׁר ד' תתקיג בנחל רנט

הנ'ח'ש' לַגְמְרִי, וַיַּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוּ, וַיִּבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יִצְרָתוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מִלֶּךְ, וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה.

הדורש שלומך...

כְּשֶׁהָיָה רַבְּנוּ ז"ל גָּר בְּעִיר מְעֻוּדִיבְקַע הָיָה פְּעַם מַעֲשָׂה, שְׁנִסְתַּלַּק הָרַב מֵעִירָה הַסְּמוּכָה לְעִיר מְעֻוּדִיבְקַע, וַרְצוּ לְקַבְּרוּ בְּמָקוֹם מְכַבֵּד כְּנֵהוּג, וַאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל, שִׁיקְבְּרוּהוּ מֵאַחֲרֵי הַגָּדֵר, וְהִיתָה בְּעֵינֵיהֶם פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה (כִּי מֵאַחֲרֵי הַגָּדֵר קוֹבְרִים מְאֻבָּד עֲצָמוֹ לְדַעַת וּמוֹמְרִים, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְכַדוּמָה), וְלֹא צִיְתוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וְאַחֲר־כֵּן כְּשָׁבְאוּ הַחֲבָרָא קַדִּישָׁא לְהַתְנַצֵּל לְפָנֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁהִיתָה לָהֶם רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה עַל בְּנָיו, שְׂבָכוּ מְאֹד מְאֹד, וְהַפְּצִירוּ לְקַבְּרוּ דִיקָא בְּתוֹךְ בֵּית־הַחַיִּים, גָּעַר רַבְּנוּ ז"ל בְּפָרְנָס הַקֶּהֱל, וַאֲמַר לוֹ: "הֲאֵתָה הוּא הַרַחֲמָן, וְלִי אֵין רַחֲמָנוּת? ! הֲלֹא מֵתִים שָׁל מֵאוֹת שָׁנִים בָּאִים לְפָנֵי לְהַתְּאוּנָן, כִּי שָׁכַן מְאוּס כְּזֶה עוֹד לֹא הָיָה לָהֶם". וַאֲמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "דוּ בִיסֵט אַ רַחֲמָן, אִוּן אִיךְ נִישֵׁט? ! מֵתִים פּוֹן הוֹנְדֶּרְטֶעֶר יֶארֶן קְלֵאָגֶן זײַךְ פֶּאר מִיר אַז אַזאַ מִיאַוִּס־עֶר שָׁכַן הָאָבֶן זײַי נֶאָךְ נִישֵׁט גְּעֵהאַט".

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (חַיִּי־מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקטו): כְּשֶׁאַדָּם אוֹכֵל, יֹאכֵל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וַיִּדְמָה בְּדַעַתוֹ כְּאִלּוֹ אָדָם גְּדוּל יוֹשֵׁב שָׁם, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי אוֹכְלִים בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וְזֶהוּ תַקוּן תַּאֲנוֹת אַכִּילָה. (וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים: רוֹאִים מְזֶה גְּדָל הַפְּלִגַּת רַחֲמָנוּתוֹ וְחֻכְמָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אִיךְ שְׁמַתְנֵהֵג עִמָּנוּ, אֵינּוּ אוֹמֵר לָנוּ לֹא לְאַכֵּל, אוּ לְסַגֵּף אֶת עֲצָמָנוּ בְּאַכִּילָה, וְזֶה יְהִיָּה לָנוּ תַקוּן תַּאֲנוֹת אַכִּילָה, אֲלֵא אָמַר לָנוּ לְאַכֵּל וְלִשְׁתּוֹת, אַבָּל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ כְּנֵזֶה, כְּמוֹ שְׁגָדוּל יוֹשֵׁב שָׁם בְּשִׁלְחָן, כִּי אַז בּוֹדָאֵי אוֹכְלִים לְאַט, וּמְדַקְדְּקִים עַל עֲצָמָם מְאֹד לְבַלְתִּי לְהִיּוֹת רַעֲבָתָן, חַס וְשָׁלוֹם. וּבְלַקוּטֵי־מוֹהַר"ן (חֶלֶק ב', סִימָן ז') אֵיתָא, שְׂבִשְׁעַת אַכִּילָה יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְהֶאֱרַת הַרְצוֹן כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יַדַע מָה לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ. וּמִסְפָּרִים עַל ר' אַבְרָהָם בְּעַרְנָיו, נִכְדֵּי רַבְּנוּ ז"ל (בְּנֵה שֶׁל אֲדָל), שְׂאַחַר כָּל כֶּף הַסְּתַכַּל לְמַעַלָּה

אֵלָיו יִתְבַרֵךְ בְּהַשְׁתַּוְקָתוֹ נִפְלְאָה, וְכַמָּה פְּעָמִים מֵרַב דְּבִקּוֹת, הַנִּיחַ אֶת הַכֶּף. וְהָיָה הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שְׂבִינֵי לְעִיסָה וְלְעִיסָה הוֹצִיאוּ מִפִּיהֶם רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים אֵלָיו יִתְבַרֵךְ בְּהַשְׁתַּוְקָתוֹ נִפְלְאָה. וְהַרְבֵּה גְדוֹלִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו יִחַדּוּ יַחֲוּדִים קְדוֹשִׁים עַל כָּל כֶּף וְעַל כָּל לְעִיסָה; אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקָם, יְהִי חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם!

ד' תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה, נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תַּלְמִידֵי "הַיִּכְל-הַקְדָּשׁ", קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עַל נַעַם חֶלְקְכֶם, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלְכֶם. וְתִרְאוּ לְהַתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ גְּנוּזִים שָׁם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב). וְאֵין לְכֶם עוֹד נַעַם וְעִרְבּוֹת מְלֵהוּיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר עַל יָדוֹ נִפְתְּחוֹת הַעֵינַיִם לְרֵאוֹת בְּגִדְלָתוֹ יִתְבַרֵךְ וּבְמִדּוֹתָיו, אֵיךְ אָנוּ אוֹחֲזִים בָּהֶם, וְאֵיךְ אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז). וְכֵן עַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹתַי הַקְּדוֹשׁוֹת יְכוּלִים לְהִבָּיֵן וּלְהַשְׁכִּיל בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁרַק לוֹמְדִים. וּבְאֵמֶת כְּבָר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפא): כְּשֶׁאָדָם יוֹשֵׁב עֲצָמוֹ עַל הַסֵּפֶר וַיַּעֲזֵב בּוֹ, יִרְאֶה בּוֹ נִפְלְאוֹת, אֲשֶׁר אֶפְלוּ בְּעַל הַמַּחְבֵּר לֹא רָאָה וְלֹא כָּוֵן אֶל זֶה, עֵינָיו שָׁם. וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשִׂמְחָתָם אֶל כָּל סֵפֶר הַהַקְּדָמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, הוּא מֵאִיר בְּאֶפֶן אַחַר לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וַיְכוּלִים לְרֵאוֹת וּלְהִבָּיֵן וּלְהַשְׁכִּיל עֲנִינִים נִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי שִׂיֵּאֲחֻז בְּזֶה! וְהַעֲקֵר לְלִמּוֹד בְּאֶפֶן שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכא): כְּשֶׁאָדָם רוֹאֶה וְלוֹמֵד בְּסֵפֶר, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא רוֹאֶה וְלוֹמֵד מוֹצֵא אֶת עֲצָמוֹ, הֵינּוּ שְׁלוֹקֶת לְעֲצָמוֹ מוֹסֵר, וְרוֹאֶה אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, זֶה סִימָן שֶׁחֲפֵץ לַעֲשׂוֹת חֲפָצוֹ

אָשֶׁר ד' תתקטו בַּנְחָל רסא

וּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, עַיִן שָׁם. וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים לְחֹזֵר וּלְטַיִל
וְלִהְיוֹת בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁבְּעוֹלָם, אֲשֶׁר רָבְנוּ ז"ל הַפְּלִיג בְּמַעֲלַת זֶה
הָעֲנָנָן (עַיִן שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח) וְאָמַר, שְׂצָרִיכִים לִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַיִן שָׁם; וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁמְפָרְשִׁים עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת
שֶׁל רָבְנוּ ז"ל, זֶה מֵאִיר בְּאֶפֶן אַחַר לְגַמְרֵי. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּרְגֵּיל אֶת
עֲצָמוֹ לְלַמַּד בְּדַרְךְּ וּבְאֶפֶן הַזֶּה, וְאִז לְרַב טוֹב הַצָּפוֹן יִזְכֶּה.

וְעַל-כֵּן, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! הֲעֵקֶר קָדָם לִהְיוֹת בְּקִי הַיֵּטֵב בְּסִפְרֵי
רָבְנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תּוֹכְלוּ אַחֲרֵי-כֵן לְלַמַּד וּלְטַיִל וְלִהְיוֹת בְּכָל
חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְיֵאִיר לָכֵם כָּל סֵפֶר, כִּי מַעֲלַת הַזּוֹכָה לִהְיוֹת
בְּכָל הַסְּפָרִים, אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל. וְעַלִּיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּלֹא
הַתְקַרְבוֹת אֶל רָבְנוּ ז"ל, הֵינּוּ בְּלֹא לְמוֹד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי רַק
בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַהַתְקַרְבוֹת (עַיִן לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה'), וְאֵי
אֶפְשָׁר לְהַרְגִישׁ שׁוֹם טַעַם בְּחַיֵּיו, וּמְכַל שְׂכָן שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַרְגִישׁ
שׁוֹם נְעִימוֹת בְּשׁוֹם סֵפֶר, מָה שְׂאִין כֵּן מִי שֶׁבְּקִי בְּסִפְרֵי רָבְנוּ ז"ל,
הוּא מְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי עֲרֻבוֹת בְּחַיֵּיו, וּמֵאִיר לוֹ כָּל מִינֵי אוֹרוֹת מְכַל
הַסְּפָרִים, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֲחֹז בְּסִפְרֵי רָבְנוּ ז"ל!

נָא וְנָא אֵל תִּהְיוּ בְּטַלְגָּיִם, רַק תִּתְמַיְדוּ מְאֹד מְאֹד בְּ"לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן", וּלְסִימּוֹ בְּכָל חֹדֶשׁ, וְכֵן "סִפְוֵרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְ"סִפְרֵי-הַמַּדּוֹת",
וְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּ"שִׂיחוֹת-הַר"ן" וּבְ"חֵי-מוֹהַר"ן", וּתְעִינּוּ גַם
הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְאִז תִּרְגִּישׁוּ טַעַם אַחַר בְּהַתְקַרְבוֹת.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ד' תתקטו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמוֹן יְרִיעוֹת.

אוֹדוֹת הַמַּחְלָקַת הַחֹדֶשָׁה שֶׁנִּתְעוֹרְרָה עָלַי, אֵינִי יוֹדֵעַ מָה לְהַשִּׁיב

לְדָ; רַק כְּשֶׁהֵייתִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, הִפְצָנוּ שָׁם כַּמָּה אֲלֵפֵי סִפְרִים בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרָתִי אָז בָּזוּ הַלְשׁוֹן: "בְּזֶה תִּדְעוּ אִם הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים עָשׂוּ פְּעֻלָּתָם — אִם תִּתְעוֹרֵר עַל זֶה מִחֻלָּת". וְהִנְרָאָה, שֶׁהַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים עָשׂוּ אֶת פְּעֻלָּתָם בְּשִׁלְמוֹת, בְּתַכְלִית הַשִּׁלְמוֹת, כְּפִי קוֹל הַהֲבָרָה שֶׁיִּצְאָ מִזֶּה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן כב): כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר קוֹל הַקְּדוּשָׁה — נִתְעוֹרְרִים כְּנִגְדּוֹ קוֹל הַהֲבָרָה שֶׁל הַסִּטְרָא אַחְרָא, עֵינֵי שָׁם. "וְהִרְשָׁעִים כִּים נִגְרַשׁ הַשֶּׁקֶט לֹא יוּכַל" (יִשְׁעִיָּה נז, כ). מָה לַעֲשׂוֹת?! עֲלִינוּ רַק לְקַיֵּם דִּבְרֵי וְעֲצוֹת רַבְּנּוּ ו"ל.

וְאַתְמוֹל בְּלִילָה (לִיל רַבִּיעִי) בְּלִמְדָנוּ בְּצוּתָא בְּלְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ח, דִּבְרָנוּ עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: הַמִּתְנַגְּדִים וְהַמְחַרְפִּים יִרְאֵי הַשָּׁם, זֶה מִחֻמַּת שְׁמֻקְבָלִים תּוֹרָה מִתְלִמְיָדֵי חֻכְמִים שְׂדִין יְהוּדָאִין, שְׁמֻקְבָלִין מֵאֲלֵפִין נְפוּלִים, עֵינֵי שָׁם. הֵינּוּ כִּי בְּאַמַּת צְרִיף כָּל אָדָם לַחֲפֵשׁ וְלִמְצָא בְּכָל דְּבָר רַק אֶת הָאֵלֶף, שֶׁהוּא אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּף הוּא, וְעַל קֶטֶב זֶה צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת כָּל מַחְשְׁבוֹתָיו שֶׁל אָדָם, וְכָל דְּבוּרָיו וְכָל חֲדוּשָׁיו וְלִמּוּדָיו, לְלַמֵּד וְלִחְדָשׁ וְלִדְבַר וְלִחְשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵּךְ, אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָה שֶׁאִין כֵּן שְׂדִין יְהוּדָאִין, הֵם מְקַבְּלִים תּוֹרַתָן מֵאֲלֵ"פִים נְפוּלִים, הֵינּוּ הַסִּתְרַת וְהַעֲלַמַת הָאֵלֶף אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְעַל-כֵּן כָּל עַקֵּר חֲדוּשָׁם וְדְבוּרָם וּמַחְשְׁבָתָם הוּא רַק — אֵיף לְבַטֵּל וְלַהֲרִס וְלַעֲקֹר אֶת הַשָּׁנִי; כִּי בְּדִרְךָ כָּל צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת הָאַמַּת מִמִּי שֶׁאַמְרָה, וּבְכָל חֲדוּשׁ יְכוּלִים לְמַצָּא טוֹב, וְיְכוּלִים עַל-כָּל-פְּנִים לְהוֹסִיף נֶפֶשׁ וְלִחְדָשׁוֹ וְלַהֲדָרוֹ, וּבְפִרְטִיּוֹת מִי שֶׁרָגִיל לְקַשֵּׁר כָּל דְּבָר אֶל אַמַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ, בְּנִדְאֵי יְכוּל מְכַל דְּבָר לְבָנוֹת בְּנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, וְאִין צְרִיף לְבַטֵּל וְלַחֲלֹק עַל דְּבָרֵי חֲבָרָיו, אֲדַרְבָּה, מִי שֶׁדְּבוּק בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, הוּא רוֹצֵה לְשָׁמַע וְלְקַבֵּל מִהַכֵּל, כִּי מוֹצָא אֶת אַמַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ בְּכָל הַדְּבוּרִים שֶׁל הָעוֹלָם, וּמְכַל שֶׁכֵּן בְּכָל הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה בְּעוֹלָם, וְזֶהוּ אֲלֵ"ף בְּשִׁלְמוֹת. מָה שֶׁאִין כֵּן אֱלוֹ הַשָּׂדִים, עֲנִינָם הוּא לְהֲרִס וְלַעֲקֹר וְלַחֲלֹק, לְחַרֵּף וְלַגְדֹּף כָּל מִי שֶׁבָּא תַּחַת יָדָם. וְאִין שׁוֹם עֲצָה אַחְרָת, רַק לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלוֹ

אֲשֶׁר ד' תתקטו בנחל רסג

יתברך, ולהיות בבחינת תולעת ממש, בחינת (תהלים כב, ז): "אנכי תולעת ולא איש, חרפת אדם", הינו לחרפות ובזיונות — העצה על זה להיות כתולעת, שזה בחינת האמונה הקדושה, בחינת (איכה ד, ה): "האמנים עלי תולע", כי הזוכה לבטל את עצמו מכל וכל, ומרגיש את עצמו כתולעת הרוחשת על הארץ, לאדם כזה אי אפשר לעשות שום דבר, כי תקף-ומיד מתחבא אצלו יתברך, כמו תולעת שרוצים לתפסה, היא נכנסת לתוך הארץ דיקא, ואין רואים אותה כלל, כמו-כן מי שמבטל את עצמו לגמרי, ומתחבא בצל כנפיו יתברך, לו לא יכולים לעשות שום דבר, מאחר שהוא בטל ומבטל בסתר צל כנפיו יתברך. ועל-כן אין שום עצה נגד אלו השדים המתנגדים והמתרפים, רק לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולמצא את אלופו של עולם מכל דבר. ואפלו בתוך הרשעות שמתפארים שילכו אל הבית-דין, ויעשו סוף וקץ וכו'... ויקחו שלל... גם-כן אין צריכים לפחד מזה, כי כבר פרש הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו גגן עלינו, על פסוק (שמות טו, ט): "אמר אויב ארדה אשיג א'חלק שלל", פרעה וחילותיו מתפארים שיידפּו ויתפסו וישגו ויחלקו שלל, הינו שיעשו מה שיעשו, כל אחד כפי הפרעה וחילותיו, שהם הרשע ואנשיו שיש לכל אחד (הינו כי כנגד כל בר ישראל, ובפּרטיות נגד הצדיקים הקדושים, עומד בכל פעם רשע וחבריו הרשעים), צריכים לבלי להתפעל מפקדם המר, רק לידע כי גם בדבוריהם יש חמש אלפים: "אמר אויב ארדה אשיג א'חלק שלל, בדבור הטמא בעצמו שמתפאר שיעשה סוף וקץ ויחלק שלל, גם שם בדבורים אלו גנוז אלופו של עולם, חמש פעמים כנגד חמש תבות: מ'נ'צ'פ'ך שהוא א'ל'ק'ים' מדת הדין, ואל יחשבו שפּר נמסר העולם בידם, רק גם שם גנוז ונסתר א' אלופו של עולם, ובדאי תהיה להם מפלה בקרוב.

ואודות הקללות שמקללים את עצמם... אל תחוש כלל, כי מובא בירושלמי (ברכות, פּרק ח', הלכה ח') על פסוק (במדבר כד, ט): "אורריך ארור ומברכך ברוך", עובד כוכבים פגע ברבי ישמעאל וברכו, אמר לו: "כבר מלתך אמונה". פגע בו עובד כוכבים אחר

רסד אָשׁר ד' תתקטז בַּנְחַל

וְקָלְלוּ, אָמַר לוֹ: "כָּבֵד מְלֶתֶךָ אַמּוֹרָה". אָמְרוּ לוֹ תְּלַמִּידָיו: "רַבֵּי, כִּמָּה דְאִמְרַת לְדִין אִמְרַת לְדִין?" (מָה שְּׁאִמְרַת לְזָה אִמְרַת לְזָה?) אָמַר לָהֶם: "וְכֵן כְּתִיב 'אוֹרְרִיךָ אֲרוּר וּמְבַרְכִיךָ בְּרוּךְ', עֵינַי שָׁם; הֵינּוּ כֹל אֶחָד יִקְבֹּל חֶלְקוֹ; מִי שְׁמַקְלֵל — יִפְלוּ הַקְּלָלוֹת עַל רֹאשׁוֹ, וּמִי שְׁמַבְרֵךְ — יַחֲלוּ הַבְּרָכוֹת עַל רֹאשׁוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקטז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֵת מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף כָּל הַמַּכְתָּבִים שָׁל כָּל הַתְּלַמִּידִים מ"היכל־
הַקֹּדֶשׁ" שְׁבַמְחֲנִיכֶם — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת אֵת הַבְּשׂוּרוֹת טוֹבוֹת מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, הַמְבִשְׂרוֹת אֵת גְּדֹל הַתְּמַדָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁעוּרִים כְּסֵדֶרֶן, כְּסֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלְמוּד עַל־פִּי דַעַת רַבְּנוֹ ו"ל, וְכֵן אֵיךְ שָׁכַל אֶחָד מִכֶּם מַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, מִמָּשׁ חַיִּים חַדְשִׁים נִפְתַּחְתֶּם בֵּי, כִּי רַק כָּל אֱלוֹ מְגֻמּוֹתֵי — שְׁתִּהְיוּ תְּלַמִּידֵי רַבְּנוֹ ו"ל אֲמַתִּיִּים, וְשֵׁלֵא יִהְיֶה לְכֶם חֶלֶק עִם בּוֹרִים וְרִיקִים, עִמֵּי הָאֲרֶז, עֲזֵי פָּנִים כְּכֹלְבַּיִם, עֶרְב־רַב שְׁנֵתְעַרְבוּ בִּינֵינוּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְאַתְמוֹל בְּלִילָה דְּבִרְנָנוּ הַרְבֵּה עַל־פִּי לְקוּטִי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן רַעֲזו, אֵיךְ שְׁהַמְחַלְקַת מְבִיאָה טוֹבוֹת גְּדוּלוֹת לְאָדָם. וְהָאֲרַכְנוּ בְּזָה אֵת הַדְּבָר. גַּם אַחֲרֵי חֲצוֹת דְּבִרְנָנוּ שִׁיחוֹת קְדוּשׁוֹת כְּדִרְכְּנוּ בְּכָל לִילָה, וְאַתְמוֹל הִיָּתָה הַשִּׁיחָה עַל הַתְּעוֹרְרוֹת הַלְמוּד, וּלְהַחֲיוֹת אֵת עֲצָמוֹ בְּמָה שְׁכָבֵר זָכָה לְחַטָּף כָּל־כֶּף, וְעוֹרְרָנוּ הַרְבֵּה עַל הַתְּמַדָּה בְּרַמְבַּ"ם, טוֹר, וְשִׁלְחָן עֲרוּף, לְלַמֵּד עַל־כָּל־פָּנִים פָּרָק בְּכָל יוֹם מְרַמְבַּ"ם, וְסִימָן אֶחָד מִהַטּוֹר עִם בֵּית יוֹסֵף אִם אֶפְשָׁר, כִּי הַבֵּית־יוֹסֵף הוּא פּוֹתַח אֵת הַמַּחַ וּמְחַדֵּד אֵת הַשֶּׁכֶל עַל כָּל הַלְכָה שְׂמַבִּיא רַבְּנוּ הַטּוֹר, לִידַע אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ

אֲשֶׁר ד' תתק"ז בַּנְחַל רסה

ויסודו בְּדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים בְּגִמְרָא. גַּם רְאוּי לְהַתְמִיד הַרְבֵּה בַּשְּׁלֶחַן עָרוּף, וְלַמּוּדִים אֱלוֹהִים נוֹסְפִים עַל לַמּוּד הַשְּׁעוּרִים קְבוּעִים שֶׁל "מִקְרָא, מִשְׁנָה, גִּמְרָא, מִדְרָשׁ", אֲשֶׁר כָּל תַּלְמִיד מִתְלַמְּדֵינוּ אֵינוֹ מַחְסֵר יוֹם מִלְמוּדִים אֱלוֹהִים, וְתִהְיֶה לְהַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, הֵיחָדָה אַרְיכוֹת גְּדוּלָּה, כְּאֲשֶׁר תִּקְבְּלוּ הָעֵתֶק מִהַבְּחוּרִים שֶׁלְקַחוּ קֶסֶטָה.

הַעֲקָר רְאוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבוּרֵינוּ הַנוֹבְעִים מִסְפָּרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְזָכְרוּ הֵיטֵב כִּי לֹא לְנִצַּח נִשְׁאָר כָּאֵן, וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שְׂזוּכִים לְחֻטָּף בְּכָל יוֹם וָיוֹם, הִיא קֶרֶן נִצְחִית. אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵר זְמַנוֹ הַיְקָר!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תתק"ז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, נִרְ לְהַצְדִּיק נִחַל נ'וֹבֵעַ מ'קוֹר ח'קִמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְגַם הַמְּעוֹת לְצָרְכֵי פְרֻנְסַת בֵּיתִי, וְתִשׁוּאוֹת חֵן עַל זֶה, כִּי הִיָּה שְׁעֵתָא דְחִיקָא לִי, וְגַם בְּפְרֻנְסַת בֵּיתִי נִכְנַסְתִּי בְּחֻבּוֹת, בְּעוֹנֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְכִרְוֹף הוּא וְכִרְוֹף שְׁמוֹ, שֶׁהֵיִתָּהּ הַשְּׁלִיחַ מִמֶּנּוּ יְתָבָרָךְ לְשָׁלֵם אֶת כָּל הַחֻבּוֹת לְצָרְכֵי הַמְּזוּן, וְגַם עוֹד נִשְׁאָר לְשְׁבוּעוֹת הַבָּאִים, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ הַחַיִּים.

מֵה אִמַּר לָךְ, יִצּוּ הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ אֶת הַבְּרָכָה בְּאַסְמִיָּה, וְתִזְכֶּה לְתוֹרָה וְלַגְדֻלָּה בְּמִקּוֹם אֶחָד, בְּיִתְרָה שְׂאֵת וּבְיִתְרָה עוֹ, כִּי גַם זְבוּלוֹן צָרִיף לְלַמַּד תּוֹרָה, וְלֹא מִסְפִּיק שֶׁיִּקְבֹּל שְׂכָרוֹ מֵאַחֵיו יִשְׁשֹׁכֵר, כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרָשַׁת קַרְח): דְּגַלְמִי שְׁל יִשְׁשֹׁכֵר וְזְבוּלוֹן הָיוּ שְׂרוּיִים בְּמִזְרַח, וְהָיוּ שְׂכָנִים לְמִשָּׁה וְאַהֲרֹן, לְפִי שֶׁהָיוּ סְמוּכִים לְתוֹרָה, זְכוּ לְהִיּוֹת בְּגִי תוֹרָה, עֵינֵי שָׁם.

תראָה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמָךְ בְּקַבְיֵעוֹת חֲזָקָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה, וְאִז תִּצְלִיחַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

וּמַחֲמַת הַטְּרָדוֹת — הַהִכָּרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתק"ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיבְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — קִצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת,
וּבְפִרְטוּיֹת בְּעִנְיָן זֶה, אֵיךְ לְחַנּוּךְ אֶת הַבָּנִים וְכו'.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! הָעֵקֶר סְבָלְנוֹת. וַיְדוּעָה אִמְרַת רַבְּנוּ ו"ל, שְׁלֹא
לְהִכּוֹת אֶת הַיְלָדִים, וְאָמַר, שְׂאִין צְרִיכִים לְהִיּוֹת כָּל-כֶּךָ סְמוּךְ אֲלֵיהֶם,
כִּי מִסְּגָל מְאֹד לְבָנִים — לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל עֲלֵיהֶם, הֵינּוּ כִּי אִם לְאַחַר
זֶה. זֹאת אוֹמְרַת בְּיָדָי צְרִיכִים לוֹמַר לָהֶם מוֹסֵר, וְלִכְחַן אוֹתָם בְּמָה
שְׁלוֹמֵיךְ, וְכֵן לְהִיּוֹת רַגִּיל לוֹמַר לְפָנֵיהֶם תְּמִיד דְּבָרֵי תּוֹרָה, בְּפִרְטוּיֹת
בְּשִׁעַת הָאֲכִילָה, שְׂאִז כָּלֵם יוֹשְׁבִים יַחַד, צְרִיכִים לְדַבֵּר בְּכָל סְעֻדָּה
מִמֶּדֶה אַחֲרָת, וְלִתְבַּל הַתּוֹרָה עִם סְפוּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, זְכָרוֹנָם
לְבִרְכָה, וְסְפוּרֵי צְדִיקֵי אֲמֵת, הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע וְתַלְמִידָיו
הַקְדוּשִׁים, וְגִדּוּלֵי בְּעָלֵי מוֹסֵר בְּדוֹרוֹתָם, כִּי הַסְּפוּרִים מוֹשְׁכִים אֶת
לֵב בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ. וְכֵל זֶה צְרִיךְ כָּל אָב וְאִם לְחַנּוּךְ כֶּךָ
אֶת בְּנָיו, לוֹמַר לָהֶם תְּמִיד דְּבָרֵי תּוֹרָה וְדְבָרֵי מוֹסֵר, וְהַנְּהַגּוֹת
הַצְּדִיקִים. וְגַם צְרִיכִים שְׂיִהְיֶה שֵׁם שְׂמִים שְׂגוּר בְּבֵית, בְּאִפְּן שְׂבָכָל
הַבֵּית תִּהְיֶה אֲוִירָה שֶׁל אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׂיִוָּכְלוּ לְהַרְגִישׁ בְּכָל
הַבֵּית אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. אֲבָל אֲסוּר לְהִשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַיְלָדִים,
כְּגוֹן: לְנִשֵּׁק אוֹתָם כָּלֵל, כִּי אַחֲרֵי-כֵן יִתְפָּרְעוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וַיִּהְיֶה קֶשֶׁה
לְצַמְצֵם. בְּיָדָי אֲסוּר לְרַחֵק אוֹתָם, אֲדַרְבֶּה צְרִיכִים לְקַרֵּב אֶת הַבָּנִים
מְאֹד מְאֹד, וְלְדַבֵּר עִמָּהֶם כְּמוֹ שְׂמַדְבָּרִים עִם גְּדוּלִים וּמְבַגְרִים, אִךְ

הַעֲקָר לְהִיּוֹת רְחוּק מֵהֶם, הִינּוּ לְבָלִי לְהִיּוֹת דְּבוּק בָּהֶם, לְשַׁעֲשַׁע בָּהֶם
 בְּכָל פַּעַם, רַק לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם כָּלֵל (עֵין שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן נט).
 וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד בְּחַנוּף, וְהַמְשָׁפִיל הַמְבִיץ, יִשְׁפִּיל וְיִבִּין
 הַרְבֵּה דְבָרִים מִדְּבָרֵינוּ אֵלֶּה, שְׁקָשָׁה וְכָבֵד לְהִסְבִּיר עַל-פִּי הַכְּתָב
 הַכֹּל.

הַעֲקָר לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִכַּעַס שְׂבָא מֵעֲצָבֹנוֹת (נְעוּרוֹעֵז), כִּי
 כְּשֶׁאָדָם מֵתְעַצֵּב בְּעִנְיָנוּ, הוּא מִכָּה וְצוֹעֵק עַל בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, אֲשֶׁר
 אֵף פַּעַם לֹא יָכֹה וְיִתְעַצֵּב עַל אַחֵר, כִּי מִמֶּנּוּ יִתְבַּיֵּשׁ שְׂיִחֲשָׁב אוֹתוֹ
 לְמִשְׁגָּע, מַה שְּׂאִין כֵּן בְּנָיו וּבְנוֹתָיו הֵם שְׁלוֹ, הוּא מְכַנֵּס בָּהֶם כַּעֲסוֹ
 וְרִצִּיחָתוֹ שְׂיֵשׁ לוֹ, וּמִלְבִּישׁ אֶת זֶה בְּמִצְוֹת חֲנוּף. וּבְאֵמֶת אִם יִתְיַשֵּׁב
 — יִרְאֶה, שְׁלֵמָה צוֹעֵק, וְלָמָּה מִכָּה? מִפְּנֵי שֶׁהוּא עֲצָבָנִי וְכַעֲסָן גְּדוֹל,
 רַחֲמָנָא לְצַלָן.

וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, שֶׁהַרְבֵּה פְּעָמִים אָדָם מִכָּה אֶת יְלָדָיו וּמִתְכַּעֵס,
 הוּא רַק מְסַבֵּת כְּשִׁלּוֹנוֹתָיו שְׂיֵשׁ לוֹ, הִינּוּ כְּשֶׁאָדָם הוּא בְּעַל גְּאֻנָּה
 גְּדוֹל, וְרוֹצֵה כְּבוֹד, אוֹ כְּשֶׁהוּא חֲמֵדָן וְרוֹצֵה מְמוֹן וְכוּ', אוֹ שְׂאָר
 דְּבָרִים, וְכִשְׁלֵא הוֹלֵךְ לוֹ, הוּא מוֹצִיא כַּעֲסוֹ עַל בְּנָיו וּבְנוֹתָיו. וּבְאֵמֶת
 זֹו טְעוּת וְעוֹלָה גְּדוֹלָה, אִם לֹא הוֹלֵךְ לָךְ בְּמָה שְׂאֵתָה רוֹצֵה, מַה
 וְלָמָּה אֲשָׁמִים בְּנֵיךָ וּבְנוֹתֶיךָ?! וְלָמָּה תוֹצִיא אֶת כַּעֲסְךָ וְחֲמֵתְךָ
 עֲלֵיהֶם?!

אָחִי, אָחִי! בְּרַח לָךְ מִגְּאוֹת וַיִּשׁוּת, וּרְאֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ
 לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וְעֹזֵב אֶת כָּל הַכַּעֲס וְהַקְּפִידוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ בְךָ מִיָּמִי
 נְעוּרֶיךָ. זָכֹר, זָכֹר, כְּמָה הַכַּעֲסֶתָ אֶת בּוֹרְאֶךָ וְכוּ', וְעַל-כֵּן קִבַּל אֶת כָּל
 הַבָּא עֲלֶיךָ בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה, וְתִהְיֶה מְאָרִיף אֵף עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר
 עֲלֶיךָ, וְאִזּוֹ דִּיקָא תַחֲיָה חַיִּים נְצַחִים.

אָחִי וְרַעֲי הַיְקָר! הַבֵּט וּרְאֵה כִּי אֱלִיָּהוּ הַנְּבִיא לֹא נִתְגַּלָּה, אֶלֶּא
 דּוֹקָא לְמִי שְׁלֵא נִמְצָא אֶצְלוֹ כַּעֲס, וְאָמַר אֱלִיָּהוּ הַנְּבִיא (כֹּלָה רַבְּמִי, פֶּרֶק
 ה'): אֵין הַתּוֹרָה מִתְפָּרֶשֶׁת אֶלֶּא בְּמִי שְׂאִינוּ קִפְדָן, אֵף אֲנִי אֵינִי נִתְגַּלָּה
 אֶלֶּא לְמִי שְׂאִינוּ קִפְדָן, כִּי מִי שְׂאִינְנוּ קִפְדָן, סִימָן שְׂיֵשׁ לוֹ מִדַּת עֲגוּנָה,
 וַיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְנֵהֲדָרִין

יז:): שְׁלַחוּ מִתָּם [מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל] אִיזְהוּ בֶן עֹלָם הַבֵּא? כָּל שְׂפֵל בְּרָךְ וְעִנּוּתָן, שִׁיף וְעִיל שִׁיף וְנָפִיק; נִרְאָה מִזֶּה, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ מִדַּת הַכַּעַס וְהַהֲקַפְדָּה, הוּא מְחַסֵּר עֹלָם הַבֵּא.

וְאִם תִּשְׁאַלְנִי עַל מָה שֶׁאֲמַרְתִּי, כִּי כַּעַס וְהַקְפָּדָה בָּאִים מִצַּד הַגְּאֹנָה, אֵיךְ הוּא זֹאת? אֲמַר לְךָ: הָאָדָם בָּא מֵאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת: אֵשׁ, עָפָר, רוּחַ, מַיִם. יְסוּד הָאֵשׁ בָּא מִמִּדַּת הַגְּאֹנָה, כִּי הִיא תוֹלְדוֹת אֵשׁ, וְכַעַס בָּא גַם-כֵּן מֵאֵשׁ הַבוֹעֵר בְּקִרְבוֹ, כִּי אִזּוֹ בָּאָה אֲצִלוֹ הַגְּאֹנָה, וְכֹאשֶׁר לֹא נִתְמַלֵּא רְצוֹנוֹ, תִּכְרַף יְכַעַס, מִחֲמַת שֶׁתִּבְעֵר בּוֹ אֵשׁ הַגְּאֹנָה. וְלָכֵן אֵין אָדָם יְכוֹל לַעֲשׂוֹת טוֹב, כִּי אִם כְּשֵׁיטִיר הַסָּבֵה מִן הַמְּסוּבֵב, דִּהְיֵנוּ שְׂיִבְטֵל עַד קִצָּה הָאֲחֵרוֹן אֶת הַגְּאֹנָה, אִזּוֹ הַכַּעַס מִמִּילָא יִתְבַטֵּל מִמֶּנּוּ. וּבְמָה יְכוֹל לְבַטֵּל אֶת הַגְּאֹנָה? שֶׁיַּעֲשֶׂה חֲשָׁבוֹן בְּאֲמַתוֹת: לְמָה אָנִי מִתְגַּאֵה, וְעַל מָה אֲתִגַּאֵה, אִם אָנִי מִתְגַּאֵה מִחֲמַת שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ בְּקוֹמָה זְקוּפָה, הַרְבֵּה הוֹלְכִים בְּקוֹמָה זְקוּפָה, וְכֻלָּם בְּצֻלָּם אֱלֹקִים נִבְרָאוּ, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ט, ו): "כִּי בְּצֻלָּם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם". וְאִם מִצַּד הַיְחֻוּס אוֹ מִצַּד הַמְּשֻׁפָּחָה, הֲרֵי כְּלָנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחָד נִחְנוּ, בְּנֵי אֲבֵרָהֶם, יְצַחֵק וְיַעֲקֹב. וְאִם מִצַּד עֲשִׁירוֹת, הֲרֵי יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה רִיקִים וּפְחוּזִים וּבְעֲלֵי עֵבְרוֹת, שֶׁהֵם עֲשִׁירִים גְּדוֹלִים יוֹתֵר מִמֶּנִּי, וְגַם הַעֲשִׁירוֹת לֹא דִבְרַת הַפֶּקֶר הוּא, אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁיִּרְצֶה לְטַל — יָבוֹא וְיִטַל, כִּי הֵלֵא הַשֵּׁם הוּא הַמְּשֻׁפִּיעַ, הוּא מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר, מִשְׁפִּיל גְּאִים וּמַגְבִּיֵה שְׁפִלִים. וְכִבְרַת אָמַר יְרֵמְיָה הַנְּבִיא (יְרֵמְיָה ט, כב): "אֵל יִתְהַלֵּל עֲשִׂיר בְּעֲשָׂרוֹ"; וְלִפְעָמִים הַעֲשִׁירוֹת הֵיא חֲסָרוֹן לְפָנַי אָדָם, כִּי עַל-יָדַי עֲשִׁירוֹת יִגִּיעַ לוֹ הַזֶּקֶק בְּגוֹפּוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (קֹהֶלֶת ה, יב): "יֵשׁ עֲשִׂיר שְׂמֹר לְבַעֲלָיו לְרַעְתּוֹ" וְגו', הֲרֵי עִם עֲשִׁירוֹת אֵין לוֹ לְהִתְפָּאֵר. וְאִם מִצַּד הַשְּׂרָרָה וְהַכְּבוֹד, הֲרֵי יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה מִשְׁפָּחוֹת, שֶׁאֲנִישֶׁיהָ אֵינָם הַגּוֹנִים, וְאֵינָם כְּדֹאֵיִם לְגַדְלָה וְלְכַבּוֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵם שׂוֹלְטִים וּמוֹשְׁלִים בְּעוֹלָם בְּכָל מִינֵי גְדֻלָּה וְכַבּוֹד, כְּדֹכָתִיב (מִשְׁלֵי ל, כב): "תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ". וְגַם לְמָה לָנוּ אֵלוֹ הַחֲשָׁבוֹנוֹת, הֵלֵא כָּל עֲנִינֵי עוֹלָם הִזֶּה הֵמָּה כְּחִלּוּמוֹת שְׂוֹא יְדִבְרוּ, וְדוֹמִין כְּעִנְיָן בְּקֶרֶת, כִּי הַעֲשִׂיר וְהַכְּבוֹד וְהַגְּדֻלָּה וְהַגְּאֹנָה, וְכָל מָה שֶׁבְּעוֹלָם, הֵמָּה בְּיַד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַמּוֹשֵׁל בְּכָל, וְהַכֹּל תְּלוּי בְּרְצוֹנוֹ, בְּרְצוֹנוֹ

אֲשֶׁר ד' תתק"ח בנחל רסט

יִשְׁפִּיל גַּאִים עַדֵי אֶרֶץ, וּבְרָצוֹנוֹ הוּא מְרוֹמָמָם עַד לֵב הַשָּׁמַיִם, הָרִי
בְּשִׁרְרָה וְכִיּוּצָא בּוֹ, גַּם-כֵּן אֵין לוֹ לְהִתְפָּאֵר. וְאִם מִצַּד הַחֲכָמָה
הַנּוֹמָצָאֵת בּוֹ, הָרִי רָאִינוּ כַּמָּה וְכַמָּה חֲכָמִים וְנִבּוֹנִים בְּעֲלֵי מַדְעָ,
שֶׁנַּעֲשׂוּ טַפְשִׁים וְנִטְרְדוּ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ דּוֹאֵג
וְאַחִיתִּפֵּל וְיִרְבָּעִם בֶּן נָבִט, יִמַּח שְׁמֵם, וְכִיּוּצָא בּוֹ הִרְבָּה, שְׂאִין לָהֶם
שׁוּם זְכוּרִין בְּעוֹלָם הַזֶּה — לֹא מֵהֶם וְלֹא מִחֲכָמָתָם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי
בְּרָצוֹן הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל תְּלוּי בְּגִדּוֹ, וּבְרִשׁוֹתָו "לְהַסִּיר שְׂפָה
לְנֹאֲמָנִים, וְטַעַם זְקָנִים יִקַּח" (איוב יב, כ), וּכְבָר אָמַר יִרְמְיָה הַנְּבִיא
(יִרְמְיָה ט, כב): "אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם בְּחֲכָמָתוֹ". וְעַל-כֵּן, לְדַעֲתִי, כִּלְךָ מִכֹּל
אֵלוֹ הַכַּעַס וְהַהֲקַפְדוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל רַק לְבָרַח אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ
וְלִהְתַּפְּלֵל לְפָנָיו, שְׂתִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה עִם יְלִדְיָךְ, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (נִדָּה עא): יִבְקֹשׁ רַחֲמִים מִמִּי שֶׁהַבְּנִים שָׁלוּ. וְקֹא מִשְׁמַע לָךְ,
דְּהָא בְּלֹא הָא לֹא סָגִי [זֶה בְּלֹא זֶה אֵינוֹ מִסְפִּיק], עֵינֵי שָׂם. כִּי בְּלֹא
תִּפְלָה אֵין שׁוּם דְּבָר.

עַל-כֵּן, אַחֵי הַיְקָר! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רַק רְאֵה לְהוֹזִיל דְּמַעוֹת
כַּמִּים בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל הַצְּלָחַת בְּנֵיךָ וּבְנוֹתֶיךָ, וְשֵׁאל יֵצְאוּ, חַס
וְשָׁלוֹם, לְתַרְבוֹת רְעָה. וְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ סִפֵּר, שֶׁמְּלֹא בְּכָל יוֹם
הַכּוֹבַע קָטָן שָׁלוּ עִם דְּמַעוֹת, וְרַחֵץ בְּזֶה פָּנָיו, בְּשִׁבִיל זֶה זָכָה לְבָנִים
טוֹבִים. וּמִסִּפֵּר, שֶׁפַּעַם בָּא יְהוּדֵי אַחַד אֶל הַחֲפִיץ חַיִּים ו"ל, וּבִקֵּשׁ
מִמֶּנּוּ בְּרָכָה שִׁיְהִי לוֹ בְּנִים טוֹבִים וְכו', עָנָה וְאָמַר לוֹ בְּקַפִּידָה: "מָה
אַתָּה חוֹשֵׁב, עִם בְּרָכָה יְכוּלִים לְקַבֵּל בְּנִים טוֹבִים וְכו'!! צְרִיכִים
לְהִתְיַגֵּעַ בְּחֻנוּכָם יָמִים וְשָׁנִים, וְלִלְמַד עִמָּהֶם וּלְהַדְרִיכָם בְּדַרְךָ הַתּוֹרָה
וְהִירָאָה, אֲזִי יְהִי לוֹ בְּנִים טוֹבִים". וְעַל-כֵּן רְאֵה לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן,
וְהַסֵּר הַכַּעַס מִלְּבָבְךָ, וְהַעֲבֵר רְעָה מִבְּשִׁרְךָ, אֵל תִּהְיֶה נוֹחַ לְכַעַס,
וּבְפִרְטִיּוֹת עַל בְּנֵיךָ וּבְנוֹתֶיךָ, וְאֲזִי תִּצְלִיחַ דְּרַכֵּיךָ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ער אָשׁוּר ד' תתקיט בנחל
ד' תתקיט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה, יגיעו וירדפו אל כלל אנשי שלומנו
היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", קדש קדשים, די
בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! מאד מאד נהניתי שאתם מחזקים את
עצמכם ביחד, כן ראוי, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל, ואמר (חיי-מוהר"ן,
סימן רצב): העולם ראוי שיתמהו על גדל האהבה שיהיה ביניכם.
ותהלה להשם יתברך, דבור אחד מדבריו הקדושים לא יצא לבטלה,
והכל נתקים בין אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, תלמידי
"היכל-הקדוש", שאוהבים זה את זה באהבה עצומה, כן יוסיף השם
עליהם אלה פעמים ככה.

העקר ראו להתקבץ יחד בכל שבת-קדש ולהתפלל יחד, ומאד
מאד רצוני, שכל תלמידי "היכל-הקדוש" שבכל עיר ועיר יבנו
בית-הכנסת על שם רבנו ז"ל, ויתקבצו יחד בבית-הכנסת הזה,
שהוא "היכל-הקדוש" שבונה רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
נט). ונא ונא לראות להיות באהבה גדולה, ואיש את רעהו יאמר
חזק, וכיחד תתחזקו ותדברו מהעצות הקדושות שקבלנו בירשה
מרבנו ז"ל ותלמידיו. וראוי לכם לשמח מאד מאד על נעם חלקכם,
אשר בנחל שם גורלכם ונחלתכם.

למען טובתכם הנצחית, ראו לסיים את כל הספר הקדוש והנורא
"לקוטי-מוהר"ן" בכל חדש, כפי שחלקנוהו, ובאפן הזה תהיו
מקרבים אל רבנו ז"ל, כי בלא למוד ספרו הקדוש, מטעה את עצמו
לגמרי, ואין לו שום שיכות אל רבנו ז"ל, ועומד עדין מבחורץ
לגמרי, ונשאָר בור ועם הארץ גמור, ומטעה את עצמו כל ימי חייו.
וכבר הזהירנו רבנו ז"ל ואמר (שיחות-ה'ר"ן, סימן נא): את זה תקבלו
מאתי, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה אותנו מאד מאד,
עין שם. ובפרטיות בענין הנורא והנשגב הזה של ההתקרבות אל

אֲשֶׁר ד' תתקיט בנחל רעא

רבנו ו"ל, מאד מאד יכולים להטעות את עצמו, עד שיהיה פעור המגשש באפלה כל ימי חייו, ויהיה רחוק מהאור הגנוז ששלח אלינו השם יתברך בדורותינו אלה.

ועליכם לדעת, כי בלא ידיעה ובקיאות בספרי רבנו ו"ל, לא יודעים ממנו כלל. ועל-כן אשרי ואשרי הזוכה להתמיד בספריו הקדושים בכל יום ויום: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", והשיחות הקדושות שלו שבשיחות-הר"ן וב"חיי-מוהר"ן", אשר ספרים אלו צריכים להיות שגורים על פה של כל תלמיד מתלמידינו היקרים, כי אחרת הכל הבל ורעות רוח ודמיון חזק. אשרי השוקד בספר שאלות ותשובות "אשר בנחל", המאיר את אור רבנו ו"ל בגלוי נפלא ובחיות עצומה, ופותח שערים חדשים בספרי רבנו ו"ל.

נא ונא לברח מפת לצים ומפת חנפים, שאינם מקבלים אנפי שכנתא (סוטה מב.), ואל יהיה לכם שום עסק עמהם כלל, עניננו הוא רק עצות רבנו ו"ל וקיומן בתמימות ובפשטות, בלי שום חכמות והשכלות של הבל כלל, רק לקיים כפי שיצא מפיו הקדוש של רבנו ו"ל.

זכרו היטב, כי אחד היסודות של רבנו ו"ל היה שמחה, על-כן ראו לשמח תמיד על נעם חלקכם, ובפרטיות שזכיתם שיש לכם כבר קבוץ יפה כזה.

אקנה להשם יתברך, שבקרוב תזכו לבית-המדרש פרטי, ותבנו בו מתיבתא "היכל-הקדש" ומתיבתא דארעא כעין מתיבתא דרקיעא, וכן להפוך, כי זה תלוי בזה, כי כנגד מקדש שלמטה יש מקדש למעלה, וכפי שמתנהגים למטה — בן מתנהג למעלה. ועל-כן אשרי ואשרי הזוכה לשמר את מתיבתא "היכל-הקדש" שבעירו בקדשה, ויהיה שם תמיד קול שמחה, וקול תורה, וקול תפלה, וקול דבורי אמונה.

ראו ללמד בכל יום ויום השעורים הקבועים, ששקבע כל אחד

ערב אָשר ד' תתקב בנחל

ואחד לעצמו: במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך וכו' וכו'.

אשרינו, ומה טוב חלקנו, שזכינו להתקרב אל רבנו ו"ל!
אשרינו, אשרינו! ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים!

הדורש שלומכם באהבה רבה...

מוהרנ"ת ו"ל אמר, שבשלישה דברים יש ברור מחלט, ומכרחים לקיים בלי יוצא מן הכלל. א. להיות אצל רבנו ו"ל בראש השנה. ב. להתבודד בכל יום עמו יתברך. ג. ללמד בכל יום שלחן ערוך. וכל השלישה דברים הם בבחינת משפט.

ד' תתקב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי ביום ששי ערב-שבת-קדש שעבר, ומאד מאד שמחתי לשמע, איך שתהלה להשם יתברך, לקחת את עצמך בקביעות עצומה על התורה ועל העבודה, שעורים פסדרן, כאשר נדבר בינינו.

נא ונא אל תהיה בטלן! וראה לנצל את הזמן היקר, פי כל יום ויום שחולף ועובר, ולא עוסקים בתורה ובשיחה בינו לבין קונו, הוא הפסד נצחי, הפסד שלא יחזר לו לעולם ועד, פי כל יום הוא יום, רק החשף מכסה ומסתיר את אור היום בכמה וכמה בלבולים ומחשבות הטורדות ומשברות את האדם. על-כן ראה לבל תהיה בטלן, חס ושלום, נאכל בכל יום ויום טוב אמתי ונצחי, ותראה לעשות נפשות אל "היכל-הקדש", שמאד מאד הזהירנו רבנו ו"ל

אֲשֶׁר ד' תתקכ בַּנְחַל רעג

על דָּבָר זֶה — לְקָרֵב רְחוּקִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ וְלְהוֹסִיף בְּתִים אֶל בֵּית
הַתְּפִלָּה (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח').

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְסִיִּים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת כָּל הַסֵּפֶר
הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, סִפְרוּ שֶׁל מְשִׁיחַ: "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", כִּי מְאֹד מְאֹד
הִזְהִירָנוּ וּבִקֵּשׁ אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁנַתְּמִיד בְּסֵפֶר זֶה. וְאָמַר, שְׂתַכְּף-
וּמִיד כְּשִׁלּוּמְדִים בְּסֵפֶר זֶה, אֵין צְרִיכִים סֵפֶר מוֹסֵר אַחֵר כָּלֵל. וְכֵן
הַסֵּפֶר הַזֶּה יִפְתַּח אֶת גִּידֵי קִשְׁיוֹת לְבָבוֹ, וְיַחֲדָד שְׂכָלוֹ, שְׁיִהְיֶה נֶעֱשֶׂה
בַּר דַּעַת וּבַעַל הַשְּׂגָה (עִין בְּחַיִי-מוֹהַר"ן, מַעֲלַת תּוֹרַת וּסְפָרָיו); וְעֲלֶיךָ
לְדַעַת, כִּי רַק בְּזֶה תִּלְוֶיָה כָּל הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו ז"ל.

וּמָה שֶׁבִקְשָׁתָּ מִמֶּנִּי לְכַתֵּב לָךְ — מָה לְדַבֵּר אֶל הַמְּקַרְבִּים,
לְדַעַתִּי, אִם תּוֹכָה לְהִתְמִיד בְּ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", וּבְ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת",
וּבְ"סֵפֶר הַמִּדּוֹת", וּבְשִׁיחּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְ"חַיִי-מוֹהַר"ן",
וּבְ"שִׁיחּוֹת-הַר"ן", כְּבָר יִהְיֶה לָךְ דְּבוּרִים הַרְבֵּה. וּמִכָּל שֶׁפֶן כְּשֶׁתּוֹכָה
לְקַבֵּעַ אֶת עַצְמְךָ גַּם בְּ"לְקוּטִי-הִלְכוֹת", וּבְשִׁאֲלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר
בַּנְחַל", יִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה דְבוּרִים. עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רַק רְאֵה
לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתַרְבֶּה בְּתַפְלָה
וְהַתְּבוּדָדוֹת, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד מְכַרַח לְכָל מִי שֶׁבּוֹנֶה "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ",
שְׁיִהְיֶה לוֹ בְּחִינַת מִשְׁפָּט, שְׁלֵא יִתְדַבְּקוּ בּוֹ הָרַע שֶׁל אֱלוֹ הָרָשָׁעִים
(עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט).

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְמִיד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת, שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ,
וְכֵן לְהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא,
מְדֻרָּשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עֲרוּךְ, לְעִשׂוֹת מִכָּל לַמּוּד שְׁעוֹר כְּסִדְרָן.
זָכַר מָה שֶׁאָמַר אֵלָיְהוּ הַנְּבִיא (תְּנָא דְּבִי אֵלָיְהוּ, פֶּרֶק ד'): כָּל תְּלַמִּיד חֻכָּם
שְׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה בְּכָל יוֹם תְּמִיד, בְּשִׁבְלֵי לְהַרְבּוֹת כְּבוֹד שְׁמִים, אֵינוֹ
צָרִיךְ לֹא חֶרֶב וְלֹא חֲנִית, וְלֹא כָּל דְּבָר שְׁיִהְיֶה לוֹ שׁוֹמֵר, אֶלָּא
הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁמְרוֹ בְּעַצְמוֹ, וּמִלְּאֲכִי הַשְּׂרַת עוֹמְדִים סָבִיב לוֹ,
וְחֶרֶב בְּיַד כָּלָם, וּמְשַׁמְרִין אוֹתוֹ, שְׁנַאֲמַר (תְּהֵלִים קמט, ו): "רוּמְמוֹת אֵל
בְּגִרוֹנָם וְחֶרֶב פְּפִיּוֹת בְּיָדָם" וְגו', עִין שָׁם. רְאֵה לְקַיֵּם כָּל זֹאת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקכא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, ידידי
היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב פל הימים ... גרו יאיר
ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד בעבודת השם יתברך, ושב
לך בקרן זוית, ותעסק בתורה הקדושה בהתמדה רבה, ושמו מאוד
מאד מפגם הדבור, רק הרגל עצמך לדבר תמיד רק עמו יתברך.
ורבנו ז"ל פ"ש (תהלים נט): "חטאת פיו דבר שפתימו וילכדו
בגאונם", על-ידי חטא הדבור — גלפדים בעון הגאות (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נח), ואשר ממשיך אחר-כך את האדם אל
נאוף, פי גאות ונאוף תלויים זה בזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
יא), וכשנפגם בנאוף, אזי מתקלקלים לו המחין, רחמנא לצלן (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו). ועל-כן ראה לשמר על דבור פיה,
ולדבר הרבה עמו יתברך בלשון שאמה רגיל בה, אשר כל דבור
ודבור שזוכים לדבר עמו יתברך, הוא זכוף המחין מאוד מאוד,
וממשיך על עצמו ערכות נעימות זיו שכונת עזו יתברך, וזוכה
לתקון המחין, תקון הברית, כי המח ותקון הברית תלויים בדבור
דיקא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יט, וסימן כט).

ועל-כן עצתי, שתשב לך בקרן זוית, ולא יהיו לך שום עסקים
עם שום בריה שבעולם, רק תתמיד בדבורים אליו יתברך, וכן
תתמיד בלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן: במקרא, משנה,
גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך. וכן ראה להתמיד ביותר
בספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות לזכות לסיים בכל חדש את כל
ה"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש והנורא, אשר רבנו ז"ל בקש כל-כך את
אנשי שלומנו היקרים שנתמיד בספר זה.

ונא ונא ברח לך מכל מיני לצים וערכ-רב המסתובבים בינינו,

אָשֶׁר ד' תתקכב בנחל ערה

והדבק עצמך רק בספרי רבנו ז"ל, ואז תראה ותרגיש נפלאות רבות,
כי רבנו ז"ל יפתח עיניך לראות ולהרגיש את ערכות נעימות אורו
יתברך, אשרי הזוכה לזה!

הדורש שלומך...

ד' תתקכב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויודפו לאהובי, אחי ורעי
היקר ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לגכון היום קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון
יריעות.

מה אמר לך! אין מלים בפני להסביר לך מעלת העוסק בהדפסת
ובהפצת ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, כי על-ידי-זה
יכולים לקרב אלפים ורכבות מאחינו בני ישראל אליו יתברך. ולא
בחנם לקח את עצמו הסמ"ך-מ"ם עלינו, כי כל הענין הוא כחצים
בעיניו, כי כל ענינו הוא להסתיר אותו יתברך, וספרי רבנו ז"ל
מכניסים עפר בעיניו, ונתעור לגמרי, ובין כך נתגלה זיו שכינת עזו
יתברך; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובשביל
הבחינה והנפיון ברא את הסטרא אחרא והסמ"ך-מ"ם, ונתן לו
כחות, שישתיר את אמתת מציאותו יתברך. ורבנו ז"ל ירד ללחם
עמו, ולהשליך עפר בתוך עיניו, והוא מוציא בלעו מפיו. ובשביל
זה הוא שונא כל-כך את כל הענין של רבנו ז"ל, ומעפר בעפר
לסתם את הבארות, על-ידי הפלשתים שהם הלצים, כי כל הענין
הוא תכלית ההפוך ממנו. ועל-כן כתב רבנו ז"ל במכתבו לאנשי
שלומנו: "עיניו לטש ושניו תרק עלי", וכמו-כן הלשון הזו סוכבת
על כל מי שחוגר מתניו לגלות ולפרסם דעתו בעולם. ועל-כן אל
תתפעל כלל משום בריה שבעולם, בנדאי מה טוב ומה נעים שתוכל

רעו אֲשֶׁר ד' תתקכב בַּנְחַל

להסתיר את עצמך, שלא יתודע שאתה עוסק בזה, כי אין לך טוב ויפה מהצניעות.

ואודות הבזיונות והחרופין והזלזולים, אתמול בלילה ראיתי בסדר הדורות, שרבינו הקדוש הרמב"ם, זכרונו לברכה, היו לו מצד אחד — חרפות ובזיונות, שחרפו וגדפו אותו, רחמנא לצלן, וקרעו את ספריו, ולא עוד אלא שגם אחר הסתלקותו היה כתוב על מצבתו בזה הלשון: "מבחר האנושי", ומחקו את זאת הרשעים וכתבו "מחרם ומין", עפרא לפומייהו. ומצד שני היה לו כבוד בזה, שאנשים החיו את עצמם עם ספריו הקדושים, עד שהעיד הרמב"ם הקדוש באגרותיו, שבכל ארצות תימן התקינו והיו אומרים בקדיש בכל יום: "בחיכון וביומיכון ובחיי דמרגא רבנו משה בן מימון" עין שם.

עמד וראה, אשר כבר היה לעולמים דבר בזה, מצד אחד — חרפו ובזו וקרעו את הספרים אלו הרשעים מסטרא דערב-רב, ומצד שני — החיו את עצמם כל-כף בספריו הקדושים, עד שהכניסו אותו בנסח הקדיש, שאומרים בכל יום ויום, יותר מעשר פעמים. כמו-כן אצלנו, מצד אחד — כמה לצים מחרפים ומגדפים וקורעים ורומשים את הספרים, ומצד שני — אלפים ורכבות בני ישראל מחיים את עצמם עם הספרים, עד שזה להם כמים קרים על גפם עיפה. ואני מקבל בכל יום הרבה מכתבים מכל העולם ומארץ ישראל, אחרי שזכיתי והדפסתי כמה חלקים משאלות ותשובות "אשר בנחל", אשר מאז אין יום שלא יגיעו אלי כמה מכתבים מארץ ישראל עם כל מיני בעיות וכו' וכו', ועל-כן לא בחנם לקחה את עצמה הסטרא אחרא עלינו.

ועל-כן, אהובי, אחי! אל תדאג כלל, כי השם יתברך לא יעזב אותך, ראה להתמיד מאד מאד בהדפסה והפצה, כי דברים נשגבים אתה עושה, ביודעים ובלא יודעים, ובנדאי ישועתך קרוכה. אף-על-פי-כן אם תראה, חס ושלום, שמתגברים עליך המניעות, תברח לכאן, אבל לעת עתה חבל, כי שם אתה עושה פלאות, פלאי

אָשֶׁר ד' תתקכג בנחל רעז

פּלאַים, להדפיס ולהפיץ בארץ ישראל, אשר אין למעלה מזה.

הדורש שלומך...

שלחתי לך שני מכתבים על-ידי הבחור ... גרו יאיר, וגם האבך ... גרו יאיר, והבחור ... גרו יאיר שלח לך הקסטות. ואודות שאלתך בענין המפתח, לא צריכים מפתח לקונטרס "גחלי א"ש", רק להדפיס כמו שהוא. והשם יתברך יעזר שיצא לאור, ויתפשט בכל תפוצות ישראל, ויעשה את הפעולות הטובות.

ד' תתקכג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שלום רב להאבך היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי היום, וחשתי ולא התמהמהתי לכתב לך, מרב צער ועגמת נפש שיש לי מכל מה שעובר עליך.

ובאמת לדעתי, כל הירידות והנפילות שלך נמשכות מקטנות המחין, מחסרון ידיעתך מה רבנו ו"ל רוצה, ומהי חסידות ברסלב; כבר ידוע ומפרסם לכל, כי נשמות ישראל הן חלק אלוק ממעל ממש, שירדו אל זה העולם הגשמי, שפככול העלים והסתיר את עצמו כאן בעולם העשייה, ותכלית פונת הבריאה היתה בגין דישתמודעון ליה (זהר בא מב); כשירדה הנשמה, נבלעה בתוך בן השפחה, כל אחד כפי בחינתו ושדש נשמתו, כמו-כן נבלע וכו', וההכרח לבוא אל הצדיק האמת, שהוא יכול לירד אל תוך בית הבליעה של הסטרא אחרא, ולשבר ולבטל את המחיצות והמסכים וכו', ולהוציא משם נשמות ישראל, בסוד (איוב כ, טו): "חיל בלע ויקיאנו" (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ח'; ובחלק ב', סימן ח'); והנה זכינו בזכות חנם ממש להתודע מהצדיק האמת, ועל ידו הינו

רעה אֲשֶׁר ד' תתקבג בַּנְחֹל

על-ידי הליכה בעצותיו הקדושות, בודאי נזכה לצאת מהמקום שנפלנו ונשלכנו לשם, בעוונותינו הרבים וכו', ויתגלה לנו ערכות נעימות ידידות זיו שכונת עזו יתברך, הממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף כל עלמין.

ועקר כלליות העצות הקדושות של רבנו ו"ל הוא: תפלה והתבודדות, להיות רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגילים בה, ולפרש כל שיחתו ותפלתו לפניו יתברך, באשר ידבר איש עם רעהו. וכל מה שירבה בדבר זה בהתמדה רבה, כמו-כן יזכה, שיפתחו שערי מחו ונדעתו, ויזכה להשיג רוחניות חיות אלקות. והנה מצד התמורות ומצד הבחירה, כל ענין רבנו ו"ל עדין געלם ונסתר לגמרי מהעולם בכלליותו, וגם מרב אנשי שלומנו, כמו שהתבטא האיש אלקי ר' אברהם בר' נחמן ו"ל (בעל מחבר ספר באור הלכותיים) באחד ממכתביו, שנדפס בספר "נחלי אמונה" (מכתב יב), וזו לשונו שם: "וכפי בקיאותי ברבים מאנשי שלומנו, שגם הם אין להם זכיה לידע מאור הגנוז והצפון, מורנו רבי נחמן, זכר צדיק וקדוש לברכה", עין שם. והנה יסוד ועקר הכל הוא המחין, פי במקום שהאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא); ועל-כן הזהירנו רבנו ו"ל מאד מאד לשמר את המחשבה, פי בזה תלוי כל האדם, פי המחשבה יכולה לעלות עד רום גבהי מרומים (עין שיחות-הר"ן, סימן מו), ויכולה לתפס את האור האין סוף ברוך הוא למעלה מנפשין, רוחין ונשמתין, שהם העולמות: עשיה, יצירה, בריאה, הינו להשיג את עצם האלקות שבעולם האצילות, בבחינת מטי ולא מטי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד). ועל-כן אם עדין כל זה געלם ונסתר מרבים של אנשי שלומנו, למה יהיו לה קשיות על אשפתה, שהיא מתנגדת לדרךך וכו'?! ועל-כן הייתי מיעץ לה, שתראה לשנות דרכיך, ואין לה טוב מהצניעות, כמו שכתוב (מיכה ו'): "והצנע לכת עם אלקיך", וכתוב (משלי יא, ב): "אֵת צְנוּעִים חִכְמָה"; פי סוף כל סוף יש לה שני ילדים שיחיו, וגם אשה הקנו לה מן השמים (במות לט.), למה תלה ותשבר בדיך את ביתך. רבנו ו"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, פי כל תקון הברית, תקון המחין,

אֲשֶׁר ד' תתקכג בנחל רעט

תלוי בענין זה. וכשרצה מוהרנ"ת ז"ל לנסע אל רבנו ז"ל, ולמכר חפצי אשתו בעבור הנסיעה, ר' נפתלי חברו יעץ לו שלא יעשה דבר זה, כי בודאי יהיה גט, כי תבליש וכו', וצית את ר' נפתלי, והנה מה דהנה, ונתקרב אל רבנו ז"ל, ונתן כל ימי חייו תודה והודאה להשם יתברך, שלא גרש את אשתו, אף שמרב התלהבותו אל רבנו ז"ל, הנה עושה הכל, אבל נתן תודה והודאה, כי אמר: "אל אור רבנו ז"ל צריכים מחין שלמים", ואם הנה מתגרש, היו מחיו מחין פגומים, חס ושלום, כמו-כן הנדון הוא אצלך.

אחי, אחי! ראה ללמד עכשו את התורה בלקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב, ותאמר עליה התפלה, ותראה שגם רבוי התלהבות, הוא גם מהיצר הרע וכו', עין שם. אף שאתה צודק, כי השעות שאחר חצות, לילך בהן לבלות בשדה בהתבודדות — אין למעלה מזה, וממשיך לו שפע רוחני ונעם, ואשר באמת רבנו ז"ל אמר, שאז הוא עקר הזמן לזה (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב, וסימן נד), אף שתי תשובות יש לי בדבר: קדם, מי אומר לך שתאמר לאשתך שאתה הולך אז לט"ל וכו', כל בר דעת יבין מדעתו, כי אשתו תתנגד על זה, כי איזו אשה לא מפחדת, כשבעלה הולך בקהרים לבד בלילה, ובפרטיות כשאינה מבינה מה הדבר הזה, בודאי היא מפחדת שתד מדעתך, חס ושלום. ועל-כן מדוע לא תאמר שאתה הולך לבית-המדרש (אשר באמת אין זה שקר, כי גם בשדה הוא בחינת בית, הינו ביתו של יצחק, ויציא יצחק לשוח בשדה", הוא קרא את מקום התפלה שדה [עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י"א]). והשנית, אם באמת היא מתנגדת אל דבר זה, תאמין לי, שלא כדאי לשבר את ביתך בעבור זה, ודיקא להתעקש, כי באמת גלה לנו רבנו ז"ל (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נו): כשיש לאיש הישראלי לב, לא שיך אצלו מקום כלל, כי אדרבה הוא יתברך מקומו של עולם, ואין העולם מקומו, עין שם; הינו מי שזוכה לאמונה ברוחה ומזככת, הוא יכול למצא את השם יתברך בכל העולם כלו, הן בבית והן ברחוב, הן בקצר והן במרתף, והן על הגג וכו' וכו'. כי באמת מי שזוכה לאמונה אמיתית, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך

מחיה ומנהיג אותו, אז אינו יכול להפריד ממנו יתברך, רק תמיד עוסק בשיחה ותפלה והתבודדות, כי יודע שכל החיות שלו נמשכת רק מתפלה (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ט'), ואז אין שום ברירה יכולה להתנדע מה הוא עושה, כי תמיד הולך ומדבר עמו יתברך, ולא אכפת לו היכן הוא. ועל־כן עשה זאת, בני, והנצל מיד; ראה להיות בשלום ובאהבה עם אשתך, ותהיו לעזר אחד להשני, ואת עבודתך, עבודת התפלה, תראה להצניע ממנה לגמרי, רק תתמיד בזה כל היום, היכן שרק תלך. ואם אפשר לומר לה, שאתה הולך לבית־המדרש — מה טוב, אבל, חס ושלום, לא לומר שאתה הולך בשדה, כי בודאי תפחד, ובדין הוא שתפחד, אדרבה מרב אהבתה אליך היא מפתחת שלא יארע לך איזה דבר, ואינה עושה זאת מצד שנאה ומחלוקת, חס ושלום, רק מצד דאגה, שמתיראת שמא יארע לך משהו רע, חס ושלום. ועל־כן תוציא כל הקנאות והשנאות מלבך עליה, וראו לחיות בשלום, ותראה להתמיד מאד מאד בהצניע בתפלה והתבודדות, ודבר זה אתה לא צריך לגלות לשום ברירה, ומכל שכן לאשתך, מה אתה עושה, כי היא לא מבינה מה זאת.

וכן, אהובי, אחי היקר! ראה לקבץ לעצמך קביעת עתים לתורה, כי צריכים את שניהם: הינו תורה ותפלה, כי זה מחזק את זה, כמובא (בלקוטי־הלכות, אונגה, הלכה ג' באריכות), עין שם. ומה טוב ומה נעים אם היית מעין בשיחות־הר"ן, סימן ע"ו, ומסברת שיחה זו היטב בקונטרס סדר־הדרך־הלמוד, ושם היית רואה אל מה האדם יכול לזכות ללמד בזה העולם, אם רק יצית את רבנו ז"ל, עין שם.

ועל־כן, חמדת לבכי! אל תבלבל דעתך בחנם, כי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ולא צריכים עבודות קשות (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן פו). וראה להיות תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו.

אודות נסיעתך לכאן, איני יודע מה ולמה לך להטריח את עצמך לכאן? מה יהיה לך כאן? הלא הנה היום אני כאן ומחר מי יודע איפה וכו'. ועל־כן אם אתה רוצה לשמע מפי, ראה להתמיד

אָשֶׁר ד' תתקכד בנחל רפא

בספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל", ושם תמצא אותי, כי את מהות האדם יכולים להפיר דיקא על-ידי הפתב, כי פניו, שכלו וחקמתו, הם בתוך הפתב דיקא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב, וסימן קעג). והשם יתברך יעזרנו על דבר כבוד שמו, שנזכה להתקרב אליו באמת.

הדורש שלומך וטובתך.

הדורש שלומך...

ד' תתקכד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אודות המחלקת ביניכם וכו', עליך לדעת כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פ'): העקר הוא דיקא כששני הפכים משתוים יחד, עין שם; ועל-כן ראו להשתוות, ולא כדאי להתנוכח על שטיות והבליים וכו'. אף עליך לדעת, כי יש דברים אשר לא צריכים לפחד לומר "לא", הינו לא על כל דבר צריכים להסכים, בפרט בנדון וכו', שהוא דבר סבנה, עליך לומר "לא", אף-על-פי-כן אסור להתעקש, שהיא מכרחה לקיים חנות דעתך, הינו אתה תאמר חנות דעתך, ולה תאמר: "ואת עשי כמו שאת רוצה" וכו', אבל לא להתקוטט, חס ושלום. ויפה הוא השלום, אשר לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי המחזיק ברכה לישראל כמו השלום (עקצין פרק ג'), ואנו חותמים את התפלה ב"שים שלום". ובזה יצא בשלום.

הדורש שלומכם תמיד...

רפב אָשֶׁר ד' תתקכה בנחל
ד' תתקכה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוּר ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.
אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהִנֵּה עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֶצְלָנוּ הִיא יְשִׁיבָה חֲזָקָה, כִּי עַל-פִּי-רֹב
אֲנִי מְרַחֵק וּמְגַרֵּשׁ אֶת מִי שְׁאֲנִי רוֹאֶה שְׁאִין בְּדַעְתּוֹ עֲבוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אִין אֶצְלָנוּ מוֹשֵׁב לְצִים וְקִבוּץ הוֹלְכֵי בְטֹל וְכוּ',
חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כָּל תַּלְמִיד מִתְלַמְּדֵינוּ הַיְקָרִים, הוּא חֲדוּשׁ נִפְלָא,
כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד יוֹדֵעַ תְּעֵלוּמוֹת. כָּל אֶחָד מְסִים תַּנְ"ף, מְשֻׁנּוּת, גְּמָרָא,
וּמְדַרְשִׁים כָּלֵם, וְרַמְבַּ"ם, טוֹר, וְשִׁלְחַן עֲרוּף, וְסִפְרֵי חֲסִידוֹת, וְסִפְרֵי
מוֹסֵר, וּבִפְרָטִיּוֹת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְגַם מִתְבוֹדְדִים בְּכָל יוֹם, וְאִינָם
מְחַסְרִים לִילָה אֶחָד בְּלֵי חֲצוֹת. וְעַל-כֵּן אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֶצְלָנוּ יִהְיֶה
לְךָ מְקוֹם מְקַלֵּט, חָבֵל לְךָ עַל הַיְגִיעָה וְעַל הַטְרַחָה, כִּי כָּבֵד שְׁלַחְתִּי
וְגִרְשָׁתִי הַרְבֵּה בַּחֲוָרִים מִמֶּנִּי, אִינִי צָרִיךְ כַּמּוֹת, אֲנִי צָרִיךְ רַק אִיכוֹת!
בַּחֲוָרִים רְצִינָיִים מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר הֵם הֵם חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הָאֲמֵתִיִּים,
וְהֵם הֵם יִהְיוּ הַנּוֹרוֹת לְהָאִיר חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב בְּעוֹלָם, כִּי כָּל תַּלְמִיד
מִתְלַמְּדֵנוּ, כְּשִׁזְכָּה לְהַתְחַתֵּן וּלְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, יִהְיֶה בֵּיתוֹ
גַּם בֵּית וְעַד לְחַכְמִים, וְיִגְלֶה וְיִפְרָסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן, לְדַעַתִּי, חֲזוֹר לְאַחֲוָרֶיךָ, וְאַל תְּבוֹא אֶצְלָנוּ, אֲנִי צָרִיךְ רַק
בַּחֲוָרִים רְצִינָיִים וְלֹא לְצִים, וּמְכַל שְׁפָן לֹא הוֹלְכֵי בְטֹל וְיוֹשְׁבֵי קַרְנוֹת,
הַמְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הַרְעָה וּרְכִילוֹת וְכוּ' וְכוּ'. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַרְבֵּה גְבוּלוֹנוּ
בְּתַלְמִידִים הַגּוֹנִים, בְּאֶפֶן שִׁיתְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם וְשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל עַל
יְדֵיהֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ד' תתקכו בנחל רפג
ד' תתקכו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך בצרופי המעות — לנכון קבלתי.

אודות וכו'; לדעתי, אין לדונה, כי עשתה זאת בשעת כעס, והרשב"א מביא בתשובה, אשר בשעת כעס דינה כשוטה, ואין השם יתברך ומצוותיו כנגדה באותה שעה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (נדרים כב:), שהכועס אפלו שכינה אין תשובה כנגדו (עין תשובות הרשב"א, חלק א', סימן תקעא). ועל-כן, לדעתי, ראה לדונה לכף זכות. ובכלל, עליך לילף עמה ברחמים, ולא להתעקש על כל דבר שיהיה כמו שאתה רוצה, ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן רסג), שמאד צריכים לכבד את אשתו, עין שם; ובפרטיות כי אם תלחץ עליה, תשבר ותפוצץ את עצביה, ואז מאומה לא יהיה בידך. ועל-כן ראה לדון אותה לכף זכות, כי בשעת כעס, הרי היא כשוטה כנ"ל. ומכל זה יש להתעורר על חמר עון הכעס, שמאד מאד מגנה, עד שנקרא שוטה ממש.

השם יתברך יאיר עינינו, ונזכה להרגיש את הארת השכינה הקדושה, ואז תמיד נהיה באריכת אפים ובסבלנות גדולה.

ראה ללמד הרבה בספרי "ארה אפים", שזכיתי כבר להוציא לאור בשבע-עשרה מהדורות עד עכשו ברבבות טפסים, ונתפשט בכל העולם כלו, וזה שכרי, כי על ספר זה דיקא נתעוררה עלי מחלקת, אשר בוערת עוד עכשו, וכנראה שהסטרך אחרא קנא על ספר זה מאד מאד, כי אחרת למה יצאו לחלק העקר על ספר זה?!

הדורש שלומך...

ד' תתקכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב ...

אָחִי הַיְקָר! כָּלֵל גָּדוֹל צְרִיכִים לִידַע, כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם רוֹצֵה מְשֻׁהוּ, הוּא עָלוּל לְהִשְׁתַּגֵּעַ עַד שִׁישִׁיגוּ, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, וְאִינוֹ צְרִיךְ רַק אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזִי אֵף פֶּעַם לֹא יִשְׁתַּגֵּעַ. כִּי עַקֵּר הַשְּׁגָעוֹן שְׂרוֹצֵה מְשֻׁהוּ, וְעַל-פִּי-רַב רוֹצֵה כְּבוֹד, אוֹ מָמוֹן, אוֹ שֵׁם, וְכִשְׂאִין לוֹ דָּבָר זֶה מִשְׁתַּגֵּעַ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲבָל כְּשֶׁאִינוֹ רוֹצֵה שׁוֹם דָּבָר, רַק אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזִי אֵף פֶּעַם לֹא יִשְׁתַּגֵּעַ.

מְאֹד מְאֹד אִתָּה צְרִיךְ לְרְאוֹת לְצַמְצָם עֲצָמְךָ, וְלֹא לְהַעֲמִים עָלֶיךָ שְׁעוּרִים רַבִּים, כִּי בְּאִפְּן הַזֶּה לְבִסוּף תִּתְיַגֵּעַ וְיִתְבַּטְּלוּ הַמַּחֲזִין שְׁלֶךְ לְגַמְרִי. וְזָכֹר דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן ש"ה): "מְעַן הָאֵט גְּאָרְנִישֵׁט צו טָאן", הִינּוּ שְׂאִין צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת דָּבָר, וְהִיא עֲצָה נְפִלְאָה לְמִי שֶׁמְבִינָהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

הַזֹּהֲרָתִי אוֹתָךְ בְּדָבָר זֶה, כִּי אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁיִּהְיֶה אֶצְלֶךָ רַבּוּי אֹר, שְׁגוּרָם כְּבוּי הַנֵּר לְגַמְרִי וְשִׁבְרֵת הַפְּלִים, חֵס וְשְׁלוֹם.

ד' תתקכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ זָאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֶׁמַּח מִהַפְּעָלוֹת הַטּוֹבוֹת וְהַבְּרוּכוֹת שֶׁאִתָּה עוֹסֵק

אָשֶׁר ד' תתקכח בנחל רפה

בהפצת המענינות חוצה, וראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו.

נא ונא לחטף גם שיחה ותפלה בכל יום ויום, הינו שתראה לפרש שיחתך אליו יתברך אפלו מעט דמעט, כי ההתבודדות היא כמו מליחה, שמוציא את הדמים הרעים מהאדם, ועל-כן שעור מליחה בשעת הדחק הוא ח"י מינוטין (רגעים). ואמרו על זה אנשי שלומנו היקרים, שבשעת הדחק צריכים לראות להתבודד על כל פנים ח"י מינוטין, כי השעור של מליחה זהו שעה, אבל בשעת הדחק מספיק ח"י מינוטין, ויכולים להתבודד כמה פעמים ביום בשעור ח"י מינוטין, וככה יצטרף יותר משעה. ומוהרנ"ת ז"ל מביא בלקוטי-הלכות (הלכות פסח): שעור חמץ ח"י מינוטין כשעור מליחה; כי באמת שניהם תלויים בתקון הברית, להזהר שלא יחמיץ מחו במחשבות זרות ובהרהורים רעים, חס ושלום, שמזה נמשך להאדם פגם הברית, רחמנא לצלן, הוא ברית מלח עולם. ויש לומר למה דיקא ח"י מינוטין? על שם צדיק ח"י עלמין, כי היסוד נקרא ח"י, וזו גם מעלת הלומד ח"י פרקים משניות בכל יום, שעל-ידי זה נופח בו נשמה חדשה ומזככת, אשרי שיאחו בזה!

נא ונא, אהובי, אחי היקר! אל תפל בדעתך משום בריה שבעולם, רק החזק בעבודתך עבודת הקדש: הן בשעורים כסדרן, והן בתפלה והתבודדות, והן בהדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה בתקון הברית. ומי שיודע בעצמו, שקלקל הרבה בפגם הברית, יראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להדפיס איזה ספר מספרינו הקדושים, והמעות הן הן צדקה להצדיק (כמובא בכמה תורות בלקוטי-מוהר"ן, ובפרטיות בסימן ד' ובסימן ע', חלק א', עין שם).

הדורש שלומך...

היה טוב מאד, אם היית יכול לעשות לעצמך איזו דרך להתקשר עם הרב ... גרו יאיר, ולשלח לו קונטרסים "קול קורא"

רפו אָשֶׁר ד' תתקכח בַּנְחַל

(מְנַקֵּד), "דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה" (מְנַקֵּד), "בֵּית אֲמוּנָה" (מְנַקֵּד), פִּי הוּא מְחַלְקוֹ בֵּין רְחוּקִים וְאֲסִירִים, לֹא עֲלִינוּ, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר, שְׁכַלְמֵם יִחְזְרוּ בַתְּשׁוּבָה.

אודות הדפסת ספר שאלות ותשובות "אשר בנחל", ראה לתקן בחלק כ"ז (דפוס ישן) את הטעות במכתב ג' אלפים תק"נ, ובכלל יש בכל חלקי "אשר בנחל" הרבה טעויות הדפוס, פי אפלו שהגיהו את זה כמה בחורים ואברכים, עם כל זה עדין נשאר הרבה מה לתקן. אקוה להשם יתברך, שעוד ידפסו פעם כל חלקי אשר בנחל מנקדים, מסדרים בסדר השנים.

ראה לשמור את עצמך לא להכניס בחובות, חס ושלום, ויותר טוב להדפיס חלקים חדשים, פה כבר נגמרו חלקים: כ"ט, ל', ל"א. האמת אגיד לך, שאני מצדי כבר רציתי להפסיק מלהדפיסם, אך הבחורים והאברכים דוחקים, וגם מביאים מעות להדפיסם, ועל-כן נדפסים.

אודות הקונטרס "גחלי אש" שהתחלת להדפיס, שהם קבץ מכתבים שנכתבו לתלמידי "היכל-הקדוש", אין אתה יכול לשער את גדל התועלת שתצא מזה עכשו, ובפרטיות לדורות הבאים, אשר יהיה להם כמים קרים על נפש עיפה, וכן זכית אתה, וזכית אותם — אשריך ואשרי חלקך!

אנשי שלומנו אמרו: כמו שרבונו ו"ל הדגיש על שעה אחת התבודדות בכל יום, וכן הדגיש על למוד שלחן ערוך, לכן צריכים ללמד גם שלחן ערוך על-כל-פנים שעה אחת ביום, ושניהם הם בבחינת משפט, כידוע.

אֲשֶׁר ד' תתקכט בַּנְחַל רפז
ד' תתקכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סֵלָה, נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לַיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תַּלְמִידֵי "הַיִּכָּל הַקִּדְּשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר
וְאֲתֵר, הַנְּזִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְּקָרִים! שָׁמְעוּ אֵלַי וַיִּשְׁמַע אֱלֹהֵיכֶם הַנְּזִי"ה בְּרוּךְ הוּא.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי לְעַמֵּד בְּהִיכַל-הַמֶּלֶךְ, צְרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים,
כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (דְּנִיָּאל א, ד) "וַאֲשֶׁר כַּח בְּהֵם לְעַמֵּד בְּהִיכַל-הַמֶּלֶךְ"; וְלִפִּי
פְּשׁוּטוֹ שֶׁל מַקְרָא הֵינּוּ כַּח מַמְשׁ, כִּי בְּנִדְאֵי צְרִיף שְׂיִהְיֶה לָהֶם כַּח
וּגְבוּרָה לְעַמֵּד בְּזָה, שְׂיִזְכּוּ לְהִיּוֹת בְּהִיכָלָא דְּמִלְכָא, אֲשֶׁר שָׁם הַכְּבוֹד
הוּא כְּלוֹ אוֹמֵר (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עא); הֵינּוּ כִּי "בְּהִיכַל-
הַקִּדְּשׁ", עֶקֶר הַלְמוּד הוּא רַק גְּלוּי אֱלֻקוֹת מַמְשׁ, לִיַּדַע וְלְהוֹדִיעַ, כִּי
הַכֹּל לְכָל — דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, רַק נִתְלַבֵּשׁ
עֲצָמוּ בְּלְבוּשִׁים, וְאֶפְלוּ אֵלֹו הַמְּחַרְפִּים וּמְבַזִּים אוֹתָנוּ — הַכֹּל מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, כְּדֵי שְׂנֻזְכִּיר אֶת עֲצָמֵנוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִרְוִץ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי
הַמְּחַלְקֵת שְׂחוּלְקִין עַל הָאָדָם יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן הוּא יוֹתֵר בּוֹרַח אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יג). וְעַל-כֵּן דִּיקָא מֵאלוֹ הַחֻלְקִים
וְהַמְּדַבְּרִים עֲלֵינוּ, כְּשִׁנְזָכָה לְהַתְּבוּנָה הַיֵּטִב, נִרְאֶה אֶת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ,
שֶׁהוּא בְּחוּף הַקְּלָפוֹת הָאֵלוּ, כִּי כְּשִׁאָדָם עוֹמֵד בְּהִיכַל-הַמֶּלֶךְ, וּמְבַטֵּל
אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, וְאֵין רוּאָה שׁוּם דְּבַר רַק אֶת הַמֶּלֶךְ הוּא רוּאָה,
בְּנִדְאֵי כְּשִׁשׁוּמַע אֵיזָה חֶרְפָּה וּבִזּוּי, הוּא מְפָרֵשׁ אֶת הַחֶרְפָּה וְהַבִּזּוּי
לְפָרוּשׁ שֶׁל כְּבוֹד לְהַמֶּלֶךְ, כִּי אֵיף אֶפְשָׁר שְׂיִבּוֹא אֲחָד לְחוּף
הִיכַל-הַמֶּלֶךְ וַיִּבְזֶה אֶת הַמֶּלֶךְ? ! אֵלָא בְּנִדְאֵי אֵלוֹ הַדְּבּוּרִים הֵם דְּבּוּרֵי
כְּבוֹד, וּמְתּוּבּוּנָה בְּהַדְּבּוּרִים, אֵיף לְפָרֵשׁ וְלְצַרֵּף אוֹתָם שְׂיִתְהוּוּ מֵהֶם
כְּבוֹד לְהַמֶּלֶךְ. וְאֵין לְחַשֵּׁב שְׂמָא אֵלוֹ הַחֶרְפּוֹת עֲלָיו נֶאֱמָרִים, זֶהוּ
אֵינוּ, כִּי מִי הוּא, הֵלֵא יִשׁוּתוֹ נִתְבַּטְּלָת, וְאֵין כָּאֵן אֵלָא הַמֶּלֶךְ בְּעֲצָמוֹ
(עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה). וְעַל-כֵּן אֵין עֲלֵיכֶם לְפַל בְּדַעְתְּכֶם
כְּלָל. וּמָה שְׂאָנוּ כּוֹתְבִים בְּזָה בְּסִפְרֵינוּ, כִּי הַהֶכְרַח לְגַלוֹת שְׁהֵם
מִסְטָרָא דְּעַרְב־רַב, סְטָרָא אַחְרָא, שְׂעַל יָדָם יִצְטָרְפוּ וַיִּתְלַבְּנוּ עִם

רפח אֲשֶׁר ד' תתקכט בנחל

ישראל קדם הגאֵלה, כמובא בזהר הקדוש ובתקונים, ואין להם חלק כלל בקדושה, רק מקבלים חיותו יתברך כפי ההכרח לקיומם, כי הם מקומות המטנפים ממש, עין לקוטי-מורה"ן (חלק ב', סימן יב), שמקבלים חיותם מהמאמר סתום, עין שם. ועל-כן אל תפלו בדעתכם מכל מה שעובר עלינו, כי דבר זה נעשה בכל דור ודור, אשר אלו היראים והפושרים, הרוצים להדביק נפשם אל שרשם, ולומדים תורה מתוך הדחק, תורה לשמה, לשם אל עולם, וממשיכים על עצמם ערכות נעימות זיו דבקות השכינה, עליהם דוקא מתעוררים אלו הזבובים והקלפות, להשפיל ולשבר וכו'. ואין לנו שום עצה, אלא לברח לאבינו שבשמים, כי בעקבתא דמשיחא חצפא יסגי, ואין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים (סוטה מט.).

ולכן, אחי ורעי היקרים! ראו שלא יעשה נביחת הפלבים, זמזום השדים, קול הרוחות, שום רשם בלבכם. אדרבה, ראו להתמיד ביותר בתפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, ולהיות רגילים לדבר הרבה עמו יתברך, בתמימות ובפשטות גמורה, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבכם, באשר ידבר איש עם רעהו. ועליכם להיות חזקים מאד מאד בנקדה זו, כי תפלה והתבודדות הן הדבר היסודי אצל רבנו ז"ל, ובלי זה האדם מטעה את עצמו לגמרי, ותפלה והתבודדות מזככות ומטהרות את האדם לגמרי מבית ומבפנים, וממש שאי אפשר לצאת מהחשך וכו', ואי אפשר להפוך איזו מדה מגנה, מדה רעה, בלי תפלה והתבודדות. ורבנו ז"ל אמר בפרוש (שיחות-ה"ן, סימן רכח): בנדאי נמצאים פושרים אף-על-פי שאין להם התבודדות, אבל אני קורא אותם מבהלים ומבלבלים, עין שם; כי העקר הוא תפלה והתבודדות, שמכניס בהאדם ישוב הדעת, והוא ממש כמו אחר השנה, עין שם. ור' נחמן מטולטשין ז"ל העיד, שהוא היה רואה הפרש אצל מורה"ן ז"ל בין תפלה והתבודדות לקדם לכן, כי קדם לכן הגה עברו עליו צרות ומרירות ומחלוקת, עניות ודחקות הרבה, והנה הלך להתבודד, וכבר היה אדם אחר לגמרי, וכבר לא הפירו על אדם זה אם עבר עליו משהו, ואף שהצרות והמרירות והמחלוקת היו עדין בתקפו, אבל

אֲשֶׁר ד' תתקל בַּנְחַל רפט

אחר תפלה והתבודדות לא היה כבר שום הַכָּר עָלָיו כָּלָל. כְּמוֹ-כֵן אָנוּ צְרִיכִים לְהַגִּיל אֶת עֲצָמָנוּ, לְהִיּוֹת רְגִילִים כָּל-כֶּף הַרְבֵּה בַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְשִׂיחָה בִּיגְנוּ לְבִין קוֹנְנוּ הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, הָאֵב הַרְחֻמָּן יְתָבְרָךְ וְיִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, עַד שֶׁלֹּא יִפִּיל אוֹתָנוּ שׁוֹם דְּבָר, וְלֹא נֹאכָה וְלֹא נִשְׁמַע אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה וְשׁוֹם מִתְנַגֵּד, רַק נִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת הָאֱלֹקוֹת גַּם בַּתּוֹךְ הַדּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, וְלִידַע שֶׁהַכֹּל אֱלֹקוֹת גָּמוּר הוּא.

וְאִם תִּהְיוּ חֲזָקִים בִּידֵיעוֹת אֱלוֹ, תִּזְכּוּ לְדַבְּרִים נוֹרְאִים בְּגִלּוֹי שְׂכִינָה. אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָנוּ! שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יְתָבְרָךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תתקל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, אִיר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מֵאִד ...
נִרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבַּלְתִּי.

וְאִף שִׁישׁ אֲצִלִּי קִבְלָה חֲזָקָה לֹא לַעֲנוֹת לְמִי שֶׁהוּא סְמוּךְ וְקָרוֹב אֵלַי, כִּי הֲלֹא אֶפְלוּ לְאֱלוֹ הַגֵּרִים בְּמַדִּינוֹת אַחֲרוֹת, לֹא יוֹצֵא לִי לְכַתֵּב לָהֶם, אֶפְלוּ לְמַחְצָה לְשִׁלִּישׁ וְלַרְבִּיעַ, כִּי הַזְּמַן אֵינוּ בְּיַדִּי, מְרַבּוֹי טְרוֹדוֹתֵי בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּמִכָּל שֶׁפֶן אֵיךְ אֶכְתֵּב לְאַחַד שֶׁהוּא סְמוּךְ לִי בְּמַחֲצֵתִי, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ בְּכֹל פֶּעַם מֵה שְׁאֶתָּה שׁוֹמֵעַ וְכוּ', אֲשֶׁר אֶפְלוּ שְׁשׁוֹמְעִים רַק פֶּעַם אַחַת, מִסְפִּיק עַל כָּל הַחַיִּים, מִכָּל שֶׁפֶן שְׁאֶתָּה פֹּה בְּקִבְיעוֹת. אִף מֵאֲחַר שְׁאֶתָּה מוֹסֵר נִפְשֶׁךָ בְּעִבּוֹר הַדְּפָסָה, זֶה עוֹלָה וְנִתְעַלָּה אֲצִלִּי יוֹתֵר מִהַכֹּל, כִּי עֲנִיָּן זֶה הוּא כָּל-כֶּף גָּדוֹל, עַד שֶׁאֵין שׁוֹם דְּבוּרִים שְׁיוּכְלוּ לְהַסְבִּיר אֶת זֶה — לֹא בְּפֹה, וּמִכָּל שֶׁפֶן לֹא בְּכַתֵּב, כִּי הֲלֹא אִירוּ הַגָּנוּזֵי שֶׁל רַבֵּנוּ וַיֵּל הוּא

רצ אֲשֶׁר ד' תתקל בַּנְחַל

אור רוחני, אור נורא ונשגב כְּזֶה, שאין לשער ולספר כָּלֵל, אֲשֶׁר
 בְּהִכָּרַח בְּשִׁבִיל קְרוֹב גְּאֻלְתָּנוּ לְגִלּוֹתוֹ וּלְפִרְסָמוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ,
 וְאֲשֶׁר לֹא בַחֲנָם שְׁלַקַּח אֶת עֲצָמוֹ הַסְטָרָא אַחְרָא וְחִילוֹתָיו עֲלֵינוּ
 דִּיקָא בְרָצִיחָה כְּזוֹ, כִּי כָל הָעֲנָנִין הוּא עֲצָם בְּגִרוֹנוֹ מִמֶּשׁ, וְהוּא מְכַרַח
 לְהַקִּיא אֶת כָּל אֵלוֹ הַנִּפְשׁוֹת שְׁבֻלַע, בְּסוּד (איוב כ'): "חֵיל בְּלַע
 וַיִּקְיָאנוּ", כִּי הַצְּדִיק נִכְנָס בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלוֹ, וְהוּא מְכַרַח לְהַקִּיא
 אֶת הַנִּפְשׁוֹת שְׁבֻלַע (עֵין לְקוּטִי-מֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'). וּבְשִׁבִיל זֶה כָּל
 הָעֲנָנִין הֵזֶה בָּא כָּל-כָּף קָשָׁה, וְכֵן כִּמְעַט שְׁאִין שׁוּם בְּרָזָה בְּעוֹלָם
 בְּכָלִיּוֹת, וּבֵין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּפִרְטִיּוֹת, שְׁתַּהֲיָה לָהּ הַרְגָּשָׁה בְּעֲנָנִין
 זֶה, וְעַל-כֵּן מִתְרַשְׁלִין בְּדָבָר זֶה. הֵן אֲמַת, שְׁכָל אַחַד רוֹצֶה לְהַצִּיל
 אֶת עֲצָמוֹ, אָבֵל כָּבֵר יְדוּעַ מֵאֲמֵר רַבְּנוּ ו'ל': "אִם לֹא תַצִּילוּ אֶת
 אַחֲרִים, גַּם לְכֶם יִזְיֵק". עַל-כָּל-פָּנִים זְעִירִין אֵינוּן מִמֶּשׁ, שְׂיֵשׁ לָהֶם
 הַשְּׂגָה וְהַרְגָּשָׁה בְּעֲנָנִין רוּחָנִי וְדַק כְּזֶה, קְרוֹב הַגְּאֻלָּה, לְגִלּוֹת וּלְפִרְסָם
 אֶת רַבְּנוּ ו'ל' בְּעוֹלָם. וַיַּעַן שְׁאֲתָה יֵשׁ לָךְ אֵיזוֹ הַרְגָּשָׁה וְאֵיזוֹ הַשְּׂגָה,
 הֲלֹא זְכִיתָ וְהַדְּפַסְתָּ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ אֶת קוֹנִטְרָם "סִדְרֵ-דְרָךְ-
 הַלְמוּד" עִם נְקוּדָה, אֲשֶׁר כָּבֵר נִדְפַס עַד עַכְשָׁו בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת,
 וְנִתְפַשֵּׁט מְאֹד בְּעוֹלָם, וְעוֹד יִדְפַס וַיִּחְזֹר וַיִּדְפַס פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר,
 וַיִּתְפַּשֵּׁט לְדוּרֵי דוּרוֹת, וְכָל זֶה זְכִיתָ אֲתָה, עַל-יְדֵי גְדֵל מְסִירוֹת נֶפֶשְׁךָ,
 עַל-כֵּן אֵל תַּחֲלֵשׁ דְּעַתְךָ עַכְשָׁו, שְׁלַקַּחְתָּ לְעֲצָמְךָ הַזְּכוּת הַזֹּאת לְהַדְפִּיס
 כַּמָּה חֲלָקִים מִסְפָּרֵי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר סִפְרִים
 אֵלוֹ מְחִיִּים וּמְחֻזָּקִים הַמּוֹן בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים, בְּעֲלֵי בָתִּים וְרַבָּנִים
 וְכוּ', כְּאֲשֶׁר יֵשׁ תַּחַת יְדֵי מְכַתְּבִים רַבִּים מְאֹד, לְמֵאוֹת וּלְאַלְפִים,
 כְּאֲשֶׁר אֲתָה בְּעֲצָמְךָ יוֹדַע.

וְזֶה סְמוּךְ קְבִלְתִּי מִכְתָּב מְרַב אַחַד מִגְּדוּלֵי הַיְחוּס, שְׁעוֹשָׁה
 וּמְסַדֵּר תְּפִלוֹת עַל סִדְרֵ הַמְּכַתְּבִים שְׁבִשְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר
 בַּנְחַל". אִם אֲמַנֵּם הַבְּעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, אַף-עַל-פִּי-כֵן עֲלֵינוּ
 לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלָנוּ — לְהַדְפִּיסוֹ וְלְהַפִּיצוֹ בְּעוֹלָם, וּבְיָדָיו יִהְיֶה טוֹבָה
 גְּדוּלָה לְכָל הַמְּדַפְּסִים חֶלֶק אַחַד — בְּזֶה וּבָבֵא, כִּי כָל הַהִתְהַוְּרֵי
 תִּשׁוּבָה שְׂיִכְנְסוּ בֵּין אַחֲנוּ בְּגִי יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי כָּל חֶלֶק, זֶה יִהְיֶה
 נֶרְשָׁם בְּשָׂמִים עַל שְׁמוֹ וְעַל זְכוּתוֹ שֶׁל זֶה שְׁהַדְפִּיס אֶת הַחֶלֶק.

אֲשֶׁר ד' תתקל בנחל רצא

ובפרטיות אתה, שתהלה להשם יתברך, כבר לקחת על עצמך להדפיס גם חלק ל', בודאי זכותך גדולה בשמים.

והנה הלילה דברנו הרבה מענין למוד התורה, באשר יספרו לך חבריך וגם אחיך, ויש גם על טייפ קסטה, אשר היום עשו סיום דף היומי, ומחר מתחילים מחזור תשיעי של דף היומי, וספרנו כמה ספורים השייכים לזה, ועל-כל-פנים היתה התעוררות, אשר מלבד השעורים שכל אחד מהם לומד רבוי דפים בכל יום ויום בדרך בקיאות, טוב ויפה לקחת לעצמו ללמד את הדף היומי בשעור עיון, הינו את הדף הזה צריכים ללמד עם רש"י ותוספות ועם יתר מפרשים, ובאפן הזה יהיו לו שני שעורים: שעור פשוט לבקיאות, ושעור עיון גמרא רש"י ותוספות ומפרשים. ועוררנו הרבה על למוד חמש ורש"י עם התרגום בכל יום ויום, ועל למוד משניות, ועל למוד מדרש מפרשת השבוע, ועל למוד על-כל-פנים פרק אחד ברמב"ם בכל יום ויום, באפן שפכמה שנים יזכה לסיים את כל הרמב"ם, ועל למוד טור ושלחן ערוך, ומכל אלו הלמודים טוב גם קצת, כמאמר רבנו ז"ל: "מעט גם כן טוב". על-כל-פנים ראה לעצמך את התלהבותך, ותלמד בצמצום גדול.

ואודות אספת צדקה בעבור הדפסה, תשאיר ליום ג' וליום ד', שאז צנה רבנו האר"י ז"ל לעסק במצוות מעשיות, וכן אמר רבנו ז"ל לאנשי שלומנו, והוכיח אותם מאד לעשות מצוות הרבה, וכונתו היתה לילה לקבץ נדבות, ואמר בזו הלשון: "עפעס טוט איר גאר קיין מצוות נישט" (אתם לא עושים מצוות) (עין שיחות-הר"ן, סימן רנח). וכן התנהגתי כמה שנים, שהלכתי וסבבתי בעבור צדקה, וכן ראיתי בין הרבה מאנשי שלומנו היקרים, שהסתובבו בעבור צדקה, ויש אצלי המון ספורים, שתזיתי עבודת אנשי שלומנו בענין אספת צדקה, מה ששמעתי ומה שבעיני ראיתי במשך השנים, והכל כדי לקיים את דבור רבנו ז"ל הנ"ל. כי אצל אנשי שלומנו האמתיים — כל דבור ודבור ושיחה קדושה מרבנו ז"ל, הוא בבחינת 'קב הדין את הדר', שיתפוצץ כל העולם, ומדבור אחד ושיחה אחת מרבנו ז"ל לא יטו.

רצב אֲשֶׁר ד' תתקל בַּנְחַל

אך מאחר שיש לך כַּל-כָּף תבַעְרָה עצומה לְלַמַּד, וְכָל מְצוּוֹתֶיהָ של תּוֹרָה אֵינָן שׁוֹיִן לְדַבּוֹר אֶחָד שֶׁל תּוֹרָה (עַיֵן יְרוּשָׁלַיִם פֶּאֶה, דף ד.). כי כָּל דַּבּוֹר וְדַבּוֹר בַּתּוֹרָה הוּא מְצוּוָה בְּפָנַי עֲצֻמָּה, וְהַעוֹסֵק בְּמְצוּוָה פְּטוֹר מִן הַמְצוּוָה, וְאִם שֶׁתְּכַלִּית הַתּוֹרָה הִיא לְלַמַּד עַל מְנַת לַעֲשׂוֹת, אֲבָל הַלְמוּד כַּל-כָּף גְּדוֹל, שֶׁעוֹלָה עַל הַכֹּל, אִם-עַל-פִּי-כֵן יְכוּלִים לְקַיֵּם שְׁנֵיהֶם, כִּי הֲלֹא גַם זֶה צְוָה רַבָּנוּ וְ"ל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כְּנ"ל. וּלְפִי דִבְרֵי רַבָּנוּ הָאֲר"י וְ"ל יְכוּלִים לְקַיֵּם זֹאת שְׁתֵּי פְעָמִים בְּשִׁבּוּעַ, הֵינּוּ בְיוֹם ג' וְד', שֶׁאֵז הוּא זְמַן לְמְצוּוֹת מְעַשְׂיוֹת דִּיקָא. וְעַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי גַם אֲנִי עֲסַקְתִּי בְזוֹה לְאַסֵּף צְדָקָה כְּשֶׁהֵייתִי בְּחוּר, וּמְכַל שְׁכָן אַחַר הַחֲתָנָה, וְעַדִּין לֹא דִבְרַתִּי עִם אִךְ אֶחָד מִכָּל זֶה, רַק מְעַט דְּמַעַט מֵה שֶׁעָבַר עָלַי אַחַר חֲתָנָתִי בְּעִנְיַן אֲסַפַּת צְדָקָה, אֲבָל עֲבוּדַתִּי כְּשֶׁהֵייתִי בְּחוּר, עַדִּין לֹא גִלִּיתִי, וְלֹא דִבְרַתִּי מִזֶּה עִם שׁוֹם בְּרִיָּה.

עַל-כָּל-פָּנִים אַל תַּחְלִשׁ דַּעְתְּךָ בְּעַבּוֹר זֶה, כִּי עִנְיַן הַצְּדָקָה הַזֶּה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְעַל זֶה אָמַר דּוֹד הַמְּלֶךְ, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים קִיט, קמב): "צְדָקְתְּךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", וּפִרְשׁ מוֹהֲרַנ"ת וְ"ל: אִיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאַרְתָּ לְעוֹלָם? כְּשֶׁנּוֹתְנִים אֵת זֶה לְהַדְפֹּסֵת וְהַפְּצַת תּוֹרַת אֱמֶת (עַיֵן לְקוּטִי-הַלְכוֹת, בְּרִכּוֹת הַשְּׁמַר, הַלְכָה ה'), וּמְכַל שְׁכָן לְהַדְפֹּסֵת חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", שֶׁהֵם דַּבּוּרִים הַשְּׁוִים לְכָל נֶפֶשׁ, וְנִכְתָּב בִּישׁוּעַת ה' וּבִסְעֻתָא דְשִׁמְיָא, וְעָלֶיךָ הִרְאִיָּה, רֵאֵה מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה מִמֶּךָ בְּשָׁנִים אֵלוּ, שְׁזָכִיתָ כָּבֵד לְאַסֵּף כַּל-כָּף הַרְבֵּה תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת עַל-יְדֵי סְפָרֵינוּ. וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְךָ לִפְלַ בְּדַעְתְּךָ בְּשׁוֹם אִפְּן עַל-יְדֵי-זֶה, אֲדַרְבֵּה מִמֶּךָ יִרְאוּ וְיִלְמְדוּ כָּל הַתְּלַמִּידִים שֶׁבִּי-הִכַּל-הַקֹּדֶשׁ", וְיִפְרִישׁוּ כְּשֶׁתִּי שְׁעוֹת בְּיוֹם ג' וְד', וְיִלְכוּ לְעֵסֵק בְּאֲסַפַּת צְדָקָה כְּרָצוֹנוֹ שֶׁל רַבָּנוּ וְ"ל הַמוֹבָא בְּשִׁיחוֹת הַנ"ל. וְרַבָּנוּ וְ"ל צְוָה אֵת מוֹהֲרַנ"ת וְ"ל וְאֵת ר' נִפְתָּלִי וְ"ל, שֶׁיִּלְכוּ לְאַסֵּף צְדָקָה, וְאָמַר לָהֶם, שֶׁיִּלְכוּ אֶל הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ מִבְּרִדְטָשׁוּב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, בְּעַבּוֹר הַכְּנָסֵת כְּלָה, וְכֵן הִלְכוּ הַרְבֵּה, כִּידוּעַ כְּמֵה סְפוּרִים מֵה שֶׁעָבַר עָלֵיהֶם (וִיסְפָר, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, בְּמָקוֹם אַחֵר).

עַל-כָּל-פָּנִים חֲזֵק וְהִתְחַזֵּק, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ, וְכַלְךָ מִכָּל הַבְּלוּלִים וְהַמְחַשְׁבוֹת הַמְטָרִידִים אוֹתְךָ, וְשָׁמַר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְךָ:

אֲשֶׁר ד' תתקל בַּנְחַל רצג

הן שְׂתַאכַל וְהֵן שְׂתִישֵׁן, וְלֹא תִסְגַּף אֶת עֲצָמְךָ כָּלֵל, וְקִבַּע לְךָ עֵתִים לְתוֹרָה, לְתַפְלָה וּלְהַתְּבוּדוֹת, וְכֵן פְּעָמִים בְּשָׂבוּעַ לְךָ לְאַסֵּף צְדָקָה, וּמִמֶּךָ יֵרָאוּ כָּל תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" וְכֵן יַעֲשׂוּ, וַיִּקְיְמוּ רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ וְ"ל.

וְאוֹדוֹת הַבְּזִיוֹנוֹת וְכו', אִם הֵייתִי מְסַפֵּר לְךָ מֵה שֶׁסִּבַּלְתִּי, תַּעֲמֹד מִרְעִיד וּמְשֹׁתוּמִים מִמֶּשׁ. פְּעַם אַחַת תִּפָּס אוֹתִי אֶחָד בְּצִוְאָרִי, וְזָרַק אוֹתִי חוּץ לְבֵיתוֹ עַל לֹא דָבָר, וְאֲשֶׁתּוֹ וּבָנָיו עָמְדוּ שָׁם, וְצָעְקוּ וַיִּכּוּ בְּקוֹלוֹת וּבְכִיּוֹת: "לֹא, לֹא, אָבָא, אָבָא, אֵל תַּעֲשֶׂה דָבָר כְּזֶה..." וְהוּא לֹא הִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, רַק דִּחַף אוֹתִי לְחוּץ, וְזָרַק אוֹתִי מִמֶּשׁ בְּלֹא סִבָּה, כִּי לֹא דִבַּרְתִּי עִמוֹ כָּלֵל, רַק דִּפְקַתִּי עַל הַדֵּלֶת וּבִקְשָׁתִי צְדָקָה, וַתִּפְסַגְנִי בְּצִוְאָרִי וְהִשְׁלִיךְ אוֹתִי לְחוּץ בְּרִצְיָחָה כְּזוֹ, שֶׁעוֹד לֹא רָאִיתִי, וְאֲנִי לֹא עֲנִיתִי לוֹ כָּלֵל, רַק עֵינַי תִּלִּיתִי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבִקְשָׁתִי מִמֶּנּוּ, שִׁיְהִיָּה לִּי דָבָר זֶה לְכַפֶּרֶת עוֹוֹנוֹת, וְהוּא רָץ אַחֲרַי אַחֲר־כֶּף, וַתַּחֲב לִּי בִיד אִיזָה סָכוּם, וְזָרַקְתִּי אֶת זֶה בַּחֲזָרָה, וְאִמַּרְתִּי לוֹ כְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "לֹא, לֹא, זֶה כְּבָר לֹא, אַתָּה תַתֵּן בְּזִיוֹנוֹת, וְעוֹד תִּרְצֶה לְזַכּוֹת לְצְדָקָה גְדוֹלָה כְּזוֹ! ? אֵינִי רוֹצֶה לְזַכּוֹת אוֹתְךָ בְּזֶה, כִּי אֵינְךָ כְּדָאִי". וְהִלַּכְתִּי מִמֶּנּוּ, וְהוּא חָזַר לְבֵיתוֹ, וְשָׁמַעְתִּי אַחֲר־כֶּף קוֹלֵי קוֹלוֹת מֵהַבֵּית, שֶׁאֲשֶׁתּוֹ וּבָנָיו הִתְקוּטְטוּ עִמוֹ — "מִדּוּעַ עֲשִׂיתְ רִשְׁעוֹת כְּזוֹ עַל לֹא דָבָר, הֲלֹא אֵינְךָ מִכִּיר אֶת הָאֲבָרָךְ הַזֶּה, מִדּוּעַ בְּזִית אוֹתוֹ כֹּל-כֶּף" וְכו', וְהָיוּ שָׁם מְרִיבוֹת רַבּוֹת, וְהִלַּכְתִּי וּבְכִיתִי לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִמַּרְתִּי: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֲלֹא אֲנִי אֵינִי שָׁוָה לְשׁוּם דָּבָר, שֶׁיַּעֲשׂוּ מַחֲלָקַת בְּעִבּוּרִי", וְלֹא חָלְפוּ יָמִים מוֹעֲטִים, וְרָאִיתִי מוֹדְעוֹת בְּאִיזָה עֵתוֹן, שֶׁהִלָּה נִפְטַר וְהִלָּךְ לְעוֹלָמוֹ, וּבָנָיו וּבְנוֹתָיו נַעֲשׂוּ יְתוּמִים, לֹא עֲלִינוּ.

וְכֵאלוֹ סְפוּרִים אֲנִי יְכוֹל לְסַפֵּר לְךָ הַרְבֵּה, אֶף קִשָּׁה וּבְכֻדָּה עֲלִי הַכְּתִיבָה, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲשֶׁר גַּם עַל מִכְתָּב זֶה 'גִּנְבַתִּי' מְזַמְנֵי הַיָּקָר, שֶׁהִקְדַּשְׁתִּי לְשַׁעֲוֵרֵי הַקְּבוּעִים, אֶף 'גִּנְבַתִּי' מִהַזְמַן הַיָּקָר לִּי מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּתַבְתָּ לִּי, שֵׁישׁ לְךָ חֲלִישוֹת הַדַּעַת בְּעִבּוּר עֶסֶק אֶסְפַת מַעוֹת, לְכֵן אִמַּרְתִּי לְבוֹא בְּכַתוּבִים קְצָרִים אֵלָיו, שֶׁמִּמֶּךָ יִלְמְדוּ שְׂאֵר הַתַּלְמִידִים, וַיִּלְכוּ פְּעָמִים בְּשָׂבוּעַ בְּעִבּוּר צְדָקָה. וְהִשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְקִיָּם אֶת כָּל דְּבוּר וְכָל שִׁיחָה מִרַבְּנּוּ וְ"ל כִּפְשׁוּטוֹ, אֲשֶׁר בְּפָרוּשׁ אָמַר, שֶׁעַם כָּל

רצד אָשׁר ד' תתקלא בנחל

שיחה שלו יכולים להיות איש כשר כרצונו כל ימי חייו, ואמר בזו הלשון: "אזוי ווי איך מיין אן ערליכער איד", כמו שאני חושב מהו יהודי כשר, על-ידי כל שיחה שלו יכולים לעבר את כל החיים. אשרינו, שיש לנו רבי כזה!

הדורש שלומך...

ד' תתקלא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא התשמ"ג.

שלום רב להרב הצדיק המפרסם, מגדולי היחוס וכו', הרב ... שליט"א, גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבו לנכון קבלתי, ושמחתי מאוד, כי עדין לא שכח אותי, ועדין הספרים הקדושים על שלחנו הקדוש.

אודות שמבקש לכתב לי לקיים נקדת החרב, כבר ידוע פרושו של מוהר"ן ז"ל על משנה (אבות א, טז): 'עשה לך רב וקנה לך חרב'; צריכים לעשות לעצמו רב, ואם אין רב ממי ללמד, אז וקנה לך חרב', שתחבר את עצמך אל הקנה והקולמוס, הינו אל הספרים הקדושים, ושם תמצא את הרב. ובאמת שרש הדברים הוא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א, סימן קצב), שפניו, שכלו ותכמתו של התכם, הם בתוך הספר, עין שם; וכן מובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א, סימן יב), שבשעה שאדם יושב על הספר, אז הצדיק שחבר את הספר, מנשק את עצמו עם זה הלומד בספריו, עין שם. ומובא דבר פלא בספר הקדוש "מאור עינים" על ש"ס (בחלק 'ישמח לב' על מסכת שבת), שבזה שיושבין על הספר של הצדיק, ומתדבקים רוחא ברוחא, זהו ממש השתטחות על קבר הצדיק; הינו כשאדם לומד בספרי הצדיקים עם פונה נכונה למצא את הרוחניות שלהם, זהו ממש השתטחות על קברי הצדיקים, עין שם. ומכל זה רואים מעלת המחבר עצמו אל ספרי הצדיקים הקדושים. וכבר ידוע אצלנו, איך שרבנו ז"ל רצה מאוד, שכל אחד מאנשי שלומנו יטיל ויהיה בכל

אֲשֶׁר ד' תתקלא בנחל רצה

המקומות של התורה הקדושה (עין שיחות ה"ז, סימן כח); וכן מקימים אנשי שלומנו האמתיים, שמטילים בכל מקומות התורה הקדושה, והם בקיאים בכל הספרים: ספרי חסידות, וספרי מוסר, ספרי קבלה, וספרי דרוש, ובפרכיות במאמרי חכמינו הקדושים, וזכונם לכרכה, בגמרא ומדרשים, וזהר הקדוש, ותקונים, וספרי הפוסקים כלם, אשריהם ואשרי חלקם!

והנה מעלת ההתקרבות אל הצדיקים הקדושים, זה אין לשער ולספור כלל, עד שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קנא): ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיק; (עוד שם, סימן נג): קרבת הצדיקים טוב בעולם הזה ובעולם הבא; (עוד שם, סימן קנב): עקר שלמות הנפש תלוי בקרבת הצדיקים, עין שם. פי באמת מי שזוכה להיות מקרב אל צדיק אמת, הוא פותח את עיניו לראות ולהסתכל על עצמו, איך אוהז במדותיו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סו). וזהו סימן אם הוא מקרב אל צדיק אמת — אם נופלת עליו שפלות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עב); פי באמת הצדיק פותח את העינים לראות את אמתת מציאותו יתברך, ותכף-ומיד כשאדם רואה רק את השכינה, הינו את אלקותו יתברך המאירה בכל הארץ, כמו שכתוב (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו וגו', אז נתבטל לגמרי, ואין נמצא כלל בזה העולם, מאחר שרואה רק את אמתת מציאותו יתברך, ואז אינו מתבייש ואינו מתפעל משום בריה שבעולם כלל, כעין שהתחיל רבנו הרמ"א בשלחן ערוך: "ולא יתבייש מפני המלעיגים עליו בעבודת השם יתברך", ובזה פרש רבנו בעל ההפלאה ז"ל מאמרם ז"ל (ספר נג) מה שאמר הלל: אם אני כהן — הכל כהן, ואם אין אני כהן — מי כהן? ! הינו כשאדם מחזיק את עצמו לאיזו מציאות, כאלו 'אני' כהן, אז הכל כהן, יש לו עסקים עם כל העולם, פי הכל כהן, והוא מתבייש מהם, מה שאין כן כשאין 'אני' כהן, הינו שמבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך — מי כהן? ! אינו רואה את שום בריה שבעולם, ואינו מתבייש משום בריה, פי נכלל באין סוף ברוך הוא. ובזה פרש רבנו החת"ם סופר בפרשתנו: "אכן יש ה' במקום הזה, ואנכי לא ידעתי", הינו תכף-ומיד כשאני יודע שיש ה' במקום הזה, אז 'ואנכי' — האנוכיות, 'לא ידעתי' —

כְּכַר אֵינִי מוֹצֵא אֶת עֲצָמֵי. וְכַעֲיֵן שְׁאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'): צָרִיף לְמַעַט בְּכַבּוּד עֲצָמוֹ, וְלִהְרַבּוֹת בְּכַבּוּד הַמְּקוּם; וּפְרָשְׁנוּ, שְׁזָה תְּלוּי בְּזָה — כְּפִי שְׁמַמְעַט בְּכַבּוּד עֲצָמוֹ, כְּמוֹ-כֵן מְרַבָּה בְּכַבּוּד הַמְּקוּם, כִּי בְּגִדְלוֹת וּבְגִישׁוֹת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עין עֲרִיב טו:): אֵין אָנִי וְהוּא יְכוּלִין לְדוֹר וַחַד; וְעַל-כֵּן זוּהִי מַעַלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים, הַמְּאִירִים מְאוּרָם עָלָיו.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת בְּצוֹתָא עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים הָאֲמִתִּיִּים, תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זָה מְמַשִּׁיכִים מְאוּרָם גַּם עָלֵינוּ.

הַיּוֹם הַתַּחֲלִילוּ בְּעוֹלָם לְלַמֵּד אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי מִחֲזוֹר תְּשִׁיעִי, וְעוֹרְרֵתִי הֲרַבָּה אֶת תְּלַמִּידֵי יְשִׁיבְתָנוּ, שְׂיִתְחִילוּ גַם-כֵּן בְּזָה, אֶף שְׁאֲצַלְנוּ לּוֹמְדִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הֲרַבָּה דַּפִּים בְּדַרְךָ בְּקִיאוֹת, כְּמַבְאָר בְּאֵרִיכוֹת בְּקוֹנְטָרַס סְדֵר-דְּרָךְ-הַלְמוּד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הִזָּה רְצוֹן רַבְּנוּ ו"ל, שְׁגַם גִּלְמַד שְׁעוֹר עֵיוֹן, וְאֲמַרְתִּי לָהֶם, שְׁאַת הַשְּׁעוֹר הַזֶּה, הֵינּוּ הַדָּף הַיּוֹמִי, יִקְחוּ לְשְׁעוֹר עֵיוֹן, לְלַמֵּד עִם רַש"י וְתוֹסְפוֹת וְעוֹד כְּמָה מְפָרְשִׁים, כֹּל אֶחָד כְּפִי הַשְּׂגָת שְׁכָלוֹ. וּבִהִיוֹתִי בַּמְּקוֹה בְּשַׁעַת הַטְּבִילָה, עָלָה בְּרַעֲיוֹנֵי הַתַּחֲלַת הַמְּשָׁנָה: "מֵאִימְתִי קוֹרִין אֶת שְׁמַע בְּעַרְבִית, מְשַׁעָה שְׁהַכְהִנִים נְכַנְסִים לְאָכַל בְּתוֹרֵמָתָן"; וְעָלָה בְּדַעַתִּי, כִּי הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ מוֹדִיעַ לָנוּ שְׁתֵּי יַדִּיעוֹת: מֵאִימְתִי קוֹרִין אֶת שְׁמַע בְּעַרְבִית, הֵינּוּ מְתִי הוּא זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע בְּעָרֵב, עַל-פִּי מַה שְּׁמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה), שְׁאָמוּנָה זֶה בְּחִינַת שְׁנָה, הֵינּוּ כְּשִׁמְתַגְפְּרִים עַל הָאָדָם הַבְּלוּבִילִים, שְׁזָה בְּחִינַת עָרֵב, עַקֵּר הַעֲצָה לְזָה — לְקִרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע, הֵינּוּ לְהַפְּנִס אֶל תוֹף הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוּ יִנְצַל. וְהַיַּדִּיעָה הַשְּׂנִיָּה: כְּהִנִּים שְׁנוּטְמָאוּ, אִימְתִי יְכוּלִים לְאָכַל תְּרוּמָה, שְׁהִיא עֲבוּדְתָם, עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ? כְּשִׁהְעָרִיב שְׁמֶשֶׁן וְטוֹבְלִין בַּמְּקוֹה, אִזּוּ דִּיקָא זְמַן עֲבוּדְתָם, שְׁהִיא אֲכִילַת תְּרוּמָה. כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל חוֹשֵׁב הָאָדָם, שְׁעַקֵּר הַעֲבוּדָה הִיא דִּיקָא כְּשִׁמְאִיר לוֹ, וּפְהוּ רוֹאִים הַהַפּוֹף, דִּיקָא בְּשַׁעָה שְׁהַעָרִיב שְׁמֶשֶׁן, אִזּוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עֲבוּדְתָם. אֶף הַעָקֵר שְׁיִהְיוּ גְזֵהִים בַּמְּקוֹה, כִּי לְאָדָם אֲסוּר לְהַתִּיאֵשׁ מְשׁוּם דְּבָר שְׁבָעוּלָם, יִהְיֶה אִיף שְׁיִהְיֶה, וְתַמִּיד יִמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֶלָּו

אָשֶׁר ד' תתקלב בַּנְחַל רצו

יִתְבַּרְךָ, אֶפְלוּ בְּשִׁעָה שְׁעָרְב וְחִשְׁף לּוּ, הַעֲקֵר שְׂיִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהִיא אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיִטְבַּל בַּמְקָנָה. וּבְזֶה יוֹבֵן לְמָה תְּלֶה הַתְּנָא זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל אֲכִילַת תְּרוּמָה שְׁתְּלוּיָהּ בְּטַבִּילָה? כִּי שְׁנֵיהֶם הֵם בְּבַחֲיַנַּת בְּטוֹל אֶל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַמְקָנָה מְטַהֵר אֶת הָאָדָם הַנִּכְנָס בּוֹ, שְׂאֵז נִכְלָל בְּשֶׁרֶשׁוֹ. וְכַמוֹ-כֵּן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא אָמוּנָה, שְׁעַל יְדֵה הָאָדָם נִכְלָל בָּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהֵבֵן.

אִיךָ שֶׁהוּא אֶקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂיִמְשִׁיךָ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל, כְּפִי אֲשֶׁר כְּבוֹדוֹ מַעֲיֵד, שְׁזֶה כְּבָר אַרְבָּעִים שָׁנָה שְׂאִינוּ יוֹרֵד מִשְׁלַחַנּוּ, שְׁלַחַן קֹדֶשׁ.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִמְשִׁיךָ עֲלֵיכֶם אַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְתִזְכּוּ עוֹד רַבּוֹת בְּשָׁנִים לְעֶסֶק בְּסִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל, וְגַם לְהַתְחִיל שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כַּמּוּבָא בְּאַרְיִכוֹת בְּדִבְרֵינוּ הַרְבֵּה פְּעָמִים. וּבְזֶה אֵצַא בְּשֵׁים שְׁלוֹם, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

הַיּוֹם שְׁלַחַנּוּ לְמַעַלְתּוֹ אֶת כָּל חֻלְקֵי שְׂאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל" בְּצִרוּף עוֹד כַּמָּה סְפָרִים חֲדָשִׁים שְׂיִצְאוּ לְאַחַרְוֹנָה מֵהַדְּפוּס.

ד' תתקלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדֵּר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, זוֹכֶה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

אֲחֵי הַיְקָר, רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמִּין מְאֹד מְאֹד בְּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וְתַפְיֵצִם בְּעוֹלָם, וְאֵל תִּבְשׂ מִן הַמְּלָעִיגִים. בְּיַדֵּי טוֹב וְיָפָה הַדְּבָר שֶׁתְּרָאֶה לְהַחֲבִיא וּלְהַסְתִּיר מֵעֵשִׂיךָ, בְּאִפְּן שְׁלֵבֵל תִּגְבִּיר עֲלֶיךָ הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּחַלְקֵת וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת כָּל מְשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וּבְיַדֵּי סוּף

רחצ אָשֶׁר ד' תתקלב בַּנְחַל

כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה, וְתִמְצָא אֶת בַּת זִוְגָךְ, אִף שְׂכָרְךָ הַגִּיעַ אֶצְלֶךָ
הַסּוּף, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׁאַתָּה מְרַגֵּישׁ בְּעֶצְמְךָ מְאֹד נִפּוּל וְכוּ', אִף-עַל-
פִּי-כֵן אֲסוּר לָךְ לִפְלֵ בְדַעְתְּךָ כָּלֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי אַתָּה עוֹסֵק בְּזִכּוֹת
הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם הֵייתָ חוֹזֵר וּמְדַפֵּיס אֶת סֵפֶר "לְקוּטִי-
מוֹהֵר" עִם "שְׁפַת הַנְּחַל" כְּמוֹ שֶׁהִדְפַּסְתָּ, אִף תִּרְאֶה לְהַכְנִיס
בְּאִמְצַע, הֵינּוּ אֶת הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר" הַמְּגִיד שְׁזִכִּיתָ לְנֶקֶד (הֵינּוּ
שְׁאַתָּה תִּדְבִּיק בְּפָנִים בְּאוֹתָהּ דְּגָמָא אֶת "לְקוּטִי-מוֹהֵר" הַמְּגִיד,
וְהַסְּבִיב שֶׁהוּא הַ"שְׁפַת הַנְּחַל" יִשְׁאַר כְּמוֹ שֶׁהוּא), וְדַבֵּר זֶה יִהְיֶה פֶּאֶר
מִמֶּשׁ.

אָחִי הַיְקָר! אֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ סֵפֶר זֶה, כִּי הַרְבֵּה דְמַעוֹת שִׁפְכָתִי
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פְּסָקָא וְדַבּוּר הַמִּתְחִיל, הַרְבֵּה יַחֲוִידִים יַחֲדָתִי
עַל כָּל פְּסָקָה וְדַבּוּר הַמִּתְחִיל, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי אֶת זֶה בְּמִתְנָה,
בְּזִכּוֹת הַמְרִירוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין שֶׁסְּבִלְתִּי, וְאֲשֶׁר עֲדוּן אֲנִי סוֹבֵל וְכוּ'
וְכוּ'. עַל-כָּל-פָּנִים חֲזַק וְהִתְחַזֵּק וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל בְּנֵי-אָדָם הַמְלַעֲיָגִים,
כִּי הֵם פְּשוּט אֵינָם מְבִינִים מָה שֶׁכָּתוּב שָׁם, וְאֵינָם יוֹרְדִים לְסוּף
דַּעֲתָנוּ, וּמִי שֶׁשׁוֹחֵק עַל הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, יֵשׁ לִי לְהַעֲתִיק לוֹ דְבָרֵי
רַבְּנוּ הָאוֹר הַחַיִּים הַקָּדוֹשׁ בְּהַקְדַּמַת סֵפֶר "חִפְּזָן ה'", וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שָׁם:
"לִכֵּן כָּל פּוֹתַח סֵפֶר זֶה וְקוֹרֵא בּוֹ, לֹא תִהְיֶה הַפְּנִינָה אֶלָּא בְּדַחֲלוֹ
וּרְחִימוֹ לְשֵׁם שְׁמַיִם, לְהַבִּין אֲמָרֵי נְעָם, וְאִם כֹּה יַעֲשֶׂה, בֵּין יָבִין אֲשֶׁר
לְפָנָיו, וְיַעֲרֹב לְחַכּוֹ נְעָם דְּבָרֵי הַש"ס וְעַמֵּק דְּבָרֵי הַתּוֹסְפוֹת, וְנִמְצָאנוּ
מִמֶּנּוּ, וּמִמֶּנּוּ יִתְקַלֵּס עַלְאָה, אֲבָל בְּלָאוּ הִכִּי יִסְלַק יָדוֹ מֵעָלַי, וְלֹא
יִטְמָא תּוֹרַת הַשֵּׁם לְקַנְטֵר, נוֹחַ לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא, רַק אֲמָרִינָן לְנִזְיָרָא
סָחַר סָחַר לְכַרְמָא פָּרָם ה' צְבָאוֹת לֹא תִקְרַב, כִּי כָל עֲצָמָנוּ לֹא הֵייתָה
הַפְּנִינָה אֶלָּא לְזִכּוֹת וְלֹא לְחֻבָּה, כְּדִי שִׁיתְרַצֶּה הָאָדוֹן בָּהּ", עַד כָּאֵן
לְשׁוֹנוֹ הַטְּהוֹר, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן רְאֵה, אָהוּבִי, אָחִי! לְהַדְפִּיס מִחֲדָשׁ אֶת סֵפֶר הַ"לְקוּטִי-
מוֹהֵר" עִם פְּרוּשׁ "שְׁפַת הַנְּחַל" בְּנִקּוּד, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לִי
לְהַדְפִּיס עַל כָּל הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר", וְנִזְכֶּה שִׁיתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָעוֹלָם

אֲשֶׁר ד' תתקלג בַּנְחַל רצט

כְּלוּ, אֲשֶׁר ר' נִפְתָּלִי ו"ל אָמַר פַּעַם אַחַת אֵיזָה דְבוּר מִהַמְגִילַת סְתָרִים: כְּשֶׁהָעוֹלָם יִקְבְּלוּ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, יְכוּלִים לְהַכִּין אֶת עֲצָמָם לְבִיאַת מְשִׁיחַ (וְוַעַן דִּי וְוַעֲלֵט וְוַעֲט אָנְעֵמְעַן דְּעַם "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, קָעַן מְעַן זִיף רַעֲכָטָן אוּיף מְשִׁיח'ן). וְכֵכָה הוּא סִפְר הַחֲתוּם, וְעַל-פִּי הַפְּרוּשׁ "שֵׁפֶת הַנְּחַל" גִּפְתָּחִים הָעֵינַן, הַלֵּב וְהַמַּח, לְרֵאוֹת וּלְהַתְּבוּנָן בְּעֶרְבוּת מְתִיקוֹת יְדִידוֹת זִיו הַסִּפְר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה. וְכֵן רָאָה לְהַדְפִּיס חֶלֶק אַחַר חֶלֶק מִסִּפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", אֲשֶׁר אָנִי מְקַבֵּל בְּכָל יוֹם מִכְּתָבִים שְׁכוֹתָבִים, שֶׁהַסִּפְרִים שֶׁהַדְפַּסְתָּ הֵחֵיו אוֹתָם מְאֹד מְאֹד.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת חֹזֵק בְּעַבְדוֹתָךְ עַבְדוֹת הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהִיא קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזוּר לָךְ תָּמִיד.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ, וּבְרַח לָךְ אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וּרְאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְגַם לְלַמַּד שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם: בְּמַקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לִיל שְׁשִׁי לְסִדְר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב ...

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֶת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה אוֹדוֹת אַחוֹתָךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזוּר לָכֶם שִׁיְהִיו רַק שְׂמַחוֹת בְּבִיתְכֶם.

וּכְבָר אִמְרַתִּי לָךְ, שְׂרַבְנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן וְנַה): כְּשֶׁהָאֲדָם מֵאֲמִין בְּהַצְדִּיק בְּלִי שׁוּם דַּעַת, אֶפְשָׁר לוֹ לִפְּל מִהַאֲמוּנָה, כִּי מֵאֲמוּנָה לְבַד אֶפְשָׁר לִפְּל, אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ גַּם דַּעַת, שְׂמִכִּין גַּם בְּהַדְּעַת, אֲזִי אִי אֶפְשָׁר לוֹ לִפְּל, עֵינַן שָׁם. כִּי בְּאַמַּת אֲסוּר לְבַטַח בְּאֲדָם, וְצָרִיכִים רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַצְדִּיק שִׁיְתַפְּלֵל עֲלֵיו, שִׁימְתְּקוּ מֵעֲלֵיו הַדִּינִים, אֲבָל לְבַטַח רַק בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְזֶה שֶׁאָמַר יַעֲקֹב

ש אָשֶׁר ד' תתקלג בנחל

לְרַחֵל כְּשֶׁאָמְרָהּ לוֹ (בְּרֵאשִׁית ל, א): "הִבָּה לִי בָנִים, וְאִם אֵין מִתָּה אֲנֹכִי, וַיַּחַר אֵף יַעֲקֹב בְּרַחֵל, וַיֹּאמֶר: הִתַּחַת אֲלֵקִים אֲנֹכִי אֲשֶׁר מֵנַע מִמֶּךָ פְּרִי בֶטֶן", וַיּוֹבֵן עַל־פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רכג): כְּשֶׁהֲצַדִּיק צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יָכוֹל לִהְיוֹת שְׂלֵא יִמְלָאוּ בְקִשְׁתּוֹ, כִּי זִימְנִין דְּשִׁמְעוּ וְזִימְנִין דְּלֹא שִׁמְעוּ, עֵינֵי שָׁם; וְעַל־כֵּן יַעֲקֹב אָחַז אֶת עֲצָמוֹ בְּמַדְרֵגָה, שְׂזִימְנִין דְּלֹא שִׁמְעוּ, וְעַל־כֵּן הִקְפִּיד עָלֶיהָ. וּבְאֵמַת מְסִים שָׁם רַבְּנוּ ז"ל: אָבֵל יֵשׁ צַדִּיק שְׂיִכּוֹל לְגֹזֵר וְלוֹמֵר: אֲנִי אוֹמֵר שְׂיִהְיֶה כֵן וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת שְׂאֵת רוּצָה עוֹד בָּנִים וּבָנוֹת, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נג): עַקֵּר הַהוֹלְדָה תְלוּיָה בְּה"א, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית מז, כג): "ה"א לָכֶם זָרַע", עֵינֵי שָׁם. וַיֵּשׁ לוֹמֵר וּלְפָרֵשׁ דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים מְדַבְּרָיו בְּלְקוּטֵי־מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן מט): ה"א דְּלָת הֵיטָה וְאִתְחַזְרַת וְנַעֲשִׂית ה"א, כִּי דְלָת הַיּוֹיִת לְשׁוֹן דְּלָה וְנַעֲנֶיהָ, וְכִשְׁמַכְנִיסִים יו"ד בְּתוֹךְ הַדְּלָת נַעֲשֶׂה ה"א, כִּי אֵין עֲנֵי אֶלָּא בְּדַעַת (נְדָרִים מא); וְכִשְׁמַקְדֵּשׁ מַחֲשַׁבְתּוֹ, שְׁזָה יו"ד, עַל־יְדֵי־זָה מְדַלָּת נַעֲשֶׂה ה"א, שְׁזוּהֵי הַשְּׂפָעָה שְׁנֹשְׂפָע אֵלָיו כֹּל מָה שְׂרוּצָה. וְעַל־כֵּן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: בְּזָה שְׂמַדְבָּרִים עִם אֲחֵרִים וּמְקַרְבִּין אוֹתָם אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּזָה נִתְגַּדְּלַת דַּעַתּוֹ, וְכִשְׂבָּא לְדַעַת הוּא מוֹלִיד, עֵינֵי שָׁם. וְעַתָּה מוֹכֵן לָמָּה ה"א דִּיקָא מְסַגְּלַת לְבָנִים, כִּי הִיא שְׂלֵמוֹת הַדַּעַת. וְאוּלַי זָה גַם מָה שְׂמַבִּיא רַבְּנוּ ז"ל בְּסִפְרֵי־הַמְּדוּת (אוֹת בָּנִים, חֵלֶק ב', סִימָן ח'): ה"א הַנַּעֲשֶׂה מְכַסֶּף מְסַגֵּל לְפָרְיָה וּרְבִיָּה, כִּי כֹסֶף הוּא לְשׁוֹן כְּסוּפִין, בְּזָה שְׂיֵשׁ לְאִישׁ אוּ לְאִשָּׁה כְּסוּפִים נוֹרָאִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, בְּזָה מְכַנִּיס הַיּוֹד אֶל תּוֹךְ הַדְּלָת וְנַעֲשֶׂה ה"א, וּבְזָה מוֹלִידִים. וְעַל־פִּי סוּד יֵשׁ בְּזָה סוּדוֹת גְּדוּלִים, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּכוֹרוֹת מה): כָּשֶׁם שְׂיֵשׁ צִירִים וּדְלָתוֹת לְבַיִת, כֹּף יֵשׁ צִירִים וּדְלָתוֹת לְאִשָּׁה, עֵינֵי שָׁם. וְהַיּוֹד הוּא הַבְּרִית, וְכִשְׂנֹתְחַבְּרִין נַעֲשֶׂה ה"א, וּמָזָה נַעֲשִׂין הַהוֹלְדָה (וַיֵּשׁ בְּזָה אַרְיָכוֹת גְּדוּלָה עַל־פִּי קַבְּלָהּ, וְאֵין כָּאֵן הַמְּקוֹם לְהַאֲרִיךְ).

עַל־כָּל־פְּנִים רָאוּ לִהְיוֹת שְׂמַחִים תָּמִיד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזֹרוּ וּלְאֲחֵיו יֹאמֵר חֲזוּק, שְׁזָה בְּעֲצָמוֹ הַתְּחַבְּרוֹת הַיּוֹד אֶל הַדְּלָת, הַבַּעַל

אָשֶׁר ד' תתקלד בנחל שא

עם האשה, ובזכות השמחה וההתחזקות שישמח ויחזק אחד את השני, עוד תזכו לבנים ולבנות יראים ושלמים בתורה ויראה. העקר רק שישרה השלום ביניכם שזהו עקר הדע"ת, כי במקום הדעת שם השלום, ולהפוך "פעם בחיק פסילים גנוח" (קהלת ז, ט). והשם יתברך יצו את הברכה בביתכם, ותפרו ותרבו, ויתמלא העולם עם בניכם ובנותיכם.

הדורש שלומכם...

רבנו ז"ל הקפיד מאד, שלא לחפש חמרות תרות, ועל-כן אין אצלנו למודים כאלו שאת כותבת.

ד' תתקלד.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ויצא ה'תשמ"ג.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מאד מאד שמחתי לשמע את קולך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד להתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי לא נשאר מהאדם שום דבר, רק כל מה שזכה לחטף בזה העולם, ואם היה האדם יודע מעלת התורה למעלה, היה שוקד בזה כל היום וכל הלילה. ובפריטיות שזכינו לסדר-הדרך-הלמוד של רבנו ז"ל, אשר על-פי הדרך זו יכולים לטייל ולהיות בכל מקומות של התורה הקדושה. ועלינו להיות שמחים מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו. וצריכים לבקש הרבה מהשם יתברך, ששום דבר לא יבלבל אותנו. ותלמידי האיש האלקי ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל היו אומרים, שאחרי דבוריו של ר' אברהם ז"ל, כבר לא היו נכנסים

שב אָשֶׁר ד' תתקלה בנחל

בְּאַזְנֵם דְּבוּרִים אַחֲרֵים, כִּי הוּא לְהַב כְּל־כֶּף אֶת לְבַבְכֶם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
עַד שֶׁתְּמִיד בְּעָרוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

וְעַל־כֵּן רָאָה לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וּתְקַשֵּׁר עֲצָמָךְ
אֶל סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בְּנַחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ
לְנַפְשְׁךָ.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתַי הַרְבּוֹת בְּרַגְעַ זֶה — אֶקְצֹר.

רָאָה לְעֵינַי גַּם בְּמַכְתָּב שֶׁכָּתַבְתִּי לְזוּגְתְּךָ תַּחֲוִי, אָשֶׁר בְּיוֹתֵר שִׁנְךָ
אֵלָיךְ, וְכֵן פֶּה תִקְבַּל קִסְטָה מִהַדְּבוּרִים שֶׁדִּבַּרְנוּ הַלְיָלָה, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
יִצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּצְלִיחַ. הֶעֱקֹר רָאָה לְפָרֵשׁ
שִׁיחְתְּךָ תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהַרְגַּל עֲצָמָךְ לְצֵאת אֶל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל
הַתְּנַא רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שֶׁהוּא עַל יַד בֵּיתְךָ,
וּתְזַכְּרֵנִי שֵׁם לְטוֹב, וְאַהֲיָה לְךָ אֶסִיר תּוֹדָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתקלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וּבְרָכָה לִידֵידי הַיְקָר ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אַהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! מְאֹד מְאֹד בִּקְשָׁתִי אוֹתְךָ, שְׂאֵל תְּבוֹבֵז אֶת
הַמַּעֲוֹת לְשִׁטּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק לְצָרְכֵי בֵּיתְךָ, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד
מִעֲנִיּוֹת וּדְקִדּוּקֵי עֲנִיּוֹת, וּלְבַל תִּקְמָץ, חֵס וְשְׁלוֹם, מֵאֲשַׁתְּךָ, וּמִבְּנֵךְ,
וְתְמִיד תִּזְכֹּר כִּי חַיִּיהֶם קוֹדְמִים.

נָא וְנָא תִרְאֶה לְצִיַּת, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִחֻבוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם,
אָשֶׁר זֶה עוֹקֵר אֶת הַמַּחַ וְהַדַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. רָאָה לְהִתְמִיד בְּלַמּוּד
הַתּוֹרָה הַקָּדוֹשָׁה שְׁעוּרִים קְבוּעִים: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ,
רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד מֵה שֶׁתִּבְחַר, אֵךְ וְרַק
בְּצִמְצוּם, שְׁלֵבֵל יִהְיֶה רַבּוּי אוֹר, שְׁגוּרָם שְׁבִירַת הַפְּלִים. וְכֵן רָאָה

אֲשֶׁר ד' תתקלה בנחל שג

לְדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּתְלַהֵב אֶת לְבָבְכֶם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וּתוֹסִיף מִקְרָבִים אֶל "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

אִךָ רָאָה שְׁדַבּוּרֶיךָ עִמָּהֶם יִהְיוּ רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וַיֵּרְאֵת שְׂמִים,
שֶׁזֶּה מִצְוֹת עֲשֵׂה "וּדְבַרְתָּ בָּם", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא יט):
בָּם — וְלֹא בְּדַבְרִים אַחֲרִים. וּפְרָשׁ רַבֵּנוּ צְבִי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע בְּסִפְרוֹ
"מַגִּיד תַּעֲלוּמָה": "וּדְבַרְתָּ בָּם", הֵינּוּ ב' הוּא הַתְּחֵלֶת הַתּוֹרָה
שֶׁבְּכֹתֵב: בְּרֵאשִׁית, מ' הוּא סוּף וְסִיּוּם תּוֹרָה שֶׁבְּעֵל פָּה: שְׁלוֹם,
לְרַמֵּז שֶׁלֹּא יִדְבַר הָאָדָם דְּבָרָיו רַק מִהַתְּחֵלֶת תּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב, עַד סִיּוּם
תּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פֶּה וְלֹא בְּדַבְרִים בְּטֵלִים, שְׂאִינָם נוֹגְעִים לְשֵׁתֵי תוֹרוֹת
הַלְלוּ, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חַן.

אֲחֵי הַיְקָר! אֵין לָךְ עוֹד טוֹב וְנֹעַם וְעִרְבוּת מְאֹד שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת
מְסֻדָּר בְּסֻדֵּר הַנְּכוֹן, כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְלֹא נִשְׁאָר לְהָאָדָם רַק אֵלוֹ
הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׁזוֹכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי כָּל דְּבוּר
וְדַבּוּר שְׁזוֹכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה שְׂאִין
לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל.

וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וּמִנֵּע רַגְלֶיךָ מִלֵּילֶךְ אֶל מוֹשְׁבֵי לְצִים,
וּמִכָּל שְׂפָן שֶׁלֹּא תִכְנַס בּוֹפוּחִים, רַק תִּתְחַבֵּר עִם תְּמִימִים, אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תִּלְמִידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְאִזּוֹ יַעֲזֹר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
וּתְזַכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁרָצָה מְאַתָּנוּ רַבֵּנוּ ז"ל.

זָכַר, כִּי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם מְלֵא נְסִיוֹנוֹת, וְאֵין מְקוֹם לְהִתְחַבֵּא
מִפְּגַעֵי הַזְּמַן — רַק אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁמִּתְחַבֵּא מִדֵּי
פַּעַם בְּפַעַם בְּקֶרֶן זְוִית, וּמִיַּחַד יַחֲוִידִים קְדוֹשִׁים, וּמִדְּבַק עֲצָמוֹ
בְּדַבְּקוֹת אָמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ רַב טוֹב יִשְׁפַע עָלָיו, שֶׁפַּע רוּחָנִי וְשִׁפְע
גְּשָׁמִי. אֲשַׁרֵּי שִׁיאֲחֹז בְּזֶה, לְיַחַד שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ: ע"ב, ס"ג, מ"ה,
כ"ן, מִתְּתָא לְעִילָא וּמַעֲלָא לְתַתָּא, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה מְאִיר אוֹרוֹת בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת, וְגוֹרֵם שְׂמִחָה וְחֻדוּהָ בְּכָלָא עֲלָמִין, וְיוֹצֵאֵין כְּרוּזִין לְפָנָיו:
"הָבוּ יִקָּר לְבַרְיָה מְהֵימְנוּתָא דְּמִלְכָּא זַכָּאָה אֲנָתָּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְזַכָּאָה
אֲנָתָּ בְּעֲלָמָא דְּאַתִּי" וְכוּ' וְכוּ'.

דש אָשֶׁר ד' תתקלו בנחל

תִּצְמִין לִי, שְׂרָאָי לָנוּ לְתַת תּוֹרָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ וּבְחֻדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁבוּנָה "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֻלְק א', סִימָן נט), אִךְ צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שֶׁלֹּא נִהְיֶה נִדְחִים מִ"הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", כִּי "וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם קָדוֹשׁ יֹאמֵר לוֹ" (שְׁעִיָּה ד, ג), עֵין שָׁם.

זָכַר מָה שֶׁאָמַר אֱלֹהֵינוּ הַנּוֹבֵיא (תָּנָא דְּבֵי אֱלֹהֵינוּ רַבָּה, פָּרָק ב'): אֲשֶׁרִי אָדָם הַשֵּׁם עֲצָמוֹ כְּשׁוֹר לְעַל וְכַחֲמוֹר לְמִשְׁאָ, וַיֵּשֶׁב וַיִּהְיֶה בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה תָּמִיד, מְיָד רֵוִחַ-הַקֹּדֶשׁ שׁוֹרָה עָלָיו, וְתוֹרָתוֹ בַּתּוֹרָה מְעִיו וְכוּ', קוֹרָא אָדָם תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים, מִשְׁנָה, הִלְכוֹת וְאַגָּדוֹת, וּמְדַרְשׁ, וַיִּרְבֶּה בִּישִׁיבָה, וַיִּמְעַט בְּסַחֲרָה, מְיָד רֵוִחַ-הַקֹּדֶשׁ בַּתּוֹרָה מְעִיו וְכוּ'. אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁמִּשְׁחַק עֲצָמוֹ בְּדַבְרֵי תּוֹרָה, וְחוֹרֵשׁ בָּהֶם כְּבַהֲמָה שְׁחוֹרֶשֶׁת בַּשָּׂדֶה, עֵין שָׁם; אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא לְמוֹדָנוּ, שְׂאָנוּ לּוֹמְדִים בְּ"הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ". אִךְ הַבְּחִירָה כָּל-כָּךְ חִזְקָה, עַד שֶׁמִּתְפַּשְׁטֵת הַסְטָרָא אַחֲרָא עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְגוֹרְמַת קְלִקוּלִים רַבִּים. וְעַל-פִּי-רַב מְעַמִּידָה עַל הַפֶּתַח יָרָא שְׁמַיִם, שֶׁלְּבַל יִנִּיחַ לְהַכְנִס, כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה מְזָה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית בְּשֶׁבֶת שְׁעַבְרָה, עַל-פִּי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֻלְק א', סִימָן קנב, עֵין שָׁם.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת תָּמִיד דְּבוֹקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִזְכֶּה לְהַפְּלֵל בּוֹ בְּתַכְלִית הַהַפְּלָלוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב, וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה, נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, זוֹכָה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים בְּהַדְפָּסַת וְהַפְּצַת סִפְרֵי וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזָה בְּזִכּוֹת הַרְבִּים ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֲשֶׁר ד' תתקלו בַּנְחַל שֶׁ

אחי היקר! חזק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, להפיץ דעת רבנו ו"ל בעולם, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, כִּי בְּזֶה מִזְכָּה עוֹד אֶת עַם יִשְׂרָאֵל עִם אֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְהוּא תִקְוֹן גְּמוּר לְכָל מִינֵי חֲטָאִים, כִּי כְּנִגְדָּה שֶׁהוּא חֲטָא, עַל-יְדֵי-זֶה חוֹזֵר עֲכָשׁוּ וּמְחִזִיר אַחֲרֵים אֵלָיו יְתַבְרַךְ, בְּזֶה יִתְקַנּוּ גַם מַעֲשֵׂיו, כַּאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר זֹאת רַבְּנוּ ו"ל.

גַּא וְנָא לְהַחֲזִיק בְּךָ אֶת הָאֵשׁ דְּקִדְשָׁה מ"היכל-הַקֹּדֶשׁ", וְתִרְאֶה שְׁלִבְךָ יְהִיָּה תָמִיד מְלֵהָב אֵלָיו יְתַבְרַךְ, שְׁתִּהְיֶה שְׁלֵהָבַת עוֹלָה מֵאֲלִיָּה תָמִיד, וְאֵיךְ זֹכִים לָזֶה? עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שְׁבַעַת הַגְּרוּת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א). וּבְפִרְטוּיֹת כְּשֶׁאֲדָם זֹכָה לְסַתֵּם עֵינָיו לְגַמְרֵי מִזֶּה הָעוֹלָם, וּמְמַשִּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹר וְחַיּוֹת מִהַח' וְקָנִים שְׁפִיּוֹם א' (עֵין סְפִירוֹת-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יג), שְׁכָל אֶחָד זָכָה לְמָה שְׁזָכָה בְּכִלְלִיּוֹתוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד הַבְּעֻטְלִיר שְׁזָכָה לְהִתְפָּאֵר בְּאֵין לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן אָמַר, שֶׁהוּא אֵינּוּ זֹכֵר כְּלוּם, וְעַל-כֵּן הוּא עֲדִין גִּיּוֹק וְכוּ', כִּי כָל מָה שְׁאֲדָם זֹכָה לְסַתֵּם עֵינָיו מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאֵין לוֹ שׁוּם הַסְּתַפְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, רַק אֵלָיו יְתַבְרַךְ, כְּמוֹ-כֵן הוּא זֹכָה לְהִתְחַדֵּשׁ תָּמִיד.

וְרַבְּנוּ ו"ל הִתְפָּאֵר בְּכָל פַּעַם, שֶׁהוּא עֲדִין לֹא הִתְחִיל וְכוּ', וְזֶה בָּא לוֹ מֵרַב הַכְּלָלוּתוֹ בּוֹ יְתַבְרַךְ, עַד שְׁעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא עֲשֵׂה בְּכָל פַּעַם הִתְחִלָּה חֲדָשָׁה, עַד שֶׁאָמַר: אֲנִי חֲיִיתִי הַיּוֹם חַיִּים כְּאֵלוֹ, שְׁעוֹד לֹא חֲיִיתִי וְכוּ' (עֵין חַי-מוֹהַר"ן, סִימָן ח' וּמַד), כִּי תָמִיד הִיָּה מְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ. וְכֵן צְרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדַתְנוּ, אֵף שְׁבִין כְּךָ יֵשׁ לָנוּ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, קִטְנוּת, חֲרוּפִין וְגַדוּפִין, עֲגַמַת גַּפְשׁ, עֲצָבוֹן וְדַכְאוּן וּמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֵף-עַל-פִּי-כֵן עֲלִינוּ לִילָךְ בְּדַרְךָ הַבְּעֻטְלִיר הַעוֹר, שְׁסַתֵּם עֵינָיו מִהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם בְּהִתְחַדְשׁוֹת חֲדָשָׁה, וְעֲשֵׂה בְּכָל פַּעַם הִתְחִלָּה חֲדָשָׁה, אֲשֶׁרִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה!

וּכְבֹר יְדוּעַ, שְׁרַבְּנוּ ו"ל הַפְּלִיא אֶת הַרְבֵּ הַקְּדוּשׁ הַרְבִּי רַבִּי זֹשָׁא זי"ע, שְׁמַשֵּׁף בְּעִבּוּדַת הִתְחִלָּה כ"ב שָׁנִים, שְׁעַבַד אוֹתוֹ יְתַבְרַךְ בְּלַב

שו אָשֶׁר ד' תתקלוז בנחל

שֶׁל הַהִתְחַלָּה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַגִּיעַ אֵל זֶה, לְהִיּוֹת תָּמִיד מְלֵהָב
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ הַצְּלָחָה בְּעִבּוּדַת הַהִפְצָה וְהַדְרָפְסָה.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקלוז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב, וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה, יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה
... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

נָא וּנָא לְחֹזֶר הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל יַחְסֹר לָךְ יוֹם בְּלִי
לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַקְרֵא עַל שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ וְלִהְיֹת
תְּלִמִּידוֹ, כִּי אִם כְּשֹׁשׁוּקֵי בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, וְזֶה בְּרוּר וּמוֹבָן לְכֹל
בַּר דַּעַת.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בּוֹ כָּל יוֹם מִיָּמֵי חַיֵּינוּ, עַד
הַיּוֹם שְׁיִגִיעַ לְהַפְרִיד אֶת נַשְׁמוֹתֵינוּ מִגּוּפֵינוּ, וְאֵז נִזְכֶּה לְהַפְּלֵל
בְּשִׁלְמוֹת בְּחֵי הַחַיִּים בְּלִי שׁוּם מְנִיעוֹת וְעֹפּוּבִים, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם
מְלַבֵּשׁ בְּגוּף גִּשְׁמִי, עֲדִין קָשָׁה לוֹ לְהַפְּלֵל בְּשִׁלְמוֹת. אֵף שֶׁרַבְּנוּ ו"ל
אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב), שְׁצַרִּיכִים לְהֵאִיר גַּם אֶת הַגּוּף,
וְגַם מִמֶּנּוּ לְרֵאוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיִנַת (אִיּוֹב יט, כו): "מִבְּשָׂרִי
אֲחֻזֶּה אֱלֹהִים", אֵף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ הַפֶּרֶשׁ גָּדוֹל בֵּין אִם הָאָדָם מְלַבֵּשׁ
בְּגוּף גִּשְׁמִי, אוֹ בֵּין אִם כָּבֵד הַפְּשִׁיט גּוּפוֹ הַגִּשְׁמִי. וּמוֹכָא בְּלְקוּטִי-
מוֹהַר"ן (חֵלֶק ב', סִימָן פג), שֶׁעַל-יְדֵי תִקּוּן הַבְּרִית יְכוּלִים לְהִתְלַבֵּשׁ
בְּגוּף קְדוֹשׁ מִגֵּן-עֶדֶן וְכו', עֵינֵי שָׁם; אֲשֶׁרִי שְׁיֵאחֻז בְּזֶה!

מָה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אַחִי! הֵימֵם פּוֹרְחִים, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לִילָה,
וְמָה שְׁתּוֹפְסִים בַּיּוֹם אוֹ בַּלַּיְלָה — זֶה קֶרֶן נִפְלָא, שְׁלֵא יִשְׁלַם בְּשׁוּם
מִמוֹן שְׁפַעוּלָם, כִּי לְהַפּוּף, כְּשֶׁעוֹבֵר רַק דְּקָה, אוֹ שְׁנֵיָה, אוֹ רַגַע, אוֹ

אָשֶׁר ד' תתקלח בנחל שז

שְׁעָה מֵהָאָדָם, בְּשׁוֹם מָמוֹן שְׁבַעוּלָם לֹא יְכוּלִים לְקַנּוֹת אֶת זֶה וְלִהְיֵיבו חֲזָרָה, וְזֶה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא יְכִילֵהוּ הִרְעִיזוֹן, כִּי הָאָדָם מִיּוֹם הַנִּלְדוֹ הוּא מֵת, כֹּל רָגַע שְׁעוֹבֵר, כְּבָר לְנִצָּח לֹא יִחְזֹר וַיּוֹשֵׁב אֵלָיו. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְנִצָּל אֶת הַרְגָעִים הַטּוֹבִים שְׁלוֹ, וּמַדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמוֹצִיא אֶת כְּסוּפָיו הַטּוֹבִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר עֲנָן זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי מְקַשֵּׁר וּמְשַׁלֵּב וּמַדְבִּיק נִשְׁמָתוֹ בְּאוּרוֹ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שְׁזוֹכָה לְיַחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, שְׁבִזָּה מִיַּחַד וּמְקַשֵּׁר אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּמְמַשֵּׁיף עַל עֲצָמוֹ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אִוְרוֹת נוֹרָאִים בְּיִוְדָעִין וּבְלֹא יוֹדָעִין; כִּי כָּל אֱלוֹ הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם 'מַחְצְדֵי חֻקְלָא', הֵם מְכַנְיָסִים בְּעוֹלָם הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה, עַל-יְדֵי עֲצָם גְּדֹל דְּבִקוּתָם בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי יְחוּדִים שְׁמִינְחֵדִים.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, אַחֵי וַיְדִידֵי הַיְקָר! אֵל תְּהִיָּה בְטָלָן, רְאֵה לְהִתְקַרֵּב מִחֲדָשׁ אֶל רַבְּנוּ ו'ל', בְּשִׁקִּידָה רַבָּה וּנְפִלְאָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, וְאִז תִּרְאֶה נְפִלְאוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקלח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב, וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ הַדְּחוּף לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מֵה מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַבְּשׂוּרָה הַמְּשַׁמַּחַת, שְׁעוֹד נִפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל בָּאָה וְנִכְנָסֶת בְּחֲדָרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל' לְהֵאִיר נִפְשָׁה, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָךְ! וּמִי יִתֵּן שְׁתַּחֲזִיק מְעַמְד, כְּמֵאֵמֶר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים כד, ג): "מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וּמִי יִקּוּם בְּמִקְוֹם קְדוֹשׁ", מִי יַעֲלֶה וְכוּ' — יֵשׁ הַרְבֵּה, אֲבָל מִי יִקּוּם — יֵשׁ מוֹעֵט וְכוּ'. כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל אֵין לָךְ חֲזֵק כְּתַחֲלִילַת הַחֲסִידוֹת, שְׁאִז בּוֹעֵר

שח אָשֶׁר ד' תתקלח בַּנְחֵל

ומתלהב הלב מאד אליו יתברך, אַבְל בְּמִשְׁךְ הַזְמַן שֶׁמִּתְחִיל לְעֹבֵר וְכוּ' עַל כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינַתּוֹ, הוּא מִתְקַרֵּר וְנוֹפֵל בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ', עַד שֶׁנִּתְרַחַק לְגַמְרֵי, וְדָבָר זֶה רָגִיל מְאֹד בְּעוֹנוֹתֵינוּ, כִּי אֵין לָהֶם הֵהֱתַחֲזָקוֹת הָאֲמִתִּית.

וְעַל-כֵּן אֲנִי לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתְּתַחֵל לְהִתְמִיד בְּסִפּוֹר שְׂאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בַּנְחֵל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ, כִּי בְיוֹתֵר מוֹעִיל לְבַחֲוֵרִים חֲדָשִׁים הַבָּאִים לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל מִחֲדָשׁ, כִּי אֵין לָךְ עוֹד סִפּוֹר הַמְדַבֵּר הִתְחַזְּקוֹת לְבַחֲוֵר כְּסִפּוֹרִים אֵלוֹ.

אִודוֹת שְׂאֵתָה כּוֹתֵב בְּעִנְיַן שְׂדוּכִים, בְּיָדָאֵי מַה טוֹב וּמַה נָּעִים לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, כְּרַצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וּמִי יִתֵּן, שְׂיִוָּכְלוּ כָּל הַבַּחֲוֵרִים לְקַיֵּם מֵאֲמָרָם ז"ל, לְהִתְחַתֵּן קֹדֶם גִּיל עֶשְׂרִים, וְעַל-כֵּן אֵל תִּסְתַּפֵּל וְאַל תִּשְׁמַע מַה שְּׂאֲחָרִים אוֹמְרִים עַל זֶה, כִּי דְבַרְיָהֶם בְּטָלִים וּמְבַטְלִים, וְעַל-פִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קִיב): לֹא־מֵד בְּגוֹף טְהוֹר — נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְאַחֲרֵי-כֵן יִלְמַד תּוֹרָה. וְעַל-כֵּן אֵל תִּשְׁמַע לְאֵלוֹ אָשֶׁר מִתְנַגְּדִים אֵלָיךְ בְּדָבָר זֶה.

חֲמַדַּת לְבָבִי! עַקֵּר הַתְּכִלִּית בְּזֵה הָעוֹלָם — לְהַגִּיעַ אֶל דְּבָקוֹת כְּזוֹ, עַד שְׂלֹא יִרְאֶה וְלֹא יִרְגִישׁ מִשׁוֹם דְּבָר רַק עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת חִיּוֹת אֲלֵקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ. כִּי בְּאֲמַת כָּל הַבְּרוּאִים כְּלָם: דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְבוֹשִׁים לְגִבֵּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַמִּשְׁפִּיעַ בָּהֶם, וּכְשֵׁרוּאִים מִשְׁהוּ מִנַּח, אוֹ מִשְׁהוּ צוּמָח, אוֹ מִשְׁהוּ הוֹלֵךְ, אוֹ מִשְׁהוּ מְדַבֵּר, צְרִיכִים לְהִטּוֹת אֶת הָאֵזֶן וְהַלֵּב וְהַעֵינַיִם, וְלִרְאוֹת וְלִהְרַגִּישׁ אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְּחִיָּה וּמְהַיָּה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, וּכְשָׁבָאִים אֶל מְדַרְגָּה זוֹ, מִשְׁלִימִים כְּנֻנַת הַבְּרִיאָה; כִּי כָּל כְּנֻנַתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּבְרִיאָתוֹ אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת עַד הָעוֹלָם הַזֶּה, הִיָּה רַק כְּדֵי שְׁנוֹזְפָה לְהַפְּרִיזוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְאֵיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּה כְּזוֹ, עַד שְׂלֹא יִרְאֶה וְלֹא יִשְׁמַע וְלֹא יִרְגִישׁ רַק אֶת אֲלֵקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ? זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, הֵינּוּ שְׂיִרְגִיל אֶת עֶצְמוֹ לִילָךְ בְּמִקּוֹם שְׂאֵין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיִּפְרַשׂ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאָשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מַה שְּׂעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת יְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,

אֲשֶׁר ד' תתקלח בנחל שט

אֲשֶׁר זֶה נִקְרָא עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל: "הַתְּבוּדוֹת".

אָחִי, אָחִי! אֵין לָךְ עוֹד מִתְּנֵה טוֹבָה וְנַעַם וְעֲרֻבוֹת מְדָבֵר זֶה, הֵינּוּ מִתְּפִלָּה וְשִׁיחָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל אָדָם מֵעֵיק לֹא מֵשֶׁהוּ, וְאֵין לֹא לְפָנָי מִי לְסַפֵּר זֹאת, וּבָא רַבְּנוּ ז"ל וּמְגַלֶּה לָנוּ נִפְלְאוֹת, שִׁיּוֹתֵר טוֹב לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נוֹקֵב אֶת לְבוֹ לֵב הָאָבֶן, וְיִזְכֶּה לְלֵב בְּשׂוֹר, וְאֵזוּ יִשְׁיֵג אֶת הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁלֹּא יֵרָאֶה וְלֹא יִגָּיֵשׁ מִשׁוּם דְּבָר רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אֲשֶׁרֵינוּ, שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד הַזֶּה שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂזַכֵּנוּ בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ אֵל רַבִּי נִפְלֵא וְנוֹרָא כְּזֶה, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵינוּ! נָא וְנָא לַעֲשׂוֹת לְעֲצֻמוֹ שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וְלִלְמַד כְּסִדְרָן, וְאִם אֶפְשָׁר לְסִיִּם בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. וְכֵן רָאֵה לְשִׁקֵּד הַרְבֵּה בְּחֻלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", וְשֵׁם תִּמְצָא הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה עַל כָּל בְּעֵינָה בְּחַיִּים, אֲשֶׁרֵי שִׂיאֲחֹז בְּהֵם, וּבְפִרְטֵיּוֹת מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים.

וּמַחֲמַת הַטְּרָדוֹת עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן לִילָה — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

וְתִמְסֹר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם אֵל חֲבֵרְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְתִרְאֶה לְהִיּוֹת חֵבֵר עִמּוֹ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִל מִהַרְהוּרִים רְעִים וּמַחְשָׁבוֹת מְגַנּוֹת, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְּףָה הַמְּשַׁכֵּת הָאוֹר אֵין סוּף עַל עֲצֻמוֹ, הֵינּוּ לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמוֹ אֵל תוֹף הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם חֲזַק יוֹתֵר בְּאֲמוּנָה, יוֹתֵר דְּבוּק הוּא בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיוֹתֵר נִמְשַׁכֵּת עָלָיו עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁאֵז מִתְּבַטְּלִים מִלְּפָנָיו כָּל הַתְּאֵאוֹת וְהַרְהוּרִים רְעִים, כִּי אֵין לָךְ עוֹד תַּעֲנוּג כְּתַעֲנוּג הַדְּבָקוֹת.

אוֹדוֹת סְפָרֵי הַגְּאוּן הַיְבֵן אִישׁ חַי', מִרְּנַן רַבְּנוּ יוֹסֵף חַיִּים זי"ע, טוֹב מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד בְּהֵם, כִּי נִכְתְּבוּ בְּקִדְשָׁה וּבְדְבָקוֹת גְּדוּלָּה, וְהֵם מְקַבְּלִים מְאֹד בְּשָׂמִים, וּמְכַרְזִים עָלָיו גְּדוּלוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְתִהְיֶה

שי אָשׁר ד' תתקלט בנחל

להשם יתברך, יש לי כל ספריו הקדושים הנדפסים, ועל-כן אין אתה צריך לשלח לי.

ד' תתקלט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

באתי לעוררך ולחזקך, שלבל תהיה בטלן ואל תברח, אדרבה אתה ראה לדבר רק מדברי רבנו ז"ל, ואז הלצים יברחו ממך, פי אור רבנו ז"ל הוא גדול ונשגב כזה, אשר אי אפשר להרגישו ולהשיגו, כי אם על-ידי תמימות ופשיטות, ועל כל אחד ואחד שמסלק את שכלו ודעתו וחקמתו ביותר, כמו-כן מאיר עליו ביותר אורו הגנוז של רבנו ז"ל.

אחי היקר! מה ולמה אתה כל-כך שבור?! שב בחדרך המיוחד לך, והדבק עצמך בו יתברך בדבקות אמת. ראה לדבר עמו יתברך, ותסגר עיניך ותציר, איך שהכל אור אין סוף ברוך הוא, ותתחיל לציר לפני עיניך שמותיו יתברך, של הד' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה, ותתחדם בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות מעילא לתתא ומתתא לעילא, פעמים אין מספר, בעקשנות גדולה, ואז תרגיש טעם חדש בחייה.

זכר מה שפירש רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פ') מאמרם ז"ל (יומא כב.): כל הקודם בארבע אמות זוכה; פי צריכים להיות זריז גדול ולא להיות בטלן, רק להתמיד בזה מאד מאד, לעלות בכבשוננו של עולם. ומובא בספר 'נגיד ומצנה' לרבי יעקב צמח, זכרוננו לברכה, פי ארבע אמות האלו הם הארבעה שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, הינו שצריכים להזדרז מאד מאד ולעלות בכבשוננו של עולם, וכל הקודם לחברו בארבע אמות זוכה. ועל-כן לא בחנם

אֲשֶׁר ד' תתקלט בַּנְחֵל שִׂיא

חולקים עלינו, כי מי שחולק, זה סימן שנשבֵּרָה רגלו, שנכנסה בו כפירות, עד שעולה בדעתו לתחב סכין בחברו וכו', או להפכותו וכו'. על-פל-פנים אִיךָ שֶׁהוּא אֵל תְּהִיָּה בְטָלָן, חָבֵל עַל כָּל רָגַע בְּזֶה הָעוֹלָם, כָּל רָגַע וְכָל דָּקָה וְכָל שְׁנִיָּה שְׁעוֹבְרֵת, לְעוֹלָם לֹא תִחְזַר לוֹ, וְעַל-כֵּן הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים תָּמִיד דְּבֻקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְיַחֲדִים יַחְוִידִים קְדוֹשִׁים, אִף שְׂאִין נֶכֶר עֲלֵיהֶם מִבַּחוּץ כְּלוּם, אֲדַרְבֵּה תְּכַלִּית הַהַפּוּךְ נִדְמָה עֲלֵיהֶם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמג; ובחלק ב', סימן קטז).

מה אמר לך, אחי היקר! כל העולם כלו מלא אורות, אף היד הקטנה והמטבע הקטנה מסתרת, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קלג); כי באמת הצדיקים האמתיים כל-כף דבוקים בו יתברך, כאש שורף, ותמיד רואים את שמותיו יתברך לפני עיניהם, וכזה הם בוחנים את עצמם, אם עומדים במקום קדוש או הולכים על דרך הישרה, אם רואים לפני עיניהם את שמותיו יתברך, יודעים שיש במקום הזה קדושה, או שהם צריכים לילך בדרך זו, ואם חס ושלום, נחשף ונסתר, יודעים תכף-ומיד שמשוהו לא בסדר, ומתחילים לחקר קדם אצל עצמם, מה פגמו וכו', ואם אין מוצאים במה לתלות, אז מתחילים לבחן על-פי השמות והאותיות והנקודות פגם האדם וכו', עד שהכל נתגלה להם ויודעים הכל, ואי אפשר להסתר מהם וכו' וכו'.

אחי, אחי! כשזוכים לערכות ולנעם כזה, מי שומע לקול התולעים המרחשים?! ומי שומע לקול השדים והרוחות שמאיימים וכו'?! הלא הכל כלא כנגד דבקות אחת, כנגד יחוד אחד... ועל-כֵּן אֵל תִּחְלַשׁ דַּעְתָּךְ מִשׁוּם דְּבַר, כִּי לֹא בַחֲנָם קָמוּ עֲלֵינוּ, כִּי דִרְךָ הַזְּבוּבִים לְהִסְתּוֹבֵב מֵעַל אֲכָל טוֹב, וְדִרְךָ הַדְּבוּרִים לְהִסְתּוֹבֵב בְּמָקוֹם דְּבִשׁ וכו'. ועל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת חִזְק בְּדַעְתָּךְ, וְחִדָּשׁ יְמִיךָ כְּקִדְּם, וּמִהָרַ מִהָרַ עָמַד בְּרָגַע זֶה, וּבְרַח לְךָ אֵל סִדְרֵךְ הַקָּטָן, וְתִסְגֹּר בַּעֲדֵךְ הַדָּלֵת, וְתִסְגֹּר עֵינֶיךָ, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִיַחַד אֶת יַחְוִידֵי שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ הַיּוֹצֵאִים מִהַנוֹקְבָא דְּפִרְדֵּשְׁקָא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), וְתִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמְךָ עֲרֻבוֹת גְּעִימוֹת זֵיו אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ.

שיב אשר ד' תתקמ בנחל

וּלְמַעַן טוֹבְתָךְ הַנִּצְחִית, רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּדַבְרְךָ זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאַף שֵׁשׁ צוֹחֲקִים מְזֵה, אִף מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּעֵינֵי הָאֲמֶת, רוֹאֵה אֶת הָאֲמֶת, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁם בְּתוֹרָה פ' בַּחֲלֵק ב': מִי שֶׁקָּדַם אֶת חֲבֵרוֹ בְּאַרְבַּע אַמּוֹת, הוּא עוֹלָה תְּחִלָּה, אִף מְקַנְאִים בּוֹ, עַד שֶׁרוֹצִים לְתַחֵב בּוֹ סָפִין שֶׁהוּא מֵדַת הַדִּין, בְּאֲשֶׁר בְּאַרְנוֹ זֹאת (בְּשִׁיחוֹת וּבְאוּרִים עַל שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ט'), שֶׁסָּפִין בְּמִלּוּאוֹ כְּזֶה סמ"ף, כ"ף, יו"ד, נו"ן, עוֹלָה כְּמִנְיָן אֱלֹקִי"ם פְּשוּט, וְאֱלֹקִים בְּרַבּוּעוֹ א' א"ל אֱלֹקִים אֱלֹקִי"ם, שֶׁהוּא דִין קֶשֶׁה, עֵינֵי שֶׁם; הֵינּוּ שְׁמֵי שְׂזוּכָה לְהַקְדִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּאַרְבַּע אַמּוֹת, וְעוֹלָה בְּכַבֵּשׁ, בְּכַבְּשׁוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִז חֲבָרָיו רוֹצִים לְתַחֵב בּוֹ סָפִין, שֶׁהוּא שֶׁם אֱלֹקִי"ם, מֵדַת הַדִּין, וְרוֹצִים לְתוֹת הַכֹּל בְּטַבַּע וּבְמִזְל, וְאֵינָם יוֹדְעִים כִּי בְּשַׁעַה שֶׁאֵלוֹ אֶכְלוּ גִרְעֵינִים וּבוֹטְנִים וְכוּ', וְלָשְׁבוּ וְדָבְרוּ דְבָרִים בְּטָלִים וְכוּ', שֶׁכֵּב זֶה עַל הָאֲרֶץ וְשָׁבַר אֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ'.

עַל-כָּל-פְּנִינִים, אַחִי, אַחִי! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּבְרַח מִ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", אֲדַרְבֶּה תְּרָאָה שֶׁהֲרַע וְהִרְשָׁעִים יִבְרָחוּ, וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי א"ש הַמְּשַׁפֵּט, לְהִיּוֹת רְגִיל לְשַׁפֵּט אֶת עֲצָמוֹ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נט). וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ.

הַכּוֹתֵב בַּחֲפוּזוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה בְּעֵינֵי, שֶׁלֹּא שִׁמְעֵתִי מִמֶּךָ כָּל הַזְּמַן מֵאִז שֶׁנִּסְעֵתִי מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְגַם אוֹדוֹת הַחֹב הַגָּדוֹל שֶׁלְּךָ, שֶׁאֵינִי חַיֵּב לְהַמְדִּיִּס אוֹתוֹ הַסְּכּוּם: אַחַד-עֶשְׂרֵת אֶלְפֵי דוּלָר, וְהַבְּטָחָתָ לְשַׁלַּח בְּכָל שְׁבוּעָה

אָשֶׁר ד' תתקמ בַּנְחַל שִׁיג

סכום, ואינך עומד בדבוריך, ואפלו אם היית שולח רק חמשים דולר לשבוע אז גם-כן סוף כל סוף היה יורד מהחשבון, ועל-כן ראה לקיים הבטחתך.

אחי היקר! ראה להתנהג בדרך ארץ גדול, כפי שמתאים לתסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש", שהם תלמידי רבנו ו"ל ממש, ואל תשתולל ברחובות, חס ושלום, כי יכולים למכר ולהפיץ את הספרים ברחובות בנחת ובדרך ארץ גדול, כאשר עושים זאת שאר התלמידים, אשר מעלת זה הענין — אין לשער ולספר כלל. ורבנו ו"ל אמר: אם היו אנשי העולם יודעים איך שאני לומד עם אנשי דרך ארץ, היו גיסרים ומלכים שולחים את בניהם אלי; ועל קטב שיחה זו אנו לומדים עם תלמידי "היכל-הקדש". ועל-כן מאד מאד אני מבקש אותך, שאל תשתולל, חס ושלום, הרבה הרבה בזיונות ושפיכות דמים ומחלוקת כבר גרמת לי עם הנהגתך הפראית, עד שבחוצן חושבים כי כך אנו לומדים עם תלמידינו, אשר דבר זה הוסיף מניעות על מניעות לאלו החפצים להתקרב אלינו. ראה להמשיך את עצמך אליו יתברך, ותכניס בעצמך אמונה, כי על נקדה זו אתה צריך לעבד הרבה, כי מי שיש לו אמונה ברורה ומזככת, הוא בנחת ובנישוב הדעת תמיד, ואינו עושה שום פזיזות, חס ושלום, ועל-כן הדבק עצמך בו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו.

זכר, זכר! כמה מסירות נפש היתה לי בעבורך, כל הזמן שהחזקתי אותך, ואחר-כך בשביל השדוף, ועד היום אביך ואחייך נעשו לי לשונאים, רחמנא לצלן, לא די שהפקרתי את עצמי בשבילך, וכמעט שבאנו לידי הפאות וכו', מהשדוף הקודם וכו', ולא הסתבלתי על שום דבר, רק למען הצילך וכו', ולבסוף עוד הם בכעס וברגז עלי. על-כל-פנים אתה ראה לשלם את החובות שאני חייב להמדפיס, וראה להפיץ את הספרים, ותמלא את כל ארץ ישראל לארפה ולרחבה עם ספרי רבנו ו"ל.

תהלה להשם יתברך, כאן אנו מפיצים אלפים ורבות ספרים, בתסודו יתברך נדפסו השנה חמשת אלפים ספרי "גר להצדיק" על

שיד אָשׁר ד' תתקמא בנחל

חנפּה וּנְמָכְרוּ כָּלֵם, לֹא נִשְׁאַר לָנוּ אֶפְלוּ אֶחָד, וְכֵן יֵצְאוּ עִבְדֵי
מִבֵּית-הַדְּפוּס חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים סְפָרֵי "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ לְהַפְיָצָם בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, כִּי רַק אֵל זֶה תְּשׁוּקַתְנוּ — לְמִלֵּא
אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ עִם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הדורש שלומך...

ד' תתקמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'חֲשֵׁמ"ג.

שְׁלוֹם רַב, וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה
... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מְכַתְּבָךְ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי כַּמָּה פְּעָמִים, אַךְ מֵרַב הַטְּרָדוֹת — קָשָׁה
לְהַשִּׁיב לָךְ.

אֲחִי הַיָּקָר! חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי דְאֹרֵיטָא,
אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַמְּחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁינָא, עַד שֶׁאָמַר שֶׁהוּא
תְּקוּן גְּדוֹל לְהַרְהוּרִים רַעִים (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה). וּמִוִּבָּא
גַּם בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים: כְּשֶׁאָדָם חוֹזֵר מֵהַבְּטוּל, אֲזַי צְרִיכִים לְהַתְּחַבֵּא
בְּתוֹךְ חֲדוּשֵׁי דְאֹרֵיטָא (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה); וְהַכֵּל לְכָל
הֵם לְבוֹשִׁים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם בָּא יוֹתֵר מִקְּרוֹב אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, יוֹתֵר יִפְשִׁיט אֶת הַלְּבוּשִׁים, עַד שֶׁנִּתְגַּלֶּה לְפָנָיו הָאוֹתִיּוֹת
שֶׁכָּכֵל פָּרַט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט, וּבְסִימָן
צד); שֶׁזֶהוּ כָּלֵל הַשְּׂמוֹת וְהַיְחִוּדִים, הַתְּפִלוֹת וְהַתְּבוּדוֹת וְהַחֲדוּשֵׁי
תוֹרָה, שֶׁזוֹכָה כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ; כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכָה לְדַבֵּק
אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּפִי דְבִקּוּתוֹ, כְּמוֹ-כֵן נִפְתַּח לוֹ שְׂכָלוֹ, וְזוֹכָה
לְהַפְשִׁיט הַלְּבוּשִׁים, עַד שֶׁרוֹאֶה אֶת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ,
רוֹחֲנִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת, וְכְמוֹ-כֵן זוֹכָה לְשִׁיחַ וּלְסִפּוֹר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי
הַתְּפִלָּה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — אֶחָד הֵם, בְּסוּד (דְּבָרִים י, כא): "הוּא תְּהִלָּתְךָ
וְהוּא אֱלֹקֶיךָ"; וּמֵרַב דְּבִקּוּתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ נִתְחַדְּשִׁים לוֹ תְּמִיד דְּבוּרִים
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכְמוֹ-כֵן נִפְתַּח לוֹ הַמִּחַ וְהַשְּׂכָל לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי

אֲשֶׁר ד' תתקמא בנחל שטו

תורה. אשרי הזוכה להיות דבוק תמיד בו יתברך, אשר היא מצות עשה של (שם, פסוק כ) "ובו תדבק", ועל-ידי-זה יהיו לו תמיד דבורים לדבר עמו יתברך, וכן יזכה לחדש חדושי תורה.

אחי היקר! הפרנסה בידו יתברך, פי אצלו כל הפסוף והנהב, כמו שכתוב (חגי ב, ח): "לי הפסוף ולי הנהב", ועל-פן העקר להמשיך את עצמו רק אליו יתברך, ואז ממילא יתרחב לו גם בפרנסה, ואין צריכים לתן עצות להקדוש-ברוך-הוא איך להשיג פרנסה, העקר הוא רק להמשיך את עצמו אליו יתברך. ואדם הדבוק בו יתברך, אזי כבר אינו צריך שמירה, פי השם יתברך בעצמו שומרו. ובזה פרש בעל ה'אור החיים' הקדוש בספרו "חפץ ה'" על מאמרם ו"ל (ברכות ג): בא אליהו הנביא זכור לטוב ושמר לי, ופרש רש"י: ושמר לי — והמתין לי, ומקשה: מי מכריח את רש"י ו"ל לפרש והמתין לי, אולי שמר אותו? אלא שם שמע את השכינה מנהמת וכו', נמצא, ששם במערה שהיה ר' יוסי היתה השכינה, וכשהשכינה שם — אין צריך לשמירה, ועל-פן הכרח רש"י ו"ל לשנות ולפרש: ושמר לי — והמתין לי, ודו"ק.

אחי היקר! רק חזק ואמץ מאד מאד להדביק נפשך אליו יתברך, וחזר חזר על ספרו של משיח בכל יום ויום, שהוא הספר הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", וראה לסימו בכל חדש כפי שחלקנוהו לימי החדש. ורבנו ו"ל הפליג מאד מאד בלמוד ספרו זה, עד שגזר ואמר, שהספר הזה הוא אתחלתא דגאלה; ואמר, שיכולים להעשות בעל מח גדול ובעל השגה ובעל תשובה על-ידי ספרו זה (עין בתי-מוהר"ן, סימן שמו ואילך); וידועים ספורים רבים בין אנשי שלומנו היקרים, שהתמידו בספר זה, וזכו למה שזכו, עין לא ראתה וכו', כי הספר הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן" כלול מכל דרכי הקבלה של האריות"ל והרמ"ק ו"ל, וקבלת הראשונים והאחרונים, והשגת הנביאים והפרושים המתבודדים בין ההרים, וכלול מכל ההשגות שבעולם. ועל-פן אמר רבנו ו"ל: כשלומדו ספרו, כבר אין צריכים לספר אחר כלל (עין בהשמטות לתי-מוהר"ן), וכונתו בפשיטות, הינו מאחר שלומדים בספרו זה, שם כלולים כבר

שטז אָשר ד' תתקמב בַּנחל

כָּל הַסּוּדוֹת וְהַיְדִיעוֹת וְהַמְדַרְגּוֹת וְהַשְּׁגוֹת וְכוּ', בְּיָדוּעַ בֵּין מְחַצְדֵי חֻקָּא, וְלֹא עוֹד אֱלָא בְּשֵׁאדָם בְּקִי הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּתוֹרָתוֹ, אֲזַי מִבֵּין כְּבָר אַחֲרַת בְּכָל הַסְּפָרִים שְׁבַע עוֹלָם, כִּי סִפְרוּ כָּלוּ הַקְּדָמוֹת וּבְחִינּוֹת. אֲשֶׁרִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּסִפְרוֹ זֶה, וְתֵאִיר עָלָיו עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו אֲוֵרוֹ הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עֲדִין נֶעְלָם וְנִסְתָּר מִכָּל הָעוֹלָם, עַד עַתָּה בּוֹא דְבָרוֹ, וְיָבֹא אַחַד מִיּוֹצְאֵי חֻלְצֵי בְּרוּחַ נְיִוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, שְׂיִגְלֶה וַיִּפְרָסֵם לְמִדּוֹ הַטּוֹב לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל (עֵין חַיִּימוֹהֵר"ן, סִימָן רַע"ד). וְלַעֲתָה עֲלֵינוּ לְהַחֲזִיק בּוֹ וּלְהִיּוֹת שָׂכָן וְצוֹתָם בְּהִיכָלוֹ הַקְּדוֹשׁ, קִדְשׁ קִדְשִׁים, וְלִקְיָם אֶת כָּל דְּבָרָיו וְעֲצוֹתָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ד' תתקמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה' תִּשְׁמ"ג.

שְׁלוֹם רַב, וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מֵאִד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְיֶיךָ עַל כָּל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת שְׁלָךְ, יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

וּבְפִרְטִיּוֹת כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה עֲצוֹת נִפְלְאוֹת עַל כָּל דְּבָר, וְהָעוֹלָה עַל כָּל הָעֲצוֹת הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבוֹ, וְלִבְקֵשׁ הַרְבֵּה, שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם קְשִׁיּוֹת וְסִפְקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ קְשִׁיּוֹת וְסִפְקוֹת עַל הַצְּדִיקִים, וְכֵן שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ קְשִׁיּוֹת וְסִפְקוֹת עַל שׁוּם בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי הַתְּפִלָּה צְרִיכָה לְהִבְיֵא אֶת הָאָדָם אֶל דְּבָקוֹת כְּזוֹ, עַד שְׁלֹא יִרְאֶה וְלֹא יִרְגִישׁ אֶת שׁוּם בְּרָיָה, כִּי אִם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד. וְכִשְׁאָדָם מְרַגֵּשׁ תָּמִיד רַק אֶת אֲמַתַּת מְצִיאָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי אֵין לוֹ שׁוּם קְשִׁיּוֹת וְסִפְקוֹת, רַק חַי חַיִּים מְתַקִּים וְנִעְיָמִים, וְאֵינוֹ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַע עוֹלָם.

אֲשֶׁר ד' תתקמב בנחל שיו

אתה ואשתך יש לכם עדין חסרון גדול, במה שאתם מבבלים את עצמכם מהשכנים שלכם, ונדמה לכם בכל פעם שהשכנים מתלוצצים מכם ומדברים מכם, כל זה בא שאתם תמיד מסתכלים אחריהם, אבל אם תמשיכו את עצמכם רק אליו יתברך, ותסתכלו רק אליו יתברך, אזי ממילא לא תיראו ולא תרגישו את השכנים. הן אמת צריכים לחיות בשלום עם כלם, ולהקדים שלום לכל אדם, אבל לא יותר, הינו לא להתבלבל משום בריה שבעולם.

חסדי השם יתברך, יש לכם ילדים טובים ודירה נאה, ואתם זוכים לגור בארץ ישראל, ולא על-יד הכושים והאיטלקים והסינים וכו' באמריקה, בזה בעצמו ראוי לכם לשמח. העקר לא להסתפל על אחרים כלל, כי יש הרבה אנשים הסובלים ממחלת העצבים, שתמיד חושבים מה אומרים אחרים עליהם! מה אומרים השכנים עליהם! ודבר זה מבהיל ומבלבל אותם מאד מאד, ויש בני-אדם שנעשים חולים ממש בשביל זה, רחמנא לצלן, והיא טעות גדולה, כי צריכים לבוא אל מדרגת הבטול אליו יתברך, עד שלא ירצה שום דבר רק אותו יתברך, ולא יסתפל על אחרים כלל. ואין צריכים להתבייש משום בריה שבעולם, אדרבה כל אחד צריך לחשב, כי כל העולם כלו לא נברא אלא בשבילו, נמצא, אם כל העולם לא נברא אלא בשבילנו, מה לנו להתבייש מאחרים! אדרבה כל העולם חיים רק בזכותנו! ובאפן הזה תהיו חזקים מאד מאד, ולא עוד אלא תמיד תרגילו את עצמכם לבקש על כלל ישראל, מאחר שהעולם כלו נברא רק בשבילכם. ודבר זה מאד מאד נחוץ לכל אלו שנפלו בעיניהם, עד שנכנסה בהם מחלה של עצבים, שהם מתביישים מאחרים, או תמיד חושבים מה יאמרו אחרים! או מתבבלים ומתבלבלים מאחרים, אשר דבר זה מעיק להם מאד מאד, עד שיש אנשים שמפחדים ומתביישים לצאת בחוץ, שלא יהיה להם עסק עם אחרים, או אחרים לא יהיה להם עסק עמהם, וכל זה בא מקטנות וכסילות הדעת, שתמיד חושבים רק מעצמם. וידוע פרושו של החת"ם סופר, זכותו יגן עלינו, על פסוק (בראשית כח, טז): "אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי"; הינו אם יודעים ידיעה ברורה

שיח אֲשֶׁר ד' תתקמג בנחל

ומחלֵטת הזו, ש"אכן יש ה' במקום הזה", אז "ואנכי לא ידעתי",
אני כבר לא יודע את האנוכיות, אלא אני יודע תמיד רק את השם
יתברך לבד. ועל־פן פלך מדרך זו — להסתכל על אחרים מה שהם
אומרים, ברח לה אליו יתברך, ותצחק מכל העולם, והרגל את עצמך
לדבר רק עמו יתברך, ואל תדקדק בשום דבר וחרמות יתרות, שרק
מעצבנים ומקטינים את המח, צריכים לילך תמיד רק בגדלות
המחין, ולמצא בכל דבר ובכל עניניו את השם יתברך.

והשם יתברך ירחיב לכם תמיד.

הדורש שלומך...

ד' תתקמג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לגצח
נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמתתי מאד מאד על זכותך בעסק
הרבים.

מה אמר לה! בכל יום ויום אני מקבל מכתבים חדשים, והכל
הזרות הספרים שאתה מדפיס ומפיץ שם בארץ ישראל, ובפרטיות
בזה שאתה מדפיס את חלקי "אשר בנחל", אין אתה יכול לשער
בשכל אנושי את גדל התועלת שיוצא מספרים אלו, ובפרטיות
למקורבים חדשים. ועל־פן ראה להדפיסם ולחזור ולהדפיסם, כי אין
למעלה מזה, אשר מצילים בחורים שבורים ואמללים, מרי נפש
ומדכאים ביסורים וכו'.

אחי היקר! ראה לדבק עצמך אליו יתברך, ותפרש את כל
שיחתך אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית,
הצלחה שאין לשער ולתאר, כי כל דבור הוא פלי להמשכת אורו
יתברך למטה.

אֲשֶׁר ד' תתקמג בנחל שיט

וענגן היחודים שאמה שואל; עליך לדעת, כי יש בדבר זה הרבה הקדמות, אבל בפשיטות הוא מאמר חכמינו הקדושים (סנהדרין דף כב.): המתפלל צריך שיכון ששכינה נגד עיניו, שנאמר (תהלים טו): "שויתי הני"ה לנגדי תמיד"; בשעה שאדם מתפלל יציר לפני עיניו את שמו ותברך, וידבר אליו ותברך, כי צריכים להרגישו ותברך ממש, שהוא יושב כנגדו ומדבר עמו, כאשר ידבר איש עם רעהו. וכל מה שמכניס את עצמו יותר בזה, יותר מאירים עליו שמוותיו ותברך בצרופים אחרים, עד שהצדיקים הקדושים אשר תמיד דבוקים בו ותברך, שמוותיו ותברך של הד' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, שהם ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, מאירים תמיד לפני עיניהם, אשר שמות אלו הם היחודים, שיהיה משיח לעולם, כי הם השמות של הפרדשק"א (עין לקוטי-מוה"ר"ן, חלק א', סימן ב.). ואשר זוכים לזה על-ידי תקון הברית, שאז פתוחים לו המחין, וזוכה להשיג נוראות נפלאות, כי נתעברו ממנו הענגים המכסים על עיניו, ויכול לדבר עמו ותברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויכול לעשות עליות הנשמה.

חמדת לבבי! אני יודע שעדין כל הענגין צחוק בעולם, ובפרטיות להנחשים והעקרבים וכו', אבל באמת גם בכלליות כל הענגין של תפלה והתבודדות, עדין ללעג ולקלס בעיני אנשי העולם, כי אין להם השגה בדבר זה, ונדמה להם מה שנדמה, ויבא היום שגם הם יבינו וישפילו על מעלת זה הדבר. כמו-כן בפנים, יבוא היום, שגם הם יבינו, שעקר דעת רבנו ז"ל הוא להוציא את כל אהד מגלותו הפרטית, ולהדביקה בשרשה, ויזכו להפלל בו ותברך.

הדורש שלומך...

ד' תתקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיְקָר וְהַחֲשׂוֹב ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּבָאתִי לְעוֹרְרֶךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְהַשִּׁיב לּוֹ
תִּכְףּ-וּמִיד, כִּי עַל דְּבַר זֶה אָמְרוּ תַּכְמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת דף ו.): אִם
נָתַן לּוֹ שְׁלוֹם וְלֹא הִחְזִיר לוֹ — נִקְרָא גִזְלָן, וּפִרְשׁ רַש"י: הָעֲנִי אֵין
לוֹ כְּלוּם לְגֹזֵל מִמֶּנּוּ, רַק כְּשִׁמְקֵדִים שְׁלוֹם וְלֹא מְשִׁיבִין לוֹ, עֵינֵי שָׁם.
וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַשִּׁיב שְׁלוֹם לְכָל הַדּוֹרֵשׁ בְּשִׁלּוּמָּךְ. וּכְבָר יְדוּעַ לָנוּ,
שֶׁרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד, שֶׁנִּהְיֶה מְעַרְבִים בֵּין בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר בָּאִפֶּן הַזֶּה
נִזְכָּה לְהֵאִיר בָּהֶם דַּעַת הָאֱמֶת, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהֵאִיר בַּחֲבָרוֹ עֵינֵי הַתַּפְּלָה
וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר אִם לֹא תִפְעַל אֲצִלוֹ רַק שְׂיִדְבֵר כַּמָּה דְבוּרִים אֵלָיו
?תְּבָרַךְ — כְּבָר גַּם-כֵּן כְּדֹאֵי, כְּפִי מַעֲלַת הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ.
וּרְבֵנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ לְהַרְבוֹת שְׂכָנִים בְּבֵית הַתַּפְּלָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן ח'), הֵינּוּ לְהַכְנִיס בְּעוֹד אֲנָשִׁים עֵינֵי הַתַּפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת.
וּכְבָר יְדוּעַ לָךְ מָה שֶׁאֲמַרְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים, כִּי מָה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל, אָמַר
שְׂצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מִתְּלִמִּידִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ס'), זֶה שֶׁיֵּךְ רַק כְּשֶׁאֲנִי רֵץ אַחֲרָיו וּמְחַפֵּשׂ אוֹתוֹ, אֲבָל אִם הוּא
בָּא אֵלָיךְ, זֶה סִימָן שֶׁהוּא הַתְּלִמִּיד הַגּוֹן לְפִי בַּחִינְתָּךְ, וְאֲשֶׁר גַּם אִז
צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל מִינֵי מְשַׁגְּעִים וּמְטַרְפִּים
וְכוּ', אֲשֶׁר עַלִּיהֶם תְּכַל הַדְּבוּר, כִּי מִי שֶׁאִינוּ מְקַבְּלִים דְּבוּרֶיךָ, הֵרִי
דְבוּרֶיךָ הֵם דְּבָרִים בְּטָלִים, וּכְמוֹ זֶרַע לְבִטְלָה מִמֶּשׁ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
דְּבַר זֶה תִּרְאֶה תִּכְףּ-וּמִיד כְּפִי דְבוּרֶיךָ וּמְרָאָהוּ וְכוּ' (וַיֵּשׁ בְּזֶה עוֹד
כַּמָּה סִימָנִים אֲשֶׁר אֶכְתֵּב לָךְ בְּמִכְתָּב אַחֵר). עַל-כָּל-פָּנִים מִי שֶׁבָּא
אֵלָיךְ לְדַבֵּר מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, רָאָה לְדַבֵּר עִמוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁכּוֹתֵב
לָךְ שְׁלוֹם, רָאָה לַעֲנוֹת לוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲנֵי וּמְדַכָּא בִּיסוּרִים כְּמוֹהוּ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ בְּתִלְמִידִים הַגּוֹנִים, וַיְהִי דְבַרְנוּ נִשְׁמָעִים
אֲצִלָּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָּךְ...

ד' תתקמה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם השונה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, והרגל את עצמך לברח תמיד אליו יתברך, ומכל מה שעובר עליך, זכר פי אין לך שום בית מנוס, רק אליו יתברך, אשר רק בידו כל הבריאה, והוא מנהיגה בהשגחה פרטי פרטית. ובודאי כל המחלקת ענינה הוא רק לטובה, באפן שנופה להתגדל יותר ויותר, כאשר בפרוש אמר רבנו ז"ל, פי המחלקת היא כמו מים, שמגביהים את העץ ועוזרים לו להתגדל וכו'.

וראה תמיד לדבר עמו יתברך, ושפתותיך יהיו תמיד מרחשות תפלות ובקשות, ואף שאתה נמצא בין בני-אדם, אל תתביש מלהתפלל לפניו יתברך, ובדרך ובאפן הזה תזכה להפטר מכל העומדים סביבותיך.

זכר זכר מאמר חכמינו הקדושים (ברכות ז.): טובה מרדות אחת בלבד של אדם יותר ממאה מלקיות. ופרש רש"י: מרדות לשון רדוי והכנעה, שאדם שם על לבו מאליו, עין שם; הינו פי צריכים תמיד לזכר את חטאתיו המרבים, ולשבר לכו אליו יתברך, וזה יותר טוב ממאה מלקיות. ובאפן הזה שתמיד תדבר עמו יתברך אפלו כשאתה בין אנשים, תפטר מכל מיני ענשים קשים, ומתנגדים וחולקים, מתרפים ומגדפים, מאחר שאתה בעצמך משבר את לבך לפניו יתברך; פי באמת כל אלו הירידות והנפילות, ההשלות והמחלקת, החרופין והגדופין וכו' שעוברים עליך, הם רק כדי לשבר את רוחך וכו', אבל כשתעשה את זאת בעצמך, זה יהיה יותר טוב ממאה

שכב אָשֶׁר ד' תתקמו בנחל

מלקיות, ולא תצטרף להגיע אל מתנגדים רשעים שייעשו זאת לך, והבן היטב למעשה.

הדורש שלומך...

ד' תתקמו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום רב ...

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה לדעתי, הנה טוב לך מכל הבחינות לפנות אל עזרה סוציאלית, שהם יעזרו לך מבחינה כספית וגם מבחינה רפואית, עליך לגשת אל בית-חולים.

אודות סגלה להמחלה שלך, מובא בדברי רבנו ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא): סגלה לחלי נופל, רחמנא לצלן, לפנר צדקה, פנר ג'תן ל'אביונים (תהלים קיב, ט) — ראשי תבות נ'פ'ל', הינו לפנר צדקה, עין שם. וכן מובא בדבריו הקדושים (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שיצריכים לשמר את הדבור, כי הדבור לוחץ את המוח, ומזה באה מחלת הנפילה. ועל-כן את צריכה לשמר את הדבור, ולא לדבר כל העולה על רוחך, ומכל שכן שאת צריכה להשמר מעברות, והעקר לשמר שבת-קדש.

והשם יתברך ירחם עליך, וישלח לך רפואה שלמה בין שאר חולי ישראל, ותתרפאי לגמרי.

הדורש שלומכם...

ד' תתקמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַב־יְעִי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַרְבּ הַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, שְׂבִמְקוֹם רְחוֹק כְּזֶה יִמְצָא אִישׁ הַמְּשֻׁתָּק לִילֶךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, שְׁסַלֵּל לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, וְכֵן שִׁירְצָה אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וְהִגֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ לָכֶם שְׁתֵּי חֲבִילוֹת שֶׁל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וְכִשְׁיִגִיעוּ — נָא לְהוֹדִיעֵנוּ.

הַעֲקָר רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד, כִּי לֹא בְּחַנּוּם שְׁלַח וְהוֹשִׁיב אֶתְכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּמִדֵּינַת אֲרָגֶנְטִינָה, אֶלָּא שְׁתוֹצִיאֵו שְׁלִיחוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל, וְתוֹכּוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שֵׁם בֵּין אֲנָשֵׁי קְהֵלְתְּכֶם.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְצַלִּיחַ דְּרַכְכֶם תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַב־יְעִי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אִמְךָ בְּקִשָּׁה מִמְּנִי לְכַתֵּב לְךָ.

וּבְאֱמֶת כְּשֶׁהֵייתְ אֶצְלִי, רְאִיתִי שְׂנִכְנִסָּה בְּךָ מַחְלַת הַדְּמִיוֹן, רְחִמָּנָא לְצִלָּן, אֲשֶׁר רַבִּים חָלְלִים הִפִּילָהּ, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוֹטִי-מִוְהַר"ן, חֵלֵק א', סִמָּן כה), כִּי צָרִיךְ לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמוֹ מִן הַמְּדוּמָה, וְלָבוֹא אֶל הַשֶּׁכֶל, וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה שֶׁל מְצוּהָ. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמְךָ מִקְטָנוּת דְּעַתָּךְ, וְאֵל תַּחֲשֵׁב שְׂאֵתָה גְרַמְתָּ אֶת כָּל הַקְּלוֹל וְכו', רְאֵה לְשַׂמַּח אֶת נַפְשְׁךָ בְּנִקְדַּת יְהוּדִיתְךָ, שְׂאֵתָה זֹכָה

שכד אָשֶׁר ד' תתקמט בנחל

לחטף בכל יום ויום ציציית, תפלין וכו', ואתה שומר שבת וכו', עליך לשמח מאד מאד. ואסור לך להתחיל לחשב מאחרים כלל, ומכל שכן שלא יכנסו במחך מחשבות, כאלו כל העולם כלו סובל בעבורך וכו', כל זה דמיון שגכנס בך, ראה רק להיות תמיד בשמחה, והרגל את עצמך לשמע כלי שיר, ואז תתרפא.

הדורש שלומך...

ד' תתקמט.

בעזרת השם ותברך, אור ליום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום רב, וברכה וכל טוב סלה, יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי הקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר ויזרח לנצח ונצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, וטרם היה לי הפנאי להשיבך, עברו יום ולילה, לילה ליום וכו', ובאמת אם נזכה להתישב בעין האמת, אזי נראה איך שהימים והלילות פורחים, ואי אפשר להתזיקם, כי אם על-ידי שיחה ותפלה אליו ותברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, ומקשר ומדבק את האדם אליו ותברך. ומובא בהמעשה של החגר, שתכף-ומיד כשעמד החכם להתפלל, נעשה ענן עב וגדול, והיו רעמים גדולים, ונהרגו כל השדים וכו', עין שם. ובאמת אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו): אלמלי נתנה רשות לעין לראות (את השדים), לא הייתה בריה יכולה לעמד בפני המזיקים וכו'; ואמרו: כל חד מינן אלפא משמאליה ורבוותא מימינא [כל אחד מאתנו, אלף מזיקים משמאלו ורבה מימינו], עין שם; ואם התנא הקדוש אמרו, מה נאמר אנן? ! שעל-ידי רבוי עוונותינו בפגם הברית, בראנו שדים ומשחיתים שעומדים עלינו באלפים ורב רבי רבבות, אשר אין הפה יכול לספר ולתאר כלל. ובאיזה אפן נוכל להתפטר מהם? רק על-ידי תפלה ובקשה, שמזה נעשה ענן גדול ורעמים, ומזה הם נהרגים. מכל זה יש להתעורר מאד מאד לענן

אֲשֶׁר ד' תתקנ בַּנְחַל שְׁכָה

תִּפְלֶה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁהִזְהִירוּ רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר הַמְּכַלֶּה אֶת
הַמְּשַׁחֲתִים שֶׁגִּרְמָנוּ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּמוֹ הַתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי רַק בְּזֶה
אָנוּ מְקַשְּׂרִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל מִי שֶׁזֹּכֵה לְהַתְּבוּדוֹת יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן
יֵשׁ לוֹ הַשְּׂגָה וְהַרְגָּשָׁה יוֹתֵר גְּדוֹלָה וְחֲזָקָה בְּסִפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא
הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא; אֲשֶׁר בְּאַמַּת אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם
אִפְן שֶׁבְּעוֹלָם לְהַקְרִיא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִם מִי שֶׁלָּמַד פְּעָמִים
אֵין מְסַפֵּר אֶת הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא.

וְעַל-כֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטֹלָן! רָאָה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן
בְּכָל חֹדֶשׁ כְּאֲשֶׁר סִדְּרָנוּ, וּבְחֻסְדּוֹ הַגְּדוֹל יִתְבַּרֵךְ, הַתְּלַמִּידִים מִ"הֵיכַל-
הַקְּדוֹשׁ", זוֹכִים לְסַיֵּם בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן וְהַ"סְפוּרֵי-
מַעֲשִׂיּוֹת", וְ"סִפְרֵי-הַמַּדּוֹת", אֲשֶׁר הֵם הַסֵּלֶם מְצַב אַרְצָה, וְרֹאשׁוֹ
מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה. הֵינּוּ דִיקָא עַל-יְדֵי לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, סִפְרֵי-מַדּוֹת,
סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וְעֵשָׂה לְהַאֲדָם סְלֵמִ' לְעֵלוֹת אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיְכוּלִים
לְזוֹכּוֹת וּלְהַגִּיעַ אֶל מַה שֶּׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְהַגִּיעַ, אֲשֶׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ
בְּזֶה!

וְהִנֵּה, יַעַן שֶׁקִּבַּלְתִּי מִמֶּךָ וּמֵאֲשֶׁתְּךָ כִּמְהָ מְכַתְּבִים, וְעוֹד לֹא יָצָא
לִי לְכַתֵּב לָכֶם, אֲמַרְתִּי לְסַיֵּם עִכְשָׁו כָּאֵן, וּבְלִי גִדֵּר לְמַחֵר אֶכְתֹּב —
הֵן לָךְ וְהֵן לְאֲשֶׁתְּךָ, אִוְדוֹת עֲנִיגֵיכֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְּר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, דֵּי בְּכָל אֶתֶר
וְאֶתֶר, הַזֵּנוּ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל,

שכו אָשׁר ד' תתקנ בַּנְחַל

ועל כל אָשׁר יאמר כי הוא זה תראו לצייתו (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), כי בלא שְׂעִיִּיתו אותו, כל ההתקרבות היא רק מן השִׁפּה ולחוץ, ומה גם שְׂמִטָּעָה אֶת עצמו וְאֶת אַחֵרִים.

והעקר לציית את רבנו ז"ל במה שהזהירנו ובקשנו כִּלְכָף הַרְבֵּה מְאֹד, שְׁנִתְמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "לקוטי־מוהר"ן" (כמובא הרבה בתיי־מוהר"ן, אות מעלת תורתו וספריו, עין שם); וְעַל־כֵּן עֲלֵיכֶם לְהִתְמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, עַד שֶׁתִּזְכּוּ שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר עַל פִּיכֶם מִמֶּשׁ. וְלִזְאת סִדְרָנוּ סִדְרֵי הַגּוֹן וְקַל לְסִיִּים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת כָּל הַ"לקוטי־מוהר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר הִיא מִצְוָה גְּדוּלָּה וְקָרוֹב הַגְּאֻלָּה לְסִימּוֹ.

נא וְנָא אֵל יִמְצָא בִּינֵינוּ שׁוּם לֶץ וְהוֹלֵךְ בְּטֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי לֹא בְּאֵלָה חִפְצָנוּ, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׁלֵא יִמְצָא בִּינֵינוּ בְּעַל מַחְלָקַת וְעוֹשֵׂה מְרִיבוֹת, שֶׁהוּא שְׁלִיחַ הַסִּטְרָא אַחְרָא, לֹא עָלֵינוּ, אֲנַחְנוּ מְעַנְיָנִים רַק בְּכַחוּרִים וְאַבְרָכִים רְצִינָיִים, שְׂרוּצִים לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִם לֹא יְכוּלִים לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּמַקּוֹמָנוּ, שְׂיִלְכוּ לָהֶם לְשְׁלוֹם לְמַקּוֹם שְׂעִינֵיהֶם יוֹלִיכוֹם.

עֲלֵיכֶם, תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל־הַקְּדוֹשׁ", לְהִתְיָשֵׁב בְּאַמַּת פְּרִיחַת הַזְּמַן, שְׁלֵא נִשְׁאָר לְהֶאָדָם מִכָּל הַיּוֹם שׁוּם דְּבָר, רַק מֵה שְׂזוּכָה לְחֻטֵּף בּוֹ אֵינָה דְבוּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֵינָה לְמוּד, אֵינָה קִיּוּם מִצְוָה, אֵיזוֹ שְׂמִחַת הַמִּצְוָה, אֵיזוֹ תְּפִלָּה מִהַר תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעֵרִיב, חֲצוֹת, שְׂזוּכִים לְאַמְרָה בְּלִי שׁוּם מַחְשָׁבָה זָרָה, רַק לְקִשֵׁר הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, אֵיזוֹ צְדָקָה שְׂזוּכִים לְתֵן, רְאוּ לְחֻשֵׁב כָּל יוֹם וְיוֹם, כִּי אֵין לָכֶם רַק זֶה הַיּוֹם. וְעַל־כֵּן חָבַל עַל הַדְּבוּר שְׂמִדְבָרִים, כִּי רְבוּי הַדְּבוּרִים גּוֹרְמִים רַק קְלָפוֹת וְהַסְתְּרוֹת וְרְבוּי אֹר (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן סד).

נא וְנָא רְאוּ לְהִתְמִיד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרְשׁ, רַמְבַּ"ם, טוּר, שְׁלַחַן עָרוּף, זֵהר, תְּקוּנִים, אֲשֶׁר לְמוּדִים אֵלוֹ צְרִיכִים לְהִיּוֹת אֶצְלָנוּ יְסוּד מוֹסֵד. וְעֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל זְמַן שְׂעוּד לֹא סִימּוֹ פֶּעַם אַחַת אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, אֵיךְ יֵשׁ אֶפְלוֹ זְמַן לְבִטֵּל וּלְדַבֵּר? ! הֲלֹא יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וְכֻעָנָן כְּלָה

אֲשֶׁר ד' תתקנ בנחל שכז

וכו! ועל-כן ראו לגרש ממחניכם כל מיני לצים, הולכי רכיל ויושבי בטל, אצלנו הוא לא מקום מקלט לכל משגע ומטרף, חס ושלום.

עליכם לדעת, כי להשאר אצלנו ולהחזיק מעמד, צריכים על זה התחזקות גדולה, כי הסטרא אחרא עיניו לטש ושניו חרק, ועל כל אחד ואחד הרוצה להתקרב ולהיות ב"היכל-הקדש", הוא מניח את כל העולם, ולוקח את עצמו על כל אחד היושב בהיכלא דמלכא.

נא ונא אל תהיו בטלנים! זכרו היטב את כל אשר כבר נדבר בינינו עד עכשו, ואל תניחו את עצמכם להטעות, כמאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן נא): העולם מטעה אותנו, העקר שלבל תטעו את עצמכם. זכרו היטב את הטוב והנעם והערבות שפבר זכיתם לקבל מאתנו עד עכשו, כמה פרקים משניות, וכמה דפים גמרא, וכמה סימנים שלחן ערוך זכיתם כבר לחטף עד עכשו! ומי יתן שתזכו עוד להשאר, אשר אין מדרגה ואין השגה שלא תבואו אליה בהתמדתכם לקיים עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, המבארות בספריו הקדושים, אשר אי אפשר להשיגם בלי לשקד עליהם. ועל-כן ראו להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, כי למוד ספריו הקדושים, זה העקר והיסוד אצלנו, ועל ידם יפתח לכם הלב והדעת, עד שתזכו גם לטייל ולהיות בכל המקומות של התורה הקדושה.

אשריכם ואשרי חלקכם — אם תציתו, ואז טוב לכם לנצח!

הדורש שלומך...

מוהרנ"ת ז"ל ור' נפתלי ז"ל עמדו להשתדף יחד, ונספם ביניהם שישלחו את ר' יודל אל ציון רבנו ז"ל, שישאל את רבנו ז"ל (כי הנה לו כח בענגנים האלו), ועלה ר' יודל אל ציון רבנו ז"ל, ושהה שם זמן רב, וכשירד אמר: "דער רבי האט געזאגט איך האב צוויי גוטע פריינט, זאלן זיי זיך אויך צוקריגן" (רבנו ז"ל אמר: יש

שכח אָשֶׁר ד' תתקנא בַּנְחָל

לי שְׁנֵי יְדִידִים, שְׁגַם הֵם יִתְקוּטְטוּ בִּינֵיהֶם?!), וּבִטְלוּ אֶת מַחְשַׁבְתָּם
וְלֹא נִשְׁתַּדְּכוּ.

מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל רָצָה מְאֹד לְגוֹר בְּעִיר אוֹמֵן, אִף מַחְמַת שָׂר' נִפְתְּלִי
הָיָה גֵר שָׁם, לְכֵן לֹא רָצָה לְכַנֵּס לְשָׁם, כְּדֵי שְׁלֹא תִחַלֵּשׁ דַּעְתּוֹ, כִּי ר'
נִפְתְּלִי הָיָה קַפְדָּן. וְאָמַר מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל פֶּעַם אַחַת: "מִיט דַּעַם
בְּרִסְלָב רַב קָעַן אִיף זִיף אַדוּרֶף קוּמְעֵן" [עַם הָרַב מְבַרְסְלָב ר' אֶהְרֵן,
אֲנִי יָכוֹל לְהַשְׁתוּוֹת], וְעַל-כֵּן גָּרוּ יַחַד בְּעִיר בְּרִסְלָב.

אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ אָמְרוּ, כִּי שְׁלַחַן עָרוּף וְהַתְּבוּדוֹת הֵן שְׁתֵּי
הַבְּקִיאִוֹת שְׁצָרִיכִים בְּדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו');
שְׁלַחַן עָרוּף הוּא בְּקִי בְּשׁוֹב, שְׁלֹא יֵצֵא מִדֶּרֶךְ הַשְּׁלַחַן עָרוּף,
וְהַתְּבוּדוֹת הֵינּוּ בְּקִי בְּרִצּוֹא, שְׂיִדַּע שְׁצָרִיכִים לִילֵף עוֹד יוֹתֵר
לְמַעַלָּה, וְלֹא יַעֲמִד עַל מְקוֹמוֹ, וְכֵן לְהַפּוּף הַתְּבוּדוֹת הֵינּוּ בְּקִי
בְּשׁוֹב, שְׂיִרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְשְׁלַחַן עָרוּף הוּא בְּקִי בְּרִצּוֹא,
שְׁלֹא יִתְלַהֵב יוֹתֵר מִדְּאִי וְלֹא יֵצֵא מִדֶּרֶךְ הַשְּׁלַחַן עָרוּף, וְדו"ק.

ד' תתקנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רִבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תש"מ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר,
שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר מֵהַ שְׁעָם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים עֲכָשׁוּ — לְהַשְׁתַּדֵּל לְעַקֵּר
מֵאֲתָנוּ אֶת הַשְּׁנֵאוֹת חֲנָם שְׂיִישׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ; כִּי כָּל אֶחָד
נִגּוּעַ בְּגִזְעָנוֹת, וְאֵינּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת זוּלָתוֹ, וְאֶפְלוּ אֵלָיו שְׂזוּכִים לְשׁוֹב
בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה, כָּל אֶחָד נִמְשָׁף לְכוּוֹן אַחֵר, וַיּוֹנֵק מֵרַב אַחֵר, מִשְׂרָשׁ
אַחֵר, וּבְמִקוֹם לְשִׁמְחַת בְּשִׁמְחַת חֲבֵרוֹ, בְּחֻדוֹת זוּלָתוֹ, כְּכֹר מִתְחִיל
לְהִתְחַרְוֹת: אֲנִי בְּדֶרֶךְ הָאֲמֵת, וְאַתָּה בְּדֶרֶךְ הַשְּׂקָר וְכוּ', וְלָמָּה תִּדְבַּר
כֵּן?! הֲלֹא שְׂגִיכֶם שְׁבִים בְּתְשׁוּבָה, מָה אַתְּכֶם?! הֲיֵכֵן יֵשׁ זְמַן בִּינֵיכֶם

אֲשֶׁר ד' תתקנא בַּנְחַל שֶׁכֶּט

לוֹכּוֹחַ?! לְמַדִּים מִכָּאן, שְׂאֲפֵלוּ כְּשַׁחוּזָרִים כָּבֵר בְּתִשׁוּבָה, כָּבֵר
מִתְחִילִים הַהֲבָלִים וּוּכּוֹחֵי סָרְק — מִי בְּרֵאשׁ?! וְאֵת זֹאת צְרִיכִים
לְשַׁרְשׁ. וּמִכָּל שֶׁכֶּן וְכָל שֶׁכֶּן אֵלּוּ הִרְחֹקִים מִהַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, אָנוּ
רוֹאִים שֶׁזֶהוּ מִמֶּשׁ דוֹר הַהִפְלָגָה — פֶּלֶג פֶּלֶג, כָּל-כֶּף הִרְבָּה
מִפְּלִגוֹת, וְכָל אֶחָד מוֹשֵׁף לְמָקוֹם אַחֵר. וְזוֹ הַגְּלוּת שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל,
הַגְּלוּת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, שְׂאִין הַדְּבָרוֹת, יִשְׁנֶה שְׁנֵאת חֲנָם, טִינַת שְׂוֹא,
מְסִיתִים וּמְדִיחִים, יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים שֶׁזֶוּ פִּרְנִסְתָּם — לְהִסִּית וּלְהַדִּיחַ בֵּין
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְזֹרַע שְׁנֵאָה, כְּדִי לְקַצֵּר אַחֲרֵי-כֵן אֱלִימוֹת, רַחֲמֵנָא
לִישׁוּבָן, וְלֹא יוֹדְעִים, שְׂמִשְׁחָקִים כָּאן עִם אֵשׁ שׁוֹרֶף, כִּי כְּשִׂמְשֵׁלִיכִים
גִּפְרוֹר בּוֹעֵר, אֵין יוֹדְעִים אִיָּה לְהִיכֵן תַּתְּפֹּשֵׁט הַבְּעֵרָה, כְּמוֹ-כֵן
כְּשׁוֹרְעִים שְׁנֵאָה, גּוֹרְמִים הִסְתּוֹת, וְאֵין שָׁמַיִם עַל לֵב כִּי־צַד הֵן
מִתְּפֹשֵׁטוֹת. וְאִם מְדַבְּרִים מֵאֵלּוּ, שְׂאֲמַלְלִים, בְּאַמַּת אֵינָם יוֹדְעִים
מִהַקְדָּשָׁה, מִתְּכַמֵּת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא חֲכָמְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵין לָהֶם מִשְׁגַּם מַה
זֶה קִיּוֹם הַמְצוּוֹת, שֶׁהֵן רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, מַה נֹּאמַר אָנּוּ? ! שְׁנַעֲשֵׂה בִּינֵינוּ
רִיב וּמְדוֹן, בֵּין יְהוּדִים מֵאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלוֹמְדִים תּוֹרָה וּמְקִימִים
מְצוּוֹת, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן נִמְצְאִים בִּינֵינוּ חִלּוּקֵי דַעוֹת וְאֵי הַבְּנוֹת, וְכָל
אֶחָד חוֹשֵׁב, שֶׁרַק הוּא בְּאַמַּת וְהַשְּׁנִי בְּשִׁקָּר, וְדַבֵּר זֶה נִמְצָא גַם אֲצֵל
אֵלּוּ שֶׁכָּבֵר זָכוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁרַק הוּא
בְּאַמַּת וְהַשְּׁנִי נִמְצָא בְּשִׁקָּר וְכוּ', וְזֶה גּוֹרֵם לָנוּ אֵת עֲפֹב הַגְּאֻלָּה. אִף
בּוֹ בְּרַנֵּעַ שְׁנַעֲקֹר אֵת הַשְּׁנֵאת חֲנָם, אֵת הַגּוֹזְעֵנוֹת הָאֲרוּרָה, לְדַמּוֹת
בְּנִפְשָׁנוּ כְּאֵלּוּ אָנוּ יוֹתֵר מִהַזּוֹלַת, אֲזִי בּוֹא יְבוֹא וְיִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ מְלֶךְ
הַכְּבוֹד, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲצָמוֹ.

וְלָכֵן, אִם רוֹצִים לְזַרְזֵן אֵת הַגְּאֻלָּה, שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ יִגְאֵל אוֹתָנוּ,
עֲלֵינוּ אַחַת וּלְתַמִּיד לַעֲקֹר מֵאֲתָנוּ אֵת הַשְּׁנֵאת חֲנָם, וְאֲזִי נִזְכֶּה לִישׁוּעָה
אַמְתִּית וּשְׁלָמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

של אשר ד' תתקנב בנחל
ד' תתקנב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך הנקרא,
שוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר
ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומפאת טרדותי הרבות נתעכב עד
כה.

אודות שאלתך וכו', עליך לדעת, אשר אל לנו להתבלבל
מדברים שהם למעלה משכלנו ונדעתנו, עלינו רק לחשב מה יהיה
אתנו, ולמה עוברים עלינו כל-כף הרבה צרות ויסורים, מרירות
והרפתקאות? ! אשר אין אדם שלא יעבר עליו איזה משבר או צרה,
ורוצה לצאת מזה, אף אינו יודע פיצד; יש אנשים, שאין להם
פרנסה, אשר דבר זה הורס אותם לגמרי, ישנם אנשים, שאין להם
ילדים, שזה צער עצום מאד, ושוכרם לגמרי, יש אנשים, שאין להם
שלום-בית, עד שחיייהם אינם חיים, יש אנשים, שהם רוקים עדין,
ואין להם שמחת החיים, פי כף אומרים חכמינו הקדושים (יבמות
סב:): כל השרוי בלא אשה — שרוי בלא שמחה; וכן הלאה וכן
הלאה סובלי יסורים. אזי עלינו לראות את התכלית למעשה, מה
תפקידנו בזה העולם, המלא מכאובים קשים ומרים, ואיך אנו נוזח
לישועה, להגאל מצרותינו, ולהנשע ממצוקותינו; עלינו לחשב רק
על נקדה זו — איך אנו יכולים להשיג את הקדוש-ברוך-הוא,
לראות את הקדוש-ברוך-הוא, להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא; פי
סוף כל סוף מי מתייה אותנו? רק הקדוש-ברוך-הוא! מי הולך בנו?
רק הקדוש-ברוך-הוא! מי מתבונן בנו? רק הקדוש-ברוך-הוא! מי
מתנועע בנו? רק הקדוש-ברוך-הוא! כל מחשבתנו צריכה להיות
על קטב זה בלבד; ולמה להפגס בדברים של: מה יהיה?! ואיך
יהיה?! אשר זה נשגב מבינתנו, ולמעלה מידעתנו והשגתנו; הלא
אנו זקוקים לישועה כבר, כל אחד ואחד מאתנו מכרח לישועה וכו',
אזי הבה נתמקד על נקדה אחת, הבה נדבר מדבורים ריאליים

אֲשֶׁר ד' תתקנג בְּנַחֵל שְׁלֵא

וּמְצִיאֹתָיִים — אֵיךְ זֹכִים לְהַחְדִּיר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּתוֹךְ
לְבָנוּ, וְנַחֲיָה חַיִּים נְצֻחַיִים, חַיִּים טוֹבִים, וְנִדְבַר תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְכָךְ נוּכַל לְהַחְזִיק מֵעַמְד בְּגֶשֶׁר צָר מְאֹד, וּלְדַלֵּג עַל כָּל הַגְּלִים בְּנִקְל.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר,
שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְנִצְטַעְרְתִּי מְאֹד לְשִׁמְעַע בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

חֲמַדַּת לְכָבִי! בְּעֵינַי הַקְּנִיַת הַבְּטָחוֹן הַעֲצָמִי לְיֶלֶד וְכו', וְאוֹדוֹת
שְׂאֵתָה מִבְּקֵשׁ עֲצָה, מַה יַעֲשֶׂה מְבַגֵּר, שְׁנֹלְקַח מִמֶּנּוּ הַבְּטָחוֹן הַעֲצָמִי
וְכו'.

בְּאֵמַת עַל הָאָב וְהָאִם לְהַשְׁמֵר מְאֹד לְבָנוֹת אֶת הַיֶּלֶד וְלֹא
לְשִׁבְרוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂיַחֲוֹשׁ שְׁשׂוּנָה עֲרָךְ הוּא, לְתַת לוֹ הַיְדָמְנוֹת לְגִדְל
וְלְהַתְּפַתַח, וְלֹא לְשִׁמְרוֹ יִתָּר עַל הַמְּדָה; כִּי יִשְׁנָה טְעוֹת יְסוּדִית,
שְׁהוֹרִים חוֹשְׁבִים, שְׁבִזָּה שְׂיִשְׁמְרוּ עַל יְלָדֵיהֶם, וְכָל צַעַד וְשַׁעַל
שְׂיַעֲשׂוּ, יִמְתָּחוּ עֲלֵיהֶם בְּקִרְתָּ, כִּי בְּנִדְאֵי יִגְדְּלוּ מְצַלְחִים וְכו', בְּאֵמַת
זוֹ טְעוֹת מְרָה, כִּי עַל הַהוֹרִים לְתַת לְיֶלְדִים לַעֲשׂוֹת כְּהַבְּנָתָם, לְתַת
לָהֶם לְהַתְּפַתַח, וְאֵף שְׂשׂוּגִים — מַה בְּכָךְ?! הֲלֹא עַל-יְדֵי טְעוֹת
לוֹמְדִים וְכו'. וּבְנִדְאֵי בְּעֵינַי חֲנוּךְ הַיֶּלְדִים, יֵשׁ בְּזָה חֲכָמָה עֲמָקָה,
עֲמָק עֲמָק מִי יִמְצָאָנוּ, וְהַעֲקָר בְּחֲנוּךְ — לְהַגְבִּיחַ אֶת הַיֶּלֶד, לְשִׁבְחוֹ
וּלְעוֹדְדוֹ עַל פְּעֻלָּתוֹ, עַל הַתְּקַדְמוֹתוֹ, עַל הַשְּׂגִיו, וְלְתַת לוֹ מַחְמָאוֹת
וְכו'. וְכָךְ מַחְדִּירִים בּוֹ בְּטָחוֹן עֲצָמִי.

אַבְל אַחַד שְׁלֵא קַבַּל בְּעֵת יְלָדוֹתוֹ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, וְעֵתָה מְשֻׁגְדֵל
וְהִגִיעַ לְגִיל הַעֲמִידָה, עֲדִין הוּא חֲסֵר בְּטָחוֹן עֲצָמִי, בְּאֵמַת זוֹ בְּעֵינָה

שלב אֲשֶׁר ד' תתקנוד בנחל

חמוּדָה. אָבֵל זֹאת צְרִיכִים לְזַכֵּר הַיָּטִב, שֶׁמִּכָּל בְּעֵינָה בְּעוֹלָם יְכוּלִים לְצִאתָ, וְאֵין מִשָּׁג שְׁלֵא נִתֵּן לְהַחֲלִיץ מִהַצָּרָה וְהִרַע שֶׁתִּקַּף אוֹתוֹ וְכוּ', אֲלֵא צְרִיךְ הַדְּרָכָה מִצְדִּיק אֱמֶת, שֶׁיִּלְמְדֵנוּ עֲצָה וְתוֹשֵׁבָה פִּיצֵד לִילֵךְ וּמָה לַעֲשׂוֹת. יֵשׁ מֵאִמֵר הַחֲכָם: "אִם תִּפְקִיד בְּיַד הָאֱלֹקִים כָּל עֲנֻגֶיךָ, תִּגְיַע אֶל נְתִיב הַטּוֹבָה", אָדָם צְרִיךְ לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְכַסֵּחַ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא בְּבִנְי-אָדָם, בְּשֵׁר וְדָם, וְכִמוֹ שֶׁאֹמֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קמו, ג): "אֵל תִּבְטְחוּ בְּנִדְיָבִים, בְּכֵן אָדָם שְׂאִין לוֹ תְּשׁוּעָה", אָדָם אֵינּוּ יְכוּל לַעֲזֹר לַעֲצָמוֹ, וְכִיצֵד יַעֲזֹר לָךְ? ! וְלָכֵן אָדָם מְבַגֵּר, שְׁלֵא נִבְנָה אֶצְלוֹ הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי מִיָּמִי יְלֻדוֹתוֹ, עֵקֶר הָעֲצָה, אֹמֵר רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קו), שֶׁיִּתְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, וְיִרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי הַשְּׁגָחָה פְּרָטִית וּבְטָחוֹן, לְהַכְנִיס בָּהֶם אֱמוּנָה, לְדַרְשׁ בְּפִנְיָהֶם דְּבוּרֵי הַתְּחַזְּקוֹת, לְכַנּוֹת אוֹתָם. וּבְזֶה שֶׁיִּכְנָה אֶת הַזּוּלָת — גַּם הוּא יִבְנֶה; כִּי מִי שְׁלֵא קִבֵּל תְּשׁוּמַת-לֵב כְּשֶׁהִיָּה קָטָן, לֹא קִבֵּל בְּטָחוֹן עֲצָמִי, וְעִכְשָׁו נַעֲשֶׂה בְּעֵינֵי, הָעֲצָה בְּעִבּוּרוֹ — שֶׁיִּקַּח עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ, וְיִתְחַיֵּל לְדַבֵּר עִם הַזּוּלָת דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְעִדּוּד, וְלֹא יֵאָרֵךְ זְמַן רַב, וְיִתְגַּלֶּה, שֶׁחֲבוּיִים בּוֹ כַחוֹת גְּדוּלִים; כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יְכוּל לְהִרְאוֹת דְּבָרִים נִפְלְאִים, שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינּוּ מְתָאֵר וּמִשְׁעַר כָּלָל, אֵךְ צְרִיךְ צִדִּיק, שֶׁיִּדְרִיךְ אוֹתוֹ אֵיךְ לְדַבֵּר עִם הַזּוּלָת וְכוּ', אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּבְטָחוֹן עֲצָמִי; וְאִשְׁרֵי הָאָדָם, שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וְכֹא אֶל הַצְּדִיק אֲשֶׁר מַחְדִּיר בּוֹ אֱמוּנָה בְּבוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, וּבוֹנֶה אֶצְלוֹ אֶת הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי, וְאֵז יִשְׁעֵ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תתקנוד.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

אֲשֶׁר ד' תתקנר בַּנְחַל שֶׁלג

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שְׁמוֹת רַבָּה יט, ד): אֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פּוֹסֵל לְבַרְיָה, אֶלָּא לְכָל הוּא מְקַבֵּל, כִּי אֵין לְךָ דְבָר שְׂאִין מוֹעִיל עַל זֶה תְּשׁוּבָה, אֶפְלוּ אָדָם שֶׁכָּפַר בְּעַקְרָא, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עֲדִין יְכוֹל לַחְזֹר בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה. וְכָךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְטָא דְרַב פְּהִנָּא כה) עַל הַפְּסוּק (הוֹשַׁע יד): "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹ"ה אֶלְקֵיךָ", אֶפְלוּ כְּפָרַת בְּעַקְרָא; אָדָם עוֹמֵד וּמְחַרְף וּמְגַדֵּף בְּשׁוֹק, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר: עֲשֵׂה תְשׁוּבָה בִּינִי לְבִינְךָ, וְאֲנִי מְקַבֵּלְךָ; לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַפֶּה לְתְשׁוּבָתוֹ שֶׁל אָדָם, וְאֵין לְךָ דְבָר הַעוֹמֵד בְּפָנַי בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה.

וְעַקְרָא הַתְּשׁוּבָה — עַל-יְדֵי לְמוֹד תּוֹרָה. בְּיָדָאֵי עַל כָּל חֲטָא וְחֲטָא יֵשׁ הַתְּקוּן שְׁלוֹ, וְצָרִיךְ לְבּוֹא אֶל הַצְּדִיק הַדְּבּוּק בּוֹ יְתַבְרֵךְ, שְׂיִתֵּן לוֹ תְשׁוּבָה פְּרָטִית. אֲבָל אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֲלִיָּהוּ רַבָּה יח): גְּדוֹל כְּתָה שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁמְטַהֶרֶת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּזִמְן שְׁעוֹשִׂין תְּשׁוּבָה, אֶפְלוּ מְעַבְדֵּיהּ זָרָה שְׁבִיבָדָם; אִף אִם עֲשֵׂה אָדָם עוֹנוֹת חֲמוּרִים, אִף אִם לוֹמֵד תּוֹרָה — הַתּוֹרָה מְכַפֶּרֶת לוֹ עַל הַכֹּל. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, אָדָם שֶׁהֵלֵךְ עִם גּוֹיָה, הַגּוֹיָה קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֹלֵב (עֵין עֲבוּדָה זָרָה ה.), וְהֵיכָן שָׂרִץ, הַכֹּלֵב רִץ אַחֲרָיו בְּכָל מְקוֹם, וּבְכַרְט שֶׁהַכֹּלֵב נוֹבַח וְצוֹעֵק: אֵתָה בְּרָאָת אוֹתִי! אֵיזוֹ בּוֹשָׁה לְאָדָם. אֲבָל אִם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה, הַתּוֹרָה מְטַהֶרֶת אוֹתוֹ, אִף שֶׁעֲשֵׂה מָה שֶׁעֲשֵׂה.

וְלָכֵן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם הַלּוֹקֵחַ עַל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחוֹת קי.): כָּל הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה, אֵינוֹ צָרִיךְ — לֹא עוֹלָה וְלֹא חֲטָאָת וְלֹא מְנַחָה וְלֹא אָשָׁם; אֵינוֹ צָרִיךְ קְרַבְנוֹת, כִּי עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה שְׁלוֹמֵד, נִחְשָׁב לוֹ כְּאִלוֹ הַקְּרִיב כָּל הַקְּרַבְנוֹת; כִּי בְּזִמְן שְׁבִית-הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָזִים, כְּשֶׁאָדָם חֲטָא בְּאֵיזָה חֲטָא, הִבִּיא קְרַבָן וְכוּ'. וְלָכֵן עָתָה שְׂאִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, עַל-יְדֵי לְמוֹד תּוֹרָה, הָרִי זֶה כְּאִלוֹ הַקְּרִיב קְרַבָן וְנִתְפַּפֵּר לוֹ. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירוּשְׁלָמִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה ד, ח): פִּינָן שֶׁקִּבְּלָתֶם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה,

שלד אָשׁר ד' תתקנה בַּנְחַל

מעלה אני עליכם, כאלו לא חטאתם מימכם; אךם לומד תורה, אומר הקדוש-ברוך-הוא, שחשוב אצלו, כאלו לא חטא מעולם. ולכן עקר התשובה — ללמד תורה, פי התורה היא חכמתו יתברך, וכשאדם מרגיל עצמו ללמד מקרא, משנה, גמרא, הלכה פסדון, לא יאריך זמן רב, ויטהר את נשמתו מכל הזדממה שנדבקה בה, ויזכה להיות תלמיד חכם גדול ובעל תשובה אמתי, ועוד יזכה להיות חכם מחכמי ישראל.

הדורש שלומך...

ד' תתקנה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לתוך את עצמך מאד מאד, אפלו שעוברים עליך ירידות ונפילות, ברח לך אליו יתברך, ותצעק קולי קולות, פי מי שמרגיל עצמו לצעק אל הקדוש-ברוך-הוא, אזי סוף כל סוף יצא מהרע והחשף שגלפד בו מימי נעוריו.

עליך לדעת, פי חטאת נעורים, רחמנא לישזבן, זה מאד מצוי בעתים הללו, פי הפריצות עושה פריצות בנשמות ישראל, ואי אפשר להנצל מזה, אלא פשהולכים באיזה שדה, או יער, או באיזה מרתף, וצועקים קולי קולות אליו יתברך: "רבנו של עולם, טהרני מחטאי, וזפני למחין נקיים, לקדשת העינים, שאזכה לשמו על עיני" וכו' וכו', וכך צריכים לצעק לפניו יתברך קולי קולות, ובזה מולידים את המחין, פמוכא בדברי רבנו י"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א').

מה אמר לך, ידידי היקר! הרגל את עצמך ללמד בכל יום

אֲשֶׁר ד' תתקנה בַּנְחָל שְׁלֵה

מִשְׁנֵי־וַת, שְׁזָה מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, מִשְׁנֵי־הָ אוֹתִיּוֹת
מִשְׁנֵי־הָ, שְׁמִשְׁנָה אֶת הָאָדָם שְׁנִמְשָׁךְ אַחַר עֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת.

נָא וְנָא הַחֲזֹק מֵעַמֵּד, וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם. לְדַעֲתִי,
אֵינְךָ צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל אֶף אֶחָד, דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ מְצַמְצָם אֶצְלֵךְ
שׁוּם בְּרִיָּה, עֲלֶיךָ רַק לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁתִּהְיֶה בְּקִי בָהֶם
בְּעַל־פִּיהָ, וְאִזּוֹ תִזְכֶּה לְהַנְצִיל מֵהַפֶּחַ יְקוּשׁ שְׁנִפְלֵת אֵלָיו.

נָא וְנָא שְׁמַר עַל הַשְּׁלוֹם־בֵּית שְׁלֶךְ, וְתִהְיֶה וַתְּרַן גְּדוֹל בְּתוֹךְ
בֵּיתְךָ, וְאִזּוֹ תִזְכֶּה לְעַבֵּר אֶת יְמֵי חַיֶּיךָ בְּשְׁלוֹם, כִּי רַב רַבָּם שֶׁל
הָאֲבָרְכִים אֵינָם יוֹדְעִים מְזָה, וְתִכְף־וּמִיד כְּשֶׁקוֹרֶה לָהֶם מִשְׁהוּ בְּבֵית
עִם הָאִשָּׁה, כְּכֹר מִתְחִילִים לְרִיב וּלְקַלֵּל וּלְבַזוֹת וּלְהַשְׁפִּיל אוֹתָהּ, וְזֶה
מֵה שְׁמַבִּיא אַחֲרֵי־כֵן לְיַדֵּי גְרוּשִׁין, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְהַכֵּל כָּא רַק
מִחֲמַת חֲטָאת נְעוּרִים, שֶׁהַמַּחֲיִן שָׁלוֹ אֵינָם מֵיִשְׁבִּים.

רְאֵה רַק לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִכְבֵּד אֶת חֲמִידָךְ וְחַמוּתְךָ, וּבְזָה
תִּקְנֶה אֶת לֵב אִשְׁתְּךָ, כִּי בְרַגַע שֶׁתּוֹלֵז לְבָהֶם, אִשְׁתְּךָ תְּבוּז לְךָ בְּלִבָּהּ,
וְלֹא תוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַלְתָּ, וְזָכַר דְּבַר זֶה תְּמִיד, כִּי הוּא מְאֹד
מְאֹד נְחוּץ בְּשְׁלוֹם־בֵּית — לְכַבֵּד אֶת חֲמִידָךְ וְחַמוּתְךָ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל יוֹם בְּשִׁתִּים אוֹ בְּשִׁלְשׁ שְׁאֵלוֹת
וְתִשׁוּבוֹת מִסִּפְרֵי שׁו"ת מִחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, וְזֶה יִטְהַר לְךָ אֶת הַמַּחַ, כִּי
דְּבָרֵי תוֹרָה — עֲנִיִּים בְּמִקּוּמָם, וְעֲשִׂירִים בְּמִקּוּם אַחֵר (ירוּשְׁלָמִי רֵאשׁ
הַשָּׁנָה, דף יז.). וְלַעֲיֵן בְּשִׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת — זֶהוּ תִקּוּן גְּדוֹל עַל
הִרְהוּרִים רָעִים, כִּי כְּנִגְדָה זֶה שֶׁהִרְהוּרֵת הִרְהוּרִים רָעִים, וּבְנִיתָ בְּנִינִים
שֶׁל גֵּאוּף וְשֶׁל מַחֲשָׁבוֹת זְרוּת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, כְּנִגְדָה זֶה תְּכַנִּיס
בְּדַעֲתְךָ סְגִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִקְשָׁר מִמְּקוּם לְמִקּוּם. וְיַעַן שֶׁאֵתָּה
בְּעֲצָמְךָ אֵינְךָ יְכוּל לָזֶה, לְכֹן כְּדֹאֵי לַעֲיֵן בְּכָל יוֹם בְּשִׁתִּים אוֹ בְּשִׁלְשׁ
תִּשׁוּבוֹת מִסִּפְרֵי שׁו"תִּים, וְזֶה יִנְקֶה אֶת מַחְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצַטְעֵר מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, אֲבָל תִּדַּע לְךָ,
שֶׁאֵלוֹ הַנְּסִיווֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים שֶׁיַּעֲבֹרוּ עֲלֶיךָ — שֶׁתִּתְיַאֵשׁ מֵהַחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ תִשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

שלו אשר ד' תתקנו בפנחל

ד' תתקנו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברהם היקר לי מאד, שותה מימי הפנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! עליך לזכור, אשר דבר רבנו ו"ל אינו מצמצם אצל שום בריה שבעולם, רבנו ו"ל הוא מתנה לכלל נשמות ישראל, ואשרי מי שיהיה לו חלק בהפצת מעינות החכמה חוצה, כי לבסוף כלם יצטרכו להתקרב אל דעת רבנו ו"ל, אשר מגלה לנו את הקדוש-ברוך-הוא בדרך קלה ופשוטה מאד, עד שכל בר ישראל יכול לפתח פיו ולדבר אל הקדוש-ברוך-הוא; כי הצדיק האמת מעורר מהשנה, כמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), כי באמת כלנו ישנים שנה עמקה. ומה נקראת שנה? שהמחין ישנים, ואין זוכים לדעת ולהפיר את הקדוש-ברוך-הוא, לראות בעיני בשר, איך שדומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא. ומאין אנו יודעים, שהמחין שלנו ישנים בשנה עמקה? בזה שאיננו מדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, זה סימן שמחנו ישן, ואין אנו משיגים אלקותו יתברך כלל. כי אנו רואים בגשמיות, אדם יכול ללכת עם חברו ולטייל עמו ומדבר עמו, ואינו מפסיק לשיח ולספר את כל אשר עם לבבו עם חבר נאמן, כי הוא רואה אותו, ומרגיש אותו. ולמה לא ידבר אדם כל-כף קרוב אל הקדוש-ברוך-הוא, הרי אין עוד קרוב לאדם פהבורא יתברך שמו, כמו שפתוב (תהלים קמה, יח): "קרוב הווי"ה לכל קראיו, לכל אשר יקראוהו באמת"; הרי הקדוש-ברוך-הוא נותן לאדם חיות, כמו שפתוב (נחמיה ט, ו): "ואתה מחיה את כלם", הוא זן ומפרנס את בריותיו, היש עוד קרוב יותר מזה?! ולכן למה אדם אינו מדבר אליו יתברך?! ילך וידבר אל כלם, יתחבר אל כלם, אף לא אליו יתברך, וזה סימן שהמחין ישנים. ורבנו ו"ל הוא המעורר מהשנה, ואותו

אָשֶׁר ד' תתקנז בנחל שלז

שְׁלַחוּ בַדּוֹר הַזֶּה, וְלֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבַר, כָּלֵם יִצְטָרְכוּ לְקַבֵּל אֶת הַלְמוּד שְׁלוֹ — בְּמַקְדָּם אוֹ בְּמֵאָחֶר, אֲנָשִׁים יִקְבְּלוּ מִכּוֹת כְּאֵלוֹ, שְׂיִפְלוּ נְפִילוֹת אַחַר נְפִילוֹת וַיִּחַפְּשׁוּ הַתְּחִיזָקוֹת, וְזֹאת יִמָּצְאוּ רַק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אֲסוּר לְצַמְצֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל רַק בְּמַקּוֹם אֶחָד. וְלוֹמַר: "רַק בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת הַזֶּה נִמָּצָא רַבְּנוּ ז"ל, וְרַק אֶצֶל אָדָם מְסִיִּם נִמָּצָא רַבְּנוּ ז"ל", כִּי שֶׁהַכֵּל דְּמִיּוֹן, רַבְּנוּ ז"ל הוּא מִתְּנָה לְכֻלָּל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל! וְלִכֵּן כָּלֵף לָךְ מִהַדְּמִיּוֹן הַזֶּה.

אֲנִי מְקַנְוֶה מְאֹד מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִכְנִיֵּס בְּדַעְתְּךָ אֶת הַדְּבוּרִים הַלְלוֹ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תשם"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַרוֹצֶה לְהַאֲוִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת, הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... יָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחִיזָקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרוֹת וַיִּסּוּרִים, קִטְנוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבַר. וְזֶה מְקַבְּלִים אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שֶׁתְּתַחֵל לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַק עַל-יְדֵי לְמוֹד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים יֵשׁ לָנוּ הַשְּׂגָה בּוֹ ז"ל, וּבַפְּרָט כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, עַד שֶׁשָּׁגוּר עַל לְשׁוֹנוֹ, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנְיוֹ, שְׁכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וּמִי שְׂרוּצָה לְרְאוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, הַהֲכַרְח לּוֹ לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְאִז יִרְאֶה אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל תּוֹרָה וּמֵאָמֶר,

שלח אשר ד' תתקנח בנחל

שנזקה לקימו בלי שום חכמות והשכלות כלל, ועל כלם — צריכים ללמד הרבה "לקוטי הלכות", אשר רק מוהרנ"ת ז"ל הבין היטב היטב את דעת רבנו ז"ל, כי בודאי היו לרבנו ז"ל תלמידים קדושים דבקים בו יתברך, וזכו למדרגות רמות בעבודת השם יתברך, אבל להבין היטב את רבנו ז"ל, זה היה רק מוהרנ"ת ז"ל, הוא הבין שהלמוד של רבנו ז"ל הוא עד סוף כל הדורות, ובפרט בדור האחרון, שמתפשטת הכפירות והאפיקורסות, השקוץ, תעוב, זהו ונאוף, "והכלבים עזי נפש" (ישעיה נו, יא), אלו העזי פנים שפגמו בברית, נואפים ככלבים, ירימו ראש, מלכותא בלא תגא (סנהדרין קה.), התגברו והתפשטו בעולם, ולכן צריכים מאד מאד להתמיד בספרי רבנו ז"ל, כדי להנצל מהם.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל. אם היית יודע מה זו תפלה ובקשה, היית חזק בזה מאד מאד. ולכן אני מאד מבקש אותך, ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם רק לדבר אליו יתברך, כי השיחה בינו לבין קונו זה מה שמחזיק את האדם בעולם הזה ובעולם הבא.

נא ונא הרגל את עצמך להיות דבוק בו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תתקנח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אֲשֶׁר ד' תתקנח בנחל שלט

העקר לא להתבלבל משום בריה שבעולם. רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד): כל בר ישראל יש לו נקדה אשר אין בתברו, ולכן אסור להתבלבל מאחד לחברו, אלא כל אחד ואחד יש לו הנקדה שלו, ואסור לו להתבלבל מנקדת האחר, ולכן כלף לך מכל השטיות והדמיונות שנקנסו בך, שאתה מקנא בזולת, מה יש לך עם הזולת? ! עליך רק לחשב ממנו יתברך, ואז תראה נוראות נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא; כי באמת זה עקר הירידה של האדם, שתמיד מתבלבל מאחרים, כי אם היית תמיד חושב רק ממנו יתברך, אז שום דבר בעולם לא היה שובר אותך. ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה, ואז תראה אל אילוי דרגות בעולם תגיע. ובאמת הנקדה הזו — לשמח בחלקו, זה עולה על כל הנקדות, ורב בני-אדם מתבלבלים רק מחמת שאינם שמחים בחלקם, וכל אחד רוצה לתפס את נקדת זולתו, ולכן נשבר.

בענין שלום-בית וכו', אם רצונך להצליח בחייה, עליך להיות ותן בתוך ביתך, אחרת לא יעלה בך. החיים כל-כף מסוכים, וצריכים להיות ותן בבית, ואף שקשה לך לקבל את זאת, עם כל זאת עליך לזכר שזו המציאות, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם רק לותר, ואתה הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, תמיד תרוץ רק אליו יתברך, כי סוף כל סוף מה ישאר מאתנו? ! רק מה שאנו דבוקים באין סוף ברוך הוא, ואיננו מתבלבלים משום דבר. ואז טוב לך כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע בתפלות ישראל — ישמע בתפילתי, שאני מבקש בערך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

שמ אָשֶׁר ד' תתקנט בנחל
ד' תתקנט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל האברך הרוצה להאיר נפשו באור האורות,
צח הצחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה.

ראה להכניס את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותמיד תחשב
רק ממנו יתברך, איך שכל הבריאה כלה היא אין סוף ברוך הוא,
אסור לה התבלבל משום בריה שבעולם, כי דבר גדול ודבר קטן
אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וזה כל המודיני
שאנו לומדים, אין לנו למודים אחרים, ולכן מה לה התבלבל
מאחרים?! הקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, אם רק תכניס
עצמך באמונה שלמה בו, תראה נוראות נפלאות שיעשה עמך
הקדוש-ברוך-הוא. אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים!

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), שאי אפשר להגיע
לאמונה, רק על-ידי תקון הברית, כמו שכתוב (תהלים פט, כט): "ובריתי
נאמנת לו", ברית ואמונה תלויות זו בזו, ולכן מי שרוצה לזכות
לתקון הברית בשלמות, עליו להתחזק בירת שאת ובריתר עז באמונה,
וכן אי אפשר להגיע לאמונה, אלא על-ידי תקון הברית, ואם-כן אלו
דברים התלויים זה בזה, ועל-כן העצה היעוצה — לדבר הרבה אל
הקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו יתברך: "רבוננו של עולם, זכני
לאמונה ברורה ומזככת, שאזכה להאמין בך ולדעת, שדבר גדול ודבר
קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחתך הפרטית, וזכני לאמונה
מזככת, שאזכה תמיד לחשב רק ממך, ולידע שכל הקורה עמי בין
בגשמיות ובין ברוחניות, בין מבני-אדם ובין משאר דברים גשמיים
— הכל ממך. ולכן במקום לרוץ ולהתרוצץ אל זה או אל זה, זכני
לרוץ רק אליך, ואזכה להפלל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה".

כך תתפלל בכל יום ויום אל הקדוש-ברוך-הוא, ומה טוב ומה
נעים אם תבקש כמה פעמים ביום על אמונה, אינך יכול לתאר

אֲשֶׁר ד' תתקנט בנחל שמא

וּלְשַׁעַר מַה זֶה עוֹשֶׂה לְמַעַלָּה, וּמַה זֶה עוֹשֶׂה לְנִשְׁמַתָּךְ, אִם בְּנִי-אָדָם תְּמִיד הָיוּ מְדַבְּרִים אֶל הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מִיָּד הָיוּ נִגְאָלִים מִכָּל צָרוֹתֵיהֶם. אָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. תַּפְסִיק לְחֹשֶׁב מֵאַחֲרֵים! אַחֲרֵים אֵינָם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹתָךְ — לֹא רַע וְלֹא טוֹב בְּלַעֲדֵי רְשׁוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּכְמֵאֲמָרָם ו'ל (יומא לח): בְּשִׁמְךָ יִקְרְאוּךָ וּבְמִקוֹמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוֹכֵן לְחַבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא; וְעַל-כֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמְךָ מִשׁוּם דְּבַר, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, נְסִים קוֹרִים לְאָדָם רַק אִם הוּא חֲזַק בְּאַמוּנָה, וּמְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׂאֵין לוֹ שׁוּם הַסְתַּפְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְשׁוּם מַחְשָׁבָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְשׁוּם שְׂמִיעָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֶפְלוּ שׁוּם נְשִׁימָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת כָּל הַמְדַרְגּוֹת, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֲלֵיהֶן בְּזֶה הָעוֹלָם. עֲלֶיךָ לְהִבִּין, שְׁהַפְרָסוּם וְהַכְּבוֹד — הַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, כִּי בּוֹא יְבוֹא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְהַרְגַע הָאֲחֵרוֹן וְהַשְּׁעָה הָאֲחֵרוֹנָה, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְצִאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וּכְבָר אֵין לוֹ אֲנָשִׁים, אֵין לוֹ כֶּסֶף, אֵין לוֹ כְּבוֹד, אֵין לוֹ כְּלוּם, רַק מְעַטָּף בְּתַכְרִיכִים, וּמְכַנְיִסִים אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, וְשׁוֹפְכִים עָלָיו עֶפֶר, וְנִשְׂאָר קִבְרָה, וְשָׁמַיִם עָלָיו מִצָּבָה, וְכֻלָּם הוֹלְכִים הַבֵּיתָה, וְהַגּוֹפָה צָרִיכָה רַחֲמִים רַבִּים, שְׂלֹא יֵאָכְלוּ אוֹתָהּ תּוֹלְעִים וְעַכְבָּרִים וְכוּ' וְכוּ'. וּמִזֶּהֲנִי ו'ל הַבְּטִיחַ, שְׂמִי שְׂיִהְיֶה בְּקִי בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְיִחַזֵּר עָלָיו, עַד שְׂיִהְיֶה שְׂגוּר עַל לְשׁוֹנוֹ, הַתּוֹלְעִים בְּקִבְרָה לֹא יִגְעוּ בוֹ; וְלִכֵּן אֲשַׁרֶּיךָ וְאֲשַׁרֶּי חֵלְקֶךָ, שְׂזַכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל, תִּרְאֶה לְהִתְמַיֵּד בְּיֹתֵר בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", עַד שְׂיִהְיֶה שְׂגוּר עַל לְשׁוֹנְךָ, וְאֵז טוֹב לְךָ בְּזֶה וּבְכָא וּלְנִצַּח נְצָחִים.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂלֹא כְּדַאי לְרוּץ אַחַר בְּנֵי-אָדָם, הֵם רַק יִשְׁבְּרוּ אוֹתָךְ וַיְבַלְבְּלוּ אוֹתָךְ, וַיּוֹצִיאוּךָ מִדַּעְתָּךְ, בְּרַח לְךָ אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקס.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה הקר לי
מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר הוא למוד התורה הקדושה! ותשתדל מאד ללמד בכל
יום קצת חמש ורש"י עם התרגום, פרק משניות, והעקר דף גמרא
רש"י ותוספות, אשר זה מאיר את הנפש בהארה נוראה ונפלאה
מאד, ואם היו בני אדם יודעים מה זה דף גמרא רש"י ותוספות
ביום אחד, היו עוזבים את הכל, ולומדים בכל יום דף גמרא רש"י
ותוספות, ומתדשים בזה חדושים.

וכן תלמד בכל שבוע את המדרש רבה והמדרש תנחומא,
ועל ידי הלמוד הזה לא תצטרך כבר ספרי מוסר.

תכמינו הקדושים אומרים (נדריים לח.): לא העשיר משה אלא
מפסלתן של לוחות, שנגאמר (שמות לד, א): "פסל לך שני לוחות אבנים
כראשונים", פסלתן שלך יהא; והקשו המפרשים: וכי לא מצא
הקדוש-ברוך-הוא דרך אחרת איך להעשיר את משה, רק על ידי
פסלת של הלוחות? אלא תכמינו הקדושים אמרו (ערויבין נד): אלא
נשתברו לוחות הראשונים, לא נשתפחה תורה מישראל. ולכן יען
שנשתברו הלוחות הראשונים, על ידי צריכים להתנגע בכל פעם,
וללמד עוד פעם את התורה, ועוד פעם, כדי שיזכה לזכור, כי אם
לא היו נשברים הלוחות הראשונים, אדם היה לומד פעם פעמים
כל התורה כלה, והיה זוכר, עכשו שנשתברו הלוחות הראשונים —
ההכרח לשכת, ולכן צריכים להתנגע. וזו פגנת מאמרם ז"ל: לא
העשיר משה אלא מפסלתן של לוחות, איך זכה משה רבנו להגיע
ליגיעת התורה? רק מפסלת של לוחות, זה שהצריך לשבר את
הלוחות, ולהביא לוחות חדשים, וכך היה צריך לחזור עוד פעם ועוד

אֲשֶׁר ד' תתקס בַּנְחַל שִׁמְג

פעם, מִזֶּה נִתְעַשֵּׂר בַּתּוֹרָה. וְזֶה לַמּוֹד עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ, לְכָל בֶּן תּוֹרָה, שְׁצָרִיכִים לְהִתְיַגֵּעַ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ בַּתּוֹרָה, וּלְחַדֵּשׁ אֵיזֶה חֲדוּשׁ בְּחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וּבִפְרָט כְּשֶׁאֲדָם זוֹכֶה וְלוֹמֵד דָּף גְּמָרָא רַש"י וְחוֹסְפוֹת, וְחוֹזֵר עַל זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, וּמִחֲדָשׁ אֶפְלוּ חֲדוּשׁ אֶחָד, וְכוּתֵב אֶת זֶה, זֶה חֶלְקוֹ מִכָּל עֲמָלוֹ, וְזֶה עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה. וְלִכְּנֹן לֹא הֵעֲשִׂיר מִשָּׂה, אֲלֹא מִפְּסֻלְתָּן שֶׁל לוחות; כִּי כָל תַּלְמִיד חָכֵם נִקְרָא מִשָּׂה, כַּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), שֶׁכָּל צַדִּיק וְתַלְמִיד חָכֵם נִקְרָא מִשָּׂה, כַּמְאָמְרָם ז"ל (שֶׁבַת קא): מִשָּׂה שְׁפִיר קָאמְרֵת; וְלִכְּנֹן כָּל תַּלְמִיד חָכֵם הַנִּקְרָא מִשָּׂה לֹא נִתְעַשֵּׂר בַּתּוֹרָה, אֲלֹא מִפְּסֻלְתָּן שֶׁל לוחות, שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחוֹת, וְלֹא נוֹתֵר רַק הַפְּסֻלַת שֶׁלָּהֶן, מִשָּׁם נִתְעַשֵּׂר מִשָּׂה, שֶׁהוּא הַתַּלְמִיד חָכֵם, שְׁצָרִיף לְהִתְיַגֵּעַ בַּתּוֹרָה. וּבְאֵמַת רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), אֲשֶׁר בִּזְהָ שְׁאָדָם מִחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, זֶה תִּקְוֹן גְּדוֹל לְפָנָם הַבְּרִית, כִּי כְּנִגְדֵּי מֵהַ שְׁחָשֵׁב וְהִרְהֵר מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְהִרְהוּרִים רַעִים, עֲכָשׁוּ יְכָנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וְזֶהוּ תִּקְוֹן גְּמוֹר לְפָנָם הַבְּרִית. וְלִכְּנֹן לֹא הֵעֲשִׂיר מִשָּׂה, שֶׁהוּא הַתַּלְמִיד חָכֵם, אֲלֹא מִפְּסֻלְתָּן שֶׁל לוחות, שְׁצָרִיכִים לְהִתְיַגֵּעַ וּלְהִזְכִּיר לְעֲצָמוֹ תַּמִּיד מֵהַ שְׁלֵמֵד.

וְלִכְּנֹן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, אֱהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵל תִּהְיֶה בְּטֻלָּן, אֲלֹא תַלְמִיד בְּכָל יוֹם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִף שֶׁבָּא לָךְ דְּבַר זֶה בִּיגִיעָה וּבִטְרָחָה עֲצוּמָה, אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל כָּל זֶה, בְּרַח לָךְ לְתוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִמְצָא טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי תַּמִּיד.

יְדוּעַ, שְׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל שָׂאֵל אֶת רַבֵּנוּ ז"ל: לָמָּה רָאִיתִי הַרְבֵּה צַדִּיקִים שֶׁלֹּא זָכוּ לְהִגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, אִף שֶׁיִּגְעוּ וְטָרְחוּ בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ? עֲנָה וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת: מִן הַסֵּתֵם לֹא יִגְעוּ כָּל צָרְכָן, כְּאוֹמֵר: עַל-יְדֵי יִגִּיעָה וְטָרְחָה, כֵּן זוֹכִים לְהִגִּיעַ לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי. וְלִכְּנֹן אֵל יִבְלְבְּלוּ לָךְ אֶת הַמַּחַ, כְּאֵלוֹ שְׂאִין צָרִיכִים לְטָרַח, אֲדַרְבֵּה, עֵקֶר עִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תְּלוּי בִּיגִיעָה וּבִטְרָחָה, שֶׁבָּא לְאָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

שדמ אָשׁר ד' תתקס בנחל

אגב, אַספּר לךְ ספּור שְׁשִׁמְעֵתִי מִתְלִמִּיד חָכָם אַחַד, שְׁסַפֵּר לִי, אֲשֶׁר בְּשַׁעַה שֶׁהִסְפִּיד אַחַד אֶת הַגְּאוֹן הַמְּפָרֶסֶם הַחֲזוֹן-אִישׁ זַצ"ל, עָנָה וְאָמַר: "לְמָה זָכָה לְמָה שְׁזָכָה? מִפְּנֵי שֶׁלָּמַד תּוֹרָה לְשִׁמָּה". וְכִשְׁהִגִּיעוּ דְבָרִים אֵלָיו לְרַבִּי נוֹעֲלִי מִבְּרִיסק זַצ"ל, עָנָה וְאָמַר: זֶה טְעוּת גְּמוּרָה, הַשֵּׁטֶן רָצָה לְנַחֵם אֶת הָעוֹלָם וְאֶת עַצְמוֹ, וְלָכֵן אָמַר: לְמָה לֹא זָכוּ לְהִגִּיעַ לְמַדְרַגּוֹת הַחֲזוֹן-אִישׁ זַצ"ל? כִּי לֹא לָמַדוּ וְלֹא לִוְמָדִים תּוֹרָה לְשִׁמָּה, אֲךָ בְּאַמֶּת אֵין זֶה הַסִּבָּה, אֲלֵא אַתֶּם יוֹדְעִים לְמָה זָכָה הַחֲזוֹן-אִישׁ זַצ"ל לְמָה שְׁזָכָה? כִּי יָגַע וְטָרַח בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל כּוּחוֹ. הוּא הָיָה מְסֻגָּל לְחֹזֵר עַל דָּף גְּמָרָא אַחַד אַרְבָּעִים פְּעַם בִּיגִיעָה וּבְטָרְחָה, וְכֵן זָכָה לְמָה שְׁזָכָה. וְהַיּוֹת שֶׁכָּל אַחַד עֲצָלָן, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְחֹזֵר כָּל-כָּף הַרְבֵּה פְּעָמִים עַל דָּף גְּמָרָא, אֲזַי קָל לוֹ לומר שֶׁלָּמַד תּוֹרָה לְשִׁמָּה, אֲבָל בְּאַמֶּת זָכָה לְמָה שְׁזָכָה רַק עַל-יְדֵי יִגִּיעָה וְטָרְחָה, וְזֶה דְבַר נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, שְׁצָרִיכִים לְדַעַת.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׁזַפְּנוּ לָנוּ אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ ל', יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ ל"א, לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

חֵלֶק ל'

- ג פֶּתַח דְּבַר
- ה הַקְדָּמָה
- יא ד' תשפ
יְדַבֵּר לְאָב שְׁבִנו לֹמֵד אֶצְלוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ נִפְלְאוֹת מִנְעַם יְמֵי אָלוּל
הַקְדוּשִׁים, וּמִגְדֹּל הַשְּׁגָת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הָאֲמִתִּיִּם בְּדַבְּקוֹת בְּאֵלֵקִים חַיִּים
וּמְלַךְ עוֹלָם, וַיִּגְלֶה שְׂזוּכִים לָזֶה בְּיֹתֵר עַל-יְדֵי רַבּוּי בְּזִיוּנוֹת, שֶׁלְּזֶה זֹכִים
מִכָּל כּוּוֹן שֶׁהוּא, וַיַּעֲרֹר לְהַפְּךְ הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׂמְחָה, וַיַּחֲזֵק לְעֵסֶק
בְּתוֹרָה כְּרֵאוּי וּקְדֻשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיִּגְלֶה שֶׁאֶצְלָנוּ הוּא עֶקֶר גְּדוּל
שְׁלוֹם-בֵּית.
- טו ד' תשפא
יִבִיעַ שְׂמִחָתָנוּ הַגְּדוֹלָה עַל הַתְּקַרְבוּתָנוּ לְרַבֵּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִגְּנוּת הַמְּבֻזִים
סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל.
- טז ד' תשפב
יְדַבֵּר לְחֹתֵן דְּבָרֵי הַתְּעוֹרְרוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת לְקִרְאָת צְעָדָיו הָרֵאשׁוֹנִים בְּעוֹלָם
חֲדָשׁ, וַיַּזְרִיז מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית וּדְבָקוֹת הַשֵּׁם, וַיִּרְחִיב הַדְּבוּר בְּבִהִירוֹת,
וּבְאוּרֵים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים.
- כ ד' תשפג
יְדַבֵּר מִנִּפְלְאוֹת הַשְּׁגָחַת פְּרָטִית.
- כ ד' תשפד
מִכְּתָב פְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת תַּלְמִידָיו חֲסִידֵי בְּרִסְלָב בְּעִנְיַן שְׂמִירַת הַבְּרִיאוֹת
וְהַקְפָּדָה עַל בְּרִכּוֹת הַנְּהַנִּין, וְשְׂמִירָה עַל הַשְּׁנָה וְעַל כַּחוֹת הַגּוּף, כְּדֵי
שְׂיֻכַּל לְעֵבֵד אֶת הַשֵּׁם כְּרֵאוּי.
- כב ד' תשפה
יֹרָה שֶׁלֹּא לְהִכָּנֵס בְּזוֹכָחִים עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, וְלֹא לְהַתְּפַלְּל מֵאַף אָחֵד
בְּעוֹלָם, וַיְדַרְבֵּן לִילָךְ בְּרִקּוּד כָּל יוֹם וְלְהַתְּבוֹדֵד אֵלָיו יִתְפַּרֵּךְ.
- כד ד' תשפו
יֹכִיחַ קְשׁוֹת אַכְרֵךְ עַל הַתְּנַהֲגוֹתוֹ הַמְּגַנָּה לְהַכּוֹת אֶת אִשְׁתּוֹ, רַחֲמָנָא

לצלן, וינהירו קשות על חמרת העון והענש שמקבלים על כך, ויבהירו בכלל על החובה לכבד את האשה, אשר רבנו ז"ל הקפיד על כך מאד, באשר היא סובלת הרבה צער העבור, הלדה והגדול.

ד' תשפז כה

ידבר מגדלת מוהרנ"ת ז"ל ומעלת ספרי "לקוטי הלכות" שחבר, אשר רק על ידו נשארה ההשאה מרבנו ז"ל, ויבהיר מה שהוא עשה עם הספרים שלו, שהנם קצור ונקט ובאורים מ"לקוטי הלכות" והפשטתם בשביל המון העם, ויספר ממה שעובר עליו זה שנים, ויעורר את הנמען שלא ימשך אחר המדיחים כנגדו, וידבר מהמכתבים שכותב.

ד' תשפח כז

ידבר מגדלת הרב הקדוש מרימנוב ז"ל, כיצד היה מתבייש ממנו יתברך על-פי מעשה שהיה, וידבר מגדלת מוהרנ"ת ז"ל, איך שגם התנהג כך, ויבהיר לעבדה ולמעשה כיצד זוכים לזה.

ד' תשפט ל

ידבר הרבה מענין מלבוש עליון, שעל-פי הלכה מחייב בבית-הכנסת בשעת תפלה על-כל-פנים, וכן על-פי חסידות, ומתוך כך יכנס להרבה באורים מבהירים בכמה נושאים, והצד השונה שבהם — לחזק ולאמץ לילך בדרך הצדיק ולזכות לעצה שלמה, ולהתנהג בשלום עם בני-הבית, שהוא הצמצום והלבוש וכו'.

ד' תשצ לו

יזמין בקצור בחור אחד, ששלתועלתו טוב שיסתופף בצל היכלו.

ד' תשצא לז

ידבר עם הנמען שמסייע לו בהדפסה והפצה, ויגלה לו גדולות הפעולות שהעבודה הקדושה הזו פועלת בעולם.

ד' תשצב לח

יזכיר בחור אחד הרוצה להתקרב אליו: א. להזהר בממון הזולת ולא לטלפן על חשבוננו. ב. לברח מלכתב ולזולים על הזולת. ג. אהבת ישראל. ד. התמדה בספריו הקדושים. ה. בלי זה האדם אינו מקרב. ו. לברח מלצים וליצנות, פי ללץ אין מקום אצל רבנו ז"ל כלל. ז. אין יכלת בידי אחד לקבע היכן הוא בקבוץ האמתי, רק בכל מקום שמתאספים עשרה מאנשי שלומנו — שם רבנו ז"ל, מלכד בציון רבנו ז"ל, ששם השלמות.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שמו

ד' תשצג מא

מכתב כללי לכלליות תלמידיו אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, תלמידים
מתיבתא "היכל-הקדוש", ויעוררם על הנקדה המשלשת, שהיא: רבנו
ז"ל, ראש השנה, והדבור אליו יתברך, ויעורר ויחזק על קיום שלש
הנקדות האלו בתכלית השלמות.

ד' תשצד מד

ידבר מאחד היה אברהם, ולהיות חזק ואמיץ מאד, וידרבן הנמצא
לבוא למחנהו, ויבטל כל המניעות על-ידי תפלה.

ד' תשצה מה

ירחיק הנמצא מפרישות, שתביאהו לידי חטא, ויעורר להתנהג כראוי.

תשצו מו

מכתב לכלליות תלמידיו ב"היכל-הקדוש" חסידי ברסלב, ויזרום מאד
על הנהגות טובות המקדשות את שם הצדיק שנקראים על שמו, וללך
בדרך רבנו ז"ל כראוי בקיום כל עצותיו בשלמות.

ד' תשצז מח

ידבר מהדפסת "אשר בנחל", ויאחלו תמורת זה במאי דאצטריך.

ד' תשצח מט

ייעץ בענין קבלת משרת המלמדות.

ד' תשצט מם

ידבר מזמן התגלות האמונה הקדושה — ענין ראש השנה הקדוש,
ומקדשת האכילה.

ד' תת נ

ידבר מהשונא של האדם — מדת העצבות, ובפרט פשוט בעת מקנאה,
ויעורר לברח מזה על-ידי דבקות באמונה, ועקר העצה — להיות שרוי
תמיד בשמחה, וידבר מתקון הכללי.

ד' תתא נב

יעורר על שמירת השנה, שמביא לאדם מח מישב.

ד' תתב נג

ידבר מענין רפואה לחולי ביתו, ויעורר להרים עין רק אליו יתברך
בבקשה ובתחנונים, וישבח על דרך שיחת אנשי שלומנו את יקרת
המתנה שקבלנו מרבנו ז"ל — התבודדות.

ד' תתג נג
 יחזק בענין פרנסה, ובטחון בו יתברך הממשיך שפע ישועה.

ד' תתד נד
 יחזק מאד על הנסיונות שעוברים על אדם בעולם הזה, וידבר מן שרבונו ז"ל אינו מצמצם אצל יחיד, ויבהיר גדל מעלת התפלה אליו יתברך, וירחיק מן היאוש, ויעורר להסתפל רק על הטוב שבאנושות וכו'.

ד' תתה נו
 ידבר נפלאות ממעלת מדת אריכות אפים, ומהמתנה טובה שקבלנו, שהיא עצת ההתבודדות, וממעלת למוד הספרים הקדושים "לקוטי מוהר"ן", שאז אין צריך להתבלבל מאף בריה שבועלם, וידבר מהנקדה של הנעור בלילה, ומענין שמירת הדבור, ולמוד חמש משניות, גמרא, ושלחן ערוך, ולא להתבלבל מהמדברים, אלא להיות רק בשמחה.

ד' תתו ס
 יביע שמחתו העצומה על הבשורה שבשר לו הנמען, שסיים את פל השלחן ערוך, ויאריך קצת בחובת למוד שלחן ערוך, וידבר מענין למוד ספרי שו"ת.

ד' תתז סב
 יחזק אחר שחושדים בו ואין בו, ומבזים אותו ושופכים את דמו בחנם, וישבח ענינו, וידבר מסוד אספת צדקה בארבע קצוות העיר, על-פי שיחת הרב הקדוש מבעלזא זי"ע, ויעורר לדבר אליו יתברך.

ד' תתח סג
 ידבר מן, שההתקרבות לרבנו ז"ל הוא ענין כללי, ולא תלוי באיזה אדם פְּרָטִי, ואסור להתבלבל מכמה זקנים שאין בהם שלמות, שכופים דעות על הצבור. ויגלה את תכנית חייו — להביא אלפי נשמות ישראל לציזון רבנו ז"ל, ויגלה נפלאות ממה שזוכה מי שהרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, שער זקנה ושיבה יש לו תועלת וספוק וכו'.

ד' תתט סה
 ידבר מסוד ההתקרבות לרבנו ז"ל, שהוא ענין התפלה וההתבודדות — לדבר אליו יתברך, ויחזק על זה, ויגלה שבבעקר זוכים לזה על-ידי הספר הקדוש "לקוטי מוהר"ן", וידבר מענין סדר התפלה על-פי אל"ף-בית, ובעקר זוכים לזה על-ידי אמונה. ויספר מעשיה נאה שספר לו ר' לוי

שמט

תְּכַן הַעֲנִינִים

יִצְחָק ו"ל, עַל ר' אַבְרָהָם בֶּר' נִחְמָן מֵעֵנָן קִדְשָׁתוֹ, כִּי־צַד נִצַּל אֶת פִּי
הַקְּדוֹשׁ בַּקְּדוֹשׁ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ תָּמִיד, וַיִּגְלֶה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה
הָעוֹלָם, כִּי אִם עַל־יְדֵי סִבְלָנוֹת, וְצָרִיךְ לְלַמֵּד מִגְּדֻלַּת מוֹהֲרָנֵי ת"ל, כִּפִּי
שֶׁנֶּרְאָה בִּסְפָרָיו וּבִמְכַתְּבָיו.

ד' תתי סח

יִגְלֶה מֵעֵלַת הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה בִּסְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, אִךְ לֹא עַל דֶּרֶךְ שֶׁל פְּלֹפּוּלֵי
סֶרֶק וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִמִּדַּת הַסִּבְלָנוֹת, פָּרִי שֶׁרֵשׁ הָאֱמוּנָה, וְעַל־יְדֵי
הַתְּבוּדוֹת יֵשׁ לְאָדָם לְשׁוֹב הַדַּעַת וְכוּ', וַיִּזְרֹז לְהַפִּיץ אוֹר רַבְּנוֹ ו"ל
בְּעוֹלָם, וְאֵין לְהַתְּבַיֵּשׁ מִזֶּה, וַיְדַבֵּר מִרְצוֹנוֹ לְפָרְסָם שֶׁכֵּלָם יָבוֹאוּ לְצִיּוֹן
רַבְּנוֹ ו"ל, וּכְדֶרֶךְ הַצַּדִּיק ר' יִשְׂרָאֵל קַרְדּוֹנֶעֶר זצ"ל, וַיִּפְרֹשׁ פְּסוּק
בַּפָּרָשָׁה: 'וְזֹאת הַבְּרָכָה', עַל קֹטֵב מֵעֵלַת מִי שֶׁזוֹכָה תָּמִיד, שְׁיֹם הַמִּיתָה
יִהְיֶה לְפָנָי עֵינָיו.

ד' תתיא עא

יְדַבֵּר מִשְׁמַחָה, וּמֵעֲשָׂרָה מִיְנֵי נְגִינָה, שֶׁהֵם הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, וּלְכוּן בָּהֶם
הַשְּׂמוֹת הַקְּדוּשִׁים 'אֵל אֱלֹקִים', וַיִּבְקֹשׁ מִהֲנִמְעֵן עַל הַדְּפֻסָּת כַּמָּה
קוּנְטְרָסִים, כְּמוֹ: "מְקוֹר הַשְּׂמַחָה", "שְׂמִירַת הַזְּמָן", וְ"סִדְרֵי־דֶרֶךְ־
הַלְמוּד", וַיִּגְלֶה כִּי־צַד שׁוֹמְרִים עַל הַזְּמָן — חֲלוּקַת הַיּוֹם לְשַׁעוֹת וְכוּ',
וַיְדַבֵּר מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה וַיַּחֲוִידִים קְדוּשִׁים, וְחֻטִּיפַת טוֹב בְּכָל שְׁעָה דִּיקָא
כְּדֶרֶךְ מוֹהֲרָנֵי ת"ל, וַיַּחֲזֹק עַל זֶה בְּאִפְּן נִפְלָא עַד מְאֹד.

ד' תתיב עה

יְדַבֵּר מִמֵּעֵלַת הַקְּבוּץ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, הֵינּוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עִם
אֲנָשָׁיו, וְאֵילוֹ תְּקוּנִים נִפְלָאִים הוּא מִמְּשִׁיךְ עַל הַזּוֹכָה לָזֶה.

ד' תתיג עו

יְדַבֵּר מֵעֵנָן הָרִאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, שְׂאֵינוֹ מְצַמְצֵם בְּמֵרוֹן אוֹ בְּאִיזָה
מְקוֹם פְּרָטִי וְכוּ', כִּי אִם בְּכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שְׂיֵשׁ בָּזֶה הַרְּבֵה מַעֲלוֹת, וַיִּבְהִיר שְׁעֵנָן מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, הוּא בַּקְּדוֹשׁ
לְקִשֵׁר הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר בַּתְּפִלָּה, וְלֹא עַל דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכֹף.

ד' תתיד עח

יְדַבֵּר מִהַחֲכָמָה הַנִּפְלְאָה שְׂיֵשׁ בְּדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל עֵנָן הַמְּרֻבָּה
שִׁיחָה עִם הָאֵשָׁה, וְאֵיךְ שְׂצָרִיךְ לְיִשָּׁם זֹאת בְּחַיֵּי הַבַּיִת, וְאֵז טוֹב מְאֹד
לְאָדָם בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

ד' תתטו עט
 יכהיר ששמתה היא תקון הברית, ויחזק על זה מאד.

ד' תתטז פ
 מכתב פללי לכלליות תלמידי "היכל-הקדש", כהכנה לראש השנה, שישמרו על הזמן הנקרא מכל הון, ויביאו לראש השנה מתנות — סיומים של למודים, ויתבע מכל אחד שיחוס על ימי נעוריו, ולא יבזבזם בוכוחים, ויבקש לנצח במלחמת היצר, ולשמח בשמחת התקרבותנו.

ד' תתיו פא
 ידבר מקדשת ראש השנה הממשמש ובא, ומשמחת התקרבותנו לצדיק ולאנשיו הקדושים, וישבח מעלתם גם בדור הזה, וימחיש את פריחת הזמן כפי שגראה בחוש, ויעורר להתחדש בעבודת השם יתברך, ויזהיר מאד על בטול זמן, שלא לילך בטל בשום אפן.

ד' תתיח פג
 ידבר ממעלת הזכרת הנמען בשעת חצות, שכפי דברי רבנו ו"ל מסגל כמו פדיון.

ד' תתיט פג
 ידבר ממקור המלאך "עזריאל", ויצטט על זה כמה ספרים, ויזכיר מענינו — כמה סבל בשביל עסקי רבנו ו"ל, וזה לא בא בנקל, ויזכיר את מה שאמר רבנו ו"ל לתלמידיו הקדושים: מוהנ"ת ו"ל ור' נפתלי.

ד' תתכ פה
 יעורר על למוד גמרא ופוסקים, ויגלה שאי אפשר לזכות לתורה, כי אם על-ידי יגיעה, ואין צריך לעשות תכניות, רק להרגיל עצמו לילך בדרך נעימות.

ד' תתכא פו
 מכתב פללי לכלליות תלמידי "היכל-הקדש" באזהרה נוראה, להרחיק את עצמם ממדת הליצנות הטבועה בכני הנעורים, ולקראת ימי אלו יכין אותם להתחדשות נפלאה בהתמדה בתורה הקדושה.

ד' תתכב פז
 מכתב פללי לכלליות תלמידי "היכל-הקדש", ובו יאריך בדברי חבה והשתוקקות לתורה הקדושה, ולעבודת התפלה וההתבודדות, וימשיך לבכם לילך בדרך הקדושה של רבנו ו"ל, ולהיות מהמצניגים שבתדרו

בְּלִי לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַף בְּרִיָּה שְׂבַע עוֹלָם, רַק לִהְיוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ תְּמִיד.

ד' תתכג צא

יִדְבַר בְּקִצְרָה לְאַחַד שְׂבַקְשׁ לְרֶשֶׁם לוֹ הַשִּׁיחוֹת הַיְקָרוֹת שֶׁנִּדְבָּרוֹת אֶצְלוֹ.

ד' תתכד צב

יִבְאָר אֶסוּר שְׂאֵשָׁה תִלְמַד נְעָרִים גְּדוֹלִים, וַיִּדְבַר מִמְּנִהְגוֹ, שֶׁלֹּא לְדַבֵּר עִם נָשִׁים רַק בְּתַנְאִים מְסִימִים וְכוּ'.

ד' תתכה צג

יִדְבַר מִיִּשְׂרָאֵל לְחִבּוּרָה שֶׁל בַּחוּרִים מִתְבַּגְּרִים בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה, וַיַּעוּרְרֵם מְאֹד, וַיִּדְבַר מֵעֵינָן שֶׁכָּל בַּחוּר הוּא פְּגוּם, וְעַל-כֵּן אֵינוֹ יוֹדֵעַ תְּמִיד מֵהַ לְהִתְחַלֵּט, וַיַּחֲזִק עַל לְמוּד חֲמֵשׁ וָשִׁשׁ עִם מִפְּרָשִׁים, עַל לְמוּד מְשֻׁנּוֹת חִ"י פְּרָקִים, לְמוּד גְּמָרָא ש"ס, וּמַעֲלַת סִיּוּם מִסְכָּת, מַעֲלַת בַּחוּר צְעִיר וְהִרְחָקָה מִחֻבְרִים רְעִים, וַיִּבְאָר עֵינָן תְּשׁוּבָה שֶׁל שְׂבַת לְעֲמַת תְּשׁוּבַת יְמֵי הַחַל, וְעֵינָן הַתְּחַדְּשׁוֹת וְשִׂמְחַת שְׂבַת, הַתְּחַדְּשׁוֹת הַאֲמוּנָה וְהַגֵּן-עַדָּן שֵׁשׁ בְּקִבְעֵת עֲצָמָם עַל הַלְמוּדִים הַנ"ל, וְכֵן לְמוּד טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף וְאֲמִירַת זֶהר וְתַקוּנִים וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּעוּרְרַת עַל הַתְּבוּדוֹת בַּשְּׂדֵה וְקִימַת חֲצוֹת, וַיִּבְאָר זְמַן שְׂאֲפָשֶׁר לְסַמֵּךְ עַל זֶה לְגַבֵּי תַקוּן חֲצוֹת, וְהַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּמִנְיָן, וַיִּתְאַר הַנְּהַגְתּוֹ שֶׁל בַּחוּר מְשַׁעֲמָם, וְעַל-כֵּן בַּחֲדָשׁ אֵלוֹל הוּא הַזְּמַן לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו הַיְכָן אוֹחוֹ, וּמַעֲלַת הַבָּא לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבְּנוּ ו"ל, בְּלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל מִינֵי בְּלוּלִים, וְלִלְכֹת בְּדַרְכֵי הַתָּם שֶׁב"ס פּוֹרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְלִהְתַּחַת בְּגִיל צְעִיר, וְלֹא לִהְיוֹת בְּרִיז, וּבְנִיז בֵּית צְרִיף לְהַתְּנַהֵג בְּחֻכְמָה, וַיִּלְעַג עַל הַשְּׂאִיפוֹת שֶׁל הַצְּעִירִים לְבִזּוֹת חֵייהֶם בְּמַסַּע חַפּוּשׁ אֶל תְּרַבִּיּוֹת שׁוֹנוֹת, וְהַעֲקָר — לְחִזּוֹק אֶת הַנַּעַר נְטוּל שְׂרָשִׁים, וַיַּחֲזִק שֶׁלֹּא לִתֵּת לְהַתְּלַהֲבוֹת הַתּוֹרָה לְדַעַף, וַיִּזְהִיר מִשְׂמִיעַת מוֹסִיקָה זָרָה, וְלִקְדָּשׁ שְׂבַעַת הַנְּרוֹת, וְלִהְתַּרְחֵק מֵאֹד מִנְּבוּל פֶּה, וַיִּדְבַר מַעֲצוֹת עַל הַתְּבוּדוֹת בְּמַקּוֹם שׁוּמָם בְּלִי פֶתַח, וְעֵינָן יִכְבֵּר צְעַק הַכֹּהֵן, וּמַעֲלַת נְקִיּוֹת הַבְּגָדִים וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּתְאַר כִּיצַד מְטַעִים אֲנָשִׁים בְּעֵינָן צְדִיק וּמְקַבֵּל וְכוּ'. וַיַּעוּרְרַת עַל שְׂאִיפוֹת רוֹחְנִיּוֹת לְבַחוּר צְעִיר, וּמַעֲנֵן פְּרֻסָּה לְאַבְרָכִים, וַיַּעוּרְרַת עַל הַפְּצַת הַקּוּנְטְרָסִים וְגִדְלַת הַתּוֹעֵלַת בְּזָה. וְהַעֲקָר לֹא לְעֹזֵב אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּדְבַר מְקַבּוּץ רַבְּנוּ ו"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

ד' תתכו קז

יִדְבַר מְשָׁלוּם וְאֶהְבָּה וּגְנוּת הַמַּחֲלָקַת, וְאֵף שֵׁשׁ מְצָרִים מִצַּד אֵלוֹ שֶׁנִּקְרָאִים אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ, עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֹנוּ וְלַעֲסֹק בְּהַתְּבוּדוֹת.

ד' תתכז קח
 יחזק לחשב תמיד על התכלית הנצחית, ולחטף בכל יום נקודות טובות
 בתורה ובתפלה.

ד' תתכח קט
 יחזק בחור צעיר על שקידת התורה, ויעוררו לבוא לגלות למקום תורה
 — בישיבתו הקדושה.

ד' תתכט קי
 יחזק על פונת פרוש המלות שבתפלה, ויבאר תוך כדי דבורי חזוק את
 כל "מזמור שיר חננת הבית לדוד", על קטב ענין התקרבות אל ה',
 שגם ההתרחקות היא משלביה, ויעורר מאד.

ד' תתל קיב
 יביע תקנה לילך בדרך הצדיק.

ד' תתלא קיב
 מכתב כללי לתלמידי "היכל-הקדש", ובו ידבר נפלאות מענין
 ההתקרבות לרבנו ו"ל, שהיא על-ידי למוד ספריו הקדושים, וכיצד
 מקימים זאת בשלמות, ויארץ קצת בענין מדת הצמצום, שהיא הנדר
 לכל דבר לגבי זמן התפלות הקבועות, ויעורר על פונת התפלה, ויתן
 עצה כיצד זוכים לזה, וירחיב לענין ההתבודדות, וישבח מעלת מי
 שזוכה לחיות את חיו בסדר נפלא.

ד' תתלב קטז
 ידבר מענין בחור, שלא ילך לעבד קדם התנהגה, ויעורר לזכר, שכל יום
 הוא יום, וישבח הלמוד בימי הנעורים, וידבר מהארבע תפלות שצריך
 להיות קבוע בזמנם, ויחלק היום לארבעה חלקים, ובהם אפשר לזכות
 ללמוד המון, ויתן דגמא לכך ויחזק מאד.

ד' תתלג קיח
 יוכיח בתוכחה מגלה אחד שרוצה לעשות מהלך פוליטי מענין ראש
 השנה של רבנו ו"ל, וידבר מענין "היכל-הקדש" שבירושלים, ויוכיחו
 שיעזב פונתו להשתלט על אנשים, רק ישתדל לעסק בתורה להשלים
 את עצמו, ולעזוב קלות קין להסתובב בכל העולם בעבור הבל הבליים,
 ויגלה ענין דבוריו, שרבנו ו"ל אינו מצמצם במקום פרטי וכו'.

ד' תתלד קכ
 יחזק מאד בענין ימי חיי האדם שחולפים במהירות עצומה, ועל-כן

בשכיל זמן קצר כּזה, הכדאי לאבד עולמו?! ויתאר ירידת הדור האחרון הזה, וגדל הנסיונות של מלחמת גוג ומגוג הרוחנית הזו, ויחזק על פשטות היהדות, שהוא למוד שלחן ערוך ודיעתו, ויגים כל סעיף שבו, ויספר שני ספורים מר' עקיבא אייגר עם נכדו הצדיק מלובלין ומהח"ס סופר עם תלמידו, ויחזיק מלהתעסק בעניני גאולה בדרך של דחיקת הקץ, ויעורר על ישוב הדעת והתבודדות.

ד' תתלה קכה

ידבר נוראות נפלאות ממעלת ההתבודדות והתפלה אליו יתברך בשדה ויבצר וצעקה שם ע' קלין, ויספר ספור נפלא ממה שנוכח לשמע את קולו של אחד מאנשי שלומנו שמואל מרדכי, איך שדבר בשעת התבודדות, ויחזק מאד על זה.

ד' תתלו קכז

יעורר שלא לכעס בביתו על אשתו, ויחזק על ישוב הדעת וזהירות בדבור, לפני שמוציאים אותו מפיו.

ד' תתלז קכז

ידבר מירידות ועליות, נסיונות ותמורות שיש לכל אדם בזה העולם מכל צד ומצדי צדדים, ורק צריך לשחק ולא לדבר מאחרים כלל, וידבר מענין המתנגדים שלו, שלכאורה לא היה צריך לדבר מהם כלל, ויספר ממה שעבר עליו בעסק ההדפסה, וגדל המחלוקת שהתעוררה שבעקבות זה, וגרמה שהרבה יתרחקו, וידבר מענין בקיאות ב"לקוטי מוהר"ן", סוד ההתקרבות לרבנו ז"ל.

ד' תתלח קל

יחזיק מחקירות של למעלה מהשכל, ויזכיר דברי רבנו ז"ל שאפשר לבא לידי טעיות גדולות על-ידי-זה, ויחזק מאד.

ד' תתלט קלא

יבאר מדוע נתעוררה המחלוקת בוקא על מוהר"ן ז"ל יותר מכל תלמידי רבנו ז"ל, וידבר מספריו הקדושים של הרב הקדוש מאז'ביצא, ויזכיר מדבריו בענין השתנות סדר השבטים בתורה, ויעורר על ענין שאסור להוציא דין חדש על-ידי חדושים שמחדשים, ואלו שמחדשים הלכות לפי השתנות הטכנולוגיה, אינם מחדשים כלל, רק מוציאים דעת תורה בהתאם לכל דור וענינו, ואשרי חלקם!

תכּן הענינים

ד' תתמ קלג
ידבר מהתורה המדברת מענין המתקת הדינים.

ד' תתמא קלג
יבאר נפלאות מהתורה ט' תקונין, ויזכיר ענין המתקת הדינים, ושאסור לידחק עצמו בתפלותו, וירחיק משקיעה בהכלי העולם הזה, ויעתיק קטע מהספר הקדוש "בית יעקב" על שמחת מלאכי השרת כשואמרים 'קדוש'.

ד' תתמב קלה
ידבר מענין מחלקת שעל הצדיקים, וענין שהצדיק מגלה קצת מהשגותיו, ויזכיר הענין של יוסף עם השבטים, וענין הספרים החדשים, ושאסור לחלק על שום ספר.

ד' תתמג קלו
ידבר ממעלת ההתבודדות שמצלת מבלבולים.

ד' תתמד קלז
יביע שמחתו על ההתקרבות לרבנו ז"ל ולאנשיו הקדושים שבכל דור, ויעורר לסיים ספרי רבנו ז"ל בכל חדש, ויגלה מעלת זה הענין, ומעלת ההתבודדות שעולה על הכל.

ד' תתמה קלה
מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו, תלמידי "היכל-הקדוש", "חסידיו ברסלב", בענין ההכנה לראש השנה ולערב ראש השנה, שהוא יום גדול כידוע, ויזהיר מבטלה, ויעורר הלב מאד.

ד' תתמו קלט
ידבר מאפסיות האדם בעולם הזה, אשר הוא מוכן בכל עת ורגע לעזוב וכו', ויחדיר הסתכלות נכונה על החיים מתוך השקפה שהכל זמני וכו', ויעורר מאד לדבר אליו יתברך ולהתבטל לגמרי לפניו יתברך.

ד' תתמז קמב
יבאר גדל הזכות, שהאדם זוכה להפיץ ספרי קדש המגלים אותו יתברך, שהם ספרי רבנו ז"ל, ויגלה שזה כל חזקו — שזכה לעסק בזה. וידבר מגדלת דוד המלך שסבל מליצנים, ויחזק לעסק בעבודות הפשוטות, לומר תהלים וזמירות וכו' כרצון רבנו ז"ל, ולהקפיד על תפלה בזמן ובמנין, ולהיות קשור לאנשי שלומנו.

תִּכְוֵן הָעֲנֻנִים

שנה

ד' תתמח קמד

יחזק על שמירת הזמן, ויעורר להכין צידה רוחנית לדרךנו הארכה, ולא להשבר ממה שעובר, וימשיך הלב אל שעורי קדש כסדרן בכל חלקי התורה, ולמעט בדבור הכל, ולדבר עמו יתברך, ולהיות מאשר באמת.

ד' תתמט קמה

יגלה תשוקתו העצומה להדפיס כל חייו ספרי רבנו ז"ל, ויפליג במעלת המחזק אחרים, שגם הוא נעשה מחזק.

ד' תתנ קמו

יזהיר על שמירת כל דקה ורגע, ויבהיר שהאדם נדון ונבחן על זה, והעקר — לנצל הרבה את הזמן בתפלה ודבור אליו יתברך.

ד' תתנא קמז

יפליג במעלת מדת ההתחזקות על-ידי אמונה בו יתברך, וידבר מבטול אל האלקות, שלזה זוכים על-ידי כתישה ושכיחה, ויזכיר דבור רבנו ז"ל, שהמטבע הקטנה מונעת האורות, שהוא רמז לתאות קמון, ועל-ידי אמונה זוכים לכל הברכות.

ד' תתנב קמט

ידבר ממעלת מדת הסבלנות התלויה באמונה, ולהקפיד לדבר אליו יתברך בכל יום אפלו כמה דקות, ולעשות התחלה חדשה.

ד' תתנג קנ

יתן עצה לבחור שהפך להיות חרדי יותר, ויש לו מניעות מאחיו ואחותו — הן בענין לבוש והן בענין ישיבתו, ויחזקו על למוד ספרי רבנו ז"ל בהצנע, ולברח ממריבות בבית, וללמד הרבה שלחן ערוך.

ד' תתנד קנא

ידבר בהמשך למכתב הקודם עם אמו של הבחור, ויעוררה שלא תתן לדבר פעוט להפוך את הבית לגיהנום, רק אדרבה, תראה לשמח שבנה ורצה להתעלות יותר.

ד' תתנה קנב

יבקש את הנמען לבוא לדבר עמו, כי יש דברים שאינו יכול לכתב, כי יד הכל ממשמשת בספריו, ועל-כן שיבוא בזמן הקבוע לו שמשקדיש לקבלת קהל.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

ד' תתנו קנג

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלִמְיָדֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", וְבוֹ יִתְנַצֵּל שְׂכֹתֵב לְכֻלָּם בְּכָל־לִיּוֹת, וַיִּבְקֶשׂם עַל עֲזָרְתָם לְהַקֵּל מַעֲלָיו עַל הַיְשִׁיבָה, וְהַעֲקָר — שְׁלֹא יִהְיֶה רִיב בֵּין הַתְּלִמִּידִים, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הָאֲחֻדוֹת בֵּין תְּלִמִּידִים, וַיִּזְהִיר עַל בְּטוֹל הַזְּמַן וְדַבְּרֵי לִיצְנוֹת בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הָאֲרָבֶעָה יָמִים שְׁבִין יוֹם הַכַּפּוּרִים לְסִפּוֹת, וּבְגִיט סָפָה, וַיִּזְהִיר שֶׁכָּל בַּחוּר יִקְנֶה לְעֲצָמוֹ ד' מֵינִים מְהֻדָּרִים, וְלִשְׁמֹר עַל הַזְּמַן בְּיָמִים אֵלּוּ.

ד' תתנו קנה

יְדַבֵּר מִשְׁמַחְתּוֹ עַל הַהִשְׁתַּחֲפּוֹת בְּקַבּוּץ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת חַג הַסִּפּוֹת וּקְדֻשַׁת מִצְוֹת סָפָה, וַיִּזְהִיר עַל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמָּטָה מֵתוֹךְ הַסְּדוּר, וְכֵן עַל בְּרָכוֹת הַגְּהֵנִין וּבְרִכַּת-הַמְּזוּן וַיִּחְזַק עַל זֶה, וְלוֹמַר בְּכָל יוֹם יִתְקַן הַכָּלְלִי, וְלִילָף לַמְּקַנֶּה, וְלִבְרַח אֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם.

ד' תתנח קנז

יִחְזַק בֵּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁשְׁלוֹם בֵּיתָה הַתְּעַרְעֵר, וּכְבֹד כְּתָב לְבַעֲלָהּ עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה, שֶׁהוּא יְסוּד בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שֶׁנֹּחַג אַחֲרָת, אֵינּוּ שִׁיף לְבִרְסָלָב, וַיִּבְהִיר, שְׁאֵם רוֹצִים לִידַע מַהִי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל — יִתְבּוֹנְנוּ בְּסִפְרֵיו, וּמַה שְׁלֹא כָּתוּב בְּסִפְרֵיו — אֵין זֶה דַעַתוֹ ז"ל, וַיִּשְׁיב לָהּ בְּעִנְיַן מַחִיאוֹת כְּפָיִם וְהַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים, וַיּוֹכִיחֶנָּה שֶׁלֹּא תִקַּח דְּבָרִים חִיצוֹנִיִּים לְעִשׂוֹתָם לְעַקְרִים, וַיִּזְהִיר מִמַּחֲלָקַת בְּבֵית, חַס וְשְׁלוֹם, וַיּוֹרֶה לָהּ כִּי צָד לְעוֹר לְבַעֲלָהּ לָקוּם מִקֶּדֶם, וַיִּחְזַקְנָה עַל שְׁלוֹם-הַבַּיִת וּשְׁמִירָתוֹ, וַיַּעֲוֶר עַל בְּדִיקַת מְזוּזָה וְכִסּוּי הַשְּׁעָרוֹת, וַיִּגְלֶה שֶׁהַמְּרִיבוֹת בְּבֵית מְזִיקוֹת לְגִדּוֹל הַיְלָדִים, וַיַּעֲוֶרְהָ מְאֹד לְהַשְׁבִּית אֶת הָאֶסוֹן שֶׁל פְּרוּד בֵּין בְּנֵי הַזּוּג, וְלִהְתַּחֵיל לַחַיּוֹת בְּשְׁלוֹם.

ד' תתנט קסא

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלִמְיָדֵיו, תְּלִמְיָדֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", וְבוֹ יִחְזַקְם וַיַּעֲוֶרְם מְאֹד לְעִשׂוֹת הַכְּנָה קְדוּשָׁה לְקִרְאַת הַחֵג הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא סִכּוֹת, הֵן עַל-יְדֵי לְמוֹד הַהֲלָכוֹת וְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמִוֵּהַרְנִ"ת ז"ל, וְהֵן עַל-יְדֵי רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים קְדוּשִׁים אֵלּוּ יִתְבָּרַךְ וְאֵל מְצוּתָיו, וַיִּחְזַקְם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְהִתְמַיֵד בַּתּוֹרָה.

ד' תתס קסג

יַעֲוֶר אַבְרָהָ שִׁישְׁמֹר עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְלֹא יִסְתּוֹכֵב בְּלִילוֹת, וְיִלְמַד דּוֹקָא בְּבֵיתוֹ.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנו

ד' תתסא קסד

ישבח בחור אחד על שעוֹזר לוֹ בְּהַדְפַּסַּת הַ"אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְיִסְבִּיר מִדּוּעַ צָרִיף לְהוֹדוֹת עַל זֶה, וְיִבְאֵר שְׁעֲנִין "מַעַט גַּם-כֵּן טוֹב" שֶׁיְּגַם כְּשֵׁרוּצִים לְכַתֵּב מִכְּתָב הַתְּחִינּוֹת, וְיִתְאָר מֵה שְׁעֵבֵר עֲלֵיהֶם בְּחַג הַסְּכוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּכָל הַיָּד סְעֻדוֹת, וְיִדְבֵּר מֵעֲנִין מְצִיאַת הַזְּיוּג, וְיִבְהִיר לוֹ שְׂאֵם יֵשׁ סִפְק בְּדַבְּרָיו, הַרִי שֶׁרַק הוּא בְּפִרְטִיּוֹת יוֹדֵעַ לְהִסְבִּיר הָעֲנִין, וְלֹא לְשַׁמַּע מֵאַחֵר.

ד' תתסב קסו

מִכְּתָב פְּלִי לְכָל־לִיּוֹת תַּלְמִידֵיו, וְיִזְכִּיחֵם בְּעֲנִין רַבָּנוּ ז"ל, שֶׁפֶל הַחֲשִׁיבוֹת אֲצִלוּ זֶה רַק מִי שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְכֵן מִי שֶׁנִּזְהָר בַּתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, וּבְלִי זֶה הַכֹּל דְּמִיוֹנוֹת.

ד' תתסג קסז

יִזְהִיר שְׂלֵא לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ בְּמַעוֹט שָׁנָה, אֲשֶׁר מְבִיא לְבַלְבּוֹל הַדַּעַת, וְלִהְפֹּף — עַל-יְדֵי שָׁנָה כְּרֵאוּי, זֹכִים לְמַחֲזֵן מִיִּשְׁבִּין.

ד' תתסד קסח

יִבְאֵר עֲנִין שֶׁכְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם אֲמוּנָה, אֵין שֶׁיְּדָ אֲצִלוּ מְקוֹם, וְיִזְרוּ לְשַׁמַּח בְּרַבָּנוּ ז"ל, וְיַעֲזֹר עַל לְמוֹד פּוֹסְקִים, וְיַעֲתִיק מֵהַ"מְאֹר וְשֶׁמֶשׁ" עֲצָה לְתַפְּלָה בְּכּוֹנָה, וְיִרְגִּיל לְהַתְּבוֹדֵד מִהֲרַגַע שְׁקָם.

ד' תתסה קע

יִרְגִּיל אֶת הָאָדָם לְיִשׁוּב הַדַּעַת לְפָנָי שְׁעוֹשֶׂה פְּעֻלָּה, וְזֶה עַל-יְדֵי שְׁמִדְבָר עֵמוֹ יִתְבָּרַךְ.

ד' תתסו קעא

יִגְלֶה שְׁהָאֲמוּנָה פּוֹטְרַת אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי יְרִידוֹת, וְיִבְאֵר הָעֲנִין הַנִּשְׁגָּב שֶׁל 'קְשׁוֹר הַגְּשָׁמִיּוֹת לְרוֹחַנִיּוֹת', וְיִוָּרֶה דְרָף כִּיצַד זֹכִים לְזֶה, וְיִבְהִיר שְׁעַל-יְדֵי הַתְּבוֹדָרוֹת וְשַׁעוֹרִין כְּסִדְרָן, זֹכִים לְבִירוֹר אֲמוּנָה.

ד' תתסז קעב

יִחַזֵּק אֶחָד שֶׁיִּרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבְּקוֹת, וְלֹא לְחֻשֵׁב מֵאַחֵר פְּלִל, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה אֵין חֲסֵרָה קְרִיבַת בְּנֵי-אָדָם, וְיִשְׁבַּח יְשִׁיבַת אֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ, וְיִזְרוּ לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְיִבְרִיחַ מִקְּטָנוֹת הַמַּחֲזִין.

ד' תתסח קעד

יִדְבֵּר כְּמָה דְבָרֵי הַדְּרָכָה לְאִבְרָף שְׁבוּנָה בֵּית חֲדָשׁ בְּשָׁנָה רֵאשׁוּנָה, כִּיצַד לְהַתְּנַהֵג בְּשִׁמְחַת הַבַּיִת, וְיִדְבֵּר מֵעֲנִין נְקוּד וְהַדְּפַסַּת הַסִּפֵּר "פְּעֻלַּת

הצדיק", וּלְלַמַּד בְּסֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד, וַיְכַנִּיס בּוֹ מִחֻשְׁבֵּת הַתְּכָלִית
הַנְּצִיחִית.

ד' תתסט קעו
יאחל לבת ישראל ברפת בניס ועזר לבעלה לעבודת השם יתברך.

ד' תתע קעו
יחזק בקצרה על ההתקרבות לרבנו ו"ל.

ד' תתעא קעז
מכתב נפלא בדרך לארץ ישראל, ובו מבקש שלא יעשו לו פרסמת של
הבל, שרק תטריד אותו מהענינים שרוצה לפעל בארץ ישראל, וידבר
מקדשת ארץ ישראל, וימזו לו שלא יתבלבל מעופות טמאים
המצפצפים, ויבקש להיות בארץ ישראל רק בין אנשי חבורתנו, וידבר
מגדלת "היכל-הקדש".

ד' תתעב קעט
ידבר נפלאות מהרמזים להתגלות חכמתו יתברך הנראית בענין המצאת
ספינת האויר, וישבח מעלת הזוכה לחדש בתורה, וידבר מהתבודדות
ויחודים, ויעורר על למוד "לקוטי-מוהר"ן".

ד' תתעג קפ
ידבר מענין התקשרות גשמיות לרוחניות, ומהשגחה פרטית, ולקבוע
עצמו בשעורים קבועים.

ד' תתעד קפא
יוכיח מאד מאד בחור אחד שמתנהג ברוע על-ידי שרירות לבו,
ויוכיחנו על פניו, ויבקשנו למען טובת עתידו ונשמתו לחדל מהנהגות
פגומות ולהתנהג פראוי.

ד' תתעה קפד
יגלה מדוע נארע, שהאדם נופל בכל פעם למקום שנופל, ויחזק על זה.

ד' תתעו קפד
מכתב פללי לכלליות תלמידיו, ויוכיחם על התקרבות של אמת לרבנו
ו"ל, ויזרזם מאד להיות בקיאים בספרי רבנו ו"ל, ושיקפידו על אחדות
ועל שמירת הזמנים, ועל למוד בכל חלקי התורה, ושמירה על
הבריאות, ובקיאות בהלכה.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שנט

ד' תתעז קפט

יְדַבֵּר מִהֶאֱתָבָה שְׁבִין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וַיַּעֲוֹרֵר עַל נְקִיּוֹת הַמָּקוֹם, וַיִּזְרוּ מְאֹד
עַל לַמּוֹד גְּמָרָא, וַיִּתְאַר הַנְּעָם שֶׁל הַעוֹסֵק בְּדִבְקוֹת ה' בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ד' תתעח קצב

יִתֵּן עֲצָה לְאַבְרָהָם שֶׁנֶּפֶל בְּמִרְהָ שְׁחוֹרָה.

ד' תתעט קצב

יִבְיַע שְׁמִחָתוֹ עַל הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, וַיִּבְיַע פְּלִיאַת פְּשֻׁטוֹת עֲצַת
הַהִתְבוֹדְדוֹת.

ד' תתפ קצג

יְדַבֵּר מִהֶנְסִיעָה שְׁלוֹ שְׁהִיָּתָה פְּלֵא, וַיִּסִּיק מְזָה, שְׁכַל הַנְּסִיעוֹת שֶׁל אָדָם
הֵן בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק וּבְהִשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וַיְדַבֵּר מִהֶגְהַת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וּמַעֲנִין
הַדְּפֻסֵת הַסְּפָרִים, וַיַּעֲתִיק סְעִיפִים עַל פְּרִנְסָה: א. כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא נוֹפֵל
מִחַת הַמָּקוֹם, וּכְשֶׁשָׁב — עוֹלָה מֵעַל הַמָּקוֹם. ב. לְהַפִּיךְ הַטֵּבַע לְהִשְׁגָּחָה.
ג. לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֹׁךְ שְׁפַע. ד. עֵקֶר הַפְּרִנְסָה
נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַדִּבְקוֹת בְּאִמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. ה. הַתּוֹרָה מְעַשְׂרֵת אֶת
הָאָדָם. ו. נְתִינַת הַצְּדָקָה וְהַמַּעַשׂ סְגֵלָה לְשִׁפְעַת פְּרִנְסָה. ז. בְּטוֹל בְּחִינַת
אֵין מִמְשִׁיךְ שְׁפַע פְּרִנְסָה. ח. גַּם הַיּוֹם יוֹרֵד מִן מֵן הַשָּׁמַיִם. ט. טְרַדַת
הַפְּרִנְסָה נוֹעֲדָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה הָאָדָם פְּנוּי לְעֵבֶר עֲבֻרוֹת. י. בְּעַלִּי
הַמְּסַחֵר רוֹאִים בְּיוֹתֵר הַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ. יא. לֹא לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ כְּשֶׁרוֹאֵה
שְׁהַקְלִי עוֹלָם מְצַלִּיחִים, וְלִהְפִיךְ לְהַפִּיךְ. יב. הַבוֹטֵחַ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ נִמְשָׁכֵת
עָלָיו עֲזוֹת דְּקֻדְשָׁה. יג. עֲצָה לְזֶה שֶׁשְׁחוֹרְתוֹ תִּמְצָא חֵן בְּעֵינֵי בְּנֵי-אָדָם.

ד' תתפא רג

יִחְזַק לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם הַגְּלוּי שֶׁל "בְּצֹר הַרְחֵבֵת לִי", וַיְבַאֵר בְּרַכַּת
שְׁלֹא עֲשִׂי גוֹי, וַיְדַבֵּר מִזְכוּתָנוּ שֶׁאֲנוּ מְתִיחִים לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ, וַיְגַלֵּה
מַעֲלַת הַנְּגוּן.

ד' תתפב רה

יְדַבֵּר מִהֵיסוּרִים שְׁסוֹבְלִים כָּל הַצְּדִיקִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל (וַיִּסְפֵּר מִהֶשֶׁל"ה),
וַיְבַהִיר מְדוּעַ הַצְּדִיקִים מִתְּנַתְּקִים מִכָּל שְׁעֵבוֹד שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה.

ד' תתפג רו

יִחְזַק אֶחָד הַמְּקַרֵּב נַפְשׁוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר צְפַת, וַיִּזְהִירוּ לְהַשְׁמֵר מֵאִיזָה
רָשָׁע יְדוּעַ שְׁבָא לְשֵׁם.

- ד' תתפד רו
מכתב כללי לכלליות תלמידיו, תלמידי "היכל-הקדש", ובו יאריך לחזקם ולעמד תמיד חזק כנגד כלי ערמוניות היצר, ולקשר ההנהגות אל השלחן ערוף, ויבאר ענין היחוד הפנימי ויחוד החיצוני על דרך העבודה, ויחזק מאד, ויעורר מאד על פונת התפלה והדבור אליו יתברך כראוי, וענין 'בא בימים'.
- ד' תתפה רי
ידבר מענין 'בשבילי נברא העולם', ומההסתכלות על יום המיתה, שהוא ענין שצריך לשמח את האדם, ויחזק מאד על שמחה בעבודת ה'.
- ד' תתפו ריג
מכתב כללי לתלמידיו, בו יבאר להם, שיחוש כל אחד ואחד במכתב הכללי, כאלו נכתב באפן פרטי לכל תלמיד.
- ד' תתפז ריד
יבאר התורה פ"ו מחלק ב' בלקוטי-מוהר"ן, שכשיש אמונה אין צריך לעבודות קשות, ויחזק מאד להשקיע היגיעות ועבודות להדבק בו יתברך תמיד בפשיטות, ויעורר מאד על עבודת התפלה ועל למוד "לקוטי-מוהר"ן".
- ד' תתפח ריז
מכתב לכלליות תלמידיו, בו יעוררם מאד על נקדת ההתקרבות לרבנו ו"ל באמת, ויגלה כיצד עושים זאת, וידבר מלמוד ספריו הקדושים, וזכור הקמיות על-ידי התבודדות, ולהשמר מעברות.
- ד' תתפט ריח
ידבר מענין שנה יתרה שנופלת על האדם, ויתן עצות להנצל מזה, ויזהיר על שמירת הזמן.
- ד' תתצ ריט
ייעץ להשלים עם שכן, ויתן עצה כיצד חיים בשלום עם שכן וגדל הנחיצות שבו.
- ד' תתצא רכ
יתן עצה לאחד שיעצו לו בשקר לחדד המח, על-ידי עיון בתכמות חיצוניות, ויבטל זאת, ותחת זאת לעין בספרי "שאלות ותשובות" המחדדים את המח.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסא

ד' תתצב רכא

ידבר מתרופה לענן גמגום, וייעץ לבחור כיצד יוצאים מזה, ויגלה מאין זה נובע.

ד' תתצג רכב

יתן כמה עצות נכונות ומועילות למי שנטמא מדי פעם בפגם המקרה, ויספר כמה ענינים בזה ויחזק מאד.

ד' תתצד רכד

מכתב לכלליות תלמידיו, ובו יחזקם על ענין ה'סדר', ובפרט בענין שנה, ויעורר על אמונה ברבנו ו"ל עם דעת, שבלא זה נופלים מן האמונה, ויעורר על כף, ויגלה כיצד לקיים זאת.

ד' תתצה רכו

יעורר לקיים כל דברי השלחן ערוך, ולשמח בשמחת התקרבותנו לרבי אמת בזה, וידבר מענין השגחתו יתברך הפרטית.

ד' תתצו רכז

ידבר מהחיות שיש בספרי רבנו ו"ל, שאי אפשר להסביר לאחר, ועלינו לשמח בהתקרבות.

ד' תתצז רכח

מכתב פללי לכלליות תלמידיו, בו ידבר ממדת הזריזות התלויה באמונה, ומי שבטלן בגשמיות — בטלן גם ברוחניות, ויגלה שעקר התכלית הוא להיות דבוק בו יתברך דוקא מתוך החשף וכו', ואם אדם היה יודע זאת, היה מתאזר בהרבה זריזות וכו', ונהעקר בזה להרבות בשיחה אליו יתברך, שעל ידי זה מנדבך המצח, וזוכים ליחד שמוותיו יתברך. וזה שיהי לכל אחד אם יצית לכל הנ"ל, אף לפני שזוכים מנסים את כל אחד על ידי בזיונות, ויביא מקור מרבנו ו"ל שזהו ההכרח וכו', ויש נסיון לחלק על אנשי רבנו ו"ל האמתיים, ואלו שמחזיקים מעמד בו יתברך — זוכים לענינים פנים, וצריך תמיד לזכר שהכל זה אלקות, ואף-על-פי שרואים תכלית ההפוך — זו עקר הבחירה שלנו.

ד' תתצח רלג

ידבר מספרי "אשר בנחל", ויחזק בחור צעיר שיניצל את הזמן.

ד' תתצט רלד

יוכיח אחד שמורה התר לעצמו לילה למשפט של גוים, וידבר עמו כיצד להניח ההתחכמות שיש לאדם כנגד התורה וכו'.

ד' תתק רלו
 ישבח חדושי תורה, ויזכיר על ענין בטול זמן, ויספר מכבוד מוהרנ"ת
 ו"ל כיצד שמר על הזמן, אשר לכן הספיק כל-כף הרבה בימי חייו.

ד' תתקא רלז
 ישבח את ענין דף היומי, ויתאר כיצד הדבר הזה היה קבוע אצל אנשי
 שלומנו בפולין, וייעץ לנמען מה לעשות כדי להיות בקי בדף היומי,
 ולידע על-ידי-זה את כל הש"ס עם המפרשים.

ד' תתקב רלח
 ידבר מהדפסת "אשר בנחל", ומאלו שונפלו בהם טעות, וידבר מעוד
 כמה ספרים, ויחזר על מה שנדבר בסעדה שלישית בענין מציאת הזווג
 וכו' וסבלנות.

ד' תתקג רלט
 יקרא קול חוצב לכלליות תלמידיו לבנות "היכל-הקדש" בכל עיר ועיר,
 ולהרבות גבול תלמידי רבנו ו"ל, ויגלה נחיצות ותועלת הענין, ויזהיר
 לכל הרוצה לבנות "היכל-הקדש" להזמין מלאכי לבו, בחינת משפט,
 ולעסק בהתבודדות.

ד' תתקד רמב
 מכתב לכלליות תלמידיו, ובו ידבר נפלאות מנחיצות ותועלת טבילת
 המקוה תכף פשקם בבקר, ויגלה מעלתה, וכן קצת התבודדות קדם
 התפלה, והכל רק אחר ברכות התורה. וידבר נפלאות ממעלת ברכה זו
 ומחובתה, ויחזק מאד על נקודת אלו, ובפרט על פנות התפלה ביגיעה
 ובמסירות נפש, לקשר המחשבה אל הדבור.

ד' תתקה רמה
 יחזק מאד לראות ולהתבונן כיצד חולף היום במהירות, וצריך לחטף
 בו טוב אמתי ונצחי, ויגלה ענין שפל יום הוא יום, ויבאר זאת באפן
 נפלא.

ד' תתקו רמו
 יחזק אחד שבזו אותו רשעים — שאין צריך אפלו לדבר מהם, ויחזקו
 על אמירת תקון חצות.

ד' תתקז רמז
 יזהיר זוג, שרופא יעץ להם עצת נחש כנגד התורה, להכשילם באסור
 חמור, ויגלה להם איך שדיקא על-ידי התורה הקדושה תבוא הישועה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסג

ד' תתקח רמח

יְדַבֵּר בְּהִרְחֻבָּהּ מִנּוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מַעֲלֵת הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל
וְתִלְמִידָיו, שְׁמַעוֹרְרִים גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּסְפֹּר מִמֶּה שֶׁזָּכָה
עַל-יְדֵי תַפְלוֹת לַהַדְּפִיס הַרְבֵּה, וַיַּחֲזֵק שְׁלֵא לַהֲתַפְעֵל מִלְּצִים, וַיִּצְטַט
מִדְּבָרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, אִיךָ שָׁגַם עָלָיו הַתְּלוּצָצוֹ.

ד' תתקט רג

יְדַבֵּר מִבְּחוּר אֶחָד שֶׁנֶּאֱלָץ לְשַׁלְחוֹ, כִּי לֹא הִתְאַיַּם לְמַסְגֶּרֶת שְׁלוֹ, וַיִּפְלִיא
מַעֲלֵת הַדְּפֶסֶת סִפְרוֹ, שֶׁיִּכּוֹל לַהוֹרוֹת דְּרָךְ לְאָדָם יוֹתֵר מִמַּסְגֶּרֶת, וַיַּחֲזֵק
עַל הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה.

ד' תתקי רנא

יִתֵּן עֲצָה לְאֶחָד שֶׁנֶּזְקֵק לְדַרְשׁ בְּרוֹפְאִים, וַיִּזְכֵּיר שִׁיחַת ר' אַבְרָהָם בַּר
נַחֲמָן ו"ל בְּעֵינָיו גִּשְׁוֹאִין בְּגִיל מִקְדָּם.

ד' תתקיא רנב

יְדַבֵּר מִחוּבַת כָּל מְקַרְב לְרַבְּנוּ ו"ל — לִידַע אֵת כָּל סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים
עַל בּוּרְגִים, וַיְדַבֵּר מֵעֵינָיו הַדְּפֶסֶתָם, וַיִּסְפֹּר עַל עֲצָמוֹ אִיךָ שֶׁזָּכָה לַהֲפִיצָם
בְּעוֹלָם וּלְקַרֵּב כָּל הַיְרֻדִים וְכוּ', וַיִּתְּנֶה הַרְעֵ שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי אֱלוֹ שֶׁחֲרַפּוּ
וּבְזוּ אֵת הַסְּפָרִים, וַיִּסְפֹּר סִפּוֹר מִמוֹהֲרַנְ"ת בְּעֵינָיו הַמַּחֲלֶקֶת שֶׁהִיְתָה עָלָיו.

ד' תתקיב רנה

יִבְיַע תּוֹרָתוֹ לְנִמְעָן, שֶׁקָּנָה לוֹ מִפֶּה לְכֶסֶף הַחִלּוֹת בְּשֶׁבֶת-קַדְשׁ, וַיִּטְעִים
לוֹ עֵינָיו זֶה בְּפִרְפְּרָאוֹת שֶׁל חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, מִדּוּעַ בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית אֵינָנו
מְכַסִּים — לְפִי הַטַּעַם שֶׁהַכֶּסֶף הוּא זָכָר לְמֶן. וְכֵן יֵאָרִיךְ מְאֹד בְּגִדְל
הַפָּגַם הַנוֹרָא שֶׁל הַסְּתַפְלוֹת בְּנָשִׁים, וְהַשְּׁגָעוֹן שֶׁנִּכְנַס בְּכַמָּה בְּנֵי-אָדָם,
וַיִּתֵּן עֲצָה אִיךָ לַהֲתַפְטֹר מֵהַחֲלִי רַע הַזֶּה, וַיַּעֲוֹרֵר וַיַּחֲזֵק מְאֹד בְּעֵינָיו זֶה.

ד' תתקיג רנח

יְדַבֵּר מִכֶּף שֶׁצָּרִיךְ לְבַקֵּשׁ שְׁלֵא יִכָּנְסוּ דְּבָרֵי הַרְשָׁעִים בְּאֲזֵנֵי הַמּוֹן-עַם,
וַיִּסְפֹּר סִפּוֹר מִרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁצָּנָה לְקַבֵּר רַב אֶחָד מֵאַחֲרֵי הַגָּדֵר, וַיִּסְפֹּר
כַּמָּה שִׁיחוֹת נִפְלְאוֹת מִרַבְּנוּ ו"ל וּמֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּעֵינָיו תַּקּוּן תַּאֲנוֹת
אֲכִילָה.

ד' תתקיד רס

מְכַתֵּב לְכָל־לִיּוֹת תַּלְמִידָיו, וְבוֹ יְדַבֵּר מִגְּדֵלַת הַזְּכוֹת שֶׁל הַהֲתַקְרְבוֹת לְגַחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, וְאִיךָ שֶׁעַל-יְדֵי הַהֲקַדְמוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שְׁלוֹ זוֹכִים לִידַע
וּלְהִבִּין בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁבְּעוֹלָם, וַיַּחֲזֵק עַל זֶה מְאֹד.

- ד' תתקטו רסא**
 יחזור על התורה כ"ח שלמד ברבים, והדבורים שנתחדשו אז על-פי התורה, שמדברת משרין יהודאין שמקבלין תורתם מאלפין הנפולין, ויבאר זאת בדברי חזוק והתעוררות.
- ד' תתקטז רסד**
 יחזק כמה בחורים, ויביע שמחתו על הבשורות טובות שהם כותבים לו, שזכו לעשות חיל בלמוד התורה הקדושה, ויחזר על מה שדבר מהתעוררות הלמוד ובפרט למוד פוסקים.
- ד' תתקיז רסה**
 יביע תודתו על משלוח פספי צדקה, ויברכו שיצליח בלמוד התורה, שגם זבולין צריך לעסק בה.
- ד' תתקיח רסו**
 יתן הדרך ועצה נכונה כיצד להתנהג עם הילדים, שמצד אחד יוכל לחנכם כראוי, ומצד שני שלא להשתעשע עמם יותר מדי, ויזהיר שלא לילך עמם בדרך קשה, חס ושלום, ויאריך בגנות הכעס ששרשה מגסות הרוח, ויגנה מאד מדת הגאונה, ויספר על אחד מאנשי שלומנו, כיצד זכה לילדים טובים, וכן מה'חפץ-חיים' וצ"ל.
- ד' תתקיט ער**
 מכתב לכלליות תלמידיו די בכל אתר ואתר, שיחזיקו את עצמם ביחד בשלום ובאהבה, באהבה ורעות, ובכל עיר שיתפללו יחד, ויסימו את ה"לקוטי-מוהר"ן" כל חדש, ויסגלו בקיאות בספרי רבנו ו"ל, ולאחז בשעורים קבועים.
- ד' תתקכ ערב**
 ישבח הנמען שהחל לעסק באפן רציני בשעורים קבועים, ויחזו לנצל הזמן היקר, וידבר מבחינת "היכל-הקדש", וישבח את הזוכה לסיים "לקוטי-מוהר"ן" בכל חדש, ויבהיר, שכאשר בקיאים בספרי רבנו ו"ל, יש מה לדבר עם מקרבים, ויעורר לעסק בהתבודדות ולהתמיד בתורה.
- ד' תתקכא עדר**
 יזהיר מפגם הדבור שמביא לגאות ונאוף, והעקר — לדבר אליו בתבונה, ולישב בקרן זוית ולעסק בתורה ובספרי רבנו ו"ל.
- ד' תתקכב ערה**
 ידבר מזכות הדפסת והפצת ספרי רבנו ו"ל, וישבין כף הבעל-דבר סותם

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שסה

אֶת הַבְּאֵרוֹת, וְחוּגֵר מִתְּנִי כְּנֹגֵד צְדִיקֵי הָאָמֶת, וַיְדַבֵּר מִהַבְּזִיּוֹנוֹת
וְהַחֲרוּפִים שֶׁאֲנִי סוֹבְלִים, וַיַּעֲתִיק מִהֶרֶם ב"ם, אִיךָ שֶׁנֶּדְרָךְ עַל צְנוּאָרוֹ,
אֲבָל הִחִיָּה עִם רַב וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִמָּה שֶׁפּוֹעֵלֶת הַהֲדַפְסָה וְהַהֲפָצָה וְכוּ'.

ד' תתקכג רעז

יִחְזַק אַבְרָהָם אֶחָד, שֶׁהִתְקַרַּב לְדָרְךָ רַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַרְיֵכוּ בְּדָרְךָ יִשְׂרָאֵל לְלַכֵּת
בָּהּ אֶל עֵי"ר מוֹשֶׁב, וַיִּגְלֶה לוֹ מֵהוֹתָה הָאֲמִתִּית שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב,
כִּי צַדִּיק הִיא מוֹצִיָּאָה נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַקְּלָפוֹת וְכוּ', וְאִין הִרְבֵּה
שְׂמֵיבִינִים מֵהִי נִקְדַּת תּוֹרַת רַבְּנוּ ו"ל וְאוֹרוֹ, וַיִּזְרְזוּ לְהַצְנִיעַ עֲנִינִים שֶׁאִין
לְאִשְׁתּוֹ הַשְּׂגָה בָּהֶם, וַיִּחְזְקוּ לְתַפְסֵם הַחֻבֵּל בְּשָׁנֵי רְאִשִׁים: הֵן לְצִיַּת אֶת
רַבְּנוּ ו"ל וְהֵן לְשֹׁמֵר עַל הַבֵּית, וְהַכֵּל בְּחֻכְמָה עֲצוּמָה.

ד' תתקכד רפא

יִזְרָה דְרָךְ כִּי צַדִּיק לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם עִם אִשְׁתּוֹ, וְלִשְׁמֹר עַל הַשְּׁלוֹם הַזֶּה גַּם
כְּשֶׁמִּבְיַע דְּעָה שֶׁמִּנְגַּדֶּת לְדַעְתָּהּ.

ד' תתקכה רפב

יִרְחִיק מִגְּבוּלוֹ בַּחוּר אֶחָד, וַיִּנְמַק — שֶׁהוּא מִקְפִּיד דִּיקָא עַל אֵיכוֹת
הַבַּחוּרִים הַמְּסֻתָּפִים אֲצִלוֹ וְלֹא עַל כְּמוֹתָם.

ד' תתקכו רפג

יִבְאָר שְׂמֵה שְׂאָדָם עוֹשֶׂה בְּשַׁעַת כַּעַס — אִינוּ נִחָשֵׁב, כִּי דִינוֹ כְּשׁוֹטָה,
כְּמוֹבָא בְּתִשְׁבוֹבוֹת הַרְשָׁב"א, וַיִּחְזַק עַל-פִּי זֶה שְׁלוֹם-בֵּית, לְעוֹזֵר הַבַּעַל
שֶׁלֹּא יִלְחִיץ אֶת אִשְׁתּוֹ, וַיְדַבֵּר מִהַסְפָּר "אָרְךָ אֲפִים" וְכוּ'.

ד' תתקכז רפד

יִזְהִיר מִרְבוּי אוֹר הַגּוֹרֵם לְשִׁבְיַת הַפְּלִים, וַיִּגְלֶה שֶׁצְרִיף רַק לְרִצּוֹת אוֹתוֹ
תְּבַרְךָ, וְאִזּוּ הַמַּחֲזִין לֹא יִתְבַטְּלוּ לְעוֹלָם.

ד' תתקכח רפע

יְדַבֵּר מִחֲלוּקַת זְמַן הַהִתְבּוֹדְדוֹת לַח"י רְגָעִים — שֶׁעוֹר מְלִיתָה בְּדִיעָבָד,
וְעִנְיָן שֶׁעוֹר חֲמֵץ בַּח"י רְגָעִים, וְעִנְיָן ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וַיִּחְזַק מֵאֵד,
וַיְדַבֵּר מִמְּשָׁלוֹחַ קוֹנְטְרָסִים וְהַדְּפָסֶת כְּמַה סְפָרִים, וַיַּמְעִינֵן לְמוֹד שְׁעָה
שֶׁלַּחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם.

ד' תתקכט רפז

יִגְלֶה שְׂפָדֵי לְעַמֵּד וְלֶהֱשֹׂאֵר בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" צְרִיף כַּחוֹת עֲצוּמִים, וַיִּבְאָר
מֵהוּ הַלְמוּד שֶׁלּוֹמְדִים אֲצִלוֹ, וַיִּגְלֶה מֵהוּ מְקוֹר כַּחַם שֶׁל הַרְשָׁעִים

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

הַמְדַבְּרִים עָלָיו, וּמָהוּ יְסוּד דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל — תַּפְּלָה וְהַתְּבוּדָּרוֹת,
וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד עַל זֶה.

ד' תתקל רפט

וַיְדַבֵּר מֵעֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַדְּפֻסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁזֶהוּ קְרוֹב הַגְּאֻלָּה,
וַיְסַפֵּר עַד כַּמָּה מַחֲיִים אֶת עֲצָמָם כַּמָּה סוּגֵי אֲנָשִׁים מִ"אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְגַם
רַבָּנִים וְכוּ', וַיַּחְזֹר בַּמָּה שֶׁדִּבֶּר עִם הַבַּחֲוָרִים בְּעִנְיָן לַמּוֹד הַתּוֹרָה וְדָף
הַיּוֹמִי בְּעִיּוֹן, וְכֵן מַעֲנִין אֶסְפַּת צְדָקָה בְּיוֹם שְׁלִישִׁי וּרְבִיעִי, וַיְסַפֵּר
מַעֲשִׂיּוֹת וְשִׂיחוֹת מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מַעֲנִין זֶה, וּמַעֲשֶׂה נוֹרָא שֶׁאַרְעָ לוֹ בַּעַת
שֶׁהָלַךְ לְאַסֵּף צְדָקָה, וַיְבַהִיר שֶׁאֲצַלְנוּ כָּל שִׂיחָה שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל מִחִיבַת
וְכוּ'.

ד' תתקלא רצד

וַיְדַבֵּר אֶל רַב גְּדוֹל וּמְפָרָסָם, שֶׁבִקֵּשׁ לְקַיֵּם נִקְדַּת הַחֵבֶר, וַיְדַבֵּר מִנִּקְדַּת
הַרֵב וּנְקַדַּת הַחֵבֶר עַל-יְדֵי הַכֶּתֶב, וַעֲנִין הַשְּׁתַּטְחוֹת עַל קֶבֶר הַצַּדִּיק
עַל-יְדֵי סִפְרוֹ, כְּדַבְּרֵי ה'מְאוֹר עֵינַיִם', וְאַזְהַרֵת רַבְּנוּ ו"ל לְטִיל בְּכָל
הַסְּפָרִים, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים, שֶׁמְבִיא לִידֵי בַטּוֹל, וַיַּעֲתִיק
דְּבָרֵי הַהִפְלָאָה וְדַבְּרֵי הַחַת"ם-סוֹפֵר. וַיְדַבֵּר מְדָף הַיּוֹמִי, וַיְבִיא פְרוֹשׁ עַל
הַמְּשֻׁנָּה הָרְאשׁוֹנָה בַּש"ס, עַל דְּרָף אֲמוֹנָה וְטְבִילַת מְקוּנָה, וַיַּחֲזֹק לֵהִיּוֹת
רְגִיל הַלְּאָה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל.

ד' תתקלב רצז

וַיַּחֲזֹק וַיֵּאמֶץ בַּחֲזוֹר אֶחָד בְּהַדְּפֻסֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וַיְדַבֵּר עִמּוֹ
מִהַצְנַעַת הָעִנְיָן, וּמִמְצִיאת הַזְּוִיג, וּמִהַדְּפֻסֶת "שְׁפַת הַנַּחַל" עַל "לְקוֹטֵי-
מוֹהַר"ן", וַיְגַלֶּה כִּיצַד חֵבֶר אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, וַיַּעֲתִיק מִדְּבָרֵי בַעַל ה'אֹר
הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ עַל הַמְּלַעֲיָגִים עַל הַסֵּפֶר וַיַּחֲזֹק מְאֹד.

ד' תתקלג רצט

וַיְבִאֵר עֲנִין אֲמוֹנָה בְּצַדִּיק עִם דַּעַת, וְאֵף שֶׁמְבַקְשִׁים מִהַצַּדִּיק יְשׁוּעָה, אֲבָל
בוֹטְחִים רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיְדַבֵּר מִבְּחִינַת ה'א הַמְּסַגֵּל לְהוֹלְדָה, וַיְבִאֵר
הָעִנְיָן עַל-פִּי עֲמֻקוֹת בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה, וַיַּחֲזֹק לְשַׁמֵּחַ בְּבֵית זֶה אֶת זֶה.

ד' תתקלד שא

וַיַּחֲזֹק עַל הַתְּמָדָה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבַפְּרָט עַל-פִּי סִדְרֵי-דְרָף-הַלְמוּד, וְעַל
לְמוֹד "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְעַל רַבּוּי בְּהַתְּבוּדָּרוֹת.

ד' תתקלה שב

וַיַּזְהִיר מִמְקַצְנוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים, אֵף לֹא בְּרַבּוּי אֹר יָתֵר עַל

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסז

הַמִּדָּה, וְיַעֲתִיק דְּבוּר מִהַגְּאוֹן הַצַּדִּיק ר' צְבִי אֱלִימֶלֶךְ מְדִינַבּוּב בְּעִנְיַן וְדַבְרַת ב"ם, וַיִּתְאַר אֲשֶׁר הַחוּטֶף בְּכָל יוֹם נִקְדוּת טוֹבוֹת וּמִתְחַבֵּא אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְבֵּר מֵעִנְיַן הַבְּחִינָה שֶׁל "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וַיַּעֲתִיק לְזֶה קָטַע מִתְּנַא דְּבִי אֵלֵיהּ, שְׁזָהוּ כָּל עֲנִינָיו.

ד' תתקלו דש

יְגִלָּה מַעֲלַת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל בְּעוֹלָם, וְגִדְל הַתְּקוּן שְׁגוּרָם, וַיִּדְבֵּר מִקְדָּשֵׁת הו' בְּעֵטְלֵי־ר"ס, וּמֵעִנְיַן חַיִּים חַדָּשִׁים שְׁחֵי רַבְּנֵי ו"ל, וּמַגְדֵּלַת הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ הַרְבִּי רַבִּי זֹשָׁא.

ד' תתקלז שו

יְדַבֵּר מִהַהֲתַקְרְבוֹת לְרַבְּנֵי ו"ל עַל-יְדֵי לַמּוֹד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וַיִּצְרִיף בְּעִנְיַן הַדְּבָקוֹת, לְהַאִיר לְתוֹף הַבֶּשֶׁר מִהֶאֱרַת הַנְּשִׁמָּה, וְעִנְיַן יַחֲוּדִים וְאַפְסוּיֹת הַזְּמַן, שֶׁבְּכָל יוֹם הָאָדָם מֵת, וְצָרִיף לְהַתְּחַדֵּשׁ תְּמִיד.

ד' תתקלח שז

יְדַבֵּר מֵעִנְיַן "אֵין חֲזֵק הַחֲסִידוֹת כְּתַחֲלִלְתָּהּ", וַיַּעֲוֹרֵר מִקְרָב חַדָּשׁ לְהַתְּמִיד בִּ"אֲשֶׁר בּוֹנַחֵל", וַיַּחֲזֵק לְהַשְׁתַּדֵּף בְּגִיל צָעִיר, וַיְגַלֵּה שְׁעַר הַתְּכֵלִית בְּכָל הַבְּרִיאָה הוּא כְּדֵי לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלָזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר לְשִׂמְחַת בְּרַבִּי שְׁמַגְלָה לָנוּ כָּל זֹאת, וְלַעֲסַק בְּתוֹרָה בְּהַתְּמָדָה כְּסִדְרָן, וְעֵצָה לְהַנְּצִל מִמַּחְשְׁכוֹת רְעוּת, וּמַגְדֵּלַת סִפְרֵי רַבְּנֵי יוֹסֵף חַיִּים מִבְּגֵד זי"ע.

ד' תתקלט שי

יְגִלָּה שֶׁכָּכֵל שֶׁהָאָדָם אוֹחֵז יוֹתֵר בְּמַדַּת הַפְּשִׁיטוֹת, כִּף מְאִיר עָלָיו אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, וַיַּחֲזֵק לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּסִגְרִית עֵינַיִם, תוֹף כְּדֵי יַחֲוֹד שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וַיְגַלֵּה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמְּדַרְגַּת הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וַיִּדְבֵּר נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָה פ' בְּחֵלֶק ב' בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וַיְבַאֵר עִנְיַן זֶה עַל-פִּי דַרְכוֹ, וַיַּחֲזֵק לְהַשְׁאֵר בִּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

ד' תתקמ שיב

יֹכִיחַ אַבְרָהָ אֶחָד לְשִׁלְמֵ הַחֹבוֹת שְׁלוֹ וְלַהֲתַנְּהַג בְּדַרְךְ אֶרֶץ, וְלִבְרִית מִכָּל מִינֵי מַעֲשֵׂי פְרָאוֹת וּפְזִיזוֹת, הַגּוֹרְמִים שֵׁם רַע עָלֵינוּ. וַיְבַהִיר, שְׁמֵי שְׁדָבוֹק בְּאִמּוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לוֹ יֵשׁוּב הַדַּעַת.

ד' תתקמא שיד

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הָעוֹסֵק בְּחַדוּשֵׁי תוֹרָה, וּמִרְבֵּה בְּדַבְּקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּחֲזֵק בְּעִנְיַן הַפְּרָנְסָה, שֶׁהִיא תְלוּיָהּ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲתִיק מִדְּבָרֵי בַעַל הַיָּאוֹר

תכּן הענינים

החיים' הקדוש בענין, שפשהשכינה שורה אין צריך שום שמירה, ויגלה מעלת הזוכה ללמד הרבה בספר הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", עד ששגור על לשונו.

ד' תתקמב שטז
 יגלה שהתפלה צריכה להביא את האדם לדבקות פזו, עד שלא ירגיש כלום וכו', ויזכיר את הנמען שיפסיק להתבלבל מאחרים, ויגנה מדה גרועה זו באנשים, שתמיד נדמה להם שכלם מדברים מהם.

ד' תתקמג שיח
 יגלה מעלת הדפסת "אשר בנחל", כי כפי המכתבים והתגובות שמקבל על זה, נוכח בעליל עד כמה הם מחזקים, ויביא מקור פשוט לענין הקדוש של היחודים, ויבהיר שכשם שענין ההתבודדות מכסה פיו מן העולם ולבסוף יתגלה, כן בענין הנשגב הזה.

ד' תתקמד שכ
 יעורר הנמען להשיב לשלחו דבר, ויחזקו בענין קרוב רחוקים וללמדם עצת התפלה וההתבודדות, ויזהירו מתלמידים שאינם מהגנים, והסימן לידע מי הם.

ד' תתקמה שכא
 ירגיל לברח תמיד רק אליו יתברך, כי הבית מנוס הוא רק אצלו יתברך, אשר משגיח בפרטיות, והעקר לדבר אליו יתברך אף כשהוא בין בני-אדם, ויבאר ענין 'טובה מרדות אחת בלבד של אדם' וכו'.

ד' תתקמו שכב
 יתן עצה והדרכה לבת ישראל החולה במחלת הנפילה, רחמנא לצלן, פדת מה לעשות בענין זה.

ד' תתקמז שכג
 יחזק רב אחד במדינת ארגנטינה המתענין בספרי רבנו ז"ל.

ד' תתקמח שכד
 יחזק בחור אחד שסובל מהפרעות, בעבור דמיון ורגשות אשמה שונכנסו בו.

ד' תתקמט שכד
 ידבר נוראות נפלאות ממעלת השיחה בינו לבין קונו, ומה שזה גורם, על-פי דבור מהספר הקדוש "ספורי-מעשיות" ממעשה של החגר,

תַּכְּן הָעֲנִינִים

שסט

וַיִּטְעִים זֹאת עַל־פִּי מֵאִמֶּר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְעַל־יַד־יְהוָה יֵשׁ הַשְּׂגָה
בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרֵר לְסִימּוֹ בְּכָל חֹדֶשׁ עִם לְמוֹד שְׂאֵר סִפְרִים.

ד' תתקנ שכה

מִכְּתָב לְכַלְלִיּוֹת תַּלְמִידָיו בּוֹ יַעֲוֹרְרֵם לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלִסְיָם בְּכָל
חֹדֶשׁ אֶת הַ"לְקוּטֵי־מִוֶּהַר"ן, וְלִהְרַחֵק כָּל לֵץ וּבַעַל מַחְלָקָת, וַיְכַנִּים
מִחֻשְׁבֵּת נִצּוּל הַזְּמַן, וְלִהְתַּמִּיד בּוֹ בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא
לְהִיּוֹת בְּטָלְנִים, וְלִזְכּוֹר מֵהַ שְׂזָכוּ עַד עַתָּה, וַיִּסְפָּר שְׁנֵי סְפּוּרִים מֵרַ' נִפְתָּלִי
וְר' גִּתָּן, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׁלֹחַן עָרוּף וְהַתְּבוּדָרוֹת, שֶׁהֵן שְׂמֵי בְּקִיאוֹת בְּשְׂמֵי
בַּחֲיִנוֹת.

ד' תתקנא שכח

יְרַחֵק מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׂנֵאת חֲנָם וְהַגּוֹזְעוֹת שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד,
וַיַּגְלֶה שְׁעַל־יַד־יְהוָה שְׁיַעֲקְרוּ אֶת הָרִיב וְהַמַּחְלָקָת — תְּבוֹא הַגְּאֻלָּה.

ד' תתקנב של

יְדַבֵּר מִכָּפֶף, שְׁעַקֵּר דְּבוּרֵינוּ בְּזֶה הָעוֹלָם הַמְּלֵא נְסִיּוֹנוֹת, צָרִיף לְהִיּוֹת —
בְּיַצֵּד לְהַכְּנִים אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעוֹלָם.

ד' תתקנג שלא

יִבְהִיר עֲנִין הַקְּנִיַת בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי לֵילָד, וַיִּתֵּן עֲצוֹת לְמִי שְׁלֵא גִתָּן לוֹ בִּימֵי
קְטָנוֹתוֹ, וְכִיַּצֵּד עָלָיו לְבָנוֹתוֹ.

ד' תתקנד שלב

יַגְלֶה שְׂאִין דְּבַר הָעוֹמֵד בְּפָנָי הַתְּשׁוּבָה, וְעַקְרָה הוּא עַל־יַדֵּי לְמוֹד
הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא מְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם, וַיַּעֲוֹרֵר לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ עַל תּוֹרָה וְכוּ'.

ד' תתקנה שלד

יִחַזֵּק אֶחָד שְׁעוֹבְרוֹת עָלָיו יְרִידוֹת עֲצוֹמוֹת, שְׁיַצְעַק קוֹלוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
וַיִּלְמַד מִשְׁנֵיּוֹת וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּהְיֶה וַתִּתֵּן בְּבֵיתוֹ, וַיְכַבֵּד אֶת חֲמוּי
וְחַמּוֹתוֹ, וַיַּעֲוֹרֵרוּ לְלַמֵּד סִפְרֵי שׁו"ת, כְּדֵי לְטַהֵר אֶת הַמַּחַ.

ד' תתקנו שלו

יִבְהִיר שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ יַצְטָרְכוּ לְקַבֵּל אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא —
הַתְּקַרְבוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַל־יַדֵּי הַדְּבוּר וְהַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.

ד' תתקנז שלז

יַגְלֶה שְׂרָק עַל־יַדֵּי לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יֵשׁ הַשְּׂגָה בּוֹ ז"ל, וְהַעֲקֵר
לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

ד' תתקנח שלח
יעורר שלא להתבלבל מנקדת זולתו, ולהיות בשמחה, ויחזק על
שלום-בית וכו'.

ד' תתקנט שמ
ידבר מלמוד האמונה שלומדים אצלנו, ולזה זוכים רק על-ידי תקון
הברית, ויחבר תפלה נאה על זה, ויחזק מאד על אמונה שממשכת
נסים, ויבהיר איך שהפרסום של הכל הוא רעות-רוח, וידבר מיום
המיתה וממעלת למוד "לקוטי-מוהר"ן."

ד' תתקס שמב
יעורר מאד על למוד דף גמרא רש"י ותוספות בכל יום, ולחדש חדושי
תורה על זה, וידבר הרבה מיגיעת התורה הקדושה, ויבאר שזהו הכרח,
ויספר מענין זה מעשה שהתבטא הרב מבריסק על איזה הספר שהספיד
אחד את ה'חזון-איש' זצ"ל.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקֶּשֶׁר עֲצָמַי בְּאֲמִירַת הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים אֵלַי לְכֹל
הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּים שְׂבֻדוֹרְנִי, וּלְכֹל הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּים שׁוֹכְנֵי
עָפָר, קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וּבִכְפָּרֵט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק
יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּינְגָּא,
זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, שְׂגֻלָּה תִּקְוֶן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנֵינוּ בַּתּוֹדָה
בְּזֻמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הַרְיֵנִי מִזְמֵן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת
בוֹרְאֵי לְשֵׁם יְחִוֵּד קְדוֹשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתָּהּ בְּדַחֲלֵינוּ
וּרְחִימוּ עַל-יַדֵּי הַהוּא טְמִיר וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז.

מִכְתָּם לְדוֹד שְׂמֵרְנֵי אֵל בִּי-חֲסִיתִי בָּךְ: אֲמַרְתָּ לַיהוָה אֲדַנִּי אַתָּה,
טוֹבֵתִי בַל-עֲלִיךָ: לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר-בְּאֶרֶץ הַמָּה, וְאֲדִירֵי
כָּל-חַפְצֵי-כֶּם: יִרְבוּ עֲצֻבוֹתֶם אַחַר מְהֵרוּ, בַּל-אֲסִיף נִסְכֵיהֶם מִדָּם,
וּבַל-אֲשָׂא אֶת-שְׂמוֹתֶם עַל-שִׁפְתַי: יְהוָה מִנֵּת חֶלְקִי וְכוֹסִי, אַתָּה
תּוֹמִיךָ גּוֹרְלִי: חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי בַּנְּעִימִים, אַף-נִחַלְתָּ שְׂפָרָה עָלַי:
אֶבְרַךְ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אַף לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיֹּתַי: שׁוֹיִתִּי
יְהוָה לְנִגְדֵי תְמוֹד, כִּי מִיִּמִּינִי בַל-אֲמוּט: לָכֵן שָׂמַח לְבִי וַיִּגַּל
כְּבוֹדִי, אַף-בִּשְׂרֵי יוֹשֵׁב לְבִטָּח: כִּי לֹא-תֵעָזֵב נַפְשִׁי לְשֹׂאוֹל,
לֹא-תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרֵאוֹת שָׁחַת: תוֹדִיעֵנִי אֶרַח חַיִּים שִׁבַע שְׂמֵחוֹת
אֶת-פְּנֵיךָ נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נֹצֵחַ:

תקון הכללי

לב.

לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נָשׂוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה: אֲשֶׁר־יֵאָדָם, לֹא יִחְשָׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: כִּי הַחֲרָשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי, בְּשֹׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יְדָה, נֶחֱפֹד לְשֹׁרֵי בַחֲרַבְנִי קוֹץ סֶלֶה: חֲטָאתִי אֹדִיעָה, וְעוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אֹדֶה עָלַי פֶשַׁעִי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאתִי סֶלֶה: עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֹסֵיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מִצָּא, רַק לְשֹׁטֵף מַיִם רַבִּים אֱלֹהִי לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי (*). מִצָּר תִּצְרַנִּי רְנִי פִלֵּט תִּסּוּבְכֵנִי סֶלֶה: אֲשֶׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדֶרֶךְ זֶה תִּלְךָ אִיעֲצָה עֲלֶיךָ עֵינַי: אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין חֲבִין בְּמַתְגַּוְרָסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְכֵנּוּ: שְׂמַחוּ בַיהוָה וּגִילוּ צְדִיקִים וְחַרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא.

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד: אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וַיֹּאשֶׁר בְּאָרְצוֹ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ בְנַפְשׁ אֹיְבָיו: יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל עֲרֵשׁ דָּוִד. כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֹּת בְּחֵלּוֹ: אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חֲנּוּנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ: אֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת וְאָכַד שְׂמוֹ: וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת, שׂוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ־אֶזֶן לוֹ, יֵצֵא לְחוּץ יְדַבֵּר: יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׂוּ כָּל־שֹׁנְאָי, עָלַי יִחְשָׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר־כְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בִּטְחָתִי בּוֹ, אוֹכֵל לְחֶמְי, הַגְדִּיל עָלַי עָקַב: וְאַתָּה יְהוָה חֲנּוּנִי וְחַקִּימְנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם: בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חִפְצָת בִּי, כִּי לֹא־יָרִיעַ אוֹבֵי עָלַי: וְאֲנִי, בְּתַמּוֹ, תִּמְכָּת בִּי

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הפללי

ותציבני לפניך לעולם: ברוך יהוה אלהי ישראל מהעולם ועד
העולם אמן ואמן:

מ.ב.

למנצח משפיל לבני כרח: כאיל תערג על-אפיקי-מים, בן נפשי
תערג אליך אלהים: צמאה נפשי לאלהים לאל חי, מתי
אבוא ואראה פני אלהים: היתה לי דמעתני לחם יומם וליילה
באמר אלי כל היום, איה אלהיך: אלה אזכרה ואשפכה עלי
נפשי, כי אעבר בסף, אדם עדי-בית אלהים בקול-רנה ותודה,
המון חוגג: מהתשתוחחי נפשי ותהמי עלי הוחלי לאלהים כי
עוד אודנו ישועות פניו: אלהי, עלי נפשי תשתוחח עליכן
אזכרך מארץ ירדן, וחרמונים, מהר מצער: תהום-אלתהום
קורא לקול צנוריה, כל משפריה וגליה עלי עברו: יומם יצוה
יהוה חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חיי: אמרה לאל סלעי
למה שבתני, למה-קדר אלה, בלחץ אויב: ברצח בעצמותי
חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אלהיך: מהתשתוחחי
נפשי ומהתהמי עלי הוחלי לאלהים כי-עוד אודנו, ישועת פני
ואלהי:

נ.ט.

למנצח אל תשחת לדוד מכתבם, בשלח שאול וישמרו את-הבית
להמיתו: הצילני מאיבי אלהי, ממתקוממי תשגבני:
הצילני מפעלי און ומאנשי דמים הושיעני: כי הנה ארבו לנפשי
יגורו עלי עזים, לא-פשעי ולא-חטאתי יהוה: בלי-עון ירצון
ויבוננו, עורה לקראתי וראה: ואתה יהוה-אלהים צבאות אלהי
ישראל, הקיצה לפקד פלי-הגזים אליהן פלי-בגדי און סלה:

תקון הפללי

ישובו לערב יהמו ככלב, ויסובבו עיר: הנה יביעון בפיהם,
חרבות בשפתותיהם, פימי שמע: ואתה יהוה תשחקלמו,
תלעג לכל־גוים: עזו, אליה אשמרה, כי אלהים משגבי: אלהי
חסדי יקדמני אלהים יראני בשררי: אלת־חרגם פן־ישכחו עמי,
הניעמו בחילך והורידמו, מגננו אדני: חטאת־פימו דברי
שפתיו וילכדו בגאונם, ומאלה ומפחש יספרו: פלה בחמה,
פלה ואינמו וידעו כי־אלהים משל ביעקב, לאפסי הארץ סלה:
וישובו לערב יהמו ככלב, ויסובבו עיר: הנה יביעון לאכל,
אם־לא ישבעו וילינו: ואני אשיר עזי, וארנן לבקר חסדה,
כי־היית משגב לי, ומנוס, ביום צר־לי: עזי אליה אשמרה,
כי־אלהים משגבי אלהי חסדי:

עז.

למנצח עלידותון לאסף מזמור: קולי * אל־אלהים ואצעקה,
קולי אל־אלהים והאזין אלי: ביום צרתי אדני דרשתי,
די לילה נגרה ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: אזכרה אלהים
ואהמיה, אשיחה, ותתעטף רוחי סלה: אחזת שמרות עיני,
נפעמתי ולא אדבר: חשבת ימים מקדם, שנות עולמים: אזכרה
נגינותי בלילה, עם־לבבי אשיחה, ויתפש רוחי: הלעזלמים יזנח
אדני ולא־יסוף לרצות עוד: האפס לנצח חסדו, גמר אמר לדר
ודר: השבח חנות אל, אם־קפיץ באף רחמיו סלה: ואמר חלותי
היא, שנות ימין עליון: אזכור מעללי יה, כי אזכרה מקדם פלאה:
והגיתי בכל־פעלה ובעלילותיה אשיחה: אלהים בקדש ודרבה,
מי־אל גדול באלהים: אתה האל עשה פלא הודעת בעמים עזי:

(* באמרו אל אלהים תכוון המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקון הפללי

גאלת בזרוע עמה, בני יעקב ויוסף סלה: ראוי מיום אלהים, ראוי מיום יחילו אף ירגזו תהומות: זרמו מים עבות קול נתנו שחקים, אף-חצציה יתהלכו: קול רעמה בגלגל, האירו ברקים תבל, רגזה ותרעש הארץ: בים הרבה ושבילה במים רבים, ועקבותיה לא נודעו: נחית כצאן עמה, ביד משה ואהרן:

צ.

תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: בטרים הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד-עולם אתה אל: תשב אנוש עדי-פא, ותאמר שובו בני-אדם: פי אלה שנים בעיניך ביום אתמול כי יעבר, ואשמורה בלילה: זרמתם, שנה יהיו, בבקר פחציר יחלה: בבקר יציין וחלה, לערב ימולל ויבש: פי בלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: שמה עונתינו לנגדה עלמנו למאור פניה: פי בלימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמורה: ימי שנותנו בהם שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה, ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: למנות ימינו בן הודע, ונביא לבב חכמה: שובה יהוה עדימתי והנחם על עבדיה: שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכלימינו, שמחנו כימות עניתנו, שנות ראינו רעה: יראה אל-עבדיה פעלה וחדרה על בניהם: ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו:

קה.

הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו לו זמרו-לו שיוחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו ושמח לב מבקשי יהוה: דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו

תקון הכללי

נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְתִּיּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי-פִיו: זָרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי
יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זָכַר לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ דְּבַר צִוְיָה לְאַלְף יוֹר: אֲשֶׁר פָּרַת אֶת אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ
לְיִשְׁחָק: וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחַק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יֹאמֹר לָךְ אֲתָן
אֶת אָרֶץ כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בְּהִיוֹתֶם מֵתֵי מִסְפָּר כַּמְעוֹט וְגָרִים
בָּה: וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר: לֹא הִנִּיחַ אָדָם
לְעַשְׂקֶם וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אֵל תִּגְעוּ בְּמִשִּׁיחֵי וּלְנַבִּיאֵי אֵל
תִּרְעוּ: וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל מִטְהַלְחָם שָׁבֵר: שָׁלַח לִפְנֵיהֶם
אִישׁ לְעֵבֶד נַמְכַר יוֹסֵף: עָנָו בְּכָבֵד רָגְלוֹ בְּרוֹזַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: עַד עַתָּה
בֹּא דַבְּרוּ אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהוּ: שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהוּ מִשָּׁל עַמּוּם
וַיִּפְתַּחְהוּ: שָׂמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ וּמוֹשֵׁל בְּכָל-קְנִיָנוּ: לְאֹמֶר שָׂרְיוֹ
בְּנִפְשׁוֹ וּזְקֵנָיו יַחֲפֵם: וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצֻּרִים וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ-חָם:
וַיִּפַּר אֶת-עַמּוֹ מֵאֵד וַיַּעֲצֵמָהוּ מִצֻּרֵי: הִפְדָּה לִבָּם לִשְׂנֵא עַמּוֹ
לְהַתְנַבֵּל בְּעַבְדָיו: שָׁלַח מִשָּׂחָה עֲבָדוֹ אֲחֵרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ: שָׂמוּ-כֶם
דְּבָרֵי אֲתוֹתָיו, וּמוֹפְתֵימָם בְּאֶרֶץ חָם: שָׁלַח חֲשֵׁךְ וַיַּחֲשִׁיךְ וְלֹא מָרוּ
אֶת דְּבָרוֹ: הִפְדָּה אֶת מִימֵיהֶם לְדָם וַיִּמַּת אֶת דִּגְתָם: שָׂרֵץ אֶרֶצָם
צִפְרָדַיִם בְּחֹדְרֵי מְלָכֵיהֶם: אָמַר וַיָּבֹא עָרַב כְּנִים בְּכָל גְּבוּלָם:
נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרָד, אֵשׁ לְהַבּוֹת בְּאֶרֶצָם: וַיִּהְיֶה גִפְסָם וַתֵּאֲנַתְם,
וַיִּשְׁפַּר עֵץ גְּבוּלָם: אָמַר וַיָּבֹא אֲרַבָּה, וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסְפָּר: וַיֹּאכַל
כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶצָם, וַיֹּאכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם: וַיִּהְיֶה כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶצָם,
רֹאשִׁית לְכָל-אוֹנָם: וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
שָׂמַח מִצֻּרִים בְּצֵאתָם, פִּי-נִפְלַח פָּחַדָם עֲלֵיהֶם: פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּה,
וְאֵשׁ לְהֹאִיר לַיְלָה: שָׁאֵל וַיָּבֹא שָׁלְיוֹ וְלֶחֶם שָׂמִים וּשְׁבִיעִים: פָּתַח
צוּר וַיִּזְוֹבוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: כִּי זָכַר אֶת-דְּבַר קִדְשׁוֹ,
אֶת-אֲבָרָהֶם עֲבָדוֹ: וַיּוֹצִיא עַמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרַנָּה אֶת בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן

תקון הפללי

לָהֶם אֲרֻצוֹת גּוֹיִם, וְעָמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: בְּעָבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקֵּי
וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלז.

עַל נְהָרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם־בְּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן, עַל
עָרְבִים בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ בְּנֵרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ
דְּבַר־יִשׂוּר, וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֹחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךָ נָשִׁיר
אֶת־יִשׂוּר יְהוָה, עַל אֲדָמַת נָכַר: אִם־אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח
יְמִינִי: תִּדְבֹק לְשׁוֹנֵי לְחֵפִי, אִם לֹא אֲזַכְּרֵכִי, אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת
יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי: זָכַר יְהוָה לְבַנְי אָדוּם אֶת יוֹם
יְרוּשָׁלַיִם, הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיּוֹסֵד בָּהּ: בַּת־כָּבֵל הַשְׂדוּדָה,
אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלֶם־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ: אֲשֶׁרִי, שִׁיאֲחֹז וְנַפִּיץ
אֶת־עַלְלוֹךְ אֶל הַסַּלֵּעַ:

קנ.

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ
בַּגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר
הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֵף וּמַחֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגְבִּ:
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצִלֵי־שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצִלֵי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה
תִּחְלַל יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
יִשְׂרָאֵל: וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מַעֲזֵם בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֵרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם,
יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ:

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת:

יוסף שלום בן מרים

ג'ני חווה בת אלונורה

שהקדוש ברוך הוא יזכה אותם עוד השנה:

בזרע של קיימא

בית משלהם בהרחבה גדולה בלי חובות

שלום בית אמיתי

חזרה בתשובה שלמה

ושיהיה להם שמחה ונחת.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
ולעילוי נשמת

כ"ק אדמו"ר אבינו עט"ר רבי
אליעזר שלמה בן

ר' מנחם זאב

זצוק"ל זיע"א

ולעילוי נשמת

הרבנית הצדקת מרת **יחנא**

שיפרה ע"ה בת הרה"צ

רבי **אשר ישעיה ראטענברג**

מקוסון זצ"ל אשת

עט"ר כ"ק אדמו"ר **מוהרא"ש**

זצוק"ל.

